SD

Simono Daukanto raštai

Arcypasterz, Aukszciausis kunegas.

Arcystolnik, Didzwajszis, arba didesis wajszintos.

Arcyksiąże, Didedis Kunegajkszlis.

Arcyksięstwo, Didzioie Kunegajkszlysta.

Arcyzłodziej, didzwagis.

Arenda, nůma.

Didysis lenkų–lietuvių kalbų žodynas

LIETUVIŲ
KALBOS
INSTITUTAS

Didysis lenkų-lietuvių kalbų žodynas

Pirmas tomas
a — m

Parengė
GIEDRIUS
SUBAČIUS

MOKSLO IR
ENCIKLOPEDIJŲ LEIDYKLA
1993

ISBN 5-420-01219-7

TURINYS

Žodej yra kajp warpaj, kùrims liep
sakyti tą, ką kas nor.

Simonas Daukantas

PRATARMĖ

1993 metų spalio 28-oji — Simono Daukanto 200-osios gimimo metinės. Dar beveik prieš šimtą metų, 1903 m. balandžio 10—15 d., vykusiame parengiamajame rusų kalbininkų suvažiavime Eduardas Volteris pasiūlė lietuviškosios sekcijos programą, kur dešimtajame punkte kalbama „apie išleidimą pilnos Daukanto raštų rinkmenės" (J. Tumas. Lietuviškoji sekcija slavytyros atstovų suvažiavime. — Mūsų senovė 1, K., 1929, p. 69). Bet per šį praėjusį amžių, nors jau buvo suvoktas tokių raštų reikalingumas, taip ir neįstengta jų išleisti. Pasitinkant dabartinį jubiliejų vėl kilo idėja parengti išsamius akademinius S. Daukanto raštus. Toks uždavinys ir šiandien nėra lengvai įgyvendinamas. Visuomenei galbūt mažiausiai pažįstami kalbiniai S. Daukanto darbai, todėl buvo nutarta pradėti prieš jubiliejų juos publikuoti. Čia pradedamas skelbti didžiausias jo rašytas kalbinis darbas, t. y. ši knyga apima pirmąjį S. Daukanto lenkų—lietuvių kalbų žodyno tomą — yra išlikę trijų didelių jo tomų rankraščiai (t. I, *A—M* , 733 p.; t. II, *N—P* , 722 p.; t. III, *R—Ž* , 822 p.), dabar saugomi Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bibliotekos rankraštyne (sign. f. 1, SD 12). Pats Daukantas savo žodyno niekaip nepavadino, tad sąlygiškai jis čia vadinamas Didžiuoju lenkų—lietuvių kalbų žodynu, sutrumpintai — DLL (kad būtų lengviau atskirti nuo Daukanto kito lenkų—lietuvių kalbų žodyno, taip pat neturinčio pavadinimo, bet sąlygiškai vadinamo Mažuoju lenkų—lietuvių kalbų žodynu, sutrumpintai — MLL). Atskiromis knygomis numatyta išleisti ir antrąjį bei trečiąjį DLL rankraščio tomą, o paskutiniame, ketvirtajame, tome ketinama publikuoti visų DLL lietuviškų žodžių rodyklę. Taigi DLL leidimas būtų keturių tomų. Iš kitų kalbinių S. Daukanto raštų dar liktų paskelbti Lotynų—lietuvių kalbų žodynėlį („Žodrodys...", Petropoli, 1838), Mažąjį lenkų—lietuvių kalbų žodyną (po 1838 m., rankraštis, ne visas išlikęs), Lietuvių—lotynų kalbų žodyną (po 1842 m., nebaigtas), Lotynų (kartu ir žemaičių) kalbos gramatiką („Prasmą Łotinù

kałbôs...", Petrapilie, 1837), smulkesnius kalbinius tyrinėjimus bei pastabas.

Šitas didysis S. Daukanto žodynas nebaigtas, tačiau jis publikuojamas visas ištisai, netaisant jokių Daukanto paliktų klaidų. DLL galėjo pretenduoti tapti po vyskupo Motiejaus Valančiaus sparnu kuriančiosi Žemaičių akademijos „akademiniu", pamatiniu žodynu, jo užmojis savo leksikos apimtimi tada buvo vienas iš pačių didžiųjų užmojų rašyti lietuvių kalbos žodyną.

Nesant galimybių paskelbti viso rankraščio fotografuotinio teksto, iliustracijai pateikiama tik keletas autentiško DLL teksto nuotraukų, greta jų pridedama ir fotografijų iš atitinkamų S. Ropelewskio žodyno (DLL prototipo) vietų. Namas, kuriame Daukantas gyveno Varniuose, kai rašė žodyną, per Antrąjį pasaulinį karą buvo sunaikintas, tačiau prieškarinė jo fotografija išliko, ji čia ir spausdinama.

Norėčiau nuoširdžiai padėkoti visiems, skaičiusiems šio leidinio rankraštį ir pateikusiems vertingų pastabų: filol. m. dr. Algirdui Sabaliauskui, filol. m. kand. Sauliui Ambrazui, filol. m. kand. Aloyzui Vidugiriui, Nijolei Čepienei, Gintarei Rimkuvienei, Birutei Vanagienei. Atskirai norėčiau padėkoti Lietuvių kalbos instituto direktoriui filol. m. dr. Aleksandrui Vanagui bei Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktoriui filol. m. dr. Jonui Lankučiui už sudarytas sąlygas rengti šį leidinį spaudai, taip pat Lietuvių kalbos instituto dialektologijos ir kalbos istorijos skyriaus vadovui filol. m. kand. Kaziui Morkūnui už globą ir moralinę paramą, Nijolei Kolytei — už reziumė vertimą.

Taip pat noriu skyrium padėkoti Birutei Kabašinskaitei, dar kartą atidžiai perskaičiusiai ir sutikrinusiai visą šiame tome skelbiamą Daukanto tekstą su originaliu jo rankraščiu.

Parengėjas

Giedrius Subačius

SIMONO DAUKANTO DIDYSIS LENKŲ—LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

1. DLL genezė

1850 m. Simonas Daukantas grįžo iš Sankt Peterburgo į Lietuvą ir apsigyveno Varniuose pas Motiejų Valančių. Čia jis ėmė rašyti DLL. Apie šį žodyną Jonas Šliūpas yra užsiminęs 1883 m. "Aušroje". Jis sako, kad Valančius Daukantui „uždėjo ant pečių naštą rašymo vieno lenkiškai žemaitiško žodyno". Šliūpas taip pat teigia, kad „Daukantas turėjo vyskupui perrašyti lenkiškai prancūzišką žodyną"[1]. Pastaroji pastaba atrodo gana keista (net ir žinant, koks Šliūpas buvo šališkas, vertindamas Daukanto ir Valančiaus nesutarimus). Užbėgant už akių reikia pasakyti, kad dabar nustatyta, jog DLL registras sudarytas remiantis Stanisławo Ropelewskio lenkų—prancūzų kalbų žodyno lenkiškuoju registru[2] (Słownik polsko—francuzki, Berlin: B. Behr, 1843—1847, poszyt I—VIII, 3412 s.[3]). Taigi Daukantas ne ištisai perrašinėjo lenkų—prancūzų kalbų žodyną, kaip atrodo iš Šliūpo pasakymo, bet nurašinėjo tik lenkiškąjį tokio žodyno registrą, reikalingą jo rašomam lenkų—lietuvių kalbų žodynui.

Valančius, tapęs Žemaičių vyskupu, Varniuose tuo metu būrė apie save inteligentus, tiek pasauliečius, tiek dvasininkus. Varniai tapo lietuvių nacionalinės kultūros centru, čia toliau brendo dar Sankt Peterburge gimusi Žemaičių akademijos idėja[4]. Pasikvietęs čionai kultūros darbą dirbti ir Daukantą, be kitų darbų, matyt, siūlė ir žodyną rašyti. Nėra visai aišku, ar šis darbas Daukanto buvo daromas per prievartą, kaip kad rodėsi J. Šliūpui. Tačiau jau anksčiau Daukantas buvo rašęs bent tris mažesnius žodynus (lotynų—lietuvių, lenkų—lietuvių ir lietuvių—lotynų kalbų[5]), tad visai neatrodo, kad jam šitoks darbas buvęs nemielas ar atrodęs nereikalingas. Galbūt Valančius buvo tik skatintojas (laiškai, kuriais čia naudojosi Šliūpas, yra dingę, todėl galima remtis tik jo interpretacija). Iš visa ko panašu, kad DLL buvo rašomas kaip žodynas tai kuriamai Žemaičių akademijai. Taigi dabar taip pavėluotai

publikuojamas darbas galėjo būti sumanytas kaip „akademinis", pamatinis žodynas. Na, o „akademine" gramatika tapti vilties tada daugiausia turėjo Juozo Čiuldos darbas "Trumpi samprotavimai apie žemaičių kalbos gramatikos taisykles"[6].

Ambraziejus Pranciškus Kašarauskas 1851 m. spalio 28 d. Telšiuose rašė: „Materyały do dykcyonarzów żmudzkich już przygotowują się. Oprócz autora Budą Senowes Letuwiu [t. y. S. Daukanto] i X. Juszkiewicza zmarłego Bernardyna w klasztorze Wileńskim 1847. roku, pracują obecnie P. Jwiński [...] i uczony nasz ziomek Kajetan Niezabitowski [...]. Zwróciłbym tu uwagę filologa iż do napisania dykcyonarza Polsko—żmudzkiego najlepiéj posłużyćby mógł słównik polsko—francuzki w Berlinie wydany, który uważa się za najobszerniejszy [...]"[7]. Aišku, kad A. P. Kašarauskas siūlė naudotis nepasirašytu S. Ropelewskio žodynu, jį gyrė. Šiandien sunku nustatyti, ar tai, kad Daukantas rėmėsi būtent šiuo žodynu, buvo A. P. Kašarausko idėja, ar paties Daukanto, ar gal ir M. Valančiaus. Tuo metu Daukantas, kaip liudija ir paties Kašarausko raštas, jau turbūt buvo pradėjęs pagal S. Ropelewskio žodyno registrą rašyti DLL (nors kalbėdamas, kad Daukantas rengia žodyną, Kašarauskas galėjo turėti galvoje ir kurį kitą, pavyzdžiui, lietuvių—lotynų kalbų Daukanto žodyną, visgi tokia versija mažiau tikėtina). Kadangi idėja rašyti žemaitišką žodyną pagal S. Ropelewskį buvo

1 J. Šliūpas. Rinktiniai raštai, V., 1977, p. 178.

2 Plg.: G. Subačius. Dėl S. Daukanto lenkų—lietuvių kalbų žodynų genezės. — Lietuvių kalbos sandaros tyrinėjimai (Lietuvių kalbotyros klausimai 26), 1987, p. 152—155.

3 Autorius Stanisław Ropelewski pačiame žodyne nenurodytas, tačiau jį identifikuoti galima, pavyzdžiui, iš veikalo: K. Estreicher. Bibliografia polska XIX stólecia 4, Kraków, 1878, s. 88.

4 Apie tai plačiau žr.: E. Aleksandravičius. Kultūrinis sąjūdis Lietuvoje 1831—1863 metais. Organizaciniai kultūros ugdymo aspektai, V., 1989, p. 84—94.

5 Plačiau apie juos žr.: J. Kruopas. S. Daukanto leksikografiniai darbai. — Lietuvių kalbotyros klausimai 4, V., 1961, p. 302—311; G. Subačius. Dėl S. Daukanto lenkų—lietuvių kalbų žodynų genezės, p. 151—156; G. Subačius. Simono Daukanto žodynai. — Lietuvių atgimimo istorijos studijos 1, V., 1990, p. 20—30; G. Subačius. Simono Daukanto rašybos ir kūrybinių interesų kitimas. — Iš Lietuvos istorijos tyrinėjimų (Jaunųjų istorikų darbai 7), V., 1991, p. 58—64.

6 Plg. publikaciją: J. Čiulda. Trumpi samprotavimai apie žemaičių kalbos gramatikos taisykles. — Lietuvių atgimimo istorijos studijos 6, V., 1993.

7 [A. P. Kašarauskas] Tref's dwejats łaksztu ape Zamajtiu niekniekius, Telsze, 1851, rankraštis saugomas Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje (MAB), f. 267, 3456.

paplitusi ne vienoje Žemaitijos vietoje (Telšiuose, Varniuose) ir kadangi nežinoma, kam gi pirmajam tokia mintis šovė į galvą, jos autorystę šiandien galima apskritai priskirti „mokytajai žemaičių publikai", tai pačiai, kuriai savo žemaičių kalbos gramatiką įvertinti atidavė ir J. Čiulda[8]. Be to, Daukanto knygų kataloge nėra įrašyto S. Ropelewskio žodyno, matyt, Daukantas jį bus iš kur kitur ėmęs. Pats Kašarauskas vėliau dirbo Varniuose kunigų pataisos namų prižiūrėtoju[9], jis su Daukantu susidraugavo[10], dažnai susitikdavo ir Daukantui išsikėlus iš Varnių[11]. Jau vėliau, 1862 m., Kašarauskas vėlgi rašė: „Jest wielu już piszących i pracujących w leksykografii Litwinów, między innymi wymienić musimy pp. Szymona Dowkonta..."[12]. Šiaip ar taip aišku, kad mintis rašyti žodyną būtent pagal S. Ropelewskio registrą galėjo būti kolektyvinė „Žemaičių akademijos" nuomonė.

Daukantas rašė į didelius 35,5x21,6 cm formato popieriaus lapus, in folio. Puslapių nežymėjo, dabartinė puslapių numeracija pieštuku yra vėlesnė. Daukantas pieštuku sunumeravo tiktai lankus (I t. — 31 lankas, paskutiniame tik keli žodžiai; II t. — 31, paskutinis nepilnas; III t. — 36, paskutinis nepilnas). Kiekvienas lankas sudarytas iš 6 dvigubų lapų, kartais susiūtų į 2 puslankius po 3 dvigubus lapus, o kartais į vieną lanką, tad Daukanto lankai nevienodo dydžio.

Yra keletas faktų, leidžiančių manyti, kad Daukantas žodyną rašė į tokius, jau surištus lankus. Visų pirma tai rodytų nesunumeruoti lapai, taip pat ir II tomo rašalo dėmės. Ant *N* raidės teksto ketvirtojo lanko pradžioje (II 69) Daukantui buvo išsiliejęs rašalas. Tai, kad buvo užpiltas straipsnis *Nazajutrz, ryta meta* ir šalia vėl prirašytas iš naujo tokiu pat rašalu, kaip ir kiti redaguoti žodžiai, rodo, kad nelaimė atsitiko rankraštį redaguojant. Susitepė ne tik 4-asis, bet ir kiti lankai (5, 6, 7, 8, 10). Tačiau rašalas pateko tik į pirmuosius ir paskutiniuosius lankų puslapius, o vidinių lapų nepasiekė. Vadinasi, redaguojamas tekstas jau buvo sudėtas į lankus, bet dar nesurištas į knygas (pastarąjį teiginį remia kai kurie redaguoto rankraščio žodžiai, kuriuos sunku būtų buvę įrašyti į surištą knygą). Be to, ir žodyno popieriaus antspaudai rodo, kad popierius, prieš surišamas į knygas, ilgesnį laiką turėjo būti sudėtas (ar susiūtas) į lankus. Mat popieriaus fabriko ženklas į popierių įspaustas, t. y. iškilus, ir kiekvieno lanko pirmuosiuose lapuose jis yra daug ryškesnis negu tolesniuose, vidiniuose.

Visa tai aiškiai rodo, kad Daukantas DLL rašė ne į palaidus lapus ir ne į knygas jau surištą švarų popierių, o į lankus, surištus iš 12 lapų. Šis

faktas gali padėti patikslinti ir DLL parašymo datą. Mikalojus Akelaitis 1856 m. spalio 15 d.[13] laiške Motiejui Valančiui jau mini šį Daukanto žodyną: „Jakże byłbym szczęśliwym, gdyby owe folijały przygotowane przez Pana Dowkonta do słownika polsko—żmudskiego dostały się w moje ręce."[14] Tai, kad Akelaitis rašo jau apie atskirus foliantus, reiškia, kad tuo metu (1856 m. gale) Daukantas žodyną jau buvo įrišęs. O kadangi, kaip sakyta, žodynas buvo parašytas ir redaguotas dar nesusiuvus į tris tomus, jis iki 1856 m. pabaigos jau turėjo būti baigtas (žinoma, galėjo būti ir taip, kad Daukantas vieną kitą žodį prirašė ir pataisė jau vėliau). Kitas M. Akelaičio darbelis, straipsnio rankraštis, kurį turbūt galima datuoti ne vėliau kaip 1857 m. pradžia (jame užsimenama apie neseniai Varšuvoje iš Vilniaus gautą 1857 metų kalendorių), tokį datavimą patvirtina. Čia Akelaitis rašo, kad Daukantas „między innemi [...] pisał Słownik polsko—litewski, którego wszakże niedokończył..."[15] Taigi DLL turėjo būti baigtas rašyti prieš 1857 m.

Ši data sutampa ir su permainomis Daukanto biografijoje — 1855 m. jis išvyksta iš Varnių, — palieka M. Valančių ir prisiglaudžia Svirlaukyje (Kuršo gubernijoje) pas gydytoją Petrą Smuglevičių. Nuo tada Daukanto gyvenime prasideda bastūniškas periodas, ir per likusius paskutiniuosius aštuonerius gyvenimo metus jis jau nebepabaigia savo didžiojo žodyno. Nuo 1858 m. apsigyvenęs Svirlaukyje pas P. Smuglevičių, Akelaitis apie Daukantą rašė taip: „Dabar jis pavargo, tai ir neberašo, o kai jį kas paragina prie darbo, tai jis tiktai numos ranka, o akyse sužiba ašara"[16]. Matyt, tada Daukantas jau buvo liovęsis rašyti DLL. O vienas iš lemiamų veiksnių, dėl ko žodynas liko nepabaigtas, galėjo būti tai, kad Daukantas susipyko su Valančiumi ir, matyt, nustojo vilties DLL kada nors išspausdinti. Galbūt ir Valančiui DLL, kai buvo

[8] Žr. J. Čiuldos gramatikos pratarmę Lietuvių atgimimo istorijos studijų 6-ajame tome.

[9] V. Merkys. Simonas Daukantas, V., 1991, p. 158—159.

[10] Ten pat, p. 158.

[11] Ten pat, p. 174.

[12] K.A.K. [A.P.Kašarauskas] Rzecz o litewskich słownikach i ogólny pogląd na kraje litewskie. — Pismo Zbiorowe Wileńskie, Wilno, 1862, s. 135.

[13] Visur vartojamos origināliosios, šaltiniuose pateikiamos datos, t.y. senojo — Julijaus — kalendoriaus, o ne dabartinio Grigaliaus.

[14] M. Akelaitis. Laiškai. Parengė A. Janulaitis. — Tauta ir žodis 3, 1925, p. 296.

[15] M.Akelaitis. Słówko o litewczyznie, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bibliotekos (LLTIB) rankraštynas, f. 1, 42.

[16] A.Janulaitis. Mikalojus Akelaitis, V., 1969, p. 32.

Namas, kuriame S. Daukantas gyveno Varniuose, kai rašė DLL. Fotografuota apie 1927 m. (per Antrąjį pasaulinį karą namas buvo sunaikintas)

Exkuza, issikalbiimas, nusitejsinima

Exkuzowai sie, issikalbieti; nusitejsin.

Exorbitancya, nusmaukimas jstatym.

Exorbitowai, nusmaukti ka jistatym

Exorcysta, exorcyzm. užkėjkiejas.

Exorcyzowai užkiejkti.

Exorta ob. nauka.

Expedycya, iszviedimas.

Expedyent, expeditor, iszvieditojas.

Expedyowai, iszviedyti.

Expedyte, wejkėj. kajp iszdieti, bewejzis

S. Daukanto DLL rankraščio autentiško dydžio I 290 puslapio fragmentas; žodžiai *užkiejkti* ir *kajp iszdieti* prirašyti turbūt M. Valančiaus ranka

jo jau nemažai parašyta, galėjo atrodyti nepakankamas kaip „akademinis" žodynas. Taigi *in summa* reikia manyti, kad DLL Daukantas rašė tarp 1850 m. ir 1856 m. pabaigos (yra žinoma, kad žodyno popierius pagamintas XIX a. šeštajame dešimtmetyje[17]). Toks didelis darbas kaip DLL, kad ir nebaigtas, vien fiziškai turėjo būti dirbamas ne mažiau kaip dvejus trejus metus.

Vis dėlto vieną kitą žodį Daukantas galėjo pataisyti ar prirašyti ir vėliau. Antrajame DLL tome p. 88 ir 99 yra pridėti du lapeliai, turintys atitinkamai 12 ir 14 vokabulų. Jie labai plono popieriaus ir turi iškilų antspaudą su tristiebiu buriniu laivu ir parašu apačioje: *PARIS*. Tokiame pačiame popieriuje parašyti du Daukanto laiškai iš Svirlaukio: 1858 m. birželio 25 d. ir tų pat metų rugpjūčio 13 d.[18]. Todėl visai tikėtina, kad panašiu laiku, turėdamas tokio popieriaus, Daukantas ir prirašė papildomus DLL lapelius. Matyt, DLL rankraštį jis turėjo nusivežęs ir į Svirlaukį, matyt, Svirlaukyje jį šiek tiek ir redagavo.

Daukantas, rašydamas DLL, skubėjo. Įvairių smulkių klaidelių, netikslumų rezultatas visų pirma yra skuba. Bet negalima pamiršti, kad tai dar nepabaigtas, autoriaus neparengtas spaudai darbas, prieš spausdindamas Daukantas didelę dalį klaidų greičiausiai būtų ištaisęs. Taip pat nepamirština, kad DLL rašytas autoriaus senatvėje, kai jo akys buvo nusilpusios. Štai 1851 m. balandžio 22 d. laiške, tad apie tą laiką, kai galėjo imti sudarinėti DLL, Daukantas rašė: „ligi šiol negalėjau rašyti dėl tokios stiprios akių ligos, kad pernai metų gruodžio mėnesį turėjau pasitraukti iš tarnybos sveikatos taisyti. Dabar nuolat gyvenu Varniuose, ir mano sveikata iš aukščiausiojo malonės ima taisytis"[19]. Ligotomis akimis Daukantui turėjo būti labai sunku skaityti S. Ropelewskio žodyną, kuris išspausdintas ypač smulkiu šriftu, net ir geromis akimis nelengvas skaityti. Jau tada, 1848 m., "Przegląd Poznański" recenzijoje šio žodyno šriftą įvertino kaip „niedobrego dla oczu"[20]. Kaip nepacituoti paties Daukanto DLL straipsnio *Ciemnieć, temti. oczy w starości ciemnieją, akys senatwiej' temstaj* I 136. Galima nurodyti pavyzdžių, kurie tikriausiai liudija, kad Daukantas silpnomis akimis neįžiūrėjo smulkaus S. Ropelewskio teksto: *Kanał, didzgriowis, kanałas* I 464 (S. Ropel. 676 p. *KAHAŁ*— S. Daukantas galėjo neįžiūrėti silpnai čia atsispaudusio horizontalaus raidės *H* brūkšnelio — o Ropelewskio žodyne visos vokabulos pateiktos tik didžiosiomis raidėmis— ir perskaityti ją kaip *N*); *Koplaty* I 534 (S. Ropel. 781 *KONOPIATY*— raidę *I* dėl panašumo Daukantas perskaitė kaip *L*).; *Obrzecnić* II 154 (S. Ropel. 1196 *OBEZECNIĆ*

— raidę *E* Daukantas dėl panašumo perskaitė kaip *R*); *Ocki* II 183 (S. Ropel. 1235 *OCEL*. — raidę *E* Daukantas dėl panašumo perskaitė kaip *K*, *L* — kaip *I*). Kaip nenurodyti Viekšnių vaistinėje rasto, 1862 m. Daukanto ranka rašyto raštelio vaistams nuo akių skaudėjimo (ir nuo reumato)[21].

DLL, kaip ir daugelis kitų Daukanto raštų, rašytas labai tvarkingai (neveltui dar vaikystėje Daukantas buvo paminėtas tarp gražiausiai rašiusių mokinių[22]). Kur pastebėjęs savo klaidą, Daukantas taisydavo labai neryškiai, kad nesuteptų — gal net per daug neryškiai, nes dėl to vienas kitas žodis yra sunkiau šifruojamas. Sklaidant DLL tik retas taisymas krinta į akis, rodosi, tekstas rašytas dailyraščiu. Galima įsivaizduoti, kaip tokio kruopštumo žmogui buvo skaudu palieti rašalą ant teksto, kaip kad atsitiko *N* raidės tekste (plg. aukščiau). Nors sulietų redaguojamos *N* raidės lapų Daukantas nepakeitė švariais, bet galima manyti, kad apskritai rašydamas tekstą taip elgdavosi — yra išlikęs juodraštinis rašalu sulietas DLL lapas (III 675—676)[23]. Kad jis buvo perrašytas iš naujo tik dėl dėmės, rodo beveik identiškas švarraščio lapas (papildytas tik keliais žodžiais — iš eilės: *użejimas, ierżis, ierzintas* ir *ierżti* bei vietoj juodraščio *porytinis* parašyta *poritinis* III 675). Dėl ypač vertinamos tvarkos Daukantas galėjo kiek ir pakenkti žodyno kokybei — tvarkingai surašydamas *N, O, T, U* raidžių žodžius vieną po kito, nepalikdavo vietos gausesniems iliustraciniams pavyzdžiams, kuriuos retsykiais būtų norėjęs įterpti.

DLL iš esmės rašytas Daukanto ranka, bet yra keli žodžiai, kurių braižas aiškiai skiriasi. Štai jie visi (kas rašyta ne Daukanto — išretinta):

[17] С. А. Клепиков. Филиграни и штемпели. На бумаге русского и иностранного производства XVII—XX вв., Москва, 1959, с. 100. Tą pat teigia ir buvusios SSSR MA bibliotekos rankraščių ir retų leidinių skyriaus raštas, dabar saugomas prie DLL rankraščio. J. Kruopo teigimas (J. Kruopas. S. Daukanto leksikografiniai darbai, p. 305), kad šis popierius pagamintas 1850 metais, nėra pagrįstas (tai, beje, suklaidino ir Daukanto biografą Vytautą Merkį — V. Merkys. Simonas Daukantas, p. 123).

[18] S. Daukanto laiškas Bagdonavičiui, MAB, f. 264, 1368; S. Daukanto laiškas E. Tiškevičiui, f. 139, 1354.

[19] S. Daukantas. Raštai 2, V., 1976, p. 774—775.

[20] Przegląd Poznański 6, Poznań, 1848, s. 230.

[21] Informacija apie du surastus Daukanto ranka rašytus raštelius ir kt., LLTIB rankraštynas, f. 1, SD 198.

[22] V. Merkys. Simonas Daukantas, p. 17.

[23] S. Daukanto lietuvių kalbos žodyno medžiaga, juodraščiai, LLTIB rankraštynas, f. 1, SD 15.

Dwukrotnie, dù kartù, d u a t w e j u I 254; *Dwukrotny,* d w i s i k i s I 254; *Exorcyzować* u ż k i e j k t i I 290; *Expedyte, wejkéj.* k a j p i s z - d i e t i , *bewejzint* I 290; *Wykwint,* g a s z u m a s III 601; *Wykwintnie,* g a s z e j III 601; *Wykwintność,* g a s z i b e III 601; *Wykwintny,* g a s z u s III 601; *Wykwintować,* g a s z i n t i e s III 601; *Wyłużyć, ob. wyługować.* i s z z ł u g i n t i III 604; *Wymarzyć,* i s z m o n i ů t i III 605 ir *Wymęznieć, iżalukieti,* i t u k t i III 605. Lyginant svetimą rašyseną su Daukanto draugų rankraščiais, paaiškėjo, kad žodžius greičiausiai įterpė M. Valančius. Labiausiai lyginti tiko M. Valančiaus "Žemaičių vyskupystės" rankraštis[24], nes jis perrašytas rūpestingai, atidžiai, neskubant — taip, kaip minimi žodžiai prirašyti DLL. Atitinka ne tik bendras braižo vaizdas, bet ir atskirų raidžių rašymo principai (pramaišiui su *k* ilga kojele, rašoma *κ* trumpa kojele, ypač ilga apatinė *g* kilpa, *m* raidės antrasis segmentas linkęs kilti į viršų, *i*, kaip ir kitų balsių lankelis, gale žodžio dažnai smarkiai užriečiamas į viršų, taip pat rašomos *n, s, t, z, ż* ir kitos raidės). Apie prierašų autorių spėti leidžia ir pati leksika, pvz., žemaitybės *gaszus* (ir kt. šios šaknies žodžiai), *du atweju* patvirtina, kad prirašytojas buvo žemaitis; *išmoniuoti,* didžiajame Lietuvių kalbos žodyne (LKŽ) užfiksuotas taip pat tik iš M. Valančiaus raštų ir Šačių, irgi paremia teiginį, kad autorius — M. Valančius[25]. Sunkiau pasakyti, kada gi Valančius juos prirašė. Iš pirmo žvilgsnio galima būtų manyti, kad tai atsitiko pačiam Daukantui dar nebaigus sudarinėti DLL, nes straipsnyje *Expedyte* po Valančiaus prierašo *kajp iszdieti* dar yra vėl Daukanto ranka parašyta *bewejzint.* Tačiau DLL tekste kur ne kur Daukanto yra paliktų straipsnių, kurių viduje dar palikta tuščios vietos maždaug vienam žodžiui įrašyti, pavyzdžiui, tokių „skylėtų" straipsnių yra I 456, I 489, I 538, I 539, I 541, I 542. Todėl visai įmanoma, kad Valančius į tokią „skylę" ir įrašė *kajp iszdieti.* Vadinasi, jis galėjo įterpti ne tik tada, kai žodynas buvo rašomas, bet ir daug vėliau.

Kilęs iš palatvės, iš Kalvių kaimo netoli Lenkimų, Daukantas buvo pajūrio žemaitis, žemaitis dounininkas. Pirmųjų jo raštų kalba labai žemaitiška, tiek fonetika, tiek morfologija, tiek leksika. Tačiau laikui bėgant Daukantas ėmė labiau derintis prie vakariečių (viduriečių) aukštaičių, ir DLL, vėlyvojo periodo kūrinyje, jau dažniau žemaitiškos lytys keistos vakarietiškomis aukštaitiškomis, jame nemažai yra tiek aukštaitiškų vakarietiškų, tiek žemaitiškų fonetikos, morfologijos formų, kartais pateikiamos abiejų tarmių paralelinės formos.

Autentišką DLL tekstą, turintį ne vienos tarmės lyčių, lengviau interpretuoti padeda šio žodyno r a š y b o s analizė. Tada, kai rašė DLL, Daukantas jau buvo gerokai keitęs, supaprastinęs savo rašybos sistemą. Kiek vėliau, jau turbūt liovęsis rašyti DLL, Daukantas, kritikuodamas L. Ivinskio kalendoriaus kalbą, sakė, kad raide *y* reikia žymėti ilgąjį garsą [y][26]. Bet ir DLL jis jau turėjo būti nusprendęs *y* žymėti būtent ilgąjį, o ne kaip buvo įprasta žemaičių raštams, — tarpinį žemaičių garsą tarp [i] ir [e] — [ẹ]. Daukantas jau stengėsi nebevartoti ir raidžių *ï* ar *ĩ* tam pačiam garsui [ẹ] žymėti (nors, matyt, iš įpročio vis dar retsykiais parašydavo: *atsiduksieimas [...] pakłusnumĩ* I 4, *anižĩne* I 10, *bizunas galĩ sù szwinù* I 28, *centauras, pusia-źmogaus pusia gywolĩ* I 109 ir kt.), šį garsą žymėjo paprasta raide *i*. Tačiau yra likusios ir maišaties. Pavyzdžiui, Daukantas parašo *dwyleka* ir *dwileka* I 249, *karkulis* ir *karkulys* I 123, *plitinis* ir *plytinis* I 107, todėl negalima teigti, kad ženklai *y* ir *i* DLL jau buvo griežtai skiriami, galima kalbėti tik apie ženklų vertės kitimo tendencijas. Žodžių galūnėse žemaičių garsą [ẹ] Daukantas DLL, kaip ir kituose savo raštuose, paprastai žymėjo nosine raide *ę* : *ant źiamęs* I 88, *nu bałsu linksmybęs* I 89, *kéltęis* I 94, *pesnotęis* I 103.

Iš raidžių su diakritikais reikia paminėti *ů*, kuria Daukantas paprastai žymėjo žemaičių dvibalsį [ọu], pvz., *gůdzioti* I 139, *kůdelis* II 67, *słůgawimas* I 140 ir kt., nors kartais tas [ọu] parašomas ir visai žemaitiškai *ou* : *goudziotojas* I 140, *koudelinis* II 67, *słougouti* I 140. Kartais *ů* žymi ir tokį Daukanto tarmės [ọu], kuris vakarų aukštaičių tarmėje turi atliepinį ne [uo], bet [ą], pvz., *kůsnelis* I 484. Žemaitiškąjį [ọ] Daukantas DLL paprastai žymi *ù* : *dù o dù kétùri* I 1, *karszincziùs* I 2, *sùgébąs* I 56, *trùnksmas* I 5, nors greta parašo ir *u* — *sugébieimas* I 56. Atvirą [e] Daukanto stengtasi žymėti ženklu *é*, pvz., *bekélas* I 37, *bekésza* I 33, *be-*

[24] Saugomas MAB, f. 18, 88.

[25] M. Valančiaus įrašų galima rasti ir kai kuriuose kituose Daukanto rankraščiuose, pvz., "Maldos katalikų" 118 ir 119 lapai (tad 4 psl.) rašyti Valančiaus (LLTIB, f. 1, SD 18), "Pasakojimo apie veikalus lietuvių tautos senovėje" pradžioje yra Valančiaus prierašų (Vilniaus universiteto biblioteka [VUB], f. 1, f. 171).

[26] „Pan Iwinski jedyn tylko krótki i, zna, Greckie y, zupełnie on ze swojego pisma wygnał. Gdy tym czasem Greckie y w Litewskim języku wielką rolę gra, *np.* w wszystkich trybach bez okolicznych sylabobowych [sylabowych] przed literą t, kładnie się y Greckie, *np.* sakyti, raszyti, waryti, także w rzeczownikach konczych na yba lub ybe, także pisze się y Greckie, *np.* saldybe, grażybe, walstybe, sargyba i t. d. i wymawia się długo" (S. Daukanto pastabos dėl L. Ivinskio kalendorių, arba metskaitlių, kalbos [parengė J. K r u o p a s].— Literatūra ir kalba 3, 1958, p. 478).

mijgéj I 47, *pupłajszkéj* I 70, *képałas* I 70, tačiau nelabai nuosekliai. Šituo pačiu ženklu dažnai ženklintas ir galūninis žemaičių [ẹ], vakarų aukštaičių [ė]: *motriszké* I 135, *nůminiké* I 13, *pelké* I 21, *prascioké* I 118, — ne visai aišku, kaip Daukantas įsivaizdavo *é* skaitymą šioje pozicijoje, bet gal greičiau jis manė apie tarimą, panašų į žemaitiškąjį. Raidė *ô*, žyminti žemaitiškąjį sudvibalsėjusį [uo], ankstesniuose Daukanto raštuose dažnesnė, DLL pasitaiko ypač retai, pvz., *gôbej* I 114, *gôda* 'garbė' I 165, *ôras* I 3, vartojama nenuosekliai. Labai reta bei nenuosekli DLL ir raidė *à*, kuria Daukantas turbūt norėjo žymėti trumpą, galbūt net ne visada kirčiuotą galūnės [a]: *bombàs mesti* I 76, *dejà* 'vargas, bėda' I 52, *ganà* I 29, *jebà* I 19, *szałtà* 'šálta' I 117 (dėl nenuoseklumo plg. *bombas mesti* irgi I 76, *deja* 'vargas, bėda' taip pat I 52).

Brūkšneliais Daukantas raidžių ilgumo nežymėjo, tačiau labai retais, ypatingais atvejais jam to brūkšnelio virš raidės prisireikdavo. Dažniausiai jis taip pažymėdavo vieną iš panašiai skambančių žodžių (ar net homonimų) poros, būtent tą, kuris buvo žemaitiškai tariamas tvirtagalis, t. y. ilgesnis ir lygesnės intonacijos, skirtingai nuo žemaičių laužtinės priegaidės, kuri Daukantui turėjo atrodyti trumpesnė. Pavyzdžiui, *dābar* 'dár' I 440 (plg. *dàbār* 'dabar̃' I 218), *māłkas* 'mal̃kas, gurkšnis' I 402 (plg. *małka* 'málka' I 244), *ūntis* 'añtis' II 15 (plg. galbūt nuo K. Sirvydo nusirašytą *untis* 'ántis' I 462) ir dar vienas kitas atvejis. Retkarčiais ir šiaip vien tik ilgumą norėdamas nurodyti Daukantas parašydavo brūkšnelį, pvz., *Hu, uū...* I 411. Antra vertus, kaip atsvarą ilgajam tvirtagaliui, laužtinį skiemenį, kurį jis turbūt suvokė esantį trumpesnį, labai retai pažymėdavo lankeliu (sic!), pvz., *płăukti* 'leisti, skleisti iš bamblių várpas, plaukėti' I 509, *wărpas* 'várpos' I 509 (plg. *płaukti* 'plaũkti' II 395, *warpas* 'var̃pas' MLL 23b).

Kaip ir kai kuriuose kituose savo raštuose, vns. galininke Daukantas žymėjo ženklą *ỉ*, pvz., *turieti nosỉ, kajp batwinỉ* I 94, *kûdelỉ rijstỉ* I 463 ir kt. Tačiau DLL jau nevartojo ankstesnių savo ženklų *ả, ë, ẚ, ê, ỉ.* Iš Daukanto nenuoseklumų galima pažymėti ir tokį, kad raides *ż* ir *ź* jis vartojo pramaišiui, be jokio skirtumo, kaip išeidavo.

Kaip minėta, DLL Daukantas jau daug labiau taikėsi prie nežemaitiškai kalbančių lietuvių negu ankstesniuose savo tekstuose. Tai visų pirma rodo hipernormalizmai, atsiradę taikantis prie aukštaičių, pvz., *kojacze, kojaczes* 'kojaitė, kojaitės' II 143, *naraczis* 'naraitis' II 144, *negrejczej* 'negreitai' II 106, *obełajcze* 'obelaitė' I 416, *priaudzia* 'priaudė' II 61, *suomonia* 'sąmonė' II 37, *ůłoiej* 'uoloje' I 153 (dirbtinai pridėta

galūnė) ir pan. Norėjimą taikytis prie visų lietuvių, ne tik žemaičių, rodo ir paralelinės ne vienos tarmės lytys, pvz., *Czczo, t u s z t e j* (žemaičių), *t u s z c z e j* (aukštaičių) I 161; *Hamernia, lijtiniczia. wario, arba g é l ž i e s* (žem.), *arba g é ł a ž i e s* (ryt. aukšt.) I 398; *Mleko, p i e - n a s* (aukšt.) *arba p i j n a s* (šiaur. žem.) I 707. Kad Daukantas ir redaguodamas derinosi prie platesnio lietuvių skaitytojo, leidžia manyti, pavyzdžiui, jo vėliau prirašytos lytys su priešdėliu *per-* greta anksčiau parašytųjų analogiškų formų su žemaičiams įprastu *par-*. Antai prie jau buvusių *parkalbiejimas, parkalbieti, parkalbietoja, parkalbietojas* vėliau redaguojant atitinkamai prirašyta *perkalbiejimas, perkalbieti, perkalbietoja, perkalbietojas* II 36. Rytų aukštaičių leksikos, fonetinių lyčių į DLL taip pat pateko iš K. Sirvydo žodyno, apie tai žr. toliau.

Tam tikrą metodo nenuoseklumą rodo kai kurie, nors ir retokai pasitaikantys, paaiškinimai, t. y. tam tikra žodyno metakalba, kuri buvo rašoma tai lietuviškai, tai lenkiškai, o ne viena kuria nors kalba. Be to, nei grafiškai, nei kaip nors kitaip Daukantas tos metakalbos neatskyrė nuo tų žodžių, apie kuriuos ji pateikia informaciją. Lietuviški pavyzdžiai: *C. balsie abeciełos, skajtlůje padieta ženklen szimta* I 103, *Data, důta, taj yra, diena grometoj' paraszyta, kùrioj' ta grometa yra raszyta, wadinas, data* I 183, *Hi, hi, hi, ženkłas jůka, ii, ii, ii* I 406, *Jałowo, sausaj, tarema yra, sausaj ką wajszinti* I 420, *Jehowa, Jehowa, Jzraelitaj par didi godoima neisztarę zodzia, jehowa* I 436, *Infułat, Inpułotas, kùrsaj sù wiskupo képuri miszès gał łajkyti* I 448, *Kaduk, walsciùs arba tiewiszké neturinti weldiemio; antrą atweji ženklen pùlemůję ligą* I 463, *Kamena, Diewie kitejp Muza wadinas* I 469, *Kapilutarz, wieta, kùrioj' sùsirenk wyresnybe zokanikû* I 475, *Kapszczyzna, mokesnis nu gierimû, arba gerklines* I 477, *Kopa, kapa, piningas tejp wadinamas, ir wieł kapa ženklen 60* I 538. Kaip matyti iš pavyzdžių, dažniausia tai aiškinamuoju būdu pateiktos žodžių reikšmės, nuorodos, aiškinimai. Retkarčiais gali būti nurodytos ir kitos žodžio reikšmės (*antrą atweji ženklen; ir wieł kapa ženklen 60*). Lenkiški pavyzdžiai: *Hurma, więcej używane hurmen* I 413, *Kazać, kazywać, skelbimas žodzio Diewo., drugi raz lijpti. Kazać co zrobić lijpti kû dirbti* I 490, *Niebezpieczenstwo, ojùs (stary wyraz) paojumas* II 73, *niekocia. od słowa niekoti arba nijkoti. np kroupus nijkoti* II 77. Tad lenkiški paaiškinimai dažnai atstoja įvairius kvalifikatorius, kartais, kaip ir lietuviški, žymi kitas žodžio reikšmes (*drugi raz*).

Jeigu tarp lietuviškų S. Daukanto pateikiamų žodžių yra ne kablelis, bet taškas, tai dažniausiai reiškia, kad jis jau buvo sumanęs baigti straipsnį ir padėjo tašką, bet dar prisiminė žodį ar žodžius ir juos prirašė po taško (neištaisydamas į kablelį), pvz.: *Grobowy, kapinis. raksztinis* I 374; *Grobsztyn, kapaakmû. raksztis* I 374. Kartais tokiais atvejais, galbūt norėdamas tašką ištaisyti į kablelį, pastarąjį parašydavo greta taško, tad palikdavo abu skyrybos ženklus.

Kitais atvejais tarp mažosiomis raidėmis parašytų lietuviškų žodžių tašku Daukantas galėjo spontaniškai skirti skirtingas lenkiško žodžio reikšmes. Pavyzdžiui, *Kazanie, pamôksłas, kozoniùs. lijpimas, jisakymas* I 490; *Kiepski, durnas, piktas. prastas. mękas* I 496; *Kolano, krumplis. kialys* I 517. Tad reikšmės buvo skiriamos ne tik metakalba, bet ir tašku. Tačiau abu būdai nėra dažni, greičiau atsitiktiniai.

S. Daukanto žodyne į akis krinta žodžių sinonimų gausa. Labiausiai Daukantui rūpėjęs kalbos lygmuo buvo leksika[27], todėl nesunku paaiškinti ir jo dėmesį sinonimams. Norint suprasti, kaip subtiliai Daukantas sugebėjo jausti lietuviško žodžio reikšmes, jų skirtumus nuo lenkiškų žodžių reikšmių, verta pasižiūrėti daugiau pavyzdžių: *Jeść, walgyti, jesti, źmogùs wałgo, arklys jed* I 439; *Jeździenie, jodimas, jeżdzenie konno, jodimas, jezdzenie w wozie, waziojimos* I 440; *Kochać, mylieti, miegti* I 514; *Kole, mijtaj, baslej, tujnaj* I 519; *Koń, źirgas, dieł jojimo, arklys dieł waźiawimo* I 529; *Konczenie, bęgimas. bajgimas* I 530; *Kotna, udrota,. Kate udrota, awis dijni* I 552; *Koźa wożka, arba ôźka. koza wieł źenklin szijkszta* I 553; *Napłakać się, prisiwerkti, prisigudrinti, prisiriekti, prisiklykti, prisiżurnyti* II 41; *Naprawa, ob. poprawa, patajsimas. metawojimos. np. dajktas tajsos, źmogus metawoies* II 44; *Nasypać, nasuć, nasypywać, antberti grudus, antpilti undini, źiamę* II 59; *Naszać, ob. nosić. nesziotì, ciężko nosić, pydyti* II 59; *Nieść, neszti lengwaj, pydyti sunkėj* II 107; *Nosić, neszti lęgwą dajktą, pydyti, sunki dajktą* II 138.

Nors žodynas ir labai nepalankus tekstas atskleisti paties Daukanto pažiūroms, kartais vieną kitą smulkmeną įžvelgti atrodo įmanoma. Pavyzdys gali būti straipsniai *Insurekcya, ob. powstanie. ermadaris* ir *Insurgent, ob. powstaniec, ermadaris* I 451. Kadangi Daukantas 'sukilimą', 'sukilėlį' vadina *ermadariu*, o *ermas* jam buvo neigiamos konotacijos žodis, reiškęs 'baisūnas; baisybė, siaubas', tai ir į patį sukilimą Daukantas turėjo žiūrėti kaip į siaubingą dalyką.

2. DLL prototipas — S. Ropelewskio žodynas

Stanisławo Ropelewskio žodynas[28] yra vienas iš daugelio dvikalbių XIX a. lenkų kalbos žodynų. S. Ropelewskis retokai minimas lenkų kultūrologų darbuose, o jei ir minimas, tai dažniausiai kaip literatūros kritikas ar poetas, bet ne kaip leksikografas. T. Rojekas net specialiai rašė apie S. Ropelewskį straipsnį, „aby zwrócić na niego uwagę"[29]. Po S. Ropelewskio mirties anoniminis bičiulis taip jį įvertino: „Miał wszystkie przymioty do zajęcia w literaturze ojczystej wysokiego stanowiska [...], ale brakowało mu tego świętego niepokoju, który ludziom wyższym nie dozwala próżnować"[30].

Kitas anoniminis S. Ropelewskio draugas rašė, kad jis „wyuczył się też języka francuzkiego tak doskonale, że czy w rozmowie czy na piśmie trudno w nim było rozpoznać cudzoziemca"[31]. Tai, aišku, padėjo S. Ropelewskiui rašyti lenkų—prancūzų kalbų žodyną.

S. Ropelewskis niekada nepasirašinėjo savo darbų. Dėl to jo žodynas taip pat be pavardės. Pirmieji žodyno leidimai net neturi datos tituliniame lape, tad visada gali atsirasti bibliografinės painiavos. Kokie tie leidimai buvo?

1. Pirmuoju laikytinas žodynas, K. Estreicherio pažymėtas kaip išėjęs 1843—1847 m. aštuoniais sąsiuviniais Berlyne (visi kiti leidimai irgi ten pat), 16° formato[32] [Słownik polsko—francuzki, zesz. 1—8, Berlin: Behr, (1843—1847), s. 3412]. K. Estreicherio bibliografija gali suklaidinti, nes prie S. Ropelewskio pavardės ji pateikia visų pirma A. Kazimirskio prancūzų—lenkų kalbų žodyno bibliografiją ir aiškiai nuo S. Ropelewskio neatskiria (tik pradžioje nurodo, kad „część francuzko—polską pisał Albert Kazimirski, a Ropelewski polsko—francuzką"[33]). Kad pir-

[27] Plg.: A. Kalnius. Daukanto pažiūros į kalbos ir tautos santykius. — Židinys 11, 1939, p. 525—526.

[28] Plačiau apie S. Ropelewskio žodyną žr.: G. Subačius. Stanisław Ropelewski i jego słownik polsko—francuski. — Prace filologiczne, 1993, spausdinama.

[29] T. Rojek. Kilka uwag o zapomnianym krytyku i poecie Stanisławie Ropelewskim. — Sprawozdanie gimn. w Podgórzu, 1911, s.1.

[30] J. F. K. Kilka słów o śp. Stanisławie Ropelewskim. — Czas 195, Kraków, 1865, s. 2.

[31] K. Stanisław Ropelewski. — Dziennik Poznański 173, 1865, s. 3.

[32] K. Estreicher. Bibliografia polska XIX stólecia 4, Kraków, 1878, s. 88.

[33] Ten pat.

masis leidimas tikrai 1843—1847 m. ėjo atskirais sąsiuviniais, be abejonių patvirtina Ch. G. Kayserio bibliografija: „Poszyt I.—VI. 12. Berlin [1]843—45, Behr. [...] Poszyt VII. [...] [1]846"[34]. Keli pirmojo leidimo sąsiuviniai saugomi Lenkijos nacionalinėje bibliotekoje. P. Grzegorczykas, suklaidintas K. Estreicherio, taip pat suplakė A. Kazimirskio žodyną su Ropelewskio taip, kad atrodo, jog S. Ropelewskio darbas pasirodė 1839 m.[35] Bet tai netiesa.

2. Antrasis leidimas išėjo 1847 m., tuoj po pirmojo [Słownik polsko—francuzki, t. 1—3, Berlin: Behr, (1847), s. 3412]. Tai trijų tomų leidimas (I t. *A—M*, II t. *N—P*, III t. *R—Ż*). Jo tekstas, titulinis lapas, formatas (16°) tokie pat, kaip ir pirmojo. Atskirti jį galima tik iš trečiojo tomo pabaigoje esančios pastabos: „Cette 2e édition a été terminée le 23 septembre 1847". Egzemplioriai su šia pastaba yra Lietuvos mokslų akademijos, Varšuvos universiteto, Poznanės mokslo bičiulių draugijos bibliotekose. Nei K. Estreicheris, nei P. Grzegorczykas nenurodo šio antrojo leidimo.

3. Trečiasis leidimas galbūt išleistas 1856 metais [Słownik polsko—francuzki, t. 1—4, Berlin: Behr, 1856, s. ?, 3412]. Formatas (16°) toks pat, kaip ankstesnių leidimų. Tik čia pirmą kartą nurodoma data tituliniame lape, taip pat informuojama, kad leista ne tik „w księgarnie B. Behr", bet ir „w Warszawie u S. H. Merzbacha". K. Estreicheris taip apibūdina šį leidimą: „Berlin, 1856. W Warszawie u Merzbacha, za IV tomy wraz z polsko—francuzką Częścią 6 rub"[36]. Tad svarbu, kad šiuo, 1856 m. leidimu S. Ropelewskio žodynas pradėtas spausdinti kartu su A. Kazimirskio (I tomas A. Kazimirskio prancūzų—lenkų, II—IV tomai S. Ropelewskio lenkų—prancūzų).

Pavyko rasti tik 2 paskutiniuosius 1856 m. leidimo tomus Lenkijos nacionalinėje bibliotekoje. Įdomu, kad ir šio leidimo pabaigoje palikta pastaba „Cette 2e édition a été terminée le 23 septembre 1847". (Regis, žodyno tekstas niekur nekeistas, tik pridėtas naujas titulinis puslapis.) Vadinasi, tarp 1847 m. ir 1856 m. galėjo būti ir daugiau S. Ropelewskio žodyno stereotipinių leidimų, tik jų pabaigoje galėjo likti ankstesnė pastaba, žyminti, kad tai 2-asis leidimas. Tad kol kas negalima kategoriškai teigti, kad 1856 m. leidimas yra tik trečiasis.

4. Ketvirtasis žinomas S. Ropelewskio lenkų—prancūzų kalbų žodyno leidimas išėjo 1858 m., jau didelio formato (8°), vėl išleistas kartu su A. Kazimirskio žodynu (suporuotas, regis, ne visas tiražas) [Słownik polsko—francuzki: nowe wydanie (i Słownik francuzko—polski), Ber-

lin: B. Behr, 1858, s. 6, 853, 276]. Kaip nurodo K. Estreicheris, leidžiant šį variantą „płyty stereotypowe, w 16ce, posklejano na format w 8ce, aby jeden tom zrobić z czterech"[37].

5. K. Estreicheris mini 1862 m. leidimą, bet matyti jo neteko. P. Grzegorczykas tik pakartoja jo informaciją.

6. Šeštuoju turbūt laikytinas 1863 m. leidimas (8°) [Słownik polsko—francuzki: nowe wydanie, Berlin: B. Behr, 1863, s. 853, 8]. Apie jį papildymuose rašo K. Estreicheris[38]. Vieną šio leidimo egzempliorių turi Kurniko biblioteka. P. Grzegorczykas apie šitą leidimą net neužsimena.

7. Septintasis leidimas galėtų būti 1874 m. (8°) [Słownik polsko—francuzki: nowe wydanie, Berlin: B. Behr, 1874, s. 6, 853]. P. Grzegorczykas nepateikia jokios užuominos ir apie šitą leidimą.

8. Tačiau P. Grzegorczykas užsimena apie 1896 m. leidimą [Słownik polsko—francuski i francusko—polski, cz. 1—2, Warszawa: Gebether i Wolf, (1896), s. 853, 272]. Deja šito leidimo taip pat nepavyko surasti.

Be šių paminėtų leidimų, būta dar ir keli plagiatai, pvz., W. Janusz. Dokładny słownik francuzko—polski i polsko—francuzki. Podług najlepszych źródeł, t. 1—2, Lwów, 1877—1878. Buvo ir ankstesnių bei vėlesnių šio plagiato leidimų — 1854, 1856 ir 1908 m.

Ropelewskio žodynas neturi pratarmės, mažai kas žinoma apie jo paties genezę. Visgi šį tą galima ir apie ją pasakyti. Po 1831 m. Ropelewskis gyveno Paryžiuje. Kaip rašė minėtas jo bičiulis, „jedynie własnym trudom zawdzięczając swe utrzymanie, Ropelewski podjął się następnie mozolnej, nieodpowiednej wyższym swym zdolnościom, ale dla kraju użytecznej pracy, i w ciężkim znoju lat kilku wykończył słownik..."[39] Iš to matyti, kad Ropelewskis ėmėsi rašyti žodyną ieškodamas naujų gyvenimo šaltinių. Kitas jo draugas liudijo, kad Ropelewskis tikrai pats parašė tą žodyną, nes pats matęs tą darbą „w czasie jej dokonywania"[40]. Jis taip pat tvirtino, kad Ropelewskis savo žodyno

[34] Ch. G. Kayser. Neues Bücher-Lexicon enthaltend alle von 1841 bis Ende 1846 gedruckten Bücher nebst Nachträgen und Berichtigungen früherer Erscheinungen, Leipzig, 1848, S. 366.

[35] P. Grzegorczyk. Index lexicorum Poloniae: Bibliografia słowników polskich, s. 83.

[36] K. Estreicher. Bibliografia polska XIX stólecia 4, s. 88.

[37] Ten pat, p. 89.

[38] K. Estreicher. Bibliografia polska XIX stólecia: Dopełnienia 7, Kraków, 1882, s. 92.

[39] K. Stanisław Ropelewski, s. 3.

[40] J. F. K. Kilka słów o śp. Stanisławie Ropelewskim, s. 2.

darbą pradėjęs apie 1842 m.[41] Žinant, kad pirmasis žodyno sąsiuvinis pasirodė 1843 m., o paskutinis — 1847 m., galima spręsti, jog Ropelewskis dirbo gana intensyviai. Dar vienas anoniminis Ropelewskio draugas taip informavo: „od r. 1842 zajmował się pisaniem Słownika polsko—francuskiego. Początkowo miał mu nadać te objętość, jaką ma część francusko—polska [...], ale gdy raz się jął tej pracy, tak sobie w niej upodobał, że jej dał zupełnie inne rozmiary i sumienną gruntowność; niedziw, że mu zebrała pięć lat czasu"[42].

Probėgšmais analizuojant kai kuriuos Ropelewskio žodyno fragmentus pasirodė, kad jis naudojosi S. B. Lindės žodyno[43], paties pirmojo ir tada didžiausio vienakalbio aiškinamojo lenkų kalbos žodyno, medžiaga. Ropelewskis tų laikų požiūriu buvo sudaręs gerą žodyną. "Przegląd Poznański" taip jį recenzavo: „jest nieskończenie od wszystkich dotychczasowych Dykcyonarzy naszych lepszy i stoi na wysokości zagranicznych książek tego rodzaju"[44]. Šito žodyno reikšmę liudija per dešimt jo leidimų (jei skaičiuosime ir plagiatus). Jis turėjo esminės reikšmės XIX a. lenkų leksikografijai. Vieno iš didžiausių (apimančio 108 513 vokabulų[45]) ir reikšmingiausių XIX a. lenkų kalbos žodynų, vadinamo Vilniaus žodynu[46], autoriai savo darbui panaudojo tik tris ištisus žodynus, vienas iš jų buvo S. Ropelewskio.

Kad Daukantas naudojosi S. Ropelewskio žodynu, akivaizdžiai rodo visa DLL struktūra: beveik identiški iliustraciniai pavyzdžiai (plg. DLL *wieko u tej skrzyni jest daszkowate* I 183 — S.Ropel. *wieko u téj skrzyni jest daszkowate* 237; *dożęnie ciał do srodka* I 185 — S.Ropel. *Dążenie ciał do środka* 239; *niedoczeka się Pan mojego brata* I 203 — S.Ropel. *Nie doczekasz się pan mojego brata* 268; *Serduszko, pik, pik* II 373 — S. Ropel. *Serduszko v. w serduszku pik, pik* 1497; *Popadali od je miecza* II 496 — *Popadali od jego miecza* 1685; *Jaskółki posłanki wiosny* II 519 — *Jaskółki, posłanki wiosny* 1723), tokios pačios ypatingiau pateiktos vokabulos (pvz., vokabula *w Lewo, na Lewo* pateikta prie *L* raidės žodžių, vokabula *w Krotce* — prie *K* raidės; kartais vokabula eina ne bendratis, o esamasis laikas, pvz., *Kradnę ob. kraść* ir daug kitų), įvairios klaidos (pvz., vokabula *Wytryskać* Daukanto pateikta tarp *B* raidės žodžių — vietoj vokabulos *Buchać* jis neapsižiūrėjęs nurašė greta pateiktą šitą sinonimą; tokiu pat būdu tarp *C* raidės žodžių vietoj *Cieszyciel* atsirado *Pocieszyciel)*. S. Ropelewskio žodyne pasitaiko ne pagal abėcėlę pateiktų žodžių, dažnai juos Daukantas taip pat nurašo ne abėcėlės tvarka, ypač DLL pradžioje, nors ir apskritai visame žodyne,

pvz., DLL *Absolutum* S. Ropelewskio žodyno pavyzdžiu eina prieš *Absolutnie* I 2, *Administracyiny* — prieš *Administracyjnie* I 2, *Alarmować* — prieš *Alarmista* I 5, *Dalekość* — prieš *Dalej* I 180, *Dependować* — prieš *Dependent* I 190, *Deptanie* — prieš *Deptacz* I 190, *Dwuwiosłowy* — prieš *Dwuwieczny* I 257 ir t.t.

Iš kai kurių Daukanto rankraštyje padarytų klaidų galima spręsti, jog jis naudojosi mažo formato (16°) Ropelewskio žodyno leidimu. Pavyzdžiui, t. I p. 620 Daukantas pateikė vokabulas *Lekkomyslnik, Lekkomyslność, Lekkomyslny*, kurias jau buvo kartą parašęs (tiesa, jas užbraukė ir klaidą ištaisė). Pažiūrėjus į bet kurį mažo formato Ropelewskio žodyno leidimą matyti, kad p. 886 2-oji skiltis kaip tik prasideda Daukanto pakartotais žodžiais, o pakartojami jie iš karto po straipsnio pabaigoje esančio žodžio *Leciuchno*, kuriuo baigiasi minėta Ropelewskio skiltis. Matyt, ją nurašęs, Daukantas per klaidą ėmė nurašinėti ne gretimą kito puslapio skiltį, o dar kartą tą pačią. Panašiai yra ir t. II p. 464—465, 503 ir 593. Čia Daukantas bus apsirikęs ir dar kartą nurašęs atitinkamai 11, 14 ir 6 jau anksčiau pateiktas vokabulas. Galbūt jam netyčia bus atgal atsivertęs Ropelewskio žodyno lapas ar lapai, o jis to nepastebėjęs. Taip pat *N* raidės dalyje ant minėtųjų dviejų pridėtinių lapelių Daukantas yra prirašęs atitinkamai 12 ir 14 žodžių — tai papildymai iš Ropelewskio žodyno. Abu kartus Daukantas buvo praleidęs po vieną skiltį, bet redaguodamas pastebėjo ir ištaisė. Vieną Ropelewskio lapą, t. y. p. 814—815, *K* raidės dalyje irgi, matyt, nepastebėjęs praleido, tik čia liko netaisyta.

Visos čia suminėtos klaidos galėjo būti padarytos tik naudojantis mažo formato žodynu — dideliame skiltys dvigubai ilgesnės, lyginant su jomis kalbamųjų klaidų priežastys nepaaiškėtų. Be to, DLL suskirstytas į tris tomus taip, kaip ir Ropelewskio mažojo formato žodynas: I *A—M*, II *N—P*, III *R—Ž*. O kadangi DLL iki 1856 m. galo jau turėjo būti toks ar beveik toks, koks yra ir dabar, manytina, jog iš visų išvardytųjų Ropelewskio žodyno leidimų Daukantas savo registrui galėjo

[41] Ten pat, p. 2.

[42] Bibliograficzne szczegóły o Stanisławie Ropelewskim. — Czas 233, 1865, s. 2.

[43] S. B. Linde. Słownik języka polskiego 1—6, Warszawa, 1807—1814.

[44] Przegląd Poznański 6, 1848, s. 230.

[45] F. F. Sławiński. Obliczenie wyrazów zawartych w trzech słownikach: 1) Lindego, 2) w Wileńskim i 3) Rykaczewskiego, Warszawa, 1873, s. 2.

[46] Słownik języka polskiego wypracowany przez A. Zdanowicza, M. Bohusza Szyszkę, J. Filipowicza...1—2, Wilno, 1861.

naudoti tik pirmąjį arba antrąjį, greičiausiai visgi antrąjį, 1847 metų, nes pirmasis nebuvo suskirstytas tomais. Čia visur nurodomi S. Ropelewskio žodyno puslapiai iš antrojo leidimo.

S. Ropelewskio žodyne kiekvienas žodis turi gramatines charakteristikas, dažnai pateikiamos kelios formos, dažnas žodis iliustruojamas vienu, keliais, kartais ir dešimtimis pavyzdžių, pateikiamos stilistinės nuorodos. S. Daukantas visu šiuo moksliškumu mažai pasinaudoja. Jo žodyno žodžiai gramatinių kvalifikatorių, gramatinės informacijos šiaip jau neturi, pvz., S. Ropel. *Lemiesz, a, s.m. soc, s.m.* 887, o DLL — *Lemiesz, werstuwie* I 621; S. Ropel. *Miałszy, a, e, compar. de Miałki, v. c, d.* 960, DLL — *Miałszy, seklesnis* I 686 ir t.t, ir t.t. (nors vienas kitas retkarčiais tos informacijos gauna, pvz., *Dłużeń, ż n i a aulo-płautas* I 196; *I, c o n j. ir, bej* I 416; *Ją. a c c. s i n g. f e m. ję* I 416; *Ksobie, c o n t r a c t. ku sobie* I 581; *Kwita, i n d e c l.* I 598; *Lecie d a t. od lato* I 615; *Lekki, letki, c o m p a r. lekciejszy* I 619; *Lila, i n d e c l.* I 631; *Madlać się, f r e q u e n t. modlić się* I 658; *Mi. od ja d a t.* I 686; *Nakształt, a d v.* II 29; *Nas, a c c.* II 52; *Nim, l o c. od on* II 134; *Obetnę, f u t u r. od obciąć* II 154). DLL sandara daug paprastesnė. Lenkiški žodžiai nuo lietuviškų kaip nors ypatingiau neatskirti. Rašomas vienas ar keli lenkiški, o po kablelio vienas ar keli lietuviški. Dėl to kartais net sunku iš formos atskirti, ar žodis yra lietuviškas, ar lenkiškas, tik žodžių tvarka leidžia nuspėti, pvz., *Alba, alba* I 5; *Kokieta, kokieta* I 516; *Kwarta, kwarta* I 594, *Kwit, kwita; Kwita, indecl.* I 598, *Nemezys, Nemezys. Diewie nełajmos.* II 72; *Ni, nie, ne. Niema ni grosza, netur nie skatika* II 73; *Nobilitacya, nobilitacya* II 136.

Iš 120 Ropelewskio žodyno santrumpų Daukantas sistemingai vartoja tik vieną: *ob. (obacz).* Ji labai dažna, beveik kiekviename puslapyje vartojama bent po keletą kartų. Pats Daukantas naujų santrumpų neprikuria, bet vartodamas *ob.* kartais būna nenuoseklus. Pavyzdžiui, prie vokabulos *Bru* nurodoma į *ber* I 83, o tokios vokabulos **Ber* (I 34) DLL nėra; taip pat nurodoma *Burknąc, ob. burczeć* I 95, bet **Burczeć* (I 94) — nėra; panašiai yra *Chróscie, chrósciel, chróst ob chruście, chrusciel, chrust* I 125, bet iš nurodytųjų trijų iš tikrųjų DLL tekste parašyta tik vokabula *Chruscie* I 125. Čia Daukantas, nurašydamas registrą, kai kuriuos lenkiškus žodžius praleido, tačiau nuorodas į juos kitose vietose paliko. Žinoma, tai tik neapsižiūrėjimas, manytina, kad redaguojant tokie netikslumai dar būtų buvę ištaisyti. Apskritai krinta į akis, kad *A* ir *B* raidžių tekstuose S. Daukantas dar retai vartoja nuorodą *ob.*, bet nuo raidės *C* ji ryškiai padažnėja.

Iš dažnų Ropelewskio žodyno iliustracinių pavyzdžių Daukantas išsirinkdavo tik vieną kitą. Antrajame ir trečiajame tome jų visai reta, gal kiek daugiau tik pirmajame. *D* raidės straipsniuose pavyzdžių bene daugiausia — 135 (124 straipsniuose). *D* raidėje iš viso yra 2286 vokabulos, tad tik 5,4 % su iliustraciniais pavyzdžiais.

Pateikdamas iliustracinius pavyzdžius, Daukantas paprastai palikdavo juos visai ar beveik nepakeistus, tik vieną kitą sutrumpindavo. Iš Ropelewskio pavyzdžio *Być posądzanym, podejrzanym o deizm* 243, Daukantas paliko *być posądzonym o deizm* I 187; iš *Doczekał się pociechy z dzieci* 268 — *doczekał dzieci* I 203; iš *Doniosłem mu przez kogoś z jego przyjaciół o tem co się stało* 289 — *doniosłem mu przez kogoż* I 216. Retais atvejais Daukantas šiek tiek perdirbo pavyzdžius. Štai turbūt iš *Zdecydowany jestem wszystkiego się chwycić* ir *Decydować o wszystkiem* 241 jis padarė vieną — *zdecydowalem się na wszystko* I 186. Kartais jis pateikė ir savų, ne iš Ropelewskio žodyno imtų, labai paprastų iliustracijų, pvz., *Dycht i jest* I 259; *Dziedziniec [...] przed stajniami* I 269.

Daukantas į DLL neperkėlė visų Ropelewskio registro lenkiškų žodžių. Praleido dalį vietovardžių, pvz.: *Genewa* 483, *Genua* 483, *Kaffa* 'kaimas Tauridėje' 676, *Kair* 677, *Mołdawia* 998, *Neapol* 1108, *Niderland* 1112 ir t.t., nors įtraukė *Afryka* I 3, *Chwalenskie morze* I 128, *Dania* I 181, *Francya* I 315, *Galicya* I 328, *Galilea* I 328, *Niemen* II 87. Analogiškai jis praleido daugelį asmenvardžių, pvz.: *Adam* 3, *Annasz* 11, *Daszko* 237, *Elżusia* 418, *Jagiełło* 603, *Julian* 668, *Kaifasz* 677, *Kaim, Kain* 677 ir t.t., nors išrašė *Judasz* I 457, *Juno, Junona* I 457, *Nemezys* II 72, *Neptun* II 72 ir kt. Akivaizdu, kad Daukantas vengė rašyti į DLL daug tikrinių daiktavardžių. Vietovardžius jis turbūt palikdavo tuos, kurie jam atrodė esą svarbesni, o tolesnių ar mažiau reikšmingų vietų pavadinimus praleisdavo. Asmenvardžių dar daugiau išmetė. Šiaip ar taip, Daukantas nebuvo apsisprendęs rašyti vien tik bendrinių žodžių žodyną, kita vertus, turbūt nebuvo aiškiau nusistatęs ir kokius pavadinimus ar vardus įtraukti, atrinkinėjo juos intuityviai.

Iš bendrinių Daukanto praleistų žodžių galima nurodyti kai kuriuos augalų ir gyvūnų pavadinimus, pvz.: *Agaryk* 'grybas kempinė' 4, *Albatros* 6, *Alka* 'pingvinas' 7, *Ara* 'ilgauodegė papūga' 13, *Dafnia* 230, *kablion* 'menkė' 673, *kaczyniec* 'puriena' 674 ir kt. Vengė jis ir kai kurių kitų tarptautinių žodžių, pvz., neįtraukė *Agronom* 5, *Alkohol* 8, *Ambasada* 8, *Analizować* 9, *Archeologia* 14, *Argument* 15, *Arytmetyka* 17,

Automat 19, *Elektrometr* 417, *Ewakuacya* 420, *Kadr* 674 ir kt. Dažnokai praleisdavo moteriškosios giminės profesijų pavadinimus, pvz., *Aspirantka* 17, *Autorka* 19, *Kadzicielka* 675, *Kalkulatorka* 679, nors atitinkamus vyriškosios giminės pavadinimus pateikė (bet yra, pvz., *Nauczyciel* ir *Nauczycielka* II 63). Iš šių kelių įvairiais aspektais išskirtų leksikos grupių nematyti, kad Daukantas būtų kurios jų vengęs sistemiškai, nuosekliai, matyt, neretai ir atsitiktinumas lėmė, pateks toks žodis į žodyną ar ne.

Kai kur, siaurindamas savo žodyną, Daukantas nurašydavo ne visus atskirom vokabulom iškeltus Ropelewskio darinius. Tai darė irgi nesistemingai. Pavyzdžiui, jo įtrauktas *Arka* I 14, bet praleista Ropelewskio *Arkada* 15; analogiškai įtraukta *Ataman* I 15, praleista — *Atamanić, Atamański, Atamańsiwo* 18; *Atom* I 16 — *Atomiczny* 18; *Elipsa* I 284 — *Eliptycznie, Eliptyczny, Eliptyczność* 417; *Kacermistrz, Kacerny* I 461 — *Kacerstwo, Kacerz, Kacerzować* 673; *Kajdany* I 464 — *Kajdanki* 676.

Iš kur nors kitur lenkiškų žodžių registro Daukantas nepapildė. Tačiau nevisiškai visi jo žodyno straipsniai yra tokie kaip Ropelewskio. Mat Daukantas kartais atskira vokabula iškeldavo žodį, kuris Ropelewskio taip neiškeltas, tik pateiktas kito straipsnio viduje. Pavyzdžiui, Ropelewskis žodžius *Kartan* ir *Kartanna* 701 pateikė viename straipsnyje, o Daukantas iš jų padarė dvi atskiras vokabulas I 483. Išskyrė Daukantas taip pat žodžius *Naśmiewacz* ir *Naśmiewca* II 56, *Niezmierny* ir *Nieskończony* II 130, *Niż* ir *Niźli* II 135 bei kt.

Apskaičiuota, kad Ropelewskio žodyne yra apie 65 000 lenkiškų vokabulų[47]. Daukanto žodyno lenkiškų žodžių apimtį yra suskaičiavęs J. Kruopas — 56 567 žodžiai[48]. Tad galima teigti, kad persirašydamas Daukantas praleido apie 8,5 tūkstančio, arba apie 13 % Ropelewskio žodyno žodžių. Palyginus įvairias vietas matyti, kad Daukantas praleidinėdavo nevienodai. Iš pat pradžių jis išrašydavo mažiau žodžių (pvz., *A* raidės trūksta 46,7 %, *B* — 24,1 %), o vėliau ne taip skrupulingai atmetinėdavo (pvz., *C* raidėje trūksta 16,8 %, *D* — 13,8 %, *E* — 8,3 %, *F* — 16,5 % *G* — 8,1 %, *H* — 14,3 %, *I, J* — 11 %, *N* — 4,7 %, *O* — 3,9 %, *Z,Ź,Ż* — 8,2 %). Galima manyti, kad ilgainiui Daukantas pabūgo per daug susiaurinsiąs savo žodyną ir ėmė vis mažiau praleidinėti. Taip pat ryškėja dėsningumas, kad lenkiškasis registras daug pilnesnis tų raidžių, kuriose iš karto buvo rašomi tik lenkiški žodžiai, paliekant tuščios vietos vėliau pridurti lietuviškiems atitikmenims (*N*,

O). Kita tendencija — kuo daugiau antraštinių žodžių Ropelewskio žodyne yra tarptautiniai, tuo mažiau jų tėra įtraukta į DLL (*A, F, H*).

DLL Daukantas rašė netolygiai. *A, B, C, E, F, G, H, I, J, K, L, M, P, R, W, Z, Ź, Ż* raidžių tekstas rašytas panašiai: nurašinėtas Ropelewskio žodyno lenkiškas registras ir daliai žodžių iš karto prirašinėti lietuviški atitikmenys. Kitaip rašyti *N, O, S, T, U* raidžių tekstai. *N* raidės žodžiai pradėti rašyti kaip ir kiti, bet maždaug nuo šios raidės vidurio imta nurašinėti tik lenkiškus žodžius (nuo vidurio *N* esantys lietuviški žodžiai prirašyti vėliau, redaguojant). Vien tik lenkiškas registras (su be galo retai pasitaikančiais lietuviškais atitikmenimis) randamas prie dalies *O* ir *S* bei ištisai prie *T* ir *U* raidžių. Čia Daukantas, matyt, norėdamas pagreitinti, paįvairinti tokį labai monotonišką darbą, lietuviškuosius atitikmenis buvo nusprendęs prirašyti vėliau, kai bus nurašytas lenkiškasis registras. Ir pažymėtina, kad pastarąjį nurašinėdamas Daukantas atsiribodavo nuo iliustracinių pavyzdžių — šiems tiesiog nepalikdavo vietos.

Daukantas DLL mažai redagavo. Pirmajame ir trečiajame tomuose tik prie vieno kito lenkiško žodžio randamas vėliau prirašytas lietuviškas — tai leidžia nustatyti rašalo spalva, plunksnos storis. Šiaip šiedu tomai likę tokie, kokie jie Daukanto parašyti iš karto. Rimčiau redaguotas tik antrasis tomas, tiksliau, šio tomo *N* raidė, daugelis lietuviškų žodžių čia prirašyti vėliau. Bet Daukantas ne tik prirašinėjo žodžius, redaguodamas jis kartu tikrino tekstą su Ropelewskio žodynu (tai rodo minėti prie antrojo tomo p. 88 ir 99 pridėti lapeliai su papildomomis 12 ir 14 vokabulų); jeigu Daukantas nebūtų lyginęs tekstų, jis nebūtų galėjęs pastebėti abu kartus čia praleidęs po vieną Ropelewskio žodyno skiltį (t. y. p. 1130 ir 1140 pirmąsias skiltis). Taigi Daukantas buvo pradėjęs redaguoti DLL, tik pabaigti nepabaigė.

3. DLL rankraščio likimas ir vieta lietuvių kultūroje

Sunku pasakyti, kur buvo DLL po to, kai Daukantas 1859 m. paliko Svirlaukį. Jo biblioteka nebuvo vienoje vietoje; rašydamas testamentą Daukantas kalba apie knygas, liekančias jo buvusiame kambaryje pas

[47] Šis skaičius gautas pagal vieno puslapio žodžių vidurkį, kuris išvestas pasirinktinai suskaičiavus maždaug trečdalį viso žodyno žodžių.

[48] J. Kruopas. S. Daukanto leksikografiniai darbai, p. 305.

Lauryną Vambutą[49]. Jurgis Lebedys mano, kad „ten buvo tik jo bibliotekos dalis. Kitos knygos buvo išsklaidytos įvairiose vietose, daugiausia pas gimines"[50]. Ar DLL Daukantas visą laiką turėjo su savimi, ar laikė kur kitur — neaišku. Žinoma tik tiek, kad po Daukanto mirties 1864 m. DLL su kitais jo raštais ir biblioteka pateko į Kivylius (netoli Aleksandrijos miestelio) Daukanto seserėno Leono Kauneckio globon[51].

Pirmieji apie DLL užsiminė A. P. Kašarauskas ir M. Akelaitis anksčiau nurodytuose rankraštiniuose darbuose, o spaudoje pirmą ir bene vienintelį kartą Daukantui gyvam esant apie jo žodyninę veiklą rašoma minėtame Kašarausko 1862 m. straipsnyje. Aišku, kad Kašarauskas apie Daukanto žodynus žinojo iš jo paties.

Kaip jau sakyta, pirmasis Daukanto biografas Jonas Šliūpas 1883 m. "Aušroje" kalbėjo apie lenkiškai žemaitišką jo žodyną[52]. Čia išspausdintą informaciją, kiek paredagavęs, Šliūpas įtraukė ir į savo 1890 m. knygą "Lietuviškieji raštai ir raštininkai"[53]. Tačiau vargu ar Šliūpas laikė rankose DLL, tada buvusį Kivyliuose. Informaciją, matyt, buvo gavęs iš minėtų laiškų, kurie vėliau dingo, ar iš Daukanto amžininkų.

Žodyninės Daukanto veiklos apibūdinimas iš Šliūpo straipsnio "Aušroje" ar iš "Lietuviškųjų raštų ir raštininkų" pateko į daugelį vėlesnių raštų, mininčių Daukanto biografiją ir jo žodynus, pvz.: į 1901 m. V. Dembskio knygelę "Ar vyskupas Valančius nebuvo viliugu lietuvystės?"[54], į 1893 m. J. Jablonskio straipsnį "Varpe"[55], į 1913 m. A. Janulaičio rašytą Daukanto biografiją[56], į 1937 m. Lietuviškąją Enciklopediją[57] ir kt.

Kivyliuose pas Kauneckius pirmasis iš Daukanto biografijos ir raštų tyrėjų DLL matė Eduardas Volteris, bene 1887 metais. Tiesa, apie tai galima sužinoti tik iš jo 1893 metais paskelbto straipsnio[58], kai Kivyliuose jau 1891 m. gruodžio mėnesį buvo lankęsis ir Mečislovas Davainis-Silvestraitis[59]. Bet aišku, kad E. Volteris keturis 1887 m. vasaros mėnesius keliavo po Lietuvą, Žemaičius ir nuoširdžiai dėkojo „семейству Ковнацких в Кивилях" už suteiktą pagalbą[60]. Tikriausiai tada susipažino ir su DLL, apie kurį 1893 m. taip užsiminė: „Ferner liegt das Manuskript eines polnisch—litauischen Leksikons vor, das aus 3 Bänden besteht, A—M, N—P, R—Z"[61]. Volteris pirmasis nurodė, kokias raides kurie tomai apima.

Turbūt antrasis dėl S. Daukanto raštų į Kivylius buvo nuvykęs minėtas M. Davainis-Silvestraitis. Jis rašė: „Daktaras Laonas Kovnockis [...], pirm Kaledų 1891 m. malonei pakvete manę pas savęs del suvedi-

mo į redą rankraščių ir medegos likusios po smerties Jo Garbingojo Strujaus S. Daukanto. Aš tą nors ne suvisam puikei, kiek suspedamas pri jo brolio pagelbos par keles dienas padariau 1891 m. 19 Grudžio Kiviliûse..." Toliau pateiktas numeruotas Daukanto raštų, knygų sąrašas, kurias Silvestraitis rado Kivyliuose. 49-uoju numeriu pažymėtas DLL aprašytas taip: „Lenkiškas žodynas nû pradžios lig į galui, turentis trejose knįgose 1020 lapų in folio, ten yra apie 72,632 žodžių. Če tiktai par puse pri lenkiškų yra prirašyti lietuviški žodei Žemaitiškos tarmes"[62]. Kaip matyti, Silvestraitis suskaičiavo lapus, net žodžius (turbūt, suskaičiavęs kelių ar keliolikos lapų žodžius, išvedė aritmetinį vidurkį visam žodynui), bet nei pirmasis, nei antrasis skaičius netikslūs (žodžių kiekį padidino net 16 tūkstančių). Silvestraičio sudarytas sąrašas 1898 m. pateko ir į spaudą, kur mažai redaguotas yra ir DLL aprašas[63].

1893 m. buvo 100-osios S. Daukanto gimino metinės. Ta proga skelbtuose raštuose apie Daukantą, be jau minėto Volterio straipsnio, dar dviejose vietose kalbama apie DLL. Jį mini S. Baltramaitis Daukanto raštų bibliografijoje: „Польско–литовский словарь, состоящий из 3–х томов А по Z 1020 листов f. около 72 632 слов"[64]. Antrasis apie DLL užsimena Jonas Jablonskis: „lenkiškas *žodynas*, su išvertimu maž-daug

[49] V. Merkys. Simonas Daukantas, p. 184.

[50] J. Lebedys. Lituanistikos baruose 1, V., 1972, p. 304.

[51] Plg. V. Merkys. Simonas Daukantas, p. 183—184.

[52] J. Šliūpas. Rinktiniai raštai, p. 178.

[53] Ten pat, p. 63.

[54] V. Dembskis. Ar vyskupas Valančius (Volončauskas) nebuvo viliugu lietuvystės? Chicago, 1901, p. 17.

[55] J. Jablonskis. S. Daukanto gyvenimas ir raštai. — Jablonskio raštai 1, K., 1932, p. 31.

[56] A. Janulaitis. Simanas Daukantas, V., 1913, p. 35.

[57] M. Biržiška. Daukantas. — Lietuviškoji enciklopedija 6, K., 1937, p. 153.

[58] E. Wolter. Simon Dowkont. — Mitt. der Lit. Litterarischen Ges. 3 (15), Heidelberg, 1893, S. 261.

[59] Medega S. Daukanto bijografijai, Shenandoah, 1898, p. 22.

[60] Э. Вольтер. Об этнографической поездке по Литве и Жмуди летом 1887 года, СПб., 1887, Предисловие.

[61] E. Wolter. Simon Dowkont, S. 261. Yra išlikęs Volterio lietuviškas rankraštis su ta pačia informacija: „Toliaus randasi rankrasztyje lenkiszkai—lietuviszkas žodynas susidedantis isz 3 pėdų (tomų), A—M, N—P, R—Z" (LLTIB rankraštynas, f. 1, 2271).

[62] Simono Daukanto rankraščių ir medžiagos katalogas, 1891 m. gruodžio 19 d., VUB, f. 1, E 68; rankraščio juodraštis yra LLTIB rankraštyne, f. 1, 1107.

[63] Medega S. Daukanto bijografijai, p. 26.

[64] С. Балтрамайтис. Список печатных трудов Довконта. – Живая старина 3, СПб., 1893, с. 411.

pusės žodžių į lietuvišką kalbą, trįs tomai (A—M, N—P, R—Z). Rankraščiai"[65]. Tiek Baltramaitis, tiek Jablonskis sakėsi naudojęsi ir J. Šliūpo, ir E. Volterio, ir M. Davainio-Silvestraičio medžiaga. Baltramaičio citatoje akivaizdesnė Silvestraičio įtaka (Baltramaitis sako naudojęsis jo rankraščiu), o Jablonskio — ir Silvestraičio, ir Volterio. Nei Baltramaitis, nei Jablonskis turbūt nebuvo matę DLL, kai rašė apie jį.

Lenkų spauda pirmą kartą pateikia žinių apie Daukanto DLL (jei neskaičiuosime lenkiškai parašyto, bet Vilniuje išleisto jau minėto A. P. Kašarausko straipsnio) turbūt 1899 m. S. Orgelbrando Enciklopedijoje: „Dowkont, Szymon [...] w rękopisie zostawił słownik polsko—litewski..."[66] (ankstesniame, 1883 m., šios enciklopedijos leidime straipsnio apie S. Daukantą iš viso nėra). Kaip nurodyta tekste, duomenų čia imta iš E. Volterio ir L. Geitlerio raštų.

Tad tuo metu, kai Daukanto žodynas buvo Kivyliuose pas Kauneckius, tik du apie jį rašę žmonės — E. Volteris ir M. Davainis-Silvestraitis — DLL yra turėję savo rankose. Visi kiti — Baltramaitis, Jablonskis, Orgelbrando enciklopedijos straipsnio autorius — žinias pateikė nematę paties žodyno.

Išbuvusi be trupučio 50 metų Kivyliuose, 1911 m. Daukanto biblioteka pateko į Vilnių. Štai ką rašė Ferdinandas Kauneckis Jonui Basanavičiui, siųsdamas ją Lietuvių mokslo draugijai (LMD): „Vardan giminės Kaunackių iš Kyvilių siųtu biblioteką Šymona Daukanta Lietuvos Moksla Draugijai. Aukaujame. Meldžiama Tamstos sutvarkiti ją. Miečyslovas Devojno-Sylvestraviče galetu Tamstai pripadieti. Mano vardan prašyket go pagalbon. — Advokatui Janulajčui meldžiu dalejsti visumejliausej — naudoties biblioteka diel sutajsimu biografios S. Daukanto..."[67]. Šis laiškas, rodos, J. Basanavičiaus ranka datuotas 1911 m. birželio 15 diena. Atsakymas rašomas 1911 m. liepos 8 d.: „Tamstos ir giminių brangų Simono Daukanto palikimą — jo biblioteką ir kitus raštus — Lietuvių Mokslo Draugija yra gavusi, ir jos vardu Komitetas taria Tamistai ir Jusų visai giminei nuoširdžiai ačių už tą brangią mųsų Draugijai auką!"[68]. Laišką pasirašė Jonas Basanavičius ir Jonas Vileišis.

Kaip rodo LMD gautos archyvinės medžiagos registracijos sąsiuvinis, Daukanto biblioteka pateko į LMD fondus 1911 m. birželio mėnesį[69]. Netrukus vykusiame LMD metiniame susirinkime (1911 m. liepos 12—15 d.) pateikta 1910—1911 m. apyskaita, kurioje sakoma, kad „Draugijai paaukota Simano Daukanto biblioteka, sudėstyta aštuoniose skryniose, kuri dar tebėra nesuskaityta"[70]. Padėkos laiškas F. Kaunec-

kiui datuotas vos keturios dienos prieš visuotinio susirinkimo pradžią, aišku, kad per tokį trumpą laiką didžiulis — 22 pūdų ir 20 svarų[71], t. y. apie 370 kg, — Daukanto archyvas negalėjo būti sutvarkytas. Tai buvo atlikta kiek vėliau.

LMD kataloge Nr. 10 (rankraščių registracija) DLL įrašytas 15 numeriu[72]. Aprašas rusiškas: „словарь польско литовский. fol. Рукопись в трех больших томах в переплетах. — Словарь польский полный, от A до Z, слова же литовские занесены только изредка, где-негде". Toliau aprašytas kiekvienas tomas atskirai: pateiktas puslapių skaičius, nurodyta, kuria raide prasideda ir kuriuo žodžiu tomas baigiasi.

Nustatant Daukanto rankraščių registravimo LMD laiką, svarbi viena smulkmena. LMD archyve yra Vilniaus lietuvių šelpimo draugijos kvietimas J. Basanavičiui (datuotas 1911 m. liepos 21 d.) atvykti į draugijos valdybos posėdį liepos 23 dieną. Ant šito spausdinto kvietimo įvairiomis kryptimis 3 kartus atspaustas antspaudėlis „SIM. DAUKANTO" ir 2 kartus — antspaudėlis „S. DAUKANTAS"[73], abu su nedideliais papuošimais[74]. Matyt, LMD buvo užsakiusi padaryti šiuos antspaudėlius, ir liepos pabaigoje J. Basanavičius (ar kas kitas) ant buvusio po ranka kvietimo galėjo juos išbandyti. Kaip nurodo O. Miciūtė, pirmasis antspaudėlis buvo skirtas rankraščiams: „įregistruotieji [Daukanto] rankraščiai suantspauduoti LMD antspaudu ir užrašu — S i m. D a u k a n t o"[75]. DLL taip pat turi šias žymes. Matyt, per mėnesį ar kelis DLL buvo antspauduotas, įregistruotas ir turėjo tapti prieinamas skaitytojams.

[65] J. J a b l o n s k i s. S. Daukanto gyvenimas ir raštai, p. 36.

[66] S. O r g e l b r a n d. Encyklopedja Powszechna 4, Warszawa, 1899, s. 455.

[67] LMD gaunami laiškai, LLTIB rankraštynas, f. 22, 766.

[68] LMD išsiunčiamieji raštai (kopijos), LLTIB rankraštynas, f. 22, 1487.

[69] LMD Archyvas (gautos archyvinės medžiagos registracijos sąsiuvinis), LLTIB rankraštynas, f. 22, 1018, p. 6.

[70] LMD Komiteto apyskaita už 1910—1911 metus, LLTIB rankraštynas, f. 22, 9; tas pat skelbiama ir: Lietuvių tauta 2(1), V., 1911, p. 135.

[71] LMD Archyvas, LLTIB rankraštynas, f. 22, 1018, p. 6.

[72] Catalogus Nr 10 (LMD gautų rankraščių registracijos sąsiuvinis), LLTIB rankraštynas, f. 22, 1014.

[73] LMD Komiteto apyskaita už 1910—1911 metus, LLTIB rankraštynas, f. 22, 9.

[74] Plg. V. K i s a r a u s k a s. Lietuvos knygos ženklai 1518—1918, V., 1984, p. 42.

[75] O. M i c i ū t ė. Simano Daukanto rankraštinis palikimas. — Liet. lit. inst. darbai 1, K., 1947, p. 181.

Kaip minėta, dar pats Kauneckis prašė leisti naudotis Daukanto archyvu advokatui Augustinui Janulaičiui, norėjusiam rašyti Daukanto biografiją. A. Janulaitis, tuo metu gyvenęs Vilniuje[76], aktyviai dalyvavęs LMD veikloje[77], Daukanto archyvu tikriausiai galėjo naudotis iš karto, vos tik jis pasiekė LMD. 1913 m. "Lietuvių tautoje" jau pasirodo plati Janulaičio rašyta Daukanto biografija (išleista ir atskira knygele), kur tarp rankraščių 10-uoju numeriu registruotas DLL: „žodynas lenkiškai—lietuviškas (Be antrašo, 3 tomai. I t. — A—M 733 pusl. fol. II t. — N—P 704 pusl. fol. III t. — R—Z 822 pusl. fol. Darbas nepabaigtas. Daug žodžių neišversta lietuvių kalbon)"[78]. Kad A. Janulaitis pats turėjo DLL savo rankose, rodo žodžiai „be antrašo", nes niekas kitas šito dar nebuvo nurodęs.

Matyt, maždaug tuo pat metu kaip ir Janulaitis, Daukanto žodynu naudojosi Kazimieras Būga. Svarbus jo 1911 m. spalio 15 d. laiškas J. Basanavičiui, kuriame rašo: „Lig pavasariui gyvęsiu Lietuvoje. [...] Lapkričio pradžioje norėčiau būti Vilniūje ir kokias 3—4 dienas pasidarbuoti Mokslo Draugijos knygyne. [...] Norėčiau, kad Daukanto rankraščiai tuo laiku būtų namie: mano kelionės tikslas Daukanto rankraščiai — žodynas ir kas kita."[79] Iš laiško matyti, kad K. Būga jau žinojo apie Daukanto žodyną ir kitus jo rankraščius, patekusius į LMD. Tai, kad Būga jau planavo, kiek jis galės dirbti prie Daukanto rankraščių, leidžia įtarti, kad tuos rankraščius (vadinasi, ir DLL) jis jau preliminariai buvo matęs. Ir iš tiesų, kaip liudija 1911 m. liepos 16 d. Būgos rankos įrašas LMD bibliotekos duodamų knygų sąraše[80], jis lankėsi LMD bibliotekoje jau po to, kai čia buvo patekęs Daukanto archyvas. Sunku įsivaizduoti, kad Būga būtų galėjęs susilaikyti ir nepavartyti Daukanto rankraščių — nuo pat kalbininko karjeros pradžios jį labai traukė Daukanto raštai.

1911 m. lapkričio 23 d. Būga skolinosi 19 knygų iš LMD bibliotekos, tarp kurių net 9 leistos Daukanto — įrašai bibliotekos knygoje daryti paties Būgos ranka[81]. Matyt, jis įvykdė savo ketinimą kelias lapkričio dienas praleisti Vilniuje prie Daukanto rankraščių.

Po dviejų mėnesių Būga jau rašė Janiui Endzelynui (1912 m. sausio 28 d.): „Mokslo draugijos arkive yra Daukanto rankos rašto lenkiškas—lietuviškas žodynas, kur žodį *waka* randame trise vietose, sub verbis *krowa (~krówka=wakéle), pstrucha* ir *siwocha*"[82]. Būga remiasi medžiaga iš įvairių DLL vietų, tad prie šio žodyno jis jau turėjo būti ne priešokiais padirbėjęs. Kaip rodo Būgos ataskaita Imperatoriškajai aka-

demijai, LMD bibliotekoje jis darbavosi ir per 1912 m. Kalėdų atostogas. O apie 1913 m. komandiruotę į Lietuvą toje pačioje ataskaitoje štai ką sako: „Летом сего года [...] я ездил в Вильно для ознакомления с некоторыми словарными материалами [...] В архиве научного общества я проработал с 3 по 26 июня. [...] карточек у меня набралось до 6000. На карточки успел я выписать редкие слова и фразы из следующих рукописных словарей: 1) Paszkiewicz, 2) Польско—литовский словарь Симона Довконта [...]"[83]. Netrukus Būga ir savo straipsniuose ima naudotis DLL medžiaga, pirmą kartą bene 1914 metais „Славяно-балтийские этимологии"[84]. Taigi apskritai Būga 1911—1913 m. bent keturis kartus buvo atvykęs į LMD sėdėti prie Daukanto žodyno ir, matyt, iš jo prirašė apie kelis tūkstančius žodžių į korteles. Jis buvo pirmasis, naudojęsis DLL mokslo tikslais.

Į lapelius surašytą medžiagą iš DLL Būga naudojo būsimajam savo lietuvių kalbos žodynui. Į pradėtą Būgos žodyną (iki žodžio *antštikti*) pateko bene 9 DLL žodžiai: *eguona* p. 300[85], *agliai* 317, *aglus* 318, *aičioti* 324, *aikstis* 327, *akyvaizda* 361, *akstis* 381, *alksnys* 409 ir *ankštaros* 472. Vėliau Būgos žodyno kartoteka tapo naujai rengiamo Lietuvių kalbos žodyno (LKŽ)[86] pagrindu, ir tie keli tūkstančiai Būgos DLL išrašų pateko į LKŽ kartoteką, pamažu ir į patį LKŽ.

Ataskaitoje Būga rašė spėjęs iš DLL ir kitų rankraštinių žodynų išrašyti „retus žodžius ir frazes". Pasklaidžius LKŽ kartoteką, t. y. kai kurių dar nespausdintų raidžių medžiagą, pastebėti šie Būgos iš DLL paimti žodžiai: *takiszis, taukscioti, tepuklas, trakas, tryszké, tundus, tuntas, tupele, twajgás, ubłada, ùbùrda, ùlektis, unkuris, urszti, priursztas, i-urzinti, uzamù, uzdamu, ùżgaule, su-ważoti, wendrietis, wiz-*

[76] Plg.: Lietuvių tauta 2(1), p. 147.

[77] Plg.: Ten pat, p. 143—144.

[78] Lietuvių tauta 2(2), V., 1913, p. 283; A. Janulaitis. Simanas Daukantas, V., 1913, p. 45.

[79] K. Būgos laiškas J. Basanavičiui, 1911 m. spalio 15 d., LLTIB rankraštynas, f. 22, 656.

[80] Gaunamų (imamų) iš LMD bibliotekos knygų registracijos knyga, LLTIB rankraštynas, f. 22, 1506, p. 19.

[81] Ten pat, p. 21.

[82] K. Būga. Rinktiniai raštai 3, V., 1961, p. 855.

[83] Z. Zinkevičius. K. Būgos ataskaita apie mokslinę komandiruotę į Lietuvą 1913 m. vasarą. — Knygotyra 4(11), 1974, p. 174—175.

[84] K. Būga. Rinktiniai raštai 1, V., 1958, p. 456.

[85] Psl. nurodomi pagal: K. Būga. Rinktiniai raštai 3.

[86] Lietuvių kalbos žodynas 1—14, V., 1956—1986.

gis, zombti, zope, zujkunas, zurnyła, żałwas, żajma, żajmotęis, żalisa, żalukas, żebele, żebeloti, pri-żebeloti, żergsztas, żernas, żiaudus, żibe, żibincziùs, żydras, żijbties, żiogris, ap-żiulpinti, żiure, żiużis, żłauktaj, żleberis, żługis, żwajzdie, prisi-żwarbinti, żwarbti, nu-żwarbti, żwigulys, żwigulůti, żwygulůti, żwygulingas, żwylis ir kt. Iš tikrųjų matyti, kad Būgai visų pirma rūpėjo išrinkti liaudiškus žodžius, žemaitybes (*twajgas, ubłada, żajma, żalisa, żleberis* ir kt.), kad jis noriai nusirašinėjo retesnius žodžius (pvz., iki šiol iš kitur nefiksuotus *zombti, zope, zujkunas, zurnyła* ir kt.). Tačiau Būga nenusirašydavo naujadarų arba žodžių, kuriuos galėjo įtarti esant ne liaudiškus, pavyzdžiui, išrašė *żergsztas,* o šalia esantį *żergsztumas* praleido, *iurzinti* pasiėmė, o *iurzinimas* — ne. Pasitaikė nurašyti ir Daukanto iš Konstantino Sirvydo paimtus[87] *tundus, rumbus — gnuśny.*

Tokiais principais Būgos atrinkti DLL žodžiai pateko į LKŽ (deja, tik su bendra nuoroda S. Dauk., t. y. iš Daukanto raštų, nekonkretizuota, kad iš DLL). Yra žodžių, žinomų vien iš DLL ir į LKŽ patekusių tik Būgos dėka, pvz.: *aglus* 'kartus, aitrus', *drumsčius* 'drumstėjas', *elzinti* 'myluotis, meilikauti', *erglinti* 'kvailiu versti', *eržingas* 'aistringas', *gaisma* 'giedojimas', *gligždis* 'kūlė, plaktukas', *išklegždinti (:išklegžti), klušterėti* 'šliūkštelėti', *kuvyksčioti* 'kvykti', *mėklas* 'akylas, atsargus' (plg. *mėklus*), *mėkliai* adv., *nusielgauti* 'prisitarnauti', *pampnoti* 'niurnėti, niurzgėti, bambėti', *parsarioti* 'sugrįžti (po niokojimo)', *paslygti* 'nulenkti', *pastrubas* 'apytrumpis, trumpokas', *pydytojas* 'kas pydo, sunkiai neša', *pryšainis* 'priešingas', *pryšas* 'priešingas', *rumalotojas* 'imtynininkas', *sukrauloti* 'sudėlioti', *svilisa* 'svilėsiai' ir kt. Jie nustatyti remiantis LKŽ kartoteka — iš Būgos rašysenos.

Būga minėjo, kad išrašinėjo iš žodynų ir frazes, LKŽ galima rasti vieną kitą liaudišką DLL posakį, palyginimą, pvz., *pukšno[ja] kaip ežis pasipūtęs* (LKŽ 10, p. 866); *pampno[ja] kaip ubagas, kruopus pabėręs* (LKŽ 9, p. 311); *šunų puišis* (LKŽ 10, p. 858).

Tad Būga yra pirmasis DLL turtų skelbėjas, pirmasis kalbininkas, juos panaudojęs mokslo reikalams. Iš Būgos raštų DLL duomenimis naudojosi ir kiti kalbininkai (pvz., E. Fraenkelis iš "Kalbos ir senovės"[88] mini žodį *žvygulys*[89]).

Kas dar, be Būgos, naudojosi LMD saugomu Daukanto žodynu, dabar sunku nustatyti. Juo galėjo naudotis, tarkim, įvairių žodynų autoriai, bet tai įrodyti kol kas nepavyko.

Tarpukario laikotarpiu Lietuvos gyventojams nebuvo paprasta patekti į Vilnių, okupuotą Lenkijos. Lietuvoje leistuose raštuose dažnai minima, kad Daukantas rašęs žodyną ar žodynus, bet tikriausiai tai tik netiesioginė iš kitų šaltinių gauta informacija.

Apie DLL užsimena G. Rutenbergas[90], puslapių skaičių pateikęs pagal Janulaitį; A. Merkelis[91] — puslapiai taip pat pagal Janulaitį, tik per klaidą vietoj 2259 parašyta 2659; P. Sūdžius[92]; M. Biržiška[93] — duomenys iš Šliūpo; V. Maciūnas[94] — duomenys iš M. Biržiškos.

Po Antrojo pasaulinio karo O. Miciūtė iš karto suregistravo išlikusį ir patekusį tuometinio Lietuvių literatūros instituto žinion S. Daukanto palikimą, tarp kitų raštų ir DLL[95]. Pokario metais Daukanto žodyno tyrėjas buvo J. Kruopas, 1961 m. paskelbęs straipsnį apie Daukanto leksikografijos darbus[96]. Kruopas suskaičiavo DLL žodžius (ir lenkiškus, ir lietuviškus), apžvelgė įvairius žodyno leksikos sluoksnius: dialektizmus, naujadarus, archaizmus ir kt.

Pokarinėje mūsų istoriografijoje, kur tik rašoma apie Daukanto veiklą, apžvelgiama lietuvių leksikografija, dažnai minimas ir DLL[97]. Beveik visi, rašę jau pasirodžius Kruopo straipsniui, juo daugiau ar mažiau rėmėsi.

87 Apie tai, kaip Daukantas naudojosi Konstantino Sirvydo žodynu, žr. toliau.

88 K. Būga. Rinktiniai raštai 2, V., 1959, p. 156.

89 E. Fraenkel. Litauisches etymologisches Wörterbuch 2, Heidelberg, Göttingen, 1965, S. 1328.

90 G. Rutenbergas. Simanas Daukantas lietuvių atgimimo pranašas, K., 1922, p. 26.

91 A. Merkelis. Du garsingieji žemaičiai, K., 1931, p. 16.

92 P. Sūdžius. Vargo pelė, Seda, 1934, p.25.

93 M. Biržiška. Daukantas, p. 153.

94 V. Maciūnas. Lituanistinis sąjūdis XIX amžiaus pradžioje, K., 1939, p. 156.

95 O. Miciūtė. Simano Daukanto rankraštinis palikimas, p. 190.

96 J. Kruopas. S. Daukanto leksikografiniai darbai. — Lietuvių kalbotyros klausimai 4, V., 1961, p. 301—316.

97 J. Endzelīns. Darbu izlase 4(2), Rīga, 1982, lpp. 365; J. Lebedys. Lituanistikos baruose 2, V., 1972, p. 274, 288; M. Lukšienė. Simonas Daukantas. — S. Daukantas. Rinktiniai raštai, V., 1955, p. 13; J. Būtėnas. Lietuvių literatūros istorija 1, K., 1957, p. 104; Lietuvių literatūros istorija 1, V., 1957, p. 466; B. Tolutienė. Antanas Juška leksikografas. — Literatūra ir kalba 5, V., 1961, p. 105; A. Balašaitis. Simonas Daukantas (100 metų mirties sukaktį minint). — Kalbos kultūra 7, V., 1964, p. 3; V. Urbutis, rec. kn.: P. Grzegorczyk. Index lexicorum Poloniae: Bibliografia słowników polskich, Warszawa, 1967. — Baltistica 4(1), V., 1968, p. 156; LTSR Bibliografija. Ser. A. Knygos lietuvių kalba 1, V., 1969, p. 503; M. Lukšienė. Lietuvos švietimo istorijos bruožai XIX a. pirmojoje pusėje,

Dirbdamas LKŽ ats. redaktoriumi J. Kruopas užsakė DLL fotografuotinę kopiją. Mikrofilmai padaryti 1962 m. rugsėjo 28 d.[98], o fotokopijos — 1962 m. gruodžio 27 d.[99]. Dabar kopija ir negatyvai yra Lietuvių kalbos instituto (LKI) Žodynų skyriuje, ir LKŽ darbuotojams nebūtina ieškoti originalo. DLL ne sykį naudojosi, pavyzdžiui, žodynų skyriaus darbuotojas K. Pakalka, rašydamas disertaciją[100] ar straipsnius[101].

Daukanto DLL yra minėtas ir pokario lenkų spaudoje. J. Otrębskis lietuvių kalbos gramatikoje nurodė, kad Daukantas buvęs lenkų—lietuvių kalbų žodyno autorius ir kad K. Būga jo rankraščio medžiagą suvartojęs („zużytkował")[102] . Tai ne visai tikslu, nes Būga tik nedidelę dalį žodžių įtraukė į kartoteką. O Z. Brockis, anotuodamas J. Kruopo straipsnį ir pagal jį aprašydamas DLL, net priekaištavo, kad didžioji lenkų enciklopedija, lenkų biografinis žodynas ir mažasis Europos tautų žodynas per mažai informavę apie kalbinius Daukanto darbus, net neužsiminę apie DLL[103]. Taip pat Niujorke 1959 m. lenkų kalba išėjusioje lenkų žodynų bibliografijoje paminimas Daukanto DLL rankraštis[104]. Bet Lenkijoje išėjusioje P. Grzegorczyko lenkų žodynų bibliografijoje DLL nėra[105], tai yra kritikavęs ir V. Urbutis[106].

Iš pokario laikotarpio išeivijos apie DLL rašė Vaclovas Biržiška[107]. Tik Vac. Biržiška "Lietuvių enciklopedijoje" ir "Aleksandryne" kažkodėl rašo, kad DLL baigtas apie 1865 m., nors Daukantas mirė 1864 m. gruodžio mėn. Galbūt tuo Biržiškai rūpėjo parodyti, kad Daukantas žodyną rašė iki pat mirties, o gal čia kokia korektūros klaida.

Aleksandras Kuršaitis į savo keturtomio lietuvių kalbos žodyno santrumpas yra įtraukęs ir Daukanto lenkų—lietuvių kalbų žodyną[108]. Kaip jis nurodo, informacija apie DLL imta iš Būgos raštų. Matyt, per juos į A. Kuršaičio žodyną pateko nuorodos *Daukant. žodynas* , pvz., prie žodžio *šākumas; Daukant, p.-l. Wb.*, pvz., prie žodžio *žvygulys.*

4. Lietuviški raštai — DLL šaltinis

Tiriant S. Daukanto žodyno leksiką pavyko rasti lietuviškų žodžių, žodžių junginių, frazių ir pan. bent iš keleto rašytinių šaltinių. Daugiausia Daukantas panaudojo K. Sirvydo žodyno leksiką, kiek mažiau — Mikalojaus Daukšos raštų, taip pat Mažojoje Lietuvoje leistų lietuvių kalbos žodynų žodžius.

Konstantino Sirvydo "Dictionarium trium lingvarum". Daukantui rašant DLL, vienintelis spausdintas lietuvių kalbos žodynas, turintis lenkišką registrą, buvo K. Sirvydo lenkų—lotynų—lietuvių kalbų žodynas (pirmasis leidimas apie 1620 m., penktasis — 1713 m.[109]). Tuo metu joks naujas tokio tipo veikalas jau daugiau kaip 200 metų nebuvo išleistas, o ir nuo paskutiniojo Sirvydo žodyno leidimo buvo praėję gerokai per 100 metų. Daukantui tai buvo pagalbinis leksikos šaltinis.

Konstantinas Sirvydas Daukantui, kaip ir kitiems žemaičių literatams, buvo didelis autoritetas. Apie tai galima spręsti iš Daukanto 1846 m. balandžio 17 d. laiško Valančiui: „skaitydamas [Sirvydo "Punktus sakymų"] džiaugiausi, kad nors nesilaikyta gramatikos, tačiau kalba gryna, vienintelis kalbos grynumo pavyzdys pamokslininkams"[110]. Taip pat laiške nežinomam asmeniui tarp 1857 ir 1864 m. Daukantas rašė: „nuoširdžiai patariu perskaityti Daukšos "Postilę", Sirvydo "Punktus sakymų"[111]. Kritikuodamas L.Ivinskio kalendoriaus 1859 m. kal-

K., 1970, p. 347; V.Merkys. Simonas Daukantas, V., 1972, p. 203—204; V.Merkys. Simonas Daukantas ir jo raštai. — S.Daukantas. Raštai 1, V., 1976, p. 20; J.Palionis. Lietuvių literatūrinės kalbos istorija, V., 1979, p. 175; Lietuvių literatūros istorija 1, V., 1979, p. 88; A.Sabaliauskas. Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija iki 1940 m., V., 1979, p. 36; A.Balašaitis. Žodžiai ir žodynai, V., 1984, p. 90—91; Lietuvos Bibliografija. Ser. A. Knygos lietuvių kalba 1, papildymai, V., 1990, p. 92; V.Merkys. Simonas Daukantas, V., 1991, p. 122—123.

98 Mikrofilmų registracijos knyga, saugoma LKI Žodynų skyriuje.

99 Fotokopijų registracijos knyga, saugoma LKI Žodynų skyriuje.

100 K.Pakalka. Pirmasis lietuvių kalbos žodynas. Filol. m. kand. disert., saugoma VUB, V., 1964, p. 216.

101 K.Pakalka. Pieštukas. — Kalbos kultūra 41, 1981, p. 80; K.Pakalka. Degtukas.— Kalbos kultūra 44, 1983, p. 77.

102 J.Otrębski. Gramatyka języka litewskiego 1, Warszawa, 1958, p.96.

103 Z.Brocki. Wśród nowszych litewskich prac z zakresu historii leksykografii litewskiej: Dwie prace z zakresu historii lit. terminologii nauk. — Poradnik Językowy 5, Warszawa, 1970, s. 335, 339.

104 R.Lewanski. A Bibliography of Slavic Dictionaries 1(Polish), New York, 1959, p. 32.

105 P. Grzegorczyk. Index lexicorum Poloniae: Bibliografia słowników polskich.

106 V.Urbutis. — Baltistica 4(1), V., 1968, p. 156

107 Vac. Biržiška. Daukantas. — Lietuvių enciklopedija 4, Čikaga, 1954, p. 364—365; Vac.Biržiška. Senųjų lietuviškų knygų istorija 2, Chicago, 1957, p. 47; Vac.Biržiška. Aleksandrynas 3, Čikaga, 1965, p. 10, 16.

108 A. Kurschat. Litauisch-deutsches Wörterbuch: Thesaurus Linguae Lituanicae 1, Göttingen, 1968, S. XXIV.

109 C.Szyrwid. Dictionarium trium lingvarum, Vilnae, 1713.

110 S.Daukantas. Raštai 2, p. 780.

111 Ten pat, p. 788.

bą, jis du kartu Daukšą ir Sirvydą pavadino nemirtingais[112]. Tad ir Sirvydo žodynas Daukantui turėjo atrodyti reikšmingas veikalas, grynos kalbos pavyzdys.

Pats Daukantas DLL niekur nėra užsiminęs, kad būtų naudojęsis Sirvydo žodynu. Todėl jo santykį su DLL galima susekti tiktai analizuojant Daukanto žodyno straipsnius.

Pirmiausia į akis krinta Daukanto perimta Sirvydo žodyno l e k s i k a. Sirvydas, būdamas rytų aukštaitis, į Dictionariumą įtraukė nemaža savo tarmės žodžių. Kadangi DLL leksika Daukanto išlaikyta labai žemaitiška, tai kiekviena aukštaitybė leidžia įtarti, kad tai arba iš to žodyno nusirašytas, arba iš aukštaičių išmoktas žodis. Didžioji dalis aukštaitybių, matyt, paimta iš K. Sirvydo žodyno: Sirvydo *apiłayda* 'apsileidimas' 174[113] (Daukanto DLL *apiłajda* II 78 [2x]); *dargiey* 'piktai, bjauriai, negražiai' 174 (*dargéj* II 77 [2x]); *druozłes* 'drožlės' 71 (*drůżles* I 403); *izaboiu, izabotas* 236 (*iżaboti, iżabotas* II 315); *kanapa* 105 'kanopa' (*kanapa* I 541); *makray* 'kutai' 55 (*makraj* I 315); *neakiwas* 'nepastabus, apsileidęs' 175 (*neakiwas* II 83); *ne drutibe* 187 (*nedrutybe* II 111)[114]; *negardus, negardumas* 186 (*negardùs* II 109, II 110, *negardumas* II 109 [2x], II 110); *nemeſtibe* 'nesantūrumas' 181 (*nemestybe* II 98); *nemuntus* 'nemantus, nepatogus', *nemuntibe* 187, *nemuntu* 176 (*nemuntùs, nemuntybe* II 111, *nemuntù* II 111, II 85a); *neſtawariotas* 'be sąnarių' 186 (*nestawariotas* II 108); *niekoćia* 'gelda' 174 (*niekocia* II 77; žemaičių būtų *niekotė*); *norikaulis* 'gumbas', *norikaułotas* 67 (*narikaulis, narikaulůtas* I 379); *rakßtis* 'karstas' 65, *rakßties* 163, *rakßtinis* 65, 163 (*raksztis* I 374 [2x], II 22, *raksztinis* I 374, II 23 [2x]); *ratadaylis* 'račius' 99, *ratadayliu* 6 (*ratadajlis* I 520, *ratadajlû* I 28); *rupus* 'rūpestingas, uolus, įdėmus' 250, *nerupus* 174, *rupiey* 250 (*rupùs* II 375, *nerupùs* II 78 [2x], *rupej* II 375); *skirium* 'skyrium, atskirai' 233 (*skirium* II 298 [2x]); *siltis, genit: śilćio* 29 (*sziltis* I 138); *szwaytau* 'mojuoju, mosuoju', *szwaytinimas* 139 (*szwajtyti, szwajtryti, szwajtimas* I 656); *zyndulis, zindułelis* 230 (*żindulys* II 290).

Taip pat greičiausiai iš Sirvydo žodyno paimti šie reti žodžiai: *diłbſtu* 'tykau' 62 (*dilbsti ko* I 358); *duśimtinis* 'dušimtasis' 49 (*duszimtinis* I 250); *iżaboklis* 'brūzgulis' 95 (*izaboklis* I 512); *koktay* 'kaip nors' 74 (*koktaj* I 420); *mitas* 'pragyvenimas, išlaidos' 108 (*mitas* I 551); *nopipiaukłas* 'kas neapipjautas' 179 (*neapipjauklas* II 91); *trauktuwe* 'keltuvas' 399 (*trauktuwe* III 546).

K. Sirvydas, kaip žinoma, buvo vienas iš senųjų lietuvių autorių, labiausiai mėgusių sudarinėti naujadarus. Daukantas taip pat buvo labai linkęs kurti naujus žodžius, nevengė į savo žodyną įtraukti ir Sirvydo sudarytųjų. Kazimieras Pakalka yra nurodęs Dictionariumo įtaką DLL. Jis pateikė kelis Sirvydo naujadarus, aptiktus Daukanto žodyne: *dažituwe, graytatikibe, iżſpaudeias, kariawiete, kniginića, medźiawilne, mergawiete*[115]. Šį sąrašą, nuodugniau palyginus tuodu žodynus, dabar galima gerokai išplėsti: *apeimas* 'pasala' 439 (*apeimas* III 716); *apſkritine* 'bumbulas, gumulas, rutulys' 57 (*apskrydine* I 325); *apſukałas* 'prietaisas, ant kurio kas sukasi' 99 (*apsùkałas* I 523); *apwaline* 'bumbulas, gumulas, rutulys' 57 (*apwaline* I 325); *atſiduſeimas* 'atsikvėpimas' 394 (*atsidusieimas* III 524); *bedugnibe* 'bedugnė' 9 (*bedugnybe* I 37); *bośćiey* 'nuobodžiai' 173 (*bośćiej* II 75); *brolingay* 18 (*brolingaj* I 80); *butingas* 'būtinas, esminis, tikras' 79 (*butingas* I 456); *dalgiakirwis* 'alebarda' 6 (*dalgiokirwis*[116] I 27); *diewagarbis* 'pamaldus', *diewogarbingay* 160 (*diewogarbis, diewogarbingaj* II 3); *drauſmus* 'kuris draudžia' 85 (*drausmùs* I 482); *durnakalbis* 'kas kvailai šneka' 61 (*dùrnakalbis* I 353); *eſśingas* 'esmiškas, tikras', *eſśingay* 79 (*essingas, essingaj* I 456); *galwingas* 'svarbus, pagrindinis', *galwingay* 60 (*galwingas* I 352, *galwingaj* I 351); *gintuwe* 'gynybinis bokštas' 7 (*gintuwe* I 29); *izradimas* 'išlaidos' 410 (*iszradimas* III 587); *kazokiſte* 'kazokai, kazokų visuma' 109 (*kazokyste* I 553); *kiekibe* 'kiekybė' 78 (*kiekybe* I 444); *kirptuwe* 'kirpykla' 6 (*kirptuwe* I 28, II 527); *kłaningas* 'su klanais' 81 (*kłaningas* I 468); *kokibe* 'kokybė' 74 (*kokybe* I 419); *kunibe* 'apkūnumas' 29 (*kunybe* I 135); *kupranugaris* 397 (*kupranugaris* III 534); *mildibe* 'pamaldos'

[112] S. Daukanto pastabos dėl L. Ivinskio kalendorių, arba metskaitlių, kalbos, p. 478, 480.

[113] Visur cituojama iš minėtojo 5-ojo 1713 m. leidimo. Kadangi dažniausiai Sirvydo ir Daukanto analogiški žodžiai parašyti prie panašių ar vienodų lenkiškų vokabulų, tai taupumo sumetimais lenkiškoji dalis (Sirvydo ir lotyniškoji) dažnai necituojama.

[114] Paprastai Daukantas rašo žemaitišką variantą: *druktas* I 379, *druktaj, druktumas* I 378, *idruktieti, idruktiejis* III 769. Pastabose dėl Nesselmanno žodyno jis sako: „Nie sustowieti drutaj; sustoti drutaj poniewież sustowieti, znaczy wiele gnoju zrobić [...] / u nas prócz drutas, mowisię do okrągłej rzeczy, druktas, a, np drukti rùstaj, d[r]ukti każiłaj, druktas wołas, druktas żmogùs" (S. Daukanto pastabos dėl G. Neselmano žodyno. — Lietuvių kalbotyros klausimai 5, 1962, p. 230).

[115] K. Pakalka. Pirmasis lietuvių kalbos žodynas. Filol. m. kand. disert., p. 216.

[116] Kitoje vietoje šita pačia reikšme Daukantas jau vartoja savo naujadarą *płatkirwis* I 397.

160 (*meldybe* II 2, II 3); *mełſtuwe* 'maldos namai, maldykla, koplyčia' 154 (*melstuwe, mełstuwe* I 713); *muytiſte* 'muitų reikalai, tvarkymas' 23 (*mujtysta* I 108); *ne inteykus* 'neįtikinantis, nepatogus', *neinteyka* 175 (*neintejkûs* II 79 [2x], *neintejka* II 79); *nełayſwinu* 'pavergiu, padarau nelaisvą' 191 (*nełajswinti* II 122); *nepadariſte* 'nepaslaugumas' 189 (*nepadaryste* II 116); *neteykus* 'priešiškas', *neteyktinay* 193 (*netejkûs, netejktinaj,* II 133); *nezadas* 'nebylumas' 177 (*nežadas* II 88 [2x]); *nośiaragis* 'raganosis' 195 (*nosiaragis* II 139); *nuołayma* 'pranašingas ženklas' 62 (*nûłajma* I 357); *pagrautoias* 'sugriovėjas' 22 (*pagriautoja* I 96); *paſaulinis* 'esantis po saule' 264 (*pasaulinis* II 436, II 519); *penetuwe* 'penėjimo vieta' 85 (*penietuwe* I 482); *perraßas* 'perrašymas, nuorašas' 298 (*parraszas* II 632); *pragarinikay* 'pragaro gyventojai' 247 (*pragarinykas* II 363); *priſitekinciau* 'prisibėgiojau' 160 (*prisitekinieti* II 1); *ſkidaneſis* 'ginklanešys' 59 (*skydaneszis* I 343); *ſunčius* 'esybė, būtybė, būtis' 77 (*suncius* I 440); *tayſikłe* 'kampainis, toks dailidžių prietaisas' 393 (*tajsykle* III 520); *wagingas* 'vagiąs, linkęs vogti' 110 (*wagingas* I 556); *walgituwe* 'valgykla': *refektarz* 314, *stołowa izba* 353 (*walgituwe: wieczernik* III 532); *wienožimis* 'priklausantis tai pat giminei, gimininis (t. y. to paties herbo)' 71 (*wienžimis* I 405).

Kai kuriuos žodžius esant paimtus ne iš gyvosios kalbos, bet iš Sirvydo žodyno, leidžia spėti paties Daukanto įvairiais atvejais pareikšta nuomonė apie juos. Pavyzdžiui, jis visur vartoja ir teikia vartoti *rūpesnis,* o ne *rūpestis*: „geriau skamba *rupesnis* [...] negu *rupestis*"[117], „*rupesnis,* ne *rupestis*"[118], todėl vieną kartą DLL pavartotas *nerupestis* II 78 ko gera laikytinas išrašu iš atitinkamos Sirvydo žodyno vietos. Panašiai Daukantas sako ir apie žodį *dovanos*: „*dowinas* pas mus"[119], vadinasi, vartojama ne aukštaičiams būdinga lytis su *a,* bet žemaitiška, kuri DLL ir kt. Daukanto raštuose rašoma ir su *i,* ir su *e*: *neperdowinotas* II 101, *dowenotas* I 182, *dowinok*[120]. Todėl kelis kartus pavartotos lytys su *a* (*dowana* I 181, 182, *dowanotas* I 182, I 183, *dowanoti* I 182, 183, *dowanoimas* I 182, 183) taip pat gali būti perimtos iš Sirvydo.

DLL lenkiškasis registras yra keliskart didesnis už Sirvydo žodyno (atitinkamai 56 000 ir 14 000 vokabulų). Daukantui dažnai tekdavo pateikti lietuviškus atitikmenis ne vienam dviem tos pačios lenkiškos šaknies žodžiams, kaip darė Sirvydas, o keliems ar net keliolikai. Tokiais atvejais su Sirvydo žodžiais Daukantas elgėsi gana laisvai: iš jų darė nemažai naujų, trūkstamų. Pavyzdžiui, šalia jau anksčiau nurodytų žodžių, Daukantas pats yra prisikūręs tokių, kaip *dargumas, dargy-*

be 'bjaurumas, negražumas' II 77, *kanapenis, kanapûtas* 'kanopinis, kanopuotas' I 541, *neintejkėj* 'neįtikinamai', *neintejkumas* 'neįtikinamumas' II 79, *nemestej* 'nesantūriai', *nemestytas* 'nesantūrus' II 98, *nemunton* 'nepatogiai, nelaiku' II 85a, *ratdajlidawimas* 'buvimas račiumi' I 522, *ratdajlinis* I 521 ir kt.

Kitas kalbos lygmuo, rodantis Dictionariumo įtaką Daukantui — f o n e t i k a. Čia Sirvydo žodyno pėdsakai jau ne tokie gausūs, nors ne mažiau ryškūs — ir fonetikos lygmuo kai kur rodo Dictionariumo įtaką. Pavyzdžiui, nosinis *ą*, Sirvydo tarmėje išvirtęs į [ū], o Daukanto tarmėje paprastai tariamas kaip [ọu], DLL žymimas įvairiai: ir *ou*, ir *ą*, ir *û* : *trouszas* 'trąšos', *skłąstis* 'sklendė', *parkûsti* 'perkąsti'. O retkarčiais pasitaikančios lytys su *u* vietoj *ą* greičiausiai yra paimtos iš Dictionariumo: *pamuſtau* 'pamąstau', *pamuſtomas* 'pamąstomas' 274 (*pamustyti* II 490, II 604); *spuſtas* 'spąstas' 129 (*spusłas*[121] I 608); *suſpára* 'sąspara' 393, *suſparinis* 168, 393 (*suspara* III 520, *sùsparinis* II 49 [2x], II 65, *susparinis* III 520 [2x]); *zuſłas* 'žąslas' 393 (*żąsłas, żusłas* III 519).

Kitas Sirvydo tarmės atspindys — *im, in* ‹ *em, en*. Daukanto tarmėje vietoj aukštaičių vakariečių *em, en* tariama [ẹm], [ẹn], tad tais atvejais, kai DLL čia rašoma *im, in*, galima įtarti juos esančius iš Sirvydo žodyno: *nełymtas* 'nelemtas' 67 (*nelimtas* I 378), *pintinas* 'pentinas' 233 (*pintinas* II 301). Kitais atvejais Daukantas paprastai rašo *ę* (*nepakętis* 'napakętis' II 76), rečiau *en* (*lenkti* I 342) ar labai retai spontaniškai net *ien* (*kientieti* I 138).

K. Sirvydo tarmėje *am, an* virsta į [um], [un]. S. Daukanto tarmėje vietoj *am, an* vokalizmo atsiranda tarpinis garsas tarp [u] ir [o] — [ọm], [ọn]. Šiuos dvigarsius Daukantas žymėjo nevienodai, todėl Vytautas Vitkauskas teigia, kad „gana rizikinga remtis ortografija", nes ji tik liudijanti nenusistovėjusį fonemų /u/ ir /o/ rašymą[122]. Štai Daukantas rašė ir *papompęs* 'papampęs' II 2, *tomsù* 'tamsu' I 136, ir *skłandùs* III 3 (2x), *skłądùs* I 131 (2x), I 642, *żambas, żąbas* II 466, *żąmbis* III 211, ir,

[117] S. Daukantas. Raštai 2, p. 789.

[118] S. Daukanto pastabos dėl G. Neselmano žodyno, p. 227.

[119] Ten pat, p. 229.

[120] Pasakas Phedro [vertė S. Daukantas], Petropilie, 1846, p. 13.

[121] Šį žodį Daukantas rašė keleriopai: ir *spûsłas* II 133, III 149, *spûslelis* III 149, ir *sposłaj* I 643, ir *spansłas* III 149, bet *spusłas* parašytas tik vieną kartą ir toje lenkiško registro vietoje, kur Dictionariume yra *spustas*.

[122] В. Виткаускас. Есть ли такая форма *unduo* "вода"? — Балто-славянские исследования 1984, Москва, 1986, с. 104—105.

panašiai kaip Sirvydas, *dungininimos* 'danginimasis' II 628, net *sunprotauti* 'samprotauti' I 197. Vis dėlto reikia pabrėžti, kad DLL rašyboje vyrauja *am, an* ir *ą, ąm, ąn* rašymas, kiti variantai gerokai retesni. Tad nors ir ne visais atvejais rašydamas *um, un* rėmėsi Sirvydu, tačiau dažnai ta įtaka visai įmanoma, plg.: *bruntay* 'sifilis' 55 (*brùntaj* I 314); *ikumßau* 407 (*ikumszyti* III 578); *nebrundus* 181 (*nebrundùs* II 96); *nekunkintas, nekunkinimas* 176 (*nekunkintas, nekunkinimas* II 86a); *nemundagus* 176 (*nemundagùs* II 85a, nors yra *mandagùs* I 251); *neſudara*[123] 187 (*nesundara* II 110); *rumbus* 'rambus' 62 (*rumbus* I 357, bet plg. Daukanto *rombej* 'rambiai'[124]); *tundus* 'tandus, tingus' 62 (*tundùs* I 357); *wumbarium* 'vambarioju', *wumbariawimas* 390 (*wumbarioti, wumbariojimas* III 510). Bent dalis čia išvardytų atvejų tikrai patekę į DLL iš Dictionariumo. Kadangi žemaitiškas dvigarsių *am* ir *an* tarimas [ọm] ir [ọn] truputį primena rytietiškąjį [um] ir [un], tai *um, un* rašymas Daukantui galėjo atrodyti pamatuotas (priešingai, pavyzdžiui, *pamuſtau, suſpára,* kur jis galėjo neįžvelgti rytietiškos fonetikos). Tad Sirvydo *um, un* ‹ *am, an* galėjo šiek tiek veikti Daukanto rašybą, daryti ją ne tokią nuoseklią.

Gali būti, kad rytietiška Dictionariumo forma *abuolis* 73 irgi pateko į DLL — *abûlis* I 416. Kad Daukantas iš savo tarmės šios lyties nepažinojo, rodo jo paties pastaba: „Abolis. Zm. Obułas, Obolene Obulyne"[125]. Taip pat iš Sirvydo žodyno *indarau* 403 gali būti DLL *indaryti* III 565, juk paprastai kitur Daukantas vartoja priešdėlį *į-* : *ikwiepimas* I 450, *jiraszyti* I 448.

Dar vienas lygmuo, kur yra šiek tiek Dictionariumo žymių — tai žodžių daryba. Priešdėlinių darinių tos žymės aiškiausios. Daukantas pavartoja žodžių su priešdėliais, būdingais tik aukštaičiams, didesnei ar mažesnei jų teritorijai. Kadangi atitinkamose Sirvydo žodyno vietose irgi yra tokie žodžiai, tai labai tikėtina, kad iš čia jie ir paimti:

api- : *apiłayda* 'apsileidimas' 174 (*apiłajda* II 78 [2x]), *apijuoka* 169 (*apijûka* II 56, bet šalia ir *apjûkamas, apjûkimas, apjûktinaj;* dar plg. *apiouka*[126]);

per- : *neperdowanotas* 183 (*neperdowinotas* II 101), *pereyga* 'kelias per ką' 299 (*perejga* II 592 ir šalia *parejga* II 592 [2x]), *perkałbeimas* 166 (*perkalbiejimas* II 36), *perſekiotoias, perſekioiu* 299 (*persekiotojas, persekioti* II 642). Šiaip Daukantas daugybę DLL žodžių vartoja ir sudaro (ypač versdamas lenkų priešdėlio *przez-* vedinius) su žemaitišku priešdėlio variantu *par-;*

ažu- : *ažukrečius* 'užkrečiąs' 438 (*ažukrecius* III 711) — tai rytų aukštaičiams būdingas priešdėlio *už-* variantas, kitur DLL nerastas. O apie prielinksnį *ažu* Daukantas yra ir pats pasakęs, kad „ažu nie u Žmudzi"[127].

Yra ir morfologijos lyčių, leidžiančių įtarti Dictionariumo įtaką, pvz., *Łágodzę [...] meyłauiu [...]* 128 (*Łagodzić mejłauju [...]* I 603) — vietoj paprastai DLL pateikiamos bendraties Daukantas per klaidą sirvydiškai pavartoja pirmąjį asmenį.

Greta kai kurių išvardytų fonetikos ir žodžių darybos aukštaitybių, į DLL patekusių iš Dictionariumo, yra ir tokių žodžių su aukštaitiškomis ypatybėmis, kurių nėra Sirvydo žodyne, bet, matyt, paties Daukanto pagal Dictionariumo žodžius pavartotų ar padarytų, pvz.: *azukreciej, ažukriestas* III 711, *indarimas* III 565, *mustingas* 'mąstantis', *mustumas* II 490, *nekunkėj* 'nebaudžiamai' II 86a, *nemustej* 'nemąsčiai' II 130, *pamustis* 'sumanymas, mintis, sąvoka', *pamustijimas* II 490, *pintininykas* 'dirbantis pentinus', *pintininis* II 301—302, *primusti* 'primąstyti' II 37, *primustyti* 't.p.' II 70, adv. *sùsparej* 'kampiškai, kaip kampas' II 49, adj. *sùsparas* II 65 ir kt.

Ne mažiau akivaizdžiai Sirvydo žodyno įtaką rodo ir įvairios frazės, žodžių junginiai. Tiesa, Daukantas retai nurašo viską tiksliai paraidžiui, jis dažnai pataiso, pakeičia šį bei tą. Palyginti čia pateikiami ištisi žodynų straipsniai, tik lotyniškoji Dictionariumo dalis praleidžiama: *Berło [...] Łazda karaliſzkie* 9 (*Berło, łazda karaliszka* I 34); *Ckliwo mi / ckni mi ſię [...] Pikſta mi śirdis* 31 (*Cknąć się, szirdis pyksta* I 142); *Gáię ſąd [...] azuſakau, tiekau tieſos darimu* 57 (*Gaić, użsakyti tiesos darymą* I 325); *Gomołká [...] Surelis apwałus* 63 (*Gomółka, gomołeczka, kieżas, kieżelis, surelis apwałùs* I 361); *Kompás [...] Adinikas ſaulinis neśioiamas* 115 (*Kompas, adyninykas saulinis, neszioiemas, jurinis* I 527); *Konik robak [...] Ziogas* 102 (*Konik, żirgelis. Konik robak*[128], *żiogas* I 532); *Nábawiam kogo czego / złego / dobrego [...]*

[123] Korektūros klaida, trečiajame leidime yra *Neſundara*.

[124] Pasakas Phedro, p. 10.

[125] S. Daukanto pastabos dėl G. Neselmano žodyno [parengė J. Kruopas]. — Lietuvių kalbotyros klausimai 4, 1961, p. 314.

[126] Žodrodys toie kningelieie essontiū žodiū [sudarė S. Daukantas]. — C. F. Lhomond. Epitome historiae sacrae, Petropoli, 1838, p. 31.

[127] S. Daukanto pastabos dėl G. Neselmano žodyno. — Lietuvių kalbotyros klausimai 4, p. 314.

[128] S. Ropelewskio žodyne šito lenkiško žodžių junginio nėra.

Padarau kam ku giero, pikto 160 (*Nabawiać, pridaryti kam géro, pikto* II 1); *Nádrożne [...] Apiweyzda unt kielo* 162 (*Nadrożne, wakartis, i-kajsztis, apwejzda ant kélo* II 15); *Nie rád co czynię [...] Nemitis ku darau* 185 (*Nierad, nenoris, nemitis ką darau* II 104); *Nieſądowny dźień [...] Nebiłos diena* 186 (*Niesądowny, nebiłos diena* II 107); *Ninieyßy / Vide. Teraznieyßy. Dabar eſſus* 194 (*Niniejszy, dabar essùs* II 134); *Oslep [...] Ne akłas, kayp akłas* 231 (*Oslep, na oslep. akłaj. kajp akłas* II 294); *Warcab [...] Skritulis żayſlinis* 390 (*Warcab. warcabas, skritulis żaj-slinis* III 510).

S i n o n i m ų, analogiškų Sirvydo žodynui, DLL taip pat nemaža: *Bękárt / báſter [...] Betewis, boſtras* 8 (*Bastard, believis* [t. y. *betiewis*], *bostras, mergwajkis* I 29); *Biegun / błąkacz [...] Draykćius, padauża, kłaydunas* 12 (*Biegacz, tekunas, drajkcius, padauźa* I 56); *Bielidło [...] Baltis balties, ſkarubas* 12 (*Bielidło, baltis, skarubas, prausyłas* I 57); *Brzuchacz [...] Piłwoćius, didźiapilwis* 20 (*Brzuchacz v. brzuchal, didz-pilwis, arba pilwocziùs* I 90); *Cienki [...] Łaybas, płonas* 29 (*Cienki, tij-was, łajbas, płonas* I 137); *Forytarz [...] Padetoias kieno, tikintojas, tar-pintojas* 55 (*Forytarz, skatintojas. tikintojas, tarpintojas, brùkiejas* I 313); *Gárncarz [...] Puodźius, źiedźius* 58 (*Garnczarz, gancarz, pů̊dziùs arba żiedziùs* I 333); *Grom [...] Grauſmas, graudulis* 66 (*Grom, grausmas, graudulys, arba perkunija* I 375); *Gromadno / gromádą [...] Pułkays, miniomis, tuntays* 66 (*Gromadno, tuntajs, miniomis, pułkajs* I 375); *Gruby / grubijan [...] Muzikißkas, kiemißkas, netikielis, nerugielis, pas kiełmu augis, pełenius, nełymtas* 67 (*Grubian, Grubianin, nelimtas, ne-tikielis, pelenìùs, kiemiszkas, nerugielis, pas kielmą augę, nerugielis* [paskutinį straipsnio žodį Daukantas neapsižiūrėjęs pakartojo!] I 378); *Hoynie [...] Skalſiey, gauſiey, doſlingay* 72 (*Hoinie, Hojno, dosningaj, skalsej, gausej, doslingaj* I 409); *Jáłowicá [...] Berźdine, berżdźia telićia* 74 (*Jałowica, bе̊rgźdine, arba berżdzia* I 420); *Jątrzę [...] Ruſtinu, nar-śinu, ruſtibieſp kurſtau* 75 (*Jątrzyć, rustinti, narsinti* I 426); *Kielich [...] Kielikas, taure* 89 (*Kielich, kielikas, taure, tauragé* I 495); *Kobyłá [...] Kumełe, aßwa* 95 (*Kobyła, kumela, aszwa* I 514); *Koł [...] Baſlis tuynas* 96 (*Koło, baslis, tujnas. mijtas* I 517); *Nabywacz [...] Igitoias, apture-toias, gautoias* 160 (*Nabywca, igytojas, igautojas, apturietojas* II 4); *Nád-miarz [...] Prabingimas, prabunga, perdaugi, praßmotas* 162 (*Nadmiar, ob. zbytek. prabingimas. prabanga, praszmata* II 13); *Náieżam śię [...] Paśiauśiu, paſiurpſtu* 164 (*Najezyć, pasisziausti, pasziurti, ob. jeżyć* II 25); *Niebywały [...] Nebuwis, nebuwelis* 173 (*Niebywały, nebuwis, ne-buwielis* II 75); *Niepokoy [...] Nenurimimas, nerimaſtis* 181 (*Niepokoj,*

nenurimimas, nerimastis, tùrbaone II 97); *Nieſporny [...] Ne baringas / ne barnus* 187 (*Niesporny, nebarnùs, nebarningas* II 111).

Neretai dėl kelių priežasčių iš karto galima būti tikriems, kad Daukantas nusirašė nuo Dictionariumo, pvz., straipsnis *Lapaczka, gaudykle, spusłas, żabągas v żabangas* I 608 (Sirvydo *Łápáczká [...] Spuſtas, gaudikłe*). Čia Sirvydo įtaką rodo ir fonetika (rytietiškas *u* žodyje *spusłas* vietoj žemaičių [ọu], vakariečių aukštaičių *ą*), ir žodžio *gaudyklė* reikšmė 'spąstai' (šia reikšme žinomas daugiausia iš senųjų raštų), ir netgi tai, kad šis žodyno straipsnis DLL įterptas, įspraustas tarp eilučių, t. y. parašytas ne iš karto. Taip pat straipsnis *Łuczek, pładistaj* I 645. LKŽ žodis *pladistai* reikšme 'česnakas, bladystai' prieš Daukantą žinomas tik iš Sirvydo žodyno. *Be to,* S. Ropelewskio žodyne *Łuczek* pirmoji reikšmė aiškinama kaip 'petit arc, pour tirer les fleches' ('lankelis šaudyti strėlėmis'), — matyt, Daukantas šiuo atveju nurašė ne Ropelewskio lenkišką žodį, o Sirvydo *Łuczek / żiele łuk [...] Pładiſtay* 137. Panašių atvejų yra ir daugiau.

Daukantas naudojosi Sirvydo žodynu ne tik rašydamas, bet ir redaguodamas, pildydamas savąjį. Ryškiausiai Dictionariumo poveikis matyti *N* raidės tekste, kuris, kaip minėta, yra daugiausiai redaguotas. Du pridėtiniai lapeliai taip pat turi Dictionariumo žodžių, pvz., *Nieposilny, nepenùs, nedrutinùs, nesotinùs* II 99 (Sirvydo *Niepośilny pokarm / napoy [...] Ne drutinus, ne ſotinus penukßłas* 181—182). Kaip matyti iš rašalo, vėliau iš Sirvydo prirašyti yra ir *dalgiokirwis* I 27, *kirwis ratadajlû* I 28, *nebiłos diena* II 107, *Nieskowaty, nestawariotas* II 108.

Kuriuo K. Sirvydo žodyno leidimu naudojosi S. Daukantas? Visų pirma galima tvirtinti, kad ne pirmuoju, nes jis gerokai skiriasi nuo vėlesniųjų, kurių tekstai labai panašūs. Kaip nurodo K. Pakalka, tik „apie septyniasdešimt III leidimo straipsnių lietuviškoji dalis IV ir V leidime pakeista"[129]. Tik kelios 3-iojo ir 4-ojo, 5-ojo leidimų skirtybės pateko į Daukanto žodyną, pvz., *opona* 3-iajame leidime yra *aptuſtuwe,* o 4-ajame ir 5-ajame — *apiuoſtuwe* (DLL *apjûstuwe, apjûstuwele* II 278); *zaraza* 3-iajame leidime — *laukos,* o 4-ajame ir 5-ajame — *lałkos* (DLL *lałkos* III 711); vadinasi, naudotasi ne 3-iuoju (ir ne 2-uoju) leidimu. Daugiausia egzempliorių buvo išlikę 5-ojo leidimo, šis leidimas buvo ir Daukanto bibliotekoje[130] — matyt, penktuoju (ne ketvirtuoju) ir naudojosi Daukantas.

[129] Pirmasis lietuvių kalbos žodynas [parengė K. Pakalka], V., 1979, p. 33.

[130] M. Biržiška. Simano Daukanto biblioteka. — XXVII knygos mėgėjų metraštis 2, K., 1937, p. 64.

Apskritai Sirvydo žodynas Daukantui buvo labai svarbi knyga. Palyginus šių autorių žodynus matyti, kad Daukantas Dictionariumu naudojosi ne priešokiais, ne atsitiktinai, bet nuolatos, nes ne atskirose dalyse, bet beveik visame žodyne tai šen, tai ten yra Dictionariumo pėdsakų. Silpniau įtaka jaučiama *O, S, T, U* raidžių tekstuose, nes čia daugumas žodžių palikta be lietuviškų atitikmenų, bet *W—Z* raidėse ji vėl aiški.

Taip pat yra duomenų, kad Daukantas Sirvydo Dictionariumu rėmėsi sudarydamas dar du savo leksikografinius darbus: vadinamąjį Mažąjį lenkų—lietuvių kalbų žodyną (MLL) ir Lietuvių—lotynų kalbų žodyną. Matyt, Sirvydo žodynas Daukantui buvo parankinė knyga, kurią jis laikė atverstą ant darbo stalo ir nuolatos gretino su rašomais žodynais.

Kaip jau minėta, Daukantas gyrė ir Konstantino Sirvydo "Punktų sakymų" kalbą. Yra išlikę nemažai Daukanto ranka išrašytų žodžių iš "Punktų sakymų". Tarp šių išrašų yra ir tokios leksikos, kuri čia jau minėta kaip patekusi į DLL iš Dictionariumo, pvz.,: *ażu, essybe, kiełtuwas, mustyti, rupestis, rupus* 'rūpestingas', *żindulis*[131]. Taigi su šiais žodžiais Daukantas galėjo būti susipažinęs ir iš kitų Sirvydo raštų, ne tik iš žodyno. Tokiu atveju ne visada lengva tiksliai pasakyti, kaip žodis pateko į DLL; aišku tik, kad atverstas Sirvydo žodynas ant Daukanto stalo jam turėjo priminti ir anksčiau sužinotą žodį.

Mikalojaus Daukšos raštai. M. Daukša, kaip ir Sirvydas, Daukantui buvo nemirtingas. Nėra abejonės, kad Daukantas studijavo Daukšos raštus. Jis ne kartą rėmėsi Daukšos kalba[132], lygino Daukšos ir Bretkūno postilių būtojo laiko rašymą[133], peikė F. Nesselmanno žodyną už Daukšos Postilės žodžių *bajłauti, pent* praleidimą[134].

Nors M. Daukša Daukantui buvo ne mažesnis autoritetas negu Sirvydas, bet Postilės žymės DLL daug menkesnės negu Dictionariumo: viena, iš rišlaus Daukšos teksto leksiką perkelti į žodyną daug sudėtingiau, antra, nėra tiek kriterijų toms žymėms susekti.

DLL yra tik keletas žodžių, kurių šaltinis — Daukšos Postilė (DP) — nekelia abejonių. Visų pirma tai *apziedůtinis* 'sužadėtinis', *apżiedůtine* II 51, LKŽ užfiksuoti tik iš DP ir Sutkevičiaus žodyno (šiame irgi iš DP). Czesławas Kudzinowskis Postilėje šiuos žodžius rado pavartotus 32 kartus[135], o Jonas Palionis laikė juos Daukšos naujadarais[136], nors vėliau prie naujadarų ir neskyrė[137]. Iš Daukšos, kaip manė ir A. Kalnius, į Daukanto raštus (ne tik į DLL) pateko ir *gamta* 'dorybė'[138] I 143, LKŽ užfiksuota tik iš Daukanto ir DP — Cz. Kudzinowskis Postilėje rado per pusę šimto.

Iš Daukšos Daukantas paėmė ir žodį *nůdiemiejis, -a* 'nusidėjėlis, -ė' I 384. Šis žodis LKŽ skyrium nefiksuojamas, jis iš DP į LKŽ pateko prie žodžio *nuodėmėti* kaip esamojo laiko veikiamasis dalyvis (plg. *nes' nórint' kúnigas yra żmógus [...] nórint' nůdemeies eſt'* DP 369_{49}; *nůdemeies żmógus* DP 369_{52} ir pan.). Panašiais atvejais Daukša galėjo žodį *nůdemeies* vartoti kaip daiktavardį, ne kaip dalyvį, juolab, kad juo vertė ne tik žodį *grzeszny* 'nuodėmingas', bet ir *grzesznik* 'nusidėjėlis'[139]. Kaip daiktavardį jį suprato ir S. Daukantas, greta pasidaręs ir deminutyvų *nůdiemiejelis, -e Grzeszniczek, -ka* I 384. Vietoj šito žodžio kituose Daukanto raštuose randamas naujadaras *nuodėmis* (plg. LKŽ, t. 8), net MLL analogiškas straipsnis *Grzesznik* išverstas *nůdiemis* 50v (o *Grzesznica* — *griesznikė* 50v). Tad tikėtina, kad Daukšos žodį *nůdiemiejis* Daukantas vartojo tik DLL.

Galbūt iš Daukšos į DLL pateko ir *užžymėti* 'užantspauduoti' (LKŽ kartotekoje šia reikšme yra tik iš DP): *użżimieti Zapieczętować* III 701, *użżimieti zapieczętować* II 361, *użzimietas Zapieczetowany* III 701; dar plg. *użzimiejimas Zapieczętowanie* III 701, *żimieti Pięczętować* II 361. Cz. Kudzinowskis šį žodį DP rado pavartotą net 7 kartus. Daukantas turėjo suvokti *užžymėti* 'užantspauduoti' ryšį su Sirvydo *žymė* reikšme 'antspaudas', Daukšos tuo pat žodžiu reikšme 'ženklas [znak]'.

Iš Daukšos raštų gali būti patekę ir *bediewumas Nienabożność* II 89, ir *stabmeldis Bałwochwalca* I 24, J. Palionio laikomi Daukšos naujadarais[140], Cz. Kudzinowskio rasti Postilėje atitinkamai 4 ir 7 kartus.

Yra dar keletas žodžių, LKŽ fiksuotų tik iš DP, esančių ir DLL, pvz.: *aptaszinieti Poobciosywać* II 494, *igimdyti* 'įdiegti' *Wradzać* III 567, *ilgieti* 'ilgu būti' *Przenudzić przenudzić się* II 628 (nors sangrąžinis

[131] S. Daukanto išrašai iš K. Sirvydo "Punktų sakymų", MAB, f. 12, 3099.

[132] S. Daukanto pastabos apie kalbą, žodžių darybą, sinonimus (tarp 1838—1850 m.), LLTIB rankraštynas, f. 1, SD 17.

[133] S. Daukanto pastabos apie Daukšos ir Bretkūno postilių būtąjį laiką, LLTIB rankraštynas, f. 1, SD 22.

[134] S. Daukanto pastabos dėl G. Neselmano žodyno. — Lietuvių kalbotyros klausimai 5, p. 232.

[135] Cz. Kudzinowski. Indeks-słownik do "Daukšos postilė" 1—2, Poznań, 1977.

[136] J. Palionis. Lietuvių literatūrinė kalba XVI—XVII a., V., 1967, p. 257.

[137] J. Palionis. Die Neubildungen in Daukšas Wortschatz. — Lingua Posnaniensis 23, 1980.

[138] A. Kalnius. Simano Daukanto raštų žodynas, K., 1937 (rankraščio nuorašas yra LKI Žodynų skyriuje).

[139] Cz. Kudzinowski. Op. cit. 1, p. 525.

[140] J. Palionis. Die Neubildungen in Daukšas Wortschatz, S. 152, 154.

ilgėtis pažįstamas plačiai), *pajunginis* 'pajungtas, įkinkytas į jungą' *Podjarzemny* II 418 (žinomas tik iš DP klaidų taisymo), *wisdienis Całodniowy* I 104. Šie žodžiai reti ir Daukšos raštuose (DP Cz. Kudzinowskis *aptašinėti* rado du kartus pavartotą, o kitus — tik po vieną), be to, daugelis jų yra dariniai; todėl negalima būti tikriems, kad Daukantas juos tikrai paėmė iš Daukšos, jis galėjo šiuos žodžius ir pats susikurti ar paimti iš gyvosios kalbos.

Ne visai aiškus žodžio *slykunas* 'slibinas' III 205 atsiradimas Daukanto raštuose. Jis rašė, kad „po litewsku smakas nie żaſl]tys lecz slikunas nazywa się u Dauksza"[141]. J. Kruopas šiuos žodžius vertė: „Lietuviškai smakas yra ne žaltys, bet slikūnas (taip jį vadina Daukša)"[142]. Kruopas rašė, kad „Daukanto siūlomas *slykūnas* (iš veiksmažodžio *slykti* 'snausti') retkarčiais užtinkamas Daukšos raštuose"[143]. Tačiau LKŽ *slykūnas* iš Daukšos raštų nefiksuotas, nefiksuotas ir Cz. Kudzinowskio sudarytame DP registre. Kol kas Daukšos raštuose nepavyko rasti šio žodžio. Galbūt jo ten ir nėra, galbūt Daukanto lenkiškus žodžius reikėtų versti kitaip: „lietuviškai *smaku* ne žaltys, bet slykūnas Daukšos vadinamas". Tai reikštų, kad Daukantas čia mini tik vieną žodį — *smakas*, o žodžiais *žaltys* ir *slykūnas* žymi sąvokas, ne leksinius vienetus. Tai juo labiau tikėtina, kadangi *smakas* vartotas DP, o *slykūnas* buvo pasidaręs labai įprastu žodžiu Daukantui (plg. ir vedinius *slykunatis, slykune* III 205). Tad *slykūno* atsiradimas Daukanto raštuose nėra visai aiškus.

Mažosios Lietuvos žodynai. Visi Rytų Prūsijoje leisti lietuvių kalbos žodynai turi daug bendros medžiagos, nes vėlesni autoriai savo žodynams pagrindu ėmė ankstesniuosius tokio tipo veikalus. S. Daukantui rašant DLL, Prūsijoje jau buvo išspausdinti keturi lietuvių kalbos žodynai: 1730 m. F. W. Haacko[144], 1747 m. Pil. Ruigio[145], 1800 m. K. Milkaus[146] (visi trys iš dviejų dalių: lietuvių—vokiečių ir vokiečių—lietuvių) ir 1851 m. F. Nesselmanno[147] (tik su vienu — lietuvišku registru). F. W. Haacko žodynėlis mažas, paremtas daugiausia religiniais tekstais; kokių nors duomenų, kad Daukantas būtų juo naudojęsis ar bent apie jį žinojęs, rasti nepavyko. Didesnis yra Pil. Ruigio žodynas, bet irgi neaišku, kiek Daukantas su juo buvo susipažinęs.

Gerai žinoma tik tai, kad Daukantas nemažai studijavo K. Milkaus ir F. Nesselmanno žodynus. Kaip nurodo Kazimieras Grigas, daug patarlių tekstų savo abėcėlei Daukantas ėmė iš K. Milkaus žodyno[148]. Taip pat rašydamas lietuvių—lotynų kalbų žodyną, Daukantas *A* raidės tek-

sto pabaigoje pažymėjo, kad „u Ruhiga v Milke 495" — maždaug tiek vokabulų ir yra K. Milkaus žodyno *A* raidės tekste[149]. .

Apie F. Nesselmanno žodyną Daukantas sužinojo vos jam išėjus. 1851 m. balandžio 22 d. laiške Teodorui Narbutui jis rašė: „girdėjau, kad Poznanėje [turbūt suklysta — žodynas išleistas Karaliaučiuje] išėjo lietuvių kalbos žodynas, man ši naujiena būtų labai įdomi, norėčiau sužinoti, kas jį išleido?"[150]. Vėliau Daukantas yra palikęs gausių pastabų apie šį žodyną[151], iš jo ėmė medžiagos ir savo lietuvių—lotynų kalbų žodynui.

Rasti keli frazeologiniai junginiai ir žodžiai, kuriuos galima įtarti į DLL patekusius iš Rytų Prūsijos žodynų. Štai straipsnis *Wszcząt. plenta. Do szczętu zgorzało, i plentą sudegia* III 576. Frazeologizmas *į plentą sudegė* fiksuojamas ir Pil. Ruigio, ir K. Milkaus, ir F. Nesselmanno (kažkodėl LKŽ tai neatsispindi), bet įmanoma ir prielaida, kad Daukantas jį pažinojo iš gyvosios kalbos, plg. LKŽ sakinį iš Kvėdarnos *Į plentą ką sumušti* (LKŽ, t. 10, 145). Panašiai ir frazeologizmas *mielių vamzdis* 'girtuoklis', žinomas iš Pil. Ruigio lietuvių kalbos tyrinėjimo[152], iš K. Milkaus, iš F. Nesselmanno (LKŽ taip pat nefiksuota) — Daukanto

141 S. Daukanto pastabos dėl L. Ivinskio kalendorių, arba metskaitlių, kalbos, p. 480.

142 Ten pat, p. 485.

143 J. Kruopas. S. Daukanto pastabos dėl L. Ivinskio kalendorių, arba metskaitlių, kalbos. Paaiškinimai. — Literatūra ir kalba 3, 1958, p. 490.

144 F. W. Haack. Vocabularium Litthvanico-Germanicvm et Germanico-Litthvanicvm, Halle, 1730.

145 P. Ruhig. Littauisch-Deutsches und Deutsch-Littauisches Lexicon, Königsberg, 1747.

146 Ch. G. Mielcke. Littauisch-deutsches und Deutsch-littauisches Wörter-Buch, Königsberg, 1800.

147 G. F. Nesselmann. Wörterbuch der Littauischen Sprache, Königsberg, 1851.

148 K. Grigas. Simonas Daukantas — lietuvių tautosakos rinkėjas ir leidėjas. Filol. m. kand. disert. autoref., V., 1958, p. 12.

149 Ruigio pavardė čia, matyt, pateko iš K. Milkaus žodyno titulinio lapo, nes K. Milkus savo žodyną antraštėje vadina tik dvigubai išplėstu Ruigio žodynu, taigi ne savarankišku darbu, o tik nauju Ruigio žodyno variantu. Kiek netikslus buvo J. Kruopas, šį Daukanto užrašą aiškindamas, „kad Ruigio ir Milkaus žodynuose tėra tik 495 žodžiai" (J. Kruopas. S. Daukanto leksikografiniai darbai, p. 307—308). Pil. Ruigio žodyno *A* raidės tekste yra tik apie 400 vokabulų, tad Daukantas greičiausiai kalbėjo tik apie K. Milkaus žodyną.

150 S. Daukantas. Raštai 2, p. 775.

151 S. Daukanto pastabos dėl G. Neselmano žodyno. — Lietuvių kalbotyros klausimai 4, p. 313—314; 5, p. 227—237.

152 Pil. Ruigys. Lietuvių kalbos kilmės, būdo ir savybių tyrinėjimas, V., 1986, p. 103.

Moczymorda, moczywas, mielû wamzdis I 712. Bet vėlgi — tai gali būti Daukanto užrašytas liaudies kalbos faktas, plg. LKŽ iš Šačių ir A. Juškos žodyno užfiksuotą *mielių vamzdelis* 't.p.', plg. ir kitą Daukanto frazeologizmą *mielû-werpele* 't.p.' I 9.

Taip pat šaknies *stieg-* rašymą *steg-* galima aiškinti Mažosios Lietuvos žodynų įtaka (juose dvibalsis *ie* paprastai neskiriamas nuo *ė* ir žymimas *ē*, Daukantas galėjo tik nežymėti diakritinio ženkliuko), plg. *Nakryć, kłoti stogą, arba stegti; Nakrycie, Nakrywanie, stegimas, Nakrykwacz, stegiejas* — visi II 29. Antra vertus, Daukantas vartojo formą ir su *ie*, plg. *Dacharz, stiegiejas* I 179, *Pokrywać, pokryć, stiegti* II 463.

Daukantas retai tevartojo priesagos *-tojas* variantą *-tojis*. Šios priesagos vedinys *svartojis* LKŽ užfiksuotas tik iš Pil. Ruigio, K. Milkaus ir F. Nesselmanno žodynų. Gali būti, kad į DLL *swartojis Ważnik* III 515 pateko iš vieno kurio šių žodynų.

Dar trys žodžiai LKŽ fiksuoti tik iš F. Nesselmanno žodyno: *perklausimas, perklausinėtojas* ir *pjuvikas*. Visi jie yra ir DLL: *parkłausimas* II 636, *parkłausinietojas* II 636 ir *pjuwikas* III 109. Apie pirmųjų dviejų skolinimąsi iš F. Nesselmanno sunku ką nors kategoriškiau tvirtinti. Kiek didesnė tikimybė tik dėl trečiojo — pats Daukantas *-ikas* priesagos naujadarų nemėgo darytis.

Tikrų faktų yra nedaug, bet ir jie rodo, kad Daukanto DLL kalbą yra veikę Mažosios Lietuvos žodynai — visų pirma K. Milkaus ir F. Nesselmanno.

Apžvelgus įvairių lietuviškų raštų pėdsakus S. Daukanto DLL, matyti, kad jie gausiausi iš Sirvydo žodyno. Pagrindinė priežastis turbūt ta, kad ir DLL, ir Dictionariumo registrai lenkiški — Daukantui buvo labai paprasta surasti ieškomą žodį.

Kalbėdamas apie S. Daukanto naudojimąsi kitais žodynais, J. Kruopas teigė, kad „daugiausia jis [Daukantas] vartė Neselmano lietuvių—vokiečių kalbų žodyną (1851)", nes „yra palikęs gausių pastabų dėl Neselmano lietuviškų žodžių"[153]. Žinant tokią Kruopo išvadą, kyla klausimas, kodėl F. Nesselmanno žodyno žodžiai mažai atsispindi DLL. Visų pirma būtina akcentuoti, kad greičiausiai rašydamas pastabas dėl Nesselmanno žodžių[154], Daukantas jau buvo liovęsis sudarinėti savo DLL (nebent vieną kitą žodį vėliau įrašęs). Be to, lietuviškasis Nesselmanno žodyno registras trukdė pagal reikšmę surasti nežinomą žodį. O dėl kompiliacinio Nesselmanno veikalo pobūdžio sunku susekti, ar tikrai iš jo vienas ar kitas žodis perkeltas į DLL. Komentuojant

J. Kruopo išvadą pirmiausia rūpi pabrėžti, kad nors Daukantas ir daug vartė Nesselmanno žodyną, bet DLL jo pėdsakų maža. Be to, jo išvadą galima patikslinti: ne mažiau, gal net daugiau nei Nesselmanno žodyną Daukantas vartė Sirvydo Dictionariumą, nors apie jį, matyt, ir nėra palikęs pastabų.

Nedaug DLL susekta ir M. Daukšos Postilės pėdsakų, bet, be jokios abejonės, Daukantas iš jos nemažai mokėsi. Patyrus kitus Daukanto raštus gal ir būtų galima susekti Postilės poveikį ne tik leksikai, bet ir, pavyzdžiui, sintaksei, rašybai.

Taigi S. Daukantas ieškojo lietuviškų žodžių įvairiais periodais įvairių tarmių pagrindu skirtingose valstybėse sukurtuose lietuviškuose raštuose, pirmiausia pasirinkdamas tuos veikalus, kurių kalba lietuviškiausia. Kaip žinoma, Daukantas manė, kad kuriant bendrą visiems lietuviams rašomąją kalbą, įvairias tarmes reikia derinti: „Mano nuomone, negalima rašyti nei vien gryna žemaičių, nei gryna aukštaičių [tarme], bet reikia domėtis jų švelnumu, harmoningumu ir glaustumu"[155]. DLL pavyzdys rodo, kad jis ir praktiškai rėmėsi šia savo nuostata, rinkosi leksiką iš įvairių tarmių raštų, bendrą visiems lietuviams kalbą kūrė (*DLL — vienas iš pagrindinių tokios jo kūrybos* vaisių) pasirinkdamas tai, kas, jo nuomone, tuose raštuose buvo geriausia.

* * *

Šiame įvadiniame straipsnyje plačiau neanalizuojami įvairūs kiti DLL lietuviškos leksikos sluoksniai. Dalis jos, t. y. knyginė, iš knygų surinkta leksika ryškėja iš skyrelio apie rašytinius šaltinius. Daug storesnis yra liaudies, gyvosios kalbos leksikos sluoksnis. Vienas DLL liaudinės leksikos aspektas — DLL tarmybės ir archaizmai — jau yra gana smulkiai nagrinėtas (Г. Субачюс. Большой рукописный польско—литовский словарь Симонаса Даукантаса [Диссертация кандидата филологических

[153] J. Kruopas. S. Daukanto leksikografiniai darbai, p. 312.

[154] Jas paskelbęs J. Kruopas nemėgina pastabų datuoti. Bet iš vienos jų vietos, būtent, „Pasidieti znaczy nakącie u kogo mieszkać, wedu esau pasidiejusiu pas Pona SmugleczIu" (Lietuvių kalbotyros klausimai 5, p. 228), galima spėti, kad pastabos (ar bent tam tikra jų dalis) rašytos vėliau, Daukantui 1855 m. jau išsikėlus iš Varnių į Svirlaukį pas Petrą Smuglevičių.

[155] S. Daukantas. Raštai 2, p. 788.

наук], Вильнюс, 1988, с. 69—90, 219—332 [rankraštis yra VUB]; t. p. trumpiau: Г. Субачюс. Большой рукописный польско—литовский словарь Симонаса Даукантаса [Автореферат дисс. канд. филол. наук], Вильнюс, 1988, с. 9—11). Apie žodžius, DLL sukurtus paties Daukanto, t. y. apie naujadarus, taip pat yra paskelbta platesnė studija (G. Subačius. Simono Daukanto didžiojo lenkų—lietuvių kalbų žodyno naujadarai: individuali žodžių daryba. — Liaudis virsta tauta [Lietuvių atgimimo istorijos studijos 4], V., 1993).

DLL TEKSTO PATEIKIMAS

IŠNAŠŲ SUDARYMO PRINCIPAI

Sudarant išnašas laikytasi principo, kad jose pateikiami komentarai skaitytojui būtų suprantami iš karto, be ilgo santrumpų sąrašo studijavimo ir išnašų dešifravimo. Tačiau čia tikslinga nurodyti, kas išnašose komentuojama, kas paliekama be komentarų, kokie yra tipiškesni išnašų pavyzdžiai.

DLL rankraščio tekstas pateikiamas ko autentiškesnis. Į Daukanto žodyno tekstą dabar publikuojant įterpta tik: 1) tai, kas yra tarp laužtinių skliaustų [ ], t. y. DLL rankraščio tomų bei psl. numeriai ir patys laužtiniai skliaustai (pvz., pirmojo tomo šimtas dvidešimt ketvirtojo psl. pradžia pažymėta [**I 124**], nors tai ne paties Daukanto, o kažkieno kito vėliau pieštuku sunumeruoti puslapiai; labai retai, tik kelis kartus per visus 3 DLL tomus numeruotojo suklysta ir paliktas puslapis be numerio, tada publikacijoje neperpaginuojama, — tai supainiotų jau paskelbtuose apie DLL darbuose nurodomus rankraščio puslapius, — tačiau prirašomas papildomas puslapis su raide, pvz., [**III 653a**] ir [**III 653b**]); 2) išnašų skaičiukai (jeigu pačioje išnašoje nekonkretizuojama, apie kokią teksto dalį kalbama, tai reiškia, kad išnaša apibūdina tik vieną žodį, prie kurio jį parašyta, pvz., prie straipsnio *Musztardnica, Musztardnica*[X] I 729 pateikta išnaša „S. Ropel. *Musztardniczka*" nurodo, kad tik antrasis straipsnio žodis S. Ropelewskio žodyne parašytas kitaip nei DLL, bet ne abu); 3) kiekvieno psl. pabaigą žymintys du įstriži brūkšneliai //; 4) smailieji skliaustai ‹ › (retkarčiais pasitaikantis DLL Daukanto išbrauktas tekstas publikuojant ne išmetamas, tačiau pateikiamas tarp smailiųjų skliaustų ‹...›, pvz., skaitant straipsnį *Gniłka, sąpuwis, ‹puwinys›* I 356 reikia suprasti, kad žodį *puwinys* Daukantas rankraštyje yra išbraukęs).Visa kita yra autentiškas DLL tekstas.

Ypač stengiamasi komentuoti Daukanto teksto lietuviškąją dalį. Ten, kur galima įtarti Daukantą su klaida parašiusį lietuvišką žodį, išnašoje paprastai komentuojama. Pvz., paskutinis straipsnio *Beznaganny, nepejkamas, beitaties* I 41 žodis komentuojamas: „Turbūt norėta parašyti *beitarties*."; kur abejonių dėl Daukanto apsirikimo daugiau, vietoj *turbūt* vartojama *galbūt*, pvz., straipsnio *Cieslesnik kungedis* I 135 lietuviškasis žodis komentuojamas „Galbūt norėta parašyti *kungejdis* (?)", nes čia galėtų būti pavartotas monoftongizuotas žemaičių dvibalsis [ē], nors tame pačiame psl. vartojami žodžiai *kungejde, kungejdimas* su nemonoftongizuotuoju. Bet kur galima įtarti tiesiog šnekamosios kalbos faktą, pvz., *knarczioti* I 123, *bruzdiemas, tarszkiemas* I 123, *tekiemas* I 134, *warkszùs* I 128 (DLL yra ir *wargszùs* I 55), ten paliekama be komentarų. Nekomentuojami ir Daukanto diakritikų rašymo nenuoseklumai, t. y. skirtingai užrašytas tas pats žodis, pvz., *žiaurùs* I 123 ir *žiaurus* I 125, nekomentuojamas ir kietojo *ł* painiojimas su minkštuoju *l* , pvz., *tyłej* I 133, *składąs* I 131, ar tik per skubą nepažymėtas kietojo *ł* brūkšnelis, pvz., *szlakstytojas* I 566, nors greta yra ir *szłakstyti*. Tiesą sakant, neretai ne-

nuoseklumų interpretuoti išnašose iš viso negalima, nes toli gražu ne visada aišku, kurį gi variantą tikslesniu būtų laikęs Daukantas, pvz., rašoma *glęmžti* ir *glemziejas* I 124, *wajksciotí* I 120 ir *krękściotí* I 125 bei pan.

Lenkiškasis tekstas komentuojamas mažiau, visai nesistengta komentuoti Daukanto paliktų klaidų — tiek stambesnių, tiek tik diakritinių ženklų apsirikimų, kurių pasitaiko gana dažnai. Paprastai komentuojama tik tokiu atveju, kai Daukanto padaryta klaida sumaišo lenkiškojo registro abėcėlės tvarką — kad būtų aiški to sumaišymo priežastis. Pvz., vokabula *Fałsziura* I 296 DLL pateikta po *Fałszownik*, todėl prie *Fałsziura* nurodyta išnaša „S. Ropel. *Fałszura*.", kuri turi suteikti informaciją, jog S. Ropelewskio žodyne šis žodis pateiktas pagal abėcėlę, kad abėcėlės netvarka atsirado dėl Daukanto netikslumo. Apskritai ir kitais atvejais, kai abėcėlės tvarka pažeista, stengiamasi pakomentuoti ir leisti skaitytojui suprasti to priežastį, pvz., kai paties S. Ropelewskio žodyno abėcėlės klaida automatiškai perkeliama į DLL, prirašoma išnaša „Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę." Žinoma, taip komentuojant remiamasi tuo metu įprasta lenkų abėcėlės tvarka, nors S. Ropelewskio žodyne yra ir painiavos, skirtingose vietose lyg ir orientuojamasi į kiek kitokią tvarką. Pavyzdžiui, kai kur S. Ropelewskis tarsi ėmė skirti raidžių *a* ir *ą* tvarką (DLL *Bąbel* ir kt. nukelta po *Babuła*, bet dar šiek tiek toliau eina *Bać się* I 20 ir suponuoja, kad tai tiesiog S. Ropelewskio žodyno netvarka), tačiau rašant komentarus laikytasi principo, kad nosinė ir nenosinė raidės abėcėlės tvarkos požiūriu yra lygiavertės. Kitokiais atvejais lenkiškasis DLL tekstas komentuojamas labai retai.

Tik vienu atveju ryžtasi atitaisyti nedažną Daukanto klaidelę (tiek lietuviškojo, tiek lenkiškojo tekstų) ir to atitaisymo nekomentuoti. Būtent tada, kai Daukantas pamiršta pažymėti raidės *t* horizontalųjį brūkšnelį, kas rankraštyje atrodo parašyta kaip raidė *l*, nors ir visai aišku, kad tai *t*. Pavyzdžiui, rankraštyje būtų galima perskaityti *Bezobiedny, bepietis, arba be pijlis* I 42, tačiau šiame leidinyje straipsnio pabaiga parašyta *be pijtis*. Tad tai bene vienintelis savavališkas nekomentuojamo taisymo atvejis.

Retkarčiais pasitaikantis Daukanto išbrauktas tekstas ne išmetamas, tačiau, kaip jau minėta, pateikiamas tarp smailiųjų skliaustų ‹...›.

Komentuojant stengiamasi nurodyti kad ir nežymius Daukanto taisymus. Pavyzdžiui, nurodoma, kai Daukantas įterpia raidę, t. y., kai žodį būna iš pradžių parašęs su klaida, be vienos raidės, bet iš karto ištaiso, t. y. įterpia reikiamą raidę (pvz., žodį *Exjezuita* I 288 iš pradžių buvo parašęs *Exjezuta*, bet tuojau pat tarp *u* ir *t* įterpė raidę *i*; išnaša prie šio žodžio pateikta: „Įtrp. *i*. "), kai įterpia žodį ar ir kelis (pvz., straipsnio *Jedwab. szilkas. Jedwab kręcony, szilkaj sùkti. jedwabie szilkaj* I 435 gale nurodoma išnaša „Tekstas *jedwabie szilkaj* prir.", nes iš to, kad žodis *szilkaj* rankraštyje įspraustas tarp eilučių, matyti, jog Daukantas ne iš pat karto parašė straipsnio galą). Nurodoma, kai vieną žodį Daukantas taiso į kitą (pvz., žodį *beskyris* ištaisė į *beskyrybe* I 42, tad prie *beskyrybe* pateikiama išnaša „Tais. iš *beskyris*."), kai matyti, jog taisė, tik nebegalima suprasti, iš kokio žodžio (tada nurodoma tik išnaša „Ž. taisytas.").

Bene vienintelė DLL raidė, kurios tekstą Daukantas daug redagavo, yra raidė *N* (II 1—145 psl.). Rašant komentarus stengtasi pažymėti, kur tik galima iš rankraščio suprasti, nevienodo laiko taisymus. Pavyzdžiui, antrojo tomo pirmajame lanke (1—24 psl.) galima įžiūrėti bent du skirtingo meto taisymų sluoksnius: pirmasis, rašytas kiek tamsėlesniu nei pagrindinis DLL tekstas mažai blizgančiu prieš šviesą rašalu, nelygia (atšipusia?) plunksna, antrasis, rašytas panašaus ryškumo kaip ir pagrindinis tekstas, tik prieš šviesą labiau

blizgančiu rašalu. Išnašose, norint atskirti abu vėlesnius taisymų sluoksnius, pirmasis komentuojamas „prir. (tais., įtrp.) vėliau, tamsėlesniu rašalu" , o antrasis — tik „prir. (tais., įtrp.) vėliau". Yra neabejotinų atvejų, patvirtinančių, kad būtent antrasis sluoksnis vėlesnis. Pvz., straipsnyje *Nadetrzeć, patrinti, pritrinti, antrinti* II 11 liet. žodis *pritrinti* pridera pirmajam taisymų sluoksniui, o *antrinti* — antrajam. Toks straipnis komentuotas „Ž. *pritrinti* prir. vėliau, tamsėlesniu rašalu. Ž. *antrinti* prir. dar vėliau." Arba straipsnis *Nagromadzać, nagromadzić, pridiełoti, pridieti, prigaubti* II 23, turintis abu taisymų sluoksnius, komentuojamas taip: „Vėliau, tamsėlesniu rašalu ž. *Nagromadzać* taisytas iš *Nagromadzić*. Tuo pačiu tamsėlesniu rašalu prir. ž-iai *nagromadzić, pridiełoti, pridieti*. Ž. *prigaubti* prir. dar vėliau." Išraiškingas pavyzdys, kaip į ankstesniojo taisymo žodį įterpiama vėlesniojo taisymo raidė — toks straipsnis *Nadkożyc, ob nadkładać, antdieti, andieloti* II 12 komentuojamas „Ž-iai *antdieti, andieloti* prir. vėliau, tamsėlesniu rašalu. Į ž. *antdieti* pirmoji *t* įtrp. dar vėliau." Tačiau nuo 2-ojo lanko pradžios (II 25) tų pirmųjų, rašytų tamsėlesniu mažai blizgančiu prieš šviesą rašalu, taisymų nebesimato, tad ir iš komentarų dingsta žodis „tamsėlesniu", lieka tik vėlesniojo taisymo aiškinimas „prir. (tais., įtrp.) vėliau".

Tačiau nuo 3-iojo lanko pradžios (II 49) pagrindinis žodyno tekstas imtas rašyti kiek blyškesniu rašalu, tad dėl paryškėjusio kontrasto tas vėlesnysis taisymų sluoksnis, kuris 1-ajame ir 2-ajame lankuose tebuvo aiškinamas „prir. (tais., įtrp.) vėliau", jau imtas komentuoti „prir. (tais., įtrp.) vėliau, tamsesniu rašalu".

Nuo 109 p. pagrindinis II t. žodyno tekstas imtas rašyti tamsėlesniu rašalu, visai tokiu pat, koks buvo pirmojo redagavimo sluoksnio rašalas 1-ajame II t. lanke (p. 1—24) — mažai blizgantis prieš šviesą, rašyta nelygia plunksna. Visai gali būti, kad pagrindinio teksto nuo 109 p. rašymo metu pirmą kartą buvo redaguojamas ir 1-asis lankas. Komentaruose tas vėlesnysis taisymų sluoksnis, kuris eina per visos *N* raidės tekstą, vėl nuo 109 p. iki pat šios raidės galo (p. 145), kaip kad ir p. 1—24, aiškinamas tik „prir. (tais., įtrp.) vėliau", nes greta pagrindinio teksto jis nebeatrodo tamsesnis, o tik labiau blizgąs, gal kiek rusvesnis.

Nuo 105 p. kartais pasitaiko dar vėlesnių taisymų blyškėlesniu rašalu, kurie laikytini jau bent trečiąja redakcija. Pvz., straipsnyje *Niesmaczność, neskanumas, negardumas, wogumas* II 109 liet. žodžiai *neskanumas, negardumas* pridera vėlesniajam antrajam taisymų sluoksniui, o *wogumas* — jau bent trečiajam. Toks straipsnis komentuotas „Ž-iai *neskanumas, negardumas* prir. vėliau. Ž. *wogumas* prir. dar vėliau, blyškėlesniu rašalu." Arba straipsnis *Nieskromnie, nepadorej* II 108 komentuojamas taip: „Ž. *nepadorej* prir. dar vėliau, blyškėlesniu rašalu."

Jeigu norėdamas sukeisti du ar kelis žodžius vietomis virš jų Daukantas nurodė reikiamos tvarkos skaičiukus, tai čia spausdinamame DLL tekste atitaisoma pagal Daukanto valią (grafiškai sunku perteikti autentišką rankraščio vaizdą), o išnašose pakomentuojama. Pvz., tekste po ištaisymo yra *Glegot, glegotać, glegotanie*\ *Glegotka, ob. Klekot, klekotać, klekotanie, klekotka* I 348, o išnašoje nurodyta: „Iš tikrųjų parašyta *glegotanie, glegotać*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1 ."

Jeigu tokie skaičiukai nurodomi ne virš žodžių, o prie eilučių, t. y. norint sukeisti vietomis ištisus žodyno straipsnius, tada pagal Daukantą neatitaisoma, tik nurodomi jo pažymėti skaičiukai (pvz., pamatęs, kad vokabulas *Lekkoważny, Lekkoważność* ir *Lekkoważnie* I 619 parašė ne abėcėlės tvarka, Daukantas prie jų atitinkamai prirašė skaičiukus 3, 2, ir 1 — šitokie skaičiukai publikacijoje paliekami.

Kaip buvo minėta įvadiniame straipsnyje, raides *ż* ir *ź* Daukantas vartojo visai nenuosekliai, pramaišiui, nesuteikdamas joms jokio fonetinio skirtumo. Rankraštyje šių grafemų diakritinis ženklelis kartais labai panašus, būna neaišku, ar parašytas šiek tiek ištęstas taškelis, ar labai trumpas akūto formos ženklelis. Kadangi fonetinė pozicija nepadeda nustatyti, ką Daukantas iš tikrųjų norėjo parašyti, spausdinant DLL tekstą stengiamasi orientuotis tik į tai, ar raidė panašesnė į *ż*, ar į *ź*, vadinasi, stengiantis išlaikyti ko autentiškesnį rankraščio tekstą, čia tam tikrais atvejais tenka interpretuoti.

Kai kur taip pat yra problemų, kaip interpretuoti S. Daukanto DLL žodžius — kartu jie parašyti, ar skyrium. Neaišku paprastai tais atvejais, kai vienu lenkišku žodžiu išreikštą vieną sąvoką Daukantas mėgina perteikti ne sukurdamas naujadarą dūrinį, bet pateikdamas du visai dėl darybos nepakitusius savarankiškus žodžius (t. y. žodžių junginį). Dalis tokių žodžių junginių (gal juos būtų galima laikyti ir suaugtiniais žodžiais) yra visiškai aiškiai Daukanto parašyti kartu, pavyzdžiui: *Długocierpliwość, iłgaskętieimas* I 193; *Długożytny, iłgajkarsztus* I 195; *Dobroczynność, [...] łabodarymas. Towarzystwo dobroczynnośći, draugie-łabadarymo* I 199; *Dobrowolenstwo, geronorieimas* I 200; *Domorad, numûtautimas,* I 213; *Dotychczas, dotychmiast, ligsziołajko* I 230; *Dwadzieściekrotnie, dwideszimtkartû* I 249; *Dziennonocny, dienanakti* I 271; *Fajerwerk, pramoniûugnis* I 294; *Garderoba, rubûkombaris* I 331; *Głuchoniemy, kurłasnebilis* I 352; *Grobsztyn, kapaakmû. raksztis* I 374; *Grzmotowładny, perkunijuwaldinis* I 385. Jie, žinoma, ir dabar publikuojamajame tekste pateikiami kartu, išlaikant autoriaus autentišką parašymą. Tačiau yra visai analogiškų pavyzdžių, kur Daukantas tikrai parašė skyrium, su pakankamai ryškiu tarpeliu, pavyzdžiui: *Dobromowny, łabaj kałbąs* I 200 (bet plg. minėtąjį *iłgajkarsztus*); *Dobromyslność, łabas dumoimas* I 200 (bet plg. *iłgaskętieimas*); *Dwanaściekrotnie, dwileka kartû* I 249 (bet plg. *dwideszimtkartû*); *Głębokomowny, gilej kałbąs* I 348; *Głębokomyslność, gilej dumoimas* I 348. Ir yra tokių atvejų, jų turbūt daugiausia, kai to tarpelio buvimas problemiškas. Apskritai Daukantas nelabai atidžiai rašydavo tarpelius tarp žodžių, kartais ir kituose, rišliuose savo tekstuose, ne tik DLL, parašydavo tikrai atskirus žodžius kartu, o tikrai vieno ištiso žodžio viduryje palikdavo tokį ilgą tarpą, koks tegalėtų būti pateisinamas tarp žodžių, bet ne žodžio viduryje (plg. DLL *gij doti* I 225, *kétur szalis* I 175, *wy tingaj* I 74, nors nėra jokios abejonės, kad tai ištisi žodžiai, jie spausdinant ir pateikiami kartu: *gijdoti, kéturszalis, wytingaj*). Todėl labiau ar mažiau problemiškais atvejais stengtasi išlaikyti Daukanto intenciją. Kitaip sakant ten, kur panašiau, kad jo norėta rašyti kartu, taip ir spausdinama, pvz: *Doczasowie, ikiłajko, arba ligłajka* I 203; *Domarodny, namijaugęs* I 213; *Dopokąd, ligkoł* I 219; *Dopóty, ikiszioł* I 219; *Dozgonny, ikigiwois* I 233; *Drogocenny, didejbrangûs* I 240; *Drogokupny, brangéjpirktas* I 240; *Drogopłatny, brangéjmokąs* I 240; *Garkuchmistrz, walgiuwiriejas* I 333; *Garkuchmistrzynia, walgiuwirieja* I 333; *Garkuchnia, walgiûwirene* I 333; *Gazeciarka, nauinûskélbieja* I 336; *Geograf, pasauloraszytojas* I 340; *Geografia, pasaulorasztas* I 340; *Głębokomyslny, gilejdumois* I 348; *Gusłowierny, burtomstikąs* I 388. Tačiau ten, kur tikėtiniau, jog parašyta skyrium, atskirai ir spausdinama, pavyzdžiui: *Chwalny, garbies wertas* I 129; *Coniedzielnie, kas nedielęs diena* I 143; *Czterykroć, kétury szimtaj tukstancziû* I 172; *Czterysta, keturi szimtaj* I 172; *Dłabikura, dławikura, wisztu wagis* I 193; *Dzikawy, bałtaj mielinokas* I 276; *Fałszoapostoł, mału apasztołas* I 296; *Fałszomowca, mału skélbiejas* I 296; *Fałszopiszeć, mału raszytos* I 296; *Fałszorodny, mału darytos* I 332; *Gardlina, sziaudû pintinele* I 332. Šitais dviem atvejais nėra visiško tikrumo, kad Daukantas būtent taip norėjo parašyti, taigi čia norom nenorom, labiau ar menkiau tenka interpretuoti. Tačiau,

žinoma, tai kartais galėjo iškreipti paties Daukanto mintį. Nors tokie atvejai greičiausiai rodo, kad Daukantas pats nebuvo apsisprendęs, kaip rašyti — lenkiškasis prototipas esąs vienas, žymįs vieną sąvoką, tad ir atitikmuo turįs būti vienas, bet jeigu nepavyksta sukurti naujadaro, tai ir toks atskirų žodžių suartinimas galįs reikšti vieną sąvoką. Daukanto čia, matyt, iki galo ir paties nesuvokta, kokį reikšminį vienetą reikėtų laikyti atskiru žodžiu, o kokį — dviem žodžiais, jis tarsi paliko spaustuvininkui ar kitam interpretatoriui pasirinkti pačiam, kaip perrašyti. Šiaip ar taip, čia skelbiant DLL tekstą pasirinktas metodas leidžia tikėtis, kad nuo autentiško Daukanto teksto nutolta mažiausia.

KOMENTARUOSE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI

antr. — antraštinis, -ė
cil. — eilutė
išbr. — išbraukta(s)
išsk. — išskusta(s)
iliustr. — iliustracinis
įtrp. — įterpta(s)
k. — kartas
kl. — klaida
lenk. — lenkų, lenkiška(s)
liet. — lietuvių, lietuviška(s)
nubr. —nubraukta(s)
pask. — paskutinis, -ė
prad. — pradėta(s)
pries. — priesaga
priešd. — priešdėlis
prir. — prirašyta(s)
r. — raidė
sangr. — sangrąžos
santr. — santrumpa
S. Dauk. — S. Daukantas
S. Ropel. — S. Ropelewskio žodynas
tais. — taisyta(s)
ž. — žodis

Į DLL TEKSTĄ ĮTERPTI ŽENKLAI

[ ] — įterpta komentuojant
‹ › — S. Daukanto išbraukta
// — baigėsi DLL rankraščio psl.
1, 2, 3... — išnašų, nurodančių komentarus, ženkleliai

Priedas

RAŠTAS
LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS INSTITUTUI
DĖL S. DAUKANTO ŽODYNO
PARAŠYMO DATOS[1]

Академия Наук СССР

БИБЛИОТЕКА

27 марта 1961 г.
No 715-139
г. Ленинград
Биржевая..................
тел.................[2]

**АКАДЕМИЯ НАУК ЛИТОВСКОЙ ССР.
ИНСТИТУТ ЛИТОВСКОГО ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ**

г. Вильнюс,
ул. Антакальнио, 6

Tai liečia S. Daukanto lenkų-lietuvių tritomį žodyną. J. Kruopas[3]

Уважаемые товарищи!

Присланный Вами штемпель с фамилией Аристархова вырезан из листа бумаги, изготовленной на бумажной фабрике в селе Троицком Медынского уезда Калужской губернии.

В исследовании С. А. Клепикова "Филиграни и штемпели на бумаге русского и иностранного производства XVII-XX вв.". Издание Всесоюзной Книжной палаты, М. 1959. описаны (на стр. 100) восемь штемпелей этой фабрики, относящиеся к 1846-1962 гг., при

этом ближе всего к Вашему образцу описание штемпеля No 9 1850-ых годов.

Можно предполагать, что в середине XIX в. запасов бумаги на длительное время не делалось и, следовательно имеющийся у Вас польско-литовский словарь написан между 1850 и 1860 гг.

Зав. отд. рукоп. и редк. книги
Библиотеки АН СССР

[Parašas]
/В. Ф. Покровская/
27.III.61.[4]

Lietuvių Kalbos ir Literatūros Institute
GAUTA
1961 m. IV mėn. 3 d.
Nr. 103.[5]

[1] LKLTIB rankraštynas, F1/SD12.

[2] Tai siuntėjo antspaudas, adresas neįskaitomas.

[3] Tai prierašas J. Kruopo ranka.

[4] Data prirašyta V. F. Pokrovskajos ranka.

[5] Tai gavėjo antspaudas.

Simonas
DAUKANTAS

Didysis lenkų–lietuvių kalbų žodynas

a–m

Varniai,

apie 1850—1856 m.

Adresować,
Adwent, Adwentas.
Adwentowy, adwentinis.
Adwokacki,
Adwokactwo,
Adwokat,
Adwokatować,
Adziamski, Persû-Kèciùs.
Aerya, ôras.
Afekt, įisimilieimas.
Afer, Afrykanin[7], Aprikonis.
Afirmatiwe,
Afisz,
Afryka, Aprika.
Afrykański, Aprikinis[8]
Afty, iszadimaj.
Aga
Agat, agata akmû brangùs. //
[I 4] Agienda, Bażniczios kninga. arba kniga.
Agitacya,
Agitować,
Agnusek, agnaselis.
Ah!, aj! arba oj!,
Ajer,
Akacya,
Akacyowy,
Akademia, auksztoie-Mokslinicia[9],
Akademicki,
Akademik,
Akant,
Akcent[10],
Akcentowanie,
Akcyza,
Akcyznik,
Aksamicić, aksomûti,
Aksamit, aksomas.
Aksamitny, aksominis.
Akselbanty,
Akt, akty wiary, miłości, schruchy[11], pokory, atsiduksieimas tikieimi, mejliej', gajlesiej', pakłusnumi. //
[I 5] Akurat,
Akuratnie,
Akuratność,
Akuratny,
Akuszer,
Akuszerka,
Akuszerować,
Akuszerstwo,
Alabaster, alabastras.
Alabastrowy, alabastrinis.
Alarm, tranksmùs, trùnksmas.
Alarmować, tranksmą[12] daryti.
Alarmista[13], tranksmodaris.
Alba, alba
Albo, ar, albo ja wiem, ar asz źinau. argi. alboź nie mówiłem, argi ne sakiau.
Albowiem, nes,
Album, kniga tejp wadinama album.
Alchimia,
Alchimicznie,
Alchimiczny,
Alchimik, //
[I 6] Alchimista,
Ale, bet.
Alegorya,
Alegoryczny,
Alegorycznie[14],
Alegować czém,
Alembik,
Alembikowy,

Alfabet, abeciela.
Alfabetyczny, abecielinis.
Alfabetycznie[15], abecielinej.
Alic, aliści, aliści idzie, wo atejt. arba atejna.
Alians,
Aliant,
Alkierz, alkieriûs, kambaris.
Alkoran, alkoranas, Turkû wieros kniga.
Alleluja,
Aloes, aloesùs,
Aloesinis[16],
Alpejski, Alpinis.
Alt,
Altana, łapine, altanka, łapinele. //
[I 7] Altarya, ałtarija.
Altarzysta[17], Ałtarista.
Ałun, kwosas.
Ałunisty, kwosingas.
Ałunować, kwosinti,
Ałunowy, kwosinis.
Amalia, amaliować, ob. emalia, emaliować.
Amant, ob. gach.
Amantka, ob. kochanica.
Amarant,
Amarantowy.
Amator, ob. miłosnik.
Amatorski,
Amatorstwo,
Ambaras,
Ambarasować,
Ambarasowany,
Ambicya, putłumas, putlybe.
Ambitny, putłas.
Ambit[18], ob. ambicya.
Ambona,
Ambra, //
[I 8] Amen, Amen, łaj bus tajp arba, teguł bus tajp.
Ametyst, Ametystas, akmû brangùs.
Ametystowy, Ametystinis.
Amfibia,
Amiant,
Amiantowy,
Aminek,
Amoniak, amoniokas.
Amoniakowy, amoniokinis.
Ampułka, ampołka.
Amunicya, karęs-padaryne.
Ananas, ananasas.
Ananasowy, ananasinis.
Angarya, patwada.
Angelski, Jnglinis.
Angelszczyzna, Jngliû-budû.
Anglez, strùbûdegis.
Anglizować, strùbinti.
Anglizowanie, strubinimas.

[7] Tais. iš *Afrikanin*.
[8] Ž. galas taisytas.
[9] Galbūt norėta parašyti *Moksliniczia* (?)
[10] Įtrp. *k*.
[11] S. Ropel. *skruchy*.
[12] Pradėta rašyti *trans*, bet ištaisyta.
[13] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[14] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[15] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[16] S. Ropel. *Aloesowy*.
[17] Įtrp. z.
[18] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

Anglizowany, pastrubintas.
Anglikanin[19], Jnglis.
Anglikanski, Jnglinis.
Ani, nie[20], nè, nej, ani słowa nieodpowiedział, nie żodzia neatsakia, ani mniej, ani więcej, nej daugiaus, // [I 9] nej mażiaus.
Anielski, Anioliszkas.
Animela, krekina.
Anioł, Aniołas.
Aniołek, Aniolelis.
Anizeli, ob. niź.
Ankra, sprunkłas, ankrami sciągać, sù sprunkłù suwerżti.
Ankrować, sprunkłût',
Ankrowanie, sprunkławimas.
Annalista[21] , łajkraszis.
Annały, łajkrasztej.
Ansa, apmaudas.
Antaba,
Antał, antałek, aktajnis, aktajnelis.
Antałowicz ironicz. mielû-werpele.
Antenat, probocziùs.
Antenaty, proboczej.
Antychryst[22]., Antekristùs
Antyfona,
Antyfonarz,
Antyk, senowis.
Antykwarz, senowźinis[23].
Antymon, //
[I 10] Antymonian,
Antypatya[24],
Antypody,
Anu, anuże, anuź, ob. nu, nuźe, nuź.
Anyź, aniźis[25].
Anyźek, aniźelis, aniźatis.
Anyźowka, aniźîne.
Anyźowy, aniźinis.
Apartament, kąbaris.
Apelacya,
Apelacyiny,
Apelant,
Apelować,
Apelowanie,
Apertura,
Apetyt, alkis, mieć wielki apetyt, turiù didi alki.
Apetytny, ałkąs.
Aplauz, ratawimas.
Apolog,
Apologietyk,
Apologista,
Apostata, atskałunis.
Apostazya, atskilimas. //
[I 11] Apostoł, Apasztołas.
Apostołować, skélbti źodi Diewo pagonims.
Apostolski, Apasztoliszkas.
Apostolstwo, skélbimas żodzio Diewa.
Apostrof,
Aprobacya,
Aprobata,
Aprobować,
Aprykoza, morele
Apteczka,
Apteka, Aptieka,
Aptekarka,
Aptekarski,
Aptekarstwo
Aptekarz,
Aptekarzowa,
Arab, Arabczyk, źirgas Arabû.
Arabski, Arabiszkas arba Arabi-

nis.
Arak, Arakas.
Arakowy, Arakinis.
Arbiter,
Arbitralnie, //
[I 12] Arbitralność,
Arbitralny,
Arbuz,
Arcaby ob. Warcaby,
Archanielski, Arkanioliszkas.
Archanioł, Arkaniołas.
Archidiakon, Arkidiakonas.
Archidyecezya, Arkidiecezija
Archipelag,
Architekt,
Architektoniczny,
Architektonika,
Architektura,
Archiwista,
Archiwum,
Arcy, bardzo.
Arcybiskup, Arcywiskupas.
Arcybiskupi, Arcywiskupinis[26].
Arcybiskupstwo, Arcywiskupija.
Arcyczesnik, Arcyragintos. //
[I 13] Arcygrzesznik, didnůdiemis, arba arcygriẽsznikas.
Arcykanclerz, didźiminis. arba arcykancleriùs.
Arcykapłan, didkunegis arba didzkunegis.
Arcyłgarz, didmałagis, didzmałagis.
Arcylichwiarz,
Arcyłotr,
Arcynauka, didzmosklie[27].
Arcypasterz, Auksciausis kunegas.
Arcystolnik, didzwajszis, arba didesis wajszintos.
Arcyksiąże[28], Didesis[29] Kunegajksztis.
Arcyksięstwo[30], Didzioie Kunegajksztysta.
Arcyzłodziej, didzwagis.
1 Arenda, nůma.
4 Arendarz, nůminikas.
2 Arendarka, nůminikė.
3 Arendarski, nůminis.
Arendator[31], nůminikas.
Arendować, nůmoti.
Arendowy[32], nůmotinis.
Areopag,
Areszt, //
[I 14] Aresztant,
Aresztować,
Arfa, arpa.
Arfiarz[33], arpinikas.
Arfować, sijoti, arba arpůti,
Arka,

[19] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[20] Parašyta *anie*, bet *a* nubr.
[21] Pirmoji *n* įtrp.
[22] Tais. iš *Antychrist*.
[23] Tais. iš *senowżinys*.
[24] Tais. iš *Antypatia*.
[25] Prad. rašyti *anis*, bet ištaisyta.
[26] Tais. iš *Arcywiskupinej*.
[27] Įtrp. *s*; turbūt norėta parašyti *didzmokslie*.
[28] S. Ropel. *Arcyxiąże*.
[29] Prad. rašyti *dided*, bet ištaisyta.
[30] S. Ropel. *Arcyxięstwo*.
[31] Prad. rašyti *Arendar*, bet ištaisyta.
[32] Parašyta *Arendowny*, bet antroji *n* išbr.
[33] Įtrp. *i*.

Arcygrzesznik, didnůdiemis, arba arcygriesznikas.

Arcykanclerz, didżiminis. arba arcykanclerius.

Arcykapłan, didkunegis arba didżkunegis.

Arcyłgarz, didmełagis, didżmełagis.

Arcylichwiarz,

Arcyłotr,

Arcynauka, didżmoklie.

Arcypasterz, Aukszciausis kunegas.

Arcystolnik, didżwajszis, arba didesis wajszintos.

Arcyksiążę, Didedis Kunegajksztis.

Arcyksięstwo, Didzioie Kunegajksztysta.

Arcyzłodziej, didżwagis.

1 Arenda, nůma.

4 Arendarz, nůminikas.

2 Arendarka, nůminikė.

3 Arendarski, nůminis.

Arendator, nůminikas.

Arendować, nůmoti.

Arendowny, nůmotinis.

Areopagi

Areszt,

S. Daukanto DLL rankraščio sumažintas I 13 puslapis

ARCYKSIĄŻĘCY, A, E, archiducal, ale, *adj.*

ARCYKSIĘŻNA, Ê, archiduchesse, *f.* la femme d'un archiduc.

ARCYKSIĘŻNICZKA, I, *f.* archiduchesse, *f.* princesse de la maison d'Autriche.

ARCYKSIĘSTWO, A, *n.* archiduché, *m.* = l'archiduc et sa famille.

ARCYZŁODZIEJ, EJA, *m.* maître larron, *m.* grand voleur.

ARENDA, Y, *f.* *ob.* DZIERŻAWA. =, la ferme du débit de liqueurs dans un village, convention passée entre un fermier et le seigneur du village. =, Débit de liqueurs, *m.* fermage, *m.* =, cabaret, *m.* *Trzymać arendę*, prendre à ferme, affermer un débit de liqueurs. *ob.* ARENDOWAĆ. *Wypuścić arendę*, donner à ferme, affermer le débit de liqueurs. *Płacić arendę*, payer le fermage. *Nie wychodzi na krok z arendy*, il ne bouge pas du cabaret.

ARENDARKA, I, *f.* fermière, *f.* *ob.* ARENDARZ

ARENDARSKI, A, IE, qui a rapport, qui appartient au fermier.

ARENDARZ, A, *m.* fermier, ordinairement juif, qui tient à ferme le débit de liqueurs dans un village. Juif-fermier, *m.* fermier des boissons.

ARENDATOR, A, *m.* fermier général, *m.*

ARENDOWAĆ, OWAŁ, UJE, *ob.* WYDZIERŻAWIĆ, DZIERŻAWIĆ. =, *karczmę*, *być na arendzie*, *siedzieć na arendzie*, affermer, tenir à ferme le cabaret et la vente de boissons, être fermier des boissons.

ARENDOWY, A, E, concernant la ferme ou le fermage.

AREOPAG, U, *m.* aréopage, *s. m.*

ARESZT, U, *m.* arrêt, *m.* *f.* saisie, *f.* *Położyć areszt na osobie, na rzeczy drugiego*, faire arrêt sur la personne, sur les biens de qu'un. = arrêts. *Być w, siedzieć w areszcie*, être aux arrêts, garder les arrêts. *Wziąć kogo do aresztu, pod areszt*, mettre quelqu'un aux arrêts, lui signifier les arrêts. =, maison d'arrêt, *f.* *ob.* KOZA.

ARESZTANT, A, *m.* détenu, *s. m.*

ARESZTANTKA, I *f.* détenue *s. f.*

ARESZTOWAĆ, OWAŁ, UJE, *kogo*, arrêter qu'un. = *za długi*, = pour dettes. *Aresztowano go*, on l'a arrêté prisonnier. *Aresztować co*, arrêter qu'que chose, saisir.

ARESZTOWY, A, E, ex. *Pozew aresztowy*, mandat d'arrêt, *m.*

ARFA, Y, *f.* harpe, *f.* *Grać na harfie*, jouer de la harpe, pincer la harpe. =, crible, *m.*

ARFIARZ, A, *m.* joueur de harpe, harpiste *m.*

ARFISTA, Y, *m.* harpiste, *s. m.*

ARFOWAĆ, OWAŁ, UJE, *v. tr.* cribler, passer par le crible.

ARGUMENT, U, *m.* argument, *m.*

ARGUMENTACYA, I, *f.* argumentation *f.*

ARGUMENTOWAĆ, OWAŁ, UJE, *v. n.* argumenter.

ARGUMENTOWANIE, A, *n.* argumentation, *f.*

ARKA, I, *f.* arche, *s. f.* *Arka przymierza*, arche d'alliance, l'arche sainte.

ARKADA, Y, *f.* *Arch.* arcade, *f.* arche, *f.*

ARKAN, U, *m.* lacs, *s. m.* pour prendre les chevaux sauvages dans le steppe =, *fig.* fers, *m. pl.*

ARKUSZ, A, *m.* feuille, *f.* — *papieru*, feuille de papier. — *blachy*, feuille de fer-blanc. *Kupować arkuszami papier*, acheter le papier par feuille ou par feuilles.

ARKUSZOWY, A, E, d'une feuille de papier, ex. *Paszkwil arkuszowy*, pamphlet d'une feuille d'impression. *List arkuszowy*, longue épître *f.* *Książka w formie arkuszowej*, volume in-folio, *m.*

ARLEKIN, A, *m.* arlequin, *m.*

S. Ropelewskio žodyno autentiško dydžio 15 puslapis

Arkan, kilpine.
Arkusz, łaksztas.
Arkuszowy, łaksztinis.
Armata, puszka.
Armatni, puszkinis.
Armia, kariauna,
Armistycyum, palaubas.
Aramat[34], kwapas.
Aromatyczny, kwepąs.
Aronowy, Aroninis.
Arsenał, ginkliniczia.
Arszenik,
Arszenikowy,
Arszyn,
Artykuł, artikułas.
Artylerya, Artilerija,[35]
Aryanin, Arijonis. //
[I 15] Aryergarda,
Arystokracya, didzwaldie, arba didzunuwaldie[36].
Arystokracki[37], didziuninis.
Arystokrat, didziunas, galunas.
Arystokratyczny, didziuninis.
Arystokratycznie[38], didziunej.
As, w grze, tużùs.
Asbest,
Asbestowy,
Ascetyczny,
Ascetycznie[39],
Ascetyk,
Aspirant,
Assessor, draugsiedis[40]. assessorya, draugsiedyba,[41]
Astrolab,
Astrolog, źwajzdźinis.
Astronom,
Astronomia,
Atak, antpûlis.
Atakować, antpûti[42]
Ataman, Atmonas, karwedys. rikys.
Ateimz[43], bediewybe. //
[I 16] Ateusz, bediewis.
Ateuszowski, bediewiniš.
Atlas,
Atłas. atłosùs.
Atłasowy, atłosinis.
At[44], et, at sobie kobieta, et sau motriszka.
Atoli, wienog.
Atom, dùlké.
Atrament, jûdyłas.
Atramentowy, jûdylinis.
Auditor, kłausitos.
Auditoryum[45], kłausituwe.
Augustyanin, Augustijonis.
Aura, ôras.
Ausztuk, iszraszas.
Autentyk,
Autentyczny[46],
Autor, padarytos, padarytojas.
Autorski, padarytinis.
Awangarda, priszakiosargtis.
Awantura,
Awizacya, //
[I 17] Awizować,
Aź, iki, lig, pakol[47], pałauk iki asz pasikalbiesiù.
Aźali, ob. czy. //
[I 18][48] //

[I 19] **B.**

Ba, jebà.
Baba, boba, wetusza.
Babczyny, bobutinis.
Babiarz, bobcziùs.
Babiasty, bobingas, twarz babiasta, bobingas wejdas.
Babieć, i bobą pawirsti.
Babieć, i bobą pawirsti.[1]
Babienie, bobawimas.
Babilońska wieża, Babilonijos-boksztas.
Babiniec, bobniczia.
Babizna, bobutęs-palikimas.
Bablac, ob. babrać.
Babrać, glozoti,
Babranie[2], gložoimas.
Babski, bobinis.
Babsko, bobos-pałajkas.
Babus, ob. babsko.
Babula[3], babulenka, bobute, bobutele, bobutate.
Bąbel, bąbelek, burbułas, burbulelis, kunkulys[4], kunkulelis. //
[I 20] Bąbelistość, burbulůtumas.
Bąbelisty, burbulůtas.
Bać się, nugąstauti.
Bachmat, žirgas.
Bachmistrz, užwejzietos-drùskos.
Bachór, putramuszis.
Bacik, waltis.
Baczenie, daboimas
Bacznie, dabej.
Baczność, dabumas.
Baczny, dabùs, dajrùs.
Baczyć, daboti.
Bączenie[5], sznirpsztimas[6]. cirpimas.
Bączyc, bąkać, bibalůti.
Badać, jautoti, naginieti,
Badać się, jautotęis, terautęis.
Badacz, jautotojas.
Badanie, jautoimas.
Badyl, stimberys
Bądz od być, buk. //
[I 21] Bag, jůdasis gądrus, arba gužutis.

[34] S. Ropel. *Aromat.*
[35] Visas šis straipsnis įtrp.
[36] *Galbūt norėta parašyti didziunuwaldie* (?)
[37] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[38] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[39] *Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. Ascetycznie* čia pateiktas prie vokabulos *Ascetyczny.*
[40] Į ž. *draugsiedis* įtrp. r.
[41] Visas šis straipsnis įtrp. vėliau; ž. *draugsiedyba* prad. rašyti *draugsies,* bet ištaisyta.
[42] Turbūt norėta parašyti *antpůlti.*
[43] S. Ropel. *Ateizm.*
[44] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[45] Tais. iš *Auditorium.*
[46] S. Ropel. vokabula *Autentyczny* yra prieš *Autentyk.*
[47] Įtrp. *pakoł.*
[48] Psl. 18 yra tuščias.
[1] Pakartotas tas pats straipsnis.
[2] Ž. taisytas.
[3] Ši bei trys tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[4] Tais. iš *kunkulis.*
[5] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[6] Ž. taisytas.

Bagatel, bagatela, nieknieké.
Bagatelny, niekniekinis.
Bagazya, bombaźe arba bowelnine drobe.
Bagazyowy, bombazinis
Bagaźe, słûgaj.
Bagieńko[7], pełkale, rajstalis.
Bagienny, pelkinis.
Bagnet, bagnieta
Bagnisko, pelké, bała
Bagnisty, pelkietas.
Bagno, pelké, rajstas, bała.
Bahun,
Baj, źebelis
Baja, żebele,
Baja, bajûs.
Bajać, źebeloti, arba[8] niekus pasakoti.
Bajacz, źebelis.
Bajanie, źebełoimas, arba niekû pasakoimas.
Bajarz ob. bajacz. //
[I 22] Bajeczka, źebelele arba niekû pasakéle.
Bajeczny, zebelinis.
Bajda, plepis[9], żleberis.
Bajdurzyc, bzdurzyć[10], zaunyt', wapnoti.
Bajka, źebele,
Bajkopis, źebelû-raszytos, źebelrasztis.
Bajor,
Bajorek, aukso-drotis.
Bajowy, bajinis.
Bajram, bajramas, Turkû szwęte
Bajramować, szwętinti, bajramą.
Bajtałaszki.
Bakalarnia, bakalerija.
Bakalarski, bakalorinis.
Bakalarstwo, bakalorawimas.
Bakalie, kosztuwes.
Bakalarz[11], bakaloriûs.
Bakier,
Bąk[12], baublys, pauksztis, arba binbałas.
Bąkać, baubti, bimbałûti. //
[I 23] Bal, pota, gieryne.
Bałamucić, taławoti.
Bałamucki, ob. bałamutny,
Bałamuctwo, taławoimas.
Bałamut, taławykas[13].
Baldachim v. Baldakim, baldekimas[14]
Baldaszek, bragelis.
Baldaszkowaty, bragûtas.
Baleczka od balka, sijele, balkélis[15].
Belka[16], sije, balkis[17].
Bałamucić[18], pleszkieti.
Bałamuctwo, pleszkieimas.
Bałamut, pleszkis.
Balans, ligsware.[19]
Balansować, atswerti.
Balia, maukna.
Balk, balka, belka, sije.
Balkować, sùristi sijès, partraukti sijes.
Balkowanie, partraukimas[20] sijû.
Balkowany, sijes partrauktas.
Balkowy, sijinis. //
[I 24] Bałować, potauti.
Balowy, potinis.
Balsam,
Balsamiczny,
Balsamka,
Balsamować,

Balsamowanie,
Balsamowy,
Bałta[21], bełta, sklutas.
Bałuszyć, obałuszyć, kłujkinti, apkłujkinti.
Bałwan, stabas.
Bałwanek, stabelis.
Bałwaniasty, stabotas
Bałwanisko, stabunas.
Balwierski, barzdskutinis.
Balwierstwo, barzdskute.
Balwierz, barzdskutis
Bałwochwalca, stabmeldis.
Balwochwalczy, stabmeldinis.
Balwochwalić, stabmałdauti. //
[I 25] Bałwochwalnia, stabmeldiniczia
Bałwochwalstwo, stabmeldyba[22].
Bałykù[23], czołgać się na bałyku[24], szlaużti, szłużoti.
Banaluka, zauna,
Banczek od bank,
Banczysty,
Banda,
Bandera,
Bandolet,
Bandos, sumdinykas[25].
Bandoska, sũmdinykė[26].
Bandura, bandurka.
Bandurzysta,
Bandyta, gałunas
Bania, molo-inda.
Baniasty, apwałokas.
Banicya, isztriemimas.
Banit, tremtinys[27].
Banitować, tremti.
Baniecznik[28], kraulejdis. //
[I 26] Bank,
Banka, burbułas, taurele, banki stawic, taureliemis krauji lejsti.
Bankier,
Bankierstwo,
Bankiet, gieryne, pota.
Bankietnik, potinikas.
Bankietować, potauti
Bankietowanie, potawimas.

[7] Tais. iš *Bagieńka*.
[8] Įtrp. *arba*.
[9] Prad. rašyti *pleb*, bet ištaisyta.
[10] Ž. taisytas.
[11] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[12] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[13] Tais. iš *taławikas*.
[14] Ž. taisytas.
[15] Buvo parašyta *sije, balkis*, bet ištaisyta.
[16] S. Ropel. *Baleczka, Belka* yra viename straipsnyje.
[17] Buvo parašyta *sijele, balkėlis*, bet ištaisyta.
[18] Nuo čia penkios vokabulos — *Bałamucić, Bałamuctwo, Bałamut, Balans, Balansować* — parašytos ne pagal abėcėlę. Galbūt S. Dauk. nepastebėjo atsivertusio atgal S. Ropel. lapo ir kai kuriuos lenk. ž-ius pakartojo (nors jų liet. atitikmenis pateikė kitus).
[19] Straipsnis nemažai taisytas.
[20] Įtrp. *r*.
[21] Prad. rašyti *Be*, bet ištaisyta.
[22] Įtrp. *l*.
[23] S. Ropel. *Bałyku*.
[24] Buvo parašyta *bałykù*, bet diakritikas nuteptas, nuvalytas.
[25] Tais. iš *sundinikas*.
[26] Prad. rašyti *sùmdini*, bet ištaisyta.
[27] Tais. iš *tremtinis*.
[28] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

Bankietny[29], potinis.
Bankructwo,
Bankrut,
Bant,
Baran, awinas.
Barany, awikajlinej.
Baranek, awinelis.
Barani, awininis.
Baranina, awiniena.
Baraszkować, sznekieť.
Baraszkowanie, sznekieimas.
Barbarya, waruwarybe. //
[I 27] Barbarzyniec[30], waruwaras.
Barć, drewe, bartis.
Barchan, barakan.
Barchanowy, barakinis.
Barciowy, miod barciowy, medus drewinis.
Barczyc, ob. obarczyć[31], antriszť ant sparnû[32] koki sunkumu.
Barczystość, petingumas.
Barczysty, petingas.
Bard, Bardas, tejp wadinamas gijdotojas.
Bardon, lyra, pabukle źajdamoja.
Bardysz, bardisziûs[33], dalgiokirwis[34].
Bardzo, didej, didzej.
Bark, barki, petys, petej.
Barka, didele eldija arba waltis.
Barkowy, petinis.
Barlog, kinis, krajkas. migis[35].
Barłożyc, mieźti,
Barometr,
Baron,
Baronia, /
[I 28] Baronowa,
Barszcz, łapyne[36]. isz batwiniû łapû wirta.
Barszczowy, łapyninis[37].
Barta, bartwa, kirwis ratadajlû[38].
Bartniczy, drewinis arba bartinis.
Bartnik, drewinikas.
Bartny, drewinis.
Barwa, barwa.
Barwiany, barwinis.
Barwić, dażyti.
Barwica, barwiczka, nukarpas.
Barwiernia, kirptuwe.[39]
Barwierz, balwierz, kirpiejas.
Bar[40]
Barwisty[41], barwingas.
Barwny, barwotas.
Baryła, baryłka, legére, legérele.
Bas.
Basałyk, bizunas galî sû szwinù.
Basałykowatość, niogłumas.
Basetla, basekle. //
[I 29] Basetlista,
Basista,
Baskak, uriedas Tautoriû Baskakas wadinas.
Basń, źebele, basnie prawic niekus źebeloť, sekme[42].
Basniarz, źebelis.
Basniopis, źebelûraszytọs.
Basować,
Basowy,
Basta, ganà.
Bastard, betiewis, bostras, mergwajkis[43].
Bastować, sakyť ganà.
Bastyon, gintuwe, kariczia.
Basza, Turku uriedas Basza, łabiaus Pasza.
Baszta, boksztas, kariczia.

Bat, bacik, waltis, waltele.
Batalia, kowa, musza.
Batalion,
Baterya,
Batog, wotegas. arba botagas. //
[I 30] Batogować[44], batożyć, płakt', twot'.
Batożek, botgelis[45], wotagélis
Batożnik, płakiejas.
Batyst,
Bawełna, bowelne, medziowiłna.
Bawełniany, bowelninis, medzwilninis.
Bawełniczny, bowelningas, medzwilningas.
Bawełnik, bowelninikas, medzwilnis.
Bawić się[46], trùkinti[47], zabawił się w drodze, użtrùko kéliej'.
Bawić, trùkinti, zabawiać nieprzyjaciela, trukinti neprietelu.
Bawidło, trùklùs.
Bawienie, zabawienie, trùkimas, użtrùkimas.
Bawny, trunkùs.
Bawoł, stumbras.
Bawolę, stumbratis[48].
Bawoli, stumbrinis
Bawolica, stumbre.
Bażancica, //
[I 31] Bażant,
Bażantarnia.
Bażantowy,
Bazar, ob. Majdan,
Bazarka, bazarnica,
Bazarnik,
Bazarowy,
Bazgrać,
Bazgracz,
Bazgranie,
Bazgranina
Bazylianin, bazylian, Bazilijonis, zokanikas S. Bazilaus.
Bazyliszek.
Bazyliszkowy
Bazyna, ob. łopion.
Be, bē, tejp awis blaun, todieł[49] sakoma yra, tas nemok, nè bē nè' mē,
Bęben, bubnas arba bugnas.
Bębenek, bubnelis. //
[I 32] Bębnista[50], bubninykas.
Bębenny, bubninis.
Bęblenie, burbulawimas, kunkula-

[29] S. Ropel. *Bankietowy.*
[30] Prad. rašyti *Bab,* bet ištaisyta.
[31] Prad. rašyti *obarczys,* bet ištaisyta.
[32] Tais. iš *sparnus.*
[33] Prad. rašyti *bardy,* bet ištaisyta.
[34] Ž. *dalgiokirwis* prir. vėliau.
[35] Ž. *migis* prir. vėliau.
[36] Tais. iš *łapine.*
[37] Tais. iš *łapininis.*
[38] Ž-iai *kirwis ratadajlû* prir. vėliau.
[39] Visas šis straipsnis įtrp.
[40] Šis nebaigtas straipsnis įtrp.
[41] Tais. iš *barwysty.*
[42] Ž. *sekme* prir.
[43] Ž. *mergwajkis* prir.
[44] Prad. rašyti *Bagot,* bet ištaisyta.
[45] Prad. rašyti *bog,* taisyta, bet ne viskas — turbūt norėta parašyti *botagelis.*
[46] Ž. *się* įtrp. S. Ropel. vokabula *Bawić się* yra prieš *Bawić.*
[47] Iš tikrųjų parašyta *trukti,* bet virš šio ž. pabaigos prir. *inti.*
[48] Prad. rašyti *str,* bet ištaisyta.
[49] Prad. rašyti *tar,* bet ištaisyta.
[50] S. Ropel. *Bębenista.*

wimas.
Bęblić, burbulûti[51], kunkulût'.
Bębnić, bubnyti[52].
Bębnienie, bubnijimas.
Bechtać,
Beczeć, blauti,
Bęczeć, cirpti, gausti.
Beczenie, blowimas.
Bęczenie, ob. bączenie
Beczka, baczka.
Baczkowy[53], baczkinis.
Beczułka, werpele.
Beczułkowy, werpelinis.
Bedel, bedelis
Bedła, Bedłka, bedka, betka //
[I 33] Bednarski, kûbilinis.
Bednarz, kûbilûs, kûbiłdarbis.
Bek, wy, dosyć tych bekow, ganà tû wywû, arba laukes[54] blauti.
Bękarci, bostrinis.
Bękarcię, bękarcięta, bostrelis, bostratej.
Bękarcic[55], zbękarcić, apibostrinti.
Bękarstwo, bostrumas.
Bękart, bostras.
Bekas, perkunowożelis.
Bekiesza, kobotas, bekésza
Bela,
Bełcik od Bełt.
Bełgot, lepiej bełkot, pluszkieimas ob. bełkotanie
Bełkotać, pluszkurti.
Bełkotanie, pluszkieimas.
Bełkotka, pluszké.
Bełkotliwość, pleszkieimas.
Bełkotliwy pleszkis. //
[I 34] Bełkować, sijcs kelti[56], arba balkius kelti[57].
Belkowanie, sijû kielimas, arba balkiû kielimas.
Bełt, szaudykle.
Belweder,
Benedykcya, pałajminimas.
Benedyktyn, Benedyktinas zokanikas S. Benedykta.
Benedyktynski, Benediktinis.
Berberys
Berdysz ob. bardysz[58].
Berlacz, ziemines kurpes.
Berło, łazda karaliszka
Berłowładca, lazdwaldys[59].
Berłowładctwo, łazdwalde.
Berłowładny, lazdwaldis.
Bernadyn, Bernadynas.
Beryl,
Berylowy,
Bestliwy, bestyalny, Bestyalski, dykas.
Bestwić ‹się›[60] iszdykti,
Bestya, bestija. //
[I 35] Besztać, łojoti
Bez, bezdis
Bez, be, bez potrzeby, be rejkało.
Bezbarwny, bebarwis.
Bezbiedny, ne wargingas, bewargis.
Bezbłędny, neklystûs.
Bezbolesny, nesopulingas.
Bezbożnica, bediewe[61]
Bezbożnik, bediewis,
Bezbożność, bediewybe.[62]
Bezbożnié[63], bediewej.
Bezbożny, bediewingas.[64]
Bezbramny, bewartis, beąngis.
Bezbrody, bebarzdis.
Bezbronny, beginklis.

Bezbrzezne[65] begaline[66],. Ciała niebieskie kołuju w bezbrzezu[67], Dangaus sutwierimaj riet begaliniej'.
Bezbrzezny, begalinis.
Bezbrzuchy, bepilwis.
Bezburze, beaudre.
Bezburzny, beaudris.
Bezcielny[68], bekunis.
Bezcen, parwełtuj. //
[I 36] Bezchlebny, bedůnis.
Bezchmurny, nedebesûtas, niebo bezchmurne dangus nedebesûtas.
Bezchrzestny[69], bekriksztis.
Bezcielesność, bekunybe.
Bezcielesnie, bekunej.
Bezcienny, beuksmis
Bezczelnik, begiedis.
Bezczelnica[70], begiede.
Bezczelność, begieda.
Bezczelny, begiedingas
Bezczelnie[71], begiedingaj.
Bezcześć, negôda, apjûka.
Bezczescić, negodoti, apjûkti.
Bezczesny, negodingas.
Bezczesny, nełajkis,
Bezczesnie, nełajkéj.
Bezczułość, nejutimas, nejuntumas.
Bezczuły, nejuntûs.
Bezczynność, newejkumas, newejkybe. //
[I 37] Bezczynny, newejkûs, newejkłûs.
Bezczynnie, newejkej, newejklej.
Bezdanniczy[72], bedůklis.
Bezdaszy, bestogis.
Bezdechy, bedwasis.
Bezdenność, bedugnumas, bedugnybe.
Bezden, bedugne.
Bezdenny, bedugnis.
Bezdomy, benumis.
Bezdrabieźny, neskardûs.
Bezdroźe, bekélas
Bezdroźny, bekélinis[73].

51 Ž. galo *i* parašyta ne su tašku, o su apostrofu ' viršuje, tad galbūt norėta parašyti sutrumpinta forma *burbulût'* (?)

52 Ž. galo *i* parašyta ne su tašku, o su apostrofu ' viršuje, tad galbūt norėta parašyti sutrumpinta forma *bubnyt'* (?)

53 S. Ropel. *Beczkowy.*

54 Prad. rašyti *pas*, bet ištaisyta.

55 S. Ropel. *Bękarcieć.*

56 Tais. iš *dieti.*

57 Tais. iš *dieti.*

58 Prad. rašyti *be*, bet ištaisyta.

59 Tais. iš *lazdwaldis.*

60 S. Ropel. yra dvi vokabulos: ir *Bestwić*, ir *Bestwić się.*

61 Ž. galas taisytas.

62 Visas šis straipsnis įtrp.

63 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezboźnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezboźny.*

64 Visas šis straipsnis įtrp. vėliau.

65 Tais. iš *Bezbrzezny* ; S. Ropel. *Bezbrzeże.*

66 Tais. iš *begalinis.*

67 S. Ropel. *Ciała niebieskie kołują w bezbrzeżu.*

68 S. Ropel. *Bezcelny.*

69 Prad. rašyti *Bezk*, bet ištaisyta.

70 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

71 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

72 Tais. iš *Bezdaniczy.*

73 Tais. iš *bekélis.*

Bezdrzewny, bemedinis
Bezduchy, bedwasis.
Bezduszność, beduszybe,
Bezduszny, beduszis.
Bezdzielność, newejkłumas.
Bezdzielny, newejkłus.
Bezdzienny, bedienis.
Bezdzietność, bewajkybe. //
[I 38] Bezdzietny, bewajkis.
Bezdzietnie, bewajkingaj.
Bezdzwieczny, beskąbis.
Bezdzwierny, beduris.
Bezdzwonny, bewarpis.
Bezechowy, begaudis.
Bezecenstwo[74], bjaurumas, bjaurybe.
Bezecnić subjauroti.
Bezecnik, bjaurotos.
Bezecność, bjaurumas.
Bezecny, bjaurùs.
Bezecnie, bjaurej,
Bezedny, kiauras.
Bezekrwi, bekrauis.
Bezbarwny[75], bebarwis.
Bezforemność, nedajłumas
Bezforemny, nedajłus.
Bezfortelny, neguwùs.
Bezgałęzi, beszakis. //
[I 39] Bezgłosy, bebalsis.
Bezgłowy, begalwis.
Bezgniewliwość[76], neapmaudingumas,
Bezgniewny[77], neapmaudingas[78].
Bezgroszny, beskatikis.
Bezgruncie, begaline.
Bezgrutny[79], begalinis.
Bezgruntowność negruntaunumas.
Bezgruntowny, negruntaunas.
Bezgruntownie[80], negruntaunaj.
Bezgreszny, benûdiemis.
Bezgrzeszność[81], benûdiemumas, benûdiemybe[82].
Bezgrzywy, bekartis.
Bezgwiazdy, bezwajzdis.
Bezhełmny,
Bezjarzemny, bejungis,
Bezjęzyczny, belieżuwis.
Bezimienny, bewardis.
Bezimiennie, bewardej.
Bezinteresowność,
Bezinteresowny //
[I 40] Bezistotny,
Bezkalny, bedumblis.
Bezkarność[83],
Bezkarny,
Bezkarnie[84],
Bezkorzystność benaudingumas.
Bezkorzystny, nenaudingas.
Bezkości, bekaulis.
Bezkrasny, bebarwis[85].
Bezkrewny[86], begéntis.
Bezkrolewie, tarpkaraline.
Bezkształt, beskwarmis.
Bezkształtny, beskwarmingas, beskwarmùs
Bezkształtnie[87], beskwarmej.
Bezkwiat, beziedis arba beżijdis.
Bezlesie, tarpmedis arba tarpgiris.
Bezlesność, begirybe.
Bezlesny, begiris.
Bezlesno[88], begirej.
Bezludność, bezżmonybe[89]
Bezludny, beżmogis. //
[I 41] Bezłuski, beżwynis[90]
Bezmała, maźne.

Bezmężny, bewyris.
Bezmian, swarste.
Bezmiar, besajkis.
Bezmierny, besajkùs.
Bezmiesięczny, bezmienesis[91].
Bezmiłosierny, bemejlis.
Bezmoc, begalis.
Bezmowny, beżadis.
Bezmozgi, besmaginis.
Bezmyslny
Beznaczalny, bepradis.
Beznadziejny, bewiltis.
Beznaganny, nepejkamas, beitaties[92].
Beznagannie[93], beitaramaj
Beznagrodny
Beznamiętny, begejdis.
Beznamyslny, mùkszis. //
[I 42] Beznasienny, besieklis.
Beznogi, bekois.
Beznos, benosis.
Bezobiedny, bepietis, arba be pijtis,
Bezobłoczny, bedebesis
Bezobłudny,
Bezobłudnie[94],
Bezobronny[95], beabginimas.
Bezochoczy, benoris.
Bezochybny,
Bezoddzielność[96], beipatybe.
Bezoddzielny, beipatùs[97]
Bezodłączność, beskyrybe[98].
Bezodłączny, beskyris.
Bezodłożny, beatdielis
Bezodmieność[99], beiwajrumas.
Bezodmienny, beiwajris.
Bezodporność,
Bezodporny,
Bezodwłoczny, //
[I 43] Bezodwłoczność[100],
Bezodwrotny,

[74] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[75] S. Ropel. *Bezfarbny*.
[76] Prad. rašyti *Bezgl*, bet ištaisyta.
[77] Tais. iš *Bezgniewliwy*.
[78] Prad. rašyti *neapmaugi*, bet ištaisyta.
[79] S. Ropel. *Bezgruntny*.
[80] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezgruntownie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezgruntowny*.
[81] S. Ropel. vokabula *Bezgrzeszność* yra prieš *Bezgrzeszny*.
[82] Ž. taisytas.
[83] Tais. iš *Bezkarny*.
[84] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[85] Ž. taisytas.
[86] Iš tikrųjų parašyta *Bezkresny*, bet virš šio ž. raidės *s* prir. *w*; S. Ropel. yra dvi vokabulos: *Bezkresny* ir *Bezkrewny*.
[87] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[88] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[89] Tais. iš *bezmonybe*.
[90] Tais. iš *bezwinis*.
[91] Turbūt norėta parašyti *bemienesis*.
[92] Turbūt norėta parašyti *beitarties*.
[93] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Beznagannie* čia pateiktas prie vokabulos *Beznaganny*.
[94] S. Ropel. *Bezobłudny* ir *Bezobłudnie* yra viename straipsnyje.
[95] Prad. rašyti *Bezb*, bet ištaisyta.
[96] Tais. iš *Bezoddzielny*.
[97] Įterp. *i*.
[98] Tais. iš *beskyris*.
[99] S. Ropel. *Bezodmienność*.
[100] S. Ropel. vokabula *Bezodwłoczność* yra prieš *Bezodwłoczny*.

Bezpowrotny[101], nebgryszis
Bezpowrotnie, nebgryźtinaj.
Bezogonny, beůdegis.
Bezogrodny, bedarźis.
Bezoki, beakis.
Bezokoliczny,
Bezosobisty,
Bezowocny, bewajsis.
Bezowocnie[102], bewajsej.
Bezojczy, betiewis.
Bezpalcy, bepirsztis.
Bezpamiętny, beominis.
Bezpamiętnie[103], beominej.
Bezparcyalność, beszalybe.
Bezparcyalny, beszalys[104].
Bezparcyalnie[105], beszalej.
Bezpaszy, beganiklis. //
[I 44] Bezpieczenstwo, atwanga.
Bezpiecznie,
Bezbiecznik[106],
Bezpieczność,
Bezpieczny,
Bezpieczyć się,
Bezpienięźny, bepiningis
Bezpiory, bepłunksnis.
Bezplamy, bepietmis.
Bezpłatnie, wełtuj.
Bezplemienny, bepalikunis.
Bezpłodny, nebrandingas, nebrandùs.
Bezpłodnie[107], nebrandzej, nebrandej.
Bezpochybny,
Bezpocieszalny, nepagûdamas.
Bezpoczątkowość, bepradybe. praamżybe.
Bezpoczątkowy, praamźùs.
Bezpokoic ob. niepokoic. //
[I 45] Bezpokutny, begajlis, bepakutis.
Bezpokutnie[108], negajlej.
Bezpomocny, bepagałbos.
Bezparownanność[109], nepalyginimas.
Bezporownany[110], nepalyginamas, nepalygintas.
Bezporownanie[111], nepalygintaj[112].
Bezportowy, beitakis, beůstis.
Bezposaźny, bepasogis.
Bezposredność[113], bezposredniość, betarpumas.
Bezposredni[114], betarpinis.[115]
Bezposrednio, betarpej.
Bezposredniczo, ob. bezposrednio.
Bezpotrzebny, ob. niepotrzebny.
Bezpowietrzny, beoris.
Bezpożyteczność, ob. niepożyteczność.
Bezpożytecznie[116], ob. niepożytecznie.
Bezpracowity, bedarbis.
Bezpracowicie[117], bedarbej. //
[I 46] Bezprawnie, netiesogej, netejsej.
Bezprawnik, netejsiejas.
Bezprawny, netejsogas, netejsùs.
Bezprzemienność, beparmajnumas
Bezprzemienny, neparmajnùs,
Bezprzestanny, bepartrukis.
Bezprzeszkody, negajszinùs.
Bezprzymiotny, bepriwalis.
Bezprzytomny, benûmonis[118].
Bezprzytomnie[119], benûmonej.

2 Bezradosny, belinksmis, nelinksmùs.

3 Bezradosnie[120], nelinksmej.

1 Bezradny, nepataremas, netaremas, betarmis

Bezranny, bežaizdis.

Bezręki, berankis.

Bezroboczy, bedarbis.

Bezroczny, bemetis.

Bezrogi, beragis.

Bezrozmyslny, nierozmyslny, apłamis. //

[I 47] Bezrozmyslnie[121], nierozmyslnie, apłamej.

Bezrozum, bezrozumność, beprotybe.

Bezrozumny, beprotis.

Bezrymowny, bebaris.

Bezrząd, nerieda.

Bezrządność, neriedumas, neriedyba.

Bezrządny, neriedùs.

Bezprzemyslny, beamatis.

Bezsądnie, besudo.

Bezscienny, besienis.

Bezsen, bezsenność, bemiegis, lepiej bemijgis.

Bezsennie, bemijgéj.

Bezsens.

Bezserca, beszirdis

Bezsilność, negale.

Bezsilny, negalis.

Bezskrzydły, besparnis.

[101] Nei vokabulos *Bezpowrotny*, nei tolesnės *Bezpowrotnie* S. Ropel. čia nepateikia, S. Dauk. šiuos ž-ius bus nurašęs iš S. Ropel. straipsnio *Bezodwrotny et Bezodwrotnie, ob. Bezpowrotny, Bezpowrotnie.*

[102] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezowocnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezowocny*.

[103] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[104] Prad. rašyti *beszali*, bet ištaisyta.

[105] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezparcyalnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezparcyalny*.

[106] S. Ropel. *Bezpiecznik*.

[107] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezpłodnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezpłodny*.

[108] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezpokutnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezpokutny*.

[109] S. Ropel. *Bezporównanność.*

[110] S. Ropel. *Bezporównanny*.

[111] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o ž. *Bezporównannie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezporównanny*.

[112] Prad. rašyti *nepali*, bet ištaisyta.

[113] Prad. rašyti *Bezpost*, bet ištaisyta; S. Ropel. straipsnis prasideda *Bezpośredniość v. Bezposrzedność.*

[114] Ši bei dvi tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

[115] Straipsnis taisytas iš *Bezposrednie, betarpej*.

[116] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezpożytecznie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezpożyteczny*, kurios S. Dauk. nenurašė.

[117] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezpracowice* čia pateiktas prie vokabulos *Bezpracowity*.

[118] Prad. rašyti *nesùs* (?), bet ištaisyta.

[119] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezprzytomnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezprzytomny*.

[120] Tais. iš *Bezradosniej*.

[121] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezrozmyślnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezrozmyślny* ; buvo prad. rašyti *Nier*, bet ištaisyta (S. Ropel. vokabula *Bezrozmyślny* nurodyta į *Nierozmyślny*).

Bezskuteczność, nepadarymas, nepadarybe.
Bezskuteczny, nepadarąs.
Bezskutecznie[122].
Bezsladny, bepiedis, beszlużis //
[I 48] Bezsławny, negarbingas, begarbis.
Bezsłoneczny[123], besaulis, nesaulietas.
Bezsłownie, beżadej.
Bezsłowny, beżadis.
Bezslubnie, newęczewotaj.
Bezslubny, bewęcziawis.
Bezsmak, beskomis.
Bezsprzeczność, neprisztarawimas
Bezsprzeczny, neprisztarauis.
Bezsprzecznie[124], neprisztarej.
Bezsrom, bezsromość, ob. bezwstyd, bezwstydnik,
Bezsromnik, begiedis.
Bezromny[125], begiedis.
Bezstaranność, neszyłimos.
Bezstaranny, neszіłąs[126].
Bezstarannie[127], neszilej.
Bezstronność,
Bezstronny[128]
Bezsumnienność, nesaużinybe
Bezsumnienny, nesauzinis. //
[I 49][129] Bez swiatły, neżiburingas, beszwiesis.
Bezroski[130], nepraknitis,
Bezuchronny, nieuchrony,
Bezuchronie[131], nieuchronie,
Bezucieszny, nedziaugąs.
Bezumność, beprotybe.
Bezumny, beprotis.
Bezustanność, tûitempimas
Bezustanny, tûitimpûs.
Bezustannie[132], tûitimpos.
Bezustny, beburnis.
Bezuszczerbny, neskrùbinùs
Bezuszczerbnie[133], neskrubej
Bezuważność
Bezuważny,
Bezuzdny, bekamanis.
Bezużyteczny[134], nenaudingumas.
Bezużyteczny, nenaudingas.
Bezużytecznie[135], nenaudingaj. //
[I 50] Bezwąsy, beûstis.[136]
Bezwdzięczność, nemejle.
Bezwdzięczny, nemejlûs, nemejlingas.
Bezwidomie, niewidomie, neregémaj.
Bezwieczorny, bewakaris.
Bezwietrze, bewieis.
Bezwinny, niewinny, nekaltas.
Bezwładność, newalde
Bezwładny, newaldûs.
Bezwładnie[137], newaldej.
Bezwłosy, beplaukis[138].
Bezwodny, bewundenis, bewundis.
Bezwodzie, bewunde.
Bezwonność, nekwepieimas.
Bezwodny[139], bekwapis.
Bezwstyd[140], begieda.
Bezwstydnik, begiedis.
Bezwstydnica[141], begiede.
Bezwstydny,.begiedingas.
Bezwzaiemność,
Bezwzaiemny, /
[I 51] Bezwzględność,[142]
Bezwzględnie,[143]
Bezwzględny,

Beządły[144], begylis.
Bezzakonnik, bezokanis, kórsaj nepilda jistatymus Diewo, źmogùs be tikiejimo arba be wieros.
Bezzakonność, neuźłajmas[145] jistatymû Diewa.
Bezźałosny, beraudis, negajlingas.
Bezźalosnie[146], neraudingaj.
Bezapachny[147], bekwapis, nekwepąs.
Bezzawistność, neskaugybe.
Bezzawistny[148], beskaugis.
Bezzawodność, newylùs.
Bezzawodny, newiłùs.
Bezzbrojny, beszarwis.
Bezzębny, bedantis.
Bezźenny, bemoteris, nepatiûtas.
Bezźeństwo, bemoterybe, bemoteryste.
Bezzgubny, neprapułąs.
Bezzielny, beźolis.
Bezziemny, beźiamis //
[I 52] Bezliczność[149], neskajtlùs.
Bezliczny, neskajtlingas.
Bezlicznie[150], neskajtlej.
Bezzłosność, neapmaudingumas.
Bezzłosny, neapmaudingas.

122 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

123 Prad. rašyti *Bessla* (?), bet ištaisyta.

124 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezsprzecznie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezsprzeczny*.

125 S. Ropel. *Bezsromy*.

126 Prad. rašyti *nel*, bet ištaisyta.

127 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezstarannie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezstaranny*.

128 Tais. iš *Bezstronność*.

129 Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *2* — tai lanko numeris.

130 S. Ropel. *Beztroski*.

131 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o ž. *Bezuchronnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezuchronny*.

132 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezustannie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezustanny*.

133 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezuszczerbnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezuszczerbny*.

134 S. Ropel. *Bezużyteczność*.

135 Tais. iš *Bezużyteczny*. Vokabulos *Bezużytecznie* S. Ropel. nėra, šis ž. čia pateiktas prie vokabulos *Bezużyteczny*.

136 Visas šis straipsnis įtrp.

137 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezwładnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezwładny*.

138 Prad. rašyti *bel*, bet ištaisyta.

139 S. Ropel. *Bezwonny*.

140 Įtrp. *w*.

141 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

142 Straipsnis taisytas.

143 Straipsnis taisytas. Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezwzględnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezwzględny*.

144 S. Ropel. *Bezżądły*.

145 Galbūt norėta parašyti *neuźłajkimas* (?)

146 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezżałośnie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezżałosny*.

147 S. Ropel. *Bezzapachny*.

148 Tais. iš *Bezzawystny*.

149 Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

150 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Bezlicznie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezliczny*.

Bezmienność[151], neatmajna, neatsikijtimas.
Bezzmnienny[152], neatmajnomas, neatsikijtąs.
Bezzmysłowy
Bezznamienny, beženklis.
Bezzwłoczny, netęsąs.
Bezwłocznie[153], netęsej.
Bezżylny, begyslis.
Bezzyskowny, nenaudielis.
Bezżywotny, begywis.
Biada, Dejà. Biada zwyciężonym, deja bargalietims[154].
Biadać[155], dejûti.
Biadanie, dejawimas.
Bielawiec ob. Srebrnik.
Białawość, Bałzganumas.
Białawy[156], bałzganas. //
[I 53] Białawo[157], bałżganotaj.
Białek, ob. Białko.
Białko, baltyme.
Białkowatość, bałtumas.
Białkowaty, bałtokas.
Biało, bałtaj
Białobrody, bałtbarzdis[158].
Białodrzew, tapalis.
Białogłowa, motriszké.
Białogłowski, motriszkinis, motriszkasis.
Białogłowy, bałtgalwis[159].
Białogony, bałtûdegis.
Białogoręjący, bałtliepsnis.
Białokonny[160], bałtźirgis, białokonny pułk, bałtźirgis pułkas.
Białolicy, bałtwejdis.
Białomliczny, bałtpienis.
Białonakrapiany, bałtspûgis.
Białonogi, piedułkois.
Białonożka, piedułkoie.
Białooki, źwajrakis, żwajnakis.
Białopiory, bałtpłunksnis //
[I 54] Białoręki, bałtrankis.
Białorzęsy[161], bałtbłakstienis.
Białość, baltybe.
Białoskornictwo[162],
Białoskorniczy
Białoskurnik,
Białoskrzydły, bałtsparnis
Białosmukły, bałtijwkunis
Białoszatny, bałtrubis.
Białoszyi, bałtkaklis.
Białowłosy, bałtpłaukis.
Białożębny, bałtdantis.
Białozłoty, bałtauksis.
Białozor
Białucha (krowa) Balne.
Biały, bałtas.
Bielszy, baltesnis.
Biblia, biblija arba rasztas szwętas.
Biblijny, biblijinis.
Bibliofil, kningmylis. //
[I 55] Bibliograk[163],
Bibliografia
Bibliopola, kninginikas.
Biblioteka, gninginiczia[164].
Bibosz, girtuklis.
Bibuła,
Bić, muszti, kauti,
Bić się, muszteis, kauteis.
Bicie, muszimas, muszina.
Bicie się, muszimos, kowimos.
Biczować, twoti, płakti,
Biczowanie, płakimas, płasina.
Biczowy, botaginis[165].
Bicz[166], botagas[167].

Biczyk, botagélis.
Biczysko, wotkotis.
Bieda, wargas.
Biedactwo, warguta
Biedaczek, wargszelis.
Biedak, wargszùs. //
[I 56] Biednie, wargingaj.
Biednieć, wargti,
Biedność, wargybe.
Biedny, wargingas.
Biedota, wargaj.
Biedować wargti.
Biedz, skrieti, arba skrijti, biegti, tekieti.
Biedzenie się, wargimas.
Biedzic się, wargintęis.
Bieg, tekieimas[168], bieg rzeki, ûpęs tekieimas[169].
Bieginieti[170], trasioti, szmyźynieti, skrajoti, tekieti[171].
Biegacz, tekunas, drajkcius, padauźa.
Biegączka, ob. Biegunka,
Biegalnia, skrajotuwe, skrajdiniczia.
Bieganie, skraiojimas, skrajosina.
Biegle, sùgébej
Biegłość, sugébieimas.
Biegły, sùgébąs. //
[I 57] Biegun, Tekunas
Biegunka, tryda, żywatawimas.
Biegunowy,
Biegùs, skrajunas.
Biel, bałtumas, baltis.
Biela, szirwoie woweris.
Bielarz, balintojas.
Bielarka[172], balintoja[173]
Bielarwa, bielawa, balintuwe.
Bieleć, balsti. dzień bieleje, diena bałstaj.
Bielenie, balinimas drobiû, baltinimas numû.
Bielic, balinti drobès, audeklus, baltinti numus.

[151] Buvo parašyta *Bezziemność*, ištaisyta (įtrp. *ien*, išbr. *zie*), bet S. Ropel. yra kitaip: *Bezzmienność*.

[152] S. Ropel. *Bezzmienny*.

[153] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o ž. *Bezzwłocznie* čia pateiktas prie vokabulos *Bezzwłoczny*.

[154] Turbūt norėta parašyti *pargalietims*.

[155] *B* tais. iš *D*.

[156] Tais. iš *Baławy*.

[157] Tais. iš *Baławo*. Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Białawo* čia pateiktas prie vokabulos *Białawy*.

[158] Visas šis straipsnis įtrp.

[159] Tais. iš *bałgalwis*.

[160] Įtrp. *i*.

[161] Tais. iš *Białorzęsn*.

[162] Tais. iš *Białoskurnictwo*.

[163] S. Ropel *Bibliograf*.

[164] Turbūt norėta parašyti *kninginiczia*.

[165] Ž. nelabai aiškus, prad. rašyti *bogat*, bet ištaisyta turbūt į *botaginis*.

[166] S. Ropel. vokabula *Bicz* yra prieš *Biczować, Biczowanie, Biczowy*.

[167] Prad. rašyti *bog*, bet ištaisyta.

[168] Ž. taisytas.

[169] Ž. taisytas.

[170] Turbūt pamiršta parašyti lenk. antr. ž., nors S. Ropel. tarp vokabulų *Bieg* ir *Biegacz* jokios vokabulos nėra.

[171] Virš *tekieti* galo prir. *nieti*, matyt, S. Dauk. norėjo prir. ž. *tekinieti*.

[172] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

[173] Tais. iš *balintoje*.

Bielić się, baltinties. zbieliła się, nusibaltino[174].
Bielidło, baltis, skarubas, prausyłas.
Bielizna, źługtis[175].
Bielmo, baltyme
Bielmooki, bałtakis.
Bielnik, balintuwe.
Bielony, balintas, bielony wosk, balintas waszkas, balintas audekłas. //
[I 58] Bieluchny, baltitelys.
Bierać, imloti.
Bierca, jemiejas.
Bierkowiec, birkuwa. arba birkawa.
Biernia, rinklawa.
Bierność, jemybe.
Bierny, jemąs
Bierwiono, bierzmo, ranstas, růstas.
Bierzmować, dirmawoti.
Bierzmowanie, dirmawoimas.
Bies, bis, biesùs, kipszùs, jodas.
Biesaga lepiej biesagi, sunkas.
Biesiada, pota, gieryne.
Biesiadnik, potinikas.
Biesiadniczy[176], biesiadny, potinis.
Biesiadować, potauti.
Biesieć, siusti.
Biesic się, siutiniůti. //
[I 59] Bieżączka, ob. biegunka.
Bieżący, teką̧s, wodoba bieżąca[177], wandů teką̧s, /lepiej mówic woda ciekąca, nie bieźąca/
Bieżę, biegù, skrejù.
Bieżenie, biegimas, skrieimas.
Bieźny, łakùs.
Bigos,[178]
Bigot, liekulis
Bigoterya, liekulybe.
Bigotka, liekule.
Bijać, muszinieti, kulti, dunksnoti, daužyti.
Bijak, spragiłas
Bijatika, muszina.
Bilans, ligswaris.
Bilardas,
Bilecik, kartele
Bilet, karta.
Bilion, tukstante milionû, arba[179] bilionas.
Bilionowy, bilioninis.
Binda, ryszys. //
[I 60] Biodro, srienas.
Biodrowy, srieninis.
Biograf, gywatos raszytojas.
Biórolista[180], kancelista, pajszoriùs.
Biorę, emù.
Bióro, raszytuwe. rasztyniczia.
Biórowy, raszytinis.
Birbant, papurgalwis, arba liebùs, merginikas.
Birbantować, liebauti. merginieti,
Birbantowanie, liebawimas, merginieimas, te poslednie wyrażenie mówi się, kiedy zaleca się bez pijatiki[181].
Biret, Biretas. /kunegu jůda[182] kepurele/
Birkut, didesis erelis.
Bis, kipszùs, galgis.
Bisior, somplieszinis swetios szaliės didej płonas.

Bisiorowy, sąplieszininis.
Biskup, wiskupas.
Biskupi, wiskupinis.
Biskupstwo, wiskupiste, wiskupija.
Bisurmar[183], netikielis. //
[I 61] Bisurmanic, zbisurmanic się[184] i Turką parsiwersti.
Bitewny, kowinis.
Bitność, narsybe.
Bitny, narsùs
Bitwa, kowa. musza, plać bitwy kowas wieta. arba kowwiete, karwiete.
Bity, musztas, talżytas, pertas.
Biust, wejdrodis[185].
Bizon, bizunas.
Blacha, skarda
Blacharczyk, skardinikélis
Blacharnia, skardiniczia
Blacharz, skardinikas.
Błąd, paklydimas.
Bladawo, pablieszkusej, błajwaj.
Bladawość, pablieszkimas. blajwumas
Bladawy, pablieszkęs. blajwas.
Bladnąc, pabliekszti.
Blado, iszblieszkusej[186].
Białoczerwony[187], błajwajraudonas//
[I 62] Białolicy[188], błajwejdis, iszblieszkwejdis.
Bialoniebieski[189], blajwajmielinas.
Bladość, błajwumas, iszblieszkimas.
Bladozielony, błajwajżalas, błajwajjoras.
Blady, iszblieszkęs, błajwas.
Błądzenie, klydimas.
Błądzić, klysti.[190]
Błagac, małdauti,
Błagający, małdauis.
Błagalnia, małdautuwe.
Błagalny, małdautinis
Błaho, błogaj.
Błahość, błogumas, błogybe
Błahy, błogas. wieść błaha, paskałba błoga.
Błąkać się, kłajoti, baldyties, daużyties, walkiojûs, drajkyties.
Błąkać[191], kłajdzioti
Błąkający, kłajdziois
Błąkanina, kłajdzioimas
Blakować, błajwti.
Blakowanie, błajwimas. //
[I 63] Blakowany, błajwas.
Błam, błoma.

174 Tais. iš *nusibaltina*.
175 Prad. rašyti *Żhik*, bet ištaisyta.
176 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
177 S. Ropel. *Bieżąca woda*.
178 Liet. atitikmuo nuskustas.
179 Ž. pradžia taisyta.
180 S. Ropel. *Bióralista*.
181 Tais. iš *bijatiki*.
182 Įtrp. *jûda*.
183 S. Ropel. *Bisurman*.
184 Įtrp. *się*.
185 Prad. rašyti *wejr*, bet ištaisyta.
186 Tais. iš *iszbliekusej*.
187 S. Ropel. *Bladoczerwony*.
188 S. Ropel. *Bladolicy*.
189 S. Ropel. *Bladoniebieski*.
190 Visas šis straipsnis įtrp.
191 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

Blamować, kajlejs[192] pamuszti, arba łapiemis, wiłkajs pamuszti.
Blank, blanki.
Blankować,
Blankowanie,
Blansz, ob. bielidło.
Bielić się[193], baltinties.
Blask, źiburys.
Blaskooki, źiburakis.
Blaskorodny, źiburiůis.
Błyskot[194], twyskůlys.
Błaszany, skardinis.
Błaszka, od blaka, bliekéle. błaszka złota, srebra, bliekéle aukso, sidabro.
Bławat, bławatas.
Bławatnik, bławatnikas.
Bławatno, bławatose, chodzić bławatno, wajkscioti bławatose. //
[I 64] Bławy, błajwaj źidras.
Błazen, ergła.
Blazgon, plepis, netikszis
Blazgonić, plepieti, wapnoti.
Blazgonienie, plepieimas, wapnoimas.
Błaznic się, ergłotęis.
Błaznica, ergle.
Błaznować, kogo, z czego, pamietotęis isz ko.
Błaznowanie, pamietoimos.
Bléch, ob. bielawa, bielnik.
Blecharski, balintinis.
Blecharz, balintos.
Blechować, balinti.
Blechowanie, balinimas.
Blędliwość, kłajdumas.
Blędliwy, kłajdůs.
Blednieć[195], bałsti. //

[I 65] Blędnica, wogulys.
Blędnie, kłajdej.
Blędnik, albo Labyrint, kłajdintuwe.
Blędność, klydimas,
Blędny[196], kłajdůs.
Bledzić[197], zbledzić, bliekszti, iszbliekszti.
Blegot, blegotać, ob. blekot, blekotać
Blejwas, blejwosůs, arba blejwosas.
Blejwasowy, blejwosinis.
Blękit, żydrůmas, blękit niebieski, dangaus żydrumas.
Blękitnawy, żydrokas.
Blękitnawo[198], żydrokaj.[199]
Bękitnia[200], źydruse
Blękitny, żidras.
Blekot v bełkot, mikniůs, ob. bełkotać i bulgotać.
Blekotać, miknoti.[201]
Blekotanie, miknoimas.
Blekotka, mikné //
[I 66] Blekotliwy, blegoliwy, miknois.
Blichtr,
Bliż, artej
Blizki, artimas, bliższy artimesnis, najbliższy, artimiausis.
Bliżko, artej, szalip.
Bliżkość, artumas.
Bliskoznaczny[202], artźenklis.
Bliziutki[203], bliziutko, artitelys. artitelej.
Blizna, retis.
Blizni, artimas.
Blizni, dwynis.

Blizniaczka, dwyné.
Blizniak, dwynas.
Blizniątko, dwynetis, dwynatis.
Bliznięcy, dwyninis.
Bliznięta, dwynaj
Bliższość, artimumas.
Błociany, purwinas. //
[I 67] Błocić, purwinti.
Błocić się, purwinties.
Błocko, purwas[204].
Błogi, łajmingas, błogi żywot, łajminga gywata, arba łajmingas gywenimas.
Błogo, łajmingaj, błogo życ, łajmingaj gywoti, arba łajmingaj gywenti.
Błogość, łajmybe.
Błagodarzyć[205], łajminti.
Błagoduszny, łabduszis.
Błagomyslny, łabdumis.
Błagoradny, łabtaris.
Błogosławić, laubsinti. łajminti.
Błogosławiciel, laubsintos, łajmintos.
Błoniany, szikszninis. nietoperz ma skrzydła błoniane, sziksznosparnis tur sziksznas sparnus.
Błoniasty, sziksznįngas.
Błonoskrzydły, sziksznsparnis.
Błotnieć, purwinti.
Błotnik, purwynas. //
[I 68] Błotnisty, pelkietas.
Błotny, pelkinis.
Błoto, purwas.
Bluć, wemti,
Blucie, wiemimas.
Bluszcz,
Bluszczeć,
Bluszczopręt,
Bluszczowy,
Bluj, wiemałas.
Bluzgać, ‹burniůti›. tauzyti.
Bluzgacz, ‹burniůs›. tauzytos.
Bluzganie, ‹burniawimas›. tauzijimas
Bluznić, burniůti.
Bluznienie, burniawimas.
Bluznierca, burniůs.
Bluznierczo, burningaj.
Bluznierczy, burningas. //
[I 69] Blwać, wemti.
Blwanie, wiemimas.
Blwociny, wiemałaj,
Błysk, twyskulys.
Błyskać, twykscioti, błysk pioru-

192 Tais. iš *kajleis*.
193 S. Ropel. ž. *Bielić się* yra S. Dauk. praleistame straipsnyje *Blanszować się*.
194 S. Ropel. ž. *Błyskot* yra S. Dauk. praleistame straipsnyje *Blaskot*.
195 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
196 Buvo parašyta su *ł*, bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
197 *Prad. rašyti Blie*, bet ištaisyta.
198 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o ž. *Błękitnawo* čia pateiktas prie vokabulos *Błękitnawy*.
199 Straipsnis taisytas iš *Błękitna, żydraj*.
200 S. Ropel. *Błękitnia*.
201 Visas šis straipsnis įtrp. ir lenk. ž. taisytas.
202 S. Ropel. *Blizkoznaczny*.
203 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
204 Prad. rašyti *bur*, bet ištaisyta.
205 Ši bei trys tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

nowy, źajbaj twyksteriejo.
Błyskanie, twyskulawimas.
Błyskawyca, żijbaj.
Błyskot, twyskulys[206].
Błyskotać, twyskulûti, źwygulû-ti[207].
Błyskotny, źwygulûis[208],
Błysnąc, twyksterieti[209], blykterie-ti.
Błyszczący, spindąs.
Błyszeć, spindieti,
Bo, nes, nesgi,
Bob, pupa,[210]
Bobczyć, spiroti,
Bobek, spira, awęis, woźkos, kisz-kio spira.
Bobiasty, pupingas.
Bobkowy, babkû-łapaj. //
[I 70] Bobkowiny, pupłajszkéj.
Bobowisko[211], pupijna.
Bobownik, pupłajszkis.
Bobowy, pupinis
Bobr, webrûs.
Bobrownia, webriniczia
Bobrownik, webrinikas.
Bobrowy, webrinis.
Bochen, képałas, arba dûnos ku-kulys.
Bochenek, kukułatis, képalelis
Bochenkowaty, képałûtas, kuku-lûtas.
Bocian, gużutis, gądras, starkas (storch)
2 Bocianek, gużutatis, gądratis. ar-ba guźutelis &.
1 Bociani[212], gądrinis, gużutinis.
Bocianię, gądrytis, guźutytis.
Bocianowaty, gądrokas.

Bociem, ob. bo.
Bocik, czebatelis[213], arba czebata-tis, batatis, batelis.
Bocisko[214], czebatunas, batunas. //
[I 71] Bocwina, łapyne.
Boczasty, szûnûtas[215].
Boczek od bok, szonelis
Boczny, szalinis.
Boczyć, szalinties, zboczyć, pasi-sukti.
Bodaj, ob, Bogdaj.
Bodłak, ob. bodziak.
Bodę[216] ob[217]. bość,
Bodliwy, badùs.
Bodziak, wiłkûges arba wiłkme-dis.
Bodzenie, badymas.
Bodziec[218], dyglys.
Bodziszek, gerwęs-snapas.
Bog, Diewas, ‹Dijwas›.
Bogacenie, turtieimas.
Bogacenie się, jisitùrtieimas.
Bogacić, turtieti, turtinti.
Bogacić się turtintęis[219].
Bogaciciel, turtintojas. //
[I 72] Bogacie, bogato, turtingaj, łobej.
Bogacieć, turtieti.
Bogactwo, turtas, łobis.
Bogacz, didzturtis.
Bogaczka, didzturte.
Bogaczowy, didzturtinis
Bogarodzica, Diewagimdytoja.
Bogato, turtingaj.
Bogaty, turtingas.
Bogdaj, Diewe dûk.
Bogini, Diewie,
Bogobójca, Diewźudys[220].

Bogobójczy, Diewźudingas.
Bogobojnie, Diewobajmingaj.
Bogobojność, Diewobajmingumas.
Bogobojny, Diewobajmingas.
Bogobójstwo, Diewźudybe.
Bogochwalca, Diewogarbintos.[221]//
[I 73][222] Bogochwalenie, Diewogarbinimas.
Bogochwalny, Diewogarbinùs.
Bogoczłowieczy, Diewoźmoginis.
Bogoczłowiek, Diewas źmogùs
Bogoduchy, Diewoikwieptas.
Bogolubny, Diewomilis.
Bogomodlca, Diewmeldys.
Bogomodlny, Diewmeldingas.
Bogomodstwo, Diewomaldybe, Diewo meldimas.
Bogomówca, Diewoskélbis.
Bogomowny, Diewoskélbingas
Bogomyslność, Dieworymoimas, Diewodumoimas
Bogomyslny, Diewdumis, Diewrymis
Bogonosny, Diewneszis.
Bogopoznanie, Diewopaźinimas.
Bogorodzenie, Diewogimimas.
Bogorowny, Diewujlygùs.
Bogorządstwo, Diewonieda.
Bogosławić, Diewagarbinti. //
[I 74] Bogosłowny, Diewoskélbątesis.
Bogosłowie[223], Diewoskélbimas.
Bogowidz, Diewregis.
Bogowładny. Diewwaldingas
Bogowladstwo[224], Diewowale.
Bogoznanie, Diewoźinoimas.
Bogoznawca, Diewźinis.
Bohater[225] v Bohatyr, wytys, ricielùs[226].
Bohatyrski[227], wytingas.
Bohatyrsko, wytingaj.
Bohatyrstwo, wytybe.
Bohomaz, bagamazùs.
Bojar, Bajoras arba Žiamlonis, kariautor[228]
Bojarski, Bajorinis, bajoriszkas.
Bajarstwo[229], Bajoryste.

[206] Ž taisytas.
[207] Prad. rašyti *źyb*, bet ištaisyta.
[208] Taisyta iš *źwygùlûti*.
[209] Įtrp. *k*.
[210] Visas šis straipsnis įtrp.
[211] *Prad. rašyti Bobowy, bet ištaisyta.*
[212] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę, o S. Dauk. atstatė pagal S. Ropel.
[213] Prad. rašyti *czep*, bet ištaisyta.
[214] Įtrp *c*.
[215] Galbūt norėta parašyti *szonùtas* (?)
[216] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[217] Tais. iš *od*.
[218] Buvo parašyta su *ć*, bet *c* diakritikas nubrauktas.
[219] Iš tikrųjų nosinė pažymėta ne prie *e*, bet prie gretimos *i*, tačiau kadangi raidės *į* S. Dauk. nevartoja iš viso, aišku, kad norėta parašyti *ę*.
[220] *Tais. iš Diewźudis.*
[221] Abu ž-iai taisyti.
[222] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *3* — tai lanko numeris.
[223] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[224] Prad. rašyti *Bogosl*, bet ištaisyta.
[225] Parašyta *Bogater*, bet ištaisyta.
[226] Šis ž. prir. vėliau.
[227] Parašyta *Bogatyrski*, bet ištaisyta.
[228] Turbūt norėta parašyti *kariautos*.
[229] S. Ropel. *Bojarstwo*.

Bojarzyn albo Bojar, kariautos,
Bojazliwy[230], buksztûs.
Bojazliwieć, źmogùs buksztûs arba szeszkas.
Bojazliwość, bùksztybe. //
[I 75] Bojazliwy, buksztûs.
Bojazń, bajme.
Bojaznieć, buksztauti.
Bojazny ob. bojazliwy.
Bojogromny, nugůstûs.
Bojujący[231], kariauis, Kosciol wojujący, bażniczia kariauienti.
Bojować, kariauti.
Bojowanie, kariawimas.
Bojowisko, karwiete.
Bojownik, karejwis.
Bojowny, karejwingas.
Bojowy, karinis.
Boisko, kłůnas.
Bok, szonas.
Bol, gyła[232] skaudiemas[233], swembimas, .[234]
Bolący[235], gėłąs, skaudąs, swembą[236].
Bołączka, skaudieimas, gielimas.
Boleć, gélti, skaudieti, swembti, sopieti. //
[I 76] Bolejący, gėłąs, skaudąs. swębąs.
Bolenie, gielimas, skaudieimas.
Boleść, sopulys[237].
Bolesciwy, sopulingas.
Bolesnie,[238] bolesno, sopulingaj.
Bolesność, sopulingumas.
Bolesny, sopulingas.
Bolić, skaudieti.
Boliwać, bolewać.
Bolny, skaudąs, sopąs.

Bołtusznik, odinikas.
Bomba, bomba, rzucać bomby, bombas mesti.
Bombardować, bombàs mesti i pilę. arba swajdyti bombas.
Bombardowanie, bombu metimas i pilę.
Bombardyer, bombinikas arba bombû[239] swajdytos.
Bomzyn[240], bombaze drobe.
Bonczuk, ob. bunczuk
Bonifikacya, attijsimas, użganawimas, użkakinti[241]
Bonifikować, attijsti, użganauti,
Bonifikator[242] attijsiejas, użganautos. //
[I 77] Bonifrater, brolis mejlęs, zokanikas, arba Rakyta.
Bonować, gaszawotęis, ponować[243] po swiecie, gaszawotęis po swieta.
Bor, puszinas[244].
Borak, borakowy, ob. burak, burakowy,
Bórdel, kėksznumis.
Boreasz, sziauris.
Borg, borgon, na borg brać, imti borgon.
Borgować, dać na borg, důti borgon.
Borowik, jûdwirszis.
Borowy, puszinis.
Borsuczy, barsiukinis.
Borsuk, barsiukas.
Borysz, magaryczès.
Bosak, basûs[245].
Bość, bodł, bodzie, badyti[246].
Boski, Diewinis, Diewingas.

Boskość, ‹Diewybe›. Diewumas.
Boso, basùs.
Bostwić, diewinti. //
[I 78] Bostwo, Diewybe.
Bosy, basùs.
Bot, czebatas.
Bótwiałość, bótwiec, ob. butwiałość, butwieć.
Bowiem, nes, nesgi.
Bożę, Diewitele.
Bożek, Diewatis.
Bożkować, liekułauti[247].
Bożkowanie, liekuławimas.
Bożnica, Diewiniczia, baźniczia.
Bożniczy, baźniczinis.
Bożyszcze[248], stabas.
Boży, Diewinis.
Bożyć się, Dijwź, arba Diewźi, taj yra Diewe źinaj.
Brać, imti.
Bracić, brolinti[249].
Braciszek, brotatis, brołatis, brolelis.
Bracki[250], Brolinis.
Bractwo, brostwa. //
[I 79] Braha[251], broga.
Brak, trukimas, brak pieniędzy, trukimas piningû.
Brakarz[252], Brokéris.
Braknąc, pritrukti.
Brakować, brokieti, brokawoti.
Brakowanie, brokawoimas.
Brakownik ob. Brakarz.
Brakowny, brokingas.
Brakowy, brokinis.
Bram, wilugas
Brama, wartaj.
Bramin, Braminas.
Braminiczy, Braminінis.
Bramnik, wartinikas, ągininkas.
2 Bramny, wartinis.
1 Bramne, bromine.
Bramować, wilogauti[253], limawoti,
Bramowanie[254], wilugawoimas, limawoimas.

[230] S. Ropel. *Bojaźliwie.*
[231] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[232] Ž. *gyła* buvo parašytas straipsnio gale, bet išskutus kažkokį kitą ž. atkeltas į priekį.
[233] Ž. taisytas. Turbūt norėta parašyti *skaudieimas.*
[234] Straipsnis nemažai taisytas.
[235] Buvo parašyta su *ł,* bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
[236] Galbūt norėta parašyti *swembąs* (?)
[237] Ž. taisytas.
[238] Nuo šios vietos imta rašyti daug blyškesniu rašalu.
[239] Prad. rašyti *po,* bet ištaisyta.
[240] Lyg prad. rašyti *bomb,* bet raidė *b* nebaigta rašyti.
[241] Turbūt norėta parašyti *użkakinimas.*
[242] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra.
[243] S. Ropel. *bonować.*
[244] Turbūt prad. rašyti *puszi,* bet ištaisyta.
[245] Prad. rašyti *p,* bet ištaisyta.
[246] Ž. taisytas.
[247] Tais. iš *lekułauti.*
[248] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[249] Tais. iš *sùbrolinti.*
[250] Ž. taisytas.
[251] Tais. iš *Braga.*
[252] Prad. rašyti *Brach,* bet ištaisyta.
[253] Galbūt norėta parašyti *wilugauti*(?)
[254] Ž. taisytas.

Bramowany, limawotas. //
[I 80] Branie, jemimas.
Branieć, paimtinis.
Brańshwo, wergyba, newale.
Brat, brolis, bracia brolej, brosis nierodzony brat.
Bratać, brolinti.
Bratać się, brołauties.
Bratanek, brosatis.
Bratanka, brosati.
Bratek, brołytis, brolelis.
Braterski, brolinis.
Braterskość, brołumas.
Braterstwo, brolybe.
Bratnal, winis.
Bratni, brolinis.
Bratnio, brolingaj.
Bratobojca, brolżudis.
Bratobojczy, brolżudingas. //
[I 81] Bratobojstwo, brolżudybe.
Bratolubnie, brolmejlej[255].
Bratowa, broliene
Bratowizna, brolopalikimas.
Brawo,
Brawura, żalukas.
Brawurstwo, żalukumas.
Brazylia, kwarnabukas.
Brednia, swajtieimas.
Bredzić, swajtieti.[256]
Brew, ątakis.[257]
Brewerya, barnis, robic breweryе, sukélti barnus[258].
Brewiarz, Brewioriùs.
Brezylia, kwarnabukas.
Brnąc, bristi.
Broczyć, szłapinti.
Brod, brastwa.
Broda, barzda.
Brodacieć, barzdoti. //
[I 82] Brodacz, barsdocziùs[259].
Brodal, barzdunas, parkarszęs bocziùs.
Brodaty, barzdotas, niekażdy brodaty mądry, nekożnas barzdotas, iszmintingas.
Brodawczawy, karpotas.
Brodawka, karpa.[260]
Brodka, barzdele, barzdate.
Brodowina, seklima.
Brodzić, brajdzioti.
Brodzina, barzdyła.
Brog, pragas, żagas.
Broić, kùlties.
Broiciel, sawalnikas.
Broienie, kulimos.
Brok, gletaj.
Broń, ginkłas.
Brona, ekietes.
Bronić, gynioti. //
[I 83] Bronić się, giniotęis.
Broniciel, gyniotojas[261].
Bronienie, gynimas[262].
Bronienie, się, gynioimos.
Bronionosny, ginkłaneszis.
Bronny, gynioimas[263].
Bronować, ekieti.
Bronowanie, ekieimas.
Bronownik, ekietos arba ekietojas
Bronz, kontrypołas.
Bronzowy, kontripolinis.
Browar, bruwaras.
Browarny, bruwarinis.
Brozdeczka, wagéle.
Brozdzić, wagoti.
Brozdzisty, wagotas.
Bru, ob. ber.

Brucze, brukas. /

[I 84] Brud, jiskirdimas.

Brudnieć, jiskirsti, coraz brudnie[264], didin jiskirsti. skręsti.

Brudno, jiskirdusej, sùskrędusej.

Brudnokasztanowaty, tomsejdułas.

Brudnowaty[265], jiskirdęs, sùskrędes.

Brudność, jiskirdimas, sùskrędimas.

Brudnosiwy, tomsejžiłas.

Brudnowełny, jiskirduses wiłnas.

Brudnożołty, tomsejgëłtonas.

Brudny, jiskirdęs. sùskrędes.

Brudny, jiskirdęs, apskrędes, brudne skępstwo, sùskrędusi szykksztybe.

Brudas, skrędulis.

Brudzić, wažoti, skrędinti.

Brudzić się, skrędinties, jiskirdinties.

Bruk, brukis.

Brukać, wažoti.

Brukać się, ‹watęis›, wažotęis. /

[I 85] Brukowany, brukawotas.

Brukowe, brukine (rinklawa).

Brukowy, brukinis.

Brunacić, rauswinti[266].

Brunat, rauswas.

Brunatnawy, rauswokas.

Brunatnia, rauswa barwà.

Brunatniec, rauswoti.

Brunatno, rauswaj

Brunatnoczerwony, rauswajraudonas.

Brunatno-niebieski rauswajžidras.

Brunatność, rauswumas.

Brunatnozielony[267], rauswajžalas.

Brunetny[268], rauswas.

Brunet, rauswys.

Brunetka, rauswie[269].

Brus, gałùstuwas, gudie.

Brusnik, gałandinikas. /

[I 86] Brusznica, bruknie.

Brutal, łurbis.

Brutalski, łurbinis.

Brutalstwo, łurbumas, łurbybe.

Brwi, ob. brew, antakėj.

Brwisty, antakietas.

Bryczka, Bryka, bryka.

Bryg, łajwas tejp wadinamas

Brygada, Brigada, burys karejwiû dù pùłku turis.

Bryka, brika.

Brykać, spardyti.

[255] Pirmoji *j* įtrp.

[256] Visas šis straipsnis įtrp.

[257] Straipsnis taisytas.

[258] Turbūt norėta parašyti *barnius.*

[259] Galbūt norėta parašyti *barzdocziùs*(?)

[260] Toliau palikta tuščios vietos maždaug vienam straipsniui. S. Ropel. tarp vokabulų *Brodawka* ir *Bródka* yra 3 botanikos terminai: *Brodawnica, Brodawnik* ir *Brodek.* Galbūt tuščioji vieta vienam iš jų ir palikta (?)

[261] Tais. iš *giniotojas.*

[262] Prad. rašyti. *ginioj,* bet ištaisyta.

[263] Prad. rašyti *gi,* bet ištaisyta.

[264] S. Ropel. *Coraz brudnieć.*

[265] Tokio straipsnio S. Ropel. nėra.

[266] Prad. rašyti *p,* bet nubraukta.

[267] Buvo parašyta *Brunatno* su kableliu, bet paskui prijungta *zielony.*

[268] S. Ropel. *Brunatny.*

[269] Prad. rašyti *s,* bet ištaisyta.

Bryknąc[270], spirti.
Brykanie, spardymas.
Brykliwość, atsziaurumas.
Bryła, krumslys. szmotas.
Brylant, dejmontas[271].
Brylantować, pielawoti dejmontą
Brylantowanie, pielawoimas arba szlipawoimas demonta. //
[I 87] Brylantowy, demontinis.
Brylastość, storis, brylastość ziemi, storis żiamęs.
Brylasty, krumszlůtas.
Bryłka, krumszlukas.
Brylować, żibieti.
Brylowanie, żibieimas.
Bryłowatość, storybe, storumas.
Bryłowaty, apwalingas.
Bryndza, suris, tejp wadinamas.
Bryt, szmotas, bryt płótna, audekło szmotas.
Brytan, britonas.
Bryź, Bryźe, kùdres.
Bryzgać, szłakstyti.
Brząkać, skambinti, skąbinti, brunsginti.
Brząkadło, skambałas, skąbałas.
Brząkanie, skambinimas, skąbinimas.
Brzask, sprogimas auszras.
Brzdąkać, brunkscioti[272]
Brzdąkanie, brunkścioimas. //
[I 88] Brzdęknąc, brzdęknął jak długi, bimteriejo ant żiamęs.
Brzechwa, wyliczia be jeties.
Brzeczka[273], misa.
Brzęczeć, skambieti, brungsti[274], brzęczącą monetą, skambanteis piningajs, gausti.
Brzęczenie, skambieimas, brunsgimas, skąbieimas. gaudimas. brzęczenie pszczoł[275], gaudimas bicziû.
Brzeg, paszalys, briauna, mała,[276]
Brzegowy, paszalinis, malinis, briauninis.
Brzęk, gaudesys, źwangieimas, źwangésys, brzęk[277] kajdan, lancugow, źwangieimas, gélźiniû, reteźiû.
Brzękadło, ob. brząkadło.
Brzękliwy, skambąs, skąbąs.
Brzemie, kliebys, brzemie siano, drzewa[278], kliebys szieno, małkos.
Brzemienna, naszczia.
Brzemienność, nasztybe.
Brzemienny, naszczùs, przyszłość brzemienna nieszczęściami, atente arba atenczia yra naszczia nełajmû. //
[I 89] Brzeszczot, klingis.
Brzeszczyć się, auszti, ledwie się brzeszczyło, wos ausza.
Brzeźek, paszalelys, briaunele.
Brzezina, Berźinas, birz[279]
Brzeźny, paszalinis, malinis, arba paszałůis,
Brzeźysty, paszalingas, malingas.
Brzmieć, skambieti, gausti, sklydùrti, brzmiało powietrze okrzykami radości, sklydùra oras nu bałsu linksmybęs.
Brzmieć, tinti, brinsti, brzmieć zaczęła ręka, tinti pradiejo ranka.
Brzmienie, gausmas[280], ob. odgłos, tinimas, brindimas.[281]

Brzoskwinia, braszke, medis ir ûga.
Brzoskwiniowy, braszkinis.
Brzost,
Brostowina[282],
Brzostowy,
Brzoza, berźas. //
[I 90] Brzozowy, berźinis, brozowa[283] kora, toszis, w Szwecyi pokrywają domy korą brzozową, Żuwiedijoj' kło stogus toszіemis.
Brzuch, piłwas. u zwierząt, a u ptakow skilwis.
Brzuchacz[284] v. brzuchal, didzpilwis, arba pilwocziùs.
Bruchacić[285], piłwoti.
Brzuchatość, piłwotumas.
Brzuchaty, pilwotas.
Brzychomowca[286], piłwukalbis.
Brzychopastwo, piłwoszierimas
Brzychopłozny, slenkpilwis.
Brzuchowy, pilwinis[287].
Brzuszek[288], pilwatis, pilwelis.
Brzuszny[289], ob. brzuchowy.
Brzuszysko, pilwunas.
Brzydal, bjaurietuwas.
Brzydki, bjaurùs.
Brzydko, bjaurej.
Brzydkość, bjaurumas, brzydkość występku, bjauruma nûdiemęs. //
[I 91] Brzydnąc, bjauresniû tapti.
Brzydnica, bjaurybe.
Brzydnik, bjaurybielis.
Brzydzenie się czego, neapweźiejimas.
Brzydzić się, neapwezieti.
Brzytewka, britwele arba skuteklelis.
Brzytewnia, britwiniczia, arba skutekline.
Brzytwa, britwa, arba skuteklis.
Brzytwiany, skuteklinis.
Bucefał, żirgas wadinamas Bucepalos.

270 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o Ž. *Bryknąć* čia pateiktas prie vokabulos *Brykać*.

271 Tais. iš *demontas*.

272 Tais. iš *brunkščioli*.

273 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

274 Tais. iš *brunksti*.

275 Įtrp. *sz*.

276 Toliau palikta tuščios vietos maždaug vienam straipsniui. S. Ropel. straipsnis *Brzeg*... labai ilgas, galbūt pavyzdžiams iš jo ir palikta vieta (?)

277 Prad. rašyti *d*, bet ištaisyta.

278 S. Ropel. *Brzemię siana, drzewa*.

279 Ž. liko nepabaigtas.

280 Tais. iš *gausmùs*.

281 Toliau palikta tuščios vietos maždaug vienam straipsniui. S. Ropel. tarp vokabulų *Brzmienie* ir *Brzoskwinia* yra botanikos terminas *Brzoskiew*. Galbūt tuščioji vieta jam ir palikta (?)

282 S. Ropel. *Brzostowina*.

283 S. Ropel. *Brzozowa*.

284 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

285 S. Ropel. *Brzuchacieć*.

286 Vietoj šios ir dviejų tolesnių S. Dauk. vokabulų S. Ropel. yra atitinkamai *Brzuchomowca*, *Brzuchopastwo* ir *Brzuchopłozny*.

287 Prad. rašyti *bil*, bet ištaisyta.

288 Tais. iš *Bruszek*.

289 Tais. iš *Bruszny*.

Wytryskać[290], trikszti.
Buchalter,
Buchalterya,
Buchtowac
Bucić[291] się, didziûtęis, turtajs.[292]
Bucznić[293], putłoti.
Buczno[294], putłingaj[295].
Buczność, putłumas //
[I 92] Buczny, putlûs.
Buczyna, bukine małka.
Buda, punie,
Budnik[296], trobesio[297]. sargas.
Budowa trobesys.[298]
Budować, strunyti.
Budowanie, strunijimas.
Budowisko, wieta trobesio.
Budowla, trobesys. rentamas arba rentinys.
Budowlany, mediga[299].
Budowniczy, strunitojas.
Budynek, trobesys.
Budzenie, budinimas.
Budzić, budinti.
Budziciel, budintos.
Budzicielka, budintoja.
Bufon, jûkdarys.
Buhaj, tekis.
Bujać oloutęis, skrajdyti.
Bujnie, bujno, derlingaj, sudrej[300] //
[I 93] Bujność, derlingumas, sudrumas[301].
Bujny, derlingas, sudras[302].
Bujak[303], merginykas.
Buk, bukas.
Bukiet, kwietka.
Bukiew, bukinis źiedas.
Bukowina, Bukinas.
Bukowy, bukinis.
Buksa, wogonatis, abrinatis.
Buksować, buksawoti.
Bukwica, lejszej.
Bula, rasztas popieziaus.
Bułany, géltas.
Bułat, plijnas, arba gejszis.
Bułatny, plijninis.
Buława, bûże.
Buleczka, kukułatis.
Bulgotać, ulbieti.
Bulion, sriuba. /
[I 94] Bulka, ob. banka.
Bułka, kukûlatis.
Buleczka, kukulytelis.
Bulwa, bûlbe.
Bunczuczny, Turkû-wielawinykas arba Karużasis.
Bunczuk, bunczukas, arkli ûdega ant łazdos pamauta,
Bunt, sedicije
Buntować się, trakûti, kéltęis.
Buntowanie, trakinimas, kéldinimas.
Buntowanie się, sùkilimas.
Buntowniczo, trakusej.
Buntowniczy, trakùs.
Buntownik, trakintos.
Bura, bùrka.
Burak, batwinis. miec nos jak burak, turieti nosi, kajp batwini.
Burawy, źergsztas[304].
Burchła, kłunkis, kiauszis neużperietas.
Burda, tranksmùs, ałasùs. /
[I 95] Burgrabia, pilęs-wirs.
Burka, kiriejus, rajtujû arba burka.
Burknąc, ob. burczeć.

Burłak, burłokas.
Burmistrz, burmisrùs.
Burmistrzować, burmistrauti.
Burmistrzowanie, bumisrawoimas[305].
Burmistrzowski, burmistrinis.
Burmistrzowstwo, bumistryste[306].
Burość, pilkumas, źergsztumas.
Bursa, bùrsa.
Bursinykas[307], bursinykas.
Bursztyn, gintaras.
Bursztynowy, gintarinis.
Burt, karwosziùs.
Burta, łajwa paszalys.
Burtnica, sûłas irklinykû.
Bury, rajnas, koty wszystkie bure w nocy, wisas kates, nakti rajnas. //
[I 96] Burza, audra.
Burzenie, griowimas.
Burzliwie, audrotaj.
Burzliwość, audrotumas.
Burzliwy, audrotas, audringas.
Burzotworca, audrudarytos.
Burzyć, griauti, ardyti.
Burzyć się, bungioti[308], jura bungio.
Burzyciel, pagriautoja[309]
Burzysty, audringas.
Busola, busolis.
Buta, putłumas, didysta.
Butel, bùtełka.
Butelczany, bùtelkinis.
Butelka, butełką
Butelkowac, bùtelkawoti.
Butelkowy, butelkinis.
Butno, butnie, putlej.
Butność, putłumas. //

[I 97][310] Butny, butłotas[311].
Butwieć, puti.
Butwienie, puwimas.

[290] S. Ropel. ž. *Wytryskać* yra S. Dauk. praleistame straipsnyje *Buchać*.

[291] Ž. taisytas.

[292] Toliau palikta tuščios vietos maždaug vienam straipsniui. S. Ropel. tarp vokabulų *Bucić się* ir *Bucznieć* yra dvi vokabulos: botanikos terminas *Bucień* ir ž. *Buczacki*. Galbūt tuščioji vieta vienam iš jų ir palikta (?)

[293] S. Ropel. *Bucznieć*.

[294] Įtrp. *c*.

[295] Prad. rašyti *putło*, pasitaisyta, parašyta *putlingas*, bet vėl ištaisyta.

[296] Tais. iš *Budinik*.

[297] Tais. iš *trobesis*.

[298] Straipsnis nemažai taisytas.

[299] Ž. taisytas.

[300] Ž. *sudrej* prir. vėliau, daug tamsesniu rašalu.

[301] Ž. *sudrumas* prir. vėliau, daug tamsesniu rašalu.

[302] Ž. *sudras* prir. vėliau, daug tamsesniu rašalu.

[303] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[304] Ž. taisytas.

[305] Turbūt norėta parašyti *burmisrawoimas*.

[306] Turbūt norėta parašyti *burmistryste*.

[307] Turbūt pamiršta parašyti lenk. vokabulą, S. Ropel. *Bursak*. S. Dauk. ž. lyg taisytas, tarsi mėginta nutepti, nuvalyti priesagą *-inykas*.

[308] Prad. rašyti *j*, bet parašyta *bungioti*.

[309] Ž. gałas nuskustas.

[310] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *4* — tai lanko numeris.

[311] Turbūt norėta parašyti *putłotas*.

Buzia, bùcziù.
Buziak, buziaczek[312], bucziùs, buczelis.
Buzować, burkawoti
By, idant,
Byc, buti.
Bycie, buwimas.
Byczeć, tekiûti.
Byczek, tekélis.
Byczy, jautinis
Byczyna, jautiena.
Bydełko, gywolelis,
Bydlarz, gywolû szieriejas.
Bydlątko, bydle, gywolytis.
Bydlę, gywolis, żyć jak bydlę, gywoti kajp gywolis.
Bydlęcieć, i gywoli pawirsti.
Bydlęcość, gywolybe. //
[I 98] Bydlęcy, gywolinis, gywoliszkas.
Bydło, gywolej. bydło robotne, kéłtuwaj.
Bydłokradzca, gywolûwagis.
Bydłokradztwo, gywoluwagysta.
Bydłoszkody, gywolemswodiis.
Byk, bujlis arba tekis.
Bykogłowy, bujlgalwis.
Bykokształy[313], bujlokûtas.
Bykowe, bujline, tejp wadima[314] stropę, korę wajkis mok Ponuj, korio mergaj wajka idawę.
Bykowiec, bujlomyżeklis.
Bykowina, bujliena.
Bykowy, bujlinis.
Byle, jeb, byle mnie dobrze, jeb man géraj.
Bylica, kijtis[315] arba kietis[316], kiesis.
Byliczny, kijtinis[317], arba kiesinis.
Bylnik, kijtynas[318], kiesinas.
Byłość, buwimas. //
[I 99] Były, butas. byłe[319] rzeczy, buti dajktaj.
Bynajmniej, niemaź,
Bystro, sriaunej, sraujej. szaunej.
Bystrochodny, spierejejtùs.
Bystrokrętny, szaunejsukąs.
Bystrolotny, skłandej lekąs, skłandlekis[320].
Bystromyslność,
Bystromyslny,
Bystronogi, grejtkois.
Bystrooki, źiburakis.
Bystropadnący, stajgejkrimtùs[321].
Bystropiory, stajgsparnis.
Bystropławny, sriaulingas[322].
Bystropojętność, guwumas, guwybe.
Bystropojętny, guwùs.
Bystrość, sriaunumas.
Bystry, sriaunus. guwùs, sriautingas. //
[I 100] Bystrze, bystro, guwej.
Bystrze, guwumas.
Bystrzeć, guwinti, sriautinti.
Byt,[323]
Bytność, essybe.
Bytny, esùs.
Bytować, buti,
Byty, butas.
Bywać, buwinieti, buwajloti.
Bywalec, buwiejas.
Bywało, buwinieja.
Bywałość, buwinieimas.
Bywały, buwois, buwinieis.
Bywszy, buwęs

Bzdura, zaunas, stary bzdura, senas zaunas senas plepis.
Bzdurny, zaunijis.
Bzdurstwo, zaunumas.
Bzdurzenie, zaunijimas, plepieimas. //
[I 101] Bzdurzyć, zaunyti.
Bzdyk,
Bzik, sznirpsz, gelżi karszta i wandeni metant, saka, sznirpsz.
Bziknąc, cirpterieti, mucha bziknęła, musie cirpteriejo
Bzionka, bezdzio[324]-ūga.
Bzowina, bezdzio-medis.
Bzowy, bezdzio-żiedaj. //
[I 102][325] //

[I 103] C.

C. balsie abeciełos, skajtlûje padieta źenklen szimta.
Caban, awinas didelujû awiû.
Cąbr, ob. cząbr.
Cacany, swełnûs.
Cackać, tapnoti. pesnotęis.
Cackać się, pesnotęis.
Cal, colis.
Cale, butinaj.
Calec, pundamentas.
Caleć ob. ocaleć.
Calic, ob. ocalić.
Całka, nepalitieta.
Całkiem, butinaj.
Całkowicie, wissûtinaj.
Całkowitość, wissůtene.
Całkowity, wissûtinis.
Całkowy ob. całkowity. //
[I 104] Cało, wis.
Całodniowy, całodzienny, wisdie-

[312] Prad. rašyti *buc*, bet ištaisyta.
[313] Tais. iš *Bykokształny*.
[314] Galbūt norėta parašyti *wadinama* (?)
[315] Tais. iš *kijtej*.
[316] Tais. iš *kietej*.
[317] Tais. iš *kietinis*.
[318] Tais. iš *kietynas*.
[319] Tais. iš *były*.
[320] Turbūt prad. rašyti *skłandla*, bet ištaisyta.
[321] Galbūt norėta parašyti *stajgejkrintûs* (?)
[322] Turbût norėta parašyti *sriautingas*.
[323] Po *Byt* buvęs ž. išskustas.
[324] Prad. rašyti *p*, bet ištaisyta.
[325] Psl. 102 yra tuščias.

nis.
Całomiesięczny, wismienesinis.
Całonocny, wisnaktis.
Całopalenie, auka.
Całopalić, aukauti.
Całopalny, aukinis.
Całorocznie[1], wismetej.
Całoroczny, wismetinis.
Całość, wissûtene.
Całować, bucziûti.[2]
Całować się, bucziûtęis.
Całowanie, bucziawimas.
Całkowitość[3], ob. całość.
Całkowity[4], ob. cały.
Calowka, coline.
Całowładność, wiswalde.
Całowładny, wiswaldis.
Calowy, colinis. //
[I 105] Całun, antiestuwe nûmirielû.
Całus, buczius, całusek, buczeliûs.
Calusieńki, caluteńki, wissûtelys.
Cały, wissùs
Cap, ob. łap.
Cap. awinas.
Capa, siełwartû pûdelis.
Capię, jerelis, jeratis.
Capieć, nukniożti,
Capnąc, ob. capic.
Capstrzyk,
Car, czar, Wieszpats, biały Car, bałtasis wieszpats.
Carat, Wieszpatybe.
Carewicz, Wieszpatatis.
Carowa, wieszpatiene.
Carowna, wieszpatate.
Carski, wieszpatinis.
Carstwo, Wieszpatija. /
[I 106] Caryca. ob. Carowa.
Carzyk, wieszpatajtis.[5]
Cązki, cęgi ob. obcęgi.
Ceber, uszietkas.
Cębrować, ob. cembrować.
Cebrzyk, kipalis.
Cebula, swogûna.
Cebulasty, swogûnotas.
Cebulowy, swogûninis.
Cebulnica, swogûnyké, kuri swogûnomis wertas.
Cebulnik[6], swogûnykas,
Cebulka, swogûnele.
Cebulkowaty, ob cebulasty.
Cech, draugie,
Cecha, żenkłas.
Cechmistrz, wirszinykas dajlidziû arba amatnikû.
3 Cechować, żenklinti.
1 Cechmistrzowstwo[7], wyresnybe amatinykû.
2 Cechmistrzowski, wirszinikinis/
[I 107] Cechownik, żenklintojas
Cechowy, amatodrauginis.
Ceckać, ob. cackać.
Cedr, cedrùs medis tejp wadinamas.
Cedrowy, cedrinis.
Cedrzyna, małka cedrine.
Cedułka, karta, rasztelis.
Cedzawka, kosztuwis, ob. cedzidło, cedzidełko.
Cedzenie, koszimas, sunkimas.
Cedzeniec, kosztuwis[8].
Cedzic, koszti, sunkti.
Cedziny, issunkas.
Cedziworek, kosztuwis.

Cęci, ob, obcęgi
Cegiełka, plitele.
Cegielnia, plitniczia.
Cegielniczy, plitinikas.
Cegielny, plitinis.
Cegła, plyta.
Ceglany, plytinis. //
[I 108] Ceglarka, plytinyke.
Ceglarski[9], plytnikinis.
Ceglarstwo, plytnikawimas.
Ceglarz, ob. cegélnik.
Ceglasty, plytingas.
Cekhauz, ginkliniczia
Cekauzowy[10], ginkliniczinis.
Ceklarski,
Ceklarstwo,
Ceklarz,
Ceklmistrz,
Cel, sykis, cielùs.
Cela, cielùs zokanika,
Celebrans.
Celebrować.
Celebrowanie.
Celnica, mujtiniczia.
Celnictwo, mujtysta.
Celniczy, mujtinis.
Celnie, sykiej.[11]
Celnik, mujtinikas. //
[I 109] Celny, mujtinis.
Celować, nutajsyti,
Celowanie, nutajsimas.
Celownik, nutajsytos.
Celowy, sijkinis.
Cembrować, iszkłostyti paszalus szulinęs akminimis, welienomis ar rûstajs.
Cembrowanie, iszkłostymas, akminimis ar welienomis.
Cembrowina, mediga iszkłostymo[12]
Cement, ilijos molis.
Cena, pasiuła.
Cenić, siułoti.
Cenienie, siułoimas.
Ceniciel[13], siułotojas, siułotos.
Cenność, brągumas.
Cenny, brąngûs.
Cenobit,
Centaur, centauras, pusia-źmogaus pusia gywolī.
Centnar, ob. cetnar.
Cendrum[14], ob. srodek.
Centurya, szimtine, narod Rzymski był podzielony na Centurye, Rimionû tauta buwo padalyta i centurijes. //
[I 110] Centuryon, ob. Setnik.
Centyfolia, ob. stulistna róża.

[1] Tais. iš *Caroroczny*.
[2] Visas šis straipsnis įtrp.
[3] S. Ropel. *Całowitość*.
[4] S. Ropel. *Całowity*.
[5] Toliau palikta tuščios vietos maždaug vienam straipsniui. S. Ropel. tarp vokabulų *Carzyk* ir *Cążki* yra 5 vokabulos: *Car ziele, Carogrod, Carogrodzanin, Carogrodzanka, Carogrodzki*.
[6] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[7] S. Ropel. *Cechmistrzostwo*.
[8] Tais. iš *kosztuwie*.
[9] Prad. rašyti *Cegr*, bet ištaisyta.
[10] S. Ropel. *Cekhauzowy*.
[11] Visas šis straipsnis įtrp.
[12] Tais. iš *iszkłostymas*.
[13] S. Ropel. vokabula *Ceniciel* yra prieš *Cenienie*.
[14] S. Ropel. *Centrum*.

Cenzor, Cenzoriûs, wyresnybe tejp wadinama pas Rimionys.
Cenzorować,
Cenzorowanie,
Cenzorowany,
Cep, spragiłas.
Cepak, ob. Cepisko, spagéłkotis[15].
Cepowy, spragilinis.
Cepuch, spelte.
Cera,
Céra, adyti[16], Cyra.
Cerata, Cirata, drobe waszkyta.
Ceremonia,
Ceremoniał,
Ceremonialnie,
Ceremonialny,
Ceremonieant[17], //
[I 111] Ceremoniować,
Cerkiew, Gudu bażniczia,
Cerkiewnik[18], bażniczinykas
Cerkiewny, bazniczinis,
Cerorowac, ob. Cyrowac,
Certować, stirwelieti.
Cesarski, Ciecorinis.
Cesarstwo, Ciecorija.
Cesarz, Ciecoriûs.
Cesarzewicz, Ciecoratis.
Cesarzowa, Ciecoriene.
Cesarzowna, Ciecorate.
Cętka, rijwie arba riewie, cętki na skórze Lampaciej[19], riewes ant kajlo Lampardo[20].
Cętkować, riewieti,
Cętkowanie, riewieimas.
Cętkowany, riewietas
Cetnar, cętnar, centnar, szimtswaris.
Cetnarowka, szimtsware, baczka, paraka[21] szimtą swarû paraka turinti. //
[I 112] Cewa, tulie, arba tule.
Cewka, tulełe.
Cha, cha, cha, źenkłûs jûka, ki, ki, ki.
Chabanina, awiniena.
Chabrek, wasilkas.
Chadzać, wajkscioti.
Chaja, audra.
Chałastra,
Chalcedon, kalcedonas akmû.
Chałupa, trobale
Chałupnik, trobalinikas.
Cham, źodis, koriû wardieni źmogu wadin. prasciokas.
Chamski, prastinis.
Chan, Kanas tejp wadinas auksciausis waldimieras Tautoriû.
Chański, Kaninis.
Chanstwo, Kanija.[22]
Chaos, dumpis.
Chaotyczny, dumpinis.
Chapać, grobstyti, arba kapsieti,[23] kajp sakoma yra kap[24], ir pagrobę //
[I 113] Chapanie, kapsieimas.
Charakter, budas źmogaus.
Charakteryzować, ob. cechować, znamionować.
Charchać, krększti.
Charchała, kwększtis[25].
Charci, kurtinis.
Charciątko, ob. charcię.
Charcica, kurtiene.
Charcię, kurtatis.
Charcik, kurtytis.
Charczeć, charkotać, karkti.

Charkot, karkulys, charkot smiertelny, smerczio karkulys.
Charkotanie, karkimas.
Charłak[26], dryskis,
Charlacki[27], nuskarę̨s, nudriskę̨s.
Chart, kurtas.
Chartowaty, kurtokas.
Chata, sekliczia. troba
Chcenie, noras.
Chcieć, norieti. //
[I 114] Chcieć się, norietę̨is, nie chce się pracować bez zapłaty, nenores dirbti be ałgos.
Chciwie, norej, gôbej.
Chciwiec, gobszùs.
Chciwość, gobieimos.
Chciwy, gobus,
Chęc, noras.
Chęcić, norinti.
Chędogi[28], wieżlibas
Chędogo, wieżlibaj
Chędogość, wieźlibumas.
Chędożenie, anawimas
Chędożyć, anûti.
Chełbać, bungioti,
Chełpa, gyrimos.
Chełpić się, girtę̨is.
Chełpliwie, giramaj.
Chełpliwiec, girkłùs.
Chelpliwość, gyrimos.
Chełpliwy[29], girą̨s. //
[I 115] Chełszczeć v Chełszczyc, szlokszti, woda chełszcze po kamykach, wundû szlokszt par akminys.
Chelznac, ob. kiełznać.
Cherlac, kajpti.
Cherlak, nukajpę̨s.
Cherub, karubinas.
Chętka, norelis.
Chętliwie, norej.
Chętliwość, norieimas.
Chętliwy, noris.
Chętnie, norej.
Chętny, norùs.[30]
China, Kinkina, wajstis tejp wadinama
Chinski, Kininis.
Chirurg, kraulejdis.
Chirurgiczny, kraulejdinis.
Chlać, wępti,
Chłapać, ob.[31] chłeptać, chliptać.

[15] Turbūt norėta parašyti *spragėlkotis.*
[16] Tarsi mėginta nutepti, nuvalyti priesagą *-yti.*
[17] S. Ropel. *Ceremoniant.*
[18] Tais. iš *Cerkownik.*
[19] S. Ropel. *lamparciėj.*
[20] Įtrp. *r.*
[21] Ž. keliose vietose taisytas.
[22] Toliau palikta tuščios vietos maždaug vienam straipsniui. S. Ropel. tarp vokabulų *Chaństwo* ir *Chaos* yra vokabula *Chandżar.* Galbūt tuščioji vieta jai ir palikta (?)
[23] Ž-iai *arba kapsieti* įtrp.
[24] Tais. iš *cap.*
[25] Virš *w* kažkieno pieštuku prir. *r.*
[26] Įtrp. *ł.*
[27] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[28] Prad. rašyti *Chęg,* bet ištaisyta.
[29] Prad. rašyti *Chle,* bet ištaisyta.
[30] Toliau palikta tuščios vietos maždaug vienam straipsniui. S. Ropel. tarp *Chętny* ir *China* yra 7 vokabulos: pirmoji iš jų *Chimera,* o kitos šešios — šio žodžio vediniai. Galbūt tuščioji vieta *Chimerai* ir palikta (?)
[31] Įtrp. *ob.*

Chłast, płauksz, chlast po uchu[32], plauksz par ausi.
Chłastać, drapstyti, twój płaszcz jest całkiem // [I 116] schlastany błotem, tawa kiriejûs yra butinaj apteszkintas purwajs.
Chlastanie, teszkinimas.
Chlasnąć[33], takszterieti.
Chleb, dûna.
Chlebnica, dûniniczia.
Chlebnik, dûnkepis.
Chlebny, dûninis.
Chlebodawca, dûnos dawiejas, dûndawis.
Chlebodawczy, dûndawinis.
Chlebojad, dûnjedis.
Chlebołamanie, dûnos-łaužimas
Chleborob, dûndarbis.
Chleborobny dûndarbinis.
Chlebotworczy ob. chlebodawczy,
Chlebowe, dûnine /rinklawa/
Chłeptać, łapsieti.
Chłeptanie, lapsieimas.
Chlew, kałada, kiaulû-kutale.
Chlewiarnia, kutes. //
[I 117] Chlewny, kutinis.
Chlewiarz[34], kutinikas.
Chlewiarka, kutinike.
Chlipać ob. chleptać. chlipnąc, łapterieti.
Chliptanie, łapsieimas.
Chłod, szaltis.
Chłodek, wiesumas.
Chłodnąc, wiesti.
Chłodnik, szaltyžius.
Chłodno, szałtà.
Chłodność, szałtumas.
Chłodny, szałtas.
Chłodzący, szałdûs.
Chłodzenie, szaldymas.
Chłodzić, szaldyti.
Chłodziuchny, szaltitelys.
Chłonąc, ryti.
Chłop, prasciokas.
Chłopaczek, ob. chłopczyk.
Chlopak, puswajkis, bernukas.
Chłopczyk, wajkelis. //
[I 118] Chłopczysko, bernas, wajkis.
Chłopck, prasciokélis.
Chłopianka, prasciokele[35]
Chłopiątko, prasciokajtis[36].
Chłopię, ob. chłopiątko.
Chłopiec, wajkélis, dziewczyny i chłopcy, mergéles ir wajkialej, arba mergytes ir bernytej.
Chłopieć, i prascioka iszwirsti, człowiek na wsi chłopieję, žmogûs kajmoj' iszwirst i prascioką.
Chopięctwo[37], jaunybe.
Chlopina, prascioké.
Chłopisko, bernas, wajkas.
Chłopka, prasciokajte.
Chłopobyk, žmogjautis.
Chłopokoń, žmogžirgas.
Chopstwo[38], prasciokije,
Chłosta, twoimas.
Chłostać, twoti.
Chluba, ob. Chełpa, gyris.
Chlubić się, girtęis.
Chlubliwość, gyrimos. //
[I 119] Chlubność, ob. Chlubliwość.
Chlubny, girąs.

Chłupaty, ob. kosmaty.
Chlupać[39], chlupotac, kluknoti, gargalûti.
Chłupotanie, gargalawimas.
Chlust, szloksztorieimas.
Chlustać, szlokscioti.
Chlypać oczami, mirkczioti.
Chłysnąc, kłûszterieti.
Chłystek, driskis.
Chmara, ob. chmura.
Chmiel, apynys.
Chmielić, apyniûti.
Chmielina, apinwirkszte[40].
Chmielnik, apynois[41].
Chmielny, apyniûtas[42].
Chmielowy, apyninis[43].
Chmura, debesis.
Chmurka, debeselis.
Chmurliwy, ukanotas, debesûtas//
[I 120] Chmurnooki, tomsakis.
Chmurność, ukana.
Chmurny[44], ukanas, ukanotas.
Chmurnowładca[45], debesuwaldytos.
Chmurzyć się, ukteis.
Chobotać, gurgźdieti, ejtant bataj[46] gorgźd. arba skrab. arba szłums.
Choc, tecziaus, ben, daj mu choc z czego żyć, dûk jeam tecziaus isz ko misti.
Choć, chociaż, noris, chociaż on ubogi, ale podcziwy[47] człowiek, noris jis neturtingas, bet doras źmogus.[48]
Chochoł, pupkis, wirszunie kokio noris dajkto, chochoł na brogu, pupkis ant bragu, beje: paskûis piedas kûriûmi yra stogas užbengtas.
Chod, ejimas,
Chodak, nagine, arba rezgine.
Chodnik, wajksciotuwe.
Chodować, ob., hodować.
Chodzenie, wajkscioimas.
Chodzić, wajkscioti.
Chodzisty, wajkscioiemas. /
[I 121][49] Chodziwy, szłapokas arklys, źirgas.
Choica ob. sosna.
Choina, choinka, puszynalis.

[32] Prad. rašyti *a*, bet ištaisyta.

[33] S. Ropel. *Chlastnąć*.

[34] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

[35] Tais. iš *prascioke ob.*

[36] Tais. iš *prasciokatis.*

[37] S. Ropel. *Chłopięctwo.*

[38] S. Ropel. *Chłopstwo.*

[39] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[40] Buvo parašyta *apinois*, bet ištaisyta, rodos, į *apinwirkszte*.

[41] Tais. iš *apinois.*

[42] Tais. iš *apiniûtas.*

[43] Prad. rašyti *api*, bet ištaisyta.

[44] Ž. taisytas.

[45] S. Ropel. *Chmurowładca.*

[46] Prad. rašyti *baj*, bet ištaisyta.

[47] S. Ropel. *poczciwy.*

[48] Toliau palikta tuščios vietos maždaug vienam straipsniui. S. Ropel. straipsnyje *Choć, Chociaj, Chociaż* yra net 8 iliustr. pavyzdžiai, o prieš *Chochoł* dar eina S. Dauk. praleista vokabula *Chochla;* matyt, pavyzdžiams ar vokabulai ir palikta vietos.

[49] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *5* — tai lanko numeris.

Choinowy, puszinis.
Cholebać, ob. kolebać.
Cholera, piktybe, arba liga tejp wadinama.
Choleryczny, piktas.
Cholewa, aułas, cholewka czebatû aulelis.
Chomąto, pawałkaj, kamątaj
Chomątnik[50], pawałkinikas[51], kamątinikas.
Chop. ob. chłast.
Chopnąc, chlastnąc.
Chor,
Chorągiew, wielawa, papartis, karuna.
Chorągiewka, wielawele.
Chorągiewny, chorągwiany, wielawinis.
Chorał,
Choralista,
Choralny,
Chorąstwo, karuzija. //
[I 122] Chorąży, wielawinykas, karuźasis.
Choro, sergąs,
Choroba, liga.
Chorobliwość, ligotumas.
Chorobliwy, ligotas.
Chorować, sirgti.
Chorowitość, sargaloimas.
Chorowyli[52], sargalois.
Chorownia, ob. infirmarya.
Chorowy,
Chory,
Chorzeć, jisirgti.
Chow, auginimas.
Chować, łajkyti.
Chować się, slieptęis.
Chowaciel, chowacz, łajkytojas, sliepiejas.
Chowanie, łajkymas.
Chowanica[53], augintine.
Chowaniec, augintinis.
Chowany, łajkytas, augintas. //
[I 123] Chowierać, judinti, klibinti.[54]
Chrabaszcz, ob. Chrząszcz.
Chrabry[55], ob. chrobrny.
Chrachac, ob. charchać.
Chrap. chrapka,
Chrapy[56], inoses, arklo-inoses.
Chrapać, knarkti, knarczioti, całą noc chrapał, par wissą nakti knarkia[57].
Chrapała, knarkulys.
Chrapanie, knarkimas.
Chrapka, ob. chrap.
Chraplywość[58], tarszkumas.
Chrapliwy, tarszkąs.
Chrapnąc, ob. chrapać, knarkterieti.
Chrapnięcie, knarkczioimas[59]. sznarkszcioimas. arklys sznarkszcio.
Chrapot, karkulis arba gargulis, smiertelny chrapot, smerczia, karkulys.
Chrapowatość, źiaudumas, źiaurumas.
Chrapowaty, ziaudùs, źiaurùs, rûplietas.
Chrobot, tranksmas, bruzdiemas. tarszkiemas. //
[I 124] Chrobotać, tarźkieti, traszkieti, braszkieti, paszkieti
Chrobry, narsùs.

Chromać, rajszti,
Chromanie, rajszimas. kliszioti[60],
Chromonogi, kliszis.
Chromość, rajszumas.
Chromota, rajszumas.
Chromy, rajszùs,
Chronić, glęmźti.
Chroniciel, glemziejas.
Chroniczny,
Chronokraf[61], łajkraszis.
Chronolog, łajkskajtlis[62].
Chronologia, łajkoskajtlùs.
Chronologiczny[63], łajkskajtlinis.
Chronometr,
Chronometryczny,
Chropawiec, chropowacieć, rûplieti, źiaurti.
Chropawość, chropowatość, ziaurumas, rûplietumas. //
[I 125] Chropawy chropowaty, rûplietas[64], źiaurus, ziaudùs.
Chropowacizna, rûplietumas.
Chróscie, chrósciel, chróst ob chruście, chrusciel, chrust. wirbaj, krumaj.
Chrupać, traszkieti. kości mu krupią[65], kaułaj jeam traszk. chrupnąc, trakszterieti.
Krusciany[66], wirbinis, chruściany płot, wirbine twôra.
Chruscie, krumaj, żarinaj.
Chruscina, krumalis.
Chruscisty, krumûtas.
Chrusciec[67], brusdieti, sznabździeti.
Chrypka, słogas.
Chrypliwy, słogotas.
Chrystobojca, ob. Bogobojca.
Chrystus, Kristùs[68], przyjscie Chrystusa Pana Naszego. atejimas Kristaus Pona musû.
Chrystusowy, Krystusinis[69].
Chrystyanizm, krikscionyste.
Chryzolit, krizolitas akmû.
Chrząkać, krękścioti.
Chrzan, krienas. //
[I 126] Chrząstka, krimlys[70], krimlelis.
Chrząstkowy, krimlietas.
Chrząszcz,

50 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
51 Ž-io priesaga taisyta.
52 S. Ropel. *Chorowity.*
53 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
54 Šis straipsnis taisytas.
55 Prad. rašyti *Chrabrn,* bet ištaisyta.
56 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Chrapy* čia pateiktas prie vokabulos *Chrap.*
57 Tais. iš *knarkę.*
58 S. Ropel. *Chrapliwość.*
59 Buvo parašyta *knarkizioimas,* bet taškas virš pirmosios *i* nubrauktas.
60 Galbūt norėta parašyti *kliszioimas* arba *klisziojimas* ar pan. (?)
61 S. Ropel. *Chronograf.*
62 Pirmoji *k* įtrp.
63 Prad. rašyti *Cho,* bet ištaisyta.
64 Ž. taisytas.
65 S. Ropel. *chrupią.*
66 S. Ropel. *Chruściany.*
67 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
68 Šis ž. prad. rašyti raide *C,* bet ji nutepta taisant ir yra likusi labai neaiški, galbūt taisyta į *K; i* tais. iš *y.*
69 Tais. iš *Kristusinis.*
70 Tais. iš *klimlys.*

Chrzcić, kriksztyti
Chrzciciel[71], kriksztytojas
Chrzcielnica, kriksztołas. krzesnica,
Chrzcielny, ob. chrztowy,
Chrzciny, kriksztynas.
Chrzczony, kriksztytas
Chrzescianin, krikscionis.
Chrzesciański, kriksciońinis, kriksćioniszkas.
Ckrzesciańsko[72], krikszcioniszkaj.
Chrzesciaństwo, krikszcionija.
Chrzęscić, chrzęsnąć, źwągieti, tarszkieti, skambinti.
Chrzesniak, kriksztа marszkinej.
Chrzesny, ob. chrzestny.
Chrzest, kriksztas.
Chrzęst, źwągésys, brusdesys.
Chrzęstnąc, źwągterieti.
Chrzestny, kriksztinis.
Chrztowy, ob. chrzestny. //
[I 127] Chrzypieć, szwagźdieti[73].
Chrzyzmał, inda alejû szwentû.
Chrzyzmo, aliejùs[74] szwętas.
Chrzyzmować, aliejû szwentû patepti.
Chuć, gejdałas.
Chuch, kwiepterieimas.
Chuchać, kwiepti, guźti.
Chuchraczek, kwieplelis.
Chuchro, pijnaj arba pienaj silkiû, źuwû.
Chudactwo, dwasna.
Chudaczek, sandziuwis[75] mirsztgywis[76].
Chudaczka, sandziuwe. mirsztgywis[77].
Chudak, ponûubagas[78].

Chuderlawo, lijsaj, arba liesaj.
Chuderlawość, lijsybe, liesybe. liesumas.
Chudeusz, pałajkponis.
Chudniec, lijsti.
Chudo, liesaj.
Chudoba, wargybele.
Chudopacholski, wargszałupatas.
Chudość, liesumas. lijsumas.
Chudy, liesas, lijsas.
Chudopachołek[79], ob. Chudopacholski. //
[I 128] Chudziątko, warkszùs.
Chudzić, łajsinti,
Chudziec, lysti.
Chudzina ob. Chudactwo.
Chudziuchny, lijsitelys.
Churkotać, girgźdieti, powozy churkocą, rataj girgźd.
Churkotanie, girgźdieimas.
Chuścina, sképetelis.
Chuścisko, rajsztis.
Chustka[80], kuska.
Chustać, lingûtęis.
Chustanie, lingawimos.
Chustka do nosa, skarele, sképetas.
Chutki, chutliwy, chutny ob. ochoczy, ochoczość, chybki chyży,.
Chwała, garbie. chwała Bogu, garbie Diewuj.
Chwałba, gyrimos.
Chwalca, garbintos.
Chwalczy, garbinùs.
Chwalebnie, garbingaj.
Chwalebność, garbumas.
Chwalebny, garbingas.

Chwalenie, garbinimas.
Chwalenskie morze, Kaspijos-jura. //
[I 129] Chwalić, garbinti.
Chwaliciel, ob. chwalca.
Chwalicielka, garbintoja.
Chwalny, garbies wertas.
Chwałolubny, garbmylis.
Chwarszczeć, sznabždieti.
Chwascić się, žolieti.
Chwascieć, ižolieti.
Chwascisty, žolietas.
Chwast, piktoses žoles.
Chwiać, górty, most się chwieie, tiłtas górst.
Chwianie, gurimas.
Chwiejący, górstùs.
Chwierutać, linkczioti.
Chwiewać, ob. chwiać.
Chwila, wałanda.
Chwilka, wałandele.
Chwilowo, wałandomis.
Chwilowy, wałandinis.
Chwost, ûdega, werszio-ûdega.
Chwostać, płakti.
Chwycić, grobti, pagauti.
Chwytać, grobstyti.
Chwytacz[81], pagatojas[82], grobiejas. //
[I 130] Chwytny, grobstùs.
Chyba, negut.
Chyba, ob. uchybienie.
Chybać, chybotać, swyrûti.
Chybotanie[83], swyrawimas.
Chybić, chybiać, nepasijkti, nepasiekti.
Chybki ob. szybki.
Chybnąc, ob. chybać.
Chybnięcie, nepasiekimas, nepasijkimas.
Chybny, nępasijkąs, nasiekąs.
Chybotac, ob. chybać.
Chych. smiech oznaczający, ki.
Chychot, kiknoimas.
Chychotać, kiknoti.
Chychotanie, ob. Chychot.
Chylać, łankstyti.
Chyłem, chylchem, lenkdamos, pasilenkęs, pasikumbrinęs, sûsikumbrinęs.
Chylić, lenkti.
Chynąc, linkterieti.
Chytrzek[84], winkrytis.
Chytro, chytrze, winkrej.
Chytromowność, winkrkalbis, winkrejkałbąs. //
[I 131] Chytromyslny, winkrdumis.
Chytrość, winkrumas.
Chytry, winkrùs.
Chytrze, ob chytro.

71 Prad. rašyti *Chrzy*, bet ištaisyta.
72 S. Ropel. *Chrześciańsko.*
73 Prad. rašyti *szwak*, bet ištaisyta.
74 Tais. iš *ałejùs.*
75 Tais. iš *sandziuwielis;* prieš šį Ž. buvo prad. rašyti *kr*, bet taip ir nebaigta.
76 Ž. *mirsztgywis* prir. vėliau.
77 Ž. *mirsztgywis* prir. vėliau. Galbūt norėta parašyti *mirsztgywe* (?)
78 Tais. iš *ponûubags.*
79 S. Ropel. *Chudypachołek.*
80 S. Ropel. *Chusta.*
81 Prad. rašyti *Chy*, bet ištaisyta.
82 Turbūt norėta parašyti *pagautojas.*
83 S. Ropel. *Chybanie.*
84 S. Ropel. *Chytrek.*

Chytrzec, winkrauti.
Chyżo, stajgù, skłądej.
Chyżolotny, stajgejlekùs. skłędąs, - skłądùs.
Chyżonogi, lengwakois[85], grejtkois.
Chyżość, skłądumas, grejtybe.
Chyży, skłądùs,
Ciąc, kirsti.
Ciąg trukis, jednym ciągiem, wienù trukiù.
Ciągawka, rązawimos, arba rûżawimos.
Ciągławość, ciągławy, ob. ciągłość, ciągły.
Ciągiem[86], tûitimpos.
Ciągle, tûitimpej.
2 Ciągły, tûitimpùs, tystùs
1 Ciągłość, tûitimpimas, tysimas.
Ciągnąc, traukti.
Ciągnienie, traukimas.
Ciągnięty, ciągniony, trauktas.
Ciągowy, ob. cugowy, pociągowy. //
[I 132] Ciało, kunas.
Ciałobójca, kunżudis.
Ciałokupiec, kunprekis.
Ciałolubny, kunmiegis.
Ciałoskład,
Ciałotwórca, kundarbis.
Ciałowitość, kunumas.
Ciałowity, kunùs, apkunùs.
Ciap, Ciap. szniks, szniks[87], kas palengwaj medius kert.
Ciapać, szniksciotì, slinkaj medzius kapoti.
Ciarlatan ob. szarlatan.
Ciaścistość, ob. zakalistość.
Ciascisty, teszlingas, droga ciascista[88], kélas teszlingas.
Ciasnina, marungis,
Ciasno, anksztaj, ąksztaj.
Ciasnocha, apatinioie jupele.
Ciasność, ciasnota, anksztima, ąksztima.
Ciasnoszyi, anksztkaklis.
Ciasny, anksztas arba ąksztas.
Ciastko[89], ciasto, ciasteczko, pyragas[90], pyragajtis arba piragelis.
Ciasto teszła //
[I 133][91] Ciasto, Ciastoch, nekepielis, żmogùs isztiżęs.
Cią́ż, tûitimpos.
Ciąż, ciąża, ob. cięzar.
Ciążac, ob. uciążać.
Ciążenie, wyburimas[92].
Ciążyć, sługoti. Ciąży mi to na sercu, tas man sług ant szirdies.
Cichacz, cichaczem, tylej.
Cichnąc, nutilti.
Cicho, ciszej, tyłù, tyłej.
Cichoplawny, tylejtekąs.
Cichość, tyła.
Cichuchny, tylitełyś.
Cichy, tyłùs, romùs.
Cię, ciebie, ob. ty.
Ciec, ciecze, tekieti. krew, pot ciecze, kraujas, prakajtas tek. ciecze mu z nosa, tek jeam isz nosęs.
Cięcie, kirtis, siutis.[93]
Cieciorka, tetirwa.
Cięciwa, tęmtinie. //
[I 134] Cięciwny, temtinis.
Cieckac się, ob. cackać się.
Ciecz,

Cieczenie, tekiemas.
Cięga,
Ciegaczka, ob. rwanie.
Ciek, teklùs.
Ciekączka, ob. biegunka
Ciekać[94], tekieti.
Ciekący, teką̃s.
Ciekawie,
Ciekawość,
Ciekawy,
Cieklizna, ob. ciecz,
Ciekłość, tekumas.
Cielak, jautytis, arba jautelis.
Ciełątko, werszelis[95].
Ciele, werszis.
Cieliec[96], jautelis.
Cielęcina, wersziena[97]. //
[I 135] Cielesnica, kungejde motriszké.
Cielesnie, kunej, kuniszkaj.
Cieslesnik[98], kungedis[99].
Cielesność, kunumas, kungejdimas.
Cielesny, kuninis.
Cielić się, apsiturieti.
Cielistość, apkunumas, kunybe.
Cielisty, kuninis. rauminingas.
Cielna, werszinga.
Cielsko,
Ciemię, momune.
Ciemięga, trukintojas
Ciemieniucha, dermie[100].
Ciemierzyca,
Ciemiężca, wargintojas, sunkintojas.
Ciemiężenie, warginimas, sunkinimas.
Ciemiężyć, warginti, sunkinti.
Ciemku, tomsoj'
Ciemnawość, tomsa.
Ciemnawy, tomsùs.
Cemnia[101], tomsybe. //
[I 136] Ciemnić, tomsinti.
Ciemnica, tomsiniczia, turmas.
Ciemniczny, tomsiniczinis.
Ciemnieć, temti. oczy w starości ciemnieją, akys senatwiej' temstaj[102].

85 Įtrp. a.
86 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
87 Ž-iai *szniks*, *szniks* taisyti.
88 Prad. rašyti *ciast*, bet ištaisyta.
89 Tais. iš *Ciasto*.
90 Prad. rašyti *pi*, bet ištaisyta.
91 Visuose kituose lapuose esantis iškilus ovalus popieriaus antspaudas „ФАБРИКИ No 4 АРИСТАРХОВА" šio lapo (psl. 133—134) kairiame viršutiniame kampe gražiai iškirptas — galbūt tada, kai Jonas Kruopas siuntė prašymą datuoti šį popierių į buvusios SSSR MA bibliotekos rankraščių ir retų knygų skyrių (žr. pridedamą šio skyriaus atsakymą).
92 Tais. iš *wiburimas*.
93 Toliau palikta tuščios vietos maždaug dviem straipsniam. Galbūt tai vieta S. Ropel. tarp vokabulų *Cięcie* ir *Cieciorka* esantiem dviem botanikos pavadinimam *Ciecierzyca* ir *Ciecioreczka* (?)
94 Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
95 Tais. iš *werszis*.
96 S. Ropel. *Cielec*.
97 Tais. iš *werszina*.
98 S. Ropel. *Cielesnik*.
99 Galbūt norėta parašyti *kungejdis* (?)
100 Tais. iš *derme*.
101 S. Ropel. *Ciemnia*.
102 Galbūt norėta parašyti *temsta* (?)

Ciemnisty[103], tomsingas.
Ciemniuteńki, tomsitelys.
Ciemno, tomsù.
Ciemnobarwy, tomsios barwos.
Ciemnobrunatny, tomsejrauswas.
Ciemnoczerwony, tomsejraudonas.
Ciemnogniady, tomsejbieras, arba jûdbieras.
Ciemnooki, błajwakis.
Ciemnosiwy, tomsejźiłas.
Ciemnozielony, tomsejźalas.
Ciemnożołty, tomsejgełtonas.
Ciemność[104], tomsa[105]. tomsumas.
2 Ciemny, tomsùs
1 Ciemnota, aklybe.
Cień, uksmie, w cieniu spoczywać, uksmiej' ilsieti. Cień człowieczy, szeszelis arba szaszûlietis, chodzi za[106] nim jak cień, wajkscio po jo it szeszelis, arba kajp // [I 137] kajp szaszûlietis.
Cienczec, cienieć, tijwti, arba łajbti, płonieti.
Cienczyc, tijwinti, łajbinti, płoninti.
Cienic, uksmieti.
Cieniować, uksminti.
Cieniowanie, uksminimas.
Cieniowy, uksminis.
Cienistość, uksmietumas. newajskumas, newajskybe.
Cienisty, uksmietas, newajskùs.
Cieniuchny, cieniutki, tijwitelys, łajbitelys, płonitelys.
Cienki, tijwas, łajbas, płonas.
Cieńko, tijwaj arba tęwaj, łajbaj, płonaj.
Cienkość, tijwumas arba tęwumas, łajbumas, płonumas. arba płonybe.
Cienkusz, lengwùs ałùs.
Ciennik, uksminas.
Cienny, uksmingas.
Ciepławy, drungas.
Cieplic, ob. odcieplać się.
Cieplic, ob. odcieplić.
Cieplice, pirtis.
Cieplicny, pirtinis. //
[I 138] Cieplik, sziltis.
Ciepło, szilima.
Ciepło, sziłtaj.
Ciepłomierz,
Ciepłość, sziltumas, arb szyltybe.
Ciepły, sziłtas.
Cierać, szłûstyti.
Cierkać, ob. cwierkać
Cierlica, grustuwys.
Cierń, erźketis[107]
Ciernić, erźkétinti.
Ciernie, erźkétej.
Ciernieć, erzkétieti.
Cierniowy, erźketinis.
Ciernisko, cierniowisko, erźkétinas.
Ciernisty, erźkétingas
Cierpieć, kientieti,
Cierpienie, kieńtieimas.
Cierpiętliwość,
Cierpiętliwy,
Cierpki, źiaurùs, agłas[108], //
[I 139] Cierpko, źiaurej, aglej[109].
Cierpkość, źiaurumas, agłumas[110]
Cierpliwie, kantrej. arba kątrej[111]
Cierpliwość, kantrybe[112]. arba kątrybe, kantrumas[113].

Cierpliwy, kantrùs arba kątrùs.
Cierpnąć, ‹swębti.› nutirpti.
Cierpnienie, ‹swębimas.› tirpimas.
Cierpność, cierpny, ob. ierpkość[114], cierpki.
Ciesać, ob ciosać.
Ciesielczyk, dajlidatis.
Ciesielka, dajlidyste.
Ciesielski, dajlidinis.
Ciesielstwo, dajlidawimas.
Ciesla, dajlide.
Cieslarnia, dajlidiniczia.
Ciesń, ankszturnas, arba ąksztumas.
Ciesnić, ob. sciesniać.
Ciesnina, marangis, arba marągis.
Cieszący, ob. pocieszający.
Cieszenie, dziuginimas, cieszenie się dziaugimos.
Cieszyć, dziuginti, gûdzioti. //
[I 140] PoCieszyciel[115], goudziotojas, dziugintojas.
Cietrzew, tetirwinas.
Cięty, kirstas.
Cięża[116], ciąża, ciąženie, słûgawimas, sunkumas, smagumas.
Cięžar, słûgas.
Cięzarność, ‹negale, naszciumas,› smagybe.
Cięžarna[117], ‹negalenti,› naszcia,
Cięžeć, słoûgouti[118], sunkinti, smaginti.
Ciężenie[119], sliegimas.
Ciężki, smagùs, sunkùs, sliegąs.
Cieźkomiar, ciężkomierz, smagmieris.
Ciężkomowny, sunkkalbis.
Cieźkonog[120], sunkkois, szlużis.
Cięzkoruchy, sunkejkùsząs.
Cieźkość, smagybe.
Cięźyć, słougouti. ob. ciąźyć.
Cinać, kapoti
Ciocia, ciotka, tetule, tetute.
Ciołak, ob. cielak. //
[I 141] Cionek, od, cień, szeszelis, uksmele.
Cios, siutis.
Ciosac, ciesać, taszyti.
Ciosanie, taszymas.
Ciosany, taszytas.
Ciosna, ikirtimas, prataszùs.
Ciosowy, kałamasis akmû.
Ciotczyn, tetutinis.

103 Prad. rašyti *Ciemi*, bet ištaisyta.

104 S. Ropel. *Ciemność*, bet ir čia ji pateikta ne pagal abėcėlę.

105 Tais. iš *tamsa*.

106 Tais. iš *po*.

107 Tais. iš *erźketej*.

108 Ž. *agłas* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

109 Ž. *aglej* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

110 Ž. *agłumas* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

111 Tais. iš *kątrybe*.

112 Galinė *e* taisyta, kiek panaši į ę.

113 Ž. *kantrumas* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

114 S. Ropel. *Cierpkość*.

115 S. Ropel. *Pocieszyciel* pateiktas straipsnyje *Cieszyciel*.

116 Tais. iš *Ciąża*.

117 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

118 Galbūt norėta parašyti *słûgouti* arba *słougouti* (?)

119 Tais. iš *Ciążenie*.

120 S. Ropel. *Cięžkonogi*.

Ciotka, tetute.
Ciotuchna, ob. ciocia.
Cis, cysa-medis.
Cisawy, raudas.
Cisina, cysinas.
Ciskać, swajdyti.
Ciskacz, swajdytos.
Ciskanie, swajdymas.
Ciskawka, swajdykle.
Cisnąć, swijsti,
Cisnienie, swijdimas. ob. ciskanie
Cisowy, cysinis.
Ciszeć, ob. cichnąć, tilti. //
[I 142] Ciszej, ob. cicho, tylej.
Ciszkiem, tyłù.
Ciszyć, tildyti.
Ciuciubabka, źiuźis,
Ciułać, astąkauti, żyję z tego co uciulał, gywenù isz to, kû sù-astąkawau.
Ciupa,
Ciupać, ob. ciapać.
Ciura
Ciurzeć[121], cziurksnoti
Ciurkiem, cziurkszlù tekieti.
Ciwun, tiewunas,
Ciźba, gauja, mine.
Ciżma, ciżmy, czebatytej[122], arba czebatelej.
Ckliwie, łajżkéj.
Ckliwość[123], łajżkumas.
Ckliwy, łajżkùs.
Cknąć się, szirdis pykst[124].
Clarz, ob. celnik, mujtinikas.
Cło, mujtas.
Cma, wielie,
Cmentarz, kapas, kapaj. //
[I 143] Cmić, temti.

Cmiel, czmiel, ob. trzmiel.
Cmokać, smokczioti[125], koni głosem, gerinti źirgus bałsù.
Cnota, cnata, gamta, dorybe.
Cnotliwie, doraj.
Cnotliwość, dorybe.
Cnotliwy, doras.
Cnotołomny, nûdiemis.
Cnotobny[126], dorybęmylis.
Cny, laubsùs, garbùs.
Co, kas[127].
Codzien, kasdiena, arba kiekdiena.
Codziennie, kasdienej.
Codzienny, kasdieninis
Cofanie, cofnienie, grąźinimas.
Cofnięty, cofniony, sugrąźintas.
Cogodzinnie, kaswałanda.
Cokolwiek, czegokolwiek, kasnorint, kąnorint, arba kounorint.
Comiesięcznie, kasmienu.
Coniedzielnie, kas nedielęs diena.
Conocnie, kasnakti. //
[I 144] Córca, dukre, duktie.
Coraz, kaskarta.
Córczyn, córczy, dukrinis.
Córunia, dukterajte.
Corocznie[128], kasmeta.
Coroczny, kasmetinis.
Coś, czegos. kąs, arba[129] kû. ko,
Cotrzećiodzienny, kastridienis.
Cotrzecioletni, kastretmetinis.
Cotygodniowy, kasnedielinis.
Cóż, kasgi[130]., kogi.
Cuch[131], umas.
Cuchnienie, ob. cuch.
Cuchnąc, dwokti., cuchnie jemu z gęby, dwok jeam isz burnos.

Cuchthauz, metawonęs-numaj.
Cucic, budinti
Cud, stebukłas.
Cudacki, cudaczki, kéjstas
Cudacznie, kéjstaj.
Cudactwo, kéjsti, dajktaj. //
[I 145][132] Cudaczyć, żajmoti.
Cudaczyć się, żajmotęis.
Cudak, żajma.
Cudnie[133], stebuklingaj. grażej
Cudność, stebuklinga[134] grażybe.
Cudny, stebuklingaj grażùs.
Cudo, kiéjstas.
Cudomówny, kiejstkalbis.
Cudoprętny[135], kéjsłazdis.
Cudosławny, stebukłajsgarsùs.
Cudotworca, stebukłûdarytojas.
Cudotworność, stebuklingumas, arb stebukłudarimas
Cudotworny, stebukłus darąs.
Cudotworzyć, stebukłus daryti.
Cudownie, stebuklingaj.
Cudowność, stebuklingumas.
Cudowny, stebuklingas.
Cudze, swetimas.
Cudzić, ob. czesać. //
[I 146] Cudzołożca, swetmoterys.
Cudzołożki, ob. cudzołożny.
Cudzołożnica, swetmoterie.
Cudzołożniczy, swetmoterinis.
Cudzołożnik, ob. cudzołożca.
Cudzołożny, swetmoteringas.
Cudzołożstwo, swetmoterawimas.
Cudzołożyc, swetmoterauti.
Cudzostronny, swetszałauis.
Cudzoziemszczyzna[136], sweteszalis.
Cudzoziemieć, praszalejtis,. szałauis.
Cudzoziemka, praszalejte.
Cudzoziemski, praszalejtinis.
Cudzy, swetimas.
Cudzisłow[137], swetżodis.
Cug, trukis.
Cugiel, cugle[138], kamanas.
Cugowy, ważninkas[139], arba ważninkinis.
Cukier, sukras, cukrùs.
Cukierek, cukretis, sukrytis. //
[I 147] Cukérnia[140], sukriniczia.
Cukernica[141], sukriniczele.
Cukiernicki, sukrininkinis.

[121] S. Ropel. *Ciurczeć.*

[122] Prad. rašyti *b,* bet ištaisyta.

[123] Tais. iš *Chliwość.*

[124] Parašyta *pyksta,* bet galinė *a* lyg ir mėginta nutepti, nuvalyti, t.y. nubraukti.

[125] Buvo parašyta *cnokać,* bet ištaisyta.

[126] S. Ropel. *Cnotolubny.*

[127] Tais. iš *kû.*

[128] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

[129] Ž. *arba* įtrp.

[130] Ž. taisytas.

[131] Prad. rašyti *Ch,* bet ištaisyta.

[132] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *6* — tai lanko numeris.

[133] Tais. iš *Cudownie.*

[134] Tais. iš *stebuklingas.*

[135] Tais. iš *Cudnoprętny.*

[136] S. Ropel. *Cudzoziemczyzna.*

[137] S. Ropel. *Cudzysłów.*

[138] Tais. iš *cuglie.*

[139] Tais. iš *ważninkaj* (?)

[140] S. Ropel. *Cukiernia.*

[141] S. Ropel. *Cukiernica.*

Cukiernik, sukrinykas[142].
Cukrować, sukrinti.
Cukrowaciec, sukrieti,
Cukrowanie, sukrawoimas.
Cukrowany, sukrawotas, sukrytas.
Cukrownia, sukrine.
Cukrowny, sukringas.
Cukrowy, sukrinis.
Cukry, sukraj. stracił zęby od cukrow, be dantû paliko nu cukrû.
Cukrzeć ob. cukrowacieć.
Cukrzyć, ob. cukrować.
Cuma, łajwo, wirwe.
Cumować, pririszti walti pri kraszto[143].
Cumowanie, p riszimas łajwo pri kraszto.
Cup, kap.
Cupać, tykinti
Cupel ob. Cypel. //
[I 148] Cwał, czwał, zoweda. czwałem pędzić, zowedù ginti.
Cwałować, kipersûti.
Cwilich[144], swilikaj.
Cwilichowy,[145] swilikinis.
Cwiartka, czwertele, ketwirtelis.
Cwiartkowy, kétwirtinis.
Cwiczenie, skudrinimas.
Cwiczony, skudrintas[146].
Cwiczyć, skudrinti.
Cwiczyć się, skudrintęis.
Cwiczenszy[147], skudresnis.
Cwiczyciel, skudrintojas.
Cwieczkować, ob. cwiekować.
Cwieczysty, winiûtas.
Cwiekarczyk, winkalelis.
Cwiekarski, winkalinis.
Cwiekarstwo, winkalimas
Cwiekarz, winkalis, arba winiû kaliejas.
Cwiekować, winys kalti, arba kalinieti.[148]
Cwierc, czwertis, kétwirtis arba bertajnis. cwierc pura, kétwirtis pura[149] arba baczkos. //
[I 149] Cwiercfuntowy, czwertis swaro.
Cwierciokciowy, czwertis masto, arba ûlekties.
Cwiercmilowy, czwertis milęs.
Cwiercokręgu[150], czwertis łanko, ob. kwadrans.
Cwierciowy, czwertinis.
Cwierciobocznie[151], cwierciobocznу, kéturszonej, kéturszoninis. ob. kwadratniej, kwadratny.
Cwierczeć, czirkszti, cwierknąc, czirsterieti[152].
Cwierk, ćwierkanie, czirszkésys[153], czirszkimas.
Cwiertnia, ketwirtis, sajkas tejp wadinas.
Cwierkotać, czirszczioti.
Cwiertowanie, czwertawoimas.
Cwikła, batwinis.
Cwiklany, batwininis.
Cwikel[154], ob. klin.
Cybant[155], tekiniû, gélźies łankas.
Cyborym, cimborija.
Cybula, ob. cebula,
Cyc, kalenkorùs drobe.
Cyc[156], papas.
Cycać ob. sać. //
[I 150] Cycał, papźindis.
Cycasty, pabingas[157].

Cycek, papelis.
Cyckowy, papinis. brodawka cycowa, karpa papine
Cycoch, cycon, ob. cycal.
Cycowaty, papûtas.
Cycowy, kalenkurinis.
Cyfra, liźma, cyfry Arabskie, liźmas Arabû.
Cyfrować, liżmawoti.
Cyfrowanie, liżmawoimas.
Cyfrowy, liżminis.
Cyga. ob. bąk, fryga[158].
Cygan, cigonas., cyganka, cigone.
Cyganic, kropti, wilti, apgaudinieti.
Cyganię, cigonatis.
Cyganski, cigoninis.
Cyganstwo, cigonija.
Cygaro, cigara.
Cyklop,
Cyklopski[159], //
[I 151] Cykorya,
Cykoryowy,
Cykuta,
Cyl, cylować, ob. cel, celować.
Cylinder[160],
Cylindrowy,
Cymbał, cymbały, cimbołaj.
Cymbał, timpinas.
Cybalista[161], cimbolinikas.
Cymborym, ob. cyboryum.
Cyment, ob. cement.
Cyna, cina.
Cynader, cynadry, ob. nerki.
Cynamon, cinamonas.
Cynamonowka, cinamonine worielka.
Cynamonowy, cinamoninis[162].
Cyndloch[163], paniauka.
Cyndlont, knatas.
Cyngiel, cingélis. //
[I 152] Cynk, zinkas.
Cynkować, zinkowoti.
Cynkowy, zinkinis.
Cynober,
Cynobrowy,
Cynowy, cininis.
Cypel, ob. przylądek.
Cyprijski, ciprinis, wino cypryjs-

142 Tais. iš *sukrinikas*.
143 Prad. rašyti *p*, bet ištaisyta.
144 S. Ropel. *Cwelich*.
145 S. Ropel. *Cwelichowy*.
146 Tais. iš *skudrinti*.
147 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
148 Visas šis straipsnis įterp.
149 Prad. rašyti *b*, bet ištaisyta.
150 S. Ropel. *Cwierciokrąg*.
151 Tais. iš *Cwiercioboczny*.
152 Tais. iš *czirsteriej*.
153 Įterp. *r*.
154 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
155 Tais. iš *Cibant*.
156 Buvo parašyta *Cyć*, bet diakritikas nuteptas, nuvalytas.
157 Turbūt norėta parašyti *papingas*.
158 Tais. iš *fayga*. S. Ropel. vokabulos ir jų sinonimai visur ištisai rašyti didžiosiomis raidėmis, tik pirmoji ž-io raidė visur dar didesnė, — tad ž-io *FRYGA* raidę *R* S. Dauk. turbūt buvo netyčia perskaitęs kaip *A*.
159 Ž. taisytas; S. Ropel. *Cyklopejski*.
160 Prad. rašyti *Cylindro*, bet ištaisyta.
161 S. Ropel. *Cymbalista*.
162 Ž. galas taisytas.
163 Tais. iš *Cinloch*.

kie[164], winas ciprinis.
Cyprys, cipris medis.
Cyprysowy, ciprinis.
Cyra, cera ob. cyrować.
Cyranka, krikuże, antis.
Cyrk, ob. Jgrzysko,
Cyrkiel, cirkélis.
Cyrkielnik[165], cirklinikas.
Cyrkielniczy, cirklinis.
Cyrklować, cirklawoti.
Cyrklowy, cirklinis.
Cyrkuł, skrydulys //
[I 153] Cyrkulacya[166], skrydulawimas.
Cyrkularny[167], skrydulinis. ob. obowodowy, okolny.
Cyrkularz, apigardinis. ob. okolnis.
Cyrkulować, skrydulůti. ob. obiegać, krążyć.
Cyrograf, dakumentas[168] i sudû[169] knigas neitrauktas.
Cyrować, adyti.
Cyrowanie, adymas.
Cyrulicki, kraulejdinis. ob. cyruliczy.
Cyrulstwo[170], kraulejdyste
Cyruliczek, kraulejdytis.
Cyruliczny, ob. Cyrulicki.
Cyrulik, kraulejdis.
Cyś, papelis.
Cysterna, szuline ûłoiej' iszkałta.
Cysterka, sisterka
Cysters, sistersûs.
Cysterski, sistersinis.
Cyt, cit, sziuksztû. nutildimas.
Cytacya, ob. pazew, pawadinimas., pridûras, cytacya z Wirgiliusza, pridûras isz Wirgilaus. //
[I 154] Cytadela, kariczia.
Cytara, Citara.
Cytarzysta, citarista.[171]
Cytaty, rasztû-priduraj.
Cytować, ob. pozwać.
Cytowanie, pridurimas.
Cytr, citrunas medis. ir obułas.
Cytra, ob. cytara, grać na cytrze, citrą skambinti arba skąbinti.
Cytrowy, citruninis.
Cytryn, cytryna, ob. cytr.
Cytryniasty, citrunůtas.
Cytrunowy, citruninis.
Cytrzysta, citarista.
Cytwar,
Cytwarowy,
Cywa, cywka, ob. cewa, cewka.
Cywilizacya, akyłumas.
Cywilizować, akylinti.
Cywilizowanie, akylinimas.
Cywilizowany, akyłas.
Cywilnie[172], ukingaj, on jest cywilnie umarły, jis yra ukingaj numiris[173]. //
[I 155] Cywilność, ukingumas.
Cywilny, ukingas, ukiszkas.
Czaban, jautis didzosęs bądos. arba czabanas.
Czabanka, karwe, didiosęs bądos.
Cząber, cząbr.
Czad, twajgas.
Czaić[174] się, ob. przyczajać się, zaczajać się, prisimesti. ob. skradać się.
Czajczy, pępinis.
Czajka, pępe.

Czal, pakała, uźpakalis, ob. tył, wpaść z czalu na nieprzyjaciela[175], antpulti nu uźpakalo neprietelu.
Czamara, czemara, ob. czamarka.
Czamarka, czemarele.
Czamboł, czambuł[176], antpûlis, czamboł Tatarski, *antpûtis*[177] Tautoriû arba Płatburniû[178].
Czamlet, ob. kamlot, kumlotas..
Czanka, szaka
Czapczyna, kepurale.
Czapeczka, képurate, képurele.
Czapecznik, kepurnykas[179]. ob. czapnik.
Czapka, képure.
Czapkować, képurieti. //
[**I 156**] Czapkowanie, képurieimas.
Czapkownis, képurtraukis.
Czapkowy, képurinis.
Czapla, źuwiedra,
Czaplę, źuwiedratis.
Czapli, źuwiedrinis.
Czapnictwo, kepurawimas.
Czapniczy, képurnikinis.
Czapnik, képurnykas[180].
Czaprak, dągałas.
Czapstrzyk ob. capstrzyk.
Czar, czary, źawietes, wierzyć w czary tikieti i źawietes[181].
Czara, kauszas. ob. czasza, ob. Kielich.
Czarci, welniszkas. czarci-łajno, driweldrekis.
Czarcik, welnelis, kipszelis.
Czarka, taurie, ob. filiźanka.
Czarne, ob. czarny.
Czarniawość, jûdumas. jûdokumas
Czarniawy, jûdokas.
Czarniawo[182], jûdokaj.
Czarniuchny, jûditelys. //
[**I 157**] Czarno, jûdaj.
Czarnobarwny, czarnobarwy, jûdbarwis.
Czarnoblady[183], bałsganas.
Czarnobłękitny, tamsejmielinas[184]. jûdajmielinas.
Czarnobrewa, czarnobrywa, jûdantaké.

164 Tais. iš *cypryiskie.*
165 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
166 Tais. iš *Cirkulacya.*
167 Tais. iš *Cirkularny.*
168 Tais. iš *dokumentas* (?)
169 Ž. *sudû* įtrp.
170 S. Ropel. *Cyrulictwo.*
171 *Visas šis straipsnis įtrp.*
172 Tais. iš *Ciwilnie.*
173 Tais. iš *numiręs.*
174 Ž. taisytas.
175 Prad. rašyti *nieprzyjacil,* bet ištaisyta.
176 Šis ž. įtrp.
177 Turbūt norėta parašyti *antpûlis.*
178 Prad. rašyti *b,* bet ištaisyta.
179 Turbūt prad. rašyti *kepurni,* bet ištaisyta.
180 Tais. iš *képurnikas.*
181 Iš tikrųjų parašyta *tikieti i źawietes wierzyć w czary,* bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *3, 4, 1* ir *2.*
182 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Czarniawo* pateiktas prie vokabulos *Czarniawy.*
183 S. Ropel. *Czarnoblady.*
184 Tais. iš *tomsejmielinas.*

Czarnobrewy, jûdantakis.
Czarnogłow
Czarnogłowka,
Czarnogłowy, jûdgalwis.
Czarnogrzywy, jûdkartis.
Czarnoksiązki, ciuslinis, pałać czarnoksiązki, rumas ciuslinis.
Czarnoksiąznica, ciuslinyké[185], jûdkninginiké[186].
Czarnoksiąźniczy, ob. czarnoksięski, czarnoksięźnikowy,[187]
Czarnoksiąznik, ciuslinykas, jûdkninginikas.
Czarnoksiąźnikowy, ciuslinikinis, jûdkninginis.
Czarnoksięztwo, ciuslybe, jûdkningumas.
Czarnokwit.
Czarnolicy, jûdwejdis.
Czarnomorski, jûdjurinis, ‹jûd›uksinjurinis[188].
Czarnomorzec, jûdjuris, uksinjuris, czarmorzeć kozak, jûdjuris (Kazokas).
Czarnooki, jûdakis. //
[I 158] Czarnopiory, jûdpłunksnis.
Czarnopstry, rajnas, margas.
Czarność, jûdybe.
Czarnosiny, jûdajmielinas.
Czarnoskrzydly, jûdsparnis.
Czarnoszyi, jûdkaklis.
Czarnowełny, jûdwilnis.
Czarnowłosy, jûdpłaukis.
Czarnoziem, jûdźiamis[189], arba jûdoja-żiame.
Czarnucha, czarnuszka, mielene.
Czarny, jûdas.
Czarne[190], jûdas, pokoj wybity czarnem, trobas iszmusztaj jûdû.
Czarodziej, żawietinykas.
Czarodziejka, żawietinyke[191].
Czarodziejski, żawietinis, słowa czarodziejskie, żodej żawietinej. ob. czarowny, czarujący.
Czarodziejsko, żawietingaj.
Czarodziejstwo, żawieimas.
Czarować, żawieti, burti
Czarowanie, zawieimas.
Czarnowierca[192], tikciuslis. //
[I 159] Czarownica, żawietinyké.
Czarowniczy, żawietininkinis
Czarownie, żawietinaj.
Czarownik, żawietinikas.
Czarowny, żawieis. ob. czarujący, uroczy.
Czart, welnias.
Czartowstwo[193], welnybe.
Czartowski, welniszkas.
Czarujący, żawieis.
Czary, żawietes.
Czas, łajkas, cziesas.
Czasem, kartajs, kanakados.
Czasoboj, czasobojca, łajkklejdis, łajkoklejdąs.
Czasopis, łajkraszis.
Czasopisarski, łajkraszinis.
Czasopisarstwo, łajkraszimas.
Czasopisarz, łajkoraszytos.
Czasopiski, łajkrasztinis.
Czasopismo, łajkorasztas.
Czasować,
Czasowanie, //
[I 160] Czasowładny, łajkwaldis.
Czasowość, ob. doczasowość ob.

doczesność.

Czasowy, łajkinis, ob. doczesny.

Cząstka, dalale[194].

Cząstkowo, dalytinaj. ob. częściowo.

Cząstkowy[195], dalinis[196].

Czasza, taurie, taurage.

Czaszka, kaukole.

Czaszkowaty, kaukolietas.

Czata, czaty, sargtis, sargtys.

Czatnik, czatownik, tykotojas

Czatować, tykoti.

Czatawanie[197], tykoimas.

Czatownik ob. czatnik.

Czatowy, sarginis.

Czaus, cziausùs, Turkû tekunas. arba kurielùs.

Czchnąc, ob. kichać.

Czcić[198] godoti. czcić Boga, Diewą godoti.

Czciciel, garbintos, laubsintos. ob. czytelnik.

Czcicielka, garbintoja, laubsintoja, ob. czytelniczka. //

[**I 161**] Czcigodność, wertybe garbieswertybe.

Czcigodny, garbieswertas.

Czcilubny, garbmylis.

Czczenie, garbinimas.

Czczo, tusztej, tuszczej.

Czczość, tusztybe.

Czczy, tuszczias.

Czczyć, ob. sterczeć, wystawać, timpsoti, rioksoti.

Czczyć się, ob. cklić się, cknić się. spindieti.

Czech, Czekas.

Czesi, Czekaj.

Czechrać, ob. czokrać.

Czechrzyca,

Czeczotka,

Czeczuga,

Czego od co, ko.

Czekać, łaukti.

Czekanie, łaukimas.

Czekułada, czekulada.

Czekuladnik, czekuladnykas.

Czekuladowy, czekuladinis.

Czeladka, szejmynate, szejmele. //

[**I 162**] Czeladnik, giźùs, czeladniczek, giźelis.

Czeladno, szejminingaj.

Czeladny, szejmininis.

Czeladz, szejmina.

Czele, ob. czoło.

Czelność, priszakis.

Czelny, priszakinis.

Czeluść, pałupis, arba żądas.

Czelusciowy, żądinis, pałupinis.

Czem od co, kûmi.

Czemu, diełko.

185 Tais. iš *ciuslinykas.*

186 Tais. iš *jûdkninginikas.*

187 Visas šis straipsnis įtrp.

188 *Raidė r* tais. iš *n.*

189 Prad. rašyti *jûdźe*, bet ištaisyta.

190 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Czarne* pateiktas prie vokabulos *Czarny.*

191 Prad. rašyti *źawietini*, bet ištaisyta.

192 S. Ropel. *Czarowierca.*

193 S. Ropel. *Czartostwo.*

194 Tais. iš *dalele.*

195 Tais. iš *Częsciowo.*

196 Visas šis straipsnis taisytas.

197 S. Ropel. *Czatowanie.*

198 Tais. iš *Czcicić.*

Czep, ob. czepiec.
Czepać, ob. zaczepiać.
Czepcowy.
Czepek, czypek, czepeczek, czypeczek.
Czepiać, kludyti.
Czepic, kabinti, kludyti.
Czepiec, czepek, kartokszlis.
Czepica[199], werstuwie.
Czerak, wotis.
Czerada[200], burys.
Czeremcha, ijwa. jewa. //
[I 163] Czerep, czerepa[201], szuké.
Czerepacha, czerepakas, rópuże, ob. żołw.
Czeresnia,
Czerkas, Czerkas.
Czerkaski, Czerkasinis.
Czerkies ob. Czerkas.
Czern, jůdes.
Czerniący, jůdinąs[202].
Czernic, jůdinti.
Czernica, mieline.
Czerniciel, jůdintojas, wajnotojas, wajnis
Czerniczka,
Czernidło, jůdes.
Czerniec, jůdůti.
Czerniecki,
Czerniectwo.
Czernienie, jůdinimas.
Czernina, mielinine.
Czerniusieńki, czerniutenki, jůdytelys.
Czerp, czerpaczka, semtuwe
Czerpać, semti. //
[I 164] Czepacz[203], siemiejas.
Czerpaczka, ob. czerp. czerpadło,
Czerpanie, siemimas.
Czerstwić[204], stiprinti, źalukinti.
Czerstwiec, stiprintęis.
Czerstwienie, kijtieimas, czerstwienie chleba, kijtieimas důnos.
Czerstwo, źalukéj.
Czerstwość, żalukumas. czerstwość źdrowia, żałukumas swejkatas.
Czerstwy, żalukas.
Czerw, kirmele.
Czerwcowy, kirmieszinis.
Czerwic, kirmieti.
Czerwiec[205], kirmieszas.
Czerwień, karmazinas
Czerwieniałość, raudonyme.
Czerwienić, raudonûti.
Czerwienić się, nurausti.
Czerwienidło, raudona barwa.
Czerwieniuchny, czerwoniuchny, raudonytelys.
Czerwienny, raudonas. //
[I 165] Czerwiwy, czerwliwy, kirmietas.
Czerwonawość, rauswumas.
Czerwonawy, rauswas.
Czerwonczyk, czerwieniec, raudonasis aukso piningas.
Czerwońka, kruwinoje tryda. arba żywataj.
Czerwono, raudonaj.
Czerwonobarwny, raudonbarwis.
Czerwonobrody, ob. rudobrody.
Czerwonogardły[206], raudonkaklis.
Czerwonogon, raudonûdegis.
Czerwoność, raudonumas.

Czerwonowłosy, ob. rudowłosy.
Czerwony, raudonas.
Czerworocz[207], kirmgraużas.
Czerwowaty, kirmietokas.
Czeryn, ugnawiete.
Czesać, szukûti. czesać włosy płaukus szukûti.
Czesadło[208], szukas, greciùs.
Czesanie, szukawimas.
Cześć, gôda, być dbałym o cześć swoją, rejk siełwartoti apej sawą gôdą. //
[I 166] Część, dalis, część pierwsza, *dalis pirma*.
Częściej, tankiaus.
Częściomo, dalimis mokieti.
Częściowy, dalinis.
Cześciwy, godingas.
Czeski, Czekinis.
Czesnik, ragintojas[209].
Czesnikowstwo[210], raginyste.
Czesnikowa[211], ragintoja, arba wieszne.
Czesnikowski, ragintinis.
Czesny, gôdingas.
Czestka, gôdele.
Czestnik, ob. uczestnik.
Częstny, ob. podzielny.
Często, tankéj. dosyć często, gana tankéj.
Częstokoł, tankmietinis. tankbaslis.
Częstokroć, par tankéj arba per tankéj.
Częstokrotnie, atwejû atwejejs, schadzali się częstokrotnie, rankioies atwejû atwejejs.
Częstokrotny, ob. częsty. //
[I 167] Częstość, tankybe.
Częstotliwy[212], tankinùs.
Częstotliwość, tankinimas.
Częstotliwie[213], tankintinaj.
Częstować, raginti, wajszinti,
Częstować się, raginties, wajszinties.
Częstowanie, raginimas, wajszinimas.
Częsty, tankùs.
Częsciejszy, tankésnis.
Czeszczyźna, czekumas
Czeszka, Czeké.
Czeznąc, wiesti.
Czkać, cziaudieti.
Czkauka, cziaudulys.
Człeczy, ob. człowieczy,
Człeczyna, źmogalùs, dobry człeczina, géras źmogalùs, biedna człeczyna, wargstùs źmogalùs.
Człeczysko[214], źmogunas, dobre człeczysko, łabas źmogunas.
Człek, źmogùs, ob. człowiek.

199 S. Ropel. *Czepiga.*
200 S. Ropel. *Czereda.*
201 Ž. *czerepa* įtrp.
202 Prad. rašyti *jûdinû*, bet ištaisyta.
203 S. Ropel. *Czerpacz.*
204 Tais. iš *Czerstwieć.*
205 Parašyta *Czeriec*, bet ištaisyta.
206 Antroji *r* įtrp.
207 S. Ropel. *Czerwotocz.*
208 Prad. rašyti *Czesz*, bet ištaisyta.
209 Ž. taisytas.
210 S. Ropel. *Cześnikostwo.*
211 Buvo parašyta *Czesznikowa*, bet *z* išbr.
212 S. Ropel. *Częstotliwie.*
213 S. Ropel. *Częstotliwy.*
214 Įtrp. *ł.*

Człekobóg, żmogdiewis, łabiaus, Bóg i człowiek Diewas ir żmogùs. //
[I 168] Człekobojca, żmogżudis, ob. mężobojca.
Człekolubność[215], żmogmejle.
Człekolubny, żmogmilis.
Człekorodny, żmoggimis.
Człekożerca, zmogrijis. ob. ludożerca.
Człon, członek, strajpstis[216], członkas.
Członkowanie, strajpstijimas
Człowieczek, żmogélùs.
Człowieczeński, żmogiszkas, zmoginis, ob. ludzki.
Człowieczenstwo, żmogyste.
Człowieczy, żmogiszkas.
Człowieczyna, żmogalùs, człeczysko, żmogunas.
Człowiek, żmogùs.
Człowiekobóg, człowiekobójca, ob. człegobóg[217], człekobojca.
Człowiekolubiec, żmogmilis.
Czmer, swajgulys.
Czmerać, swajgti.
Czochrać[218] się[219], purintęis[220].
Czochrać, purinti[221], kedenti.
Czochranie, kedinimas, purimas//
[I 169][222] Czołeczko, ob. czołko.
Czolenko, waltele.
Czołg, slinkimas, cziużkimas.
Czołgiem, slinkdamas, cziużkdamas.
Czołgać się, słankioti, węże czołgaja się, żaltej słankio, arba słąkio.
Czołgacz, cziuksztinas.
Czołganie się, słankioimas, cziużkimas.
Czołganiec, ob. czołgacz.
Czołgatny[223], czołgotny, cziużkąs.
Czołko,
Czołn[224], czołno, waltis.
Czołnek, waltele.
Czołnik, waltinikas.
Czołnko[225], ob. czołenko.
Czoło, kakta.
Czołobitnie,
Czołobitność,
Czołobitny,
Czołobitny,[226]
Czołowy //
[I 170] Czop, szpuntas.
Czopek, szpuntelis.
Czopować, spuntawoti[227]
Czopowe, rinklawa nu géramû dajktû.
Czopuch, ob. cepuch
Czort, ob. Czart.
Czosnaczek, szisznakelis.
Czosnak, szisznakas.
Czosntek[228], czostek, szisznakas.
Czonsnkować[229], szesnakûti[230].
Czosnkowy, szesznakinis[231].
Czterdzieści, kétures deszimtis.
Czterdziescioro, kéturdeszimtiej'
Czterdziesiątnica, kéturdeszimtoje.
Czterdziestka, kéturdeszimtke[232].
Czterdziestny, keturdeszimtasis.
Czterdziestodniowy, kéturdeszimtdieninis.
Czterdziestogodzinny, kéturdeszimtadininis.
Czterdziestoletni, ketùrdeszimter-

gis.
Czterdziesty, kéturdeszimtasis.
Czterechsetny, kéturszimtis. //
[I 171] Czterej, czterech, kéturiesû.
Czternascie, kéturioleka.
Czternaścioro, kéturiolekoj'.
Czternastka, kéturiolekine.
Czternastodniowy, kéturiolekdienis.
Czternastu, kéturioleka.
Czternasty, keturiolektasis.
Czterodniowy, kéturdienis.
Czterofuntowy, kéturswaris.
Czterokąt[233], kéturkampis. arba kéturkąpis.
Czworokonny[234], kétureis.
Czworokrotny, kétweriopas.
Czworolecie, kétwerimetaj
Czworoletny, kétwergis.
Czworołokciowy, kéturmastis.
Czteromiarowy, czterostopowy, kéturkurpis.
Czteromiesięczny, kéturmienesinis.
Czteropiątrowy,
Czterosetny, kéturszimtis.
Czterostopowy, keturpiedis arba kéturkurpis.
Czterosylambny[235], keturbałsunis //
[I 172] Czterowierz, keturejlis.
Czworozłotowka[236], kéturauksinis.
Cztery, kétury.
Czterykroć, kétury szimtaj tuksstancziû[237].
Czterysta, keturi szimtaj.
Czub, kûdas.
Czubacz, kûdocziûs.
Czubaty, kûdûtas.
Czubek, kûdatis arba kûdelis.
Cziubiasty[238], kûdingas.
Czubić, peszti.
Czuć, justi. czuć zimnó, ciepło, głod, justi szalti, szilti, alki.
Czuch, ob. węch, ûdimas.

215 Prad. rašyti *Czel*, bet ištaisyta.
216 Įtrp. *j*.
217 S. Ropel. *Człekobóg*.
218 Įtrp. *r*.
219 S. Ropel. *Czochać się*.
220 Ž. taisytas.
221 Ž. taisytas.
222 Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *7* — tai lanko numeris.
223 Tais. iš *Czołgotny*.
224 Virš *n* nubrauktas diakritikas.
225 Ž. taisytas.
226 Antrą k. parašyta ta pati vokabula.
227 Prad. rašyti *szu*, bet ištaisyta į *spuntawoti*, nors galbūt norėta parašyti *szpuntawoti* (?)
228 Įtrp. *n*.
229 S. Ropel. *Czosnkować*
230 Tais. iš *czesnakûti*.
231 Tais. iš *szcsznakas*.
232 Tais. iš *kéturdeszimti*.
233 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Czterokąt* čia pateiktas prie vokabulos *Czterogran*.
234 Ši bei dar keturios tolesnės vokabulos S. Ropel. prasideda ne *Czworo-*, bet *Cztero-*.
235 S. Ropel. *Czterosyllabny*.
236 S. Ropel. *Czterozłotówka*.
237 Prad. rašyti *kéturi*, bet ištaisyta; buvo parašyta *kétury szimtaj*, bet dar pridurta *tukstancziû*.
238 S. Ropel. *Czubiasty*.

Czucha, ob. szuba, kajlinej. arba, meszkinas, wilkinas &.
Czuchrać, ob. czochrać, purinti.
Czucie, jutimas.
Czuhaj, czuja, czujka, kiriejùs.
Czujnie, czujno, jautrej
Czujność, jautrumas, jautrybe.
Czujny, jautrùs. //
[I 173] Czule,
Czułko, ob. czołko.
Czułość, jutimas.
Czuło, ob. czule.
Czuły,
Czuprina, cziuprina.
Czupurny, papurgalwis.
Czuryło, ob. chłystek.
Czutk[239], czutliwy, ob. czuły.
Czuwać, jausti.
Czuwałość, ob. czujność.
Czuwać[240], jautiejas[241]
Czuwanie, jautimas.
Czwał, ob. cwał.
Czwarcizna, kétwirte.
Czwarta[242], ob. czwarty.
Czwartak, czwertka[243] piningû.
Czwartek, kétwergas.
Czwartka, czwertis, ketwirtoje dalis.
Czwartkować, czwertawoti.
Czwartkowy, kétwerginis. //
[I 174] 2 Czwarty, kétwirtasis.
1 Czwartoletni, ketwergis.
Czwarzyć się, najrytęis.
Czworaki, kétweriopas.
Czworka, kétwertas.
Czworonasob[244]. ketweriopaj.
Czworonog[245], kéturkois.
Czworny, ktweriopas[246].
Czworno[247], kéturiesù.
Czworoboczny, kéturszalinis.
Czworobok
Czworoczub[248], kéturkûdis.
Czworodroże, kéturkialas.
Czworodzielny, kéturskilis.
Czworodzienny, kéturdieninis.
Czworogłosie, kéturbalsis. ob. kwartek[249].
Czworogłowy, kéturgalwis.
Czworogran, kétwirtajnis.
Czworojarzemny, kéturjungis.
Czworojęzyczny, kéturlieźuwis.
Czworokąt, kéturkąpis. //
[I 175] Czworokątny, ketwirkantinis, kéturkątinis.
Czworokoły, keturtekinis.
Czworokrotny, ob. czterokrotny,
Czworokształtny, kéturskwarmis.
Czworoletni, kétwergis.
Czworolecie[250], ketwery metaj.
Czworolicy, keturwejdis.
Czworolisty, kéturłapis.
Czworonogi, keturkois.
Czwororęki, kéturrankis, kéturrąkis.
Czwororogi, kéturragis.
Czworościan, kétursienis.
Czworostronny, kéturszalis.
Czworoszczepny, kéturskilis.
Czworowiosły, kéturirklis[251].
Czworozęby, czworozębny, kéturdantis, arba keturdątis.
Czworożeniec, kéturpatis.
Czworzysty, kétweriopas, ob. poczworny.
Czy, czyli, ar, argi. czy ja wiem, ar asz źinau.

Czyhać, tykoti,
Czyj, kieno, arba kijno.
Czyjakolwiek, kienonorint. //
[I 176] Czyis, kienonoris.
Czyn, wejkalas.
Czynić, daryti, czynic zle, dobre, daryti błogaj, géraj.
Czyniciel, darytojas.
Czynienie, darymas.
Czynnie, wejklej.
Czynik[252], wejkiejas.
Czynny, wejkùs.
Czynsz, donis,
Czynszować, doni mokieti.
Czynszownik, doninykas.
Czynszowny[253], doninis.
Czypek, ob czepek.
Czyścić, anûti.
Czyścić się, anûties.
Czysto, grinaj.
Czystość, grinumas, grynybe.
Czystota, ob. czystość.
Czysty, grinas, plinas, czyste pole, plini łaukaj.
Czyszczący, grininùs.
Czyszczenie, anawimas.
Czytać, skajtyti.
Czytacz, skajtytojas. //
[I 177] Czytający, °skajtus.
Czytanie, skajtymas.
Czytany, skajtytas.
Czytania[254], skajtyniczia.
Czytelnica, skajtytoja.
Czytelnie, paskajtomaj. ajszkùs
Czytelnik, skajtytojas.
2 Czytelny, paskajtomas.
1 Czytelność, ajszkumas.
Czytywać, skajtinieti.
Czytywanie, skajtinieimas.
Czyź, argi ob. czy.
Czyż, czyżyk, czyżelis. //
[I 178][255] //

239 S. Ropel. *Czutki.*

240 S. Ropel. *Czuwacz,* tad ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

241 Tais. iš *jausti.*

242 Tais. iš *Czwarty.*

243 Įtrp. *t.*

244 S. Ropel. *Czwórnasób.*

245 S. Ropel. *Czwornóg.*

246 Turbūt norėta parašyti *kétweriopas.*

247 S. Ropel. *Czworo.*

248 Prad. rašyti *Czworob,* bet ištaisyta.

249 S. Ropel. *Kwartet.*

250 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

251 Prad. rašyti *kéturil,* bet ištaisyta.

252 S. Ropel. *Czynnik.*

253 Antroji *n* įtrp.

254 S. Ropel. *Czytelnia.*

255 Psl. 178 yra tuščias.

[I 179] D.

Dąb, ążułas, arba ûżułas.
Dębek[1], ążułajtis arba ûżûlelis.
Dębnik[2], ążulynas.
Dąbrowa, ążûlinois.
Dąbrowisty, dąbrowy, ążûlingas.
Dać, dûti.
Dąc, pusti.
Dach, stogas[3].
Dacharz, stiegiejas.
Dachowka, stiegele, arba stigéle.
Dachowkarz, stiegelinykas.
Dachowkowaty, stiegélietas.
Dachowkowy, stiegélinis.
Dachownia, stiegeliniczia.
Dachownik, ob. dachowkarz.
Dachowy, stoginis.
Daga, trumpa karda.
Dąga, grajżtwa[4].
Daję, ob. dać.
Daktyl, daktilis medis.
Daktylowy, daktylinis.
Dal, tolis. //
[I 180] Dalece, tolij.
Dalecze, ob. dalece.
Daleczki, tolitelys, daleczko, tolitelej.
Dalej, tolaus.
Daleki, tolimas. tołùs.
2 Daleko, tolij.
1 Dalszy[5], tolimesnis, tolesnis.
Dalekość, tołumas, tolybe.
Dalej[6], tolaus.
Dalibog, dalipan, Diwże, Diewżi, arba diwż,
Dalmatyka, dalmatika.
Dalopis, tołraszis, ob. Telegraf.
Dalowid, Tolijregis, ob. teleskop.
Dalsza, ob. daleki.
Dalszość, tolis.
Dama, motriszké.
Damascena, Damaszkine.
Damascenski, Damaszkinis.
Damaszkowy, ob. adamaszkowy.
Damula, damulka, damuleczka, motriszkéle.
Damski, motriszkinis.
Dan, dûtas arba raszytas.
Dań, danina, donis. //
[I 181] Dania, Danija, walstybe arba Karalyste.
Danie, dawimas.[7]
3 Dank, diekawone, acziawimas.
2 Daniel, Danielka, danielątko, danielkatis.
1 Danina[8], ob. dań
Dannictwo[9], tarnyste.
Danniczy, tarnautinis,
Dannik, tarnas.
Datliwy[10], ob. danniczy.
Dar, dowana.
Darca, dowanotojas.
Darcie, plieszimas.
Darda, ragotine.
Dardański, Dardaninis.
Daremnić, weltinti.
Daremnie, daremno, wełtuj.
Daremność, weltybe, weltumas.
Daremny, wełtûis.
Daremszczyzna, weltine.
Daremno[11], wełtuj.
Darmocha, ob. daremszczyzna.
Darmochleb. ob. darmojad.
Darmochlubny, weltgiris.
Darmodajka, weltdawe.

Darmogonny, weltwijis[12]. //
[I 182] Darmohardy, didzmołakis.
Darmojad, darmozjad, wełtjedis.
Darmojedztwo, wełtjedyba.
Darmoleg, wełtgulis[13].
Darmopłoch, didzgandis, wełtgandis.
Darmosilny, wełtstęgis.
Darmostoj, wełtstowis, timsotojas. timsotos.
Darmostraw[14], ob. darmojad.
Darmoswar, wełtbarnis.
Darmotrawca, wełtklejdis.[15]
Darmowski, wełtnoris.
Darmozwad, ob. darmoswar.
Darń, weliena.
Darnina, welieninas.
Darniowy, welieninis.
Darnisty, welieningas.
Darnowiec,
Darobierca, doweniemis.
Darodawca, dowendawis. dowendawiejas.
Darolubnik, dowenmylis[16].
Daronosny, dowenneszis. dowenpydis.
Darować, dowanoti.
Darowanie, dowanoimas.
Darowany, dowanotas, arba dowenotas.
Darowizna, dowana //
[I 183] Darownica, dowinotoja.
Darownik, dowinotojas.
Darowny, dowanoimas.
Darowny[17], dowanotas.
Darowywać, dowanoti.
Darski, darsko, darskość, ob. dziarski, dziarsko, dziarskość.

Darty, pliesztas, orzeł darty, erelis pliesztas.
Daruię ob. darować.
Darunek, ob. podarunek, podarek.
Darznąć, drysti.
Darzyć, wykti, darzyło, mu, zboże, wyka jeam jawaj.
Dąs, dąsy, apmaudawimas.
Dąsać się, apmaudauti.
Dąsanie się, apmaudawimas.
Daszek, stogélis.
Daszkowatość, stogumas.
Daszkowaty, stogotas. wieko u tej skrzyni jest daszkowate, wokas tos skrinios yra stogotas.

1 S. Ropel. *Dąbek.*

2 S. Ropel. *Dąbnik.*

3 Galinė *s* tais. iš c.

4 Ž. taisytas.

5 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Dalszy* čia pateiktas prie vokabulos *Daleki.*

6 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

7 Visas šis straipsnis įtrp.

8 S. Ropel. vokabula *Danina* yra po *Daniel.*

9 Pirmoji *n* įtrp.

10 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Datliwy* čia pateiktas prie S. Dauk. praleistos vokabulos *Dalnny.*

11 S. Ropel. *Darmo.*

12 Ž. taisytas.

13 Ž. taisytas.

14 Prieš šią ir tolesniąją vokabulą buvo parašyti skaičiukai, turėję nurodyti kitokią abėcėlės tvarką, bet jie nuskusti.

15 Visas šis straipsnis įtrp.

16 Tais. iš *dowenmilis.*

17 S. Ropel. yra tik viena vokabula *Darowny.*

Data, dûta, taj yra, diena grometoj' paraszyta, kùrioj' ta grometa yra raszyta, wadinas, data.
Datek, paprakas, arba kukulys.
Dätliwość, datność, dosnumas.
Datliwy, datny, dosnûs. //
[I 184] Datować, datawoti, datować list, datawoti grometa.
Datowanie, datawoimas grometos.
Dawać, dawinieti.
Dawacz, dawiejas.
Dawanie, dawinieimas.
Dawca, dawiejas.
Dawczyni, dawieja.
Dawić, ob. dławić, smaugti.
Dawica
Dawiciel, ob. dławiciel, dusiciel,
Dawienie, smaugimas.
Dawień, ob. dawny, ob. dawno.
Dawienki, dawniuchy, dawniutki, dawniutenki. senytelys.
Dawny[18], senas.
Dawnic , minawoti senus dajktus.
Dawniej, ągis, angis, kita karta.
Dawno, senej.
Dawnobyły, senejbuwęs, arba senejbutas.
Dawnoletni, diengalis.
Dawnopomny, senowminis.
Dawność, senumas, senybe.
Dawny, weczas, senas. dawne czasy, seny łajkaj. //
[I 185] Dążenie, swirimas, dożęnie[19] ciał do srodka, swirimas kunû i widuri.
Dążność, swirumas.
Dążyć, swirti.

Dbać,
Dbale,
Dbałość,
Dbały,
Dbanie,
Dębak, winas skaudùs, rugsztas.
Dębczak,
Dębczyna,
Dębianka, ąźûła skaudulys.
Dębić,
Dębiec,
Dębienie,
Dębina, ąźûlynas.
Dębniak[20], ob. dębnik,
Dębny,
Debosz, liebùs.
Deboszerya, liebausina, //
[I 186] Deboszować, liebauti.
Deboszowanie, liebawimas.
Dębowieć,
Dębowy, ąźûlinis.
Debrza, graźi dauba.
Deces, trukumas.
Dech, ałsawimas[21], dwase.
Dechowy, dwasinis.
Decydować, ryszti.
Decydować[22] się, rysztęis. zdecydowałem się na wszystko, ryźaus ant wisso.
Decydująco, ryźtinaj
Decydujący, ryźąs.
Decymalny, deszimtasis.
Decymować, ob. dziesiątkować
Decyzya, ryźimos.
Dedukcya, ob. wywod.
Dedykacya,
Dedykować,
Defalkata, atłaumas.

Defalkować, atłaužti.
Defekt, ida.
Defektowy, idotas.
Deferencya, godoimas, byc dla kogo z wielką // [I 187] deferencyą, rodyti kam didi godoimąs.
Deficyt, trukumas, pokazał się ogromny deficyt w skarbie publicznym, pasirodę didis trukumas ukęs iszdi.
Definicya, apraszymas.
Definiować, apraszyti.
Definiowanie, jistatymaj apraszyma, arba darymas apraszyma.
Defraudacya, nuwylimas.
Defraudant, wyliejas, kontrabandieriûs.
Defraudować, nuwilti.
Dęga, ob. pręga.
Degradacya, nukielimas.
Degradować, nukélti.
Deista, wiendiewis.
Deistka, wiendiewe,
Po deistowskû[23], wiendiewej.
Deistowstwo, ob, deizm, wiendiewybe.
Deizm, wiendiewybe. być posądzonym o deizm, buti itaremù, wiendiewybiej'.
Dekalog, deszimtis Diewo jisakymû.
Dekanalny, dziakoninis.
Deklamacya, pasakoimas.
Deklamacyiny, pasakotinis.
Deklamowator[24], //
[I 188] Deklamować,
Deklamowanie,
Deklaracya, apsakymas, złożyć deklaracyą u komisarza policyi, padieti apsakymą pri kamissoriaus Palicijos.
Deklarować się, apsisakyti.
Deklinacya,
Deklinować
Dekokt, wirałas.
Dekompozycya, isskijdimas.
Dekret, pasmerkimas.
Dekretarz, pasmerkimû kninga.
Dekretować, pasmerkti.
Dekretowany, pasmerktas.
Dekretowy, pasmerkinis.
Delator, praneszięjas.
Delegacya, pasiuntimas.
Delegat, pasiuntinis.
Delegować, pasiunsti.
Delegowany, pasiunstas
Delektować się, gierietęis.
Delfin, runis.
Delia, ‹burka.› kiriejùs.
Deliberacya, rymoimas, dumoimas. //
[I 189] Deliberować, rymoti, dumoti.
Delicye, gieriejimos.
Delikacik, lepnis.

[18] Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o Ž. *Dawny* čia pateiktas prie vokabulos *Dawienki*.
[19] S. Ropel. *Dążenie*.
[20] Ž. galas taisytas.
[21] Pirmoji raidė a tais. iš *e*.
[22] Prad. rašyti *Dey*, bet ištaisyta.
[23] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o Ž-iai *Po deistowsku* čia pateikti prie vokabulos *Deistowski*.
[24] Tais. iš *Deklamować*, bet S. Ropel. yra *Deklamator*.

Delikatnie, lepnej, mandagéj, swelnej.
Delikatnis, mandagùs, swełnùs
Delikatność, mandagumas, swełnumas.
Delikatny, swełnùs, mandagùs.
Delura, ob. delia.
Demagog, pajkintos. arba pajkintojas.
Demagogia, pajgintuwe[25].
Demagogiczny, pajkintinis.
Demarkacya, aprubawoimas.
Demarkacyiny, aprubinis.
Demaskować, numesti liczyną.
Demaskować się, nusimauti liczyną.
Demaskowanie, nunowimas[26] liczynos.
Demaskowanie się, nusimowimas liczynas.
Demon, łaume.
Demonstracya, parodymas.
Denar, sidabrinis skatikas.
Denarek, trikojelis.
Denko, dugnelis.
Denny, dùgninis. //
[I 190] Dentysta, dąntinykas, dantû-wajstytojas.
Dependencya,
Dependować,
Dependent[27],
Depozyt, padielis.
Depozytariusz[28], padietojas.
Depozytowy, padielinis.
Deptać, minioti,
Deptanie[29], minioimas.
Deptacz, miniotojas.
Deptak, ‹miniotuwe.› mindinys[30].
Deptalnia, mindytuwe.
Deputacya, pasiuntimas.
2 Deputat, pasiuntinis.
1 Deputować, pasiusti.
Dera, dekis.
Dereń,
Dereniak,
Dereniowy,
Deresz, raudas. zirgas. raudasis
Dereszowaty, raudas.
Derkacz[31], ob. chruściel. //
[I 191] Derùs, plieszriejas.
Derwisz, Derwis tejp wadinas Turku Szwentasis.
Desseń[32], adymas.
Deser, ob. wajsej mediû ar darźo.
Deska, lenta, deszczka lentele.
Despekt, paniekinimas.
Desperacki,
Desperacya,
Desperat,
Desperować,
Despota,
Despotycznie,
Despotyczność,
Despotyczny,
Despotyzm.
Destylacya[33], destylowanie, sunkimas.
Destylarnia, sunktuwe.
Destylator, sunkiejas.
Destylować, sunkti.
Destytowanie[34], ob. destylacya.
Deszcz, lytùs.
Deszczonosny, lytneszis, wiatr deszczonosny, Wiejas lytneszis. //
[I 192] Deszczorodny[35], ob. dzdzysty,

Deszczowy, ilijos-undů arba wandů.

Deszczułka, lentale.

Deszczyć, dżdżyć, lyti.

Deszczyk, łytelůs, deszczyk wiosenny, lytelůs pawasarinis.

Deszczysty, ob. dżdzysty.

Determinacya,

Determinować,

Determinować się,

Dętka, taurele.

Dęty, pustas.

Dewocya, Diewomeldimas.

Dewot, Diewmeldys.

Dewotka Diewmeldie.

Deżdż, ob. dżdże.

Dezercya, dezerter, dezerterować, ob. zbiegstwo, zbieg, zbiedz.

Diabeł, welnias, kipszůs.

Diak, Diakowieć, diakowstwo, ob. dziak, dziakowiec, dziakowstwo.

Dialekt, diament, dieta, diezys, ob. dyalekt, dyament, dyeta, dyezys.

Dla, diel, darin, drin. //

[I 193][36] Dłabić, dlawić, smaugti, triekszti.

Dławienie, smaugimas. trieszkimas.

Dłabikura[37], dławikura, wisztu wagis.

Dłon, dełna, miasto leżało przed nami jak na dłoni pile priesz mus, kajp ant dełnos.

Dłoniasty, dełnotas, liście dłoniaste, łapaj dełnoti.

Dłoniastonogi[38], dełnotkois.

Dłonisty, delningas.

Dłoniowy[39], delninis.

Dłoto, ob. dłuto.

Dłubać, skobti, urbinti. růbti,

Dłubacz, skòbiejas,

Dłubaczka, skaptas.

Dłubała,

Dłubanie, skobimas.

Dłubiząb, ob. zębodłub,

Dług, skoła. zapłacić dług, úżmokieti skoła, wpaść w długi, ipulti i skołas.

Długi, iłgas.

Długo, iłgaj.

Długocierpliwość, iłgaskętieimas

Długocierpliwy, iłgajpakętis. //

[25] Turbūt norėta parašyti *pajkintuwe*.

[26] Turbūt norėta parašyti *numowimas*; prad. rašyti *nusi*, bet sangr. dalelytė nubr.

[27] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[28] Ž. taisytas.

[29] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[30] Tais. iš *mindinis*.

[31] Įtrp *r*.

[32] S. Ropel. *Deseń*.

[33] Prad. rašyti *Disti*, bet ištaisyta.

[34] Turbūt norėta parašyti *Destylowanie*.

[35] Iš tikrųjų parašyta *Deszczowy*, bet virš galūnės smulkiai prirašyta *rodny*. S. Ropel. šioje vietoje taip pat *Deszczorodny*.

[36] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *8* — tai lanko numeris.

[37] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[38] S. Ropel. *Dłoniatonogi*.

[39] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[I 194] Długoczesny, iłgtweris.
Długodzienny, iłgdienis.
Długodzioby, iłgsnapis.
Długojęzyczny, iłglieźuwis.
Długoletni, iłgmetis, arba iłgamźis.
Długoletność, iłgamżybe, ob. długowieczność. arba iłgas patekimas.[40]
Długomowiec, iłgbylis.
Długomowność, iłgbylybe. arba biłumas.
Długomowny, iłgbylis, biłûs
Długomyslnie, iłgdumej.
Długomyslność, iłgdumybe.
Długomyslny, iłgdumis.
Długonogi, iłgkois.
Długonos, iłgnosis.
Długonosy, iłgnosinis.
Długopamiętny, ‹iłgminis,› nemarszûs[41]
Długopłynność, iłgas tekieimas
Długopłynny, iłgsrautis[42], iłgtekis.
Długoręki, iłgrąkis.
Długość, ilgybe, iłgumas.
Długospalski, ilgmiegis, arba iłgmijgis, miegpuwis arba mijgpuwis. //
[I 195] Długosz, iłgunas, arba riogła.
Długoszatny, iłgrubis.
Długoszczęsny, iłgłajmis.
Długoszyi, iłgkaklis.
Długotrwały, iłgtwirtis, arba iłgaj patękûs.
Długouchaty, iłgausis.
Długouszny, iłgausis.
Długowiecznie, iłgamżej.
Długowieczność, iłgamżybe.
Długowieczny, iłgamźingas
Długowłosy, iłgpłaukis.
Długowy, skolinis.
Długożytny, iłgajkarsztus, arba iłgkarszis.
Dłutnik, kaltinykas.
Dłuto, kałtas.
Dłutować, iszkalti.
Dłutowanie, iszkalimas.
Dłutowy, kaltinis.
Dłuż[43], ilgis, te firanki mają dwa łokci w dłuż, tos użłajdines tur du mastu ilgio.
Dłużej, ilgiaus. //
[I 196] Dłużek, skołate, skolale.
Dłużen, dłużny, skolingas, ob. winien, powinien.
Dłużeń, źnia, aulo-płautas
Dłużmiernica, iłgmieras, arba ilgiomieras.
Dłużmierawimas[44], ilgiomierawimas.
Dłużnica, dłużniczka, skolinykė[45], jestes moją dłużniczką, essi mama[46] skolinykė.
Dłużniczy, skolinis, dłużnicze wybiegi, skolinej winkrumaj.
Dłużnik, skolinykas.
Dłużno, skolingaj.
Dłużność, skoliejimas.
Dłużny, skolingas.
Dłuższy, ilgėsnis.
Dłużyć, ilginti.
Dłużyć się, jisiskolyti.
Dłużyna, dłużyzna, ilgumas.
Dma, pusterieimas wiejo.
Dmę, pûtù.

Dmuch, putimas.
Dmuchać, pusti.
Dmuchacz, putiejas.
Dmuchanie, putimas. //
[**I 197**] Dmuchanie, putimas.[47]
Dmuchawka, pustuwe.
Dmuchnąc, kwiepti.
Dna, ob. denność.
Dnia, ob. dzień.
Dnieć, auszti.
Dnienie, auszimas.
Dniowy, dieninis.
Dno, dugnas, dno piekieł, pragaro dugnas.
Do, i, ing, pas, iki, lig, po[48], pojść do koscioła, ejti[49] ing bażniczią, posłać do szkoły, siusti i iszkałą[50], iść do ołtarza, ejti pas ałtoriu, pisać do przyjaciela, raszyti pas prietelu, zmiejszyć[51] do połowy, sùmaźinti iki pusęs arba lig pusęs, rzucić się do nog komu, pulti kam po kojû.
Doba, łajkas.
Dobaczenie, sùnprotawimas.
Dobaczyć się, sùnprotauti.
Dobadać, jautotęis.
Dobadać się, issijautoti.
Dobadywać się, issijautinieti.
Dobadywanie się, issijautoimas.
Dobazgrać, terloti.
Dobic, ikalti, dobijać gwozdzia, ikalti wini.
Dobić się, uźsimuszti., dobić się czego nakim, iszplieszti kam iszpażinimą, rykszticmis, ar bizunajs płakindamas. // [**I 198**] dobić się czego, isigauti[52], ką noris.
Dobiedz, atskrieti[53], dobiegł pierwszy do mety, pirmasis atskriejo pas metą.
Dobieganie, atskrieimas.
Dobiegły, atskriejęs.
Dobielać, dobielić, bengti baltinti.
Dobielić się, dobielać się, bengti balinti.
Dobierać, priskirti.
Dobierać się, prisiskirti, prisitajsyti, dobrać się do czego, prisitajsyti pri konorint
Dobieracz, priskyriejas.
Dobieranie, priskyrimas.
Dobieżny, priskrejema, obieg księżyca dobieżny, skridulys delczies priskrejemas.
Dobijać, dobić, dobijac, bęgti, pribęgti, dobijać targu, bęgti lygti, dobijać się do drzwi, płucinti durys.
Dobiorka[54], priskirta.

[40] Straipsnio galas pridurtas, žodžiai *ilgas patekimas* įtrp. tarp eilučių.
[41] Prad. rašyti *il*, bet ištaisyta į *nemarszùs*.
[42] Ž taisytas.
[43] Ž galas taisytas.
[44] S. Ropel. *Dłużmicmictwo*.
[45] Prad. rašyti *skolini*, bet ištaisyta.
[46] Turbūt norėta parašyti *mana*.
[47] Pakartotas tas pats straipsnis.
[48] Įtrp. *po*.
[49] Įtrp. *j*.
[50] Tais. iš *iszkałas*.
[51] S. Ropel. *Zmniejszyć*.
[52] Įtrp. sangr. dalelytė *si*.
[53] Įtrp. *r*.
[54] Įtrp. *i*.

Dobita, dobitka, na dobitkę nalał mi kielich starego wina, dieł pribęgimo arba pribęgimon, pripylę man tauragę seno wino.
Dobitnie[55], ajszkéj.
Dobitność, ajszkumas.
Dobitny, ajszkùs.
Dobor, priskyrimas.
Dobornośc, priskirumas. //
[I 199] Dobość, imauti, imowę su[56] ragù.
Dobosz, bugnamuszis.
Dobrać, ob. dobierać,
Dobranie, priskyrimas.
Dobrany, priskirtas.
Dobrnąc, pribristi.
Dobro, łabas, zrobiłem to dla twego dobra, padariau tau tą dieł tawo łabo.
Dobrobierca, weldiejas, paweldiejas.
Dobroć, gérybe.
Dobrochętność, géranorieimas.
Dobroczyn, ob. dobrodziejstwo, gerodarymas[57].
Dobroczynca, geradarytojas, geradiejas.
Dobroczynność, géradarymas, arba łabodarymas. Towarzystwo dobroczynnośći, draugie[58]-łabadarymo.
Dobroczynny, gérodarùs.
Dobrodawca, łabadawiejas.
Dobrodusznie,
Dobroduszność[59],
Dobroduszny
Dobrodziej, geradiejas, łabdaris.
Dobrodziejka, géradiejka, łabdare.
Dobrodziejowy, geradiejinis.
Dobrodziejstwo, géradiejsta. //
[I 200] Dobroić się czego, sawali priejsi gałą.
Dobromowca, łabkalbis.
Dobromowny, łabaj kałbąs.
Dobromyslność, łabas dumoimas.
Dobromyslny, łabajdumois.
Dobronować, priėkieti.
Dobrorzeczenie, łabasakimas
Dobrorzeczliwy, łabasakùs.
Dobrorzeczyc, łabasakyti.
Dobrosławic, ob. dobrorzeczyć.
Dobrosławny, ob. dobrorzeczliwy,
Dobrota, gérybe.
Dobrotliwie[60], małonej, małoningaj.
Dobrotliwość małoningumas.
Dobrotliwy, małoningas.
Dobrowolenstwo, geronorieimas.
Dobrowolnie, ticziomis.
Dobrowolność, gérawale.
Dobrowolny
Dobrowonny, łabajkwepąs.
Dobruchać, gérinti
Dobrudzać[61], priurźti.
Dobruchny, dobrutenki, gérutelys, arba łabutelys. //
[I 201] Dobrukować, pribrukawoti[62].
Dobry, géras, łabas.
Dobrzeć, ejti gérin, rana jego dobrzeje, rona jo ejt gérin.
Dobrzuchny, ob. dobrukny,
Dobudować, pristrunyti.
Dobudzić, priźadinti.
Dobyć, iszbuti, dobędę u niego do końca roku, iszbusiù pri jo iki

metû gało.

Dobyć się, dobywać się, issigauti, ob. wydobyć się.

Dobycie, isztraukti, iszwerźti, dobycia[63] worka, isztraukimas kolytas.

Dobytek, łobis, arba turtas, stracił cały swoj dobytek, palejda wissą sawa turtą arba łobi.

Dobytkowy, turtinis.

Dobyty od dobyc, z dobytym palaszym, sû plikû kardû.

Dobywać, isztraukti.

Dobywać się, issigauti.

Dobywanie, isztraukimas, werźimos, grudimas. o dobywaniû twierdz, apej įisigrudima ing pilès.

Dobywca, igautojas.

Dochod,

Dochodny,

Dochodowy,

Dochodzenie, sakioimas.

Dochodzić, prisisekti. //

[I 202] Dochodziciel, sekiejas.

Dochować, dochowywać[64], użłajkyti, iszłajkyti, nukarszinti, niedochowałes mi słowa, neuzłajkej man żodzia.

Dochowanie, użłajkymas, nukarszinimas.

Dochowawca, użłajkytojas, nukarszintojas.

Dochowek, ob. przychowek.

Dochowny, użłajkytas.

Dochrapać się, wos ne wos igauti, igyti, ledwo się dochrapałem[65] tysiąca złotych, wos ne wos igijau arba igawau tukstanczia auksenû.

Dochwycić, wos[66] pagrobti, nutwerti.

Dociąć, docinać[67], prikirsti, nukirsti, kat niemogł dociąc mu głowy, budelis negaliejo jeam gałwos nukirsti.

Dociągać, pritraukti.

Dociągnąc, ob. dociągać.

Docieć, docięknąć, dociekać, pritekieti, isztekieti. ostatnia godzina docieka, paskûie wałanda isztek, dociekać czego, wejzieti ko. diel żinoimo, iszrasti.

Docieczenie, iszradimas.

Docieczony, parmanomas, iszrastas.

Dociekanie ob. docieczenie.

Docierać, pritrinti, docierać kolor, pritrinti barwą.

Docieranie,, pritrinimas, prigawimas, ob. dotarcie.

Docierpić, prikientieti. //

[I 203] Docinać, ob. dociąć.

55 Tais. iš *Dobytnie*.

56 Ž. taisytas.

57 Tais. iš *gerodarimas*.

58 Įtrp. *r*.

59 Tais. iš *Dobroduszníe*.

60 Tais. iš *Dobrotliwy*.

61 Tais. iš *Dobrudzić*. Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

62 Taisyta iš *pridrukawoti*.

63 S. Ropel. *Dobycie*.

64 Ž. *dochowywać* įtrp.

65 Tais. iš *dochrapałem*.

66 Prad. rašyti *s*, bet ištaisyta.

67 Prad. rašyti *pri*, bet ištaisyta.

Docinek, użgaule.
Dociosać, bęgti szukůti.
Docisk, ob. dorzut, rzut, swijksnis
Dociskanie, prispaudimas.
Dociskać[68], prispausti.
Docisnąc, ob. dorzucić, priswijsti, primesti.
Docisnienie[69], priswijdimas, primetimas.
Docisnąć się, prisispausti, prisigrusti.
Docwiczyć, bęgti płakti.
Doczasowie, ikiłajko, arba ligłajka, tû tarpû.
Doczasować[70], ligłajkumas.
Doczasowy, ligłajkis.
Doczekać, priłaukti, sûłaukti. doczekał dzieci, priłaukia wajkû, niedoczekamy tego, nesułauksema to.
Doczekać się, sûłaukti, niedoczeka się Pan mojego brata, Tamista nesułauksi mano[71] brolo.
Doczernic, nujûdinti, bęgti jûdinti.
Doczesać, nuszukûti.
Doczesnie, ikiłajko.
Doczeszność[72], ikiłajkumas.
Doczesny, ikilajkis.
Doczyścić, nuanûti. //
[I 204] Doczytać, doczytywać, nuskajtyti. jużem doczytał do trzeciego rozdziału, jeau nuskajtiau arba nuskajcziau iki trecziojo parskyrimo.
Doczytać[73] się, prisiskajtyti, pięknych rzeczy doczytuję się z tego listu, graźiû dajktû prisiskajcziau toj' grometoj'.
Dodać, pridieti[74], dodawać, sûdieloti.
Dodanie, pridieimas.
Dodarcie, nudiewieimas.
Dodatek, pridielis.
Dodatkowo, pridietinaj.
Dodatkowy, pridietinis.
Dodatni, pridedamas.
Dodawać, sùdiełoti, pridûti.
Dodawanie, sudiejojimas[75].
Dodłubać, iszrûbti.
Dodoić, bęgti milżti.
Dodrapać[76], nukasyti, nubrajzyti.
Dodrapać się, nusibrazyti[77], dodrapać się krwi, nusikasyti arba nusibrajżyti iki kraujo.
Dokrukować[78], pridrukować[79].
Dodrzeć, nudiewieti, dodrzeć sukni, nudiewieti sermiegélę.
Dodusić, nusmaugti, wos pabęgti, ledwo dodusił kieliszka, wos pabęgia[80] kilyszką. //
[I 205] DoDysputować[81] się, prisidisputawoti, dodysputowali się guzow, prisidisputawojo iki gumbû, arba lig gumbû.
Dodzienny, ligdieninis.
Dodzierać, ob. dodrzeć.
Dodzierzeć, nuturieti, on dodzierzy tego co ma, jis nuturies tą[82], kûri tûr.
Dodzwignąc, prikelti.
Dodzwonić się[83], atzwanyti, niemogę się nikogo dodzwonić, negalu sau nieko atzwanyti.
Dofarbować, nudażyti
Dogadać się, prisikalbieti, dogadasz się czego złego, prisikal-

biesi ko pikto.
Dogadzać, itikti, wszystko co zmysłom dogadza, wis kas pajautimams itink.
Dogadzanie, itikimas.
Doganiać, dognać, pawyti, panokti.
Dogarnąc, prisiszylau.
Dogasić, użgesyti.
Dogiąc, prilękti, doginąć. nemogę dogiąc sprężyny, negalû prilękti płunksnos.
Doglądać, priwejzieti, arba antwejzieti.
Doglądacz, pristowas, antstowas, pristowas.[84]
Doglądanie, priwejziejimas, antwejzieimas.
Dogładzać, dogładzić.
Dognać[85], ob. dogonić.
Dogma, //
[I 206] Dogmatycznie,
Dogmatyczny,
Dogmatyk,
Dogmatyzować,
Dogmatyzowanie,
Dogniatać, prispausti
Dognić, suputi.
Dognieść, ob. dogniatać.
Dognoić, supudinti.
Dogoda, ob. dogodzenie.
Dogodliwość,
Dogodliwy,
Dogodnie,
Dogodność,
Dogodny,
Dogodzenie, itikimas.
Dogodzić, itikti,
Dogoić[86], bęgti gydyti,
Dogonic, panogti, pawyti, prinogt, priginti.
Dogarać[87], dopiekać, sousti[88],
Dogorywać, dogorzeć[89], bęgti[90] degti.
Dogotować, dogotowywać, priwirti,
Dogotować się, prisiwirti. //
[I 207] Dograć, dogrywać, bęgti żajsti,
Dogramolić się, prisibałdyti, prisi-

68 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
69 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
70 S. Ropel. *Doczasowość.*
71 Tais. iš *mana.*
72 S. Ropel. *Doczesność.*
73 Prad. rašyti *Dot,* bet ištaisyta.
74 Tais. iš *pridûti.*
75 Galbūt norėta parašyti *sudielojimas* (?)
76 Prad. rašyti *Dodrab,* bet ištaisyta.
77 Turbūt norėta parašyti *nusibrajzyti.*
78 S. Ropel. *Dodrukować.*
79 Galbūt norėta parašyti *pridrukawoti* (?)
80 Prad. rašyti *b,* bet ištaisyta.
81 Buvo parašyta *Dispułować,* bet taisyta.
82 Tais. iš *tos.*
83 Įtrp. *się.*
84 Visas šis straipsnis įtrp.
85 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
86 Tais. iš *Dogodzić.*
87 Tais. iš *Dogacać.* Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
88 Prad. rašyti *su,* bet ištaisyta.
89 Antroji *o* įtrp.
90 Prad. rašyti *bęn,* bet ištaisyta.

bajstyti.
Dogromić, iwejkti,
Dogryźać, ikrynsti,
Dogryzacz, ikrimtiejas.
Dogryść[91], sùkrimsti, czego ząb czasu niedogryzł, ko nesùkrimto łajko dantis.
Dogryzć się.
Dogrzać, ikajtinti, słońce zbyt dogrzewa, saule pardaug ikajten.
Dogrzebać się, ob, dogramolić się, doiść.
Dogrzewać, ob. dogrzać.
Doić milźti,
Doiciel, milziejas.
Doigrać się,[92] bęgti źajsti,
Doj, milźis.
Dojąc, dojmować, ikyrieti,
Dojadać ob.[93] dojeść,
Dojechać, priwaźiûti.
Dojechany, priwaźiûtas.
Dojenie, milźimas.
Dojeść, dojadać, bęgti walgyti.
Dojeżdzacz[94], ùźgaulietojas[95].
Dojka, miłźtuwele. //
[I 208] Dojmować, ob. dojąc.
Dojnica, miłźtuwie.
Dojnik, milźiniczia
Dojny, dojna, melźamas, mełźama.
Dorzale[96], doźrzalc, pribędusej[97], priejusej.
Dojrzałość, doźrzałość, pribrędimas, priejęmas.
Dojrzały, doźrzały, pribrędęs, priejęs.
Dojrzeć, doźrzeć, pribręsti, priejti.
Dojrzeć, priregieti. jak daleko dorzeć można, kajp tolij priregieti, gał.
Dojrzewanie, dożrzewanie, brędimas, priejimas.
Dojść, priejti.
Dojście, priejga, priejimas.
Dojutrek, ligrytinis, ludzie dojutrkami na ziemi, źmones ligrytejs ant pasaulęs. arba ant swieto.
Dokąd, kùr.
Dokapać, ob. docieć, pritekieti, priłaszieti.
Dokarczować, priplieszti, dokarczować lasu, priplieszti. girios.
Dokarmić, pripenieti.
Dokazać, padaryti, pasijkti, czego nie mogł prosbami dokazał podstępem, ko negaliejo małdù, tą pasijkę winkrumù.
Dokazalny, padaromas.
Dokisnąć, prirugti. //
[I 209] Dokład, priedielis, priedaj arba prijdaj.
Dokładać, pridieti.
Dokładanie, pridieimas. przyłożenie się prisidieimas.
Dokładnie, ajszkej.
Dokładność, ajszkumas.
Dokładny, ajszkûs.
Dokleić, priklejûti.
Doklepać
Dokłuć, nudurti.
Dokoła, apsukuj.
Dokołatać, iszkaulyti.
Dopelnic[98] papildyti.
Dokonać, nubęgti.
Dokonanie, nubęgimas.
Dokonawca, nubęgiejas, ob. doko-

nacz.
Dokonczenie, nubęgimas.
Dokonczyć, nubęgti, pribęgti.
Dokonywać, nubęgti.
Dokonywacz, nubęgiejas.
Dokopać, prikasti
Dokopcić, bęgti rukyti.
Dokosić, nupjauti sziena.
Dokrasić, pripûszti.
Dokręcić, prisûkti. //
[I 210] Dokroić, pripjauti.
Doktor, gydytojas. daktaras.
Doktorat[99]
Doktorka, gydytoja.
Doktorowa, daktarienie.
Doktorować,
Doktorować się.
Doktorski, biret doktorski, bireta daktarine.
Doktorstwo, gydymas, parsimanyti gydymi.
Doktoryzować się.
Doktrina, moksłas.
Dokuczać, nowyti, iwejkti.
Dokuczanie, nowijimas, iwejkimas.
Dokuczliwie, nowingaj., iwejktinaj.
Dokuczliwy, iwejkąs.
Dokuczność iwejkumas.
Dokuczny, iwejkąs.
Dokuka, ikyrieimas.
Dokumentas,
Dokumentny,
Dokupić, pripirkti.
Dokurzyć, nowyti.
Dokwasić, prirauginti. //
[I 211] Dokwitać, pradieti klestieti.
Doł, dûbie,
Doła, łykumas.
Dolać, pripilti.
Dołączyć, prijungti.
Dołączony, prijungtas.
Doładować, bęgti słûgûti.
Dołamać, nułaużti.
Dołatać, priłopyti.
Dolatać[100], dolecieć, priliekti.
Doławiać[101] się, ob. dołowić się, prisigaudyti.
Dołazić, prilysti, ob. doleść.
Dolecieć, dolatać, priliekti.
Doleczyć, bęgti gydyti.
Doledz, swębti, skaudieti.
Doleganie, swębimas, skaudieimas.
Dolęgliwie, skaudzej, skaudej.
Dolęgliwość, skaudumas.
Dolęgliwy, skaudus.
Dołek, dûbate, dûbele[102].
Dolęka, dolęga ob. siła, gwalt, spiekas, wara.

[91] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[92] Nuo šios vietos imta rašyti daug blyškesniu rašalu.
[93] Įtrp. *ob*.
[94] Tais. iš *Dojeżdzać*.
[95] Prad. rašyti *ûżgaj*, bet ištaisyta.
[96] S. Ropel. *Dojrzale*.
[97] Turbūt norėta parašyti *pribręduse*j.
[98] Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Dopełnić* čia pateiktas prie S. Dauk. praleistos vokabulos *Dokompletować*.
[99] Ž. gale nutepta, nuvalyta r. u.
[100] Tais. iš *Dolecić*.
[101] Tais. iš *Doławić*
[102] Ž. galas taisytas.

Doleść, ob. doleźć.
Dolewać, ob. dolać, papildyti
Dolewacz, pripiliejas, papildytojas //
[I 212] Dolewek, papiłdas.
Doleźć, dołazić, prilipti, parsiwilkti, dołaźę[103] do domu, parsiwilksiu iki numû.
Doleżały[104], issigulieję̨s. iszbrędęs.
Doleżeć, iszgulieti, niewiem czy tu ta Księżna doleży, nežinau ar ta Jomilestiene cze[105] iszgulies.
.Doleżec, doleżeć się, buti sawa wietoj'[106] nic się przed nim niepobędzie, niekas prisz ji nepabus[107].
Dolęźność, dolęztwo, gale.
Dolęzny, galis. umysł człowieka nie jest dolęźny, menta žmogaus yra galenti.
Doliczyć, priskajtyti, prilykûti.
Dolina, pakalne, jiszlejti.
Dolistość, ilinkimas. dolistości ziemi, ilinkimaj žiamęs.
Dolizywać, bęgti łajžyti.
Dołkowacieć, dûbieti.
Dołkowatosć, dûbietumas.
Dołkowaty, dûbietas.
Dolny, apatinis, žiamas. dolna warga, apatine łupa.
Dołow, pabęgimas žweibos.
Dołowić, prigaudyti.
Dołowić się prisigaudyti.
Dołowaty[108], dûbietas.
Dołożenie, ob. dokładanie, pridieimas. //
[I 213] Dołożyć, ob. dokładać, pridieti.
Dołupać, bęgti skaldyti.
Dolutować, ob. lutować.
Dolutrować, ob. doczyscić, bęgti anûti.
Dom. Katedra.
Dom, numas. w tym domu mieszka, tame nume gywen.
Doma, numij arba namij.
Domacać się, apcziupinieti, apcziupoti.[109]
Domacalny, apczupoiemas.
Domacywać się, cziupinieti.
Domagać się, rekałauti.
Domagłować, bęgti koczioti.
Domak, ob. Downyk[110], domator, numiszkis.
Domałować, primalawoti[111], bęgti malawoti.
Domorad[112], numûtautimas.
Domarodny, namijaugęs.
Domarząc, nuszalti, priszalti.
Domator, numiszkis.
Domatorka, numiszké.
Domatorski,
Domawiać, bęgti kalbieti.
Domawiać się, prisikalbieti.
Domawianie, prisikalbieimas.
Domazac, bęgti tempti[113]. //
[I 214] Domek, numelis, numatis.
Domęczyć[114], bęgti kękinti.
Domęczyć się, nusiwarginti.
Domężna, moteris.
Domiąć,
Domiarkować się, numanyti.
Domiatać, bęgti szłûti, priszłûti.
Domiękczyć, iszminksztinti.
Domierzać, domierzyć, iszmierouti[115]. primierûti, kto łacno wie-

rzy, ten swoim domierzy, kas tujeau itik, tas sawû primierûs.
Domieścić, domieszczać, iwietûti.
Domieszać, primajszyti.
Domieszkać, iszgywenti,
Domieszkać się, prisigywenti, domieszkać się tarych lat[116], prisigywenti senû metû.
Dominikan, Dominikonis.
Dominikanka, Dominikonka.
Domisko, senas namas.
Domitrężyć, pabęgti, domitręży swego dnia, swego życia, pabęgs sawo dieną, sawo gywenimą.
Domknąc, pridaryti, domykać, domkni drzwi, pridaryk durys.
Domleć, bęgti malti.
Domłucić, bęgti kùlti. //
[I 215] Domniemanie, sąprotawimas.
Domniemany, sąprotinis, galemas buti.
Domniemywać się, sąprotauti.
Domoczyć, iszmirkti.
Domódz, domagać się, rekałauti.
1 Domorodny, ob. domorosły.[117]
4 Domostwo, trobesys.
2 Domorządca, numu. ąntwejzùs.[118]
3 Domorzyć, primarinti.
Domować, gywenti, pri ko noris.
Domowanie, gywenimas pri swetimo.
Domowic, domawiać, isztarti, domawiać się, prisikalbieti.
Domowiec, Domowit[119], numiszkis.
Domówienie, pabęgimas, domówienie ma być gwałtowne, mocne, poruszające, pabęgimas tur buti, stiprùs, waraunas ir graudingas.
Domowienie się, prisikalbieimas.
Domownik, numiszkis.
Domowny, prikałbąs, kad to rejk.
Domrażać, priszaldyti.
Domurować, bęgti muryti, primuryti.
Domyć, bęgti płauti. iszpłauti, nie mogę się domyć tej plamy, negalù iszpłauti tos pietmos.
Domykać, ob[120]. domknąc.
Domysł, sąprotis.
Domyslać się, sąprotauti.

[103] Prad. rašyti *par*, bet ištaisyta į *dołażę*.
[104] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[105] Įtrp. *cze*.
[106] Įtrp. *buti sawa wietoj*.
[107] Prad. rašyti *neb*, bet ištaisyta.
[108] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[109] Nuo ž-io *Domacać* raidės *m* vėl imta rašyti daug ryškesniu rašalu.
[110] S. Ropel. *Domownik*.
[111] Ž. taisytas.
[112] S. Ropel. *Domarad*.
[113] Galbūt norėta parašyti *tepti* (?)
[114] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[115] Raidė *o* tais. iš *a*.
[116] S. Ropel. *Domieszkać się lat starych*.
[117] Visas šis straipsnis įtrp.
[118] Visas šis straipsnis įtrp.
[119] Įtrp. *Domowit*.
[120] Prad. rašyti raidė *p*, bet ištaisyta į *ob*.

Domek, numelis, numalis.

Domęczyć, bęgti kękinti.

Domęczyć się, nusivarginti.

Domężna, moteris.

Domięć,

Domiarkować się, numanyti.

Domiatać, bęgti szlûti, priszlûti.

Domiękczyć, iszminksztinti.

Domierzać, domierzyć, iszmieruoti; primierûti; kto krzywo mierzy, ten swoim domierzy, kas kreiwai itik, tas sawu primie rûs.

Domiesić, domiesczać, iwëlûti.

Domieszać, primaiszyti.

Domieszkać, iszgywenti;

Domieszkać się, prisigywenti, domieszkać się starych lat, prisigywenti senû metû.

Dominikan. Dominikonis.

Dominikanka, Dominikonka.

Domisko, senas namas.

Domotrzyć, pabęgti, domotrzyć swego dnia, swego życia, pabęgti sawu dieną, sawo gywenimą.

Domknąć, pridaryti; domykać, domknij drzwi, pridaryk durys.

Domleć, bęgti malti.

Domłócić, bęgti kulti.

S. Daukanto DLL rankraščio sumažintas I 214 puslapis

comble, il perdit, peu de temps après, tout son bien. *Na domiar chwały*, pour comble de gloire.

DOMIARKOWAĆ SIĘ, *v. pron. déf. czego*, s'apercevoir de qu'chose, deviner qu'chose. *Tak zręcznie ukrywa swój zamiar że go się trudno domiarkować*, il cache si bien son dessein, qu'il est difficile de s'en apercevoir. *Ktoby się był tego domiarkował!* qui l'aurait deviné!

DOMIATAĆ, AŁ, A, *v. a. indéf.* DOMIEŚĆ, MIÓTŁ, *v. déf.* achever de balayer.

DOMIĘKCZYĆ, YŁ, *v. a. déf. czego*, amollir qu'chose mieux, l'amollir tout-à-fait, l'amollir au point où on veut l'avoir.

DOMIERZAĆ, AŁ, A, *v. a. indéf.* et DOMIERZYĆ, YŁ, *v. déf.* mesurer à mesure comble; combler une mesure, la mesure; faire bonne mesure, faire bon aunage. *Nie domierzać*, ne pas faire bonne mesure, bon aunage; gagner sur l'aunage; vendre à fausse mesure. =, payer. *Kto tacno wierzy ten swojem domierzy*, prov. fig. qui répond paye, v. qui se fie aisément, paye souvent pour les autres. = *Domierzyć kresu*, atteindre le terme, parvenir au terme *Domierzać życia*, être au bout, au terme de sa carrière. *Domierzyć życia*, achever sa carrière.

DOMIEŚCIĆ, IŁ, *v. a. déf.* et DOMIESZCZAĆ, AŁ, A, *v. a. indéf. kogo gdzie*, faire entrer qu'un qu'part; recevoir qu'un qu'part. *Domieść nas twe dzieci gdzie królują anieli*, reçois-nous, tes enfants, là où règnent les anges. = *kogo czego*, (inus.), faire avoir, faire obtenir qu'chose à qu'un, ob. ZDARZYĆ.

DOMIESZAĆ, AŁ, *v. a. déf. czegoś do czego*, ajouter une chose à une autre pour les mêler ensemble. *Domieszać miedzi do srebra*, mêler du cuivre dans de l'argent.

DOMIESZKAĆ, AŁ, *v. a. déf. gdzie do pewnego czasu*, demeurer qu'part (dans une maison, dans une ville) jusqu'à une certaine époque. *Domieszkaj tam do kwartału*, demeurez-y jusqu'au terme.

DOMIESZKAĆ SIĘ, *v. pron. déf. czego*, parvenir à qu'chose, obtenir qu'chose (avec le temps, à force d'attendre). *Domieszkać się lat starych*, parvenir à un grand âge, à une grande vieillesse.

DOMINIKAN, A, *s. m.* dominicain, *s. m. pl.* DOMINIKANIE, les dominicains, (l'ordre de St. Dominique, et *per extens.* couvent de Dominicains, l'église des Dominicains).

DOMINIKANKA, I, *s. f.* dominicaine, *s. f.*

DOMINIKAŃSKI, A, IE, de dominicain. *Zakon dominikański*, l'ordre de St. Dominique. PO DOMINIKAŃSKU, en Dominicain.

DOMINO, A, *s. n.* domino, *s. m. Była w czarnem dominie*, elle était en domino noir. =, *indécl. T. de jeux.* domino, *s. m. Grać w domino*, jouer au domino, aux dominos.

DOMISKO, A, *s. n.* une grande maison délabrée.

DOMITRĘŻYĆ, YŁ, *v. a. déf* et DOMITRĘŻAĆ, AŁ, A, *v. indéf. czego dnia, czego życia, czego świata*, terminer sa journée, sa vie comme on l'a passée, à ne rien faire.

DOMKNĄĆ, AŁ, *v. a. déf.* et DOMYKAĆ, AŁ, A, *v. indéf. drzwi* pousser, tirer la porte (qui restait entr'ouverte).

DOMLEĆ, DOMIELĘ, *v. a. déf.* achever de moudre.

DOMŁÓCIĆ, IŁ, *v. a. déf.* et DOMŁACAĆ, AŁ, A, *v. indéf.* achever, finir de battre (le blé).

DOMNIEMANIE, A, *s. n.* conjecture, *s. f.*, présomption, *s. f. Opierać swe domniemanie na...* appuyer sa conjecture sur... *Gubić się w domniema-*

S. Ropelewskio žodyno autentiško dydžio 286 puslapis

Domyslanie się sąprotawimas.
Domyslić się, suprasti. //
[I 216] Domyslacz[121], sąprotauis.
Domyslnia, sąprotumas
Domyslnie, sąprotej.
Domyslność, ob. domysł.
Domyslny, sąprotauis
Don, do niego, pas ji, pri jo, ob. on.
Donacya, ob. darowizna.
Donagłać, priwersti.
Donaszać, źinę dûti.
Donica, ob. miednica.
Doniczka, źolû-pûdelej[122].
Doniec, kazokas, isz paupiû upęs Dona
Doniekąd, niekûr.
Donieść, praneszti, nuneszti, niedoniosę tego miasta[123], ne nuneszìû to ing miesta arba pilęs. doniosłem mu przez kogoź, praneszìau jeam par kanaką.
Doniesienie, praneszimas, źinę dûti[124], doniesienia ze wszech stron głoszą, źines nu wissûr skéłb.
Donosnie, doniosłość, doniosły, ob. donosnie, donosność, donosny,
Doniszczyć[125], bęgti najkinti.
Doniszczyć się bęgti najkintęis.
Donos, ob. doniesienie,
Donosić, donaszać, praneszti.
Donosiciel, praneszìejas.
Donosicielski, pranaszinis[126]. //
[I 217][127] Donosnie, balsingaj. donosno,
Donosność, balsingumas.
Donosny, balsingas.
Donucić, ob. dospiewac, ob. nucić.
Doorać, doorywać, bęgti arti, priarti.
Doostrzyć, bęgti gałûsti.
Dopad, dopadnienie, pripûlis.
Dopadać ob. dopasdz.
Dopadkowo pripûlejs, dopadkiem, dorywczo.
Dopadkowy, ob. dorywczy.
Dopadnienie, pripûlimas.
Dopalać, bęgti deginti.
Dopalać się, dopalić się, pasibęgti degti.
Dopamiętać się, atsiminti.
Doparzać, doparzyć. bęgti szutinti.
Dopasdz, dopadać, pripûlti.
Dopatrywać ob. doglądać, dozierać.
Dopatrzyć, dopatrzyc się, prisiwejzieti.
Dopchać, primurdyti., dopychać. dopchnąc.
Dopędny, priwijamas, prinokamas.
Dopędzić, dopędzać, panokti.
Dopełniać, papildyti.
Dopełnić się, ob. spełnić się. //
[I 218] Dopełniacz[128], dopełniciel, papildytojas, attijsiejas, arba attiesiejas.
Dopełnienie[129], papildymas, attiesimas.
Dopełniciel, ob[130]. dopełniacz.
Dopelznąć, dopełzać, prislinkti.
Dopiąc, dopisać, pasijkti arba pasiekti, prigauti.

Dopiąć się, użsisakstysti[131].
Dopic, dopijać, bęgti gérti, pagérti.
Dopić się, użsigérti.
Dopieć, dopiekać, iszképti. prikepti. trzeba jeszcze dopieć parę gołębi, rejk dar priképti porą bałądû arba karwelû.
Dopięcie, pasijkimas arba pasiekimas.
Dopiekać, ob. dopiec.
Dopierać, doprzeć, priwerti. ob. domykać.
Dopierać, bęgti skalbti.
Dopioro, dopiorutko[132], dàbār, dabartilej.
Dopijać, ob. dopić.
Dopilnować, nusergieti.
Dopilnować się, nusisergiejau.
Dopiłować, bęgti pjaustyti.
Dopinać, ob. dopiąć.
Dopisek, ob. przypisek.
Dopłacać, dopłacić, primokieti. //
[I 219] Dopłacanie, dopłacenie, primokieimas.[133]
Dopłakać się, iszblauti.
Dopłata, dopłacanie, primokieimas.
Doplatać, dopleść,
Doplątać się, priklysti, atsibajsti.
Dopławic się, priplaukinti, primaudinti.
Dopłazić się, prislinkti, pricziusti.
Dopleć, pripinti[134], nupinti[135].
Dopłukać, isskałurti,
Doplunąc, prispjauti.
Dopłynąć, pripłaukti.
Dopływać, pripłudurti.
Dopoić, nugirdyti.
Dopokąd, ligkoł. arba iki, pakoł,
Dopóki, ob. dopokąd.
Dopołudnie, lig pietu.
Dopomagać, ob. dopomodz, pripadieti.
Dopomaganie, pripadieimas.
Dopominać się, prisiminti.
Dopomodz, ob. dopomagać.
Dopomożenie, ob. pomoc, pagałba[136].
Dopóty, ikiszioł, patoł
Dopowiadać, dopowiedziec, bęgti pasakoti.
Doprać, ob. dopierać. //
[I 220] Dopraszać się, prisipraszyti.
Doprawić, doprawiać, pritajsyti,

[121] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[122] Tais. iš *pûdeles*.
[123] S. Ropel. *Nie doniosę tego do miasta*.
[124] Įtrp. *dûti*.
[125] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[126] Ż galas taisytas.
[127] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *9* — tai lanko numeris.
[128] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[129] S. Ropel. *Dopełnianie*.
[130] Įtrp. *ob*.
[131] Turbūt norėta parašyti *użsisakstyti*.
[132] S. Ropel. *Dopiero, dopierutko*.
[133] Visas straipsnis taisytas.
[134] Prad. rašyti *priw*, bet ištaisyta.
[135] Prad. rašyti *nupit*, bet ištaisyta.
[136] Iš tikrųjų parašyta *pagałba. pomoc*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1* .

nubęgti,
Dopróć[137], nubęgti ardyti.
Doprosić się, prisipraszyti.
Doprowadzić, priwesti.
Doprządz, priwerpti
Dopsować, nubęgti[138] gadinti
Dopsować się, bęgti gesti.
Dopuścic, prilejsti.
Dopuscić się, prisilejsti.
Dopuszczenie, prilejdimas.
Dopuszczenie się, prisilejdimas.
Dopychać, prikimszti. ob. dopchnąc[139].
Dopytać się, prisikłausti.
Dopytywać się prisikłausinieti,
Dobrnąc[140], pribristi.
Dorabiać, pripelnyti.
Dorabiać się, prisipelnyti.
Dorachować się, nubęgti skajtyti. atskajtyti.
Dorachowac, bęgti skajtyti.
Dorada, pritarimas, ob[141]. porada, rada, poradzenie.
Doradczyni, pritartoja, patartoja. namiętność jest zła doradczynia, gejdulys yra pajkas patartojas. //
[I 221] Doradzać, patarti.
Doradzać się, pasiterauti.
Doradzia, patartojas.
Doradzić, ob. doradzać.
Doradziciel, ob. doradzca
Doradzicielka, ob. doradczyni.
Doraźać[142], nudurti.
Dorazliwy, łandùs.
Dorazny, dorazowy, tamkartis.
Dordzewiały[143], prirudiejęs, surudiejęs.
Dordzewieć, surudieti.
Doręcze, dorędzie, parankej[144]. arba parąkéj.
Doręczy, parąkùs arba parankùs.
Dorobek, użdarbe.
Dorobic, ob. dorabiać.
Dorobkowy, użdirptas, nupelnytas.
Doroczny, mitulis, ob. roczny.
Dorocznie[145], kas meta.
Dorodność, augałotumas.
Dorodny, augałotas.
Dorosnąc, ob. dorość.
Dorosły[146], paugęs.
Dorość, priaugti, paugti.
Dorostek, iszaugielis. //
[I 222] Dorownać, sùlyginti, palyginti, nubęgti lyginti.
Dorożka, droszki, ratelej.
Dorożkarz, wazniczia.
Dorozumieć się, sùsiprasti.
Dorozumiewanie się, sùsipratimas.
Dorozumiewanie[147], sąprotawimas.
Dorwać, nubęgti, traukyti,
Dorwać się, pripûlti.
Dorywczo, pripûlejs.
Dorysować, pririsawoti, nubęgti risawoti.
Dorywekiem, dorywkami[148], ob. dorywczo.[149]
Dorzeć, issakyti, nubęgti sakyti.
Dorzeczenie, nubęgimas sakymo.
Dorzeczność, parmanimas[150].
Dorzeczny, parmanùs.
Dorzezać, nubęgti pjauti, rieżti.
Dorzucenie, primetimas.

Dorzucic, dorzucać, primesti. numesti, tak dalieko nie dorzucę, tejp tolej ne numesiù.
Dorzynać, nupjauti
Dorzynanie, nupjowimas. ob. dorznąc.
Dorzynki, apjuwas., gieryne arba pota apjuwû.
Dosada, dosadność, pritikimas.
Dosadnie, pritiktinaj. //
[I 223] Dosadność, ob. dosada.
Dosadny, pritinkùs.
Dosadzać, nubęgti, dijgti, pridijgti.
Dosądzić, nubęgti sudyti, arba sprijsti.
Dość, ob. dosyć.
Doschnąc, dosychać, nudziuti.
Doscig, doścignienie, panokimas, pawijimas.
Dościgłość, numanimas.
Dościgły, numanas, arba, numanùs.
Doscignąc, doscigać, numanyti, pasijkti.
Dosełać. ob, dosyłać, prisiusti.
Dosiać, nubęgti sieti, prisieti.
Dosiadać, dosiąść[151].
Dosiądz, dosięgnąć, prigauti.
Dosiąść, dosieść, dosiadać, siesti ant žirgo, arba antsiesti žirgą arba arkli.
Dosiedzieć, dosiadać, dosiadywać, issiedieti[152], dosiedzieć do wieczora, issiedieti lig wakaro.
Dosiedzieć się, sułaukti,, dosiedział się, iż go wypchano, Sùłaukia, iog ji isstumia.
Dosięgać, dosięgnąc. dosiądz, prigauti.
Dosięgły, dosiężny, prigaunamas.
Dosieść, ob. dosiąść //
[I 224] Doskocz, tekunas.
Doskoczny, grejtas.
Doskonczyć[153], priszokti.
Doskok, szuksnis.
Doskonale, tobułaj, gra doskonale skripyczio[154] smujkû tobułaj skripycziomis.
Doskonalenie, tobulinimas.
Doskonalenie się, tobulinimos.
Doskonalić, tobulinti.
Doskonalić się, tobulinti.

[137] Tais. iš *Doprać*.
[138] Turbūt prad. rašyti *b*, bet ištaisyta.
[139] Ž. taisytas; S. Ropel. *dopchać*.
[140] S. Ropel. *Dorąbać*.
[141] Įtrp. *ob*.
[142] Tais. iš *Dorażic*.
[143] Prad. rašyti *Dordzia*, bet ištaisyta.
[144] Tais. iš *poranku*.
[145] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Dorocznie* čia pateiktas prie vokabulos *Doroczny*.
[146] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[147] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[148] Turbūt prad. rašyti *doryk*, bet ištaisyta.
[149] S. Ropel. straipsnis *Dorywek... dorywkiem, dorywkami... dorywczo*.
[150] Įtrp. *r*.
[151] Iš tikrųjų parašyta *dosiądz*, bet virš galūnės *dz* prir. *ść*. S. Ropel. *Dosiąść*.
[152] Šis ž. įtrp.
[153] S. Ropel. *Doskoczyć*.
[154] Ž. tarsi mėgintas šiek tiek nutepti, nuvalyti, vadinasi, gal ir nubraukti.

Doskonalność, tobulingumas.[155]
2 Doskonałość, tobułumas.
1 Doskonalny, tobulingas.[156]
Doskonały, tobułas.
Doskórzyć[157], iwejkti.
Doskrobać, nubęgti kajszti.
Doskrobać się czego, igyti.
Doskrzeć, ob. dopiec, dogrzać, poskwarzyć.
Doskwarzyć, ob. doskwierać.
Doskwierać[158],
Dosłac, ob. dosyłac, prisiusti.
Dosiedzić się[159], issiedieti.
Doslepić, apjakinti.
Doslifować, ob. doszlifować
Dosłowie, ob. przysłowek.
Dosłownie, źodis ing źodi. //
[I 225] Dosłowny, źodis ing źodi.
Dosłuchać, bęgti kłausytęis.
Dosługiwać, iszkałpoti, isztarnauti.
Dosłyszeć, prigirdieti.
Dosmaźyc, nubęgti spirgyti.
Dosmiać się, prisijûkti.
Dosolić, dosalać, nubęgti sudyti.
Dospać, dosypiać, iszmiegoti.
Dospiać, dospiewać, iszbręsti, priejti.
Dospiałość, iszbrędimas, priejimas.
Dospiały, iszbrędęs, ob. dojrzały, dożrzały.
Dospianie, iszbrędimas, priejimas. paskubiejimas, Za dospianiem lata, i paskubiejùs wasaraj.
Dospieszyć, paskubinti, nepaspieszyc zrobić czego[160], ne paskubinti padirbti ko.

Dospiewać, ob. dospiać.
Dospiewać, dospiewywać, nubęgti giedoti arba gijdoti.
Dospiewanie, ob. dozrzewanie[161].
Dosrubować, prigwintawoti[162], nubęgti gwintawoti.
Dosać[163], nubęgti źysti.
Dostać, isstowieti. Niedostoję do wieczora, neisstowiesiù iki wakaro.
Dostać, dostawać, gauti.
Dostały, ob. dojrzały, dostałość, ob. dojrzałość. //
[I 226] Dostąpić, dostępować, priejti, prisiartinti.
Dostarczać, dostarczyć, pridûti.
Dostarzeć się, iszkarszti.
Dostatecznie, ganutinaj.
Dostateczność, ganumas.
Dostateczny, ganùs.
Dostatek, partekimas.
Dostatkowy, ob. amunicyiny.
Dostatni, sùtękùs, płatùs,. Ten płasz[164] jest nazbyt dostatni, tas kiriejùs par płatus.
Dostatnio, partektinaj, płatej.
Dostawa, pridawimas, pristatymas.
Dostawać, ob. dostać,
2 Dostawić, pristatyti, dostawiac, pristatinieti.
1 Dostawca, pristatytojas.
Dostawka, ob. dostawa
Dostęp. ob. przystęp.
Dostępność, ob. przystępność.
Dostępny, priejtamas.
Dostępować, ob. dostąpić.
Dostojen, ob. dostojny.

Dostojenstwo[165]
Dostojnie,
Dostojnik. //
[I 227] Dostojność,
Dostojny,
Dostroić, nubęgti grażinti.
Dostrugać, nubęgti drożti.
Dostrzedz, dostrzegać, pasergieti, nusergiejau.
Dostrzegacz, pasergietojas.
Dostrzegalność, pasergumas
Dostrzegalny, pasergamas.
Dostrzeganie, pasergieimas.
Dostrzelić, priszauti.
Dostrzeżenie, nusergieimas.
Dostrzydz, nubęgti kirpti, nukirpti.
Dostudzić, nuwiedinti.
Dostygać, atwiesti, atauszti.
Dosunąc, dosuwać, pristumti.
Dosuszyć, nudziowinti, dosuszać.
Dosużość, dosuży, ob. dzielność, dzielny.
Doswarzyć się, iszbarti.
Doswiadczyć[166], pritirti, isztirti, doswiadczać isztyrinieti.
Doswiadczać się, doswiadczyć się, mandyti arba bandyti.
Doswiadczalny, prityramas.
Doswiadczanie, tyrinieimas, prityrimas. //
[I 228] Doswiadczony, pritirtas, isztirtas.
Doswiadczyciel, isztyriejas.
Doswiecać, ob. swiecic, przyswiecić, żibinti,. Gwiazda jutrzenna doswieci ci aż do wschodu słonia[167], auszros zwajzdie żibins tau iki saulej patekant.
Dosyć, dość, ganà, ganù, sejne.
Dosycać, prisotinti.
2 Dosypać, dosypywać, pripilti.
1 Dosyłać, ob. dosłać
Dosypiać, ob. dospać.
Dosypka, kaupas.
Dosyt, iki sotęs.
Dosytość, sotis.
Doszczętu, ob. szczęt.
Doszczepic[168], jisziepyti arba ibraukti, jisprausti.
Doszły, ob. dojrzały.
Doszarować[169], nubęgti anùti.
Doszukać się, atjeszkoti.
Doszyć, nubęgti siuti.
Dotąd, patoł.
Dotancować, nubęgti toncewoti.
Dotarcie, prisigrudimas.
Dotarczka, ob. utarczka,

155 Visas šis straipsnis įtrp.
156 Visas šis straipsnis įtrp.
157 R. *ó* tais. iš *u*.
158 Įtrp. *k*.
159 S. Ropel. *Dosledzić się*.
160 S. Ropel. *Nie dospieszyć zrobić czego*.
161 Ž. taisytas.
162 Įtrp. *g*.
163 S. Ropel. *Dossać*.
164 S. Ropel. *płaszcz*.
165 Tais. iš *Dostoienstwo*.
166 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Doswiadczyć* čia pateiktas prie S. Dauk. praleistos vokabulos *Doswiadczać*.
167 S. Ropel. *Gwiazda jutrzenna doświeci ci aż do oświecenia słońca*.
168 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
169 S. Ropel. *Doszorować*.

Dostąpić, dostępować, prieiti; prisiartinti.

Dostarczać, dostarczyć, pridūti.

Dostarczać się, iszkarszti.

Dostatecznie, ganutinaj.

Dostateczność, ganumas.

Dostateczny, ganus.

Dostatek, pertekimas.

Dostatkowy, ob. amunicijiny.

Dostatni, siūtekus, platus, Ten płaszcz jest nazbyt dostatni, tas kiriejis per platus.

Dostatnio, pertekltinaj, platej.

Dostawa, pridawimas, pristatymas.

Dostawać, ob. dostać.

2 Dostawić, pristatyti, dostawiać, pristatinėti.

1 Dostawca, pristatytojas.

Dostawka, ob. dostawa

Dostęp. ob. przystęp.

Dostępność, ob. przystępność.

Dostępny, prieitamas.

Dostępować, ob. dostąpić.

Dostojeń, ob. dostojny.

Dostojeństwo

Dostojnie,

Dostojnik.

S. Daukanto DLL rankraščio sumažintas I 226 puslapis

DOSTARZEĆ SIĘ, v. n. achever de vieillir, parvenir à la dernière vieillesse.

DOSTATECZNIE, adv. suffisamment. *Jest dostatecznie uwiadomiony o téj rzeczy*, il est suffisamment informé de cette affaire-là. *Oświeciłem go o tém dostatecznie*, je l'en ai suffisamment instruit.

DOSTATECZNOŚĆ, ŚCI, s. f. qualité de ce qui est suffisant, de ce qui est est assez, suffisance, s. f. quantité suffisante, f. *Dostateczność zapasów*, suffisance, quantité suffisante de provisions. *Dostateczność dowodów*, suffisance, quantité suffisante de preuves, ce qu'il faut de preuves; qualité qui rende les preuves suffisantes, concluantes.

DOSTATECZNY, A, E, suffisant, ante. *Mieć dostateczne utrzymanie*, avoir du bien suffisamment pour vivre; avoir de quoi s'entretenir honnêtement, de quoi vivre convenablement. *Przyczyna dostateczna, powód dostateczny*, raison suffisante. *Przyczyna dostateczna do śmierci*, cause suffisante pour déterminer la mort. *Ta summa jest dostateczna*, cette somme est suffisante, ob. WYSTARCZAĆ.

DOSTATEK, TKU, s. m. suffisance de bien, f. abondance, s. f. *Mieć dostatek wszystkiego*, avoir abondance de tout, abondance de toutes choses. — DOSTATKIEM, PO DOSTATKU, et par corruption: PODOSTATKIEM, loc. adv. à suffisance, en suffisance; abondamment, en abondance. — au plur. DOSTATKI, ÓW, abondance, s. f. richesses, f. pl. opulence, s. f. *Żyć w dostatkach*, vivre dans l'abondance, dans l'opulence. *Lepsza jest mierność niż zbytnie dostatki*, la médiocrité, une heureuse médiocrité vaut mieux que les trop grandes richesses. = *Dostatek*, v. *dostatki*, provisions de guerre et de bouche, munitions de guerre et de bouche, f. pl. (peu usit.).

DOSTATKOWY, A, E, ob. ABUNDANCYJNY.

DOSTATNI, IA, IE (des habits, etc.), aisé, ée, ample, a. 2 g. qui a de l'ampleur. *Suknia dostatnia, bardzo dostatnia*, une robe aisée, ample, fort ample. *Ten płaszcz jest nazbyt dostatni*, ce manteau est trop ample, ce manteau a trop d'ampleur. =, bien fourni, ie; aisé, ée; riche, a. 2 g. *Dom dostatni*, une maison abondamment fournie de tout, une maison assez riche. *Człowiek dostatni*, un homme aisé, riche. — fig. *Być dostatnim samemu sobie*, se suffire à soi-même, ob. WYSTARCZAĆ.

DOSTATNIO, adv. amplement, abondamment.

DOSTAWA, Y, s. f. fourniture, s. f. *Dostawa dla wojska*, fourniture de l'armée. au plur. *Dostawy dla wojska*, approvisionnement de l'armée. *Dostawa zboża, wina, drzewa*, fourniture de blé, de vin, de bois. *Podjąć się dostawy, wziąć na siebie dostawę*, se charger d'une fourniture, entreprendre une fourniture. *Dostawa rekrutów*, action d'amener une recrue, de conduire une recrue à l'armée. =, livraison s. f. transport, s. m. charriage, s. m. voiture, s. f. (d'une chose à sa destination). =, s. de Géom. cosinus, s. m.

DOSTAWIAĆ, ob. DOSTAĆ.

DOSTAWCA, Y, s. m. pourvoyeur, s. m. fournisseur, s. m. ob. LIWERANT.

DOSTAWIĆ IŁ, Y, s. dėf. DOSTAWIAĆ, IAŁ, IA, v. indéf. komu czego, fournir, livrer qu'chose à qu'un; fournir qu'un de qu'chose. = co dokąd, fournir qu'chose à un endroit; transporter qu'chose, faire le transport d'une chose à un endroit (où elle sera reçue); charrier, voi-

S. Ropelewskio žodyno autentiško dydžio 312 puslapis

Dotargować, sùlygti. //
[I 229] Dotargować się, prisilygti.
Dotegodniowy, ligszendienis.
Dotegoroczny, ligsziometis ob. tegoroczny.
Dotkać, nubęgti austi.
Dotkliwie, użgaulej.
Dotkliwość, użgaule.
Dotkliwy, użgaulingas.
Dotknąc, dotykac, pałytieti, użgauti.
Dotknięcie, palytiemas[170], użgaułoimas.
Dotleć, dotlić się, użgésti, iszplienieti.
Dotlić, bęgti gésti.
Dotłoczyć, dotłaczać, prigrusti, prikimszti.
Dotłuć, sùkruszti.
Dotoczyć, priritinti. atritinti,. Niedotoczę tego do muru, neatritinsiù to iki muro.
Dotopić, dotapiać, nubęgti tirpyti.
Dotrąbić, nubęgti trubyti.
Dotrawic, dotrawiać, nubęgti gromulti.
Dotrawic się, issibuti.
Dotrwać, isztwerti,
Dotrwanie, isztwierimas.
Dotrzeć, ob. docierać.
Dotrzepać, iszduskinti.
Dotrzezwić się, atsigauti, atgyti. //
[I 230] Dotrzymać, dotrzymywać, isztwerti, huszturieti, użłajkyti, attijsti.
Dotrzymanie, attiesimas, attijsimas.
Dotuczenie, nupenieijimas.

Dotychczas, dotychmiast, ligsziołajko.
Dotyczyć się, kiszties.,. Co się tycze interesow Państwa[171]. linkon rejkałû walstybęs.
Dotykać, doknąć[172], palitieti.
Dotykać się, prisikiszti.
Dotykanie[173], palitieimas.
Dotykalnie, palytemaj.
Dotykalny, palitemas.
Dotyrać, nudiewieti, nuplieszti.
Douczyć, nubęgti mokyti, primokyti.
Douczyć się, prisimokyti.
Dowabic, ob. przywabić.
Dowalić, pawersti.
Dowalić się, sugriuti, suirti.
Dowar, dowarek, dowarzanie. iszwiras.
Dowarzyć, ob. dogotować.
Dowarzyć się, iszwirti.
Doważyć, atswerti.
Doważny, swarùs
Dowcip, //
[I 231] Dowcipnie,
Dowcipność,
Dowcipny,
Dowecować, nubęgti gałûsti, ob. doostrzyć.
Dowiad, ob. dowiedzenie się,
Dowiadać, dowiadywać się, issijautoti.
Dowiadywanie się, issijautoimas.
Dowiązać, prisijti, pririszti, prijungti.
Dowić, dowijać, priwyti.
Dowidzieć, priregieti.
Dowiedzieć się, issijautoti[174], dasi-

žinoti. ob. dowiadywać się, dowiadowanie się.
Dowiedziony, darodytas.
Dowieńczyć, dowienczać, apwajnikûti.
Dowierać, użwerti.
Dowiercać, dowiercić, iszgręžti.
Dowiercić się, issigręžti.
Dowiernie, klajtingaj[175], isztikiemaj.
Dowierzanie[176], klautis, isztikieimas.
Dowierzać, paklauti.
Dowierzający, isztikąs.
Dowierzanie, paklowimas.
Dowieść, priwesti.
Dowiewać, ob. dowiać //
[I 232] Dowiezć, dowozić, nuwežti.
Dowionąc, ob. dowiać.
Dowleć, dowlekać, priwilkti.
Dowleć się, prisiwilkti.
Dowleć, dowłoczyć, dowlekać, nuwalkioti.
Dowod,. dawadas.
Dowodca, ob dowódzca.
Dowodliwie,
Dowodliwość,
Dowodliwy,
Dowodnie,
Dowodność,
Dowodny,
Dowodzący.
Dowódzca
Dowodzenie.
Dowodzić, ob. dowieść.
Dowodziciel,
Dowódstwo[177],
Dowojować nukariauti.
Dowołać się, atszaukti.
Dowolnie,
Dowolność. /
[I 233] Dowolny[178], tinkamas.
Dowora, dingstis.
Dowoz, dowozką, atwažmas. ob. dostawka
Dowožić, atwežti.
Dowożka, ob.[179] dowoz.
Dowrożić, nulemti.
Dowrzały, atwiręs.
Dowrzec, ob. domknąc.
Doza, ob. ilość, sajkas.
Doża Wenecki, Doża Wenecijonû, ar waldimieras.
Dożąc, dożynać, nupjauti jawus.
Dożebrać się, prisiżebrawoti.
Dożegać, nudeginti,. Pokrzywa dożega, notrine nudegin.
Dożeglować, nuirkłûti.

170 Tais. iš *palitiemas*.
171 S. Ropel. *We wszystkiem co dotycze interesów państwa.*
172 S. Ropel. *Dotykać, ob. Dotknąć.*
173 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
174 Turbūt prad. rašyti *issj*, bet ištaisyta.
175 Turbūt norėta parašyti *klautingaj*.
176 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Dowierzanie* čia pateiktas prie S. Dauk. praleistos vokabulos *Dowierność*.
177 S. Ropel. *Dowództwo.*
178 Tais. iš *Dowolnie.*
179 Įtrp. *ob.*

Dożerać[180], ob. dorzeć[181], suryti.
Dożegnąc, dożegnać, nużegnoti, pałajminti.
Dożgać, nubęgti płakti.
Dozgonnie, iki giwos gałwos. arba lig giwos gałwos.
Dozgonny, ikigiwois.
Dozierać, ob. doglądać.
Dozieracz, dożierca, antwejzùs.
Doznać, doznawać, pritirti.
Doznawca, prityriejas,
Dozor, saugojimas, sergiejimas. //
[I 234] Dozorca, antwejzas, pristowas.
Dozorczy, antwejzinis, pristowinis.
Dozorczyni, antwejzietoia.
Dozorność, priwejziejimas.
Dozorny, priwejząs.
Dożorować, priwejzieti.
Dozorowanie, priwejziejimas.
Dozorstwo, priwejzumas.
Dozrzało, ob. dozrzale[182], pribręduseį.
Dożrzałość, iszbrędimas.
Dożrzały, ob. dojrzały.
Dozrzeć, dorzewać, ob. dojrzewać.
Dożrzewanie[183], pribrędimas.
Dożuć, dożuwać, sugromulti.
Dozwalać, dozwolić, lejsti.
Dożęcie[184], apjuwas.
Dożowstwo, Dożyste.
Dozwolenie, lejdimas.
Dozwolony, lejstas.
Dożyć, priłaukti, sułaukti. Wieczora niedożyje, wakara nesułauksaj.

Dożyczyć, dożyczać, priskolyti.
Dożynki, apjuwas. //
[I 235] Dozys, ob. doza.
Dożywić, dożywić[185], iszmajtint
Dożywić kogo do roku, iszma tinti kou iki metû, arba li metû.
Dożywocie, lig ąmźiaus gało.
3 Dożywotnik, ligamźis.
2 Dożywotnica ligamźe.
1 Dożywotni, dożywotny, ligan żinis.
Drab, drabie, gardes.
Drabant, kajkaras.
Drabarz, ob. Dromader.
2 Drabina, drabinka, koptas, ko tajtes, ar kopteles.
1 Drabik, piestinykas.
Drabiniarz, koptinykas[186].
Drabiasty[187], gardinykaj[188] (:rata
Drabować koni, ristinti.
Drabski, piesczias,. Drabską słu bę służyc, piestiam[189] ełgauti.
Drachm, drakma,
Drący. ob. drzeć.
Dracza, iszplieszimas.
Drąg, rite,
Drągal,
Dragan, draganisko, kajkaras., stary draganisko, taj senas ka karas. //
[I 236] Draganski, kajkarinis[190].
Drągarz, ob. drąźnik
Dragoman, Drogman.
Dragonia, Dragunija.
Dragoński, draguninis.
Drągowe, ob[191]. rogatkowe.
Draka; musza.

Drań, dranica, papętis.
Drapać, skardyti, brajžyti.
Drapać się, ilipti. Drapać się na sam wiersz[192] drzewa. ilipti i pat gałunę medzio.
Drapacz, ob. drapieżca.
Drapaczka, kajszina, kúri[193] kajlus kajsz.
Drapak, sprukimas. Dał drapaką, spruka łaukon.
Drapanie, skardymas, brajžimas.
Drapanie się, ilipimas.
Drapichrust,
Drapież, grobis. Życ drapiezą, gywenti isz grobio.
Drapieżca, drapieźnik, plieszíejas.
Drapieźliwość, ob. drapieżność. skardumas
Drapieżliwy ob. drapieżny, skardùs, pliesząs.
Drapieźnik, ob. drapieżca.
Drapieźność[194], skardumas, plieszumas.
Drapięźny, skardùs, pliesząs. //
[I 237] Drapieżyć, plieszti.
Drapnąc, sprùkti.
Drasnąć, brieźterieti, zadrasnąć, nuskérsti.
Drasnąc się, nusikasyti.
Drasnięcie, drasnienie, nusikasimas.
Dratwa, drotis.
Drążek, rikis.
Drąkowaty[195], kartietas.
Draźliwość. piktybe.[196]
Draźliwy, pykstùs[197].
Draźnic, pykinti[198], urzinti.
Draźniciel pykintojas.
Draźnicielka, pykintoja.
Draźnienie, pykinimas.
Draźnięta, kùlnys.
Drażyć, urbinti, gręźti, isskopti, iszrùbti.
Drdzen, ob. rdzeń, szerdis.
Dręczarnia, wargintuwe.
Dręczenie, warginimas.
Dręczenie się, warginimos.
Dręczyć, warginti.
Dręczyć się, wargintęis.
Dręczyciel, wargintojas. //
[I 238] Dręczycielka, wargintoja.
Drel, drelować, ob. dryl, drylować.
Drelich, drylich, trinytis.
Drelichowy, trinitinis.
Drepcić, źirgloti[199], dreptać. ob,

180 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
181 Ž. tais. iš *dorzić* S. Ropel. yra *Dozrzeć*.
182 Pirmoji *z* įtrp.
183 Prad. rašyti *Doj*, bet ištaisyta.
184 Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
185 Antrą k. parašytas tas pats Ž.
186 Tais. iš *koptinikas*.
187 S. Ropel. *Drabiniasty*.
188 Turbūt prad. rašyti *k*, bet ištaisyta.
189 Ž. taisytas.
190 Tais. iš *kajparinis*.
191 Prad. rašyti *r*, bet ištaisyta.
192 S. Ropel. *wierzch*.
193 Tais. iš *kóri*.
194 Tais. iš *Drapieźnie*.
195 S. Ropel. *Drążkowy*.
196 Tais. iš *Draźliwy*. *piktas*.
197 Tais. iš *piktas*.
198 Tais. iš *pikinti*.
199 Turbūt prad. rašyti *źil*, bet ištaisyta.

tuptać.
Dreszcz, sziurpulys. Dreszcz mię przechodzi, sziurpulys mani apniko.
Drętki, łajźkůs.
Drętwieć[200], nutirpti,. Ręka zdrętwiała, ranka nutirpo.
Drętwość, nutirpimas.
Drętwy, nutirpęs.
Drewieńko, skérła.
Drewiańka[201], medine.
Drewniany, medinis.
Drewniasty, medingas.
Derewnictwo[202], medinczija
Derewniczy[203], medinczůs.
Drewnieć, ob. drętwieć.
Drewnik, medinczůs.
Drewnisty, medingas.
Drewno, medgalis.
Drewny, medinis.
Drewutnia, ob. drwalnia
Drgać, wirpieti, timczioti. //
[I 239] Drganie, wirpiejimas., timcziojimas.
Drgęga, wirpulys
Drgnienie, timcziojimas.
Drob, smulkmes.
Dobiańka[204], padażas, ob. zacierka.
Drobiazg, smolkmie.
Drobiazgowo, iszgalej.
Drobiazgowy, iszgalinis.
Drobić, trupinti. smulkinti
Drobiciel, trupintojas, smulkintojas.
Drobienie, trupinimas, smulkinimas.
Drobki, ob. drob.
Drobina[205], truputys.
Drobnieć, trupinti, smulkinti.
Drobniuchny, smolkitelys.
Drobno, smolkej[206].
Drobność, smůlkůmas.
Drobnostka, smulkmie.
Drobnowid, regsmulkis[207]. Drobnowidz,
Drociany[208], drotinis.
Drociarz, drotinis.
Droga, kialas.
Drogi, brangůs. droszy[209], brangésnis.
Drogman, iszguldytojas. //
[I 240] Drogo, brangej.
Drogocenny, didejbrangůs.
Drogokupny, brangéjpirktas.
Drogopłatny, brangéjmokąs
Drogość, brangumas.
Drogosłany, brangejgristas.
Drogotkany, brangéjaustas.
Drogowe, kélines.
Dromader, dwikupris.
Drop, tgrû tetirwinas.[210]
Dropiaty kon. szlapokas.
Drot, drotis.
Drotarnia, drotiniczia.
Drotować, drotimis apwyti.
Drotowany, drotietas.
Drotownia, ob. drotarnia.
Drotownik, drotinikas.
Drotowy, drotinis. ob. drociany.
Drozd, strasdas.
Drozdzany, mijlinis[211], arba mielinis.
Drozdze, mijles arba mieles.
Drozdzysty, mielingas arba mijlingas.

Drożeć, brinkti.
Drożej, brangésnej. //
[I 241][212] Drożenie, brąnginimas.
Drożka, od droga, kéłalis.
Drożnik, branginykas.
Dożny[213], kialinis.
Drożony, gręźtas[214].
Droższy, brangésnis.
Drożyć, branginti.
Drożyc, rûbti,
Dłożydło[215], skaptas.
Drożyna, kiałalis.
Drożysty, skérkialietas.
Drożyzna, brangybe.
Druch, przyjaciel.
Druczyć, cziulbielti[216].
Drudzy, od drugi, kitas.
Drugdy, kanakados.
Drugdzie, kanakame
Drugi, antras.
Drugokrotny, antrinykas.
Drugożenieć, antrapatis.
Drugożenski, antrapatinis.
Drugożenstwo, antras patiawimos
Druk, spaudimas[217], druka[218].
Drukarnia, Jispaudyne[219], jispaudinyczia[220].
Drukarski, jispaudinis[221]. //
[I 242] Drukarz, Jispaudiejas[222].
Drukować, jispaudinti[223].
Drukowanie, Jispaudimas[224].
Drukoskładnik[225], sustatytojas.
Druzba, bendryba.
Druzga, ob. drzazga, skérła.
Druźbart, bruzbertas,
Druzgać, druzgotać, skérloti.
Druzyna, burys.
Drwalnik, malkinikas.
Drwiarz, tycziotojas,
Drwić, tyczioties.
Drwina, tyczias, drwinki, jûkaj użgaulingi.

[200] Tais. iš *Drętwić*.
[201] S. Ropel. *Drewnianka*.
[202] S. Ropel. *Drewnictwo*.
[203] S. Ropel. *Drewniczy*.
[204] S. Ropel. *Drobianka*.
[205] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[206] Tais. iš *smulkej*.
[207] Ž. galas taisytas.
[208] Įtrp. *r*.
[209] S. Ropel. *Droższy*.
[210] S. Ropel. straipsnis *Drop', pia, s.m. outarde, s.f.* — neaišku, kas S. Dauk. norėta parašyti, galbūt prad. rašyti *tgrû*, bet ištaisyta į *tetirwinas* (?)
[211] Tais. iš *mielinis*.
[212] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *10* — tai lanko numeris.
[213] S. Ropel. *Drożny*.
[214] Prad. rašyti *k*, bet ištaisyta į *g*.
[215] S. Ropel. *Drożydło*.
[216] Turbūt norėta parašyti *cziulbieti*.
[217] Tais. iš *spaudyne*.
[218] Ž. *drukarne* galas nuskustas.
[219] Prie ž. *spaudyne* tamsesniu rašalu vėliau prir. priešd. *Ji*.
[220] Ž. *jispaudinyczia* vėliau prir. tamsesniu rašalu.
[221] Prie ž. *spaudinis* tamsesniu rašalu vėliau prir. priešd. *ji*.
[222] Prie ž. *spaudiejas* tamsesniu rašalu vėliau prir. priešd. *Ji*.
[223] Prie ž. *spaudinti* tamsesniu rašalu vėliau prir. priešd. *ji*.
[224] Prie ž. *spaudymas* tamsesniu rašalu vėliau prir. priešd. *ji*, ir priesagos *y* taisyta į *i*.
[225] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

Drwiniarz.
Drwinkować,
Drwinkowanie
Dryada,
Dryakiew,
Dryakwiany,
Dryawnik,
Dryblas[226].
Dryfus, trikois.
Dryga, iłajdine. //
[I 243] Drygać, kiustieti
Drygant, drigantas, arba erżelas.
Drygawka,
Drygotka, kustieimas.
Dryja, trimis arklejs.
Drylować, urbinti, gręźti,
Drylownik, urbintojas.
Dryndać nogami,
Dryndulka, ridwonelis.
Drżący, wirpąs.
Drżączka, wirpulys.
Drzazga, skérła[227].
Drzeć, plieszti.
Drzec[228], wirpieti.
Drzenie, wirpieimas.
Drzewce, drzewiec, ragotine.
Drzewczyk ob. dzierlatka.
Drzeweczko[229], drzewko, medytelis, medelis.
Drzewiany, drewniany, medinis.
Drzewiasty, medingas.
Drzewie, medej. //
[I 244] Drzewieć,
Drzewina, drzewinko, kéras.
Drzewisty, medingas.
Drzewko, medelis, medatis.
Drzewnieć, ob. drzewieć.
Drzewny, medinis.

Drzewo, medis, drzewo opałowe małka, jaukuraj.
Drzewojad, kirmkrauźa.
Drzewołom, wiesułas[230], medłauźis.
Drzewowy[231], ob. drzewny.
Drzwi, durys.
Drzwiczki, dureles.
Drzymać, drzemać[232] snausti.
Drzymała, snaudulys.
Drzymanie, snaudimas.
Drzymliwość, snaudulingumas.
Drzymliwy, snaudulingas.
Drzymota, saudulys[233].
Dub. dup. dziupla, ouksas.
Dubas.
Dubelt, dwigubaj[234].
Dubelt, perkunowożelis didesis. botirasis.
Dubeltowy, dwigubas. //
[I 245] Dublon, dwigubas raudonasis.
Dublować, dwigubauti.
Duch, dwase.
Ducha, poukine képure.
Duchna, poukine pagalwie.
Duchomor,
Duchowidz, swajtąs.
Duchowidztwo, swajtieimas.
Duchowieństwo, kunigija[235].
Duchownie, dwasiszkaj.
Duchowność, dwasiszkumas.
Duchowny, dwasiszkas.
Duda, duda.
Dudać, dudyti.
Dudarz, dudynykas.
Dudek[236], mulkelis,
Dutki[237], dudeles wargonû.

Dutkować[238],
Dudlić, żajsti wienù pabukli.
Dudu, nè cybù[239], ne grabù.
Dudzić, żurnyti, i ragą pusti.
Dudzista, dudinykas.
Dudy[240], wożragej[241]. //
[I 246] Duet, duetas.
Dufać, dufność, dufny, ob. ufać, ufność, ufny.
Duga, duha, kampas ar kąpas,
Dugować, swerti wogomis.
Dukać, trubyti. Pastuch duknał w lesie, piemû sùtrubijo girioj'.
Dukat, raudonasis.
Dukatowy, raudonojo auksùs.
Dukwiec.
Dulczyć, ajczioti
Dulki
Duma, didybe[242], didysta,
Duma, dumac, nûmone, dajnie. Dumy słowicze. gijsmes arba giesmes łaksztingałas.
Dumać, dumoti,
Dumanie, dumoimas.
Dumieć, zdumieć się, apstulpti.
Dumka, dajne,
Dumnie, dumno[243], didziulingaj.
Dumnomyslnie, didzdumej.
Dumnomyslność, didzdumybe.
Dumnomyslny, didzdumis.
Dumność, didziawimos.
Dumny, didziulis. //
[I 247] Dunąć, pusterieti, kwieptcrieti, ob. chuchnąć, ob. czmychnąć.
Duny, dun, sąnoszas, sąnosza,. Upe sùdumę sąnoszą.
Dup., pla, ob. dziupel, dziupla.
Dupa, bulis.
Dupla, dwigube.
Duplak, dwiskatikis.
Dupniasty, ob. dziuplasty.
Dupnieć, iszdurbti.
Duren, durnis, od durinti, iść bez celu, mołakis.
Durnieć[244], apłurpti. zdurnieć.
Durnica, ob. błaznica.
Durno, durnaj.[245]
Durność, apłamybe
Durnowatość, apłamumas.

226 Įtrp. *r.*
227 Įtrp. *r.*
228 Buvo parašyta *Drzeć*, bet diakritikas mėgintas šiek tiek nutepti, nuvalyti, vadinasi, nubraukti.
229 Tais. iš *Drzewieczko.*
230 Ž. taisytas.
231 Prad. rašyti *Drzewod*, bet ištaisyta.
232 Ž. *drzemać* įtrp.
233 Turbūt norėta parašyti *snaudulys.*
234 Tais. iš *dwigubas.*
235 Galinė *a* tais. iš *e.*
236 Galinė *k* tais. iš *d.*
237 S. Ropel. *Dudki.*
238 S. Ropel. *Dudkować.*
239 Tais. iš *cibù.*
240 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
241 Prad. rašyti *wożrak*, bet ištaisyta.
242 Prad. rašyti *dy*, bet ištaisyta į *di.*
243 Iš tikrųjų parašyta *Dumno, dumnie*, bet abu žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1* .
244 Tais. iš *Durniać.* S. Ropel. šioje vietoje yra *Durniać*, bet po *Durnica* yra ir *Durnieć.*
245 Šalia teksto dešinėje pusėje yra apvalus herbinis (su vyčiu) antspaudas: "LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA. 1907."

Durnowaty, łurpis.
Durny, mùlkis.
Durszlak, sunktuwas.
Durzeć, apkłujkti[246], ‹masinti.›
Durzenie, masinimas.
Durzyć, masinti. Durzy ją, masin ję.
Durzyć się, masinties.
Durzyciel, masintojas. //
[I 248] Durzycielka, masintoja.
Duś, sia, (dim. Dukat)
Dusić, smaugti.
Dusić się, trokszti.
Dusiciel, smaugulys[247].
Dusidło, smaugtuwas.
Dusikufel, girtuklis.
Dusza, duszia[248].
Duszący, smaugąs, troszkinûs.
Duszetratny, duszźudis.
Duszewny, ob. duszny, duszinis.
Duszka, duszele.
Duszkiem pić, wępti
Dusznica, smaugtuwe.
Dusznie, nuszirdzej,. Duszniem się z tego radował. nusirdzej isz to dziaugiaus.
Duszno, troszkù.
Duszność, troszkulis.
Duszny, duszewny, dwasiszkas. Swieckie rzeczy i duszne, ukiszki dajktaj ir dwasiszki.
Duszący[249], troszkinąs.
Duszobojca, duszźudis.
Duszobójny, duszźudinis.
Duszobojstwo, duszźudybe, duszźudymas. //
[I 249] Duszodawca, duszdawiejas. duszdawis.

Duszołowny, duszgaudis.
Duszony, smaugtas.
Duszozbawienny *ob.* zbawienny, dusziszganingas.
Duszogubny[250], ob. duszetratny[251]
Duszyca, wielie. Blade duszyce, iszblieszkuses wieles.
Duszyczka, duszele.
Dużać się z kim, grumties, stęgti.
Dużanie się, grumimos, stęgimos.
Dużo, didej. daug[252], Dużo się odmienił, didej atsimajnia. Mieć dużo pieniędzy, turieti daug piningû.
Dużonogi, didzkois, daugkois.
Dużoręki, didzrankis.
Dużość, didumas, didełumas.
Duży, didelis, botiras, duższy, didelesnis, botiresnis.
Dwa, dû.
Dwadziescie, dwideszimti.
Dwadzieściekrotnie, dwideszimtkartû.
Dwadziescioro, dwideszimtieji[253].
Dwaj, ob. dwa.
Dwakroć, dû kartù.
Dwąkrotnie,[254] dwakrotny, ob. dwukrotnie, dwukrotny.
Dwanaście, dwyleka.
Dwanasciekroc, dwileka kartû.
Dwanaściekrotnie, dwileka kartû. dwanasciokrotny. //
[I 250] Dwanaścioro, dwyleka.
Dwieście, duszimtu.
Dwóch, dwijû.
Dwóchsetnie, du szimtù.
Duszimtinis.[255]

Dwoi, dwoie, dwijau.
Dwojaki, dwoisty[256], dwejopas.
Dwojak, ob. blizniach.
Dwojaki, dwejopas. Dwoja waga i dwoja miara, dwejopas swaras, ir dwejopas sajkas.
Dwojako, dwejopaj.
Dwojakość, dwejopumas.
Dwóbarwisty[257], dwubarwny, dwibarwis.
Dwoić[258] się, dwejinties,
Dwoiciel, dweintojas.
Dwoja[259], dwiejau.
Dwojgrod, miestas dwipilis, arba wietowe dwipile.
Dwojko, dwoje, dwejopaj
Dwojlist, dwilinkłapis.[260]
Dwóimiony, ob. dwuimionny, dwiwardis.
Dwojnasob., dwigubaj.
Dwojny, ob. Podwojny.
Dwoisto, ob. dwojako.
Dwoistość, dwigubumas.
Dwoisty, dwigubas. Dwoiste[261] drzwi, dwigubes duris. //
[I 251] Dwór, dwaras arba Twaras, rumas.
Dworacki, dwariszkis, ruminis. mundagùs arba mandagus[262]
Dworactwo, mandagybe.
Dworak, dwariszkis.
Dworek, dwaralis.
Dwornie, mandagej.
Dworność, mandagumas.
Dworny, mandagùs.
Dworować, mandagauti.
Dworowanie, mandagawimas.
Dworownik, mandaginykas[263].
Dworski, dwariszkasis.
Dworsko, dwariszkaj.
Dworskość, mandagumas.
Dworszczyzna, ob. panszczyzna.
Dworzanin, dwarionis.
Dworzanski, dwarinis.
Dworzeć, dwaratis[264].
Dworzyć, godoti.
Dworzyszcze, dwaralis.
Dwouchy, dwiąsis
Dwubarwny, dwibarwis.
Dwuboczny, dwiszonis.
Dwubrzmiący, dwiskąbis. ob. dwuznaczny. //
[I 252] Dwucalowka[265], dwicoline,

246 Ž. *apkłujkti* buvo išbrauktas, bet vėl atstatytas.
247 Tais. iš *smaugulis*.
248 Tais. iš *dusze*.
249 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, ž. *Duszący* čia pateiktas prie vokabulos *Duszny*.
250 S. Ropel. *Duszozgubny*.
251 Tais. iš *duszotratny*.
252 Ž. *daug* įtrp.
253 Tais. iš *dwiszimtieji*.
254 Nuo šios vietos imta rašyti blyškesniu rašalu.
255 S. Ropel. *Dwóchsetny*.
256 S. Ropel. ž-iai *Dwojaki* ir *Dwoisty* čia pateikti prie vokabulos *Dwój*.
257 Tais. iš *Dwócharwisty*. S. Ropel. *Dwójbarwisty*.
258 Tais. iš *Dwoich*.
259 S. Ropel. *Dwoje*.
260 Abu ž-iai tais. vėliau, tamsesniu rašalu.
261 Prad. rašyti *Dwos*, bet ištaisyta.
262 Tais. iš *mandagumas*.
263 Prad. rašyti *mandak*, bet ištaisyta.
264 Prad. rašyti *dwal*, bet ištaisyta.
265 Tais. iš *Dwucalowy*.

Dwicolinis[266], dwicolinis, arba par dù pirsztù płatumo.
Dwuciały, dwikunis.
Dwucielny, ob. dwukształtny.
Dwuczelny v dwuczoły, dwikaktis.
Dwuczęsciowy, dwidalis.
Dwuczuby, dwikoudis.
Dwudłonny, dwidelnis.
Dwudniowy, dwidienis.
Dwudrotowy, dwidrotis.
Dwudroże, dwikialas.
Dwudrożny, dwikélingas.
Dwudzielny, dwidalis.
Dwudzienny, dwidieninis.
Dwudziestka, dwideszimtis
Dwudziestkować, dwideszimtauti.
Dwudziestkowanie, dwideszimtawimas.
Dwudziesty[267], dwideszimtasis.
Dwudziestobok, dwideszimtszonis.
Dwudziestoczterogodzinny[268], dwideszimtketuradinis.
Dwudziestoczterofuntowe[269], dwideszintketurswaris.
Dwudziestogodzinny, dwideszimtadinis.
Dwudziestokąt, dwideszimkąpis.
Dwudziestokątny, dwideszimtkampinis.
Dwudziestoletni, dwideszimtergis[270]. //
[I 253] [271]Dwudziestomiesięczny, dwideszimtmienesinis.
Dwudziestościan, dwideszimsienis[272].
Dwudziestowka[273], dwideszimtke.
Dwudziestu, dwideszimti.
Dwudziesty, dwideszimtasis.
Dwudziubny, dwisnapis[274].
Dwudzwierny, i abe puse weramas.
Dwufarbny, dwibarwis.
Dwufuntowy, dwiswaris.
Dwugarcowka, dwigarcziùs.
Dwugatunkowy, dwimenciùs.
Dwugęby, dwiburnis. dwulicny, dwiwejdis.
Dwugłoska, dwibalse.
Dwugłosny, dwibalsis.
Dwugłowy, dwigalwis.
Dwugraniasty, dwikampis.
Dwujarzmy, dwujungis[275].
Dwujętny, dwiąsis.
Dwujęzyczny, dwilinkliežuwis.
Dwuimienny, dwiwardis.
Dwuistny, dwiessis.
Dwuistny, dwigamtis.
Dwukąpinis[276], dwikampinis. //
[I 254] Dwukłykty, dwinaris, (:pirsztas:)
Dwukolny, dwiratis.
Dwukolorowy, dwibarwis.
Dwukonny, dumarklum.
Dwukonczasty[277], dwiszake.
Dwukopytny, dwiposnagis.
Dwukropek, dwispûge.[278]
Dwukrotnie, dù kartù. du atweju[279].
Dwukrotny, dwisikis[280].
Dwukształtny,
Dwulatek, dwejgis[281].
Dwulecie, dweji metaj, dwimetis.

Dwuletni, ob. dwulatek.

Dwilicny[282], dwuliczny, dwulicy, dwulicowy, dwiwejdis. Janus dwuliczny, Janus dwiwejdis.

Dwulicość, dwulicowość, dwiwejdybe.

Dwulist, ob. dwojlist.

Dwulistny, dwiłapis.

Dwułokciowy, dwioulektis, dwimastis.

Dwumastny, dwipłaukis (:arklys:)

Dwumasztny, dwimasztis.

Dwumężna, dwiwyre.

Dwumiarowy, dwisajkis.

Dwumiesięczny dwiju mienesû, arba dwimienis. //

[I 255] Dwumorski, tarpmaris, tarpjuris.

Dwunastek, tuzinas.

Dwunastnica, dwilektoji

Dwunastnik, dwilektasis.

Dwunasty[283], ob. dwunastnik.

Dwunastodniowy, dwunastodzienny dwilekdienis.

Dwunastogodzinny, dwilekadinis.

Dwunastokąt, dwilekkątis

Dwunastokątny, dwilekkątinis.

Dwunastokrotnie, dwileksykéj.

Dwunastokrotny, dwileksykinis.

Dwunastoletni, dwilekérgis.

Dwunastolistny, dwilekłapis.

Dwunastomiesięczny, dwilekmienesinis.

Dwunastościan, dwileksijnis[284], arba dwileksienis.

Dwunastu, dwilekoj.

Dwunasty, dwilektasis.

Dwuniedzielny, dwinedielinis.

Dwunitny, dwisiulis.

Dwunogi, dwikois, dwikoinis.

Dwuokienny, dwiłangis, dwiłanginis.

Dwupalcowy, dwipirsztis.

Dwupalczasty, dwipirsztinis.

Dwupiędzisty, dwisprindinis //

[I 256] Dwupiętry,

Dwupiętrze,

Dwupciowy[285], dwi

Dwupłodny, dwiwejslis.

Dwuramienny, dwipetis.

Dwurazny, dwisiutis.

Dwuręki, dwirankis.

Dwuroczniak, dwejgis.

[266] S. Ropel. *Dwucałowy.*

[267] S. Ropel. *Dwudziestny.*

[268] Antroji *o* taisyta.

[269] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[270] Prad. rašyti *des*, bet ištaisyta.

[271] Nuo čia vėl imta rašyti tamsesniu rašalu.

[272] Prad. rašyti *dwideszimd*, bet ištaisyta.

[273] Parašyta *Dwudziestka*, bet ištaisyta.

[274] Prad. rašyti *dwisnab*, bet ištaisyta.

[275] Turbūt norėta parašyti *dwijungis*.

[276] S. Ropel. *Dwukątny.*

[277] S. Ropel. *Dwukończaty*, bet taip pat pateiktas ne pagal abėcėlę.

[278] Abu *ž*-iai taisyti.

[279] Ž-iai *du atweju* prir. ne S. Dauk. ranka, bet galbūt M.Valančiaus.

[280] Ž. *dwisikis* prir. ne S. Dauk. ranka, bet galbūt M.Valančiaus.

[281] Įrp. *j*.

[282] S. Ropel. *Dwulicny.*

[283] S. Ropel. *Dwunastny.*

[284] Tais. iš *dwileksienis*.

[285] S. Ropel. *Dwupłciowy.*

Dwuroczny, dwejgis.
Dwurodny, dwiperis.
Dwurodzajowy, dwiwejslis.
Dwurogaty, dwiragis. ob. dwurożny, dwurogi.
Dwurogi, dwiragis.
Dwurożny[286], dwiragis.
Dwururka, dwirûle, muszkieta,
Dwururny,
Dwurzędny, dwirindis.
Dwusetny, dwiszimtis.
Dwusieczny,
Dwuskrzydlasty, dwisparnis. dwuskrzydły.
Dwusłowie, dwiźodis.
Dwusłowność, dwiźodumas.
Dwusłowny, dwiźodinis.
Dwuspiczasty, dwiakstis.
Dwustopy, dwipiedis, dwustopowy, dwipiedinis. //
[I 257] Dwustronny, dwiszalinis.
Dwustrzyzka, dwikirpe
Dwuswiecznik, dwiźibinczius.
Dwusylabny[287], dwibalsinis.[288]
Dwutygodniowy, dwinedielinis.
Dwutisiączny[289], dwitukstancze.
Dwuuchy, ob. dwójuchy.
Dwuwiosłowy, dwiirklis.
Dwuwieczny[290], dwiamżis.
Dwuwykładnie, dwilicznej
Dwuwykładność, dwilicznumas.
Dwuwykładny[291] dwilicznas.
Dwuząb, dwidantis.
Dwuźeniec, dwimoteris.
Dwuzenny, dwimoterinis.
Dwuźenstwo, dwimoteryste.
Dwuzgłoskowy, dwibalsinis.
Dwuzłotowka, dwiauksinis.

Dwuznaczność, dwilicznumas.
Dwużnaczny, dwilicznas.
Dyabeł, welnias, wilunas.
Dyabełek, welnelis, welniuksztis,
Dyabelnie, welniszkaj.
Dyabelny, welniszkas.
Dyabelsko, ob. dyabelnie //
[I 258] Dyabelstwo, welnybe.
Dyablątko, wełnatis.
Dyable[292], ob. dyablo.
Dyablę, welnyksztis.
Dyabli, welninis.
Dyablica, welniene, ragana,
Dyablo, welniszkaj.
Dyabłowy, welninis.
Dyabolista, apsiestas nu Welnio.
Dyachel, dyasek, dyaszek, welnias.
Dyak, ob. dziak
Dyakon, diakonas
Dyakonissa, diakone.
Dyakonowy, diakoninis.
Dyakoński, ob. dyakonowy.[293]
Dyakonstwo, Diakonija.
Dyalekt, wałoda.
Dyalog, sznekieimas. sznekésys.
Dyalogicznie, sznekietinaj, sznekéj.
Dialogiczny[294], sznekinis.
Dyament, demontas, dejmantas.
Dyamontowy[295], dejmantinis, demontinis.
Dyametr ob. srednica.
Dyarya, ob. Biegunka. //
[I 259] Dyaryusz, dijnininkas, dieninykas. ob. dziennik.
Dyasek, Dyaszek, ob. Dyachel.
Dyba, dybas.

Dybać, tykinti.
Dybanie, tykinimas.
Dybikiem, tykindamas.
Dychać, dwiekūti.
Dychanie, dwiekawimas
Dychawica, dusulys.
Dychawiczeć, dychawicznieć, dusieti.
Dychawiczność, dusulingumas.
Dychawiczny, dusulingas.
Dychawiczyć, dusulinti.
Dycht, kłot, Dycht i jest, kłot ir yra.
Dychtować, kimszti, kąmszyti.
Dychtowanie, kimszimas, kąmszimas.
Dychtowność, stiprumas.
Dychtowny, stiprùs.
Dyecezya, Diecezija[296].
Dyecezalny[297], diecezenis.
Dyecezanin, Diecezanin.
Dyeta, newalgimas.
Dyetaryusz[298], walgio-mokésnio gautojas. //
[I 260] Dyferencya,
Dyferencyiny,
Dyftong, ob. dwugłoska.
Dyg, acziùs.
Dygać, aczioti.
Dygnitarski,
Dygnitarstwo,
Dygnitarz
Dygotować[299], kustieti,. Dygotał od mrozu, kustiejo nu szalczio.
Dygotanie, kustieimas.
Dykcyonarz,
Dykcyonarski[300],
Dyktator, wienwaldis.
Dyktatorski, wienwaldinis.
Dyktatorstwo, wienwaldybe.
Dykteryika, pasaka.
Dyktować, diktawoti.
Dyktowanie, diktawoimas.
Dyl, grindis.
Dylata, parkielimas.
Dylong, ob. dryblas.
Dylować, grysti, //
[I 261] Dym, dumas.
Dyma, dimka,
Dymać, pusti,
Dymaczka, dumples,
Dymarka[301], kalwe.
Dymek, dumelis.
Dymić, rukyti.
Dymię, ienia, szakumas.
Dyminica, wotis.
Dyminiczne ziele,
Dymienie, rukymas.
Dymnica, ob. dyminica.

[286] Prad. rašyti *Dwó*, bet ištaisyta.
[287] Prad. rašyti *Dwubals*, bet ištaisyta.
[288] Visas šis straipsnis įtrp.
[289] S. Ropel. *Dwutysiączny*.
[290] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[291] Tais. iš *Dwuwykładnosc*.
[292] Tais. iš *Dyablo*.
[293] Visas šis straipsnis įtrp.
[294] S. Ropel. *Dyalogiczny*.
[295] S. Ropel. *Dyamentowy*.
[296] Pirmoji *i* įtrp.
[297] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[298] Tais. iš *Dyetariusz*.
[299] S. Ropel. *Dygotać*.
[300] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[301] Prad. rašyti *Dymarr*, bet ištaisyta.

Dymnik, spelte, arba kaminas kóriû dumaj rukst.
Dymnisty, duminingas.
Dymny, duminis.
Dymowka, blesdinga arba blesdinga[302].
Dymowe[303], ob. Podymne.
Dymowy, duminis.
Dynarek, ob. denarek.
Dynastya,
Dynastyiny,
Dynastyk
Dynda, timpalis, korulis.
Dyndać, korulis. //
[I 262] Dyndel, auskaras[304].
Dyndyrz, ob. skomoroch.
Dynia
Dyniak
Dyniowy,
Dyplom,
Dyploma,
Dyplomacki,
Dyplomacko,
Dyplomacya,
Dyplomacyinie,
Dyplomacyiny,
Dyplomat,
Dyplomata,
Dyplomatycznie,
Dyplomatyczny,
Dyplomatyk,
Dyplomatyka,
Dyrd, dyrdem lecieć, biedz. Pobiegł w dyrdy, paspruka kulnis i ûdega muždamas.
Dyrekcya, ob rząd, przewodnictwo.
Dyrektor,
Dyrektorstwo, //
[I 263] Dyrygować,
Dyscyplina, disciplyna. ob. karność
Dyscyplinaryiny,
Dyscyplinować, disciplinawoti.
Dyscyplinowanie, disciplynawoimas.
Dyscyplinowanie się, disciplynawoimos.
Dyscyplinowany,
Dyscypuł, ob. uczeń.
Dysenterya, krowinoie tryda.
Dysenteryiny, trydinis.
Dysharmonia,
Dysharmoniować,
Dysk, ob. krąg.
Dyska, deszimtké.
Dyskrecya.
Dyskredyt.
Dyskretnie,
Dyskretność,
Dyskretny,
Dyskurować, sznekieti.
Dyskurs, sznekesis.
Dyspensa
Dyspensować, //
[I 264] Dysponować[305],
Dysponować się.
Dysponowanie,
Dysponowany.
Dyspozycya,
Dyspozytor,
Dysputa,
Dysputant.
Dysputować[306],
Dyssenterya,
Dyssydenski[307],

Dyssydent,
Dystrakcya,
Dystrakt,
Dystrybucyinie,
Dystrybucyiny,
Dystrybutiwa,
Dystylacya, destylacya,
Dystyngwować,
Dystyngwowany,
Dystynkcya,
Dyzunita[308], //
[I 265][309] Dysymulacya,
Dysymulować,
Dysymulowanie,
Dysza, spelte, arba pustie dumplû.
Dyszeć, kwiepûti,
Dyszel, grûźułas.
Dyszkancista, rylùs, rylotos.
Dyszkantowy, rylinis.
Dyszlowy, grûźulinis.
Dywan, keciùs.
Dywersya,
Dywizya,
Dywizyjny,
Dywizyon,
Dyzunita, atskałunis.
Dzban, kruźus
Dzbaneczek, krużelis, ob. dzbanuszek.
Dzbanek, kruźelis.
Dzbankarz, kruźinikas.
Dzbanowy, ‹iz›krużinis.
Dzbanuszek, krużelelis. krużytelis.
Dzdzawy, ob. dzdzysty,
Dzdzewny, lytinis. //
[I 266] Dźdźewnica[310], dźdźownica, iłijos wandû arba undû.
Dźdźownik, lytelùs.
Dźdźowy, lytinis
Dźdźy, deźdź, tytus[311], zamiast deszcz.
Dźdźyć, lyti.
Dżdżysty, lytotas. Klimat dżdżysty, ôras lytotas.
Dżgać
Dziać, austi, ob. tkać.
Dziać się, nutikti.
Dziad, bocziùs. Dziadek, boczelùs. Stary dziad, senasis bocziùs, arba tieunas.
Dziadosko, dziadowisko, dziadzisko, kriauszis.
Dziadowizna, boczija.
Dziadowski, dziadoski, weczùs, boczinis.
Dziak, bażniczęs gijdotojas[312].
Dziakiel, dûkle arba meslawa.
Dział, daliwa, ob. udział, podział.
Działać, wejkti,

[302] Buvo parašyta *plesdinga*, bet pirmoji raidė, rodos, ištaisyta.
[303] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[304] Tais. iš *auskaraj*.
[305] Tais. iš *Dyspensować*.
[306] Tais. iš *Dosputować*.
[307] Prad. rašyti *Dyssi*, bet ištaisyta.
[308] S. Ropel. *Dysunita*.
[309] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *11* — tai lanko numeris.
[310] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[311] Turbūt norėta parašyti *lytus*.
[312] Tais. iš *giedotojas*.

Działacz, wejkiejas.
Działalność, wejkimas.
Działalny, wejkłùs.
Działanie, wejksina.
Działka, ob. podziałka.
Działko, puszkéle. //
[I 267] Działny, ob. działowy,
Działo, puszka.
Działobitnia,
Działolej, puszkû lijjejas,
Działolejnia, puszkû lijtuwaj, ob. Ludwisarnia.
Działowy, puszkinis.
Dzianie, audimas.
Dzianka, nertine komzûle.
Dzianowiel, lapęs-ûdega.
Dziarn, źwirzdrùs[313].
Dziarnisty[314], zwirzdingas.
Dziarski, skudrùs.
Dziarsko, skudrej.
Dziarskość, skudrumas, skudrybe.
Dziarstwisty, zwirzdinis akmû.
Dziąsło, dantû-smaginis.
Dziąsłowy, smagininis.
Dziateczki, ob. dziatki.
Dziatki, kudikéj.
Dziatwa, ob. dziatki.
Dicz[315], dzikość, dykunas[316], dykybe.
Dziczak, źwieris.
Dziczeć, dykti[317]. //
[I 268] Dziczek, dijgunaj wajsiaus medziû, kùrie tebier nespraudyti arb sziepyti.
Dziczyć, iszdykti.
Dziczyzna, ob. dzikowina. ob. dzikość.
Dzida, ragotine.
Dzieci, od dzicko, kudikéj.
Dzieciak, dzieciuch, kudikis.
Dzięciątko, kudikelis.
Dziecię, kudikytis.
Dziecięcy, kudikinis.
Dzięcielina, dzięcielnica, ob. Tymian
Dziecina, kudikajtis.
Dziecinieć ‹się›, i kudiki pawirsti.
Dziecinnie, kajp kudikis.
Dziecinność, kudikybe, kudikumas.
Dziecinny, kudikinis.
Dziecinski, ob. dziecięcy, dziecinny.
Dzieciństwo, kudikybe.
Dzieciobójca, wajkźudis[318].
Dzieciobójczy, wajkźudinis.
Dzieciobójczyni, wajkźude
Dzieciobójstwo, wajkźudyba[319].
Dzieciogubny, wajkžudinis.
Dzieciojad, ob. dziecioźerca. //
[I 269] Dzięcioł, génys, meleta, kraké, Lankaj wisus[320] tus wienû wadù[321] waden dzięcioł, pridiedamis jû priwałumus, margasis, géłtonasis, jûdasis.
Dzięciołek, génelis.
Dzieciolubny, wajkmylis.
Dzieciorob, wajkdarbis.
Dzieciorodny, wajkgimdis.
Dziecioźerca, wajkrijis.
Dzieciuh[322], ob. dzieciak.
Dzieckować, griebti
Dziedzić, weldiejas.
Dziedzictwo, weldieme[323]. Zrzeć się dziedictwa, issiźadieti weldiemęs.

Dziedziczenie, weldiejimas.
Dziedziczka, weldieja.
Dziedzicznie[324], weldymej.
Dziedziczność, weldumas.
Dziedziczny, weldymas.
Dziedziczyć, weldieti. odziedziczyć, paweldieti.
Dziedzierzysty, źalukas.
Dziedzina, tiewajne, arba tiewiszké.
Dziedziniеć, przed domym[325], kiemas, przed stajniami, łajdaras.
Dziegciarnia, degutiniczia, smałos-kakalis. //
[I 270] Dziegciarz, degutinikas.
Dziegciowy, degutinis. Zapach dziegciowy, kwapas degutinis.
Dziegieć, degutas.
Dzięgeł[326],
Dzięgielnica,
Dzieje, wejkałaj. Księga dziejow, kniga wejkałû.
Dziejopis, wejkałuraszytojas, ob. dziejopisca.
Dziejopisarski, wejkaluraszytinis.
Dziejopisarstwo, wejkalû-raszymas.
Dziejopisarz, ob. dziejopis.
Dziejopisca, ob. latopisca.
Dziejopismo, wejkałurasztas.
Dziejopisny, wejkałrasztinis
Dziejowy, wejkalinis.
Dzięka, dzięki, diekawone,
Dziekan, Dzekonas.
Dziekania, dziekaństwo, dzekonija.
Dziekanowy, dzekoninis

Dzięczynienie[327], diekawoimas, acziawimas.
Dziękczynny, diekingas.[328]
Dziękować, acziûti, diekawoti.
Dziękowny ob. dzięczynny.
Dzielca[329], dalitojas.
Dzielenie, dalijimas. //
[I 271] Dzielić, dalyti.
Dzielić się, dalyties.
Dziełko.
Dzielnica, dalywa.
Dzielniczy, dalywinis.
Dzielnie, narsej.
Dzielność, narsybe[330].
Dzielny, narsùs.
Dzieło, darbas.
Dziełorodny, darbgimdis.
Dzielsimin
Dzielsiminowy,
Dzień, diena.

313 Į *źwizdrùs* įtrp *r.*
314 Tais. iš *Dziarnysty.*
315 S. Ropel. *Dzicz.*
316 Tais. iš *dikunas.*
317 Tais. iš *dygti.*
318 Ž galas taisytas.
319 Prad. rašyti *wajkźudim,* bet ištaisyta.
320 Tais. iš *wusus.*
321 Turbūt norėta parašyti *wardû.*
322 S. Ropel. *Dzieciuch.*
323 Tais. iš *weldyme.*
324 Tais. iš *Dziedziczny.*
325 S. Ropel. *Dziedziniec... Dziedziniec przed domem.*
326 S. Ropel. *Dzięgiel.*
327 S. Ropel. *Dziękczynienie.*
328 Visas šis straipsnis įtrp.
329 S. Ropel. *Dzielca.*
330 Prad. rašyti *naj,* bet ištaisyta.

Dzienia, dzienie, biczîû-siuwimas.
Dziennica, padiene (:sargyba:)
Dziennie, kas diena, arba, par diena, arba dienoj'.
Dziennik[331], dieninykas.
Dziennikarski[332], dieninykinis[333].
Dziennikarz[334], dieninykoraszytojas[335].
Dziennonocny, dienanakti.
Dzienny, dieninis.
Dzierzg[336], ob. zadzierg.
Dziergać[337], paszioti
Dzierganie, paszioimas. //
[I 272] Dzierlatka,
Dzierzak, kotas.
Dzierzawa,
Dzierzawca, nûminykas.
Dzierzawcy, nûmotinis.
Dzierzawić, nûmoti.
Dzierzawczyni, nûminikė.
Dzierzawny, nûmoiemas.
Dzierzeć, nûmoti.
Dzierzeć się, ob. trzymać się.
Dzierzenie, nûmoiemas.
Dzierzny, nûmotinis.
Dzierzyciel, nûminykas
Dzierzycielka, nûminikė.
Dziesiątek, deszimtis.
Dzięsiątka[338], deszimtke. Dzięsiątka pikowa, łapine deszimtke.
Dzięsiątkować[339], deszimtauti.
Dięsiąkowanie[340], deszimtawimas.
Dzięsiątkowy[341], deszimtasis ob. dziesiętny.
Dziesiątnikowstwo, deszimtnykysta[342].
Dziesiątnik, ob. dziesiętnik.
Dziesiątoroczny, deszimtmetis.
Dziesiąty, deszimtasis. //
[I 273] Dziesięć, deszimtis.
Dziesięcina, deszimtine.
Dziesięcinnik, deszimtiniû-rinkikas.
Dziesięcinny, deszimtinis.
Dziesięciobok, deszimtszonis.
Dziesięciodniowy, deszimtdienis.
Dziesięciogłowy, deszimtgalwis.
Dziesięciogodzinny, deszimtadinis.
Dziesięciogrod, deszimtpilis.
Dziesięciokąt, deszimtkąpis.
Dziesięciokątny[343], deszimtkampinis.
Dziesięciokrotny[344], deszimtsykinis[345].
Dziesięcioletni, deszimtergis.
Dziesięcionogi, deszimtkois.
Dziesięcioraki, deszimteriopas.
Dziesięciorako, deszimteriopaj.
Dziesięciorakość, deszimteriopumas.
Dziesięciomasob, deszimtgubej.
Dziesięcioro, deszimtis.
Dziesięciu, deszimtiesù.
Dziesięckroć, deszimtis kartû.
Dziesięckrotny, ob[346]. dziesięciokrotny.
Dziesięćstopny[347], deszimtkurpis.
Dziesięctysięczny, ďeszimttukstantinis. //
[I 274] Dziesiętnik, deszimtinikas.
Dzięsiętny[348], deszimtinis.
Dziewac, ob. dziać się.
Dziewanna.
Dziewczarz, merginykas.

Dziewczątko, mergyte.
Dziewcze, mergytele.
Dziewczęcy, merginelis.
Dziewczy, merginis.
Dziewczynka, mergéle.
Dziewczynisko[349], dziewczysko, merga.
Dzieweczka, ob. dziewczynka.
Dziewiątka, dewinké.
Dziewiąty, dewintasis.
Dziewica, mergajte, mergajcze.
Dziewictwo, mergyste. gotybe.
Dziewiczo, mergingaj
Dziewiczość,
Dziewięc, dewyne
Dziewięc moc, dewiniû wyru[350] spiekas arba dewinmaces.
Dziewięciogłow[351], dewingalwis.
Dziewięciogłosy[352], dewinbalsis.
Dziewięciny, dewintines.
Dziewięciolecie, dewinmetis. //
[I 275] Dziewięcioletni, dewinergis[353].
Dziewięcionogi, dewinkois.
Dziewięcioraki, dewineriopas.
Dziewięciorako, dewineriopaj.
Dziewiędziesiąt, dewines deszimtis.
Dziewiędziesiątletni, dewindeszimtergis.
Dziewiędziesiąty, dewindeszimtasis.
Dziewięciorny[354], dewinetas.
Dziewięcioro, dewyne
Dziewięciu, dewyniesù.
Dziewięciuset, dewyneszimtaj.
Dziewięckroć[355], dewynsykis[356]. arba dewyne kartaj.

Dziewięcset, ob. dziewięciuset.
Dziewięcsetny, dewinszimtis.[357]
Dziewięcsił, dziewięciosił, dewinspiekas.
Dziewiędziesięcioletni, dewindeszimtergis.
Dziewierz, dieweris.
Dziewiętnaście, dewinioleka.
Dziewiętnastka, dewiniolekine.

331 Prad. rašyti *Dzienik*, bet ištaisyta.
332 Antroji *n* įtrp.
333 Į ž. pradžią *dien* buvo įtrp. antra *r. n*, bet ji tarsi mėginta nutepti, nuvalyti.
334 Tais. iš *Dziennikarski*.
335 Ž. galas taisytas.
336 S. Ropel. *Dzierg*.
337 Tais. iš *Dziegać*.
338 S. Ropel. *Dziesiątka*.
339 S. Ropel. *Dziesiątkować;* raidė *t* įtrp.
340 S. Ropel. *Dziesiątkowanie*.
341 S. Ropel. *Dziesiątkowy*.
342 Į *deszimtnyksta* įtrp *y*.
343 Prad. rašyti *Dziesięciomiesięczn*, bet ištaisyta.
344 Tarp *s* ir *i* išsk. raidė.
345 Ž. taisytas.
346 Įtrp. *ob*.
347 Įtrp. *n*.
348 S. Ropel. *Dziesiętny*.
349 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
350 Prad. rašyti *wir*, bet ištaisyta.
351 Tokios vokabulos S. Ropel. iš viso nėra, tai turbūt S. Dauk. kūryba.
352 S. Ropel. *Dziewięćgłosy*.
353 Ž. taisytas.
354 Ši bei septynios tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
355 Į *Dziewiękroć* įtrp *c*.
356 Tais. iš *dewynesykis*.
357 Visas šis straipsnis įtrp.

Dziewiętnasty[358], dewiniolektasis.
Dziewiętnastoletni, dewiniolekérgis.
Dziewiętny, dewintasis.
Dziwka[359], merga.
Dziewkarz, merginikas.
Dziewoja, mergajte[360]. //
[I 276] Dziewosląb, pirszlys.
Dziewoslębić, pirszti.
Dziewoslębstwo, pirszlyba.
Dziewucha, merga.
Dzieża, dzieżka, minkituwis.
Dzieżny, minkituwinis.
Dzik, szernas.
Dzikawy, bałtaj mielinokas.
Dziki, dykas.
Dziko, dykaj.
Dzikosmieszny, dykajjûkingas.
Dzikowina, szerniena.
Dzikowy, szerninis.
Dziob, snapas.
Dziobać, lesti, knewoti.
Dziobanie, lesimas.
Dziobas,
Dziobowatość[361], snapûtumas, arba rauplietumas.
Dziobato, rauplietaj.
Dziobaty, snapûtas, rauplietas.
Dziobek, snapelis.
Dziobiasty, snapûtas.
Dziobnąć, ob. dziobać.
Dziobowaty, snapokas. //
[I 277] Dzionek, dienela[362].
Dziryd, dziryt, akstis.
Dziś, sziendien.
Dzisiejszy, szendienis.
Dziub, snapas. dziubać, dziubaty ob. dziob.

Dziura, kiauryne.
Dziurawić, kiurinti.
Dziurawieć, kiaurynieti
Dziurawość, kiaurumas.
Dziurawy, kiauras.
Dziureczka[363], kiaurynele, kiaurynajte.
Dziurka, ob. dziureczka,
Dziurkować, kiaurynieti[364].
Dziurkowatość, kiaurynietumas.
Dziurkowaty, kiaurynietas.
Dziurzysty, kiaurynietas.
Dziw, stebukłas.
Dziwacki, kiejstas. Homor dziwaczny[365], nirtulys kéjstas.
Dziwacko, dziwacznie, kéjstaj.
Dziwactwo,
Dziwaczeć,
Dziwaczek,
Dziwaczenie, //
[I 278] Dziwaczka,
Dziwacznie, dziwacko, kiejstaj.
Dziwaczność, kiejstumas.
Dziwaczny, kiejstas.
Dziwaczyć,
Dziwadło,
Dziwak,
Dziwer, damaskawimas.
Dziwerować, damaskauti.
Dziwerowany, damaskautas.
Dzwierowka[366], damaskine muszkieta.
Dziwić się, stebietęis, arba stebieties.
Dziwiciel,
Dziwnie, kéjstaj.
Dziwno, ob. dziwnie.
Dziwność, kéjstumas.

Dziwnostraszny,
Dziwny, kejstas.
Dziwo, stebukłas.
Dziwoląg, riogła.
Dziwopłod, ermas.
Dziworodny, ermgimdis.
Dziwosprawca, ermadaris.
Dziwosy, ermaj. //
[I 279] Dziwotwor, ermas.
Dziwotworca,
Dziwować się,
Dziwować[367],
Dziwowanie się.
Dziwowidz,
Dziwowisko,
Dzwięczeć, ob. dzwięczyć, skambieti.
Dzuma[368], maras.
Dzwięczenie, skambieimas.
Dzwięczność, gaudimas. gausmas.
Dzwięcznie[369], gaudej, arba gaudzej.
Dzwięczny, gaudùs, gaudzias[370].
Dzwięczyć, dzwięczeć, gausti.
Dzwięk, gaudulys, arba skambesys.
Dzwierże, dzwierzki, ob. drzwi, drzwicki.
Dzwigać, pydyti. Dzwigać dwa cetnary. pydyti du szimtu swarû.
Dzwigacz, pydytojas, ob. drążnik.
Dzwiganie, pydymas.
Dzwignąc, pakélti.
Dzwignąć, dzwigać się, kélties, kuszieti.
Dzwignienie, pydymas, pakielimas.
Dzwigniony, pydytas. pakéltas.
Dzwigoń, ob. drążnik. //
[I 280] Dzwonarz, warpinykas[371].
Dzwonek, warpelis, kąkalelis.
Dzwoniarz, warpinykas., ob. dzwonnik.
Dzwonić, skambinti, arba skąbinti; Nogami dzwonić, tinloti kojomis.
Dzwonica, warpniczia.
Dzwonienie, skambinimas, skąbinimas.
Dzwonka, bugnaj. (:kartas muszant:)
Dzwonkowaty, warpokas.
Dzwonne, skambines arba pazwanaj.
Dzwonnica, warpniczia.
Dzwono, zwanas.
Dzwonowy, zwaninis.
Dzindzyk[372], tintelis. //

358 S. Ropel. *Dziewiętnastny.*
359 S. Ropel. *Dziewka.*
360 Galbūt taisyta iš *mergajti* (?)
361 S. Ropel. *Dziobatość.*
362 Tais. iš *dienele.*
363 Turbūt prad. rašyti *kiaul*, bet ištaisyta.
364 Prad. rašyti *kiauri*, bet ištaisyta.
365 S. Ropel. *Humor dziwacki.*
366 S. Ropel. *Dziwerówka.*
367 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Dziwować* čia pateiktas prie vokabulos *Dziwować się.*
368 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
369 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
370 Ž. galas taisytas.
371 Prad. rašyti *warpini*, bet ištaisyta.
372 S. Ropel. *Dzyndzyk.*

E.

Ech! ob. Eh.
Eche, ob. Ehę.
Echej,
Echo, garsùs.
Edukacya,
Edukacyiny,
Edukować,
Edukowany,
Edukt, dawadas tikros bajorystęs arba kiltęs.
Edycya, iszdawimas.
Edytor, iszdawiejas.
Edykt, jisakymas. Jisakymaj Rimo Ciecoru, Edykta Cesarzow Rzymskich.
Efod, umerołas, ob. humerał.
Efor, Eporas (:Grekonû sude:)
Eforski, Eporinis.
Egipcyanin, Egiptionis, Egipczionis.
Egipski, Egiptinis.
Egoista,
Egoistowski, //
[I 282] Egoistowstwo, ob. Egoizm.
Egoistycznie,
Egoistyczność
Egoistyczny,
Egoizm,
Egz, ob. ex.
Eh,
Ehę,
Ej, Ejże.
Ejnał, Ejnałowy, ob. Hejnał, Hejnałowy.
Eklipsa, ob. zacmienie[1], uźtemimas.
Ekliptyka[2], saulęs takas, kuriù ejdama susitink sù mienesiù, nu ko randas użtemimas.[3]
Ekloga, pieminû dajnie[4].
Ekonom, uriedas, pristowas, antwejzas.
Ekonomia, pristowija,. uriedija, skrubinimas[5].
Ekonomicznie, skrubinaj.
Ekonomiczny, skrubinas.
Ekonomik, skrubintojas[6].
Ekonomika, ob. Ekonomia.
Ekonomista, ob. Ekonomik,
Ekumenicki, abełnas, wisûmenis[7].
Ekwator, lygruba, kùri dalij pasaulę i dwę dalę ob. rownik[8].
Ekwilibricznie, lygswarej[9]. //
[I 283] Ekwilibryum[10], ob. rownowaga,
Ekwinokcyalny, ruba, kùrioj saule budama daro, nakti lygé dienaj[11].
Ekwipaż, karęs-weżimaj, arba Ponû weżimaj, połubej, karietas[12].
Ekwipować, iszriedyti, iszlejsti[13].
Ekwipowanie, iszriedymas, iszlejdimas[14].
Eks[15], Ekz, ob. ex.
Elastycznie,
Elastyczność,
Elastyczny
Elegancki, ob. wykwintny[16], kształtny[17], swełnûs.
Elegancko, swełnej.
Elegancya, swełnumas.
Elegant, swelnis.
Elegantka, swelné.
Elegantować się, swelnintęis.

Elegia, dajnie raudû wadinama[18].
Elegiacki, raudingas[19].
Elekcya, iszrinkimas.
Elekcyiny, rinktinys.
Elekt, iszrinktasis
Elektor, Eektorius[20], (:rinkiejas:) //
[I 284] Elektoralny, iszrenkamas.
Elektorat, kraj, krasztas[21] tejp wadinamas.
Elektorski, Elektorinis. Pałac elektorski, rumaj elektorinej.
Element, ob.[22] żywioł,
Elementarny, abecielinis[23].
Elementarz, abecieła.
Elementarzysta, abecielinykas.
Elemozynarz, ob. jałmużnik, ałużninykas, kłastoriûs.
Elipsa, ob. wyrzutnia.
Eliz, elizeja.
Elizabetanka, zokanikė S.Elzbietos.
Elizejski, elizejinis.
Embargo, ob. ambargo, użgimas[24] łajwams iszejti isz ousto arba itakos.[25]
Emfiteużys, tejp wadinas walstiûs arba walścius[26] dowinatas ant kélû deszimtû metû.
Emfiteuta[27], tejp wadinas tas, kûrsaj tûr toki walsciu.
Emigracya, issidanginimas. ing swetimą krasztą.
Emigracyjny, issidangintinis.
Emigrant, issidanginantesis.
Emigrantka, issidanginantioja.
Emigrowanie, issidanginimos[28].
Emir, palikunis Maometa.
Emisariusz, issiuntinis. //

[I 285] Empir, pritirtas, regemas. Niebo empirejskie, dangûs regiamas[29].
Empirycznie[30], pritirtaj. regemaj

1 Ž. taisytas.
2 Prad. rašyti *Eklipti*, bet ištaisyta.
3 Visas šis straipsnis įtrp. vėliau.
4 Ž-iai *pieminû dajnie* prir. vėliau.
5 Ž. *skrubinimas* prir. vėliau.
6 Ž. *skrubintojas* prir. vėliau.
7 Ž. *wisûmenis* prir. vėliau.
8 Tekstas *lygruba, kûri dalij pasaulę i dwę dalę ob. rownik* prir. vėliau; Ž. *lygruba* tais. iš *ligruba*.
9 Ž. *lygswarej* prir. vėliau.
10 Tais. iš *Ekwilibrium*.
11 Tekstas *ruba, kûrioj saule budama daro, nakti lygė dienaj* prir. vėliau.
12 Tekstas *karęs-weżimaj, arba Ponû weżimaj, połubej, karietas* prir. vėliau.
13 Tekstas *iszriedyti, iszlejsti* prir. vėliau.
14 Tekstas *iszriedymas, iszlejdimas* prir. vėliau.
15 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
16 Tais. iš *wykwintnie*.
17 Tais. iš *kształtnie*.
18 Tekstas *dajnie raudû wadinama* prir. vėliau.
19 Ž. *raudingas* prir. vėliau.
20 Turbūt norėta parašyti *Elektorius*.
21 Įtrp *r*.
22 Įtrp *ob*.
23 Ž. *abecielinis* prir. vėliau.
24 Turbūt norėta parašyti *użgynimas*.
25 Visas šis straipsnis įtrp. vėliau.
26 Įtrp. *l*.
27 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
28 Tais. iš *issidanginimas*.
29 Įtrp. *i*.
30 Tais. iš *Empiryczny*.

Empiryczny, wajstùs par[31] prityrimą, arba gydùs.
Empiryk, wajstytojas arba gydytojas par prityrimą.
Empiryka, nůmone, gydymo par prityrymą[32].
Emulacya[33], nokimos.
Emulować, nokties.
Encyklopedya, abelninis mokslùs, arba, reteżis wissû moksłû.
Encyklopedyczny, wisźinis, wismokąs, kas ùsirauk abełnamiji moksłi.
Encyklopedista[34], źinowas abełnojo moksło.
Endemiczny, it ligotas.
Endywia, ob. Cykorya
Enema, wajstiu tryszkyne[35].
Energia, la[36]
Energicznie,
Energiczność[37],
Energiczny,
Entuazm[38], ajtra., Entuzyasta, ajtris.
Eolski, Eolinis. //
[I 286] Epakta, dienas pridedamoses[39] metuj mienesiniuj dieł sulyginimo[40] sù metù sauliniù, tas papildymas wadinas Epakta[41].
Epiczny, , dajninykas, kùrsaj wytiû arb ricielu wejkałus dajniû arba gijd.
Epidemia, ątkrytis. ob. zaraza, epidemiczny antkrytinis.
Epigramma, epigramat, paraszùs sukrùs, arba trumprasztis.
Epigramatycznie[42], trumprasztej.
Epigramatyczny[43], trumrasztinis.
Epilepsya, pûlemoja liga.
Epileptyczny, pûlemasis.
Epileptyk, pûlemasis, pûlemûję ligą tùris.
Epilog, byłos[44] priduras.
Epistoła, grometa Apasztoło
Epitet, priwałas.
Epizod, newiłamas pripûlis, pasakoj', dajniej ar giesmiej'.
Epoka[45], didis nutikimas kokémi łajki.
Epotet[46], antpetys[47], ob. naramienik[48]
Epopeja, iłgas pasakoimas, minawotino dajkto.
Ereb, pragaras, arba pekła.
Erekcya, pasistatymas.
Ergocista, stirwelietojas. //
[I 287] Esencya, sywas[49]. sywaj.
Ensencyonalny[50], sywinis, penas sywinis[51], ar sywingas, paszaras sywingas.
Eskadra, tretioie dalis łajwynęs wadinas eskadrù.
Eskarpa, ob. skarpa[52].
Eskorta, palydietine, arba palyda. ob. konwoj.
Eskortować, palydieti. ob. konwojować.
Esowaty, esotas, skwarma[53] S. turis.
Esownik, essas.
Estyma, godoimas.
Etnograf, dabos raszytojas, arba dabraszis, arba budraszis.
Etnografia, dabos apraszymas, arba budo apraszymas.

Etnograficzny, budrasztinis.
Etyka, žinedorybęs[54].
Etyczny[55], doržinis.
Etykieta, dieninis elgimos Karalaus rumuse.
Etykietalnie[56], pagal elgimos rumuse.
Etykietalny[57], elgątesis kajp rumuse.
Etymolog, žinowas pradzios zôdziû. Žodej yra kajp warpaj, kûrims liep sakyti tą, ką[58] kas nor.
Etymologia, pražodine.
Etymologicznie, pražodingaj. //
[I 288] Ewaluacya, nusprindimas.
Ewangelia, Ewanelija, (:įistatimas.:)
Ewangelicki, Ewangéliszkas arba awaneliszkas.
Ewangeliczka, Ewanelijele.
Ewangeliczny, awanliszkas[59].
Ewangelik, awanelista.
Ewangelizować, ewaneliję skélbti.
Ewikcya, parętka.
Ewokacya, pawadinimas i tiesą.
Ewoluacya, sukinys-karejwiû.
Ex, kas kûmi yra pirmû buwęs. Exjezuita[60], Expijar, Exkanclerz, buwusesis Jezawitu, buwusesis Pijoriû, buwusesis Žyminû[61] arba Kanclieriû[62].
Exageracya, ob. przesadzenie przesada,
Exagerować, przesadzać.
Exaktor, mokesniû rinkiejas.
Exaltacya,
Exaltowany,
Examen, trapa, manda.
Examinacyjny, trapinis. mandinis.
Examinatos[63], manditojas.
Examinować, mandyti.

[31] Ž-iai *wajstùs par* taisyti.
[32] Tais. iš *prityrimą*.
[33] Tais. iš *Emolacya*.
[34] S. Ropel. *Encyklopedysta*.
[35] Tais. iš *tryszkine*.
[36] Nebaigtas rašyti ž.
[37] Tais. iš *Energiczny*.
[38] S. Ropel. *Entuzyazm*.
[39] Įtrp. *de*.
[40] Prad. rašyti *sulin*, bet ištaisyta.
[41] Tekstas *dienas pridedamoses metuj mienesiniuj diel sulyginimo sù metù saulìniù, tas papildymas wadinas Epakta* prir. vėliau.
[42] S. Ropel. *Epigrammatycznie*.
[43] S. Ropel. *Epigrammatyczny*.
[44] Tais. iš *biłos*.
[45] Prad. rašyti *Epop*, bet ištaisyta.
[46] S. Ropel. *Epolet*.
[47] Tais. iš *antpetis*.
[48] S. Ropel. *Naramiennik*.
[49] Tais. iš *sywaj*.
[50] S. Ropel. *Esencyonalny*.
[51] Prad. rašyti *siw*, bet ištaisyta.
[52] Prad. rašyti *skarb*, bet ištaisyta.
[53] Tais. iš *skwarmoj'*.
[54] Ž. pradžia taisyta.
[55] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Etyczny* čia pateiktas prie vokabulos *Etyka*.
[56] Pirmoji *i* įtrp.
[57] Tais. iš *Etykietalnie*.
[58] Tais. iš *kas*.
[59] Turbūt norėta parašyti *awaneliszkas*.
[60] Įtrp. *i*.
[61] Prad. rašyti *Zim*, bet ištaisyta.
[62] Pirmoji *i* įtrp.
[63] S. Ropel. *Examinator*.

Excelencya, szwiesybe, Jomilestybe. //
[I 289][64] Excentrycznie[65], jûkingaj.
Excentryczność, skrydulo widurys.
Excentryczny, nuwidurinis.[66]
Excepcya, ob. wyjątek.
Exces, ob. nadużycie.
Excypować,
Excypować się,
Excytacya, pabudinimas.
Excytator, budintos.
Excytować, budinti.
Exegeza, iszguldimas, iszrejszkimas.
Exegetyczny[67], iszguldûs, iszrejszkąs.
Exekucya, iszpildymas, prisûkimas.
Exekucyjny, prisûkinis.
Exekutne, prisûkines, arba ekzekucawas.
Exekutor, iszpilditos, prisûkiejas.
Exekwie, budyne uż mirusius, arba rauda mirusiujû.
Exekwować, ob. wykonać, attijsti.
Exemcya[68], isziemimas,
Exempt, iszimtas
Exemplarz, ekzemploriûs.
Exenteracya, skrodimas,
Exenterować, skrosti. //
[I 290] Exercerować, skudrinti.
Exercerunek, skudrinimos[69].
Exercytacya, skudrinimas.
Exjezuita, Jezawitû buwęs.
Exklamacya, szauksmas.
Exkludować[70], iszmesti, pawaryti.
Exkluzya, iszmetimas, pawarimas.
Exkomunika, iszkejkimas. ob. klątwa.
Exkomunikować, iszkéjkti. ob. wykląc.
Exkrement, pospolicie mówią exkrementa, trûszaj arba trąszas.
Exkuza, issikalbieimas, nusitejsinimas.
Exkuzować się, issikalbieti, nusitejsinti.
Exorbitancya, nusmaukimas jstatymo[71].
Exorbitować, nusmaukti ką jistatymi.
Exorcysta, exorcyzm, użkéjkiejas.
Exorcyzować *użkiejkti*[72].
Exorta ob. nauka.
Expedycya, iszriedimas.
Expedyent, expeditor, iszrieditojas.
Expedyować, iszriedyti.
Expedyte, wejkéj. *kajp iszdieti*[73], bewejzint. //
[I 291] Expedytura, iszriedytuwe.
Expektant, łaukąntesis, pragywosentesis.
Expektatywa, łukurawimas, pragywoimas, ob. przywilej naprzeżycie.
Expens, iszdas[74], ob. wydatek
Expensować, wydawać.
Expensowanie, iszdawimas, iszlejdimas.
Expensowany, iszlejstas.
Experiment, manda, trapa.
Experimentalny, mandomas.
Expijar, buwęs Pijoriû.

Explikacya, iszguldimas.
Explozya, pukszterieimas. ob. wybuch.
Exportacya, iszweźimas, ob. wywoz.
Exportować, iszweżti, iszneżti, iszprawodyti.
Expresya, isztarimas, ob. wyraz, wyrażenie
Expromisor, paręcznikas.
Extra, uż
Extrat[75], iszraszùs.
Extraordynaryjny, nepaprastas[76]. ob. nadzwyczajny.
Extra-poczta, paczta-arklejs waźiawimas. //
[I 292] Exystencya, gywoimas. ob. byt, istnienie.
Exystować, gywoti, ob. istnieć, żyć. //

[I 293] F.

Faber,
Fabriczny, dirbinyczinis, arba pabrikinis,
Fabryka, Pabrika arba dirbinyczia,
Fabrykacya, dirbimas ob. fabrykowanie.
Fabrykant, dirbiejas.
Fabrykantski, dirbiejinis.
Fabrykàt, dirbtinis.
Fabrykować, dirbti.
Fabrykowanie, dirbimas. palszywû dajktû.
Facecya, jûkudarimas
Facecyonat, facecyonista, facetus, jûkdarys.
Facolet, ob. chustka.
Facyata, numû priszakis.
Facyenda, majnas.
Facyendarz, majninykas.
Facyendować, majnyti.

[64] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *12* — tai lanko numeris.
[65] Prad. rašyti *Excentri*, bet ištaisyta.
[66] Visas šis straipsnis įtrp.
[67] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[68] S. Ropel. *Exempcya*.
[69] Tais. iš *skudrinimas*.
[70] Tais. iš *Exludować*.
[71] Ž. taisytas.
[72] Ž. *užkiejkti* prir. ne S. Dauk. ranka, bet galbūt M.Valančiaus.
[73] Ž-iai *kajp iszdieti* prir. ne S. Dauk. ranka, bet galbūt M.Valančiaus.
[74] Tais. iš *iszdawimas*.
[75] S. Ropel. *Extrakt*.
[76] Į ž. *neprastas* įtrp. *pa*.

Fafałki, fafołki, truputej.
Faja, ob. fajka, pypka
Fajans,
Fajansowy,
Fajczarnia, pypkiniczia.
Fajczarz, pypkinykas. //
[I 294] Fajczysko, pypkale.
Fajdać, bezdieti,
Fajeczka, pypkéle.
Fajerka, smilkytuwe.
Fajerwerk, pramoniûugnis, arba pajerwerka.
Fajerwerkarz, fajerwernik, sùriedytojas pramoniû ugnęs.
Fajer[1], pypalis, kùrsaj źajdzia ant pypynęs, ob. piszczek.
Fajka, pypka.
Fajkarz, pypkinykas.
Fajt,
Fajtać, wisginti[2], wiksnoti. Pies fajta ogonem, Szû ûdegą wisgén.
Fajtus, papurgalwis arba paputźandis.
Fakcya,
Fakcyonista,
Faktorius,
Faktorka,
Faktorne,
Faktorować,
2 Faktorstwo,
1 Faktorski,
Faktorya, ob. Kantora.
Fala, wilnis, bungé. //
[I 295] Falanga,
Falcgrabia, Palcajomilesta.
Falcgrabstwo, Palcajomilestija
Fałd, fałda, kwałda, arba rùkszła.
Fałdować, kwałdoti, rùkszłoti.
Fałdowanie, kwałdoimas, rùkszłoimas.
Fałdowny, fałdzisty, kwałdotas. rùkszłotas.
Fałdzić, rùkszłoti,
Fałdzistość, rùkszłotumas.
Falendysz, Ałąderio-gėłąbie.
Falendyszowy, Ałąderine gėłąbie.
Falesznie, fałesznik, fałeszność, faleszny, ob.
Falszywie, fałszerz, fałszywość, fałszywy, kwalcziwaj, kwalcieriùs, kwalcziùs, kwalcziwas.
Falistwo, ob. bankructwo.
Falisty, tywulûis.
Falit, ob. brankrut[3].
Falować, idoti. Ten koń zaczyna falować na nogi, tas arklys praded idoti kojose.
Fałsz, kwalcziùs.
Fałszerka, kwalczerka.
Fałszerski, kwalczinis.
Fałszerstwo, kwalczewoimas.
Fałszerz, kwalczieriùs. //
[I 296] Fałszoapostoł, mału apasztołas.
Fałszomowca, mału skélbiejas.
Fałszopiszeć, mału raszytos.
Fałszorodny, mału darytos.
Fałszować, kwalczawoti.
Fałszowanie, kwalczewoimas.
Fałszowany, kwalczewotas.
Fałszownik, kwalczieriùs.
Falsziura[4], sermiega.
Fałszywość[5], kwalczybe.
Fałszywy[6], kwalczingas.
Faluję, ob. falować.

Familia, pamilije[7], kiltis, ob. rod.
Familiant, kiltęs-wyras[8].
Familianka[9], kiltęs-źmona
Familiarnie, familiarny, ob. poufale, poufały.
Famuła, wobulyne, gruszyne, wajsiû-wirałas.
Famulus, kałpas,
Fanaberya, skéterawimas.
Fanatycznie, liekùlej,
2 Fanatyczny, liekulingas,
1 Fanatyczność, liekulybe, liekułumas. //
[I 297] Fanatyk, liekulis.
Fanatyzm, liekulybe[10].
Fanciarz, ob. Fantownik.
Fanfaron, swelnis, pucznis[11], ob. elegant
Fanfaronada, pucznybe, swelnybe.
Fanfaronka, puczne.
Fanfaronować,
Fant, zastaw, zastowas. Dać fant, dûti zastową, arba użstatyti.
Fantastycki, kiejstas. ob. dziwaczny.
Fantastycznie, kiejstaj.[12]
Fantastyczność, kiejstumas.
Fantastyczny, kiejstas.
Fantastyk, kiejstas źmogùs.
Fantastykować, kiejstaj daryti.
Fatazya[13],
Fantazyjny,
Fantować, użstatinieti arba prarasti sawo bałdus.
Fantowanie, użstatymas[14], arba praradimas sawo bałdû.
Fantownia, użstatywe.
Fantownik, użtatytojas[15].
Fara, parakwijos bazniczia.
Fararz, ob. Pleban, Proboszcz.
Farba, barwa.
Farbiczka, ob. Bilidło[16], Barwiczka, Rumienidło. //
[I 298] Farbierczyk, dażywininkélis.
Farbiernia, dażytuwe.
Farbierski, dażywinis.
Farbierstwo, dażywumas,
Fabierz[17], dażywinykas.
Farbisto, barwotaj.
Farbistochwosty, barwotûdegis. (:powas:)
Farbisty, farbny, barwingas.
Farbnik, dażywe.
Farbny, dażywingas.
Farbować, dażyti, ufarbować, nudażyti. Rzeka była krwią zafarbowana, upis buwa krauju pra-

1 S. Ropel. *Fajfer*.
2 Prad. rašyti r. *p*, bet persigalvota ir parašyta *wisginti*.
3 S. Ropel. *Bankrut*.
4 S. Ropel. *Fałszura*.
5 Prad. rašyti *Fałszi*, bet ištaisyta.
6 Prad. rašyti *Fałszi*, bet ištaisyta.
7 Ž. taisytas.
8 Tais. iš *wiras*.
9 S. Ropel. *Familiantka*.
10 Prad. rašyti *lieky*, bet ištaisyta.
11 Šis ž. įtrp.
12 Visas šis straipsnis įtrp.
13 S. Ropel. *Fantazya*.
14 Tais. iš *użstatyti*.
15 Turbūt norėta parašyti *użstatytojas*.
16 S. Ropel. *Bielidło*.
17 S. Ropel. *Farbierz*.

dażyti[18].
Farbowanie, dażymas.
Farbowany, dażytas, ufarbowany, nudażytas.
Farbowy, dażywinis.
Farfury[19], parpurawas
Farfurka, parpurawos toriełka.
Farfurowy, parpurinis.
Farmazon, parmazonas.
Faramuszka[20], ałaus-sriuba, aline putra, arba ałůs kajtintas sù i-trupintù důnù.
Farny, parakwijinis. Kosciol farny, Parakijos[21] bazniczia.
Farski, Kliboninis[22]. Dom farski, Klibonijos trobesis. //
[I 299] Fartuch, skrejstas.
Fartuszek, skrejstelis.
Faryniarka, putrawire.
Faryniarz, putrawiris.
Faryzejski, Faryzeuszowski, Parizeuszinis.
Faryzeusz, Parizeuszùs
Faryzeuszowstwo, Parizeuszysta.
Fasa, baczka.
Fascykuł, płůksztas.
Faseczka, werpele.
Faska, paska.
Fasoł, siełwarta, ob. swar, rozterk, frasunek, mozoł.
Fasować, kimszti, i baczka dieti.
Fast, ob. chwast.
Fastryga[23] rigawone.
Fastrygować,
Faszyna, wirbaj kialuj tajsyti. Zarzucić row faszyną, użkimszti growi wirbajs.
Fatalista, lykunis[24].
Fatalizm, lykumas.
Fatalnie, lykéj.
Fatalność, lykybe.
Fatalny, lykùs.
Fatum, lykumas.
Fatyga, wargas, ob. trud, strudzenie. //
[I 300] Fatygować, warginti,
Fatygujący, warginùs.
Fautor[25] Uztarytojas.
Fawor, milesta.
Faworyt, milemasis.
Faworytka[26], milemoja
Faworytny, milemas. ob. ulubiony.
Faworyzować, linkieti.
Fazyan, Bażantas.
Fazyali[27], ob. fasola.
Fe, we.
Febra, drugys[28]. Dostać febrę, drugi gauti.
Febrowy, druginis.
Februjący, drugietas.
Febryczny, drugingas.
Fechtarski,
Fechtarz,
Fechmistrz[29],
Fechtować,
Fechtowanie,
Fecial, priszakis kérczios.
Fejerka, Faierwerk[30], ob. Fajerka
Felcech,
Felczer, kraulejdis. //
[I 301] Felczerski, kraulejdinis.,
Felczerstwo, kraulejdysta.
Feldfebel,
Feldjeger, skrajunas, kurielùs.
Feldmarszałek,

Feler, ida. Feler w drzewie, ida popieriûji[31].
Felpa, miłas
Femorały, kélnes.
Fendel, ob. chorązy
Fengrek,
Fenik, penikas.
Fenix, Penik's
Fenomen, żiziłpas, ob. zjawisko.
Feralny dzień[32], nełajminga diena.
Ferenc, ferens, ob. hołysz.
Feret, szydras żieławos.
Ferezya, wiłnone, kilimas.
Ferment, ob. kwas.
Fermentacya, ob[33]. robienie, kisanie, rugimas.
Fermentować, rugti, gyżti.
Fernambuk, farnabukas.
Ferować, iszdûti suda[34]. Ferować wyrok, iszdûti suda[35].
Fertać, wizginti,. Pies ferta ogonem, szû ûdegą wizgén. //
[I 302] Fertać się, szlitiniûti.
Feltalski[36], szlitiniûis.
Fertyczny, skudrùs ob. zwinny, zgrabny, gracki.
Ferye, wakacijes.
Fest, szwęte sù atłajdajs arba sù atpuskajs.
Feston, papûszimas trobos.
Festyn, pota, gieryne iszkilminga[37].
Fetor, smarwe, umas.
Feudalizm, tarnyste.
Feudalnie, tarnautinaj.
Feudalność, tarnawimas. ob. lenny, lenność.
Feudalny, tarninis. ob. lenny.
Fez, kepure raudona.
Fi, ob. fe.
Fiakier, teredejka.
Fiałek, ob. fiołek.
Fiałkowy, pijołkinis. Fiałkowy korzeń, pijołkos szaknis. ob. fioletowy.
Fidelis, isztikémas, ob. wiernis, wiernik.
Figa, szpyga. Pokazać komu figę w kieszeni, parodyti kam szpygą delniczioj'.

[18] Turbût norėta parašyti *pradażyta*.
[19] S. Ropel. *Farfury, s. Gén. Farfur...* Vadinasi, ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[20] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[21] Turbût norėta parašyti *Parakwijos*.
[22] Ž. taisytas.
[23] Tais. iš *Fastrygować*.
[24] Prad. rašyti *li*, bet ištaisyta.
[25] Tais. iš *Faun* ; S. Ropel. tarp vokabulų *Fatygujący* ir *Fautor* yra *Faun*.
[26] Į *Farytka* įtrp. *wo*.
[27] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[28] Tais. iš *drugis*.
[29] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[30] Į *Faiewerk* įtrp *r*.
[31] S. Ropel. tarp kitų pavyzdžių turi ir *Feler w materyi, w papierze, w drzewie*, etc.
[32] Šis ž. įtrp.
[33] Įtrp. *ob*.
[34] Iš tikrųjų parašyta *pasmerkti*, bet viršuj smulkiau prirašyta *iszdûti suda*.
[35] Iš tikrųjų parašyta *pasmerkti*, bet viršuj smulkiau prirašyta *iszdûti suda*.
[36] S. Ropel. *Fertalski*.
[37] Ž. *iszkilminga* prir. vėliau.

Figarnia, pygynas.
Figiel[38],
Figielek, //
[I 303] Figlarka,
Figlarnie,
Figlarność
Figlarny,
Figlarz,
Figlować,
Figlowanie,
Figojadka,
Figowaty, pygokas
Figownica, pygynois.
Figowy, pyginis.
Figura, stowyła, ob. kształt.
Figuralnie,
Figuralność,
Figuralny,
Figurarz,
Figurowanie,
Figurować[39],
Figurycznie,
Fik, ob. Fajt.
Fikać, ob. wierzgnąc, wierzgać.
Fikcya, ob. zmyslenie. //
[I 304] Fiknąc, szłumszterieti, taksztерieti, bimterieti.
Filadelfia, broline prietelysta.
Filantrop, milietojas artimo sawo.
Filantropijnik, milis artimo[40] sawo.
Filar, piloriùs. arba stułpas.
Filarowanie, stułpawimas,
Filarowany, stułpûtas[41].
Filarowy, pilorinis, stułpinis.
Filet, nugaros mesa.
Filipek, aukso piningas Jspanû.
Filipika, pilypine,. Byles[42] Demosteno
Filipowiec, Filipowcy, Filipony, Burłokaj. ar Pilypionis.
Filistyn, Pylystinas.
Filiżaneczka, Pilyżankéle[43].
Filiżanka, Pilyżanka.
Filolog,
2 Filologicznie,
1 Filologia,
Filologiczny,
Filować, ‹majsz› miszyti. kartàs[44].
Filozof.
Filozofek,
Filozofia, //
[I 305] Filozoficznie,
Filozoficzność,
Filozoficzny,
Fizozofski[45],
Filozofować[46],
Filozofowanie,
Filtrować,
Filut,
Filuternie,
Filuterność,
Filuterny,
Filutersko, ob. filuternie[47].
Filuterstwo,
Filutka,
Filutowaty.
Fimfa, finfa,
Finalnie, pabęgtinaj
Finalny, abąginis, abanginis.
Finanse, ob. skarb.
Finansista,
Finansowość,
Finansowy, //
[I 306] Fines, winkrybe, winkrumas.

Fiołek, pijołka
Fiolet, wieszniawiszka[48] barwa.
Fioletowy, wieszniawiszkas
Fiołkowy, ob. fiałkowy, ob. fioletowy.
Firanka, użłajdine,
Fircyk,
Fircykowaty,
Firma, dom bankowy,
Firmament, ob. utwierdzenie.
Firman, jisakymas.
Fisk, fiskus.
Fiskał,
Fiskalność,
Fiskalny,
Fistuła
Fistułować.
Fistułowaty,
Fiszbin,
Fiżga[49], pygéle.
Fizognomia[50]
Fizycznie //
[I 307] Fizyczność,
Fizyczny,
Fizyk,
Fizyka,
Fizyognomia ob. Fizyonomia,
Flacha, plieszka, plieczka,
Flader, rijwie, rijwa.
Flądra
Fladrować, rijwieti,
Fladrowanie, rijwieimas
Flądrowato,
Fladrowaty, rijwietas.
Flądrowaty,
Fladrowy, rijwinis.
Flaga. ob. bandera.
Flak, grobas, flaki, pliekaj.
Flakarka, flaczarka, pliekinyké.
Flakarnia, pliekiniczia.
Flakarz, pliekinykas.
Flakowaciec, sùdribti.
Flakowato, sùdribusej.
Flakowaty, sùdribęs. //
[I 308] Flanca, ob. Roslina, szczep. dijgas.
Flancować, ob. sadzić, szczepić, dijgti.
Flancowanie, ob. sadzenie, szczepienie, dijgimas.
Flanela, planele drobe[51].
Flanelowy, planelinis.
Flank, szaline piliej'. arba szonas pilęs.
Flaszka, plieczka.
Flaszkowaty, plieczkotas[52].
Flaszowy, plieczkinis.
Flecik, wamsdelis.
Flegma, skreples. arba romumas.
Flegmatycznie, romej.

[38] Į *Figel* įtrp. *i.*
[39] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[40] Galbūt norėta parašyti *artimą* (?)
[41] Parašyta *stùlpùtas,* bet pirmosios *t* brūkšneliu, regis, nubrauktas pirmosios *ú* diakritikas.
[42] Tais. iš. *Biles.*
[43] Tais. iš. *Pilifankéle.*
[44] Ž. *kartàs* prir. vėliau.
[45] S. Ropel. *Filozofski.*
[46] Tais. iš *Filozofia.*
[47] Tais. iš *fiturnie,* įtrp. *lu.*
[48] Tais. iš *wieszniawiszkas.*
[49] S. Ropel. *Fiżka.*
[50] Įtrp. *g.*
[51] Tais. iš *drobis* (?)
[52] Įtrp. *l.*

Flegmatyczność, romybe.
Flegmatyczny, romùs.
Flegmatyk, romi budo.
Flegmisko, skreples.
Flegmistość, skreplieimas.
Flegmisty, skreplingas.
Flejtuch, płąpa.
Flejtuchowaty, płąpis.
Flejt wamsdis, arba wąmsdis[53]
Fletnista, wamsdinykas arba wąmzdinykas[54]. //
[I 309] Flinta, muszkieta, szaudykle.
Flintowy[55], muszkietinis. arba szaudyklinis.
Flintpas,
Flis, jurinykas, płuduris.
Flisować, jurauti, arba par juràs waźioti, płudurinti.
Flisowanie, jurinimas, płudurinimas[56].
Flisowski, płudurinis.
Flisowstwo, płudurumas[57].
Flisa[58], grindys.
Flora, ob. krepa.
Floret, męciùs kardos[59].
Flota, łajwyne, arba ełdyne. burys didziû łajwû.
Floterwers, wamsdis.
Flotylla, łajwynele.
Flukt, płudimas[60].
Fluxya,
Fochy, jûkaj, fochy stroić, jûkus daryti.
Foka, runis
Folarz, ob. Folusznik.
Fołdrowanie, oskarźenie
Fołdrownik, sakas.

Folga, atlyda. ob. ulga. arba, atłajda.
Folgować, atlejsti. //
[I 310] Folgowanie, atlejdimas.
Folgownie, atlejdamaj.
Folgowany[61], attejstas.
Foliał, płûksztas.
Folować, patepti, welti.
Folowanie, wielimas.
Folusz, miłwelis.
Folusznik, miłoweliejas.
Foluszować, ob. folować.
Foluszowanie, ob. folowanie.
Folwarczny, pulwerkinis. folwarkowy.
Folwarczek, pulwerkélis,
Folwark, pulwerkas.
Folźić, atlejsti, palęgwinti.
Fomentacya, pakinimas[62].
Fomentować, pajkinti.
Fomfry, nirtulej.
Fontana,
Fotanela[63], ob. apertura.
Fora, paąntrinti. szaukti paantrinti.
Fora, łaukon. Fora ze dworu, łaukon isz dwaro.
Forciany, anginis. ob forta.
Foremka, forma, skwarmele, skwarma. //
[I 311] Foremnie, ob. ksztatnie[64].
Foremność, ob. kształtność[65].
Foremny, ob. kształtny.
Forga, ob. kita, Pioropusz.
Forma, skwarma.
Formacya, suriedimas.
Formalnie, pagał skwarmos.
Formalny

Format,
Formiany, skwarminis. Swieca formiana. Żwaké skwarmine.
Formierka,
Formierski,
Formierz,
Formować.
Formowanie.
Formularz,
Fornal.
Fornalka, padarga.
Fornalski, padarginis.
Fornir,
Fornirować,
Fornirowanie, //
[I 312] Fornirowany,
Forować, wyforować, łaukon iszwaryti.
Forpoczta, priszakine sargtis.
Forsa, ob. usiłowanie.
Forsować, ob. silić się.
Forsowanie,
Forst y forszt[66].
Forstować, forsztować.
Forstowanie, forsztowanie.
Forszman, forszpan, wazniczia.
Forsztelacya, ob. przedstawienie.
Fort, szalen.
Forta, fortka ąga, ągéle.
Forteca, pile[67].
Forteczny, pilinis.
Fortel, apgaune.
Fortelny apgaunąs.
Fortepian[68], klewikortaj.
Fortka, ągéle
Fortuna, łajma. Swiątynia Fortuny, żinyczia łajmos. Pas Pagonys[69] Diewie buwo Fortunù arba Lajmù wadinama.
Fortunat[70], łajmingas. //
[I 313][71] Fortunić, łajminti.
Fortunka, łajmele, arba tiewiszkéle.
Fortunowładny, łajmąwałdùs, arba łajmwaldys.
Fortunnie[72], łajmingaj.
Fortunny, łajmingas.
Fórtyan, anginykas. arbą[73] ąginykas.
Fórtyarka, anginyké, arba ąginyké.
Fortyfikacya, stiprinimas.
Fortyfikować, stiprinti.
Fortyfikowanie, stiprinimas.

53 Į *wąmdis* įtrp. *s*.
54 Tais. iš *wąmzdinikas*.
55 Tais. iš *Flintinis*.
56 Tais. iš *płudurimas*.
57 Prad. rašyti *b*, bet ištaisyta.
58 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
59 Tais. iš *kardas*.
60 Ž. taisytas.
61 S. Ropel. *Folgowny*.
62 Galbūt norėta parašyti *pajkinimas* (?)
63 S. Ropel. *Fontanela*.
64 S. Ropel. *Kształtnie*.
65 Antroji *t* įtrp.
66 Įtrp. *z*.
67 Prad. rašyti *fo*, bet ištaisyta.
68 Įtrp. *r*.
69 Prad. rašyti *Pagn*, bet ištaisyta.
70 Tais. iš *Fortunas*.
71 Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *13* — tai lanko numeris.
72 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
73 Turbūt norėta parašyti *arba*.

Forum, gassas, arba rùmalyne.
Foris[74] , ważnicze
Forytarz, skatintojas. tikintojas, tarpintojas, brùkiejas.
Forytować, waldyti, skatinti.
Forytowanie, skatinimas.
Fosa, ob. Row.
Fotarlę, kékszatis.
Foza, skwarma.
Frachciarz[75], weźiejas.
Fracht[76], ważma. //
[I 314] Frachtowy, waźminis.
Fraczek od Frak, strubasis drabuźis.
Fraczkowaty, strubą drabuźi diewis.
Frajbiter, ob. Frejbiter.
Frak, strubdrabużis.
Frakcya, truputys,
Fraktarz, ob. Frachciarz[77]
Framuga, skyle,
Framuzka[78], skylele.
Framuźny, skylinis.
Framuźysty, skylingas.
Franca, brùntaj.
Francik, ob[79]. Frant.
Franciszkan, v Franciszkanin, Pronciszkonis.
Franciszkanka, Pronciszkonka.
Franciszkański, Pronciszkoninis[80].
Francowacieć, ibrontieti, jisibrontieti.
Francowaty, brontotas.
Francowy, brontinis.
Francuz, Proncuzùs.
Francuzica, Proncuziene. //
[I 315] Francuzieć, i Proncuzą pawirsti.
Francuzik. Proncuzatis.
Francuzki, Proncuzinis[81].
Francuzczyzna, Proncuzumas.
Francya, Proncija.
Francymer, mergawiete.
Frandzla, franzla, makraj, kutaj.
Franek, Proncele.
Frank, prankas, piningas Pronuzû[82].
Frank, Franc, Proncuzùs.
Franko, be mokesnio.
Frankonczyk, Prankonis.
Frankować, iszwadûti.
Frankowanie, iszwadawimas.
Franmason, Franmasonerya, Franmasonski, Parmsonas[83], Parmazonerije[84], Parmażoninis.
Frant.
Frantowstwo[85].
Frantowski.
Frantowaty[86], frantowny.
Fras, frasunek, siełwarta. //
[I 316] Frasobliwie, frasowliwie, siełwartingaj.
Frasobliwość, frasowliwość, siełwarta.
Frasobliwy, frasowliwy, siełwartingas.
Frasować, siełwartauti.
Frasowanie, siełwartawimas.
Frasowitość, siełwartingumas, frosowity[87], siełwartingas,.
Frasownik, siełwartinis.
Frasowny[88], siełwartauis.
Frasunek, ob. Fras.
Fraszka, nieknieké, fraszki, niekniekes.
Fraszkopis, nieknieků raszytojas.

Fraszkownik, niekdziugis.
Frater, braciszka, arba, brołajtis.
Fraucymer, ob. Francymer.
Fraucymerny, mergwietinis.
Fraza,
Frazologia[89],
Frazesowicz,
Fregata, botiras[90] łajwas.
Frejbiter, jurinis wagis, gałźudis. //
[I 317] Frengistan, saulielydine Europa.
Fręzla, kùtaj.
Fręzlować, kùtûti.
Fręzlowanie, kùtawimas.
Fręzlowany, kûtûtas.
Frocht, frochtowy, frochtarz, ob. fracht, frachtowy, frachciarz.
Front, kakta, priszakis trobesio[91].
Fronton, priszakis trobesio.
Froter, triniejas.
Frùczeć[92], bruzdieti[93], tarszkieti.
Fruczenie, bruzdieimas.
Fruczka, ob. fryga.
Frukt, wajsiùs.
Fruktowy, wajsinis.
Fryc
Frycować, ant moksło buti.
Frycowanie, ant mokśło buwimas.
Fryerka, fryjerka, mandagé.
Fryerstwo, mandagybe.
Fryerz, fryjerz, mandagùs. //
[I 318] Fryga,
Fryj, ob. fryerz.
Fryjor, fryor, jawû płudurinimas pawasari łajwelejs.
Fryjować, ob, gamratować.
Frykas, frykasy,
Frykcya, trynimas[94].
Frymarczyk[95], majninykas[96].
Frymarczyć, majnyti.
Frymark, majnaj.
Frysz, skûdrùs.
Fryszerka, pécius arba kakalys, kùremi tirpo wari.
Fryszer[97], tirpytojas.
Fryszować. tirpyti

[74] S. Ropel. *Foryś.*
[75] Tais. iš *Frakciarz.*
[76] Tais. iš *Frakt.*
[77] Tais. iš *Frachtarz.*
[78] Neaiškus ž. Iš pradžių buvo parašyta *Framuga,* bet taisyta, regis, į *Framuzka,* nors turbūt netiksliai — rankraštyje ž. atrodo tarsi *Framugzkas* (galinė *s* — tai turbūt pirmutinė ž. *skylele r.,* tik pastebėjus klaidą, parašyta toléliau iš naujo su visu ž.). S. Ropel *Framużka.*
[79] Įtrp. *ob.*
[80] Tais iš *Pronciszkonis.*
[81] Tais. iš *Proncuzas.*
[82] Turbūt norėta parašyti *Proncuzû.*
[83] Galbūt norėta parašyti *Parmasonas* (?)
[84] Galūnės *e* tais. iš *a.*
[85] S. Ropel. *Frantostwo.*
[86] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[87] S. Ropel. *Frasowity.*
[88] Tais. iš *Frasowany.*
[89] S. Ropel. *Frazeologia.*
[90] Prad. rašyti *di,* bet ištaisyta.
[91] Tais. iš *trobesis.*
[92] S. Ropel. *Fruczeć.*
[93] Prad. rašyti *brus,* bet ištaisyta.
[94] Tais. iš *trinimas.*
[95] S. Ropel. *Frymarcznik.*
[96] Tais. iš *majninikas.*
[97] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Fryszerz* čia pateiktas prie vokabulos *Fryszerka.*

Fryszowanie, tirpymas.
Fryszt, parkielimas rako.
Fryzle, czerwone, pietmas raudonas. ant kajlu ligoj'.
Fryzować, garbanodinti, ob. trefić, kędzierzyć.
Fryzowanie, garbanoimas.
Frzyzownik[98], garbanodintojas, ob. fryzyer.
Fryzura, garbanotumas.
Fryzyer, ob. Fryzownik. //
[I 319] Fuga, capas.
Fugas, w tem rozumieniu, fugas chrustas zrobić, dûti kojoms walę, arba sprûkti szalen.
Fugować, i capą sùlejsti.
Fuj, we!
Fujarka, pypynele.
Fuk, ob., fukanie.
Fukać, barti[99], bùrkawoti.
Fukanie, barimas, bùrkawoimas.
Fukarowa, krioklie.
2 Fukliwy, pykstùs.
1 Fukiel, ob. płaz.
Fuklować[100], płożomis muszti.
Fularz, ob. folarz
Fulminować, ob. piorunować.
Fumigacya, rukymas.
Fumy,, rukis.
Funcik od funt, swarelis.
Funda, gierynele.
Fundacya, ikurimas.
Fundacyiny, ikurtinis.[101]
Fundament, pamatas.
Fundamentalnie, pamatingaj. ob. gruntownie. //
[I 320] Fundamentalność, pamatumas.
Fundamentalny, pamatingas.
Fundator, ikuriejas.
Fundatorka, ikurieja.
Fundatorski, ikùrtinis.
Fundować, ikùrti.
Fundowniczka, ob. fundatorka. Fundownik, ob. fundator.
Fundusik, ob. fundusz.
Fundusz, turtas, palikimas.
Funduszowy, turtinis, palikinis.
Funkcya, funkcyika, jisiiemimas.
Funt, swaras.
Funtowizna, mokésnis, kùri nu łajwo idielo mok, swarines, arba swarinis mokésnis.
Funtowy, swarinis.
Fura, weżimas, ob. woz.
Furaź, paszaras karejwiû.
Furażowanie, paszaro wejziejimas dieł Karejwiû.
Furażować[102], paszarą wejzieti.
Furda, ałasas.
Furfant. //
[I 321] Furfanterya,
Furfantski,
Furka, od fura, weżimelis.
Furlon, waźma.
Furman, wazniczia, weźiejas
Furmanczyk, wazniczele.
Furmanić, wazniczioti.
Furmański, wazniczinis.
Furmanstwo, wazniczysta.
Forta, fortka, fortyan, ob. forta, fortka, Fortyan.[103]
Furtać, bruźdieti, belsti, braszkieti. brunksti, barszkieti.
Furya, pikcziuma. pas Pagonys Diewie wadinos. wiena wadi-

nos Alekto, antra Megera, o treczioja Tyzyfona.
Furyat, pasiutielis. ob. szaleniec. furyatka, pasiutiele.
Furyować, siutiniůti.
Fus, pospolicie fusy
Fuszer, terła, ob. partacz, partoła.
2 Fuszerstwo, terloimas., terlyba.
1 Fuszerski, terlotinis.
Futerał, maszna.
Futerko, od futra, kajlinelej.
Futor, pulwerkas. //
[I 322] Futro, kalinej[104].
Futrować, pamuszti. ob. podbić, podszyć.
Futrowanie,
Futrowany,
Futrowizna,
Futrzany, kajlininis.
Fuza, kétwirtoja dalis natos.
Fuzya, szaudykle. fuzyjka szaudyklele. //

[I 323] G.

Gabać, kybinti.
Gabacz, kybintojas.
Gabanie, kybinimas.
Gąbczatość[1], kępinybe, kępinumas.
Gąbczasty, kępingas.
Gabela, môkesnis druskinis.
Gabina, ob. brzost.
Gabinecik, kombarelis.
Gabinet, kombaris.
Gabinetowy, kombarinis.
Gąbka, kępine., arba burnele, burnajte.
Gąbkarz, kępinykas.
Gąbkowatość, kępinotumas.
Gąbkowaty, kępinotas.
Gąbkowy kamień, kępinietinis akmů.
Gać, komsza. Poprawić złe drogi gacią, kélus iszkimszti.
Gacić[2], kimszti.
Gach, merginykas. //
[I 324] Gachostwo, merginiejimas.
Gachować, merginieti.

98 S. Ropel. *Fryzownik.*
99 Įtrp. *r.*
100 Ž. taisytas.
101 Visas šis straipsnis įtrp.
102 S. Ropel. vokabula *Furażować* yra tarp *Furaż* ir *Furażowanie.*
103 S. Ropel. *Furta, Furtka, Furtyan, ob. Fórta, Fórtka, Fórtyan.*
104 Galbūt norėta parašyti *kajlinej* (?)
1 Prad. rašyti *Gąbczas,* bet ištaisyta; S. Ropel. *Gąbczastość.*
2 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra.

Gachować się,
Gachowanie, ob. Gachowstwo.
Gacić, kéli kimszti. arba grysti.
Gacie, kélnes.[3]
Gad, cziuksztinas. kirmis, kirmiele. ob. Płaz.
Gada, ob. piątro.
Gadać, kalbieti, sznekieti, biłoti.
Gadactwo, kalbesys[4].
Gadacz, kalbietojas.
Gadaczka, kalbietoja.
Gadanie, kalbiejimas.
Gadanina, sznekésys.
Gadatliwość, biłumas, bilybe.
Gadatliwy, biłůs.
Gadka, zauna
Gadownik, ob. wężownik.
Gadowy, sziuksztinis.
Gadu, gadu, sznekù, sznekù.
Gaducha, ob. gad.
Gaduła, sznekis.
Gadulstwo, sznekumas. //
[I 325] Gadzina, giwate.
Gadzinny, giwatinis.
Gagat, akmů[5] jůdas, arba agata.[6]
Gagadek[7], draugas, prietelůs nu szirdies.
Gagatkowy, gagatowy, agatinis[8].
Gaj, lijknas.
Gaić, użsakyti tiesos[9] darymą.
Gaiczek, lijknelis, ob. gaik.[10]
Gajda, duda.
Gajewnik, medinczùs.[11]
Gaik lijknelis, lijknatis, lijknużis.[12]
Gajny, ob. gajowy. lijkninis.
Gajony, atwertas.
Gajowy, lijkninis[13].
Gaisty, lijkningas.
Gala, iszkilme.
Gała, kąkołas. ob. slep. arba apwaline, apskrydine[14],.
Galant, ob. Elegant. Gładysz, grażulis.
Galenterniczka[15], żemcziuginyké, kùri żemcziugajs ir brangejs akminelejs prekio.
Galenternik, żemcziuginykas.
Galenterya, mandagumas.
Galantka, grażule
Galantność, ob. zalotność.
Galantom, ob. Modnis.
Galantomia, ob. galantność. //
[I 326] Galantski, grażininis
Galantsko, grażulingaj[16].
Galanty, grażulej,
Galera[17], irklinis łajwas.
Galarda, tonciùs tejp wadinamas.
Galerepa, ob. Kalerepa.[18]
Galereta[19], stinginys.
Galas, rieszutas[20] ir medis tejp wadimas[21], isz jo[22] rieszutů dirb jůdyłas, kuriomis raszo.
Galasowy, galesinis.
Galatea,[23]
Gałąz, szaka,. Gałęzie obcinać, szakas génieti.
Gałązka, szakéle.
Gałązkowaty, szakokas.
Galban,
Galbanowy,
Galbanum, ob. galbanowy sok.
Gałda ob. giełda.
Galeczka, kąkolelis.
Galemon, ob. galmaj.
Galer, menciùs drobęs.
Galera, galery, posłać na galery,

niusiusti[24] i irklinius łajwus. //

[I 327] Galernik, galierininkas, tejp wadinas kaltinykas ant irklinû łajwû dirbąs.

Galerowy, galerinis.

Galerya, wiszkas.

Galerijka[25], wiszkeles.

Gałęzie, szakas.

Gałęziorodny, ob. gałęzisty.

Gałęziorogi, ragûszakas.

Gałęziowy, szakinis.

Gałęzisto, szakotaj.

Gałęzistość, szakotumas.

Gałężisty, szakingas.

Gałęznik, szakinis, ob. Wisielec, szubienicznik.

Gałgan,

Gałgan, łupatas, łakatas.

Gałgany[26], skaras, łupataj.

Gałganek, łupatelis.

Gałganiarka, łupatiene.

Gałganiarz, łupatininkas.

Gałganica, ob. łajdaczka.

Gałganowy, łupatinis.

Gałganski, ob. łajdacki, szelmowski.

Gałgansko, //

[I 328] Gałganstwo,

Galia, Galija[27], tejp wadinas łajwas Wenecijonû.

Galijnik[28], Galinykas arba weresnesis[29] to łajwo.

Galicya, Galicija, tejp wadinas srite Austrijos ir Jspanijos.

Galicyanin, Galicijonis, giwentojas Galicijos.

Galicyiski, Galicinis.

Galilea, Galileja.

Galilejczyk, Galilejinis[30]

Galicizm[31],

Galikanin[32], uźtaritojas bazniczios

---

[3] Visas šis straipsnis įtrp.

[4] Tais. iš *kalbesis.*

[5] Ž. taisytas.

[6] Visas šis straipsnis įtrp.

[7] S. Ropel. *Gagatek.*

[8] Prieš parašant šį ž. daug skusta.

[9] Prieš parašant *užsakyti tiesos* daug skusta.

[10] Visas šis straipsnis įtrp.

[11] Visas šis straipsnis įtrp.

[12] Prieš parašant šį straipsnį daug skusta.

[13] Ž. taisytas.

[14] Tais. iš *apskridine.*

[15] Ž. taisytas.

[16] Tais. iš *gražulej.*

[17] Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Galera* čia pateiktas prie S. Dauk. praleistos vokabulos *Galar.*

[18] S. Ropel. *Galarepa, ob. Kalarepa.*

[19] S. Ropel. *Galareta.*

[20] Ž. taisytas.

[21] Turbūt norėta parašyti *wadinamas* arba *wadinas.*

[22] Įtrp. *jo.*

[23] Buvo parašyti bent keli straipsnio žodžiai, bet išskusti.

[24] Turbūt norėta parašyti *nusiusti.*

[25] S. Ropel. *Galeryjka.*

[26] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, *Gałgany* čia pateiktas prie vokabulos *Gałgan.*

[27] Tais. iš *Galia.*

[28] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Galijnik* čia pateiktas prie vokabulos *Galia.*

[29] Galbūt norėta parašyti *wyresnesis* (?)

[30] Nuo šios vietos S. Dauk. galbūt bus iš pirmosios S. Ropel. 468 psl. skilties netyčia peršokęs į pirmąją 469 psl. skiltį ir beveik visą antrąją 468 psl. skiltį praleidęs.

[31] S. Ropel. *Gallicyzm.*

[32] S. Ropel. *Gallikanin.*

Galantski, grażintinis

Galantsko, grażiutijigoj.

Galanty, grażiutej,

Galera, irklinis Łajwas.

Galarda, tōrcius tijp wadinamus.

Galerepa, ob. Zalerepa.

Galereta, stingimys.

Galas, rieszutas is medis tijp wadinas, isz rieszutu Dirb jūdylas, kuriomis raszo.

Galasowy, galesinis.

Galatea.

Gałąź, szaka,. Gałęzie obcinać, szakas genieti.

Gałązka, szakelė.

Gałązkowaty, szakokas.

Galban,

Galbanowy.

Galbanum, ob. galbanowy sok.

Galda ob. gielda.

Galeczka, kakolelis.

Galeman, ob. galmaj.

Galer, meniūs drobes.

Galera, galery, postać na galery, nusiusti i irkli-
nius łajwus.

S. Daukanto DLL rankraščio sumažintas I 326 puslapis

s. f. (politesse dans l'esprit et dans les manières). =. galanterie. s. f. *Galanterya polska*, la galanterie polonaise, *ob.* ZALOTLIWOŚĆ, ZALOTNOŚĆ =. galanterie, s. f. (propos flatteurs). *Tysiące mu powiedział galanteryi*, il lui a dit mille galanteries. =, *part. au plur.* GALANTERYE. bijouterie, s. f. *pl.*

GALANTKA, i, s. f (inus.), femme galante. *f.*

GALANTNOŚĆ, ści, s. f. galanterie, s. f. *Miłość i galantność*, l'amour et la galanterie, *ob.* ZALOTLIWOŚĆ, ZALOTNOŚĆ.

GALANTOM, a, s. m. (inus.), élégant, s. m. petit-maître, s. m. *ob.* MODNIŚ.

GALANTOMSTWO, ii, s. f galanterie, s. f. *ob.* GALANTNOŚĆ, GALANTERYA.

GALANTSKI, a, ie, d'un homme galant; d'un petit-maître.

GALANTSKO. *adv.* en homme galant, en petit-maître

GALANTY. a, e, *très-fam.* (des personnes; charmant, ante. — (des choses); galant, ante. *Galanty frak*, un habit galant. *Galanta maskarada*, une mascarade galante.

GALAR, u, s. m. galère s. f. *ob.* GALERA. =, sorte de bateau plat qui va à rames.

GALARDA, y, s. f. gaillarde, s. f. (espèce de danse).

GALARETA, *ob.* KALARETA.

GALARETA. y, s. f. gelée, s. f. *Galareta z nóżek cielęcych*, gelée de veau. *f. Galareta postna*, gelée de poisson. — *Galareta z jabłek*, gelée de pomme.

GALAS. u, s. m. noix de galle. *f. ob.* DEBIANKA. =. sorte de bouillie faite avec des fruits.

GALASÓWKA, i, s. f. v. GALASOWNIK, a s. m. *Zool.* mouche des galles, *f.*

GALASOWY, a, e, de noix de galle.

GALATEA, ei, s. f. *Zool.* demi-deuil, s. m.

GAŁĄŹ, ęzi, s. f. branche, s. f. *Gałęzie obcinać*, ébrancher (des arbres), élaguer (des arbres). *Gałąź laurowa*, une branche de laurier. — *Gałęzie arteryi, żyły*, les branches d'une artère, d'une veine — *plur.* GAŁĘZIE. ramée, s. f. *Fura gałęzi*, une voiture de ramée. *Robić altany z gałęzi*, faire des cabinets de ramée. =. *fig.* potence, s. f. gibet, s. m. *Skoczy na gałęzi*, c'est un gibier de potence. *Pujdzie na gałąź*, il est destiné au gibet. *Powiesić kogo na pierwszej gałęzi*, brancher qu'un au premier arbre =. *fig.* branche. s. f. *Gałęzie jakiej umiejętności*, les branches d'une science. *Nowa gałęź przemysłu*, une nouvelle branche d'industrie.

GAŁĄZKA, i, s. f. (dim. de GAŁĄŹ). petite branche. *f.* rameau, s. m. *Gałązka oliwna*, un rameau d'olivier. *Przyjść z gałązką oliwną*, *ofiarować gałązkę oliwną*, *fig.* présenter le rameau d'olivier.

GAŁĄZKOWATY, a, e. ressemblant à un rameau.

GALBAN, u, s. m. *Bot.* galbanum, s. m.

GALBANOWY SOK v. OLEJEK, m. galbanum, s. m. (gomme).

GALBANUM, s. m. *indécl.* ob GALBANOWY SOK.

GALDA. y. s. f. *ob.* GIELDA.

GALECZKA. i, s. f. petite boule, *f. ob.* GAŁKA.

GALEMON. u, s. m. *ob.* GALMAN.

GALER, u, s m. sorte de toile.

GALERA, y. s. f. *T. de Mar.* galère, s. f. *Posłać na galery*, envoyer aux galères. *Dostać się na galery*, être envoyé aux galères. *Wskazać kogo na galery*, condamner qu'un aux galères.

GALERNIK, a, s. m. galérien, s. m.

S. Ropelewskio žodyno autentiško dydžio 466 puslapis

lůsybiû.
Gallon[33], gallonas, tejp wadinas Jnglû[34] sajkas.
Galmaj,
Galman, galmon, galemon[35],
Galon, galonas,
Galonować, galonûti.
Gałop, zoweda.
Galopada, ob. galop.
Galopować, zowedauti, kipersûti.
Galosz, katosz[36], batkurpe[37] para galoszy, poras[38] batkurpiû, arba baczkurpiû.
Galować, iszejgos drabuži diewieti.
Galowo, iszejgéj. //
[I 329] Galowy, iszejginis, iszejginej marszkinej.
Galsztyn[39],
Gałucha,
Gałuszka
Gałuszyć, ogałuszyć, ob. ogłuszyć.
Gamon, wepła.
Gamracić się, bendrauties, głûsniûties
Gamracki, bendrinis. głausninis.
Gamractwo, bendryba. głûsnybe
Gamrat, bęđrùs, głausnys. guławas
Gamratka, gułowe.
Gamratliwy, głausmingas.
Gamratny, ob. gamracki.
Gamratować, głûsniûti.
Gomuła[40], ob. Gamon.
Ganba, pejkimas, ob. Nagana.
Gańca,
Gancarz, pûdziùs ob. Garncarz.
Gandziara, bizunas.
Ganeczek, priąngis.
Gang, kuszieimas, ziegoriaus.
Gangrena,
Ganiać się, wajoti. //
[I 330] issibuwęs[41]
Ganić, pejkti, pejzoti.
Ganiciel, pejkiejas, pejzotojas.
Ganicielka, pejkieje, pejzotoje.
Ganiebny, pajkas.
Ganienie, pejkimas, pejzoimas, wajnojimas, ob. nagana, przygana.
Gap, wąpsotuwas.
Gapieć, wąpsoti.
Gapiowatość,
Gapiowaty,
Gara,
Garb, kùpra.
Garbacić, kùprinti.
Garbacieć, kùproties.
Garbacizna, kuprumas.
Garbarczyk, odinykélis.
Garbarka, odinyké.
Garbarnia, odiniczia.
Garbarski, odinykinis.
Garbarstwo,
Garbarz, odinykas. //
[I 331] Garbata, kùprota.
Garbato, kùprotaj.
Garbatość, kùprotumas.
Garbaty, kùprotas.
Garbek, kuprele, kuprate.
Garbić, kuprinti.
Garbnik,
Garbonos[42], garbonosy, kumpnosis.
Garbować,
Garbowanie,

Garbowiny,
Garbus, garbusek, kùprelis.
Garbuz, ob. Arbuz.
Garcowka, garcowy, ob. garncowka, garncowy.
Garczek, ob. garnczek.
Gardełko, gardło, gardłeczko, gérklele, gérklie, gérklyte.
Garderoba, rubûkombaris, arba swirnas, kùremi[43] drabużej yra isswarstyti. arba rubinė, rubinyké.
Garderobiana, rubsargé.
Garderobka, rubinele.
Garderobna, ob. garderobiana.
Garderobny, rubinykas. //
[I 332] Gardlacz, ob. garłacz.
Gardłeczko[44], gérklele., ob. gardełko.
Gardlica, gardliczka, druktkaklis bałądis arba karwelis.
Gardlina, sziaudû pintinele.
Gardło, garło, kakłas.
Gardłować, gałwą dieti.
Gardłowanie, gałwos diejimas.
Gardłowaty, palaukotas, ob. wołowaty.
Gardłowy, gérklinis.
Gardzenie, niekinimas.
Gardzić, niekinti.
Gardziciel, niekintojas.
Gardzicielka, niekintoja.
Gardziel, gérklie.
Gardzielowy, gérklinis.
Gardziołko, gérklele.
Gargaryzm[45], gargalawimas.
Gargaryzować, gargalûti.
Garkowiec, akmû źwirzdinis.
Garkowy, pûdinis, arba źiestinis.
Garkuchenny, walgwirinis. //
[I 333] Garkuchmistrz, walgiuwiriejas.
Garkuchmistrzynia, walgiuwirieja.
Garkuchnia, walgiûwirene.
Garkuchnik, ob. garkuchmistrz.
Garłacz
Garlica, ob. gardlica.
Garnąć[46], gaubti, glęmżti.
Garncowka[47], garcowka, garcziùs.
Garncowy[48], garczinis.
Garnczarczyk, ganczarczyk, pûdzelùs, źiedzelùs
Garnczarka, pûdze, arba źiedzia.
Garnczarnia, gancarnia, pûdiniczia arba źiestuwe.
Garnczarski, źiestinis.
Garnczarstwo, garczarstwo[49], żiedziawimas.

33 Į *Galon* įtrp. pirmoji *l*.
34 Įtrp. *n*.
35 Prad. rašyti *ge*, bet ištaisyta.
36 S. Ropel. *Kalosz*.
37 Parašyta *batkurpes*, bet *s* tarsi mėginta šiek tiek nulepti, nuvalyti, vadinasi, nubraukti.
38 Galbūt norėta parašyti *pora* (?)
39 Tais. iš *Galsztin*.
40 S. Ropel. *Gamuła*.
41 Šis ž. smulkiai prir. puslapio viršuje, atokiau nuo žodyno straipsnių.
42 Ž. taisytas.
43 Prad. rašyti *ko*, bet ištaisyta.
44 Prad. rašyti *Gardel*, bet ištaisyta.
45 Prieš parašant šį ž. daug skusta.
46 Ž. galas taisytas.
47 Įtrp. *n*.
48 Įtrp. *n*.
49 S. Ropel. *Gancarstwo*.

Garnczarz, gancarz, pûdziûs arba žiedziûs.
Garncarzowa[50], gancarzowa, pûdze, arba žiedze.
Garnczarzowy, gancarzowy, žiestinis, pûdinis.
Garnczek, garczek, garnek, pûdelis.
Garnek, ob. garnczek.
Garniec, garcziûs.
Garnirować, kùdrieti, kudrinti.
Garnirowanie, kudriejimas. //
[I 334] Garnitur
Garniturowy,
Garnizon, igule. ob. załoga osada.
Garnuszek, ob. garnczek.
Garować, burès krajpyti.
Garść, sauje, žiupsnis, gniužtis, rieszkùtes, linû-sauje, druskos-žiupsnis, swiesto, gniužis, jawû-rieszkutes.
Garson, kalpelis arba kłapszelùs.
Garstka, garsteczka, saujale.
Garuga, irkławimas buriemis iszpliestomis.
Gary, wirwes buriû.
Gąsiątko, ob. gąsie.
Gasić, gésyti.
Gasiciel, gésytojas.
Gasidło[51], gesykle.
Gąsię, gąsiątko, žąsytis.
Gąsienica, spragis,. Gasienice na kapuscie zbierac[52], spragius nu kopustû łasyti.
Gąsieniczny, spraginis.
Gąsior, szieksztas[53], arba szijksztas[54],. Przesiedział noc w gąsiorze, parnakwoie szijkszti.
Gąsiorek, aukszta butełka.
Gasiswieczka, paskûjis. kokéme noris sùrinkime. swetiu arba swecziû. //
[I 335] Gąska, žąsele.
Gasłeczki, ob. gęsl.
Gasnąć, gésti.
Gasnienie, gésimas.
Gasnik,
Gąstać, murmieti, riuzgti.
Gastrzyca, antûdegis.
Gąszcz, žłauktaj, arba tirsztimaj.
Gaszę, ob[55]. gasić.
Gaszek od Gach.
Gaszkować, erzinti motriszkosès.
Gaszy, głausnùs.
Gatka, wirszunie gryba.
Gatki, kélnes.
Gatunek, menciûs[56].
Gatunkować, sùskirti pagał menciaus.
Gatunkowanie, sùskyrimas pagał menciaus.
Gatunkowy, mencinis.
Gaurowie, ob. giaur.
Gawęda, sznekieimas.
Gawędziarka, sznekė.
Gawędzić, sznekieti.
Gaweł, Galùs wardas. //
[I 336] Gawiedz, niukinys. ob. chałastra, motłoch.
Gawor, gowor, plepiejimas ob. rozgowor.
Gaworzyć, goworzyc, taławoti[57].
Gawot, tonciùs tejp wadinamas.
Gawron, kowas,
Gawroni, kowinis.
Gauronić[58], žiopsoti.

Gauronieć[59], zgawronieć[60], i mùlki pawirsti.
Gawronię[61], kowatej.
Gauryło, lurpis.
Gaza, gazaj.
Gaża, ałga. ob. żołd, pensya, płaca.
Gazda, giwenimas.
Gazeciarka, nauinûskélbieja. ob. nowiniarka.
Gazeciarski, nauininis.
Gazeciarstwo, nauinawimas.
Gazeciarz, nauininykas[62]. ob. Nowiniarz
Gazela.
Gazeta, gazetas, oba[63] dziennik.
Gazetny, gazetinis[64], dieninis.
Gazowy, gazinis.
Gązwy, gązew, grysztys, grysztis, spragéła grysztis. //
[I 337][65] Gbur, kałpas, ob. chłop.
Gburka, kalpe, ob. chłopka.
Gburny, kalpinis,
Gburowaciеć, apkalbti[66].
Gburowato, kalpingaj.
Gburowatość, kałpumas.
Gburowaty, kalpingas.
Gburowić[67], kałpatis.
Gburny[68], kalpinis.
Gburstwo, ob. gburowatość.
Gburzanka, kałpate.
Gburzysko, kałpunas.
Gdakać, katieti, arba kùdokieti,
Gdak[69], gdakanie, katiejimas, arba kùdokimas.
Gdansk, Dùnskas.
Gdańszczanin, Dùnskionis.
Gdéra, gdyra.
Gdérać, gdyrać, pompnoti,. pùksznoti. Pompno kajp ubag's krûpus pabieręs. Pùkszno kajp eżis pasiputęs.
Gdéracz, ob. gdéra.
Gdéraczka, gdyraczka,
Gdéranie, gdyranie, pompnoimas. //
[I 338] Gderliwość, gdyrliwość,
Gderliwy, gdyrliwy,
Gdula, dideloie grusze.
Gdy, kad, kada. Gdy Aleksander wkroczył do Jndyi, kada Alek-

[50] S. Ropel. *Garnczarzowa.*
[51] Tais. iš *Gasiciel.*
[52] S. Ropel. *Gąsienice zbierać.*
[53] Ž. taisytas.
[54] Į *szijktas* įtrp. *sz.*
[55] Prad. rašyti *g,* bet ištaisyta.
[56] Ž. taisytas.
[57] Pradėta rašyti *ple,* bet taisyta, regis, į *taławoti,* nors netiksliai — rankraštyje ž. atrodo tarsi *płaławoti.*
[58] S. Ropel. *Gawronić.*
[59] S. Ropel. *Gawronieć.*
[60] Prad. rašyti *i,* bet ištaisyta.
[61] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[62] Prad. rašyti *nauiny,* bet ištaisyta.
[63] Matyt, kontaminacijos būdu iš *ob* ir *arba* atsirado *oba.*
[64] Parašyta *gażetinis,* bet *ż* diakritikas nubr.
[65] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *14* — tai lanko numeris.
[66] Turbūt norėta parašyti *apkalpti.*
[67] Tais. iš *Gburowiec.*
[68] S. Ropel. *Gburski.*
[69] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

sendra jiejo ing Jndijàs. Gdybyź przyjechał co prędzej, kadgi atkialautumi kû spieriausej.
Gdyra[70], gdyrać, ob. gdéra, gdérać.
Gdyź, kadgi.
Gdzie, kamé.
Gdziekolwiek, kamenorint, kamenoris.
Gdzieś, kanakame.
Gdzież, kamegi.
Gęba, bùrna.
Gębacz, bùrniùs.
Gębaczka, bùrne.
Gębaty, gębiaty[71], gębiasty, paputźąndis.
Gębczatość[72], kępinotumas.
Gębczasty[73], ob. gąbczasty[74].
Gębiato, gębiasty, ob. gębaty.
Gębka, Gębkarz, gębkowatość. ob. gąbka, gąbkarz.
Gębny, bùrninis[75]
Gębula, gębunia, gębusia, bùrnuźe, bùrnuźate, bùrnyte.
Gębować, lijli lejsti, ob. szczekać.
Gędźba, smujka trimis strunomis arba skripyczes, łabiausej dar brunzgałas. //
[I 339] Gędzenie, brunzginimas.
Gędzić, brunzginti.
Gędziebny, brunzgąs.
Gędziec, brunzgintojas arba kirkintojas.
Gefrajtar, Gefrejter, ob. Kapral.
Gefrejterski, ob. kapralski.
Gęg, klēgoimas[76], gagnoimas.
Gęgać, klēgoti, gagnoti.
Gęganie, ob. gęg.
Gęgliwy, klēgois, gagnois[77].
Gęgnogłosy, gęgogłosy, klēgointis łakunaj.
Gęgot, klegesys.
Gęgotać, klēgoti, gagnoti.
Gemejn, gemejna, prastas źalnieriùs arba karejwis.
Genealog, Genealogas arba iszwediejas[78] arba paroditojas giminies kiltęs.
Genealogia. ‹pa› giminrode.
Genealogicznie[79], giminrodzej.
Genealogiczny, giminerodùs.
Genealogista, giminrodis. ob. Genealog.
Genealizować, iszrodyti giminę.
Generał, Generołas, arba karejwunas, karwedys. arba uriedas kokios srities.
2 Generalność[80], abełnumas.
1 Generalicya, Generolije. //
[I 340] Generalizować, abelninti[81], ob. uogólniać.
Generalizowanie, abelninimas, ob. uogólnienie.
Generalnie, abełnaj, ob. ogólnie.
Generalny, abełnas, ob. ogólny, powszechny.
Generałowa, Generoliene arba Karejwadzia.
Generalski, Generolinis arba Karejwedinis[82].
Generalstwo, Generolyste, karwedyba.
Genewczyk, Genewonis.
Genewka, Genewone.
Genewski, Genewinis.
Genuenczyk, Genuejwis[83].

Genuenski, Genuejwinis.
Geognozya,
Geograf, pasauloraszytojas.
Geografia, pasaulorasztas.
Geograficznie, pasaulorasztej[84].
Geograficzny, pasaulorasztinis,
Geolog,
Geologia,
Geologiczny,
Geometra, źiamęsmierůtojas[85].
Geometrya, źiamęsmierůtuwe.
Geometryczny, źiamęsmierůtinis
Gęs żąsis. //
[I 341] Gęscić, tirsztinti, tąkùs. arba tankùs. ałùs tirsztas, audekłas tankùs.
Gęśćieć, tirsztieti. ob. gęsnąc.
Gęsciej, tirsztesnej, tankesnej, ob. gęsto.
Gęsciejszy, ob. gęsty.
Gęsciuchny, tirsztytelys, tankytelys, ob. gęsty.
Gęsica.
Gęsior, ob. gąsior.
Gęsli, kąkles, arba kankles.
Gęsnąć, gęstnąc, ob. gęscieć, gęstnieć.
Gęsto, tirsztaj, tankéj.
Gęstobrudny, tamsejjůdas.
Gęstobrwisty, tankantakis.
Gęstokwitły, tankźiedis.
Gęstoliści, tankłapis.
Gęstomglisty, tirsztmiglis.
Gęstomierz, tankmieras, tirsztsakis.
Gęstooki, tankakis.
Gęstość, tankumas, tankybe., tirsztybe.
Gęstowłosy, tankpłaukis arba tąkpłaukis.
Gestwa, tankmie, arbą[86] tąkmie, niukinys, tirsztimaj.
Gęstwic, tirsztieti, tankieti.
Gęstwina, tankmie, tirsztimaj. /
[I 342] Gęsty, tankùs, tirsztas.
Gęszczę, tankinti, tirsztinti.
Giąć, lenkti.
Giąć się, lenties[87].
Giaur,
Gibać, lingûti., gibnąc się, lingûties.
Gibki[88], łankùs, wałkùs. Gałąz gibka, szaka łanki.

[70] Vietoj *G* imta rašyti *D*, bet ištaisyta.
[71] Turbūt prad. rašyti *b*, bet ištaisyta.
[72] Prad. rašyti *Gębczas*, bet ištaisyta.
[73] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Gębczasty* čia pateiktas prie vokabulos *Gębczastość*.
[74] Parašyta *gąbcząsty*, bet ant rosios *ą* nosinė nubr.
[75] Visas šis straipsnis įtrp.
[76] Ž. taisytas.
[77] Prad. rašyti *gg*, bet ištaisyta.
[78] Tais. iš *iszwedieję*s.
[79] Prad. rašyti *Gi*, bet ištaisyta.
[80] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Generalność* čia pateiktas prie vokabulos *Generalicya*.
[81] Tais. iš *abelnyti*.
[82] Prad. rašyti *Kr*, bet ištaisyta.
[83] Tais. iš *Genuewis*.
[84] Prad. rašyti *pasaulr*, bet ištaisyta.
[85] Ž. taisytas.
[86] Turbūt norėta parašyti *arba*.
[87] Parašyta *tenties*, bet pirmosios *t* skersinė šakelė nubr.; turbūt norėta parašyti *lenkties*.
[88] Ž. taisytas.

Gibko, łankej[89], linkstantej, wałkéj
Gibkos, łankumas, linkimas, wałkùmas.
Giczał, gidzał, stajbis.
Gięcie, lenkimas, łankstimas.[90]
Giefrejter, ob. Gefrejter.
Giełda, giłda, Giełda Pariska, giełda Londinska. Giłda Paryżiaus, giłda Londyno.
Giełdziany, gildinis.
Giełc[91], giełk, ob. zgiełk.
Giemejn, ob. gemejn.
Giemzić, giemźać, ob. swędzić, swierzbić.
Gienialnej, prasmej.
Gienialność, prasmybe.
Gienialny, prasmûs.
Gieniusz[92] prasma, géniùs.
Gieniuszek[93], prasmele.
Gieniuszowski, prasmingas. //
[I 343] Gieniuszowy, prasminis.
Gier, od gra.
Gierada. ob. szczerbruch, wyprawa.
Gieredować,
Giergiedonowy, ragnosinis.
Gierka, ob. Fryjerka.
Giermak, sermiega.
Giermek, ginkłaneszis, skydaneszis.
Giermka, Nimfa Germka, Nimpa skydanesze.
Giermkowstwo, ałgawimas ginkłaneszio[94].
Giermkowy, skydneszinis.
Gierny
Gies, ob. giez, gylawa, gylawa pekaus, arba galwijû.
Giesłko, giesłeczko, ob. giezłko, giezłeczko.
Giest,
Giestykulacya, ob. giestykulowanie.
Giestykulator,
Giestykulować.
Giestykulowanie.
Giętki, linkstùs, wałkùs. Żelazo jest giętkie, gelźis yra wałkùs.
Giętkość, wałkumas.
Giez, gies. gylawa. //
[I 344] Giezleczko, wajkû jupele. ob. koszula.
Gifes, gipesùs.
Gigant, milżinas, ob. olbrzym.
Gil, szwilpis. Masz gila na nosie, turi nosi raudona[95] nu szalczio.
Giłotyna, gilotina.
Gilolotynować[96], gilotinti.
Gimnastyczny[97],
Gimnastyk,
Gimnastyka,
Gimnazyalny.
Gimnazyum,
Ginąć, prapulti. Wszyscy co byli na tym okręcie zginęli, wissi, kurie[98] buwo tami łajwi prapulia.
Gindzał, ob. kindzał.
Gips, gipsùs.
Gipsować, gipsawoti.
Gipsowanie, gipsawoimas.
Gipsowany, gipsawotas.
Gipsowaty, gipsotas.
Gipsowy, gipsinis.
Girlanda, iłgwajniké. //
[I 345] Giser, lijjejas. arba lijtojas.

Gisernia, lijtuwiniczia,
Giserski, lijtinis.
Gitara, Gitara.
Gitarzysta, Gitarinykas.
Giża, stibuklis,
Głąb, glabek[99], kopusto strungas, kotas, stiebas. ob. łodyga, kłącze.
Głąb, giłumas, gilÿbe. ob. głębia, głębina, głębokość.
Głąbiasto, strungotaj[100], stiebûtaj.
Głąbiasty, strungûtas, stiebûtas.
Głąbisty[101], stiebingas.
Głąbieć[102], i stiebą arba stijbą[103], ejti arba augti.
Glądać, źiurieti, źwelgti, ob. doglądać, zaglądać.
Gładki, gładszy, głuodùs, głuodesnis. Gładki podbrodek, głuodi[104] smakra.
Gładko, głuodej, głodzej. Umie gładko skłamać, môk[105] głuodej mełûti.
Gładkobrzmiący, gluodejskambąs, gluodej gaudąs,
Gładkomowność, głuodbiłumas.
Gładkomowny, głuodejkałbąs, głuodbilis.
Gładkość, głuodumas, głuodybe.
Gładkowłosy, głuodpłaukis. /
[I 346] Gładnąć, gładnieć, gładziec, głuodinti[106].
Gładysz,
Gładysz, graźulis.
Gładyszka[107], graźule.
Gładyszowa, ob. gładyszka.
Gładza, ob. gładkość.
Gładzenie, głuodintinas[108].
Gładzić, głuodinti:
Gładzić się, głuodities.
Gładziciel, głuoditojas. Gładziciel grzechow naszych głuoditojas nûdiemû musû.
Gładzieć, ob. gładnąć.
Gładziuchno, gładziutko, głuodytelej.
Gładzony, głuodytas. ob. glancowany.
Glan, sywaj, kùrie nugrimst[109] i dugną indos[110] tekancziû dajktû.

[89] Tais. iš *łankùs.*
[90] Visas šis straipsnis įtrp.
[91] S. Ropel. *Ciełg.*
[92] Tais. iš *Geniusz.*
[93] Tais. iš *Geniuszek.*
[94] Prad. rašyti *k* vietoj *g*, bet ištaisyta.
[95] Galbūt norėta parašyti *raudoną* (?)
[96] S. Ropel *Gilotynować.*
[97] Tais. iš *Gimnastyk.*
[98] Tais. iš *korie.*
[99] S. Ropel. *Głąbek.*
[100] Tais. iš *strungotas.*
[101] Tais. iš *Głąbiasty.*
[102] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[103] Ž-iai *arba stijbą* įtrp.
[104] Į ž. *głodi* įtrp. *u.*
[105] Ž. taisytas.
[106] Iš tikrųjų parašyta *głûodinti*, tačiau, rodos, *ł* raidės brūkšneliu specialiai nubrauktas *û* diakritikas.
[107] Įtrp. *k.*
[108] Galbūt norėta parašyti *głuodinimas* (?)
[109] Ž. taisytas.
[110] Ž. *indos* įtrp.

Glanc[111], glans, spindiemas[112], żibieimas. ob. blask, swietność.
Glancować, glansować, spindinti. swidinti.
Glancowanie[113], glansowanie, spindinimas, swidinimas.
Glancowany, glansowany, swidùs.
Glancownik, glansownik, swidinykas.
Glancownos, glansowność, swidumas.
Glancowny, glansowny, swidùs. //
[I 347] Głaskać, głuostyti.
Głaskacz, głuostytojas.
Głaskanie, głuostimas.
Głaskliwy, jaukùs.
Głaz, akis ob. oko.
Głaz, ûła, ob. skała.
Głazik, gudele. skuteklû.
Głaźny, guwùs.
Głazołomny, ûłaskaldis.
Głazować, grysti akminimis ob. brukować.
Głazowaty, titnagûtas. Ziemia głazowata, Żiame titnagûta, arba ûłota.
Głazować[114], głazowanie, ob. glazurować, głazurowanie.
Głazur, warsa, palewa.
Głazurować, palewoti, warsawoti.
Głazurowanie, palewoimas, warsawoimas
Gleba, ziame. Poddani przywiązani do gleby, żmones pririszti pri ziamęs, taj yra wergaj.
Głębia, giłumas.
Głębie, gilmie, ob. głębia, głąb[115].
Głębiej, gilaus.
Głębielisko, giłybe.
Głębik, //
[I 348] Głębin,
Głębina, głębizna, giłybe, giłumas, gilmie
Głęboki, giłùs.
Głękoko[116], gilej.
Głębokomowny, gilej kałbąs.
Głębokomyslność, gilej dumoimas.
Głębokomyslny, gilejdumois.
Głębokość[117], giłybe.
Glegot, glegotać, glegotanie[118] Glegotka. ob. Klekot, klekotać, klekotanie, klekotka.
Glej, kalkinis môlis.
Glejt, grometa użtarymo.
Glejta, szwino-rudęs.
Glejtować, dûti kam grometa użtarimo, geitowy list[119], grometa użtaritine, ob. list żelazny.
Gleń, dûnos-rijkie.
Glewia,
Glewijnik
Glibiela, gibiel, gnibiel, pragaras.
Glicza, ob. szwajca.
Glid, Glejt, rinda.
Glina, molis. Statki z gliny, moloindas.
Gliniany, molinis. //
[I 349] Gliniarnia, môlije, môliniczia.
Gliniasty, môlingas.
Glinka, môlelis.
Glinki, môlije.
Glinny, ob. gliniasty.
Gliowaty, ob. gliniasty[120].

Glista, ob. Dżdżownik, kirmis.
Glistomorny, kirmmarinis[121].
Glny, glność, skrócenie, Generalny, Generalność.
Glob, pasaules-apskridinys
Globić, skrydinti[122], skrydulti,
Głobić, spausti,
Głod, alkis, badas. Głod cierpiec, alki kiętieti.
Głodać, krimsti.
Głodek.
Głodnie, ob. głodno
Głodno, ałkanaj.
Głodny, ałkanas.
Głodnotworca[123], ałkdaris, baddaris arba alkiodaritojas.
Głodzę, ob. głodać.
Głodzić, alkinti.
Głog, erszketej.
Głogotać, kliknoti, kajp erelis. //
[I 350] Głowiec[124],
Głogowski, ob. głogow, erszkitinis.
Głogowy, erszkétinis.
Glon, ob. glan, glonek, ob. gleń.
Glonowka
Głos, bałsas, żadas.
Głosek, balselis.
Głosić, skélbti[125].
Głosiciel, skélbiejas.
Głosicielka, skélbieja.
Głosisty, balsingas.
Głoska, rodbalse.
Głosliwy, balsingas, gaudingas.
Głosnia,
Głosno, bałsingaj, balsesnej, girdietinaj, bałsù.
Głosnobrzmiący, gaudingas, balsingas.
Głosność[126], bałsumas.
Głosnotworny, garsadarùs.
Głosny, balsingas.
Głosować,
Głosowanie,
Głosowy, balsinis.
Głosujący, //
[I 351] Głoszę, ob. głosić.
Glot, ob. Siekanica.
Głowa, gałwa.
Głowaciec, i gałwas augti.
Głowacz,
Głowczasty, ob. głowiasty
Głowczyzna, galwine, piningaj mokamis uż użmusztojo gałwą.
Głowiczka[127], ob. głowka.
Głowi, kaukole.
Głowiasty[128], gałwotas.

111 Įtrp. *n*.
112 Galbūt norėta parašyti *spindieimas*.
113 Įtrp. *l*.
114 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
115 Galinė *b* tais. iš *d*.
116 S. Ropel. *Głęboko*.
117 Įtrp. *l*.
118 Iš tikrųjų parašyta *glegotanie*, *glegotać*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1*.
119 S. Ropel. nauja vokabula *Glejtowy list*.
120 Galinė *y* tais. iš *i*.
121 Tais. iš *kirmmaris*.
122 Įtrp. *r*.
123 S. Ropel. *Głodotworca*.
124 S. Ropel. *Głogowiec*.
125 Įtrp. *l*.
126 Tais. iš *Głość*.
127 S. Ropel. *Głoweczka*.
128 Tais. iš *Głowiasta*.

Głowica, wirszunie kokio noris dajkto,
Głowienka, pagalis degąs.
Głowina, wargas. makaule.
Głowisty[129], ob. głowiasty.
Głowizna, makaule.
Głowka, galwele. Czosntkû główka[130], szesznako-gałwa.
Głowkorodny,
Głowkowaty,
Głowkowy,
Głowne, ob. głowszczyzna.
Głownia, apdegęs pagalis, arba nůdegielis.
Głownie, galwingaj.
Głownik, gałunas. arba gałwžudis. //
[I 352] Głowny, galwingas.
Głowołomny, ob. łamigłowka.
Gloza, iszguldimas.
Glozna, kojęs kaułas.
Głuch, kurłas
Głuchnąc, ogłuchnąc, apkurlsti.
Głucho, kurlej.
Głuchoniemy, kurłasnebilis.
Głuchość, kurlybe, kurłumas.
Głuchota, kurłumas.
Głuchowaty, kurlingas.
Głuchy, kurłas.
Glukać, kiurkti,, klùkieti. Gluka mu w brzuku[131] widurej kiurk, widurej kluk.
Glukanie, kiurkimas.
Głupawo, głupowato, mulkingaj.
Głupawość, głupowatość, mulkybe.
Głupawy, głupowaty, mulkingas.
Głupek, mulkélis.

Głupi[132], durnas, mulkis.
Głupie, głupio, durnaj.
Głupiec, mulkis, mùlkiù tapti.
Glupio, durnaj, mulkingaj. //
[I 353] Głupiomówność, taławoimas.
Głupiomowny, taławykas[133], dùrnakalbis.
Głupiuchno, głupiutko, mulkytelej.
Głupiutki, głupiutenki[134], głupiusienki, mulkytelys.
Głupka, mulké.
Głupość, ob. głubstwo[135].
Głupowacieć, mulkin ejti.
Głupowatość, mulkybe, durnybe.
Głupstwo, mulkùmas, durnumas.
Głupak[136].
Głuptas, mołakis.
Głuptawość, ob. głupawość. głuptawy ob. głupawy.
Głuszec, kurlis.
Głuszeć, ob. gluchnąc.
Głuszyć, apkurlsti.
Glut, gluty, smurgis, smurgéj.
Gluzować, murioti, pajszyti.
Gmach, trobesys.
Gmaszysty, trobesingas.
Gmatwać, pajnioti, rajzgyti.
Gmatwanina, pajniojimas, rajzgimas.
Gmerać, gmyrać, krapsztyti, naginieti. //
[I 354] Gmeracz, krapsztytojas, naginietojas, arba krapsztys. nagys, ob. szperacz.
Gmeranie, krapsztimas, naginiejimas, ob. szperanie

Gmeranina,
Gmin,
Gmina, minia[137], gac[138]
Gmińie[139],
Gminność,
Gminny,
Gminny,
Gminowicz, prasciokélis, prasciokajtis.
Gminowładny, miniowaldis[140] arba minwaldis.
Gminowładztwo, minioswalde.
Gminowodztwo, minios pajkintojas[141].
Gmysli, pagał linkiejimo.
Gmyslny, ob. pomyslny.
Gnąbić. ob. gnębić.
Gnać, waryti.
Gnacik, ob. gnat.
Gnarować, majtinti, gnarować się, majtinties.
Gnat, kaułas[142], atłajkaj nu walgio, kaułaj,. Gnaty mu styrczą[143], kaułaj jo brinksa[144].
Gnę, ob. giąć. //
[I 355] Gnębić, nowyti.
Gnera, ob. sknera, liczykrupa.
Gniadosz[145], bieras[146]. žirgas, bieris.
Gniady, bieras.
Gniazdeczko, lisdelis, lisdajczis.
Gniazdo, lisdas,. grazdo[147] sobie słać, wykręcać, lizdą sau neszti, sukti.
Gniazdosz, gniazdowiec, paukształtis, lizdopauksztis[148].
Gniazdowy, lizdinis.
Gnić, puti.
Gnicie, puwimas.
Gnida, glinda,
Gnidosz,
Gnidowy, glindinis,
Gnidziasty, glindingas.
Gnieść, spausti, gniaużti.
Gniew, rustybe.
Gniewać, rustinti, gniewać się rustauti.
Gniewanie, rustinimas.
Gniewliwie, rustingaj, rustaj. arba rusczej[149].
Gniewliwość, rustumas.
Gniewliwy, rustas.
Gniewnik, rustintojas.
Gniewno, rustaj, rustingaj, ara ruszzej[150]. //

129 *Tais. iš Głowiasty.*
130 S. Ropel. *Główka czosnku.*
131 S. Ropel. *brzuchu.*
132 Prad. rašyti *Głub*, bet ištaisyta.
133 Prad. rašyti *tawi*, bet ištaisyta.
134 Prad. rašyti *n*, bet ištaisyta.
135 S. Ropel. *Głupstwo.*
136 S. Ropel. *Głuptak.*
137 Tais. iš *mine.*
138 Nebaigtas rašyti ž.
139 S. Ropel. *Gminnie.*
140 Prad. rašyti *mine*, bet ištaisyta.
141 Tais. iš *minios pajkintos.*
142 Ž. *kaułas* įtrp.
143 S. Ropel. *Sterczą mu gnaty.*
144 Įtrp. *kaułaj jo brinksa.*
145 Ž. taisytas.
146 Ž. taisytas.
147 S. Ropel. *Gniazdo.*
148 Įtrp. *o.*
149 Buvo parašyta *ruszczej*, bet *z* išbr.
150 Vietoj *ara ruszzej* turbūt norėta parašyti *arba rusczej.*

[I 356] Gniewność, rustumas.
Gniewosz, rustocziùs.
Gniezdzenie, lizdo neszimas, arba lizdinimas.
Gniezdzisty, lizdingas.
Gnieznieński, Giezninis.
Gniezno, Gnieznas pile.
Gniję, ob. gnić.
Gnilec, pùwinys, ob. szkorbut.
Gnilizna, ob. zgnilizna.[151]
Gniłka, sąpuwis, ‹puwinys›
Gnilny, punùs.
Gniłość, pùwimas, ob. gnicie.
Gniły, sùpùwęs.
Gniotę, ob. gnieść.
Gniotek,
Gnius, sąpuwielis.
Gnoj, mieszłas, trûszas.
Gnoić, pudyti, treszinti.
Gnojek[152], treszis. arba dideloje pile arba antis.
Gnojkowstwo,[153]
Gnojnica, łajdaras.
Gnojny, mieszłûtas[154], sąmieźiniûtas[155], arba mieszlinas.
Gnojowisko[156], mieszłû kùpeta, mieszlynas.
Gnojowy, mieszlinis. //
[I 357] Gnoisty, mieszlingas.
Gnus,
Gnusliwie, ob. gnusnie. tingej, tingingaj.
Gnusliwość, tingumas. tingybe.
Gnusliwy, tingingas.
Gnusnie, ob. gnusno.
Gnusnieć, tingti.
Gnusnik, tinginys.
Gnusność, tingiejimas.
Gnusny, tingas, rumbus, tundùs.
Gnyp, źirkles.
Go, jį.
Gocki[157], Gotinis.
Godło, ob. hasło. nûłajma, lemta.
Godnie, godno, wertaj, godingaj, ôrej.
Godność, wertybe. ôrybe, godyba.
Godnostka, wertumelis.
Godny, wertas, órùs,
Godowanie[158], potawimas,
Godować[159], potauti. suwodbauti.
Godowny, godowy, ‹potinykas.› sùwodbinis,
Gody, suwodba.
Godzenie, tajkinimas, tykoimas, dilbimas. //
[I 358] Godzić, tajkinti, tykoti, dilbsti, Godzić kogo, tajkinti ką, Godzić na co, tykoti ko, arba dilbsti ko.
Godziciel, tankintojas[160], ob. pojednawca.
Godziły, ob. godziwy,
Godzina, wałanda, wałandele, adyna.
Godzinka, ritmetele.
Godzinnik, ziegoriùs.
Godzinny, adyninis.
Godziwie, padorej
Godziwość, padorumas
Godziwy, padorùs.
Gofry. ob. Andrut.
Gogołka, bumbulelis.
Gograbia, sude, sudzia, tejsdarys.
Gograbski, sudinis.
Gograbstwo, wyresnybe sritęs arba sriczios.

Goić, gydyti, wajstieti.
Gojenie, dydymas[161], wajstymas.
Goisty, iszgydomas, iszwajstomas.
Gola, pliké,
Gołąb, karwelis, bałandis.
Gołąbek, bałandelis. karwelytis.
Gąłąbię[162], gołąbiątko, karwelytis.
Gołąbka, ob. Gołębica. //
[I 359] Golanka, ob, gogołka, gałuszka, kąkułas.
Golarnia, skutiniczia.
Golarski, ob. barwierski.
Golarz, skutiejas, barzdskutis.
Gołębi, karwelinis, bałandinis.
Gołębiarz, bałąndinykas, karwelinykas.
Gołębiarstwo[163], bałandziû, arba karwelû auginimas.
Gąłębica[164], karwele, arba bałande.
Gołębniczy[165], karwelinis., bałandinis.
Gołębię, Gołębiątko, karwitej arba karweliczej arba bałandytej arba bałandyczej[166].
Gołębnik, bałandynas, karwelynas.
Gołec, plikacija.
Goleć, plikti.
Gołek, ob. golec.
Goleń, błausda,
Golenie, skutimas[167].
Goleniec, bałtsnapis[168].
Goleniowy, błausdinis.
Golf, atsiauta.
Golgota, kałworija[169].
Gołgotać, knapsieti.
Goliacki, Galijotinis. //
[I 360] Goliasz, Galijotas.
Golibroda, skutbarzdis.
Golizna, pliké, plikis.
Gółka, beakûtis, plynas.
Golnąc, siausti.
Goło, plikaj.
Gołobiodry, pliksrienis.
Gołobrody, plikbarzdis.
Gołocić, plikyti.
Gołodupski, plikbulis.
Gołogłow, plikgalwis
Gołogłowy, plikgalwis.
Gołogon, plikûdegis.
Gołolednia, plikszałaj, plikledys.
Gołoledz ob. gołolednia.
Gołonogi, plikkois.
Gołoręki, plikrankis.
Gołość, plikybe.

151 Visas šis straipsnis įtrp.
152 Tais. iš *Gnoić*.
153 Liet. atitikmuo išskustas.
154 Ž taisytas.
155 Ž taisytas.
156 Įtrp *jo*.
157 Prad. rašyti *Got*, bet ištaisyta.
158 Prad. rašyti *Godowaw*, bet ištaisyta.
159 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
160 Turbūt norėta parašyti *tajkintojas*.
161 Turbūt norėta parašyti *gydymas*.
162 S. Ropel. *Gołąbię*.
163 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
164 S. Ropel. *Gołębica*.
165 S. Ropel. *Gołębiczy*.
166 Prad. rašyti *bałandi*, bet ištaisyta.
167 Ž taisytas.
168 Pirmoji *t*. pradėta rašyti *p*, bet ištaisyta.
169 Tais. iš *kałwarija*.

Gołoskrzydły, plikspamis.
Gołosłownie, ob. ustnie.
Gołosłowny, ob. ustny.
Gołota, plikis ob. gołość.
Gołowąs, plikûstis, arba beûslis[170]//
[I 361][171] Goluchny, Golutki, golusieńki[172], plikytelys.
Goły, plikas. plynas, grynas.
Gołysz, plikacija,
Gomółka, gomołeczka, kieźas, kieźelis, surelis apwałùs.
Gomoły, źagaraj. Drzewo[173] gomołe, medis źagarotas, be łapû. Kłos gomoły, warpa plyna, be akûta[174].
Gomon, kérsztas. ob. halas.
Gomonić się, kérsztauti.
Gomonny, kérsztauis.
Gon, sekimas, wijimas.[175]
Gonba, ob. gonitwa.
Gońca, sekiejas, nokiejas. ob. zawodnik
Gonciany, skindelinis.
Gonciarz, skindelinikas.
Gonczy, barakatinis arba barokautinis
Gonić kogo, sekti, wyti. gonić się, ganiać się wajoti.
Goniciel, sekiejas, wytys[176], sakiotojas.
Gonieć nadzwyny[177], skrejunas nepaprastas
Gonienie, sakiojimas[178], wijimas, gonienie się. nôkimos.
Ganiony[179], sakiojemas. wijamas.
Gonipieniądz, sprogpiningis.
Gonitewny, barakatinis.
Gonitwa, barakata, arba barakauta. ob. turniej. //
[I 362] Gont, gonta, skindele.
Gontal, winis skindeline.
Gontarz, gonciarz, skindelinykas.
Gontowy, skindelinis.
Góra, kałnas
Gorać, ob. gorzeć.
Gorąco, karsztaj, gorącej, karsztesnej.
Gorącokrwisty[180], karsztkraujis.
Gorącość, karsztybe, karsztis.
Gorący, karsztas, gorętszy karsztesnis.
Gorączka, karsztej,. Gada jak w gorączce, kałb kajp karsztejs sirgdamas, arba karsztine liga.
Gorączkowy, karsztinis.
Góral, kalnienas.
Goralka, kalniene.
Goralski, kalnieninis.
Gorczejszy, kartiausis, arba karcziausis ob. gorzki.
Gorczyca, sora.
Gorczycznik, sorinykas.
Gorczyczny, gorczycowy. sorinis.[181]
Goreć, ob. gorzeć.
Goręcej, ob. gorąco.
Gorejący, degąs.
Gorętszy, ob. gorący. //
[I 363] Gorg, gorga[182], dajne.
Gorgolić, się, niuniûti[183],
Górka, kalnelis, kałnatis, kałwa.
Górkowatość, kałnotumas, arba kałwotumas.
Gorlić ob. gorlić się.
Gorliwie, atidzej, atidej.

Gorliwiec,
Gorliwość, atide.
Gorliwy, atidùs.
Górnica, sietas, arba sijtąs jaucziû ar karwiû.
Górnictwo, moksłùs, kajp isz kałnû aukso kasti.
Górniczy, auksokasinis.
Górnie, ob. górno.
Górnik, auksokasis.
Górno, gornie, auksztaj.
Górnochciwie, auksztsmejgej.
Górnochciwość, ausztsmejgimos.
Górnochciwy, ausztsmejgis.
Górnolotny, aukszłakis.
Górnomyslnie, auksztdumej.
Górnomyslność, auksztdumybe.
Górnomyslny, auksztdumis.
Górnorozumny, auksztprotis. //
[I 364] Górność, auksztybe, didybe.
Górny, auksztasis, Górni mieszkancy, auktiejej[184].
Górolotny[185], ob. górnolotny.
Górować, wirszauti.
Górowanie, wirszawimas.
Gors, krùczkas, arba[186] mezginej.
Gorsować się, k̊ruczkinties.
Gorszący, piktinùs.
Gorszeć, piktin ejti.
Gorszenie, piktinimas.
Gorszy, piktesnis.
Gorszyć, piktinti.
Gorszyciel, piktintojas.
Gorycz, kartumas.
Goryczka,
Gorycznik.
Gorzała, swile, ob. Gorzałka.

Gorzałczany, worielkinis.
Gorzałczysko,
Gorzałeczko[187], woriełkuźe, ariełkuże.
Gorzałka, woriełka, ariełka.
Gorzałkos, worielkinykas, arielkinykas.
Gorzalnia, ob. gorzelnia. //
[I 365] Gorzczej, kartesnej.
Gorzczyć, kartinti.
Gorzeć, degti
Gorzej, pikcziaus[188], piktiaus.
Gorzelina, gorzelisko, degiesaj, ob.[189] pogorzelisko.
Gorzelnia, bruwaras.

[170] Turbūt norėta parašyti *beūstis*.
[171] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *15* — tai lanko numeris.
[172] Prad. rašyti *gos*, bet ištaisyta.
[173] Prad. rašyti *M*, bet ištaisyta.
[174] Ž. galas taisytas.
[175] Visas šis straipsnis įtrp.
[176] Tais. iš *wytis*.
[177] S. Ropel. *Goniec nadzwyczajny*.
[178] *Pirmoji I* įtrp.
[179] S. Ropel. *Goniony*.
[180] Įtrp. *r*.
[181] Iš tikrųjų parašyta *sorinis. gorczycowy*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1*.
[182] Tais. iš *garga*.
[183] Prad. rašyti *niû*, bet diakritikas virš *u* nubr.
[184] Ž. *auktiejej* prir. vėliau; turbūt norėta parašyti *auksztiejej*.
[185] Parašyta *Gõrnolotny*, bet ištaisyta.
[186] Ž. pradžia taisyta.
[187] Raidė *a* tais. iš *e*.
[188] Tais. iš *pikciaus*.
[189] Įtrp. *ob*.

Gorzelniany, bruwarinis.
Gorzelnik, bruwarnikas.
Gorzelny, worielkinis.
Gorzkawość, kartumas.
Gorzkawy, karcziokas.
Gorzki, kartus.
Gorzliwość[190], Gorzkliwy, ob. gorzkawość, gorzkawy[191].
Gorzeknąć[192], gorzknieć, karsti.
Gorzko, karczej, kartej.
Gorzkość, kartybe.
Górzyk,
Gorzyknot,
Gorzykwiat,
Górzysko, didelis kałnas.
Górzysto, kałnotaj.
Górzystość, kałnotumas.
Gorzyzna, kalnine. arba kałnûkrasztas. //
[I 366] Gość, swetys wiriszkas.
Gościa, wieszne[193], arba wijszne.
Gościć, wieszieti, arba wijszieti.
Gosciciel, gaspadinykas.
Gościna, wiesziejimas[194], arba wijsziejimas, pakéle arba pakéles.
Gościnieć, wieszkialis arba wijszkialis, traktis.
Gościnne, gaspados użmokésnis.
Goscinnie, wijszietinaj.
Gosciność[195], wieszes arba wijszes.
Gościnny, swetinis,
Gosciobójca, swetżudis.
Gościobojstwo[196], swetżudymas.
Gospada[197], gaspada.
Gospodarczy, gaspadorinis arba irbinis.
Gospodarka, gaspadoryste arba irba.
Gospodarnie, irbej.
Gospodarność, irbùmas, gaspadorumas.
Gospodarny[198], irbingas.
Gospodarowanie, irbawimas. arba gaspadorawimas.
Gospodarski, irbinis.
Gospodarstwo, irba.
Gospodaruję, irbaujù, gaspadoraujù.
Gospodarz, irbinykas arba gaspadoriùs, numinykas[199]. //
[I 367] Gospodarzyć, ob. gospodarować.
Gospodka, gaspadajczia, gaspadele.
Gospodne, gaspados mokésnis, arba mokéstis uź stowiejimą padwariej[200].
Gospodny, gaspadinis.
Gospodyn, ob. Ponas.
Gospodyni, rykunia, gaspadine, numinyké.
Gosposia, ob. gospodyni.
Goszczę, ob. goscić.
Got, Gotas.
Gotczyzna, Gotine.
Gotow, ob. gotowy,
Gotować, rengti. ob. warzyć.
Gotować się, rengties, tijkties.
Gotowalnia[201], pesnotuwe.
Gotowalniany, pesnotinis.
Gotowanie, rengimos, wirimas.
Gotowcem, ob. gotowo, pogotowiu.
Gotowieć:
Gotowiuchny, rengitelys.

Gotowizna, astanka. arba piningaj. Ma tyle w gotowiznie, tiek tùr astankoj'. płacić gotowizną[202], môkieti piningajs.
Gotowka, źwangantis piningaj.
Gotowo, rangù. Wszysko[203] gotowo, wis rangù. //
[I 368] Gotowość, rangùmas.
Gotowy, gotow. rangùs[204].
Gotski, Gotinis.
Gotycki, ob. Gotski.
Gotyzm, ob. Gotczyzna.
Gówienko, trûszelis, szudelis.
Gówienny, trûszinis, szudinis.
Gowniarz[205], szudweżis.
Gowno, trûszas, szudas.
Gowienko[206], szudelis.
Gowor, sznekésys.
Goworzyć, sznekieti.
Goźdź. ob, gwoźdź.
Gozdziec, ob. kołtun.
Gozdzień,
Gozdzieniec,
Gozdzik, gwazdikas.
Gwozdzikowy[207], gwazdikinis.
Gra, źajsłas.
Grab. skrobła.
Grabarka, kasieje.
Grabarski, kasinis.
Grabarstwo, kasimas, kastuwe.
Grabarz, kasiejas. //
[I 369] Grabarzowa, kasieja.
Grabia, ob. Hrabia.
Grabić, griebti. Grabić siano, griebti szieną.
Grabiciel, plieszíejas.
Grabie, grieblys.
Grabieć, stierti, rieżti. Parieżau nu szałczio. ob. kosniec
Grabież, nugriebimas, ob. zabor, konfiskata.
Grabieżnik, grobiejas
Grabieżność, grobumas.
Grabieźny, grobùs.
Grabieżyć, grobti, plieszti.
Grabina, ob. Hrabina
Grabisko, grabiszcze, griebłakotis.
Grabki, grieblelej.
Grabolić się, ob. gramolic się. werźties.
Grabowy, skroblinis.
Grabski, Grabstwo, ob. Hrabski, Hrabstwo.
Grabsztych,

190 Įtrp. *i* ; S. Ropel. *Gorzkliwość.*
191 Prad. *rašyti k,* bet ištaisyta į *g.*
192 S. Ropel. *Gorzknąć.*
193 Galinė ž-io r. taisyta.
194 Ž-io galas *jimas* įtrp.
195 S. Ropel. *Goscinność.*
196 Ž. taisytas.
197 S. Ropel. *Gospoda.*
198 Tais. iš *Gospodarnie.*
199 Prad. rašyti *numini,* bet ištaisyta.
200 Tekstas *už słowiejimą padwariej* įtrp. vėliau.
201 *Buvo parašyta su t,* bet *horizontalusis* brūkšnelis nubrauktas.
202 Du ž-iai taisyti; į antrąjį *gowizną* įtrp. *to.*
203 S. Ropel. *Wszystko.*
204 Iš tikrųjų parašyta *rangùs. gotow,* bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1.
205 Ž. taisytas.
206 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, ž. *Gówienko* čia pateiktas prie vokabulos *Gówno.*
207 S. Ropel. *Goździkowy.*

Grać, grywać, smujkûti, źajsti.
Graca, grandykle, arba, grądykle.
Gracisko, bałdas, bałdaj[208]
Gracki, smujkinis, źajslinis, lemtinis.
Gracko, lemtaj[209].
Gracować, grandyti, arba grądyti. //
[I 370] Gracowanie, grandimas, arba grądimas.
Gractwo, ob. szulerstwo.
Gracya, graźule, wiena isz trijû Gracijû Grecijos, wiena wadinos Agle, antra Euprozine ir Talija treczioja.
Gracyować, małonę padaryti.
Gracz, smujkys, grijźiejas, muszziejas kartu, źajdiejas
Graczowy, smukinis[210].
Grad, kriûsza.
Gradacya, łajpta, ob. stopniowanie.
Gradał, ob. graduał.
Gradobić więcej używane[211], gradobicie.
Gradobitny,
Gradobity,
Gradonosny,
Gradorodny,
Gradowaty,
Gradowisko,
Gradowizna,
Gradowka, ledine druska.
Gradowy, kriûszinis[212].
Graduał, małda misziose.
Gradus, spyris.
Gradyw, gradywa, wejkałaj Marso. //

[I 371] Gradywowy[213], muszinis, kowinis. Gradywowe tance, muszas arba kowas.
Gradzisty, kruszingas[214].
Graf, ob. Hrabia
Grafina[215], ob. Hrabina.
Grafka, wirbalelis, wirbałajtis. wirbałajczis[216].
Grafowski,
Grafowstwo,
Grajcar, grajcarek, krejcar, krejcarek,
Grajek, smujkélis.
Gramatka, ałûs kajtintas[217].
Gramatycznie[218], pagał gramatikos.
Gramatycki, gramatikinis.
Grammatyczka[219], gramatikéle.
Grammatyczność[220], gramatikumas.
Grammatyczny, gramatikinis.
Grammatyk, gramatikis.
Grammatyka, gramatika.
Gramolić się, risties. Po wierzchu tylko gramolim, pawirsziuj ritamos.
Gramota, ob. ramota.
Gran, granas. To waży tyle granow. Tas swer tiek granû.
Granadier, granadieriûs karejwis.
Granadierski, granadierinis. //
[I 372] Granat, granata. Granaty puszczać, granatas łajdyti,
Granat, Granatas medis.
Granat, mielinas[221] gélombie.
Granat, akminelis brangûs.
Granatowo[222], mielinaj.
Granatowy, mielinas.

Grand, didziunas.
Grandeca, didziune.
Graniasto, trejnejtiszkaj.
Graniastość, trejnejtumas.
Graniastosłupowy, trejnejtkamienis.
Graniasty, trejnejtinis.
Granica, rubežiùs, siena.[223]
Graniczenie, rubežawimas.
Granicznik, rubežinykas[224].
Graniczny, rubežinis, sieninis.
Graniczyć, rubežauti.
Granie, żajdimas, muszimas kartomis.
Granisty, ob. graniasty.
Granit, trûtas.
Granitowy, trûtinis
Grano, ob. gran.
Grasant, nakties padauža.
Grasować, naktimis daužyties.
Grat, bałdas. //
[I 373] Gratiam, ob. Jn gratiam.
Gratis, ob. gratys.
Gratka, uždarbele. W tym domu często się gratka zdarzy. tuse numuse tankéj uždarbele atsitink.
Gratysowy, ob, bezpłatnie[225].
Grąz, pelké, grimstinie.
Grązić, grąžyc. grimsti, grimsdinti.
Grąznąć, grzeznąć, grimsti.
Grdać dziarsti. kajp grijžie kad gijd.
Grdanie, dziarskimas grijžies.
Grdyca, diengalis.
Grdyka,
Grecki, Grekinis.
Grecya, Grecije.
Greczyn, Grekonis.
Greczynka, Grekone.
Gręda, riscia
Grędzidło, ob. grazel[226].
Gregoryanek, Gregorijonelis, abecielinykas[227].
Gregoryański spiew, Gregorijoninis giedojimas arba gijdojimas.
Grępla, Grępla, karsztuwaj.
Gremplarnia, karsztuwinia.
Gremplarz, Gręplarz, karsztytojas. //
[I 374] nu dakta[228]
Gremplować, gręplować, karszti.

[208] Iš tikrųjų parašyta *bałdaį, bałdas*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1*.
[209] Tais. iš *lemtas*.
[210] Galbūt norėta parašyti *smujkinis* (?)
[211] *Gale ž-io buvo parašyta ee, bet paskutinioji e nubr.*
[212] Tais. iš *kriùszinys*.
[213] Tais. iš *Gradywowe*.
[214] Ž-io galas taisytas.
[215] Tais. iš *Grafinia*.
[216] Ž. taisytas.
[217] Du ž-iai taisyti.
[218] S. Ropel. vokabula *Gramatycznie* eina po *Gramatycki*.
[219] Antroji *m* įtrp.
[220] Antroji *m* įtrp.
[221] Galbūt norėta parašyti *mielina* (?)
[222] Ž-io galas taisytas.
[223] Visas šis straipsnis įtrp.
[224] Prad. rašyti *rubežinis*, bet ištaisyta.
[225] S. Ropel. *Bezpłatny*.
[226] S. Ropel. *Grązel*.
[227] Tais. iš *abecielinikas*.
[228] Šiedu ž-iai parašyti psl. viršuje, atokiau nuo viso teksto; buvo parašyta *nu dajkta*, bet *j* išbr.

Gremplowanie, gręplowanie[229], karsztinimas[230].
Gremplowy, gręplowy, karsztintas.
Grenadyer, ob. granadyer, granadieriùs.
Gręzy, ob. grąz.
Gręznąc[231], ob. grąznąc
Grob, kapas, grabas. raksztis
Grobarka, łajdie[232].
Grobarz, łajde.
Grobelka, żiamgrindelis[233].
Grobełne, źiamgrindines, piningaj mokamis uź zemgrindus.
Grobelny, źiamgrindinis.
Grobla, źiamgrindas. pyła,
Groblany, ob. grobelny.
Grobnik, pałajdotojas
Grobowcowy,
Grobowieć,
Grobowisko, kapwiete.
Grobownik, kapu wagis
Grobowy, kapinis. raksztinis.
Grobsztyn, kapaakmû. raksztis.
Groch, źirnej.
Grochowaty, źirnokas. //
[I 375] Grochowiny, wirksztes, wirkscias.
Grochowka, źirnyne. Grochowe drzewo, Akacije.
Grocik, jetele
Grod, pile.
Grodek, piłałe.
Grodetur, greditoriùs.
Grodeturowy, greditorinis.
Grodowy starosta, pilęs-wir's, arba pilęs wiresnis. arba pilęs tieunas.
Grodz, grodza, twora.
Grodzianin, pilonis
Grodziańka, pilone.
Grodzić, twerti.
Grodziciel, twieriejas.
Grodzieński, gradninis[234]. Sejm Grodzieński, sùejmas Gradninis,
Grodzisko, piłowiete, pilęs-iras.
Grodzki, pilinis.
Grom, grausmas, graudulys, arba perkunija.
Gromada, minia, gauja.
Gromadka, daugybe, burelis.[235]
Gromadno, tuntajs, miniomis, pułkajs,. gromadnie, burejs, gaujomis.
Gromadny, buriûtas.
Gromadzenie, surinkimas, sùejmas.
Gromadzić, sùrinkti, sùgaminti, sùkrauti, sùdieti, sułasyti[236]. //
[I 376] Gromadziciel, krowiejas, sùrinkiejas, sùgamintojas.
Gromadzisto, kruwej. gauingaj.
Gromadzisty, buringas, gaujingas.
Gromadzki, mininis.
Gromca, Graudintojas, graudiejas[237].
Gromić[238], graudinti[239], grausti.
Gromiciel, graudintojas.
Gromienie, graudimas, graudinimas.
Gromiwrzawa, tranksmas.
Gromki, graudąs, graudingas.
Gromnica, grauduline zwaké.
Gromnice swięto, grauduline szwęte.

Gromniec, didelesniù tapti, augti.
Gromny, graudąs.
Gromobojca, graudulys.
Gromonosny, graudùlingas[240].
Gromot, gromotny, ob. łoskot, łoskotny.
Gromowładny, graudwaldingas[241]
Gromowładca[242], graudwaldis.
Gromowod, graudwedys.
Gromowy, graudulinis
Grondał, ob. grądal.
Gronisko, ob. grono. /
[I 377] Gronisty, kékietas.
Gronko, kékiele.[243]
Grono, kékie.[244]
Grononosny, kékingas.
Gronostaj, ‹szermûnelis.› audinie.
Gronostajowy, audininis.
Gronowiny, winkékie.
Gronowity, kékietokas.
Gronowy, kékinis.
Grosz, skatikas, arba graszis.
Groszak, skatikélis.
Groszek, żirnelej.
Groszowka, ob. grosz.
Groszowy, skatikinis, graszinis.
Groszyk, graszelis.
Grot, jetis. ob. Glewia.
Grota, kriausza, ob. jaskinia.
Groza, nugûstis,
Grozba, grumzda, grumzdimas.
Grożenie, grumzdimas.
Grozić, grumzti[245], mojûti.
Groziciel, grumzdys.
Grozliwie, groznie, grumzdej, grumzdzej, grumzdingaj.
Grozliwość, grumzdumas.
Grozliwy, grumzdingas.
Groznie, ob. grozliwie. //
[I 378] Grozno[246], grumzdsej[247], grumzdsczej.
Grozność, grumzdingumas.
Grozny, grumzdùs.
Groznomowny[248], grumzdbylis.
Groznorogi, grumzdragis.
Gruba, dûbie.
Grubarka, ob. grabarka.
Grubarz, grabarz.
Grubowo[249], druktokaj.[250]
Grubawy, druktokas.
Grubian, Grubianin, nelimtas[251],

229 Raidė *r* taisyta.
230 Ž. taisytas.
231 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
232 Tais. iš *łajde.*
233 Prad. rašyti *że,* bet ištaisyta.
234 Ž. *gradninis* įtrp.
235 Visas šis straipsnis įtrp.
236 Prad. rašyti *sułat,* bet ištaisyta.
237 Prad. rašyti *d,* bet ištaisyta į *g.*
238 Tais. iš *Gromię.*
239 Ž. taisytas.
240 Ž. taisytas.
241 Tais. iš *graudwaldis.*
242 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
243 Visas šis straipsnis įtrp.
244 Visas šis straipsnis įtrp.
245 Tais. iš *grumsti.*
246 Tais. iš *Grozić.*
247 Įtrp. *d.*
248 Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
249 S. Ropel. straipsnis prasideda šitaip: *Grubawo, adv. Grubowo wyglądać.*
250 Visas šis straipsnis įtrp.
251 Ž. taisytas.

netikielis, peleniûs[252], kiemiszkas, nerugielis, pas kielmą augę, nerugielis.[253]
Grubiański, netikielingas
Grubianstwo, netikumas, nelimtumas
Grubić, druktinti.
Grubiec, druktieti.
Grubiej, druktesnej.
Grubo, druktaj.
Grubobrzuchy, druktpilwis.
Grubodziób[254], druktsnapis.
Grubomowność, druktbiłumas[255].
Grubomowny, druktbylis.
Grubonogi, druktkois.
Grubość, druktis, druktybe, druktumas.
Grubowarg, druktłupis.
Grubawato[256], druktokaj, grubowaty, druktokas. //
[I 379] Gruboziarnisty, stambgrudis.
Grubryn, rubruntas, silkine drobe.
Grubsz, storis. ob. gruby.
Grubszość, storumas, storybe.
Gruby storas, druktas. Gruby powroz, drukta wirwe. Mur gruby na tyle stop, muras storas par tiek kùrpiû.
Gruca, ob. kasza, krupy.
Gruchać, brukûti,. bałandej ir karwelej brukû.
Gruchacz, skérdulis bałandis.
Gruchanie, brukawimas.
Gruchot, trinkieimas, bildiejimas, trinkesys. bildesys.
Gruchotać, trinkieti, bildieti, traszkieti, paszkieti.
Gruchotanie, trinkiejimas, bildiejimas, traszkiejimas. paszkiejimas[257].
Gruchotka, ob. grzechotka
Gruczoł, gruzoł, gruczołek, gruzołek[258], narikaulis[259] gruczoły, ob. skrofuły.
Gruczałkowaty[260], narikaulûtas.
Gruda, grûdas.
Grudka, grûdelis,
Grudniowy, grûdinis.
Grudziąź Graudensùs.
Grudzień, grûdis.
Grudzisty, grûdotas, krumszlûtas.
Gruncik, pamatelis.
Grundal, ob. grądal. //
[I 380] Grudrys[261]. ob. plan.
Grundwaga,
Grunt, ziame. gruntas.
Gruntować.
Gruntowanie,
Gruntownie, ob.
Grutować[262], ikùrti, pamatauti.
Gruntowanie, ikurimas, i[263]
Gruntownie
Gruntowność
Gruntowny,
Gruntowy,
Grupa[264],
Grupować.
Grusza, grusze, gruszûs.
Gruszczany, gruszinis. Sok gruszczany, suła gruszine.
Gruszczasty, gruszingas.
Gruszeczka[265], gruszele, gruszelis.
2 Gruszka, grusze, gruszas.
1 Gruszecznik[266],
Gruszkowaty, gruszókas.

Gruszkowieć,
Gruz, iras.
Gruzła, gruzelka, krumszlys. //
[I 381] Gruzłowaty, krumszlietas.
Gruzoł. Gruzołek ob. gruczoł, gruczołek.
Gruzowy, irrinis.
Gryalisowy, gryclinowy[267]
Grych, jauczia rieto szmotas.
Gruczak, grikinis płonis.
Gryczanka, grikinej sziaudaj, grikłajszkéj.
Gryczany, hreczany, grikinis.
Gryf, gripas, tejp wadinas pauksztis źebelinis, arba pasakomis ejtùs.
Gryfa, ôkis, arba[268] wokis patkawos.
Gryka, grikaj.
Grymas, grymasy, nirtulys
Grymasnica, nirtule.
Grymasnik, nirtulys.
Grymasny, nirstùs.
Grymasować, grymasić, nirsti.
Grypsnąć, capterieti. Ktoś mu grypsnął worek. Każikas capteriejo jám kołytą.
Gryszpan. Jore.
Gryszpanowy, jorinis.
Grywać, smujkûti, żajsti.
Gryz, krûpinej miłtaj.
Gryz, ob. zgryzota
Gryżący, kądąs arba kandąs, jedąs. //
[I 382] Gryźć, krimsti, graużti[269]. Szczury gryzą papier. Źiurkes kremt popieriu.
Gryzienie, krimtimas, grauzimas,
Gryzigłowa, źmogùs ikyrùs.
Gryzikołek,
Gryzikrupa, ob[270]. liczykrupa.
Gryzipącierz, plitłajźis.
Gryzliwość, rupesningumas.
Gryzliwy, rupesningas.
Gryzmoła, terlotojas., arba terebyła.
Gryzmolenie, terloimas, terebijimas.
Gryzmolić, terloti, terebyti.
Gryzowy, krûpinis.
Grzać, kajtinti.
Grządka, grzęda, eźé, eźele.

[252] Buvo parašyta su *ł*, bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
[253] Nuo ž-io *kiemiszkas* tekstas įtrp. tarp eilučių.
[254] R. *ó* taisyta iš *u*.
[255] Tais. iš *druktbyłumas*.
[256] S. Ropel. *Grubowato*.
[257] Ž-iai *traszkiejimas. paszkiejimas* prir.
[258] Tais. iš *gruczołek*.
[259] Prieš parašant *narikaulis* daug skusta.
[260] S. Ropel. *Gruczołkowaty*.
[261] S. Ropel. *Grundrys*.
[262] S. Ropel. *Gruntować*. S. Dauk. nuo čia pakartojo 3 vokabulas, matyt, iš S. Ropel. 553 psl. pirmosios skilties netyčia sugrįžo į jau nurašytą 552 psl. antrąją skiltį.
[263] Nebaigtas rašyti *ž*.
[264] Tais. iš *Gruba*.
[265] Prad. rašyti *Cruszecc*, bet ištaisyta.
[266] *Ż* taisytas.
[267] S. Ropel. *Gryalinowy, Gryglinowy*.
[268] Ž-iai *ôkis, arba* taisyti.
[269] Ž. *graužti* įtrp.
[270] Įtrp. *ob*.

Grządziel[271], grądziel, grûżułas. arba ragażius.
Grzanie, kajtinimas[272], grzanie się, kajtinimos.
Grzanka, sklimbys dûnos arba rijkie.
Grząski, grązki[273] smunkùs.
Grząskowaty, ob. grząski.
Grząznąc, ob. grąznąć, smukti, grimsti.
Grzbiecisty, nugaringas, nugarotas.
Grzbiet, nugara, pakała[274], Nie miec koszuli na grzbiecie, netûrieti marszkiniû ant nugaros, arba ant pakałos.
Grzbietowy, nugarinis, pakalinis.//
[I 383] Grzebać, kasinieti,
Grzebanie, kasinieimas.
Grzebieleć, zgrzebło, greciùs.
Grzebelucha[275], krekzdie arba krekżdinga
Grzebien, szùkas.
Grzebieniarka, szukû pardawieje, szukinyke,
Grzebieniarski, szukinis.
Grzebieniarz, szukinykas.
Grzebieniasty, skiauterietas. Kokut grzebieniasty[276], gajdys. skiauterietas.
Grzebienica, grzebieniec
Grzebieniowy, szukinis.
Grzebieniowaty, szukotas.
Grzebienisty, ob. grzebieniasty.
Grzebyczek, grzebyszek, grzebyk. szukéles.
Grzech, nûdieme, nusidiejimas.
Grzechocę[277], ob. Grzechotać.

Grzechołka, blezdinga, arba plezdinga.
Grzechotać, girgźdieti.
Grzechotanie, girźdiejimas[278].
Grzechotka, grzechotka[279], tarszkyne[280], klegetka.
Grzechotnis, kliknojintesis żaltys.
Grzechowy, nûdieminis.
Grzecznie, mandagéj.//
[I 384] Grzecznis, mandagis.
Grzeczniuchny, mandagytelys.
Grzecznopoczciwy, mandagùs żmogùs
Grzeczność, mandagumas, mandagybe.
Grzeczny, swelnùs.
Grzeczy, pridcrątej[281] arba prideranczej, ob. dorzecznie, stosownie.
Grzęda, grządka, eże. eżele.
Grzegotać, ob[282]. grzechotać.
Grzegotka ob. grzechotka.
Grzejący, sziłdùs.
Grzeję, ob. grzać[283].
Grzępa, titnagas.
Grześć, ob. grzebać.
Grzęski, ob. grzązki.
Grzeszenie, nusidiejimas.
Grzesnica[284], nûdiemieja.
Grzeszniczek, nûdiemiejelis.
Grzeszniczka nûdiemiejele.
Grzeszniczy, nûdieminis.
Grzesznie, nûdiemingaj.
Grzesznik, nûdiemiejis.
Grzeszność, nûdiemybe,
Grzeszny, nûdiemingas.
Grzeszyć, nûdiemauti.//
[I 385][285] Grzęznąc, grimsti, smukti.

Grzęzy, ob. grąz,
Grzmiący, graudąs.
Grzmieć[286], grauti. Jowisz grzmi. Jowis graud.
Grzmienie, graudimas.
Grzmocić, talźyti,. Wygrzmotać, isztalżyti.
Grzmot, perkunije.
Grzmotać, ob. grzmiec.
Grzmotliwy, grzmotny, grausmingas.
Grzmotnąć[287], ob. grzmocić.
Grzmotny, ob. grzmotliwy,
Grzmotowładny, perkunijuwaldinis
Gromowładzca[288], perkunijuwaldimieras.
Grzmotowy, perkuninis.
Grzyb, grybas. Grzyb stary, tiźis arba teźis. grzybek grybelis, grybaczis[289].
Grzybiasty, grybingas[290].
Grzybieć, parkarszti,
Grzybień, grzybienie. ob. lilia.
Grzybieniowy,
Grzybowaty, grybokas.
Grzybowy, grybinis.
Grzyt, grzytać, grzytanie, ob. zgrzyt, zgrzytać, zgrzytanie[291].
Grzywa, kartej arba karczej. Grzywa końska, arklû kartej, arba karczej. //
[I 386] Grzywacz, skérdulis[292].
Grzywaczy, skérdulinis.
Grzywiasty, kartiûtas.
Grzywna, graźinys, arba grajzis. Grzywna złota, grajźinys[293]. auksa,
Grzyniasty[294], grajziniûtas.
Grzywnowy, grzywienny, grajźininis.
Gubernator, uriedas, arba riedytojas.
Gubernatorka, uriede, arba riedytoja.
Gubernatorski, uriedinis.

[271] Pirmoji *z* įtrp.
[272] Įtrp. *j*.
[273] Ž. *grązki* įtrp.
[274] Ž. *pakała* įtrp.
[275] S. Ropel. *Grzebielucha*.
[276] S. Ropel. *Kogut grzebienisty*.
[277] Prad. rašyti *Grzechot*, bet ištaisyta.
[278] Galbūt norėta parašyti *girgźdiejimas* (?)
[279] S. Ropel. *Grzegotka*.
[280] Tais. iš *tarszkine*.
[281] Tais. iš *prideràs*.
[282] Įtrp. *ob*.
[283] Tais. iš *grzeć*.
[284] S. Ropel. *Grzesznica*.
[285] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *16* — tai lanko numeris.
[286] Prad. rašyti *Grn*, bet ištaisyta.
[287] Galbūt prad. rašyti *Grzo*, bet ištaisyta.
[288] Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, ž. *Gromowładzca* čia pateiktas prie vokabulos *Grzmotowładny*.
[289] Ž-iai *grzybek grybelis*, *grybaczis* prir.
[290] Ž. taisytas.
[291] Iš tikrųjų straipsnio gale parašyta *zgrzytanie*, *zgrzytać*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1*.
[292] Galbūt prad. rašyti *skek*, bet ištaisyta (?)
[293] Įtrp. *j*.
[294] S. Ropel. *Grzywniasty*.

Gubernatorstwo, uriedija.
Gubernija[295], sritis.
Gubernialny, sritinis.[296]
Gubernium, rieda.
Gubić, prapuldyti, terioti, żudyti.
Gubiciel, prapuldytojas, żudytojas
Gubienie, prapuldymas, żudymas.
Gubka, ob hubka.
Gula, apsirijimas. arba springimas. Więcej gula zabija ludzi niż wojna, apsirijimas[297] daugiaus iszmusz swieta, ne kare.
Gula, gumbas.
Guldynka, ob. gwintowka.
Guma [298] ob. gumlastyka.
Gumienczysko, bojowisko, klepisko, kłûnas. //
[I 387] Gumienko, kłûnatis, kłûnelis, pochodzi od yrazu[299]
Gumno[300], kłûnas.
Gumieñica
Gumiennik, gumienny, kłûniûs.
Gumienny, kłûninis.
Gumiguta, gumigutas.
Gumilastyczny[301],
Gumilastyka[302],
Gumno, kłûnas.
Gumować,
Gumowanie,
Gumowany,
Gumowy,
Gunia, dangałas arba dągałas.
Gurczeć, ob. kruczec, krąkti.[303]
Gurdziel, puszkas ant arklo lieżuwiû.
Gurt, jûsta, bałno jûsta.
Gurtowy, jûstinis. Lóżko[304] gurtowe, łowa jûstine.
Guslarka, burtinyké.
Guslarski, burtinis.
Guslarstwo, burtas.
Guslarz, burtinykas.
Guslić, burti, burtinties. //
[I 388] Gusłowaty, burtotas.
Gusłowierny, burtomstikąs.
Gust,
Gustownie
Gustowność,
Gustowny,
Guwerner, mokitojas, ob. nauczyciel.
Guwernerka, gywenimas mokitojo. Na guwernerkę puscił[305], lejdos ant mokitojo.
Guwernerować, amata waryti mokitojaus[306].
Guz, gumbas.
Guzdrać się, peselotęis.
Guzica, nugarkaulo-gałas.
Guziczek, pumpele.
Guzik, pumpa, szikszníne, warine, silkine.
Guzikarka, pumpinyke.
Guzikarnia, pompiniczia.
Guzikarski, pompinis.
Gużikowaty, pumpûtas
Guzman, ob. guslarz.
Guzowacieć, skaudulûti.
Guzowatość, skaudulawimas, gumbûtumas.
Guzowaty, gumbûtas. skaudulûtas.
Gwajak, gwajakas[307], medis tejp wadinamas. //
[I 389] Gwajakowy, gwajakinis.

Gwałcenie, żarginimas, warrawimas. Gwałcenie kubity[308], iszżarginimas Motriszkos[309].
Gwałcić, iszżarginti, warrauti.
Gwarciciel[310], iszżargintojas, warras, warautojas, warruwaras[311].
Gwarcielka[312], iszżargintoja, warrautoja.
Gwałcicielski[313], warautinis.
Gwałt, warra. Na gwałt trąbić, ant warros trubyti, Na gwałt biedz, ant warros biegti.
Gwałtem, warrù, Gwałtem wejść warrù iejti.
Gwałtować, ob. gwałcić.
Gwałtowanie[314], ob. gwałcenie.
Gwaltownictwo, ob. gwałt.
Gwałtownie, warrowej.
Gwałtowniczy[315], warrowùs
Gwałtownik, ob. gwałciciel.
Gwałtowność, warunybe, warrumas.
Gwałtowny, warrowùs.
Gwara, plepis, taławykas.
Gwarancya,
Gwarant,
Gwarantka,
Gwarantować,
Gwardya,
Gwardyak, //
[I 390] sargkunis[316]
Gwardyan, pardietinis zokanikû, Gwardijonas.
Gwadyański[317], gwardijoninis.
Gwardyaństwo[318], gwardijonije, gwardijonyste,
Gwardzista, sargas. Gwardzista[319] miejski, sargpilis. Gwardzista narodowy, Tautsargis.
Gwarek, rudijos-weldiejas.
Gwarny, klegąs. Gwarna ciżba, gauje klegąnti.
Gwazdać, murioti. Zagwazdał mu twarz atramentem. Sumurioię[320], jeam wejdą jûdyłomis.

295 S. Ropel. *Gubernia.*
296 Visas šis straipsnis įtrp.
297 Prad. rašyti *apsirir,* bet ištaisyta.
298 Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.
299 Turbūt norėta parašyti *wyrazu.*
300 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, ž. *Gumno* čia pateiktas prie vokabulos *Gumienko* : *Gumienko, a, s.n. dim. de Gumno...*
301 S. Ropel. *Gumlastyczny.*
302 S. Ropel. *Gumlastyka.*
303 Visas straipsnis skustas.
304 Prad. rašyti *Lu,* bet ištaisyta.
305 S. Ropel. *się puścić.*
306 Galinė u turi tik vieną kojelę, gal kartais S. Dauk norėjo parašyti *mokitojais,* nors tai atrodo mažiau įtikėtina.
307 Įtrp. *ja.*
308 S. Ropel. *kobiety.*
309 Įtrp. *sz.*
310 S. Ropel. *Gwałciciel.*
311 Ž-iai *warautojas, warruwaras* prir.
312 S. Ropel. *Gwałcicielka.*
313 Įtrp. *ł.*
314 Prad. rašyti *Gwar,* bet ištaisyta.
315 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
316 Šis ž. mažomis raidytėmis parašytas psl. viršuje, atokiau nuo viso teksto. Galbūt jis turėtų aiškinti ž. *Gwardyan* (?)
317 S. Ropel. *Gwardyański.*
318 Parašyta *Gwardijaństwo,* bet *ij* taškai nubr.
319 Įtrp. *r.*
320 Ž. galas taisytas.

Gwebr, Gaure, Gaures[321], pałajkaj senowes Parsû. Kiti wadin Gwebràs.
Gwiazda, źwajzde[322]. Zła gwiazda, rusta źwajzde.
Gwiazdarnia, źwaizdźinyczia.
Gwiazdarski, źwajzdżininis.
Gwiazdarstwo, źwajzdżine.
Gwiazdarz, zwajzdżinis, źwajzdinykas.
Gwiazdeczka, źwajzdele.
Gwiadeczny[323], źwajzdinis.
Gwiazdka, zwajzdytele.
Gwiazdnica, ob. gwiazdownica.
Gwiazdny, ob. gwiazdowy.
Gwiazdolity, źwajzdingas[324].
Gwiazdonosny, źwajzdneszis
Gwiazdopatrznia, źwajzdwejza, arb źwajździuria.
Gwiazdopis, ob. gwiazdarz. //
[I 391] Gwiazdoruch, gwajzdwyburys[325].
Gwiazdosięzny, źwajzdsijkis.
Gwiazdowaty, źwajzdokas.
Gwiazdownica, gwiazdnica,
Gwiazdownik,
Gwiazdowróg, ob. gwiazdarz.
Gwiazdowy, gwiazdny, źwajsdinis.
Gwiazdozbior, sijtas.
Gwiazdzić, źwajżdinti. ugwiazdzic, ugwiezdzic.
Gwiazdzistość, źwajzdietumas.
Gwiazdzisty, źwajzdietas.
Gwicht, ob. waga.
Gwichtowy, swarinis,
Gwint, ginta.
Gwintować, gintawoti.
Gwintowany, gintawotas.
Gwintowka, gwintine muszkieta arba szaudykle.
Gwintownica, gwintaune.
Gwizdać, szwilpioti.
Gwizd[326], szwilpesys.
Gwizdacz, szwilpiotojas.
Gwizdaczka, ob, gwizdawka.
Gwizdanie, szwilpiojimas.
Gwizdawka, gwizdaczka, szwilpyne. //
[I 392] GWizdnąć, szwilpterieti, szwilpti, gwizdnienie, szwilpimas.
Gwizdz, sznioksztimas.
Gwiździę, szwilpioju.
Gwoli, dla, ob. dla.
Gwozdz[327] winis.
Gwozdziarczyk, winiukaliejelis,. wininykajtis[328].
Gwozdziarka, winiukalieja.
Gwozdziarnia, winiczia.
Gwozdziarski, wininis.
Gwozdziarstwo, winiûpreké.
Gwozdziarz, wininykas,
Gwozdziaty, winokas.
Gwozdzieć, ob. gozdzieć.
Gwozdzik, winele[329].
Gwozdziasty[330], winingas.
Gźegźelica, géguźe[331] patele.
Gźegźołka, gżeczołka géguze.
Gźegźołczy[332], ob kukulczy.
Gzems, ob. gzyms,
Gżenie się, gżenie, gylawimas.
Gzić, gylûti.
Gziwy, gylûjis
Gzło, wiłnone, kilimas. ob. giezło. //

[I 393] Gzy, ob. giez.
Gzygzak.
Gzyms, zimsùs.
Gzymsik, zimselis.
Gzymsowka, zimsine plyta.
Gzymsowy, zimsinis. //
[I 394][333] /

[I 395] H

Haba[1], miłas, ob. gunia, samodział, parć.
Habanina, ob. chabanina.
Habiany, milinis.
Habelek, ob. Abełek.
Habina, ob. chabina.
Habit, abitas zokanykû. ob. sukienka.
Haczek, Haczyk, kablelis, kabelis.
Haczkowaty, kabokas, kabłokas.
Haczyć, klùdyti., kabinti,
Haczykowaty, kablûtas, kibeklûtas.
Haczysty, kablingas, kibeklingas.
Hadko, bjaurù, ob. brzydko.
Hadrować, hadrunkować, kywotęis ob. kłócić się, swarzyć się. kérszti[2].
Hadrowniczka, Hadrownik, kérsztinyke, kérsztinykas. ob. Kłut-

321 Prad. rašyti *g*, bet ištaisyta.
322 Galinė *e* taisyta.
323 S. Ropel. *Gwiazdeczny*.
324 Tais. iš *źwajdingas*.
325 Turbūt norėta parašyti *żwajzdwyburys*.
326 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
327 Tais. iš *Gwodz*.
328 Įtrp. *j*.
329 Ž. taisytas.
330 S. Ropel. *Gwoździsty*.
331 Ž. taisytas.
332 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
333 Psl. 394 yra tuščias.
1 Tais. iš *Haka*.
2 Prir. *swarzyć się. kérszti*.

nicka, kłutnicki.
Haft, adimas. Wzór na haft, pawejksłas dieł adymo.
Haftarka, aditoja, riewietoja[3].
Haftarski, adytinis, riewietinis.
Haftarstwo, amatas adymo, arba riewiejimo.
Haftarz, adytojas. riewietojas
Haftka, sigéle. ob. szpinka[4].
Haftkarka, sigelininké. //
[I 396] Haftkarz, sigélinykas.
Haftować, adyti. riewieti arba rijwieti.
Haftowanie, adymas. riewiejimas.
Haftowany, adytas, riewietas.
Haj! ob. hej
Hajda, ùp.
Hajdamacki, gałunas[5].
Hajdamactwo, gałunija.
‹Hajdmak, gułûnas.›[6]
Hajdamaczka, gałuna.
Hajdamaczyć, gałûties.
Hajdamaczyzna, gałûtine.
Hajdamak, hajdamaka, gałunas.
Hajducki,
Hajductwo,
Hajduczek,
Hajduczka
Hajduczy, ob. hajducki.
Hajduczysko
Hajduk,
Hajno, ob. tam.
Hajnał, ob hejnał. //
[I 397] Hajw, hajwo, hajno, cze. pats.
Hajże, nùgi.
Hak, kibeklis, kabis, kablis.
Hakować, apwersti. Zhakować ziemię, apwersti źiamę.
Hakowaty, kibeklûtas, kabiûtas, kablûtas.
Hakowiec, ob. sakłak.
Hakowity, ob. haczysti[7].
Hakownica, senowęs[8] szaudykle. akauniczia wadinama.
Hakownik, akauniczinykas, arba szowiejas.
Halabarda, halabarta, płatkirwis.
Halabardnik, płatkirwinykas.
Halabartny[9], płatkirwinis.
Hałaburda, wajdinykas, kérsztinykas.[10]
Hałas, klegésys, szaukojimas.
Hałasić, hałasować, klegieti[11].
Hałasliwy, hałasny, klegąs, szaukois.
Hałasnica, szaukotoja, kakarinę łajdanti, kriokle.
Hałasnik, szakotojas[12], kakarinę łajdùs, krioklys.
Hałasny, szaukois, kakarinę łajdùs.
Hałasować, szaukoti.
Hałasowanie, szaukojimas.[13]
Hałasownik, ob. Hałasnik.
Hałasowny, ob. hałasny.
Hałaszenie, ob. hałasowanie.
Hałastra[14], ob. chałastra. //
[I 398] Halcyon, jurine blezdinga.
Halerz, halerzyk. skatikas, skatikélis.
Halkać, sûpûti, lingûti,
Halmem, apstej, gausej.
Halsbancik, kakłoryszys[15]. ob. halsbant.
Halsbant, kaklinyczia.

Halsztuch, halstuch, kakłorajsztis.
Hałun, kwosas.
Hamał, pydytojas, arba nesziejas.
Hamernia, lijtiniczia[16], wario, arba gélźies, arba géłaźies.
Hamernik, lijtojas.
Hamować, użturieti, twenkti, ramdyti, raminti.
Hamowanie, uztùrieimas, twenkimas, ramdymas.
Hamowny, mamùs[17], rimstùs.
Hamuleć, źûsłas.
Han. ob. Chan.
Hańba, gieda.
Hanbiący[18], giedinùs.
Hanbić, giedinti.
Hanbiciel, giedą darùs.
Hanbicielka, giedą daranti.
Hanbienie[19], giedinimas[20].
Handel, prekyba. //
[I 399] Handelek, prekybele.
Handlarski, prekinis.
Handlarstwo, prekyba.
Handlarz, prekiejas.
Handlować, prekioti.
Handlowanie, prekiojimas.
Handlowność, prekumas.
Handlowny, prekingas.
Handlowy, prekinis
Haniebnie, giedingaj.
Haniebnik, ob. hanbiciel.
Haniebność,[21] ob. Sprosność, sromota
Haniebny, giedingas.
Hanrei, ragûcziùs. stirnas patinas.
Hański, ob. chański.
Hanyź, aniszis. ob. anyż.
Hanza,
Hanzeatycki,
Hap, capt.
Hapa, ob. Japa.
Haracz, donis, dûkle.
Haracznik, doninykas[22].
Haramza, wałkaczina. //
[I 400] Harap, botagas[23] mediejû.
Hrapnik[24], ob. harap.
Haras, aras, tejp wadinas wilnine drobe.
Harasowy, arasinis.

[3] Parašyta *niewietojas,* bet galinė *s* nubr.
[4] Įtrp. *z.*
[5] Galbūt norėta parašyti *gałuninis* (?)
[6] S. Ropel. straipsnio *Hajdamactwo* gale yra nurodyta *ob. Hajdamak* . Matyt, šį ž. S. Dauk. ir nurašė (netiksliai) iš sykio, bet apsižiūrėjęs, kad jis griauna abėcėlės tvarką ir toliau pakartotas tinkamoje vietoje — išbraukė.
[7] S. Ropel. *Haczysty.*
[8] Prad. rašyti *H,* bet ištaisyta į *se.*
[9] Tais. iš. *Halabardny.*
[10] Visas šis straipsnis įtrp.
[11] Buvo *parašyta klegiejimas,* bet ištaisyta į *klegieti* .
[12] Turbūt norėta parašyti *szaukotojas.*
[13] Visas šis straipsnis įtrp.
[14] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[15] Tais. iš *kakłoužryszis.*
[16] Tais. iš *lijjiniczia.*
[17] Turbūt norėta parašyti *ramùs.*
[18] Ž. taisytas.
[19] Ž. galas taisytas.
[20] Ž. galas taisytas.
[21] Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.
[22] Tais. iš *doninikas.*
[23] Prad. rašyti *bog,* bet ištaisyta.
[24] S. Ropel. *Harapnik.*

Harc, skardymos[25], prasidedant kowaj.
Harcerski, skardytinis.
Harcerstwo[26], skardmusza.
Harcić, grudyti, harcony, grudytas, ob. hartowac, hartowany
Harcować, skardyti.
Harcowanie, skardymas.
Harcownik, skardytojas.
Harcowny, skardùs.
Harczeć, ob. charczeć.
Hardo, atsziaurej.
Hardomowca, atsziaurbylis.
Hardomówność, atsziaurbiłumas.
Hardomowny, atsziaurbilis.
Hardomysłnosć, atsziaurdumumas.
Hardodumny[27], atsziaurdumis.
Hardonosy, atsziaurnosis.
Hardość, atsziarumas[28].
Hardosz, atsziauris.
Hardy, atsziauras. //
[I 401] Hardzić, iszdisti[29].
Hardzie, ob. hardo.
Hardzieć, sziausties, didziûties.
Hardzina, ob handosz[30].
Harenda, nûma.
Harfa, arpa. pabukle žajdamoja.
Harłach, ob. charłak, driskis, łuzgis, skaris.
Harmata, puszka.
Harmider, sąbruzdys[31].
Harmonia, armonija arba gausmas, gaudimas.
Harmonicznie, gausmej.
Harmoniczny, gausmingas.
Harmonijnie, gausmingaj.
Harmonijność, gausmingumas.
Harmonijny, gausmingas.
Harować, szilties.
Harowanie, szylimos.
Harpa, pcjlis užkumpusiù gélžiu senowiej'[32] naudojemas.
Harpia, pikcziurna, piktadare[33] ob. drapicźnica.
Hartful, baslelis arba mijtalis pri korio pririsz łajwą pri kraszto.
Hartfulnik, jurinykas, kùrsaj pririsz łajwą pri kraszto.
Hartki, hartko, žartki, žartko. //
[I 402] Hartnie, ob. Hartownie.
Hartować, grudinti.
Hartowany, ob. zahartowany.
Hartownie, hartnie, grustej, grustingaj.
Hartowność, grustis.
Haru, haru, dirb, dirb.
Hasać, kipersûti, skrajdyti, łakstyti. Hasa[34] na koniu, skrajdo ant žirgù[35].
Hasacz, jodytojas.
Hasanie, jodymas, skrajdymas, kipersawimas.
Hasło,
Hasłowy,
Hatlić, urszti, rajzgyti.
Haubica, Granatnykas.
Hausknecht, bernas.[36]
Haust, mãłkas, ob. łyk.
Hawerz, ob. kopacz.
Hazard, neticzioms.
Hazardować,
Hazardowanie[37],
Hazardownie. ob. ryzykownie
Hazardowność.
Hazardowny

Hazuka, rubas iłgas.
He, hę, zapytanie, ka? //
[I 403] Heban, ebenas, jûdasis medis.
Hebanista, ebanoriûs, arba to medzio dajlide.
Hebanować[38], ebanyti.
Hebanowy, ebaninis. Lasy hebanowe, gires ebanines.
Hebdomarz
Hebel, droźtuwas.
Hebelkowy, droźtinis.
Heblować, droźti, kajszti.
Heblowanie, droźimas.
Heblowiny, drûźles.
Heblowy, droźtinis.
Hebrajczyk, Ebreonis[39].
Hebrajski, ebreoniszkas.
Hebrajsta, Ebreonaujis.
Hebrajszczyzna, Ebreonumas.
Hebrajzm, ob. hebrajszczyzna
Hebreowie plur. Ebreonys, ob. Hebrajczyk.
Hebreusz, żydas.
Heca, szczwanie, siundymas, sztik. sztik
Heciepiecie, kużelis, mażus arklys.
Hecować, ob. wecować.
Hecowanie, gałandimas.
Hegemonia, szwęte Dianos. //
[I 404] Hegira, wadinas pasprùkimas Mahometa Turkû prajowa, kùrsaj nutiko metuse 622 po użgimo[40] Jezaus Kristaus, nu kurio pasprukimo[41] Turkaj sawo metus skajto.
Hegumenia, ob. Ksieni.
Hej, ej. Hej człowieku!, ej źmôgau!
Hejdać, lēloti, taj yra, szaukti isz dziaugsmo[42].
Hejnał, ritmetine dajnie. ar giesmie.
Hektyczny, sùdziuwes, nukajpęs.[43]
Hektyk, sondziuwa, sondziuwielis, mirsztgywis.
Hektyka, dziowas-liga.
Helier, ob. elier.
Helikon, Elikonas arba Parnas, tejp wadinas kałnas Grecijoj'
Helikoński, Elikoninis. Elikońskie[44] dziewki czyli Helikonki, to jest Muzy córki pamięci. Elikono Mergajtes, arba Muzas,

[25] Tais. iš *skardimos.*
[26] Antroji *r* tais. iš *n.*
[27] S. Ropel. *Hardomyślny.*
[28] Turbūt norėta parašyti *atsziaurumas.*
[29] Prad. rašyti *iszdit,* bet ištaisyta.
[30] Prad. rašyti *H,* bet ištaisyta. S. Ropel. *Hardosz.*
[31] Tais. iš *sąbrusdys.*
[32] Įtrp. *e.*
[33] Ž. *piktadare* įtrp.
[34] Tais. iš *Hasać.*
[35] Ž. pradžia taisyta.
[36] Visas šis straipsnis įtrp.
[37] Prad. rašyti *Harzad,* bet ištaisyta.
[38] Tais. iš *Hebanowy.*
[39] Tais. iš *ebreonis.*
[40] Turbūt norėta parašyti *użgimimo.*
[41] Ž. *pasprukimo* įtrp.
[42] Tais. iš *dziaugsma.*
[43] Lietuviškoji straipsnio dalis nemažai taisyta.
[44] S. Ropel. *Helikońskie.*

dukterys omino[45] arba pomietęs.
Hellada[46], dajnie Grecijos.
Hellenowie, tejp wadinas Grekonis.
Hellenizm[47], Ellenumas.
Hellenski, Eleninis.
Hełm, szalmas.
Hełmaty, szałmûtas.
Hełmik,
Hemoroidalny, Emoroidinis[48].
Hemorodariusz[49], Emoroidinikas[50].
Hemoroidny, ob. hemoroidalny[51]. //
[I 405] Hemoroidy, Emoroidas.
Hepać, brunzginti, bruzginti.
Heraldyka, źimiû moksłas.
Herb, źime.
Herbarz, żimiû-kninga.
Herbata, erbata źali, jûda.
Herbatnica, erbatiniczia, inda, kùrioj' erbata łajkos.
Herbatny, erbatinis.
Herbopis, źimiûraszytojas.
Herboryzować, źolinieti. źolès rankioti. rąkioti.
Herbowy[52], żiminis. Nauka herbowa, żimiû-moksłas.
Herbowny, wienżimis. To moj herbowny, taj mano wienźimis.
Hercować, ob. harcować.
Heretycki, atskałuninis.
Heretyctwo, atskałunumas.
Heretyczę, ęcia. atskałunatis.
Heretyczeć, atskilti.
Heretyczka, atskałune.
Heretyczność, atskałunumas.
Heretyk, atskałunis.
Heretyzowac, skéldinti.
Herezya, atskałunybe.
Herezyarcha, atskałunas.
Hermafrodyt, dwilytis[53].
Heroicznie, wytingaj. //
[I 406] Heroina, wytie.
Heroizm, wytumas, wytybe.
Herold, karęs-pasiuntinis, Eroldas
Heroldski, Eroldinis. Laska heloldska[54], wiezdas Eroldinis.
Heroldstwo, eroldysta.
Heroldya. su[55] Eroldija, sùrinkimas ziminis, kùrsaj parwejz, bajorystàs.
Herszt, gałunwedis.
Hersztować, gałunwedauti.
Hesper, wakarine zwajzdie.
Hester, Zajp[56] waden praszalejtej Ziamajcziu karęs-żirgą.[57]
Het, tolij.
Heta! hue! huhau! warant arklùs isz pelkios, ùp, ùp, ùp.
Hetman, karwedys, karwajda, rykys[58]. atmonas.
Hetmanić, rykauti.
Hetmanienie, rykawimas.
Hetmanować, ob. hetmanic.
Hetmanski, rykinis, karwedinis.
Hetmanstwo, rykumas, karwedyba.
Hetmanszczyzna, rykije, karwedija
Hexameter, tejp wadinas[59] dajnes barines.
Hi, hi, hi, źenkłas jûka, ii, ii, ii,
Hiacentowy,
Hiacynt.

Hiberna, mokésnis, kùri môk karejwems pradzioj' żiemos. //
[I 407] Hidraulicznie,
Hidrauliczny,
Hidraulik,
Hidrograf,
Hidrografia,
Hidrograficznie,
Hidrograficzny,
Hidrostatyczny,
Hidrostatyka,
2 Hierarchialny[60],
1 Hierarchialnie[61],
Hierarchia,
Hierofant,
Hieroglif,
Hieroglificznie,
Hieroglificzny,
Himen, ob. Hymen,
Himn, ob. Hymn.
Hiperboła,
Hiperbolicznie,
Hiperboliczny.
Hipokondrya, //
[I 408] Hipokondryczny,
Hipokondryk,
Hipokras,
Hipokrena, ◦
Hipokryt, dwilicznis.
Hipokrytka, dwiliczne.
Hipokryzya, dwilicznumas.
Hipotetycznie[62].
Hipotetyczny[63],
Hipoteka,
Hipotekować[64],
Hipotetycznie,
Hipotetyczny,
Hipoteza
Historya
Historycznie,
Historyk,
Historyczny[65]
Hiszpan, Jspanas.
Hledzić, żiurieti.
Ho, ho!, zadziwienie, nù, nù,!
Hoboj, hoboista, ob. oboj, oboista,
Hochmistrz, Ob. Ochmistrz. //
[I 409][66] Hodować, auginti.
Hodowanie, auginimas.
Hoinie, Hojno, dosningaj, skalsej, gausej, doslingaj.
Hojnorosłka[67],
Hojność, dosnumas, skałsùmas[68], gausumas[69] arba dosnybe.
Hojny, dosnùs, dosningas. skalsingas, gausingas.
Hołd, nusiżiaminimas.
Hołdować, nusiżiminti[70].
Hołdownictwo, nużeminimas.
Hołdowniczy, doninis.

[45] Tais. iš *omeno*.
[46] Pirmoji *I* įtrp.
[47] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[48] Tais. iš *Emeroidinis*.
[49] S. Ropel. *Hemoroidaryusz*.
[50] Prad. rašyti *Eme*, bet ištaisyta.
[51] Prad. rašyti *hemorodi*, bet ištaisyta.
[52] S. Ropel. *Herbowny*.
[53] Prad. rašyti *dwit*, bet ištaisyta.
[54] S. Ropel. *heroldska*.
[55] Nebaigtas rašyti *ž*.
[56] Turbūt norėta parašyti *Kajp*.
[57] Visas šis straipsnis įtrp.
[58] Antroji *y* tais. iš *i*.
[59] Tais. iš *wadines*.
[70] Tais. iš *nusižiminimas*. Turbūt norėta parašyti *nusižiaminti* arba *nusižeminti*.

Hołdownik, doninykas.
Hołdowny, doninis. tarnautinis[71].
Holender, Ałonderis.
Holandya[72], Alonderio-źiame.
Holobla, ijna
Hołodupiec, pliksubinis.
Hołota, ob hołysz.
Hołub, karwelis.
Hołubec, hołubiec, tonciùs tejp wadinamas.
Homagium, prisyka, isztikiejimas.
Homer, Homeras.
Homerowy, Homerinis.
Homileta,
Homiletika, //
[I 410] Homilia,
Homiliarz,
Honor, gôda
Honorowo, godingaj.
Honorowość[73], godingumas[74].
Honorowy, godingas.
Hop, up.
Horda,
Hordowid, hordowina,
Hordowidowy
Hordyniec, Płatburnis arba Tautoriùs.
Hordynka, karda Tautorine.
Horelica, ob. gorzałka.
Horno,
Horod, ob. grod.
Horodnia, pilęs-tiesa.
Horodnictwo, horodniczowstwo, pilęs-wiresnybe.
Horodniczy, piles-wir's.
Horodziszcze, piłowiete.
Horować, ob. harować.
Horył. ob. oryl.
Horylica, horyłka. ob. gorzałka.
Horwacki[75], Kroatinis
Horwat, Kroatas[76]. //
[I 411] Horyzont, ob. widokrąg, widokres.
Horyzontalnie,
Horyzontalność
Horyzontalny,
Hospodar, Gaspadoriùs. arba Wałdimieras.
Hospodarstwo, gaspadorija, arba, walstybe.
Hostya, ostija.
Hoży,
Hrabia, Jomilesta.
Hrabianka, Jomilestate.
Hrabicz, Jomilestatis.
Hrabina, Jomilestiene.
Hrabiowstwo[77], Jomilestybe[78].
Hrabiowski, Jomilestinis.
Hrabski, ob. Hrabiowski.
Hrabstwo, Jomilestije.
Hramota
Hrazisty, ob. grząski.
Hreczany, grikinis.
Hreczka, grikaj.
Hreczkosiej, griksiejis.
Hreczuszki, grikpłonej.
Hronostaj, audinie.
Hryc, ob. greczkosiej.
Hu, uū, tejp szauk paklydusio girioj'[79]. //
[I 412] Huba, wałakas źiamęs
Hubka, kémpine.
Hubkowy, kémpeninis.
Huciany, lijtinis.
Huczeć, sznioksztí, brungsti
Huczek, sznioksztulis,

Huk[80], ‹sznioksztumas. brunsgimas,› tranksmas[81].
Huczenie, sznioksztimas, brunsgimas.
Hucznie, huczno, tranksmej, arba trąksmej.
Huczny, tranksmus,
Huf, hufiec, tuntas jotęs arba rajtarijos
Huf, uu, szunies kaukimas.
Hufiec, ob. uf.
Hufik, tuntelis.
Hufnal, ùknolis.
Huk, tranksmas.[82]
Huhać[83], szaukoti, trenkti, barti. belsti.
Hukacz,
Hukanie, beldimas.
Hukliwy,
Huknąc,
Hul! hul! ùja, ùja, tejp wiłkąs arba łaukąs[84] ùj.
Hulać, olewoti.
Hulaka, olewis
Hulanie, olewojimas.
Hulanka, //
[I 413] Hulaszczy,
Hullet, piemenû łazdele.
Hultaić się, daužities, kùlties.
Hultaj[85], padauža.
Hultajski,
Hultajstwo
Humanista[86], milietojas žmoniû.
Humerał,
Humor,
Humorek,
Humorowaty,
Humorysta[87],
Humorystycznie,
Humorystyczność,
Humorystyczny[88],
Huncfot,
Huncfotski,
Huncfotowstwo,
Hup, ob. hop,
Hurma[89], więcej używane hurmen[90].
Hurt, łajdaras ob. Grodza.
Hurtować,
Hurtowanie, //
[I 414] Hurtownik,
Hurtowny,

71 Ž. taisytas.
72 S. Ropel. *Hollandya.*
73 Ž. galas taisytas.
74 Ž. taisytas.
75 Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
76 Pirmoji *a* įtrp.
77 S. Ropel. *Hrabiostwo.*
78 Tais. iš *Jomilestije.*
79 Prad. rašyti *k*, bet ištaisyta.
80 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Huk* čia pateiktas prie *Huczek.*
81 Virš galinės *à* nubrauktas diakritikas.
82 Visas šis straipsnis įtrp.
83 S. Ropel. *Hukać.*
84 Lietuviški ž-iai *wiłkąs* ir *łaukąs* ne visai aiškiai parašyti. S. Ropel. prancūziškai aiškinama: *cri qu'on pousse après le loup.*
85 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
86 Galinė *a* prir.
87 Prad. rašyti *Humori*, bet ištaisyta.
88 Tais. iš *Homorystyczny.*
89 S. Ropel. *Hurmą.*
90 S. Ropel. *Hurmem.*

Hurtowy,
Husarski,
Husarz, usarz,
Hustać, apilsti ob. chustać.
Hustem, husto, apstej, skalsej[91], gausej.
Huta, stikliniczia.
Hutarski, stiklininkinis.
Hutarz, stiklinykas.
Hutnicki, hutniczy, stiktiniczinis[92].
Hutny[93], ob, hutnicki.
Hutniczy, antwejus[94] stikliniczios.
Hutnik, ob. hutarz.
Huź, huzia, huź, szuni[95] kybinant, ùr, ùr.
Hyacynt, ob. hiacynt[96],
Hybet[97], ob. hebel.
Hycel, rakalis.
Hycłowski, rakalinis[98].
Hyd, ob. ohyda,
Hydnie[99], ob. ohydnie.
Hydliwy, hydny. ob. ohydny, ob. obrzydliwy.
Hydr, ob. Hidr.
Hydra, //
[I 415] Hydzić
Hyena,
Hygrometr, Wilgociomierz.
Hyl, ob. chyl.
Hymen,
Hymenowy,
Hymn,)
Hymnista,
Hymnopis,
Hyp, ob. hip.
Hyroglif. ob. Hieroglif.
Hys, Ryz[100], Hyź
Hysować, hyzować.
Hyz, ob. Hys.
Hyzop[101]. ob. jzob.
Hyzować czy hysować[102]
Hyżość[103], ob. chyżość. //

[I 416] i j

I, conj. ir, bej.
Ja, asz. Kto znim pojedzi? kasważiûs sù jumi? Asz,
Ją. acc. sing. fem. ję.
Jabłczany, ob. jableczny, wobulinis, arba obulinis.
Jabłczasty, wobułokas.
Jabłecznik, wobulyne gira.
Jabłeczny, obulinis arba wobulinis.
Jabłko, wobułas, obułas.
Jabłkorodny, wobulingas.
Jabłkowity, wobułajnis. Koń jabłkowity, żirgas wobułajnis.
Jabłkowy, wobulinis.
Jabłoń, wobelis, obelis, abûlis.
Jabłońka, wobelele, obełajcze.
Jabłońkowy, obelinis. wobelinis.
Jabłonny, wobelinis.
Jabłuszko, wobulelis.
Ja bym, asz but'.
Jąc, ob. imać.
Jacy, ob. tylko, jedno.
Jacy, od jaki, kokie,
Jad, nûdas, nûdaj.
Jadać, walginieti. //
[I 417] Jadacz, walgitojas.
Jadalnia, walgytuwe.
Jadalny, walgomas.
Jadanie, walgymas.
Jadę, od jechać,ważiûjù.
Jąderko, kądûłas.
Jadło, walgis.
Jadłość, zajadłość, jadłość. zjawidliwość.
Jadowić, ujadowic nûduti[1]
Jadowić się, pykties.
Jadowicie, nûdûmej.
Jadowicieć,
Jadowitość,
Jadowity,
Jądro, jądrko, kandûłas, kandûlelis, arba bridułas. strajùs[2].
Jądrownik, kûlis.
Jądrowy,
Jądrzysty, kandûlingas., straingas.
Jadzwingowie, Jazyges, Jazigaj.
Jagła,, prosa.
Jaglany[3], prosinis.
Jaglasty, prosokas.
Jagniak, awinelis, jerelis.
Jagnię, jerytelis, jeryczis. //
[I 418] Jagnięcina, jeriena mesa.
Jagnięcy[4], jerinis.
Jagnieszka, Egnieszké.
Jagoda, ûga,. Jagody czerwone, ûgas raudonas.

[91] Prad. rašyti *skaj*, bet ištaisyta.
[92] Turbūt norėta parašyti *stikliniczinis*.
[93] Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o Ž. *Hutny* čia pateiktas prie *Hutnicki*.
[94] Galbūt norėta parašyti *antwejzus* (?)
[95] Įtrp. *u*.
[96] Prad. rašyti *hy*, bet ištaisyta.
[97] S. Ropel. *Hybel*.
[98] Tais. iš *wakarinis*.
[99] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, Ž. *Hydnie* čia pateiktas prie *Hyd*.
[100] S. Ropel. *Hyz*.
[101] Tais. iš *Huzop*.
[102] Prad. rašyti *hi*, bet ištaisyta.
[103] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[1] Turbūt norėta parašyti *nûdûti*.
[2] Ž. *strajùs* prir.
[3] Prad. rašyti *Gagly*, bet ištaisyta.
[4] Tais. iš *Jagnięci*.

Jagodka, ûgéle, ûgajti.
Jagodnik[5], ûginas.
Jagodny[6], ûginis.
Jadorodny[7], ûgingas.
Jagodowaty[8], ûgokas.
Jagodziany, ûginis.
Jagodzisty, ûgingas.
Jajca, ob. jaje.
Jaje, kiauszej, arba[9] pautaj. jajko, kiauszis, arba[10] pautas.
Jajacznica[11], kiauszine arba pautine.
Jajecznik, piragas kiauszinis.
Jajeczny, kiauszinis.
Jajko, kiauszis, arba pautas.
Jajkowaty[12], kiauszokas.
Jajowaty, ob. jajkowaty.
Jajowy, ob. jajeczny.
Jajuszko, kiauszelis, arba pautelis.
Jak, kajp.
Jąkać, miknoti.
Jąkać się, zająkać się. miknoti[13]. //
[I 419] Jąkacz, jąkało,. mikniùs.
Jąkanie, miknoimas.
Jąkawy, ob. Jąkliwy.
Jakby, ob. jak.
Jąkliwość, miknumas.
Jąkliwy, miknois. ob. Jąkała.
Jaki, kôksaj.
Jakibądz, kôks budamas. Jakabądz, koké budama,
Jakiebądz, koks budamas.
Jakis, koksaj, jakas, koke, jakies, koksaj.
Jakkolwiek, Jakoźkolwiek, kaipnoris.
Jakkolwiek bądz, kajpnoris butu.
Jakmiarz, maźne.
Jako, kajpo.
Jakóbin, Parmazonas.
Jakóbinizm, Parmazonybe.[14]
Jakóbinka[15], Parmazone.
Jakóbinski[16], Parmazoninis.
Jakobita, Jokubatis.
Jakokolwiek, kajpnorint.
Jakość, kokybe, kokumas.
Jakośkolwiek, kajpnoris.
Jakować, pratarti kûmi ką?
Jakowość, weldieme.
Jakowy, wałdąs, turis tiewiszké.
Jakoź, kajpgi. //
[I 420] Jakoźkolwiek[17], koktaj, kajnorint, ob. jakoskolwiek, jakkolwiek.
Jakze[18]. kajpgi, kejpgi, ob. jak.
Jakubiec, zakubiec[19], apmùlkti.
Jakubiny, Jokubine arba Jokubines, szwęte, S. Jokuba
Jakubowka, Jokubinis gruszis, kórsaj iszbręst ant S. Jokuba.
Jakubowy, Jokubinis.
Jałmuźna, ałuźna.
Jałmuźnica, ałuźninyké.
Jałmuźnictwo, ałuźnawimas.
Jałmuzniczy, ałuźninis.
Jałmuźnik, ałuźninykas.
Jałoszka[20], ob. Jałowka, gotinele.
Jałowcowy[21], kadaginis.
Jałowica, bergźdine, arba berździa.
Jałowiczy, bergzdininis.
Jałowiec, kadagys.
Jałowieć, bergźsti, bewajkiù tapti.
Jałowizna, bergźdiena.
Jałowka, ob. jałowica.
Jałownik, ob. jałowizna

Jałowo, sausaj, tarema yra, sausaj ką[22] wajszinti.
Jałowość,
Jałowy,
Jama, dûbie[23],
Jamisty, dûbietas. //
[I 421] Jamka, dûbele.
Jamniczka, taksele.
Jamniczy, taksinis.
Jamnik, taksis, wesle szunû, trumpomis ir krewomis kojomis.
Jamny, urwinis.
Janczar, Janczaras, karejwis Turkû.
Janczarka, muszkieta Janczaro.
Janczarski, Janczarinis.
Janczarycha, wergyba.
Janczaryn, ob. Janczar.
Janitor, ob. odzwierny, wrotny.
Jankielnia
Janowiny, Joninc. szwęte.
Jansenista, Jansenistas.
Jansenistowski, Jansenisinis.
Jansenizm, Jansenystuma,
Janus, Janûs.
Janusowy, Janusinis.
Japa, żopłas
Jar, pawasaris[24].
Jar, dauba.
Jarczak, Lankiszkas bałnas.
Jarka, atûdogej.
Jarki, ob. chruchy.
Jarkisz[25], ob. jarka. //
[I 422] Jarmarczne, mokésnis, kùri, prekieje praszalejtej mok už wietą sawo klietkos[26] arb kromo.
2 Jarmarczyć, mugauti, jomarkauti.
1 Jarmarczny, jarmarkowy, muginis, jomarkinis.
Jarmark, muge, jomarkas.
Jarmarkowe, ob. jarmaczne[27].
Jarmarkowy, ob. jarmarczny.
Jarmułka, jarmùłka
Jarmuz, kopustas kudrietasis.
Jaro, jorej.
Jaruga, bùrgąti pelké[28].
Jary, pawasarinis.
Jarz, pawasaris.
Jarząb, szermukszniis.
Jarząbek, jerube.

5 Įtrp. *go.*
6 Įtrp. *go.*
7 S. Ropel. *Jagodorodny.*
8 Įtrp. *go.*
9 Įtrp. *arba.*
10 Įtrp. *arba.*
11 Ž. taisytas. S. Ropel. *Jajecznica.*
12 Antroji *j* įtrp.
13 Prad. rašyti *mikl,* bet ištaisyta.
14 Visas šis straipsnis įtrp.
15 Tais. iš *Jakubinka.*
16 Tais. iš *Jakubinski.*
17 Įtrp. *l.*
18 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
19 S. Ropel. *Zjakubieć.*
20 Tais. iš *Jałowka.*
21 Tais. iš *Jałowcy.*
22 Tais. iš *kû.*
23 Tais. iš *dûbe.*
24 Prad. rašyti *pasa,* bet ištaisyta.
25 Įtrp. *r.*
26 Įtrp. *l.*
27 S. Ropel. *Jarmarczne.*
28 Iš tikrųjų parašyta *pelké bùrgąti,* bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1.*

Jarzębaty, rajbas.
Jarzębi, szermukszninis.
Jarzębić, rajbinti.
Jarząbina[29], szermuksznis, ob. Jarząb.
Jarzobinowy[30], szermukszninis.
Jerzęcy[31], źwaké waszkine.
Jarzmić, werginti.
Jarzmo, jungas.[32]
Jarzmowaty, jungokas.
Jarzmowy, junginis.
Jarźyć, ob. zarzyć, jątrzyć.
Jarzyca, atůdogej. //
[I 423] Jarzyna, wasarois. ob. warzywo.
Jarzynny, wasaroinis.
Jasełka, ob. jasla.
Jasieniec
Jasion, ob. Jesion.
Jasionek,
Jaskier,
Jaskierski[33],
Jaskierowy,
Jaskinia,
Jaskiniaty,
Jaskółczę, ęcia. Jaskolę, ęćia, plezdingajczej[34] arba blezdingajtej[35]
Jaskółczany[36], plezdinginis[37].
Jaskółeczka, plezdingéle.
Jaskółka, plezdinga, arba blezdinga.
Jaskrawie, jaskrawo,
Jaskrawość,
Jaskrawy,
Jaselny[38],
Jasła,
Jasmin,
Jasminowy,
Jasnia, żiburys, szwiesa.
Jaśnić, źijbti[39].
Jaśnie, żibanczej, szwiesej. //
[I 424] Jasnieć, żibieti,
Jasniuchny, Jasniutenko, jasniusienki, żibintelys. szwiesytelys[40].
Jasno, źibej, szwiesej.
Jasnobarwny, skajstbarwis.
Jasnoblały[41], skajstej bałtas. arba skajszczej bałtas.
Jasnobrunatny, skajstejrauswas.
Jasnocisawy, skajstejraudas[42].
Jasnoczerwony, skajstej raudonas.
Jasnogniady skajstej bieras.
Jasnogorący[43], giedringas
Jasnogwiezdzisty, skajstej zwajzdietas.
Jasnokościsty, skajstkaulis.
Jasnokrusz
Jasnomodry, skajstej,[44]
Jasnolity, skajstej żibąs.
Jasnorost[45], ob[46]. Jasnotka.
Jasnorumiany[47], skajszczej raudonas.
‹Jasnowidz, skajstej źuris.›
‹Jasnowidząca, skajtej ziurenti.›
Jaśność, żiburys.
Jasnosiwiec, ajszkzilys.
Jasnosiwy, ajszkéj żiłas, arba skajszczej żiłas.
Jasnoswietny, ‹aj› skajstej[48] zibąs.
Jasnotkany,
Jasnowidz
Jasnowidząca
Jasnowidzący, //
[I 425] Jasnowidzenie,

Jasnowłosy, skajstpłaukis.
Jasnozielony, skajstej[49] joras.
Jasnozłocisty, skajstauksis.
Jasnożołty, skajstej gėltonas.
Jasny, skajscias. jasniejszy, skajstesnis[50]. najjasniejszy, skajsciausis.
Jaspid, Jaspis, jaspis akmû brangùs.
Jaspis, ob. jaspid.
Jaspisowy, jaspisinis.
Jaster,
Jastrząb, wanagas.
Jastrzębi, wanaginis.
Jastrzębiate, wangûti[51].
Jastrzębiec, pauksztwanagelis.
Jastrzębieć, wanagù tapti.
Jastrzębnik, wanaginas.
Jaszcz ob. Jażdż
Jaszcz, wogonas.
Jaszczur, ob. jaszczurka.
Jaszczurczę, drieżatis[52].
Jaszczurczy, driezo[53].
Jaszczurka drieżas.
Jaszczyć się, ratûti rankomis isz dziaugsmo.
Jaszczyk, skryne.
Jata, Jatka, ob. chata. Jatki rybne, klietkas żuwiû arba[54], żuwiniczia. Jatki mięsne, klietkas mesos, arba mesiniczia.[55] //
[I 426] Jatczy, jatkowy, mesiniczinis, mesininkinis.
Jatnik, trobalû mejstrùs arba dajlide.
Jątrew, Jątrzewka, mosza[56].
Jątrzenie, rustinimas, narsinimas.
Jątrznica, képenû kraugisle[57]
Jątrzyć, rustinti, narsinti.
Jątrzyć się, rustintęis.
Jątrzyciel, rustintojas.
Jaw, regieimas, jautimas.
Jawia, ob. jaw.

29 S. Ropel. *Jarzębina.*
30 S. Ropel. *Jarzębinowy.*
31 S. Ropel. *Jarzęcy.*
32 Visas šis straipsnis įtrp.
33 S. Ropel. *Jaskierki.*
34 Prad. rašyti *b*, bet ištaisyta. Pirmoji *j* įtrp.
35 Pirmoji *j* įtrp.
36 S. Ropel. *Jaskółczy.*
37 Prad. rašyti *b*, bet ištaisyta.
38 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
39 Straipsnis tais. iš *Jaśnieć, Żijbieti.*
40 Tais. iš *szwiesitetys.*
41 S. Ropel. *Jasnobiały.*
42 Antroji *s* įtrp.
43 Įtrp. *or.*
44 Visas šis straipsnis įtrp. Tačiau S. Ropel. *Jasnomodry* yra po *Jasnolity*, o ne prieš.
45 Antroji *o* taisyta.
46 Įtrp. *ob.*
47 Prad. rašyti *R*, bet ištaisyta.
48 Prad. rašyti *skl*, bet ištaisyta.
49 Ž. *skajstej* įtrp.
50 Ne visai aiškus taisymas. Prad. rašyti *skajsciau*, bet ištaisyta.
51 Turbūt norėta parašyti *wanagûti.*
52 Tais. iš *drijżatis.*
53 Tais. iš *driezatis.*
54 Įtrp. *arba.*
55 Tekstas *Jatki rybne, klietkas żuwiû arba, żuwiniczia. Jatki mięsne, klietkas mesos, arba mesiniczia* prir.
56 Ž. taisytas.
57 Iš tikrųjų parašyta *kraugisle képenû*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1.

Jawic się, pasirodyti, ob. Pojawiać się.
Jawisko, pasirodimas, ob. zjawienie, zjawisko, Pojaw,
Jawnie, jawno, regémaį.
Jawnogrzeszenie, akiwajzdine nûdieme.
Jawnogrzesznica, akiwajzdine nûdiemja[58].
Jawnogrzesznik, akiwajždinis nûdiemis.
Jawnogrzesznik[59], akiwajzdinis nûdieminis.
Jawny, Jawien, regémas, akiwajzdùs.
Jawor, Jowaras medis.
Jaworowy, jowarinis.
Jaz, takiszis.
Jaz, jazica, szapałas.[60].
Jaź, aszgi.
Jazda, waźiawimas[61], ar jojimas.
Jazmin, Jazminowy, ob. Jasmin. //
[I 427] Jazwiec[62], borsuk.
Jazowcowy[63], barsukinis.
Jazyg, Jazigas.
Iba, Ibis, pauksztis mažesniś gandro, źalteis mint Egypti.
Iberya, Jberija krasztas.
Icek[64], Izokas.
Ich, jus, jû.
Ichmość, od Jegomość i Jejmość, Tamistas, nu Tamista.
Ichneumon, Paraono-pelie.
Idę, ob. iść.
Idea,
Idealnie,
Idealista[65],
Idealizm,
Idealizować,
Idealność,
Idealny,
Identycznie,
Identyczność, ob. tosamość, jednorodność, zgodność.
Identyczny. ob. tosamy, jednorodny, zgodny.
Ideolog.
Ideologia,
Idumea.
Idylla. /
[I 428] Idyota[66], I[67]
Idyotyzm
Idzi, Gilazùs.
Je, ob. on, — ob. jeść, walgyti.
Jechać, w[68] wozie, waziûti, jechać konno, joti.
Jechanie w wozie, waźiawimas, jechanie konno, jojimas.
Jęcie, nutwierimas, jęcie się czego, jisiimti[69].
Jęctwo, ob. jenstwo.
Jęczyć, ajczioti, dejûti.
Jęczmianka, sziaudaj mieźinej, arba mijźinej.
Jęczmienisko, mieziena, arba mijźijna.
Jęczmienny, mieżinis arba mijżinis.
Jęczmyk, mieźatis[70] arba mijźelis
Jeden, wienas.
Jedenaście, wienûleka.
Jedenaścioraki, wienolekéris.
Jednasciorako[71], wienûlekéropaj.
Jedenastek, wienûlektasis
Jedenastka, wienûlekine.
Jedenastny[72], wienûlektasis.

Jedenastodniowy, wienûlekas dienû.
Jedenastokąt, wienûlekkampis.
Jedenastokątny, wienolekkampinis.
Jedenastoletni, wienûlekérgis.
Jedenastołokciowy, wienolekmastis. //
[I 429] Jedenastu, wienûleka.
Jedenasty, wienûlektasis.
Jedenże, wiensgi.
Jedlina, egle.
Jedlinka, eglele.
Jedlinowy, eglinis
Jedna, ob. jeden.
Jednać, derinti.
Jednać się, sûsiderinti.
Jednąc, wiena karta arba syki
Jednacki, derintinis.
Jednacz, derintojas
Jednaczka, derintoja.
Jednaczyć, wieninti.
Jednak, wienog, jednakże wienoggi.
Jednaki, jednakowy, wienokias, wienodas[73].
Jednako, jednakowo, wienokéj, wienodaj[74].
Jednakość, jednakowość[75], wienokybe, wienodumas[76].
Jednakowic, ob. jednoczyć.
Jednakowo, jednako, wienokej.
Jednanie, derinimas.
Jedno, jeno, tiktaj[77].
Jednobarwy[78], wienbarwis.
Jednoroczny[79], wienmetis, amźinikas.
Jednobytnie,
Jednobytny, //
[I 430] Jednochoda,
Jednochodnik,
Jednochodza, ob. jednochoda.
Jednochwilny, wienwałandis.
Jednociałny, wienkunis.
Jednoctwo, ob. zjednoczenie, jedność.
Jednoczenie, derinimas.
Jednoczesnie, wienłajkéj.
Jednoczesnik, amźinikas, wienamźiûs.

[58] Įtrp. *m.* Turbût norėta parašyti *nûdiemieja.*
[59] S. Ropel. *Jawnogrzeszny.*
[60] Visas šis straipsnis įtrp.
[61] Ž. taisytas.
[62] S. Ropel. *Jąźwica.*
[63] S. Ropel. *Jaźwcowy,* taip pat ne pagal abėcėlę.
[64] Prad. rašyti *J,* bet ištaisyta.
[65] Ši bei dvi tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[66] Tais. iš *Idiota.*
[67] Nebaigtas rašyti ž.
[68] Ž. *w* įtrp.
[69] Galbût bendratį S. Dauk. parašė paveiktas S. Ropel. straipsnio pabaigos: *ob. Imać* (?)
[70] Tais. iš *mieżelis.*
[71] S. Ropel. *Jedenasciorako.*
[72] Antroji *n* įtrp.
[73] Ž. *wienodas* prir. vėliau.
[74] Ž. *wienodaj* prir. vėliau.
[75] Iš tikrųjų parašyta *Jednakowość, jednakość,* bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1.
[76] Ž. *wienodumas* prir. vėliau.
[77] Ž. taisytas.
[78] Tais. iš *Jednobarwny.*
[79] S. Ropel. *Jednoboczny.*

Jednoczesność, wienamžybe.
Jednoczesny, wienamžis.
Jednoczyć, wieninti.
Jednoczyciel, wienintojas.
Jednodniowy, ob. jednodzienny, wiendienis.
Jednodusznie[80], jednoduszność, jednoduszny, ob. jednomyslnie, jednomyslność, jednomyslny,
Jednodworzeć, wienkiemis.
Jednodzienny, ob. jednodniowy.
Jednodzwięczny, wiengaudis.
Jednofuntowka, wiensware[81].
Jednofarbny[82], ob. jednobarwy.
Jednofuntowy, wienswaris.
Jednogarbny, wienkupris.
Jednogłosnie, wien,-balsej.
Jednogłosność, wienbalsybe.
Jednogłosny, wienbalsis. //
[I 431] Jednogłowy, wiengalwis.
Jednojęzyczny, wienliežuwis.
Jednoimienny, wienwardis.
Jednoistność, wienesybe.
Jednoistny, ob, połistny, wienesùs.
Jednokłączny, ob. jednoprętny, wienprętis.
Jednokłykty[83], wiennaris.
Jednokołka, wientekine.
Jednokolny, wientekinis.
Jednokonczaty, wiengalis.
Jennokonny[84], wienžirgis.
Jednokorzenny, wienszaknis.
Jednokształtnie, wienskwarmej.[85]
Jednokształtny, wienskwarmis.
Jednokupieć, wienprekiejas.
Jednokwietny, wienžiedis.
Jednoletni, mitulis. ob. jednoroczny.

Jednolist, wienłapis.
Jednolisty, wienłapinis.
Jednolitnie,
Jednomiesięcznie, wienmienėsej.
Jednomiesięczny, wienmienesinis.
Jednomlecznik, wienpienis. ob. mlecznik.
Jednomównie, wienù bałsù, wientartej.
Jednomówność, wientarimas.
Jednomowny, /
[I 432] Jednomyslnie,
Jednomyslność,
Jednomyslny,
Jednonogi, wienkois.
Jednooki, wienakis.
Jednookienny, wienłanginis.
Jednopalczasty, wienpirsztis.
Jednopienny, wienstiebis.[86]
Jednoplemiennik, wienžimis.
Jednoplemienny, wienziminis.
Jednopletw,
Jednopłociowy,
Jednopłodny,
Jednoprawny, wientiesis
Jednopułkowy, wienpulkis.
Jednoraki, wienoks.
Jednoramienny, wienpetis.
Jednorazowie, wienù sykiù.
Jednorazowy, wiensykinis.
Jednoręki, wienrankis, arba wenrąkis[87].
Jednorocznie, wienù metù.
Jednoroczny, mitulis.
Jednorodny, wienatijs.
Jednorodzca, ob. jednoplemienny,
Jednorodzony, ob. jednorodny. //
[I 433][88] Jednorog, ‹wienragis.›

Jednorogi, wienraginis
Jednorozczę, wienragajtis.
Jednorożcowy, wienraginis.
Jednoroże, wienragis.
Jednorządca, ob. jednowładca[89], wieszpats.
2 Jednorządztwo, wieszpatije.
1 Jednorządnie, jednorządny, ob. jednowładnie, jednowładny,
Jednorzemieslny, wiendajlidis.
Jedność, wienybe.
Jednoscienność, wiensienybe.
Jednoscienny, wiensienis.
Jednosercy, wienszirdis.
Jednosfornie, sutinkanczej arba sùtinkusej[90]
Jednosforny, sùtinkùs, waznykas.
Jednosierci, wienpłaukis.
Jednosłowny, sùtinkùs, wienżodis
Jednosłupie
Jedno sobny[91],
Jednosprzężny[92], wienû[93].
Jednostajnie wienokiej[94].
Jednostajność[95], wienokybe[96].
Jednostajny, wienoks.
Jednostka, wienie, arba, wijnie.
Jednostopny, wienkurpis. //
[I 434] Jednostronnie,
Jednostronność,
Jednostronny,
Jednostrzyzka, wienwilne.
Jednosylabny,
Jednota, wienybe, wienatija.
Jednotliwy,
Jednotwarzy, wienwejdis.
Jednotworca, jedynotwórca,
Jednouchy, wienausis.
Jednoustnie, wienburnej.
Jednoustny,
Jednowieczny, ob. spółwieczny. jednowiekowy, wienamźinykas.
Jednowieki, wienamżis.
Jednowiekowy, ob. jednowieczny,
Jednowierca, wientikis
Jednowierstwo, wientikybe.
Jednowiesłowy, wienirklis.
Jednowładca, jednowładztwo. ob. Jedynowładca, jedynowładstwo[97].
Jednowolca, wielwalis[98].
Jednowrótny, wienwartis.
Jednozębny, wiendąntis.
Jednożeniec, wienpatęturis

[80] Tais. iš *Jednoduszny.*

[81] Tais. iš *wienswaris.*

[82] S. Ropel. *Jednofarby,* taip pat ne pagal abėcėlę.

[83] Prad. rašyti *Jednokłyky,* bet ištaisyta.

[84] S. Ropel. *Jednokonny.*

[85] Straipsnis tais. iš *Jednokształtny, wienskwarnis.*

[86] Visas straipsnis taisytas.

[87] Galbūt norėta parašyti *wienrąkis* (?)

[88] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *18* — tai lanko numeris.

[89] Prad. rašyti *jednowal,* bet ištaisyta.

[90] Galbūt norėta parašyti *sùtikusej* (?)

[91] S. Ropel. tai vienas ž. *Jednosobny,* bet S. Dauk. viduryje skusta, ir likęs tarpas.

[92] Ž. galas taisytas.

[93] Ž. turbūt buvo ilgesnis, bet galas nuskustas.

[94] Ž. taisytas.

[95] Tais. iš *Jednostajny.* -

[96] Ž. taisytas.

[97] Ž. taisytas.

[98] Turbūt norėta parašyti *wienwalis.*

Jednożenstwo, wienpatybe. //
[I 435] Jednoznaczny, wienpateturis.[99]
Jednozowny, wienwardis.
Jedny, wałgomas. ob. jadalny.
Jędor, ob. Jndyk.
Jędrnić, bręsti.
Jędrnie,
Jędrnieć[100],
Jędrność,
Jędrny,
Jędrzny, ob. jędrny,
Jędrzysty,
Jedurny, wienitelys.
Jedwab. szilkas. Jedwab[101] kręcony, sziłkaj sùkti. jedwabie sziłkaj[102].
Jedwabiarnia, szilkiniczia[103].
Jedwabic, szilkinti.
Jednabiorodny[104], sziłkperis.
Jedwabisty, szilkingas.
Jedwabnica,
Jedwabniczy,
Jedwabnik,
Jedwabnikowy,
Jedwabny, silkinis.
Jędyczę, ob. Jndyczę.
Jedynaczek, wienatijelis, wientinelis. wienturtelis.
Jedynaczka, wienatije, wienturte.
Jedynak, wienatijs, wienturtis. //
[I 436] Jedynasty, ob. jedenasty.
Jedyniec, ob. Odyniec.
Jedynojestetwienny[105],
Jedynokupctwo[106],
Jedynokupiec,
Jedynorządztwo[107] jedynorządztwo, ob. jedynowładca, jedynowładztwo,
Jedyność, wienatija,
Jedynowładca, jedynowłajca, wieszpats.
Jedynowładczyna, wieszpatiene.
Jedynowładność, wieszpatybe.
Jedynowładny, wieszpatingas.
Jedynowładztwo, wieszpatije.
Jedyny, wienatijs.
Jedza, walgis.
Jędza, pikcziurna, mogile, gajla.
Jedzący, wałgąs.
Jedzenie, walgis.
Jedzony, walgytas.
Jego, jo, jej, jos.
Jegomość, tamista.
Jegomościn, tamistas.
Jehowa, Jehowa, Jzraelitaj par didi godoima neisztarę zodzia, jehowa[108].
Jej, jos. //
[I 437] Jejmość, tamista
Jejmoscin, tamistas.
Jęk, ajczojimas, dejawimas.
Jękliwie[109], dejûtinaj.
Jękliwy, ajczojis, dejûjis.
Jęknąc, ob. jęczeć[110].
Jękorymy, werksminga giesme.
Jękot, ob. Jakała.
Jękotanie, miknojimas.[111]
Jękotliwy, miknojis[112].
Jeł, ob. ił.
Jelątko, ełnatis[113],
Jeleń, elnis[114]
Jelenek, ełnelis, elnytis, ob. Jelonek.
Jeleni, elninis.
Jelenica, elne.

Jelenię, ełnatis.
Jelenina, elniena.
Jelisty, ob. Jłowizna.
Jem, ob. jeść.
Jemiel, jemioła,
Jemioło,
Jemiołowy,
Jemiolucha
Jen, Jenż, Jenże, kas.
Jenerał, Jenerołas, karwedys.[115]
Jeniec, paimtinys. //
[I 438] Jelisty[116], ob. Jlisty.
Jelitny
Jelito, Jelita, žernas.
Jelonek, ełnajtis.
Jełowizna, ob.[117] Jłowizna,
Jem, ob. jeść.
Jemiel, Jemioła.
Jemiołowy,
Jemiołucha,
Jen, Jenż, Jenże, kas.
Jenerał, Jenerałas, karwedys[118].
Jeniec, paimtinis.
Jeniusz, prasma Geniùs
Jeno, ob. jedno.
Jeński, paimtininis.
Jenstwo, wergyba, newale.
Jenyłki, ob. jednyłki,
Jenż, Jenże ob. jen.
Jeograf[119], ob. Geograf.
Jer, ob ir.
Jercha, ircha.
Jeremiada. Jeremijoszaus giesme.
Jeremiasz, Jeremijosziùs.
Jerej[120], ant kunegû, kunegas.
Jerejski, kuneginis. //
[I 439] Jerozolima[121], Hierozolima, Jeruzalem[122], Jeruzolus arba Jeruzolima
Jerozolimianin, jerozolimitanin, Jeruzolimionis

[99] S. Ropel. tarp *Jednoznaczny* ir *Jednozowny* yra vokabula *Jednożonaty*. Turbūt S. Dauk. ž. *wienpateturis* norėjo prirašyti būtent prie pastarosios, bet klaidingai parašė prie ankstesnės *Jednoznaczny*, o pačią *Jednożonaty* visai praleido.
[100] Įtrp. *r*.
[101] Prad. rašyti *Jeb*, bet ištaisyta.
[102] Tekstas *jedwabie szilkaj* prir.
[103] Prad. rašyti *sil*, bet ištaisyta.
[104] S. Ropel. *Jedwabiorodny*.
[105] S. Ropel. *Jedynojestestwienny*.
[106] Tais. iš *Jedynokupstwo*.
[107] S. Ropel. *Jedynorządca*.
[108] Ž. pradžia taisyta.
[109] Tais. iš *Jękliwy*.
[110] Tais. iš *jęczyć*.
[111] Visas šis straipsnis įtrp.
[112] Ž. taisytas.
[113] Ž. taisytas.
[114] Ž. taisytas.
[115] Visas šis straipsnis įtrp.; ž. *karwedys* tais. iš *karwedis*.
[116] Nuo čia dvylika vokabulų — *Jelisty, Jelitny, Jelito, Jelonek, Jełowizna, Jem, Jemiel, Jemiolowy, Jemiołucha, Jen, Jenerał* ir *Jeniec* — pateiktos ne pagal abėcėlę. Turbūt pradėjęs rašyti naująjį, 438-ąjį psl., S. Dauk. per klaidą pametė reikalingą S. Ropel. žodyno vietą (p. 637) ir vėl iš naujo ėmė rašyti nuo vokabulos *Jelisty*, pakartojo dalį jau parašyto teksto — antrasis variantas yra netgi išsamesnis (vietoj buvusių 9 vokabulų atsirado 12).
[117] Įtrp. *ob*.
[118] Tais. iš *karwedis*.
[119] Įtrp. *o*.
[120] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[121] Tais. iš *Jeruzolima*.
[122] Ž. *Jeruzalem* įtrp.

Jerozolimski, Hierozolimski, Jeruzalemski[123] Jeruzoliminis.
Jerszany, ob. Jrszany.
Jeruzalem, Jeruzolimski, ob. Jerozolima, Jerozolimski,
Jerzyk, krekźde, krekźdinga.
Jerzyna, ob. jeżyna.
Jeść, walgyti, jesti, źmogùs wałgo, arklys jed.
Jesień, rudů,
Jesieniec, jesionka,
Jesienina, ousio medis.
Jesienny, rudininis.
Jesietrzy, ob. jesiotrowy.
Jesion, ousis.
Jesionowy, ousinis.
Jesiotr, stûre.
Jesiotrowina, Jesiotrzyna, stûriena
Jesiotrowy, stourinis.
Jesli, ob. jeżeli.
Jesny, jedąs.
Jespan, Ponas.
Jessa, tejp wadin Gudaj Jupitera.
Jest, ob. gest.
Jest, jestem, ob. być.
Jestestwienny
Jestny, essùs. //
[I 440] Jestonka, wejsle wobułû.
Jestestwo, essybe, butis, suncius.
Jestność, ob. istność.
Jestwo, ob. jestestwo[124].
Jeszcze, dar, dābar.
Jeszczeby, ob. jeszcze.
Jętca, ob. jeniec
Jętka,
Jęty, ob. ujęty.
Jewa Ijwa, Jewa.
Jeź, eźis.

Jezdecki, jezdeczny, jotinis. Nauka jezdecka, moksłas jotinis.
Jezdno, jots, arba rajtas.
Jezdny[125], jotas
Jezdzić, joti,
Jeździenie[126], jodimas[127], jeżdzenie konno, jodimas, jezdzenie w wozie, waziojimos[128].
Jezdziec, Jojejas, rajtoriùs.
Jeżeli, Jezli, Jesli, je, jej[129]. Dam ci tyle, jeżeli zrobisz, důsiù tau tiek, jej padirbsi.
Jeziemy, ob. jeziorny,
Jezierzysko, bała.
Jeziorko[130], eżeratis.
Jezioro, eźeras.
Jeziorzysty, eźeringas. //
[I 441] Jeźokrab, ob. jeźowiec.
Jęzor, lieźuwis.
Jeźowiec,
Jeźowka,
Jeźowkowy,
Jeźowy, eźinis.
Jeźozwierz,
Jezuicki. Jezawitinis
Jezuita, Jezawitas.
Jezus, Jezus. Dzieciątko Jezus, kudikelis Jezûs.
Jezusowy, Jezaus. Zgromadzenie Jezusowe, draugie Jezaus.
Jeżyć, sziauszties.
Języczasty, lieźuwingas.
Języczek, ukélis.
Języczkowy, ukélinis
Języcznik
Języczność, lieźuwingumas. Iijlis. Palejdo sawą Iijli.
Język, lieżuwis.

Język, kałba, źadas.[131]
Językowato, lieźuwingaj.
Językowaty,
Językowy, lieźuwinis.
Językoznawstwo, kałbuzinojimas.
Jeżyna, erszketis, erszkéczcj. //
[I 442] Jeżynek,
Jeżynowy, erszkétinis.
Jgielczany, adatinis.
Jgiełka, adatele.
Jgielnica, adatiniczia.
Jgielny, iglany,. Ucho igielne, adatine ausis.
Jgła, adata.
Jglany, ob. Jgielny.
Jglarka, adatudirbieja.
Jglarski, adatinis.
Jglarz, adatinykas[132].
Jglasty,
Jglica, wirbałas ob. wałeczek.
Jgnacy, Jgnaciùs
Jgra.
Jgrać,
Jgracz,
Jgranie,
Jgraszka,
Jgrzysko[133], rumalyne.
Jgrzyskowy, rumalinis.
Jkra, ikraj.
Jkrny, ikrzny, ikrinis.
Jkrorodny, ikraperis
Jkrzak, ikrûtas. //
[I 443] Jkrzny, ob. ikrny.
Jkrzyć się, ikrûties, ikrus lejsti.
Jkrzyca, ikrûtas akmû.
Jlasty, ob. iłki, iłowaty.
Jle, kiek, kijk.
Jlekolwiek, kieknorint.
Jlekrockolwiek, kieknorint.
Jlekrotnie kieksykiû.
Jlekrotny, kieksykiû.
Jli, Jlki, kiek,
Jlisty, ob. iłowaty,
Jłki, ob. ili, ilkikolwiek, kieknorint.
Jłki, molingas.
Jłkość, ob. ilość.
Jllacya,
Ilmn Ilma, winkszna.
Ilmiczka, Ilmowka, winkszninas.
Ilmina, winksniena[134] malka.
Ilmowna, ob. Ilmiczka.
Ilmowy, winkszninis.
Iloczas,
Iloczasowy,
Iloraki, kéleriopas.
Ilorako, kéleriopaj.
Ilorakość, kéleriopumas. //
[I 444] Jlość, kiekybe.
Jłowacieć, molieti.
Jłowatość, molingumas.
Jłowy, molinis.
Iluczki[135], kiekytelys[136].

123 Ž. *Jeruzalemski* įtrp.
124 Prad. rašyti *jet*, bet ištaisyta.
125 Įtrp. *z*.
126 S. Ropel. *Jeżdżenie*, taip pat ne pagal abėcėlę.
127 Prad. rašyti *jez*, bet ištaisyta.
128 Galūnė parašyta neaiškiai, galbūt *waziojimas* (?)
129 Įtrp. *jej*.
130 Tais. iš *Jeziorka*.
131 Visas šis straipsnis įtrp.
132 Tais. iš *adatinikas*.
133 Tais. iš *Jgrzyska*.
134 Turbūt norėta parašyti *winkszniena*.
135 Tais. iš *Jluczki*.
136 Tais. iš *kiekytelis*.

Iluminacya,
Iluminat, žiburingas
Iluminista,
Iluminizm,
Iluminować,
Iluminowanie,
Ilza, iłza, ob. raca,
Im, jiems
Im. adver. jû.
Imać, gauti, imti.
Imaginacya, jisitiemimas[137], jisitiepimas. ob. fantazya, wyobrażenie.
Imaginacyinie,
Imaginacyiny,
Imaginalnie, ob. Imaginacyinie,
Imaginalny, Imaginaryiny, ob. urojony.
Imaginować, jisitiemti, jisitiepti.
Imanie,
Imaniec,
Imbier, imbieras. //
[I 445] Jmbryk,
Jmię, wardas.
Imienie, turtas.
Imieniny,
Imienica[138], imieniczka, wienwarde.
Imieniczy[139], wienwardis.
Imiennie,
Imiennik, wienpawardis.
Imienno, ob. imiennie.
Imienny,
Imiesłow,
Imiesłowowy
Imiono, ob. imię.
Imionodawca, imionotworca,
Imować, ob. imać
Imperator,
Imperatorski,
Impertynencya,
Impertynencki[140],
Impertinent[141],
Imperyał,
Imperyalny,
Imperyum,
Impet,
Impetycznie, //
[I 446] Impetyczny,
Impetyk,
Impressya, ob. wrażenie.
Impreza, ob. przedsięwzięcie.
Inaczej, kitejp.
Inaczyć,
Inąd, kitur, zkąd inąd, isz kûr kitur.
Inak, inaczej, kitejp, kitajp.
Inaki, ob. inakszy, kitokias.
Inakość, ob. kitokumas.
Inakszy, ob. inaki.
Inauguracya,
Incepta,
Incyza,
Indagacya,
Indagacyiny,
Indagator,
Indagować,
Inderak[142], užduralis.
Indermach, užpakalis numû.
Index[143], rodykle.
Indexowy, rodyklinis.
Indoeuropejski,
Indogermanski. //
[I 447] Jndostan
Indostanski
Inducye, ob. rozejm.

Indukcya,
Indukt, indukta ob. wprowadzenie, iwedybas.
Indult,
Industrya,
Indya,
Indycht,
Indychtowe ziele,
Indyczę, kałakutatis[144],
Indyczka, kałakute.
Indyczy, kałakutinis.
Indygenat
Indyiski, Indinis.
Indyk, kałakùtas.
Indywidualnie[145],
Indywidualność,
Indywidualny,
Indywiduum.
Indzie, Indziej, kitùr. ob. którędy[146].
Inędy, ob. indzie.
Infamia,
Infamis, //
[I 448] Infant, infantka,
Infanterya, ob. piechota,
Infeudacya
Infima,
Infirmarya, infirmerya,
Infirmarz,
Inflamacya, ob. zaognienie, zapalenie,
Inflantski, Libieszinis. Jnflanczyk, Libieszûs, Jnflanty, Libieszije,
Influencya, ob. wpływ
Informacya,
Informacyiny,
Informować, zainformować, poinformować.
Informować się,
Infuła, inpuła, Wiskupa képure.
Infułat, Inpułotas, kùrsaj sù wiskupo képuri miszès gał łajkyti.
Infułatowy, inpułotinis.
Infuzya,
Ingab,
Ingrosacya, ob. wpis, jiraszymas[147].
Ingrosator, jiraszytojas.
Ingrosować, wwodzić, wpisywać, jiraszyti. //
[I 449] Jnkarnat, inkarnatowy,
Inkaust, jûdyłas.
Inkaustowy, jûdylinis.
Inklinacya, ob. skłonność,
Inkluz, inkluza,
Inkluzowa[148] sztuka
Inkonsekwencya, ob. niekonsekwencya.
Inkorporacya ob. wcielenie.
Inkrustacya, sadzenie, wykładanie, nabijanie,
Inkwirent,
Inkwirować,

137 Ż. taisytas.
138 S. Ropel. *Imiennica.*
139 S. Ropel. *Imienniczy.*
140 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
141 S. Ropel. *Impertynent.*
142 Prad. rašyti *Inderaa [Inderaal?],* bet ištaisyta.
143 Prad. rašyti *Indek,* bet ištaisyta.
144 Tais. iš *kałakutatej.*
145 Prad. rašyti *Indi,* bet ištaisyta.
146 Tais. iš *kturędy.*
147 Prad. rašyti *jiraszi,* bet ištaisyta.
148 Tais. iš *Inkluzowy.*

Inkwirowanie,
Inkwizycya[149],
Inkwizycyiny[150],
Inkwizytor,
Inkwizytorski,
Innobarwny, kitbarwis.
Innogłosy, kitbalsis.
Innojęzyczny, kitlieżuwis, kitlijlis.
Innoistny, kitesis.
Innokształtny,
Innomyslnie, kitdumej.
Innomyslny, kitdumis. //
[I 450] Innoplemiennik, kitwejslis.
Inność, kitokumas. kitokybe.
Innostronny, kitszalis, kitsprendis.
Innowierca, kittikis.
Innowierstwo, kittikybe.
Innoziemiec, praszalejtis.
Inny, kitas.
Jnodochdnik[151], ob. jednochodnik.
Inokulacya, ob. szczepienie.
Insekt, ob. owod, gywis.
Inskrypcya, antraszùs. ob. nadzor, dozor.
Inspekcya, antwejza.
Inspekt, inspekta,
Inspektor, antwejzietojas
Inspektorski, antwejzietinis.
Inspektoryat, antwejzietuwe.
Inspiracya, ikwiepimas. ob. natchnienie,
Inspirować, ikwiepti, ob. natchnąć.
Instalacya, iwedybas. ob. wprowadzenie na urząd
Instalować, pakielti[152]
Instalowanie, pakielimas. ob. instalacya.
Instancya,
Instancyalny,
Instancyonować, instancyować, ob. przyczyniać się //
[I 451] Jnstrukcya,
Jstruktarz[153],
Instruktor,
Instrument, pabukle. ob. narzedze.
Instrumentalny,
Instygacya, ob. fołdrowanie,
Instygator,
Instygować,
Instigowanie[154].
Instynkt,
Instynktownie, Instynktownie,[155]
Instynktowy,
Institucya[156], padiejimas, jistatymas.
Instituować[157],
Insurekcya, ob. powstanie. ermadaris.
Insurgent, ob. powstaniec, ermadaris.
Inszość, ob. inność, ob. różność.
Inszy, inny, kitas.
Intencya. ob. chęc, mysl, zamiar.
Intendent,
Intendentura,
Intercyza,
Interdykt.
Interegnum.
Interes, rekałas. /
[I 452] Jnteresik, rekalelis.
Jnteresować,
Interesowanie,
Interesowany,
Interesownie,

Interesowność,
Intersowny[158],
Interesująco,
Interesujący,
Interjekcya, ob. wykrzyknik,
Intermach, ob indermach,
Internuncyusz,
Interpelacya,
Interpelować,
Interpelowanie.
Interpunkcya, ob. punktuacya, kropkowanie, spûgawimas.
Interogatorya[159], kłausinietuwe.
Intonacya,
Intonować, zaintonować.
Intrata,
Intratka,
Intratność,
Intratny, //
[I 453] Introdykcya. ob. wstęp.
Introligator,
Introligatornia,
Introligatorski,
Introligatorstwo,
Intromissya,
Intruz,
Intryga, kébeles.
Intrygancik, kébeliotojalis[160]
Intrygant, kébelietojas.
Intrygować, kébelioti[161].
Inwalida, łûszis.
Inwencya, pramone, ob. wynalezienie.
Inwentarski, newentorinis.
Inwentarz, newentoriûs.
Inwentować, zinwentować, sûraszyti.
Inwentowanie, inwentura, suraszymas, sąraszas.
Inwestytura,
Inżynier,
Inżynierski,
Inżynierstwo,
Inżynierya,
Jodła, egle.
Jodlinka, eglele.
Jodlowy, eglinis. //
[I 454] Jołdasz, bendras.
Jonak, ob. junak,
Jota, j. dewintoje rodbalse Grekonû abeciełoj'.
Jowiał, ob. Jowialista.
Jowialista, jûkdarys.
Jowialnie, jûkdarej.
Jowialność, jûkudarymas[162].
Jowialny, jûkdaringas.
Jowisz, Jowis, arba Jupiter[163],
Jowiszowy, Jowinis
Ipsylon, y, dwideszimtoje rodbalse Grekonû abeciełoj.

149 Ž. taisytas.
150 Ž. taisytas.
151 S. Ropel. *Inochodnik.*
152 Prad. rašyti *pakielima,* bet ištaisyta.
153 S. Ropel. *Instruktarz.*
154 S. Ropel. *Instygowanie.*
155 S. Ropel. vokabula *Instynktowie, Instynktowo.*
156 S. Ropel. *Instytucya.*
157 S. Ropel. *Instytuować.*
158 S. Ropel. *Interesowny.*
159 Tais. iš *Interogatorye.* S. Ropel. *Interogatorye.*
160 Tais. iš *kébelietojalis.*
161 Tais. iš *kébelieti.*
162 Įtrp. u.
163 Ž. galas taisytąs.

Ipsym, kwalczewotas winas.
Ipsylować[164], kwalczewoti wina.
Ircha, irka,
Irszany, zamszowy, irkinis.
Ironia[165],
Ironicznie,
Ironiczność,
Ironiczny,
Ironizować[166],
Irytacya,
Irytować, ob. draźnić
Irzeć, ob. spojrzeć, źwelgti, antźwelgti, iźwelgti
Iść, ejti. //
[I 455] Iscić, attiesti, arba attijsti.[167]
Iscie, potejsej[168].
Iscie, ejimas[169].
Isciec, tikrasis weldiejis.[170]
Iscizna,
Iscowy,
Iskać,
Iskierka, kibirksztele[171].
Iskra, kibirksztis.
Iskrawo, ob. iskrzysto, kibirksztingaj
Iskrawy, ob. iskrzący, kibirksztûis
Iskrobitny, kibirksztys dûdąs.
Iskrodmy, kibirkszpūtis
Iskrzący, iskrawy, iskrzysty, kibirksztingas, kibirksztûis
Iskrzenie, kibirksztawimas.
Iskrzyć, kibirksztûti.
Iskrzyć się, kibirksztûties.
Iskrzyk, menciùs akminies granatos.
Iskrzysto, kibirksztûtaj.
Iskrzysty, kibirksztingas, ob. iskrzący.
Ist, isty, tas pats.
Istliwy, galemas, ob. możebny.
Istnąc, istnieć, buti.
Istnie, essantingaj[172], essingaj. ob. istotnie. //
[I 456] Istniejący, essùs.
Istnienie, essybe
Istność, essybe., inumas,
Istny, butingas, essingas.
Isto, inaj.
Istoczyć,[173] ob. przeistoczyć.
Istota, essybe.
Istotnie, essuntingaj, essingaj.
Istotny, esuntingas, essingas.
Isty, ob. ist.
Jubilat,
Jubitier[174],
Jubilierski[175],
Jubilierstwo[176],
Jubileusz,
Jubileuszowy,
Jucha, juka,
Jucht, juchta, jukta.
Juchtować, juktawoti, juktinti.
Juchtowy, juktinis.
Jucznik, Krowiejas,
Juczny, kraunamas.
Juczyć, krauti, słûgûti. //
[I 457][177] Juczyciel, ganowas, pawaras
Juda, gimine Judos.
Judasz, Judosziùs.
Judaszowski, Judoszinis.
Judaszowy, Judoszinis.
Judza[178], Juda
Judzki, Judinis.
Judztwo, Judija.

Jugo, wilokas, Doktor Jugo[179], gydytojas wilokas. Doktor Jugo kogo leczy tego nie długo. Gydytojas jugo, ką gydo, tą neiłgaj, tegyda.

Juki, słûgaj.

Jukowy, ob. juczny.

Julep[180], ob. ulep.

Junacki, żalukinis.

Junactwo, załukumas.

Junaczyć, żalukûti.

Junak, żalukas.

Junakerya, żalukybe.

Junczyk, ob. Juniec.

Juniec, tekélis jautelis arba bujlelis.

Juno, Junona, Junone diewie, globieja łakunû.

Junpczyna[181], jupele.

Jupka ob. jupczyna.

Jur, erżingas. /

[I 458] Jurga, Jurgis.

Jurgielt, metû ałga

Jurgeltnik[182], algocziûs.

Jurgeltnik, jurgeltowy,[183] ałgoczynis.

Jurliwie, erźingaj.

Jurnie ob. jurliwie.

Jurność, erżingumas

Jurny, erźingas.

Jurydyczny, tiesinis, ob. prawniczy, prawny.

Jurydyka, ob.[184] roki.

Jurysdykcya, sudas. Jurysdykcya[185] duchowna i swiecka, sudas dwasiszkas ir ukiszkas.

Jurista[186], tiesażinis, arba tiesardis[187] arba tejsrodis.

Juristowski, teisrodinis.

Juristowstwo, tiesąrodimas.

Jurzyć się, pykti, ruźti[188].

Juszka[189], jukiale,

[164] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Ipsymować* (sic!) čia pateiktas prie *Ipsym.*

[165] Ši bei keturios tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

[166] Prad. rašyti *Ironic*, bet ištaisyta.

[167] Tekstas *attiesti, arba attijsti* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

[168] Ž. *potejsej* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

[169] Ž. *ejimas* prir. vėliau tamsesniu rašalu.

[170] Tekstas *tikrasis weldiejis* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

[171] Tais. iš *kibirksztis*.

[172] Ž. taisytas.

[173] Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.

[174] S. Ropel. *Jubiler*.

[175] S. Ropel. *Jubilerski*.

[176] S. Ropel. *Jubilerstwo*.

[177] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *19* — tai lanko numeris.

[178] S. Ropel. tokios vokabulos nėra. Galbūt S. Dauk. netiksliai perskaitė čia esančią S. Ropel. vokabulą *Judea* (?)

[179] Tais. iš *jugo*.

[180] Prad. rašyti *Julel*, bet ištaisyta.

[181] Įtrp. *p*; S. Ropel. *Jupczyna*.

[182] S. Ropel. *Jurgieltnik*.

[183] S. Ropel. vokabula *Jurgieltny, Jurgieltowy*.

[184] Prad. rašyti *ro*, bet ištaisyta į *ob*.

[185] Tais. iš *Jurisdykcya*.

[186] Ši bei dvi tolesnės vokabulos S. Ropel. prasideda *Jury-*.

[187] Ž. taisytas. Turbūt norėta parašyti *tiesarodis*.

[188] Prad. rašyti *d*, bet ištaisyta.

[189] Tais. iš *Jusznie*.

Jusznie, juszno, sùlingaj. ob. soczysto
Juszność, sùlingumas.
Juszny, sùlingas. ob. soczysti[190].
Juszyć się, ob. krwawić. ob. rozjuszyć[191].
Juszyca, ob. juszka
Juszysty, kraujingas.
Jutro, ryta.
Jutrzejszy, rytinis. //
[I 459] Jutrzenka, auszra.
Jutrzenny, auszrinis.
Jutrznia, rytmetine.
Już, jeau.
Jużci, jeaugi.
Jwa, ijwa,
Jwina, ijwiena.
Jwowy, ijwinis.
Iź, iog.
Iże[192] ob. iż.
Iźey[193], ob. żeby. ob. aby.
Iza[194] izali, izaliż, ar, argi.
Izajoszùs[195], pranaszas, arba prajowas.
Izba, troba, seklyczia, griniczia.
Iżby, ob. iż.
Izdebka, trobale.
Izdebny, trobinis.
Izop,
Izopek,
Izopowy,
Iżowka, ob. jeżowka.
Izrael. Izraelùs. Lud Izraelski, żmones Jzraelaus, arba Izraelitaj.
Izraelczy, Izraelita. //
[I 460] Izraelitka, Izraelite.
Izraelski, Izraelinis. //

[I 461] K.

K, skrócenie ku, n. K'nam, k'tobie, musup, arba musop, tawiesp.
Kabacik, kobotelis. serdokéliś, sermiegéle.
Kabak, karczema.
Kabała,
Kabalicki,
Kabalista,
Kabalistowski,
Kabalistyczny, kabalny.
Kabałować,
Kabanina, ob. chabanina,
Kabłączasty, kabłączysty, łankinûtas[1].
Kąbłączek[2], łankélis.
Kabłąk, kabłuk, łankas, arba łąkas.
Kabłąkowato, łankotaj, arba łąkotaj
Kabłąkowaty, łankotas, arba łąkotas.
Kabłuk, ob. kabłąk.
Kabryol. teredejka, ratelej.
Kabryolet, teredejkele, ratytelej.
Kabza, ob. kapsa.
Kacerka, atskałunie.
Kacermistrz, atskałunas.
Kacerny, kacerski, atskalinis. //
[I 462] Kachel, kachlany, kaflowy.
Kachna, ob. Kasia.
Kacik, pùsbudelis.
Kącik, kampelis, kértele.
Kącisto, kértietaj.
Kącisty, kertietas
Kaczę, pylitis arba antytis arba ąntytis. untytis[3]
Kaczeczka, pylele. antele, untele[4].

Kaczka, pyle, antis arba ąntis, untis[5].
Kaczkowaty, pylokas[6], antokas.
Kaczkowy, pylinis, antinis, untinis[7].
Karczmarz[8], karczeminykas.
Kacznik, pylynos[9] arba antynos[10], arba untiniczia[11].
Kaczołowstwo, antiû, arba pylû medziokle.
Kaczor, pylinas, antinas, untinas[12].
Kaczorek, antinelis, pylinelis, pylinajtis. untinelis[13]
Kaczorowy, antinis, arba pylinis, untinis[14].
Kądel, ob. kundel.
Kadecki[15], Kadetinis. Koszary kadeckie, kazarmas kadetines.
Kadet.
Kadencya[16], łajkas sudû, kùremi prowas sudij.
Kadencyiny,
Kadera, ob. Katera.
Kadka, kadz, inda. //
[I 463] Kadłub, gužis.
Kadryl[17], kadrylùs, tonciùs.
Kaducznie, welniszkaj.
Kadacznik, Kadukinykas tas, kùrsaj igaun tiewiszkę kadukinę.
Kaduczny, turis pûlemûję ligą.
Kaduk, walsciùs arba tiewiszké neturinti weldiemio; antrą atweji źenklen pûlemûję ligą.
Kadukowy, kadukinis.
Kady, Kadi, wadinas Turkû sude, arba tejsdarys.
Kadz, inda
Kadzenie, smilkymas.
Kadzić, smilkyti.
Kadziciel, smilkitojas.
Kadzidlarz, kadziedlnia, kadzidlnica, kadzidlnik, ob. kadzielnica.
Kadzidlnik, smiłkalinykas arba kodylinykas[18], kùrsaj padûd, smiłkałus.
Kadzidło, smiłkałas, arba kodyła.
Kadzidłonosny, smiłkałus dûdąs.

190 S. Ropel. *Soczysty.*
191 Buvo parašyta su *ż*, bet taškas virš raidės nubrauktas.
192 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, Ž. *Iże* čia pateiktas prie *Iż.*
193 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, Ž. *Iżey* čia taip pat pateiktas prie *Iż.*
194 Ž. taisytas.
195 S. Ropel. *Izajasz.*
1 Ž. taisytas.
2 S. Ropel. *Kabłączek.*
3 Ž. *untytis* prir. vėliau.
4 Ž. *untele* prir. vėliau.
5 Ž. *untis* prir. vėliau.
6 Prad. rašyti *pyli*, bet ištaisyta.
7 Ž. *untinis* prir. vėliau.
8 S. Ropel. straipsnis *Kaczmarz, a, ob. Karczmarz.*
9 Tais. iš *pylinos.*
10 Tais. iš *antinos.*
11 Ž.-iai *arba untiniczia* prir. vėliau.
12 Ž. *untinas* prir. vėliau.
13 Ž. *untinelis* prir. vėliau.
14 Ž. *untinis* prir. vėliau.
15 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
16 Ši bei dvi tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
17 Buvo parašyta su *ł*, bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
18 Tais. iš *kodilinykas.*

Kadzidłowy, smilkalinis.
Kądziel, kůdelis. Kądziel nawijać, kůdeli rijsti arba riesti.
Kądzielnica, smilkytuwe.
Kądzielniczka, ob. prządka.
Kądzielny, kůdelinis.
Kadzilny, ob. kadzidlny. //
[I 464] Kafar, meszka, sù kùri szpuntolus wara i źiamę.
Kafarnik, dajlide łajwû.
Kafarowy, meszkinis.
Kafel, kokle.
Kaffenhauz[19], ob. kawiarnia.
Kaffenhauznik, kawinykas.
Kaffenhauzowy, ob. kawiarniany.
Kafla, ob. kafel.
Kaflany, koklinis.
Kaftan, sermiega, koptonas.
Kaftanik, sermiegéle, koptonelis.
Kafowy[20], ob. kawowy.
Kaganek, żibintorelùs.
Kaganiec, żibintoriùs,
Kaganiec, apinasris arba apnasris.[21]
Kagancowy[22], żibintorinis.
Kanał[23], didzgriowis, kanałas.
Kanalny[24], didzgriowinis.
Kajać się, graudinties, gajlieties,
Kajdaniarz, kalinys, kùrsaj yra apkałtas manelejs.
Kajdany, manelej.
Kaik, ob. Czajka.
Kaimita, Kaimienaj, kaimo wajkaj.
Kaimowski, kaiminis.
Kakać, szikti, kakoti. //
[I 465] Kakao,
Kąkol, kûkalis, kûkùlis.
Kąkoliec, skąkoleć, kąkolić się, skąkolić się. apsigérti, girtauti.
Kąkolik,
Kąkolisty, kûkalûti, kûkùlûti., kûkalingas, kûkùlingas[25].
Kąkolnica,
Kąkolnik, kérsztinykas. ob. Kąkolosiewca.
3 Kąkolowaty
2 Kąkolosiewca, ob. Kąkolnik.
1 Kąkolny, kûkalinis, kûkolinis.
Kąkolowy, ob. kąkolny.
Kał, bùrgąti pelké, arb dumbłas.
Kalać, sùtepti, murioti, bjaurioti, purwinti[26]. Grzech kała duszę, nûdieme sùtep duszę, sùbjaurio duszę.
Kalafior, karafioł, kopustû-źiedaj. arba kopustżiedis.
Kalafonia,
Kałamajka, wilnine drobe.
Kałamajkowy, wilninis.
Kałamarka, ob. Czernica.
Kalamarz, jûdiniczia.
Kalander, ob. dzierlatka.
Kalandra, ob. fołusz, magiel.
Kalanie, skalanie, sùtepimas, sùbjauriojimas, sùpùrwinimas.[27]
Kalarapa, kalarepa, Siamos-kopustas. //
[I 466] Kałauz, wadowas.
Kałauzować, kałauzować komu wadowù buti kam.
Kalcedon, ob. Chalcedon.
Kalcynacya, kalkinimas.
Kalcynować, kalkinti.
Kalcynować się, sùsikalkinti.
Kaldeszan, kalteszan, winine sriuba szałta.

Kałdon, kałdun, pl. kałduny, piłwocziùs[28].

Kałduniasty, piłwotas.

Kałdunowy[29], piłwotinis.

Kalectwo, łûszumas.

Kaleczyć[30], łûszinti.

Kaleczny, łûszas.

Kaleczeć, łûszti.

Kaleka, łûszis.

Kaleki, łûszingas.

Kalendarz, kalendorius, łajkrodis.

Kalendarznik, kalendorinykas, łajkrodzioraszytojas.

Kalendarzowy, kalendorinis.

Kalendarzyk, kalendorelûs.

Kalendra, kalendrować, ob. kalandra, kalandrować.

Kalenica,

Kaleta, kolyta.

Kaletnik, kolitinykas. //

[I 467] Kaliber., miera widouje ginklû,

Kalibrować, mierûti widuri ginkłû.

Kalibrinis[31], wienos mieros.

Kaliczyć, kalika, ob. kaleczyc, kaleka.

Kalif, kalipas[32], arba wieszpats-Arabû.

Kalifat, kalipatije arba walstybe Kalipo.

Kaligraf, mokitojas razymo[33].

Kaligrafia, moksłas raszymo.

Kaligraficznie, mokslej raszyti.

Kaligraficzny, mokslej raszytas.

Kalikancista, kalikować, ob. kalkancista.

Kalina, putinas, arba putelis.

Kalinowy, putelinis

Kalisko, pelkynas[34].

Kalisty, pelkingas, pelkietas.

Kałkan,

Kalkancista,

Kalkować,

Kalkowanie,

Kałkuł, skajtlùs, lykawimas.

Kalkucya[35], skrubinimas. Życ z kalkulacyą, gywenti skrubinej.

Kalkulant, skrubintojas.

Kalkulować, skajtyti[36], lykûti.

Kałkus, szarmas. //

[I 468] Kałmucki, Kałmukinis, ąksztakinis, anksztakinis.

[19] Antroji *I* įtrp.

[20] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[21] Visas šis straipsnis įtrp.

[22] S. Ropel. *Kagańcowy*, taip pat ne pagal abėcėlę.

[23] S. Ropel. *Kahał.* S. Dauk. galėjo neįžiūrėti silpnai čia atsispaudusio horizontalaus raidės *H* brūkšnelio ir perskaityti kaip *N*.

[24] S. Ropel. *Kahalny;* prad. rašyti *Kal* (t.y. turbūt *Kah*, nes *l* kilpa gali būti pirmasis raidės *h* dėmuo), bet ištaisyta.

[25] Ž-iai *kûkalingas, kùkùlingas* prir.

[26] Ž-iai *bjaurioti, purwinti* įtrp.

[27] Visas šis straipsnis įtrp.

[28] Prad. rašyti *b*, bet ištaisyta.

[29] Įtrp. *ł*.

[30] S. Ropel. prieš šią vokabulą iš eilės eina vokabulos *Kaleczéć, Kaleczny*.

[31] S. Ropel. *Kalibrowy*.

[32] Tais. iš *kalifas*.

[33] Tais. iš *ražimo*. Turbūt norėta parašyti *raszymo*.

[34] Tais. iš *pelkinas*.

[35] S. Ropel. *Kalkulacya*.

[36] Ž. pradžia taisyta.

Kałmuk, Kałmukas, ąksztakys.
Kalmus, ob. Tatarskie ziele.
Kalnica
Kałność, pelkietumas.
Kałny, pelkinis.
Kalofonia, ob. Kolofonia,
Kałuża, kłanas.
Kałużany, kałuziany, kałużny, kłaninis.
Kałużowaty, kłanûtas.
Kałużysko, kłanunas.
Kałużysty, kłaningas.
Kalwakata, ob. kawalkata.
Kalwarya, Kalwarija.
Kalwin, Kalwinas.
Kalwinić się, i Kalwiną iszwirsti.
Kalwinski, kalwininis.
Kalwinstwo, kalwinybe.
Kamasze, aukles.
Kambialny, ob. wekslarski, kietinis, parkietinis parmajninis.
Kambierstwo[37], ob. wexlarstwo.
Kambierya, ob. wexlarski dom.
Kambierz, ob. wexlarz.
Kamcha, plysùs. //
[I 469] Kameduł, Kameduła, Kamenduły, Kamendulis,
Kamendulski[38], Kamendulinis.
Kamelor, wożkû płaukû drobe, barakanas
Kamelorowy, woźkupłaukinis.
Kamena, Diewie kitejp Muza wadinas.
Kamera,
Kameralny
Kamerarz, ob. Kameryer.
Kamerdyner,
Kamerdynerski,
Kamerdynerstwo,
Kameryer, ob. Kamerarz.
Kameryzować, brangejs akminelejs iszdieloti.
Kameryzowanie,[39]
Kanfora[40], kumparas.
Kanforować, kumparûti.
Kanforowany, kumparûtas.
Kanforowy, kumparinis.
Kamieć, skamiec, ob. skamienieć.
Kamien, akmû,
Kamieniarczyk, akminkalelis.
Kamieniarka, akminkale.
Kamieniarnia, akminiczia.
Kamieniarski,
Kamieniarstwo. //
[I 470] Kamieniarz, akminkalis. ob. Kamiennik.
Kamieniasty[41], akminûtas[42].
Kamienić i akmini pawirsti
Kaminiczia[43], akmininej arba plytinej[44] numas[45].
Kamienistość, akminybe, akminumas[46].
Kamienisty, akminingas.
Kamieniomiotny[47], akminmetis.
Kamieniotworny, akminidûdąs.
Kamienniczy, akmininis.
Kamiennik, akminkalis.
Kamienny, akmininis.
Kamienować, ob. kamionować.
Kamionka, krosnis.
Kamionoczynny, i akmini wirstùs.
Kamionować, akminimis użmuszti.
Kamionowanie, akminimis muszimas.
Kamionownik, akmînmuszis.

Kamizela, komzûle.
Kamzelka[48], komzûlele.
Kamlot, komlotas.
Kamlotowy, komlotinis.
Kampana, ob. dzwon.
Kampania, karęs żygiawimas.
Kampament, abażas, arba taboriûs[49].
Kampust, kupīs[50] pienas. //
[I 471] Kamractwo[51], bendryba.
Kamrat, bendras.
Kamiczkowaty[52], akminûtas.
Kamyk, akminelis.
Kamzans, ob. nadedrzwie,
Kanąć, spakcioti, łaszieti.
Kanafarka, Kanaporka.
Kanafarski, kanaporinis
Kanafarz, Kanaporiûs.
Kanak,
Kanał, didzgriowis, arba upis kasta.
Kanalia, kanalija.
Kanalik, didzgrowelis[53].
Kanałowy, didzgriowinis.
Kanapa, kanapa, minksztsûlis.
Kanapka, kanapele.
Kanapowy, kanapinis.
Kanar, sukrûs kanarinis, arba sukrûs Karaliszkas.
Kanikula, szunźwajzdie,. W czasie kanikuly, besant szunzwajźdej.
Kanikularne dni, szundienes.
Kaniuk.
Kanka[54], kamionka
Kanon, Bażniczios jistatymas[55]. //
[I 472] Kanonada, puszkû griowimas.
Kanonia, Kanaunykija.
Kanonicki, Kanaunykinis. ob. Kanoniczy.
Kanonicznie, kanaunykiszkaj. szwętaj.
Kanonier, puszkoriûs.
Kanonierski, puszkorinis.
Kanonierstwo, mokslûs iź puszkû łajdimo, arba szaudymo.
Kanonik, kanaunikas.
Kanonista, Kanonista, źinowas bażniczios jistatymû.
Kanonizacya, ob. Kanonizowanie.
Kanonizować,
Kanonny, ob. kanoniczny,
Kampust[56], ob. kampust.

37 Prad. rašyti *W*, bet ištaisyta.

38 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o čia S. Dauk. turbūt nusižiūrėjo ž. *Kamedulski*, S. Ropel. esantį straipsnyje *Kamedul*.

39 Ši vokabula įtrp.

40 Šio ir dar trijų ž-ių šaknis *Kanfor* S. Ropel. yra su *m* — *Kamfor*.

41 Antroji *a* įtrp.

42 Tais. iš *akminingas*.

43 S. Ropel. *Kamienica*.

44 Tais. iš *plitinej*.

45 Galbūt norėta parašyti *akmininis arba plytinis numas* (?)

46 Prad. rašyti *akmini*, bet ištaisyta.

47 Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

48 S. Ropel. *Kamizelka*.

49 Prad. rašyti *tabr*, bet ištaisyta.

50 Tais. iš *kupęs*.

51 Įtrp. *m*.

52 S. Ropel. *Kamyczkowaty*.

53 Turbūt norėta parašyti *didzgriowelis*.

54 Prad. rašyti *Kam*, bet ištaisyta.

55 Prad. rašyti *jistati*, bet ištaisyta.

56 S. Ropel. *Kanpust*.

Kant, kérte, kampas, briauna,
Kantar, swarumas 75 swarû.
Kantaryda,
Kantonista[57], paskirtasis ant karęs.
Kantonować, i rekrutus arba liepius gaudyti.
Kantor, gijdotojas.
Kantor, kantor, kantory[58] należą do Narodû.
Kantorek[59], pastalcziùs.
Kantorwać[60], giedoti, arba gijdoti
Kantorowy[61], giesminis[62].
Kantorski, ob. kantorowy. //
[I 473] Kantorstwo
Kantować się. kantieties.
Kantowka, fuzya, rouła kantine.
Kantyczki, konteczkas.
Kanwa,
Kanzon, giesme.
Kap, jak kaple spadają, spag, spag.
Kapa, kapa.
Kapać, spagczioti.
Kąpać, maudyti.
Kapak,
Kapalka, ob. serwatka.
Kapalny, łasząs.
Kapanie, łasziejimas.
Kąpanie, maudimos.
Kapanina, łaszunie.
Kapanka, ob. Niecka.
Kapany, ilijinis.
Kąpany ob. kąpać.
Kapar, kaparek,
Kaparowy[63],
Kapcan, nuwargielis
Kapcaniec, nuwargti.
Kapcie, ob. łapcie.
Kapcon, ob. kapcan. //
[I 474] Kapciuch[64], kapczuk,
Kapeczka, ob. kapka,
Kapela, kapelija, arba draugie smujka.
Kapelan, kepelonis.
Kapelania[65], kapelanija.
Kapełański, kapeloninis.
Kapełanstwo, kapelonyste.
Kapelmejster, kapelmistrz, kapelmejstrùs.
Kapelowanie, kapelonijimas.
Kapelusik, brilelùs.
Kapelusina, brilukas.
Kapelusisko, brilaus-pałakas.
Kapelusz, brilùs.
Kapelusznictwo, brilinimas.
Kapeluszniczy, brilinis.
Kapelusznik[66], brilinikas
Kapeluszowy, brilinis.
Kaper, ob. rozbojnik.
Kapica, kopturas[67].
Kapicznik, kopturnikas[68].
Kapię, ob. kapać.
Kąpie, ob. kumpis[69].
Kapieć, ob. niszczeć, marniec.
Kąpiel, ‹płu› maudykła.
Kąpiołka, maudyklele. //
[I 475] Kapitał, summa,
Kapitalik, sumele.
Kapitalista[70], piningûtas. piningûcziùs[71].
Kapitalnie,
Kapitalny,
Kapitan, Kapitonas.
Kapitanski, kapitoninis.
Kapitanstwo, kapitonija.
Kapitel,

Kapitol,
Kapitolski,
Kapituła, kapītùła.
Kapitulacya, warunkaj pasidawimo[72].
Kapilutarz[73], wieta, kùrioj' sùsirenk wyresnybe zokanikû.
Kapitulny,
Kapitulować,
Kapka, kapla, kapeczka, kropla, spagas, łaszas.
Kapłan, kunegas.
Kaplanica, kapłanka, kapłankea[74], kunegé.
Kapłanowy, kuneginis.
Kapłanski, ob. kapłanowy,
Kapłanstwo, kunegyste.
Kaplica, kopliczia.
Kapliczka, kopliczele. //
[I 476] Kapliczny, kopliczinis.
Kapłon, kapłón, gajdys rómitasis.
Kpłónek[75], iszromitasis gajdelis.
Kapłóni, gajdinis.
Kapłonić, romyti gajdi.
Kapnąc, spagczioti, łaszieti. ob. kapać.
Kapnik, kopturinykas, pakutnykas sù kopturù apsimowęs.
Kapota, kobotas, sermiega.
Kapotka, kobotelis, sermiegéle.
Kapral, kaploriùs deszimtinykas karejwiû[76].
Kapralski, kaplorinis.
Kapralstwo, kaplorija.
Kaprowy, ôźinas. Oczy kaprowe, wôźines akys.
Kapryol, ob. kabryol.
Kaprisik[77], nirtulelis.

Kaprys[78], nirtulys.
Kaprysić, nīrsti.
Kaprysić się, nirtinties.
Kaprysnie, nirtulingaj.[79]
2 Kaprysnyk[80], nirtulys.
1 Kaprysnica[81], nirtule.
Kaprysność, nirtumas.
Kaprysny, nīrstùs.
Kapsa, kapza[82], kaszele, kiszene.
Kapson, kapsonieć, ob. Kapcan, kapcaniec. //
[I 477] Kapszczyzna, mokesnis nu

[57] Pirmoji *n* įtrp.
[58] Ž. galas taisytas.
[59] Galbūt taisyta iš *Kantorak* (?)
[60] S. Ropel. *Kantorować.*
[61] Įtrp. *n.*
[62] Ž. galas taisytas.
[63] Ž. taisytas.
[64] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[65] Tais. iš *Kapelanija.*
[66] Tais. iš *Kapeluszek.*
[67] Tais. iš *kapturas.*
[68] Tais. iš *kapturnikas.*
[69] Ž. taisytas.
[70] Tais. iš. *Kapitalysta.*
[71] Ž. *piningûcziùs* prir. vėliau.
[72] Tais. iš *pasidawimas.*
[73] S. Ropel. *Kapitularz.*
[74] Ž. galas labai neaiškus.
[75] S. Ropel. *Kapłónek.*
[76] Ž. taisytas.
[77] S. Ropel. *Kaprysik.*
[78] Ši bei dvi tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
[79] Visas šis straipsnis įtrp.
[80] Tais. iš *Kaprisnyk.*
[81] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[82] Prad. rašyti *kp,* bet ištaisyta.

gierimû, arba[83] gerklines.
Kaptacya, paprakawimas. kûkûlawimas.
Kaptować, paprakauti, kûkûlûti.
Kaptur, kopturas, arba[84] gałwocziûs
Kapturek, kopturelis.
Kapturać[85], ob. kapturzyć,
Kapturkowaty, kopturûtas.
Kapturnik, kopturinykas, arba gałwoczinykas.
Katurowy[86], gałwoczinis.
Kapturowaty[87], gawocziûtas[88].
Kapturzyc, gałwocziu antmauti.
Kaptiwus[89], ob. łapany.
Kapucyn, Kapucynas Zokanykas.
Kapucinski[90], kupucinis[91].
Kapuscianik
Kapusciany, kopustinis.
Kapuscic się, kopustinties[92].
Kapuscisko[93], kopustynas.
Kapusniak, kopustinis szautas,
Kapusta, kopusta[94]
Kapustnica, wejsle grusziû.
Kapustnik, ob. kopuścisko.
Kapustny, kopustinis.
Kabza[95], ob. kapsa.
Kara, korone. //
[I 478] Kara, gardinykaj rataj.
Karabela, karda.
Karabin, muszkieta, arba szaudykle.
Karabinek, muszkietele.
Karabinier, muszkietinykas[96], szaudiejas.
Karabinierski, muszkietinis.
Karabinowy, ob. Karabinierski.
Karać, karoti, korawoti.

Karacena, żwinines szarwas.
Karacennik, szarwinykas.
Karaczan
Karafioł, ob. kalafior.
Karaim, Karaimas.
Karaimowe, Karaimene, mokésnis Karaimû.
Karaimski, Karaiminis.
Karater[97], ob. charakter.
Karalny, karotinas, arba korawotinas.
Karanie, karoimas, arba korawoimas.
Karany, karotas[98], korawotas.
Karas, karasek, arosûs, karosûs, aroselis, karoselis.
Karat, swarumas keturiu mieżio grudû, karatas.
Karatowy, karatinis.
Karawan, prawodijimas nabasztikû.
Karawana, daugybe weżimû wiename buriej' waziûjencziû, karawana.
Karawaniarz, karawanykas. //
[I 479] Karawanseraj, karawanos gaspada.
Karawara, kwietkiniczia,
Karazya, géląbie stora arba kiłta, karazija
Karazowy[99], karazinis.[100]
Karb, rentinys, brieżys
Karbacz, ob. korbacz.
Karbarya,
Karbarz, ženklintojas, brieziejas
Karbieniec,
Karbona, karbonka.
Karbować, brieżti.

Karbowanie, brieżimas, żenklinimas.
Karbowany, brajżytas.
Karcownica[101],
Karbownik, żenklintojas.
Karbowy, brieżinis.
Karbunkuł, iskrzyk.
Karciany, kartinis.
Karciarz, kartinikas.
Karcić, medawodinti.
Karcz, kiere. kieras.
Karczek, sprandelis.
Karczemka, potinyczele.
Karczemnie, potiniczingaj[102].
Karczemnik, potiniczinykas[103].
Karczemny, potiniczinis.
Karczma, potiniczia arba karczema. //
[I 480] Karczmarski[104], potinyczinykinis.
Karczmarstwo, amatas karczeminiko.
Karczmarz, potinyczinykas.
Karczmarzyć, potinyczauti,
Karmina[105], potinyczale, karczimale.
Karczochowy
Karczować, kierus swarstyti.
Karczowanie, kierû swarstymas.
Karczowisko, plieszimas.
Karczowisty, kélmûtas.
Karczownik, kieriû[106] plieszięjas ara[107] swarstytojas.
Karczunek, ob. karczowanie.
Karczystość, skéterùmas.
Karczysty, skéteringas.
Karda
Kardabenedykta
Kardynał, kardînołas.
Kardynalne[108], ob. zasadniczy,
Kardynalski, kardînolinis.
Kardynalstwo, kadinolyste[109].
Karieciany[110], karietinis[111], arba połubinis.
Kariecisko[112], karietale. połubalis
Kares, ob. pieszczota.
Karesować, karesować się, piescić,

[83] Ž. *arba* įtrp.
[84] Ž. *arba* įtrp.
[85] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[86] S. Ropel. *Kapturowy.*
[87] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[88] Turbūt norėta parašyti *gałwocziûtas.*
[89] S. Ropel. *Kaptywus.*
[90] S. Ropel. *Kapucyński.*
[91] Gałbūt norėta parašyti *kapucinis* ar net *kapucyninis* (?)
[92] Ž. galas taisytas.
[93] Tais. iš *Kopuscisko.*
[94] Viena ž-io galo raidė nuskusta.
[95] S. Ropel. *Kapza.*
[96] Prad. rašyti *muszkietini,* bet ištaisyta.
[97] S. Ropel. *Karakter.*
[98] Tais. iš *karatas.*
[99] S. Ropel. *Karazyowy.*
[100] Visas šis straipsnis įtrp.
[101] S. Ropel. *Karbownica.*
[102] Tais. iš *potiningaj.*
[103] Tais. iš *potinyczinykas.*
[104] Pirmoji *r* įtrp.
[105] S. Ropel. *Karczmina.*
[106] Tais. iš *keriû.*
[107] Turbūt norėta parašyti *arba.*
[108] S. Ropel. *Kardynalny.*
[109] Turbūt norėta parašyti *kardinolyste.*
[110] Įtrp. *ie,* S. Ropel. *Kareciany.*
[111] Įtrp. *ie.*
[112] S. Ropel. *Karecisko.*

piescić się.
Kareta, rareta[113], połubis. //
[I 481][114] Karetka, połubelis.
Kark, sprandas.
Karkołomca, sprandłaużys
Karkowy, sprandinis.
Karlę, karlelis.
Karleć, nuskursti.
Karlica, karle, karliczka, karlytele.
Karlik, karzeł, karła.
Karłowaciec, nuskursti.
Karłowaty, nuskùrdęs.
Karm, ob. karmia[115].
Karmazyn[116], karmazinas.
2 Karmazynowy, karmazinis.
1 Karmazynek,
Karmelek,
Karmelicki[117], Karmelytinis.
Karmelita, Karmalita zokanykas.
Karmelitanka[118], Karmelitonka.
Karmelitanski[119], Karmelytinis[120].
Karmia[121], karm, paszaras. penas, majsta.
Karmić, szerti, penieti. majtinti.
Karmiciel, szieriejas, penietojas, majtintojas.
Karmicielka, penietoja, majtintoja, szierieja.
Karmienie[122], peniejimas.
Karmin, barwa, karminas.
Karmiony, penietas.[123]
Karminowy[124], karmininis. //
[I 482] Karmnik, twartas, kałada, penietuwe.
Karmość[125], peniejimość[126], bariojimos.
Karmny, penąs, penietinis, penietas.

Karnawał, użgawienes.
Karnie, drausmej.
Karnik, draudiejas.
Karno, ob. Karnie.
Karność drausme,
Karny, drausmùs.
Karo, barwa kartû, kurę waden bugnajs.
Karoca, ob. kareta.
Karosiwy[127], żergsztas.
Karować, isztraukti medzius isz wundens.
Karowanie, isztraukimas medziû isz wundens.
Karownik, co drzewa z wody wyciąga.
Karp, karpis żuwis.
Karpa, szijksztas upiej' gulis.
Karpiętny[128], szijksztûtas.
Karpi, karpinis.
Karpić, ob.[129] kawęczeć[130]
Karpię, karpelis.
Karpiel,
Karpiołosos, karpłaszisis[131].
Karpiowka
Karpiowy, karpinis.
Karpowaty, ob. karpętny[132], //
[I 483] Karta, łaksztas.
Kartacz, karteczius.
Kartaczowy, karteczinis.
Kartan
Kartanna[133], didcloja puszka.
Karteczka, kartele[134],
Karta[135], karta, lubić[136] grać w karty, miegti kartomis żajsti.
Kartel,
Kartka, szmotelis popieriaus.
Kartofel, bulbe.

Kartoflany, bulbinis.
Katoflarka[137], didele walgytoja bulbiû.
Katoflarz[138], didelis walgytojas bulbiû.
Karton, kartonas.
Kartonowy, kartoninis.
Kartować, kartas[139] miszyti.
Kartowanie, kartû miszymas.
Kartowniczka[140], kartinyké.
Kartownik, kartinykas.
Kartun, kartunas.
Kartunowy, kartuninis.
Kartuz, kartuzas, zokanykas.
Kartuzya, Kartuze, zokanyke.
Kartuzyanin, ob. Kartuz
Kartuzyanka ob. Kartuzya.
Kartuzyanski[141], kartuzinis. //
[I 484] Karuk, kleje,
Karw, jautis tinginys.
Karwasz,
Karwatka,
Karwi, jautinis
Karwia, Sykomora medis.
Karyolka, teredejka.
Karystya, ob. niedostatek.
Karzeł, neiszaugûnis.
Kasa, ob. kassa.
Kasać się, smejgties.
Kąsać, kąsti.
Kasacya, pakasawoimas.
Kasacyiny, kasawointesis.
Kąsający, kądąs.
Kąsanie, kądymas.
Kąsawość, kądumas.
Kąsawy, kądąs., ob. gryzliwy.
Kąseczek, kûsnelis.
Kąsek, kûsnelis.
Kaskada, ob.[142] wodospad,
Kaskarylla,
Kaskatella,

[113] Galbūt norėta parašyti *kareta* ar net *karieta* (??)

[114] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *20* — tai lanko numeris.

[115] S. Ropel. *Karmia.*

[116] S. Ropel. *Karmazyn.*

[117] S. Ropel. *Karmelicki.*

[118] Buvo parašyta su *ł*, bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.

[119] S. Ropel. *Karmelitański.*

[120] Prad. rašyti *Karmeli*, bet ištaisyta.

[121] S. Ropel. *Karmia.*

[122] S. Ropel. *Karmienie.*

[123] Visas šis straipsnis įtrp.

[124] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, turbūt S. Dauk. čia bus neįskaitęs iš karto S. Ropel. *Karmiony.*

[125] S. Ropel. *Karmność.*

[126] Turbūt norėta parašyti *peniejimos.*

[127] Tais. iš *Karosiwi.*

[128] S. Ropel. *Karpętny.*

[129] Įtrp. *ob.*

[130] Tais. iš *kawęczyć.*

[131] Turbūt norėta parašyti *karpłaszīszis.*

[132] Tais. iš *karpiętny.*

[133] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Kartanna* čia pateiktas prie vokabulos *Kartan.*

[134] Ž. taisytas.

[135] Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o ž. *Karta* čia pateiktas prie *Karteczka.*

[136] Pradėta rašyti *g*, bet nuskusta.

[137] S. Ropel. *Kartoflarka.*

[138] S. Ropel. *Kartoflarz.*

[139] Pradėta rašyti *kartaj*, bet ištaisyta.

[140] Įtrp. *r.*

[141] Tais. iš *Kartuzinski.*

[142] Įtrp. *ob.*

Kasować, kasawoti.
Kasowanie, kasawoimas.
Kassa, Kassa.
Kasowy[143], kasinis. //
[I 485] Kassya, kasa.
Kasyer, kasieriûs.
Kasyerski, kasierinis.
Kasyerstwo, kasieryste.
Kastel, pile,
Kastor, ob. bobr.
Kastorowy, webrinis.
Kastrat, iszromitinis.
Kastrować, romyti. ob. trzebić, klesnić, skopic
Kasyno, Kasina[144].
Kasza, kosze,
Kaszany, koszinis.
Kaszarka, koszwire.
Kasarz[145], koszwiris.
Kaszel, kosûlys.
Kaszelek, kosûlelis.
Kaszka, koszele.
Kaszkiecik, szliemelis
Kaszkiet, szliemas.
Kaszlać, kosieti.
Kaszląć[146], kosiedamas.
Kaszlacz, kosietojas.
Kaszlanie, kosiejimas.
Kaszlisko, kosulys.
Kaszliwy, kosąs. kosulingas.
Kaszlnięcie, kosteriejimas. /
[I 486] Kaszlowy, kosulinis.
Kaszta,
Kasztan, kasztano medis. arba dułas.
Kasztanowato, dułaj.
Kasztanowatość, dułumas.
Kasztanowaty, dułas.
Kasztanowy, kasztaninis.
Kasztel, ob. Kastel.
Kasztelan, pilęs-ponas.
Kasztelania, wyresnybe pilęs pono.
Kaszty, ob. kaszta.
Kaszysty, koszingas.
Kaszywo, kosze.
Kat, budelis.
Kąt, kampas. kërte.
Katafalek, Katafalk, katalet, katapalis.
Katafalkowy, katafalinis.
Katalekta,
Katalektyczny, ob. ułomny.
Katalepsya, apmirimas, wiso kuno, ar wieno strajpsti arba członko[147].
Kataleptyczny, apmirsztus.
Kåtaleptyk, apmirielis.
Katalog, sûraszas. ob. spis, lista.
Katalogowy, sûraszinis.
Katalożek, sûraszelis.
Katan, parkarszęs karejwis. //
[I 487] Katanka, kamzûle[148] Kazokine.
Kataplazm, kataplazma,
Kataplazmować, kataplazmawoti.
Katar, słogas.
Katarakta, ob. wodospad.
Kataralny, słoginis.
Katarynka, liktarna ząwiejintioja.
Katastrofa,
Katecheta,
Katechetycki,
Katechista,
Katechizm, katechizma
Katechizmować,

Katechizmowy,
Katechizować,
Katechizowanie,
Katechumen,
Katechumenstwo,
Katedra,
Katedralny,
Kategorya,
Kategorycznie. ob. wyraznie
Kategoryczny,
Kątek, kampelis, kértele.
Katera, karda iłga ir tijsi.
Katka, ob.[149] kadka. //
[I 488] Kątnica, inume.
Kątnik, inumis,
Kątny, kampinis, kąpinis, kértinis.
Katolicki, katalikiszkas.
Katolicko, katalikiszkaj.
Katolictwo, katolicyzm[150], katalikumas, katalikija[151].
Katolicyzm, katalikije. katalikybe.
Katoliczyć, katalikinti.
Katoliczka[152], katalikė.
Katolik, katalikas.
Kątomiar, kątomierz, kampmieris.
Katoptrycznie,
Katoptryczny,
Katoptryka,
Katow, a, we, budelinis.
Katować, budelieti.
Katowanie, budeliejimas.
Katowany, budelietas.
Katowczyk, budelelis, budelatis.
Katownia, budelietuwe.
Katownik, budelis.
Katowski, budelinis.
Katowstwo budelybe.[153]
Kątowy, kampinis, kértinis.
Kątowaty, kampotas, kértietas.
Katukopa, kartuwes.
Katusza, kunkiniczia. //
[I 489] Kaucya, ob. rękojmia.
Kaukaz, kaukazas.
Kaukazski, Kaukazinis.
Kauteryum, kauterya,
Kautrzyzować[154],
Kautryzowanie[155],
Kautor, ob. rękojmia, ręczyciel.
Kauza, ob. sprawa.
Kauzyperda,
Kawa, kawa. Kawę palić kawa deginti.
Kawa, ob. Kowas pauksztis.
Kawał, szmotas.
Kawalątko, kawałeczek, szmotelis.
Kawałek, szmotalis.
Kawaler, erželas, wytys, ricielùs.
Kawaler, erželinis, wytinis.
Kawalersko, erželingaj, wytingaj.

143 S. Ropel. *Kassowy.*
144 Prad. rašyti *Kasy,* bet ištaisyta.
145 S. Ropel. *Kaszarz.*
146 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, tik straipsnyje *Kaszlać* yra ž. *Kaszlnąć.* Ž. taisytas.
147 Tais. iš *członka.*
148 Tais. iš *komzůle.*
149 Įtrp. *ob.*
150 Tais. iš *katolicizm.*
151 Tais. iš *katalikije.*
152 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
153 Visas šis straipsnis įtrp.
154 S. Ropel. *Kauteryzować.*
155 S. Ropel. *Kauteryzowanie.*

Kawalerstwo, erželumas, wytumas[156], wytybe.
Kawalerya, jotis, rajtarija ob. jazda, konnica[157].
Kawalerzysta, jojejas, rajtoriùs.
Kawalkacya, jodymas.
Kawalkada,[158]
Kawalkator, jodytojas, kûrsaj moka joti[159]
Kawalkatura, jodymas.
Kawalkować, jodyti, žirga manksztinti.
Kawalkowanie, jodymas, ob. uježdzić.
Kawęczeć, kajpti,[160] ob. dukwic, slęczyć, chirlać[161]. //
[I 490] Kawęczenie,
Kawencya, ob. kaucya.
Kawerna, ob. jama.
Kawiany, kawinis. Kawowy zapach kawinis kwapas.
Kawiarka, kawinyke. kawoswirieja.
Kawiarnia, kawiniczia.
Kawiarski, kawinis[162].
Kawiarz, kawinykas.
Kawić, terloti.
Kawka, ob. kawa.
Kawowy, kawinis.
Kazać, kazywać, skelbimas žodzio Diewo., drugi raz lijpti. Kazać co zrobić lijpti kû dirbti.
Kazak, ob. kozak.
Kazakina, kazakinka, komzûle kazokine.
Kazalnica, kozoniczia, arba umbona.
Kazalny, sakomas, galemas sakyti.
Kazamaty, kazamataj,
Kazanie, pamôksłas, kozoniùs. lijpimas, jisakymas.
Kazanny, pamokslinis.
Każca, ob. kaziciel,
Każdodniowy, każdodzienny, kasdieninis, kiekdieninis. ob. codzienny
Każdodziennie, kiekdienej, kasdienej.
Kazdomiesięcznie, kasmienesieje.
Kazdomiesięczny, kasmienesinis. //
[I 491] Każdorocznie, kasmeta.
Każdoroczny, kasmetinis.
Każdotygodniowy, kasnedielinis.
Każdy, kiekwienas. kožnas.
Każdykolwiek, każdakolwiek, kiekwienas, kiekwiena.
Każę, ob. kazić, ob. kazać.
Kazematy, papamatej, ob. podwale.
Każemiak, odinykas.
Kazić, gadinti.
Kazichleb, wełtjedis.
Kaziciel, gadintojas.
Kazicielka, gadintoja[163].
Kazimirek, ob. kazmirek.
Kazirod
Kazirodnica,
Kazirodnik, ob. kazirod.
Kazirodny,
Kazirodzca, ob. kazirod.
Kazirodzić,
Kazirodzieć.
Kazirodzki,
Kazirodztwo,
Kazitelność.
Kazitelny, ob. skazitelny.

Kazmirek, drobe wilnona.
Kazimirkowy[164], kazimirkinis. //
[I 492] Kaźń, karoimas, korawoimas, kunkinimas.
Kaznodzieja, skélbiejas zodzio Diewo, sakytojas.
Kaznodzieić, sakyti źodi Diewo.
Kaznodziejski, sakitinis.
Kaznodziejstwo, sakymas, arba skélbimas źodzio Diewo.
Kazualnie, ob. przypadkowo.
Kazuar, kazuaras, pauksztis.
Kazub, aukszlis.
Kazus, pripûlis, nutikimas przez skrócenie notis.
Kazywać, skélbinieti, jisakinieti.
Kciec, knysti[165], zombti.
Kciuk, knytlys,
Kczemu, ku czemu, ob. ku.
Kędy, kùr, kame.
Kędykolwiek, ob, gdziekolwiek. dokądkolwiek, kurnorint, kaminorint.
Kędzierzawić, garbanodinti
Kędzierzawić się, garbanoties,
Kędzierzawieć[166], garbanoti.
Kędzierzawiuchny, garbanotelys.
Kędzierzawo, garbanotaj.
Kędzierzawość, garbanotumas.
Kędzierzawy, garbanotas.
Kędzierz[167], ob. kędzior.
Kędzierzyć ob. Kędzierzawić.
Kędzior, garbana. //
[I 493] Kędziorek, garbanele.
Kędziornik, garbanintojas.
Kędziorny[168], kassû-garbanas.
Kępa, kijsas[169].
Kępiasto, kijsûtaj[170].
Kępiasty, kijsûtas[171].
Kępina, kijsûte[172].
Kępka, kijselis.
Kermes, ob. czerwiec.
Kermezyn, ob. karmazyn.
Kęs, kûsnis,
Kęso, kęsy, ob. kuso, kusy.
Kętnar, kętnary, rite.
Kętnarować, ant ritiû padieti.
Kętnarowany,
Ki, ka, kie, za jaki, jaka, jakie, koks, koké kokij.
Kibić, liemû, augumas.
Kibitka, Gudû-weźimas.
Kibitność, lieminingumas.
Kibitny, lieminingas.
Kić, kici, kici, kici, kate kale[173], tejp waden kate.
Kich, ob kichnienie.
Kichać, cziaudieti

[156] Tais. iš *witumas.*
[157] Prad. rašyti *koni,* bet ištaisyta.
[158] Ši vokabula įtrp.
[159] Prad. rašyti *jodi,* bet ištaisyta.
[160] Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.
[161] S. Ropel. *Cherlać.*
[162] Tais. iš *kawinykas.*
[163] Prad. rašyti *d,* bet ištaisyta.
[164] S. Ropel. *Kaźmirkowy.*
[165] Ž taisytas.
[166] Antroji *z* įtrp.
[167] S. Ropel. *Kędzierze.*
[168] Įtrp. *n.*
[169] Tais. iš *kęsas.*
[170] Tais. iš *kęsûtas.*
[171] Tais. iš *kęsûtas.*
[172] Tais. iš *kęsûte.*
[173] Galbūt norėta parašyti *kale* (?)

Kichnąc[174], ob. kichać.
Kichanie, cziaudieimas. //
[I 494] Kichawka, czeudulys[175].
Kichlarz. ob, piernikarz, miodownik, medaunykas.
Kichnienie, cziaudiejimas.
Kicia, ob. Kyzia.
Kiciasto,
Kiciasty,
Kicz, sziaudû pùpke, arba pujkû kwietka.
Kidać, mesti, swijsti, driebti,
Kidel[176], ob. kibel.
Kieby za gdyby, ob.. jak, jakby, niby.
Kieca, kiecka, kietka, kieca, ob. Koć.
Kiecza,
Kiedajszy, kûmetù,
Kiedy, kadù.
Kiedykolwiek, kadûnoris, kiedyżkolwiek, kaduginorint.
Kiedys, kûmetù.
Kiedyż, kûmetugi.
Kieł, iltis.
Kiełek[177], iltele.
Kiełb, grundułas.
Kiełbasa, deszra.
Kiełbasnica, deszratule[178].
Kiełbasnik, deszrinykas.
Kiełbasny, deszrinis. //
[I 495] Kielbik, ob. kiełb.
Kiełczak,
Kiełczę, iltele.
Kielec, ob. kieł.
Kiklejny[179], ob. celny.
Kiełek, iltele.
Kielich, kielikas, taure, tauragé.
Kielichewicz, girtukłelis.
Kielichowato, taurietaj.[180]
Kielichowaty, taurietas.
Kielichowy, taurinis.
Kielimka, dûnkepis, pecziùs arba kakalis.
Kieliszeczek, styklelis, kiliczkele, taurele.
Kiliszek[181], ob. kiliszeczek[182].
Kieliszkowy, taurinis.
Kielisznik, ob. Kielichewicz.
Kielnia
Kiełznąć się[183], skiełzać się, kiełznąc, skielznąc się. pokiełznąć się, kłùpti, sùkłùpti, apsibristi.
Kiełznać, pižaboti.
Kiełzno, žûsłas[184].
Kien, trinka, ob. kloc.
Kiep, kiepis, mùlkis.
Kiepkować, jûkûti.
Kiepek[185], kiepelis. //
[I 496] Kiepski, durnas, piktas. prastas[186]. mękas.
Kiepsko, prastaj, menkaj[187],
Kiepstwo, menkybe.
Kierca, ob. postawnik.
Kierchów, kirchow, kapaj.
Kierda,
Kiereja, kierejka, kiriejùs., kiriejelùs.
Kierda, mejtelis, parszùs.
Kiereszować, pokiereszować, nuskardyti.
Kierkót, kierkut, Zydû kapaj.
Kiermasz, mùgé.
Kiermaszowy, mùginis.
Kiermes, Czerwiec, kirmieszùs.
Kiernos, kiernoz, kujlis.

Kiernozi, kujlinis.
Kiernozić, kujlinieti.
Kierować, riedyti.
Kierowanie, riedymas[188]. ob. kierunek.
Kierownica, ruba-riedos.
Kierownik, riedytojas.
Kierowność, ob. kierunek[189].
Kierowny, waldomas.
Kiersztak, szaka unkurio.
Kiersztrank, ob. wisniak.
Kierunek. //
[I 497] Kierz, krza, ob. Krzak, krzaczek. Kéras, kérelis.
Kierzanka, kierznia, ob.[190] maslnica[191], kérna.
Kierzowato, kierotaj.
Kierzowaty, kérotas.
Kiesa, kolita,
Kiescień, kiscien, bizunas.
Kieska, kolita.
Kieszeń, kiszene, delniczia,
Kieszenny, delniczinis[192].
Kieszonka, delniczele.
Kieszonkowy, delniczinis.
Kietka, ob. kiecka.
Kij, łazda, ramentas.
Kijanka, kůltuwe.
Kijas, bruklůkas.
Kijek, łazdele,
Kijowanie, łazdůtarżymas.
Kijowy, łazdinis, ramintinis.
Kikut,
Kikutać, ob. kusztykać,
Kila, ob. kilka.
Kiła, kiła.
Kiławy, kiłowaty. kiłotas.
Kilczybor, kilczybieras.

Kil, kilki, nieużywan.[193] kokio didełumo. //
[I 498] Kilim, kilimek, wilnone, kilimas.
Kilimka, ob. kielimka.
Kilka, kiek.
Kilkadziesiąt, kélesdeszimtis.
Kilkadziesiąt kroć, kiekdeszimtů sykiů.
Kilkakroć, kieksykiů, kiekkartů[194].
Kilkakrotnie, po kielis sykius[195].
Kilkakrotny, kieksikinis.

[174] Tokios vokabulos S. Ropel. néra, ž. *Kichnąć* čia pateiktas prie vokabulos *Kichać*.
[175] Turbūt norėta parašyti *cziaudulys*.
[176] Tais. iš *Kibel*.
[177] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[178] Galbūt taisyta iš *deszrů tutie* (?)
[179] S. Ropel. *Kielejny*.
[180] Straipsnis taisytas iš *Kielichowaty, taurietas*.
[181] S. Ropel. *Kieliszek*.
[182] S. Ropel. nėra nuorodos *ob. kiliszeczek*.
[183] S. Ropel. *Kiełzać się*.
[184] Ž. taisytas.
[185] S.Ropel. vokabula *Kiepek* yra prieš *Kiepkować*.
[186] Tais. iš *prastaj*.
[187] Prad. rašyti *mę*, bet ištaisyta.
[188] Prad. rašyti *riedi*, bet ištaisyta.
[189] Įtrp. *i*.
[190] Įtrp. *ob*.
[191] Tais. iš *maslenica*.
[192] Tais. iš *delninis*.
[193] Ž. *nieużywan.* parašytas virš išbraukto *przestarzał*.
[194] Trečioji *k* įtrp.
[195] Virš *u* nubrauktas diakritikas (buvo *ů*).

Kilnaście[196], kéloleka.
Kilkasążniowy, kieksieksniû.
Kilkodniowy, kéletadieninis.
Kilkogodzinny, kéletawałandinis.
Kilkoletni, keletametinis.
Kilkomiesięczny, kéletamienesinis.
Kilkoniedzielny, kéletnedielinis.
Kilkoro[197], kélijsù[198].
Kilkoroletni, kélermetinis.
Kilkowyrazowy, kélatazodinis.
Kilku, kéleta. ob. kilka.
Kilkudziesiąt, kéletadeszimtû.
Kilkunastu, kélolekoj.
Kiloby, ob. byle.
Kilof, kujis.
Kiłowaty, kiłotas.
Kiłowy, kilinis. //
[I 499] Kinąć się, pulti, mesties.
Kinal,
Kindybał,
Kindzał, karda.
Kinkina, ob. china.
Kipieć, wirti,, kunkûlûti.
Kipic się[199], kunkulûti[200].
Kipienie, wirimas,
Kir, szydrùs[201]. Ponury kir nocy, rustas szydras nakties.
Kirchow, ob. kierchow.
Kirść, stibuklis.
Kirasier[202], szarwotinykas.
Kirys, szarwas.
Kirysniczy, kirysyerski. szarwinis.
Kirysnik, kirysyer, ob. kirasier.
Kisać, ob. kisieć.
Kiść, mularzow, pinpelis murinykû.
Kisić, raugti.
Kisieć, kisnieć, rugti.
Kisiel, żiure.
Kisły, rugsztas.
Ksnąc[203], kisnieć, ob. kisieć.
Kistka, ob. kiść.
Kistra, spalej,
Kiszka, wiedaras. //
[I 500] Kiszkowaty, wiedarotas.
Kit, łajtas.
Kita, kitka,
Kitaj, drobe, bowelnine, arba medwilne,
Kitajczany, medwilninis. ob. kitajkowy.
Kitajczyk, Kitajonis
Kitajka, kitejka.
Kitajkowy, kitajinis.
Kitka[204],
Kitel, kitlik[205]
Kita[206], ob. kiteczka.
Kitować, łajstyti.
Kitowanie, łajstymas[207].
Kiwać, swirûti, mosterieti, mojûti.
Kiwanie, mojawimas.
Kiwniecie, wiwnienie[208], mosteriejimas.
Kiwior[209],
Kiz, kizeł, akmû titnaginis.
Kiż, ob. ki, kiż.[210]
Kizel[211], ob. kiz.
Kizowaty, titnagûtas.
Kłąb, kamułys, ob. głębek.
Kłąbowaty, kamulûtas.
Kląć, kéjkti.
Kląć się kiejkties. //
[I 501] Klacz, kumele, aszwa.
Klaczę, kumelys.
Klaczka, kumelele.

Kłączę[212], ob. łodyga.
Kłaczasty, kłaczysty, kudłotas. Klaczasty jak niedzwiedz, kudłotas kajp meszka.[213]
Kłaczysty, stiebûtas.
Kład, ob. kłoda.
Kłądę[214], ob. kłaść.
Kładzenie, diejimas.
Klajster, klejej miltinej
Klajstrować[215], kibiti, sù klejejs miltinejs
Klajstrowanie, kibymas.
Klajstrowato,
Klajstrowatość,
Klajstrowaty[216],
Klajstrowka,
Kłaki, ob. pokuły,[217]
Kłam, mełagysta, ob. kłamstwo.
Kłamać, mełûti.
Kłamacz, mełagis.
Kłamanie, meławimas.
Kłamany, mełagingas[218].
Kłamca, mełagis.
Kłamczyna, mełagé, ob. łgarka.
Klameczka, klebetelis. //
[I 502] Klamerka, saktelis. sigelele.
Klamerkowaty.
Klamka, klebetas.
Kłamliwie, mełagingaj.
Kłamliwość, mełagingumas.
Kłamkliwy[219], mełagingas.
Klamra, saktis, sigele,
Klamrować, sùsegti.
Klamrowanie, sùsegimas.
Klamrowany, sùsegtas.
Kłamstwo, mełas.
Kłaniać, swejkinti.
Kłaniać się,
Kłaniacz,
Kłanienie się,
Klap, klaps, taksz,

[196] S. Ropel. *Kilkanaście.*

[197] Įtrp. *l.*

[198] Prad. rašyti *ki*, bet ištaisyta.

[199] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o ž. *Kipić się* čia pateiktas prie vokabulos *Kipieć.*

[200] Virš viduriniosios *u* nubrauktas diakritikas (buvo *û*).

[201] Prad. rašyti *szi*, bet ištaisyta.

[202] Ši vokabula (*Kirasyer*) ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[203] S. Ropel. *Kisnąć.*

[204] S. Ropel. čia yra *Kiteczka* [...] *(dim. de Kitka).*

[205] Įtrp. *t.*

[206] S. Ropel. *Kitka.*

[207] Neaiškiai parašytas ž., jis panašus į *stajstymas.*

[208] S. Ropel. šis straipsnis prasideda *Kiwnięcie, a, Kiwnienie, a..*

[209] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[210] S. Ropel. visas straipsnis yra *Kiż, ob. Ki, Jaki..*

[211] Įtrp. *i.*

[212] Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

[213] Tekstas *Klaczasty jak niedzwiedz, kudłotas kajp meszka* įtrp.

[214] S. Ropel. *Kładę.*

[215] Tais. iš *Klejstrować.* Ir tolesnių keturių vokabulų *Klajstrowanie, Klajstrowato, Klajstrowatość, Klajstrowaty* trečioji raidė *a* tais. iš *e.*

[216] Tais. iš *Klejstrolaty.*

[217] S. Ropel. *Kłak* [...] *pl. Kłaki* [...] *ob. Pakuły.*

[218] Tais. iš *mełagis.*

[219] S. Ropel. *Kłamliwy.*

Kinąć się, pulti, mestis.

Kinal.

Kindybał,

Kindżał, karda.

Kinkina, ob. china.

Kipieć, wirti, kunkuliůti.

Kipię się, kunkuliůti.

Kipienie, wirimas,

Kir, szydras. Pomurykir noy, rutas szydras naklios.

Kirchow, ob. kierchow.

Kirsz, ilibuklis.

Kirasier, szarwotinykas.

Kirys, szarwas.

Kirysniczy, kirysyerski, szarwinis.

Kirysnik, kirysyer, ob. kirasier.

Kisać, ob. kisieć.

Kiść, mułarzom, pinipelis mursnykû.

Kisić, rauginti.

Kisieć, kisnieć, rugti.

Kisiel, żiure.

Kisły, rugsztas.

Ksnąć, kisnieć, ob. kisieć.

Kistka, ob. kiść.

Kistřa, spalej.

Kiszka, wiidaras.

S. Daukanto DLL rankraščio sumažintas I 499 puslapis

KIŁOWY, A, E, *Chirur.* herniaire, *a.* 2 *g.*

KIM, *Instrum.* de KTO, v. c. d.

KIWAĆ, AŁ, AŁ, *v. intr. dokąd*, et KIWAĆ SIĘ, *v. pr.* tourner, se tourner; se jeter, se lancer; accourir. *Nie wiedzieć gdzie kinąć*, ne savoir de quel côté se tourner. (Il a vieilli). = KINĄĆ, *v. tr. co*, jeter, lancer q.''chose. — *Kinąć kogo dokąd*, lancer qu''un qu''part, envoyer qu''un qu''part en toute hâte. (Il a vieilli). = KIWAĆ et SKINĄĆ, *v. n.* faire un signe. *Kinąć głową*, faire un signe de tête. *Kinąć mieczem*, brandir un sabre. *Kinąć ręką*, faire un signe de la main. *Skinąć na kogo*, faire signe à qu''un de venir, d'approcher.

KIBAC, A, *s. m.* quenala, *s. m.* =, *fig.* (d'un homme), grand balourd, *m.*

KIBOTRAŁA, A, *s. m.* grand balourd, *m.* pataud, *s. m.*

KINGA, I, *n. pr. f.* Cunégonde, *n. pr. f.*

KINDŻAŁ, A, *s. m.* sabre-poignard.

KINKINA, *ob.* CHINA.

KIOSK, U, *s. m.* Kiosque, *s. m.*

KIPIEĆ, IAŁ, IEIE, et plus usité KIPI, *v. intr. imp.* WYKIPIEĆ (des liquides), s'enfuir (en bouillant) — *p. ex. Źródło kipiące*, une source qui bouillonne. =, *fig.* et KIPIEĆ SIĘ, fourmiller, pulluler, sortir en foule. *Mrowisko kipiało*, la fourmilière fut tout en mouvement. *Kipi się z miasta lud*, le peuple sort en foule de la ville.

KIPIENIE, A, *s. n.* (des liquides), act. de s'enfuir.

KIR, U, *s. m.* bure, *s. f.* (Ce sens a vieilli). =, crêpe de deuil, crêpe funèbre, *m.* — *fig.* crêpe, *s. m. Ponury kir nocy*, le crêpe lugubre des nuits.

KIRCHÓW, *ob.* KIERCHÓW.

KIRAŚ, ŚCI, *s. f.* ischion, *s. m.* os ischion, *m.*

KIRASYER, KIRASYERSKI, *ob.* KIRYSNIK, KIRYSNICZY.

KIRYS, A, *s. m.* cuirasse, *s. f. ob.* BECHTER. PANCERZ.

KIRYSNICZY, A, E, KIRYSYERSKI, KIRASYERSKI, A, IE, de cuirassiers; de cuirassier. *Pułki kirysyerskie*, les régiments de cuirassiers. *Kaszkiet kirysyerski*, un casque de cuirassier.

KIRYSNIK, A, KIRYSYER, KIRASYER, A, *s. m.* cuirassier, *s. m.* *Pułk kirysyerów*, un régiment de cuirassiers.

KISAĆ, *ob.* KISIEĆ.

KIŚĆ, ŚCI, *s. f.* pinceau de maçon, *m.* pinceau à goudronner *m.*, *et en T. de Mar.* guipon, *s. m.* vadrouille, *s. f.* = *et dim.* KISTKA, I, *s. f. Bot.* panicule, *s. f.* =, queue (de vache), *f.*

KIŚCIASTO, *adv.* en panicule; en touffe. *Proso wysypuje się kiściasto*, le millet porte ses grains en panicule.

KIŚCIASTY, A, E, en panicule, paniculé, ée.

KIŚCIEŃ, *ob.* KISZCIEŃ.

KISIĆ, ŁŁ, I, *v. a. imp.* UKISIĆ, aigrir (avec du levain), confire au vinaigre, faire fermenter, exciter la fermentation.

KISIEĆ, IAŁ, IEIE, KISNIEĆ, IAŁ, IE, *v. n. imp.* UKISNIEĆ, et pour marquer l'act. unique: KISNĄĆ, SKISNĄĆ, UKISNĄĆ, KISNĘ *v.* KISŁ. KISIĆ SIĘ *v. pr. imp.* UKISIĆ SIĘ, KISAĆ, AŁ, A, *v. n. contr.* fermenter; s'aigrir. =, *fig.* (des hommes), croupir dans l'oisiveté.

KISIEL, U, *s. m.* soupe à la farine avec du levain et du miel. *f.*

KISŁY, A, E, fermenté, ée.

KISNĄĆ, KISNIEĆ, *ob.* KISIEĆ.

KISTKA, *ob.* KIŚĆ.

KISTKA, I, *s. f.* tige, *s. f.* brin de lin, *m.* chènevotte, *s. f.*

KISZKA, I, *s. f.* intestin, *s. m.*

S. Ropelewskio žodyno autentiško dydžio 728 puslapis

Klapka[220], lieżuwelis.
Kłapać, taszkyti.
Kłapać, dantimis kalti.
Kłapacz, liįlingas.[221]
Kłapaczka, sùkinys, (awiû liga.)
Klapanie, taszkymas.
Kłapanie, zębami, dantimis kalimas.
Klapka, ob. klapa.
Klapowaty[222],
Klapowy[223],
Klapnąc, plauksztericti. //
[I 503] Klaponogi, szłapokas
Klapouch, łuzgausis.
Klapouchy, łuzgausinis.
Klaps, plaksz.
Klapsnąc, ob. klapnąc.
Klapzdra, ob. flądra,
Klaret, ob. klarnet.
Klarnecista,
Klarnet, klerneta. klerynet[224].
Klarować, nusistoti[225].
Klarować się, nusistoti
Klarowny, ob. ustały, czysty.
Kłaść, dieti.
Klask, pliksz płauks, sù botagù.
Klaskać, taukscioti, plaukścioti.
Kląskać, cziaukszNoti sù łupomis.
Klaskacz, taukscíotojas, ratûtojas.
Klaskanie, ratawimas, tauksciojimas.
Klasnąc, plauksztcrieti.
Klasnienie, plauksztcriejimas.
Klassa, ob. gromada, rząd.
Klascwać[226], ob. układać, porządkować.
Klassowy,
Klassyfikacya, ob. rozgatunkowanie.
Klassyfikować, ob. rozgatunkować. //
[I 504] Klasztor, klosztoriùs.
Kłasztornica, zokanikė.
Kłasztornik, zokanikas.
Klasztorny, klosztorinis[227]
Klatczany, klietkinis.
Klateczka, klietkėle.
Klątewnik, iszkejkiejas[228].
Klątwny[229], iszkėjktinis.
Klatka, klietka.
Klątwa, ob. przeklęctwo.
Klaustralny,
Klauzula,
Klauzura,
Klawa, bruklys.
Klawiatura,
Klawikord, klewikortaj.
Klawikordowy, klewikortinis.
Kawikordzista[230], klewikordista
Klawisz, klewisziùs.
Kłębek, kamulelis.
Klębić się, wyturties. rijsties[231].
Klębowaty, kamûtûtas[232].
Kłębuszek, kamulytis.
Kleć, łapinc.
Klecha[233], bakaloriùs.
Klechda, pasaka. //
[I 505][234] Klechowski, bakalorinis.
Klecić, kėrgti[235].
Klęczeć[236], kłupoti.
Klęczeń, kłupotinis.
Klęczenie, kłupojimas.
na Klęczkach[237], kłaupęs.
Klęczyć, kłupoti.
Klej, klejej.
Kleić[238], klejûti.

Kleiciel[239], klejûtojas.
Klejek, klejelis.
Klejenie, klejavimas.
Kleik, ob. kleiek.
Klejki, kleingas, kibùs.
Klejkość, kibumas.
Klejnocik, dejmontelis, z[240]
Klejnot, dejmontas, źime.
Klejnotny, źimiûtas.
Klejowatość, ob. klejkość.
Klejowy, klejinis.
Klęk, źąbio-turiekle, arba arkło--turiekle.
Klękać, kłaupti.
Klekot, klekźdałas, arba prasti klewikortaj.
Klekotać, kleżdieti.
Klekotanie, kleżdieimas.
Klekotka, klegétka.
Klekotliwy, kleżdąs. //
[I 506] Klektać, plepieti, pleszkieti, taławoti.
Klenina, ob. klonina.
Klępa, szwompa[241], płompa.
Klepać, muszti sû kujû.
Klepacz, pleszkis, taławykas.
Klepadło, klekźdis, gligźdis,
Kleparz, przedmiescie Krakowskie.
Klepisko, kłûnas.
Klepka, skiła ąźûło bałana.
Klepkowy, skilinis.
Klepniarz, żuwinykas, kùrsaj źuwis pardûd.
Klapsydra[242],
Kler, ob. duchowienstwo.
Klerycki, klerikinis.
Kleryctwo, klerikyste.
Kleryczek, klerikélis.
Kleryk, kterikas[243].
Klescić[244] ob. klesnić.
Klęska, nupûlis.
Klęskacz, klęskanie, ob. klaskacz, kłaskanie.
Klęsnąc, ilinkti.
Klesnic, klescić, romyti.
Kleszcz, ob. leszcz.
Kleszcze, reples.

[220] Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, o Ž. *Klapka* čia pateiktas prie S. Dauk. praleistos vokabulos *Klapa*.
[221] Visas šis straipsnis įtrp.
[222] S. Ropel. *Klapkowaty*.
[223] S. Ropel. *Klapkowy*.
[224] S. Ropel. *Klarynet*.
[225] Tais. iš *nusistos*.
[226] S. Ropel. *Klassować*.
[227] Prad. rašyti *zo*, bet ištaisyta.
[228] Tais. iš *iszkeikiejas*.
[229] S. Ropel. *Klątewny*.
[230] S. Ropel. *Klawikordzista*.
[231] Tais. iš *riesties*.
[232] Turbūt norėta parašyti *kamûlûtas*.
[233] Tais. iš *Klechta*.
[234] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *21* — tai lanko numeris.
[235] Ž. taisytas
[236] Tais. iš *Klęczyć*.
[237] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal pirmojo, bet pagal antrojo Ž-io abėcėlę.
[238] Tais. iš *Klejić*.
[239] Prad. rašyti *Kleji*, bet ištaisyta.
[240] Tik pradėta rašyti raidė *z*.
[241] Ž. taisytas.
[242] S. Ropel. *Klepsydra*.
[243] Turbūt norėta parašyti *klerikas*.
[244] Tais. iš *Klescieć*.

Kleszczenieć, iszpjautinis, o[245] rzezaniec. //
[I 507] Kleszczyk, ob. kleszcz.
Kleszczyki[246], repleles.
Kleszek, bakalorelùs.
Kleta, klita, kietis.
Kletka, klitka. ob. kieta.
Klęty[247], kiejtas.
Klient, adwokatas, użtaritojas.
Kliić, ob. klejić[248].
Klima, klimat.
Klimakteryczny[249] rok, nełajmingi metaj.
Klimakteryk, sekmasis nełajmingasis metas.
Klimkować, pramanyti, iszrasti.
Klin, kylis.
Kliniasto, klinowato, kilietaj[250].
Kliniastość, klinowatość, kilietumas[251].
Kliniasty, klinowaty, kilůtas.
Klistera,
Klisterować,
Kliszawy[252], kliszis.
Klizać, žłobùrti.
Klizacz, žłoburys
Klnę, ob. klnąć.
Kloaka, szikinikas urwinis isz muro.
Kłobuczek, bunbulelis žijda.
Kloc, trinka. kłùcis. ob. pień. //
[I 508] Kłoc, ob. rownianka.
Kłóć, kłuć, durti, badyti, dygieti[253].
Kłócic, kłucic, drumsti, judinti[254].
Kłocie, kłucie, durimas, badymas. dygiejimas[255].
Klocowy, trinkinis,
Kłoda, trinka. sziekszta.
Kłódka, ob. kłotka.
Kłodny, szijksztinis sargas.
Kłodzina, kélmelis
Kłokocina, klokoczka, ob. kłokotka.
Kłokotkowy,
Kłomia, kłomla, menciùs tinkło.
Klon, klewas[256]. skripiczinis medis.
Kłonic, lenkti.
Kłonica, rungas.
Klonina, medis skripyczynis, klewo medis
Klonowy, klewinis.
Kłopot, rupesnis, siełwarta.
Kłopotać, kłopocić, rupinties, siełwartoti.
Kłopotarstwo, rupesningumas.
Kłopotliwie, rupesningaj, siełwartingaj.
Kłopotliwy, kłopotny, rupesningas, siełwartingas.
Kłopotnie, ob. kłopotliwie.
Kłopotny, ob. kłopotliwy, rupesningumas[257].
Kłos, warpas.
Kłosarz, warpûrinkikas. //
[I 509] Kłosek, warpele.
Kłosiany, warpinis.
Kłosić się, płäukti
Klosie, wärpas.
Kłosieniczka, kłosniczka
Kłosnica[258],
Kłosisty, warpingas.
Kłosorodny, warpwejsis.
Kłosować, płäukti.
Kłosowka,

Kłosowy, warpinis.
Kłoteczka, spynale, spynele.
Kłotka, spyna.
Kłótkarz, spyninykas.
Kłótliwy, barningas, wajdingas, wajdwilkis.
Kłótnia, barniùs, wajdas.
Kłótniarka, wajdwilke.
Kłótniarstwo, barimos.
Kłótniarz, wajdwilkis.
Kłóty, durtas, badytas.
Kłoza, kaliniczia
Kluba, tortura, winda arba tekinis. arba ratas.
Klubny, ratinis.
Kluć, lesti, knewoti.
Kluch, klucha, kluchy, kąkołas, kąkołaj. ob. płuch. płuch[259]. //
[I 510] Kluchta, oułos-pakriauszis.
Kłuć, ob. kłóć, kłucić ob. kłócić.
Klucz, raktas.
Kluczem, po kits kito.
Kluczka, ob. skobel.
Kluczkować, wingurti.
Klucznica, rykunia.
Klucznik, swirnininkas.
Kluczowy, swirninis.
Kluczyć, ob. kluczkować.
Kluczyk, raktelis.
Kluka, ob. hak.
Klukać, kluknoti,
Kłus, riste.[260]
Klusać, ob. kłusować
Kłusak, kratùs źirgas.
Kłusować, risti joti.
Kłuś,
Kluseczek, ob, kłusek.
Klusek, kłuska, ristele.
Kluza, ob. kloza.
Klwać, ob. kluć.
Kły, iltys.
Kłykciasty
Kłykciowy, krumplûtas[261]. //
[I 511][262] Kłykiec, krumplys.
Kłysty, iltietas.
Kmentowy, didelej płona wilnona[263] drobe, arba wiłnonis.
Kmieć, łaukiejas, kajminas.
Kmiecy, kajminis.
Kmiectwo[264], kajmybe.
Kmin, kminek, kwynas.
Kminkowka, kwynine.
Kminkowy, kwininis.

[245] Turbūt norėta parašyti *ob.*, kaip kad yra S. Ropel.
[246] Tais. iš *Kleszczya* (?)
[247] Tais. iš *Kłęta.*
[248] Tais. iš *klejis* (?)
[249] Antroji *k* įtrp.
[250] Įtrp. *e.*
[251] Įtrp. *e.*
[252] Tais. iš *Kliszawa.*
[253] Ž. *dygieti* prir. vėliau, blyškesniu rašalu.
[254] Prad. rašyti *juk,* bet ištaisyta (?)
[255] Ž. *dygiejimas* vėliau prir. blyškesniu rašalu.
[256] Ž. *klewas* buvo išbrauktas, bet vėl atstatytas.
[257] Turbūt norėta parašyti *rupesningas.*
[258] S. Ropel. *Kłosiennica.*
[259] S. Ropel. *Płucha.*
[260] Visas straipsnis taisytas.
[261] Ž. taisytas.
[262] Nuo šio puslapio imta rašyti blyškesniu rašalu.
[263] Turbūt norėta parašyti *wiłnone.*
[264] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

Kmiotek, ob. Kmiec.
Kmiotka, kajmene.
Kmiotkować, kajmoj' brusti.
Kmocha, kmochna, kmotra, kmosia, kmoszka, kuma, kumale, kumele, kumytele.
Kmos, wiriszkasis kuma.
Kmosia, kmoszka, ob. kmocha.
Kmotrowski, kmoterski[265], kumiszkas, kuminis.
Kmotr, kuma wiriszkasis.
Kmotra, ob. kmocha.
Kmotrowstwo, kumyste.
Kmysli, pagał linkiejimo, ob. gmysli.
Kmyslnie, ob. kmysli.
Kmyslny, ob. kmysli.
Knąbrny, atkakłûs. ob. krnąbrny.
Knabel, knablik, knabliczek, pumpele[266], sermiegos[267], komzûlęs, marszkiniû.
Knaflak, kurpiû kulnis. //
[I 512] Knaflarnik, medzio kułnu dajlide.
Kafliczka[268],
Knap, gełombies atkocziûs, ob. sukiennik.
Knapski, ob. knap.
Knapstwo, ob. sukienictwo. ob. knap.
Knebel, knybel, sprunkłas, izaboklis.
Kneblować, sprunkłûti.
Kneblowanie, sprunkławimas.
Kneblowy, sprunklinis.
Knecht, karejwis piestesis.
Knechtowski, karejwinis.
Knesać, wejkti.

Kniat, ob. kniec
Kniaz, kunegajksztis.
Kniazik, kunegajksztelis.
Kniazki, kunegajksztinis.
Kniec,
Kniechynia, kunegajksztiene.
Knieja, szirtas.
Kniemu, za ku niemu, jop, arba pri jo.
Knod, knodyszek, ob. kolanko.
Knodowaty, ob. kalankowaty[269].
Knot, knotek, knatas, knatelis. ob. lont.
Knować,
Knowacz,
Knowanie,
Knowie, kuszkis sziaudû.
Knucze, ob. knut. //
[I 513] Knur, ob. kierda.
Knut, kniûtas.
Knutel, ramentas.
Knutować, kniutawoti,
Knybel, ob. knebel.
Koadjut, pripadietojas.
Koadjutor, Koadjutor Biskup[270], pripadietojas Wiskupas[271].
Koadjutorstwo, pripadietuwe.
Koadjutorski[272], pripadietinis.
Kobelica, ob. kobylica.
Kobiałka, kubełajtis.
Kobiec,
Kobiecarstwo, kobieciarstwo, motriszkybe.
Kobiecarz[273], motriszkmylis, kobieciarz.
Kobiecina, motriszkele.
Kobiecisko, motriszké
Kobiecy, motriszkinis.

Kobiel,
Kobielić się,
Kobielisto,
Kobielistość,
Kobiercowy,
Kobierczyk,
Kobiernicki,
Kobiernik,
Kobierzeć,
Kobieta, motriszké, bałta gałwa. //
[I 514] Kobietka, motriszkéle.
Koblon, ob. kablion.
Kobłuk, kopturas.
Kobus, kobuz, wanagelis, bałondwanagis.
Kobuzi, wanaginis.
Kobuziec, ob. jastrzębiec.
Kobyła, kumela, aszwa.
Kobylarz, pijso-ponas.
Kobylenie, taszkawimas. ob. kobilica.
Kobyli, kumelinis.
Kobylica, kobylina, taszkas, zomatas.
Kobylina, kumeliena.
Kobyłka, kumełajte.
Koc, keciùs.
Kocankowaty, mazgûtas.
Kochać, mylieti[274], miegti.
Kochaneczek[275], kochaneczka, milemasis, milemoji.
Kochanek, mylùs.
Kochanica, myle, gułowe.
Kochanie, miliejimas.
Kochanka, myle[276].
Kochany, milemas.
Koci, katinis.
Kociańki,
Kocić się, wakůties.
Kocię, katytis.
Kocięcy, katinis. //
[I 515] Kociec[277], ob. kojec.
Kocieł, katiłas.
Kociełek, ob. kociołek.
Kocielnik, ob. Kotlarz.
Kocina, katate.
Kocioł, ob. kocieł.
Kociołek, katełajtis.
Kocisko, kate.
Kociuba, kriukis, peczkuris[278].
Kociur, katė
Kocz, połubis.
Koczarga, žarsteklis, ob. pogrzebacz.
Koczot, ob. rufian, rajfur.
Koczotka, rufianka, rajfurka.
Koczować, prigułauti.
Koczowanie, priguławimas.
Koczowisko, prigule.
Koczur, ob. kociur.

265 S. Ropel. vokabula prasideda *Kmoterski, ob. Kmotrowski...*
266 Ž. taisytas.
267 Taisyta iš *sermiegas.*
268 S. Ropel. *Knafliczka.*
269 S.Ropel. *kolankowaty.*
270 Tais. iš *biskup.*
271 Prad. rašyti *Wispu,* bet ištaisyta.
272 S.Ropel. vokabula *Koadjutorski* yra prieš *Koadjutorstwo.*
273 Tais. iš *Kobieciarz.*
274 Prad. rašyti *mi,* bet ištaisyta.
275 Prad. rašyti *Koh,* bet ištaisyta.
276 Tais. iš *mile.*
277 S.Ropel. vokabula *Kociec* yra prieš *Kocięcy.*
278 Prad. rašyti *b,* bet ištaisyta.

Koczyk, połubelis.
Kodłuch,
Koflik, kofli, ob. kuflik, kufelek.
Kogo, kogoź, ob. kto.
Koguci, gajdinis.
Kogut, gajdys.
Kogutek, gajdelis. //
[I 516] Kojarzyć, jungti.
Koić, maldyti, małdauti.
Kojec, gajdiniczia.
Kokcynela, koszenile.
Kokiet,
Kokieta[279], kokieta.
Kokieterya,
Kokietka, ob. kokieta.
Kokietować,
Kokietowanie,
Koklusz,
Kokornak,
Kokornakowy,
Kokorycz, kokorzyk,
Kokoryczka,
Kokorykać, ob. kukurykać, kakarykauti.
Kokorzyk, ob. kokorzyć.
Kokos,
Kokosowy,
Kokosz, wiszta.
Kokosznik, wisztinykas.
Kokoszowy, wisztinis.
Kokoszyć się, sziausztics.
Kokot, ob. kokut.
Kokotliwy, skétrinykas.
Kokowy, ob. kokosowy. //
[I 517] Koktan, ob. pigwa.
Koktura, ob. warzelnia.
Koło, baslis, tujnas. mijtas.
Kołacę, ob. kołatać.
Kolący, dygùs.
Kolacya, wakaryne.
Kolacya, kollacya.
Kolacyonować, ob. porownać.
Kolacyowanie[280], ob. porownanie.
Kołacz, piragas.
Kołaczek, pyragelis.
Kolacznik, piraginykas.
Kołaczowy, piraginis.
Kolanko, krumplelis.
Kolankowaciec, krumplieti.
Kolankowato, krumplietaj.
Kolankowatość, krumplietumas.
Kolankowaty, krumplietas.
Kolano, krumplis. kialys.
Kolanowy, kialinis, krumplinis.
Kolasa, rataj.
Kolaska, ratelej.
Kołat, tuskinimas, kłabinimas.
Kołatać, tuskinti. ob. strukać.
Kołatać się,
Kołatacz, tuskintojas. //
[I 518] Kołatanie, tuskinimas.
Kołatanina,
Kolatek,
Kołatka,
Kolator,
Kolatorski,
Kolatorstwo,
Kolatura,
Kolba, łaże.
Kolbiasty, łażûtas.
Kolce, grądeles.
Kolcobrzuch, jurinis eźis.
Kolcorog[281],
Kolcoryjek,
Kolcowany, ob. kolczy.
Kolcowoj,

Kolcza,
Kolczak,
Kolczan,
Kolczanik,
Kolczasty, dygùs.
Kolczatka[282],
Kołczeć, stierti, stingti, stypti.
Kolczuga,
Kolczuźny,
Kolczy, kolcowany, grądis, grądietas
Kolczyk, auskarelis. //
[I 519] Kolczysty, dyglietas.
Kołderka, apkłote.
Kołdra, apkłote.
Kole, mijtaj, baslej, tujnaj.
Kolę, kłóć, ob. kolić.
Kolfander[283], ob. kolender.
Kolebać, kolibać, sûpûti.
Kolebeczka, łopiszelis.
Kolebczany[284], łopiszinis.
Kolebka, łopiszis. ob. lektika, sûpûkle.
Kolebkowy, łopiszinis.
Kolec, dyglys[285].
Koleczek, mijtalis, basletis, tujnalis.
Koleczko, grądele.
Kolęda, kaliedas.
Kolędny, kaliedinis.
Kolędować, kaledoti.
Kolędra[286], ob. kolender.
Kolega, bendras. kollega.
Kolegiacki, drauginis.
Kolegialny, bendrinis
Kolegiata, kollegiata, drauge.
Kolegium, kollegium. drauge.
Kolegować, bendrauties.
Koleją pakarcziuj, arba nudajkto. //
[I 520] Kolej,
Kolejka, rata, paracziuj, paratiuj.
Kolejno, pakarcziuj.
Kolejność, ob. następność
Kolejny, paratinis.
Kolisty[287], dyglietas.
Kołek, gęmbe.
Kolekta, ob. składka.
Kołem, ob. koło. ob. koł. apsukuj.
Kolenda, kolendować, ob. kolęda, kolędować.
Kolenie, ob. kłócie.
Kolera, koleryczny, ob. cholera, choleryczny[288].
Kolesnia, ratajniczia.
Kolesniczy, ratdarbinis
Kolesnik, ratdarbis. ob. stelmach. ratadajlis.
Kolezanka, bendre.
Koleženski, bendrinis.
Koleženstwo, bendryba.
Koleżka, bendre.
Kolibać, ob. kolebać.
Koliber
Kolibyk, badbujlis.
Kolić, badyti.
Koliczny, dygulinis.

279 S. Ropel. *Kokietka*.
280 S. Ropel. *Kolacyonowanie*.
281 Prad. rašyti *Kolcorg*, bet ištaisyta.
282 Tais. iš. *Kolczatck*.
283 S. Ropel. *Koleander*.
284 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
285 Tais. iš. *dyglis*.
286 Tais. iš. *Kolęndra*.
287 S. Ropel. *Koleisty*.
288 Prad. rašyti *chore*, bet ištaisyta.

Koligacić się, gintinties.
Koligacki, gintis. //
[I 521] Koligacya, ob. spokrewnienie.
Koligat,
Kolika, kolka, dygulys.
Kolikowy, kolkowy, dygulinis.
Kolimaga.
Kolisto, apwalej.
Kolistość, apwałumas.
Kolisty, apwałùs.
Kolisty, skridulinis.
Kolizeum, ob. koloseum.
Kolka, ob. kolika.
Kolka, aszaka, ob. ość.
Kołkiem, apsukuj, skridulej.
Kołko, koleczko, grądele.
Kołkowaty, grądietas.
Kolkowy, ob. kolikowy, dygulinis[289].
Kolnąć, dygterieti.
Kolnia, ob. drewotnia, malkinyczia.
Kołnierz, apkakle. kalnieriùs.
Kolnierzowy, apkaklinis.
Kolnierzyk, apkaklele.
Kolnik,
Koło, ratas, tekinis.
Koło, apsukuj.
Kołodziej, ratdajlis.
Kołodziejski, ratdajlinis. //
[I 522] Kodziejstwo[290], ratdajlidawimas.
Kolofonia, kaleponija.
Kolokwintyda.
Kołomaź, tepukłas.
Kolonia, naujukinas, ob. osada.
Kolonialny, naujukinis.
Kolonista, naujukas.
Kolonizacya, naujukynimas[291].
Kolor, barwa, ob. barwa, farba.
Kolorować, barwinti.
Kolorowanie, barwinimas.
Kolorowo, barwingaj.
Kolorowy, barwinis.
Kolorysta, barwintojas.
Koloryt,
Koloryzować, ob. kolorować.
Kolos
Kolosalnie,
Kolosalny,
Kolozeum[292], kolizeum.
Kołotok,
Kołować, sùkti,
Kołowacieć, druktieti.
Kołowanie, kolenie, wingiawimas.
Kołowatość, apwałumas[293]
Kołowaty, apwalùs. //
[I 523] Kowodz[294], tekintojas, judintojas.
Kołowrot, apsùkałas.
Kołowrotek, kałworatas.
Kołowrotnie, kałworatingaj.
Kołowrotnik, kałworatinykas.
Kołowrotny, kalworatinis.
Kołowy, ratinis, tekininis.
Kołpaczek, wajkû képurele.
Kołpacznik, képurnykas.
Kołpakowy, képurinis.
Kolperz, ob. jaszcz.
Kołetka[295], ob. kolczyk[296].
Kołtun, kałtunas.
Kołtuniasty, kałtuningas.
Kołtunowy, kałtuninis.
w Koluchno[297], w kolutenko, apsùkûtinaj, apsùkûtinelej.

Kolumna,
Kolumnada,
Kolwiek, noris, norint.
Kołysać, sůpůti.
Kołysacz, sûpûtojas,
Kołysanie, sûpawimas.
Kołyseczka, sůpynele, łopiszelis.
Kołyska, łopiszis
Kołosny[298], sůpůis //
[I 524] Koma,
Komaga, ob. komiega.
Komanstwo,
Komandor[299], komendor, kontur, rykys. rykautos.
Komanderya, komandorstwo.
Komar, ob. Komor.
Kombinacya,
Kombinować,
Komedya, monaj.
Komedyalnia, monu wieta, arba[300] wypsotuwe
Komedianctwo[301], monijimas.
Komedyant, moninykas.
Komediarz[302], ob. komediant.
Komedyjny, moninis.
Komedyopis, monu raszytojas.
Komedista[303], ob. komediant.
Komenda, rykaut
Komendant, rykys[304].
Komenderować, rykauti.
Komenderya, komendorya, ob. komandorya &.
Komenica, ob. komonica.
Koment, ob. wymysł.
Komentariusz.
Komentarz,
Komentator,
Komentować,
Komes, piłęs-ponas, jomilesta. //
[I 525] Komeraź[305], komeraźe,
Komesz, ob. komysz.
Kometa,
Komicznie,
2 Komiczny,
1 Komiczność,
Komiega, komięga, komaga,
Komięgarski,
Komin, kaminas.
Kominek, kaminelis.
Kominiarczyk, kamenszłůstelis.
Kominiarz, kamenszłůstis.
Kominowe, kamininės.
Kominowy, kamininis.
Komis, ob. polecenie, zalecenie.
Komisant, komisyonarz.
Komisarz.

289 Prad. rašyti *di*, bet ištaisyta.
290 S. Ropel. *Kołodziejstwo.*
291 Tais. iš. *naujukinimas.*
292 S. Ropel. *Koloseum.*
293 Įtrp. *w.*
294 S. Ropel. *Kołowódz.*
295 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
296 Prad. rašyti *kon*, bet ištaisyta.
297 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal pirmojo, bet pagal antrojo ž-io abėcėlę.
298 S. Ropel. *Kołysny.*
299 Ši bei tolesnė vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.
300 Įtrp. *arba.*
301 S. Ropel. *Komedyanctwo.*
302 S. Ropel. *Komedyarz.*
303 S. Ropel. *Komedysta.*
304 Tais. iš. *rykis.*
305 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

Komisarski[306].
Komisowy,
Komissaryat.
Komisya[307].
Komisyonarz, ob. komisant.
Komitywa,
Komiz,
2 Komensał[308],
1 Komma, ob. koma //
[I 526] Komnata, kownata, kąbaris.
Komnatny, kąmbarinis[309].
Komoda,
Komonica,
Komoniczny,
Komonik, ob. komonnik,
Komonnie, jotas arba jots,
Komonnik, komunnik[310], jots.
Komonny, žirginis.
Komor, komar, kujsis.
Komora, kamara. Komorą mieszkać u kogo, inumauti.
Komorczany, kamarinis.
Komorczasty, kąbarûtas[311].
Komoreczka, kąbarelis.
Komorka, kąbaris.
Komorkowaty, kąbariûtas.
Komornica, komorniczka, inume.
Komorniczy, inuminis.
Komornik, ruminikas, inumis.
Komorne[312], inumysta.
Komorny, kąbarinis.
Komorowy, komarowy, kniujsinis.
Komorzyca, kniujse.
Komosić, trakinti, buginti.
Komosliwy, buksztûs.
Kompan, bendras. //
[I 527] Kompania, draugie, ob. towarzystwo.
Kompanijka, maža draugie. sûejgele.
Kompanić się[313], drauginties.
Kompanka, draugiene.
Komparacya, paliginimas. ob. porownanie.
Komparować, paliginti, ob. porownać.
Kompas, adyninykas[314] saulinis, nesziojemas, jurinis.
Kompasować, mierûti sù komposù.
Kompasowy, kompasinis.
Kompasya, sùsimilimas, ob. politowanie.
Kompatura, dangałas. ob. okładka.
Kompazel,
Kompensacya,
Kompensować,
Kompetencya,
Kompetytor[315],
Kompie, kąpie.
Kompilacya,
Kompilator,
Komplekwać[316]
Komplanacya,
Kompleksya,
Komplimencik[317],
Komplemencista[318],
Komplement.
Komplementować, //
[I 528] Komplet,
Kompleta, komplieta, mažije miszparaj.
Kompletnie,

Kompletny,
Kompletować,
Kompletowanie
Komponować,
Komponowanie,
Kompozycya,
Kompozyta,
Kompozytor,
Kompozytorski,
Kompromis.
Kompromisarski,
Kompromisarz,
Kompromitować,
Komput,
Komputowy,
Komu od kto, kam.
Komunia, kamunija
Komunik, ob. komonnie[319].
Komunikacya.
Komunikacyiny,
Komunikant, kamunikantas.
Komunikat,
Komunista, //
[I 529][320] Komysz,
Komźa, baltas rubas, komźa.
Komźostrojny, bałtrubis.
Koń, źirgas, dieł jojimo, arklys dieł waźiawimo.
Konać, bęgti. ob. dokonać.
Konający, mirsztùs.
Konanie, mirimas.
Konar, stůbris.
Konarzysty, stůbrietas.
Koncem,-ob. konicć,
Koncepcik,
Koncepcista,
Koncept,
Konceptować,
Koncercercik[321],
Koncercista.
Koncert,
Koncertowy,
Koncerz, koncyrz,
Koncha, warłakauszis.
Konchowy, warłakauszinis.
Końcowka, galine.
Końcowy, galinis.
Koncyliabuł, koncyliabuła, sùejga.
Koncyliacyjny., sùtaremas. ob. zgodliwy,
Koncylium, baźniczios sùrinkimas.
Koncypować, pramanyti. //
[I 530] Konczascieć,
Konczasto, konczato,

306 S.Ropel. vokabula *Komisarski* yra prieš *Komisarz*.
307 Prad. rašyti *Komiss*, bet ištaisyta.
308 Įtrp. s. S. Ropel. *Kommensał*.
309 Tais. iš *kombarinis*.
310 Pirmoji *n* įtrp.
311 Turbūt norėta parašyti *kąbariūtas*.
312 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
313 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
314 Prad. rašyti *adi*, bet ištaisyta.
315 Prad. rašyti *Kompeti*, bet ištaisyta.
316 S. Ropel. *Kompilować*.
317 S. Ropel. *Komplemencik*.
318 Pirmoji *m* įtrp.
319 S. Ropel. *Komonnik*. S. Dauk. galėjo neįžiūrėti antrosios raidės *K* ir perskaityti ją kaip *E*.
320 Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *22* — tai lanko numeris.
321 S. Ropel. *Koncercik*.

Konczastość, łandybe.
Konczasty, konczasty[322], łandus.
Konczenie, bęgimas. bajgimas
Konczyć, bęgti, bajgti.[323]
Konczyna, gałutine. pl. konczyny, gałutines.
Konczysto, konczystość, konczysty, ob. kończasto, kończastość, kończasty,
Kondak[324], giesmele ant garbies Szwentojo
Kondek, dûnos sklimbelis. arba szmotelis[325].
Kondel, ob. kundel.
Kondemnata, pasmerkimas.
Kondescensya, sujojimas ant grunto.
Kondolencya, goudziojimas.
Konduita, elgimos.
Kondukt, iprawodijimas.
Konduktor, wadowas.
Kondycya, warunkas.
Kondykt,
Kondyktowy,
Kondyment, paskaninimas.
Kondys, ob. kundys.
Konesser, konessor, parsimanùs. ob. znawca.
Konew, konewka, ob. ceber.
Konfederacki,
Konfederaciеć[326],
Konfederacya, //
[I 531] Konfederacyjny,
Konfederat,
Konfederatka,
Konfederować się,
Konfederowanie się.
Konfekt, ob. konfitura, konpektas.
Konferencya, terawimos, ob. obrada, znoszenie się.
Konferować, sûterauti, sûsiżinoti.
Konfesaty, kłausimaj sudo.
Konfesya, iszpażinimas.
Konfesyonał, iżpażintuwe, spawiedniczia.
Konfesyonista,
Konfidencik, ob. wiernis. isztikielelis.
Konfidencya,
Konfidencyonalnie,
Konfidencyonalny,
Konfident, ob. poufaleć, powiernik, isztikielis.
Konfirmacya, patwirtinimas.
Konfiskacya, konfiskata,
Konfiskować,
Konfiskowanie.
Konfitura, konpekta.
Konflagrata, padegiû ałużna.
Konfortatiwa, wajstis stiprinanczioja.
Konfrater, ligùs brolis.
Konfraternia, konfraterstwo, brostwa. //
[I 532] Konfraterski, brostwinis.
Konfrontacya, ob. konfrontowanie,
Konfrontować,
Konfrotowany[327],
Konfrontowanie,
‹Konfundowanie, niuki›
2 Konfuzya, niukinys, jaugałas.
1 Konfundować, niukinti, jaugti,
Kongregacya, ob. zgromadzenie, brostwa,
Kongreganista,

Kongres,
Koni, ob. kóński, źirginis, arklinis.
Koniarz, arklinykas.
Koniątko, arklelys.
Konicz, koniczewie, koniczyna, dobełas.
Koniczek, konik, arklelis.
Koniczewie, ob. konicz.
Koniczowy, dobelinis.
Koniczyna, ob. Konicz.
Koniec, gałas, abanga.
Konieczníć, rekalinti.
Koniecznie, rekalingaj.
Konieczność, rekalingumas.
Konieczny, rekalingas. ob. nieodzowny.
Kojektura[328], sąprotawimas.
Kojekturalny[329], sąprotinis. ob. domyslny.
Konik, źirgelis. Konik robak, źiogas. //
[I 533] Konina, arkliena.
Koniobieg,
Koniogon,
Koniomania,
Koniopłoch,
Koniowy, ob. koński.
Konisko, kiwyna.
Konitrud,
Koniuch, źirginis
Koniugacya,
Koniugować,
Koniuszek, galelis.
Koniuszka, dwolikis sajkas.
Koniustwo[330], źirginyste.
Koniuszowski, żirguninis.
Koniuszy, źirgunas.
Konclawe, konklawe,[331]

Konkludować, ryszties, ob. wnioskować,
Konkluzum, dekretas Teutonû sûejmo.
Konkluzya,
Konkordancya, sutajkinimas Raszto szwento.
Konkordat, sùtikimas ant konoris[332] Popieziaus ir Karalaus.
Konkordować, sutajkinti Rasztą Szwętą.
Konkordowanie, sutajkinimas Raszto S.
Konkurencya, subiegimas, ob. spółubieganie się.
Konkurent,
Konkurować, //
[I 534] Konkurowanie ob. ubieganie się,
Konkurs, sùbiegimas,
Konkursowy,
Konkury, ob. zaloty, umizgi.
Konneser, ob. koneser.
Konnica, jotis, arba rajtarija.

322 S. Ropel. *Kończaty*.
323 Visas šis straipsnis įtrp.
324 Įtrp. *n*.
325 Buvo parašyta su *t* vietoj *l*, bet horizontalusis brūkšnelis nubrauktas.
326 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
327 Tokios vokabulos S. Ropel. iš viso nėra.
328 S. Ropel. *Konjektura*.
329 S. Ropel. *Konjekturalny*.
330 S. Ropel. *Koniuszostwo*.
331 S. Ropel. čia yra trumpas straipsnis *Konklawe, s.n. indécl. conclave, s.m.*
332 Tekstas *ant ko noris* įtrp.

Konnolotny, źirgałakstis[333].
Konny, jots, rajts arba rajtas.
Konop, kanapis.
Konopaczyć, kyłoti.
Konopiany, ob konopny, kanapinis.
Konopiasty, konoplaty[334], kanopietas,
Konopiatka, gruszů wiena wejsle.
Koplaty[335], ob. konopiasty.
Konopnica, ob. sadzieć. płaskanis[336].
Konopniczek, konopnik,
Konopniany[337], konopny,
Konotatka, ob. notatka.
Konotować, ob. notować.[338]
Konował, arkławajstis.
Konowalić, arklus wajstieti.
Konowalski, arkławajstinis.
Konowalstwo, arklu wajstiejimas.
Konsekracya, paszwętimas, pałajminimać[339]. ob. poswięcenie.
Konsekrować, ob[340] poswięcić, paszwęsti, pałajminti.
Konsekwencya
Konsekwentnie, //
[I 535] Konsekwentny,
Konsens.
Konserwacya, użłajkimas, ob. zachowanie.
Konserwator,
Konserwatorski[341],
Konserwatysta,
Konserwować, użłajkyti, ob. zachować.
Koński, arklinis.
Konspiracya,
Konspirować,
Konstelacya,
Konstrukcya,
Konstupacya,
Konstytucya,
Konstytucyinie,
Konstytucyiność,
Konstytucyiny,
Konstytucyonista,
Konstytuować[342] się
Konsul, Konsulis.
Konsularny, konsulinis.
Konsulat, konsulije[343].
Konsulowski, konsulinis.
Konsumpcya,
Konsyderacya, //
[I 536] Konsyliarski,
Konsyliarstwo,
Konsyliarz,
Konsystencya, stowieti důnose, ob. Zsiadłość, tęgość.
Konsystorski, Konsistorinis
Konsystoryalny, ob. konsystorski.
Konsystorz, Konsistoriůs.
Konszachty, słapti sůsiźinojimaj.
Konszachtować[344], konszaftować, sůsimokyti[345]
Kontemplacya[346], rymojimas, rozważanie,
Kontempt, paniekinimas, ob. wzgarda.
Kontent,
Kontentacya,
Kontentować,
Konterfekt,
Konterfektować,
Konto,
w Kontr[347], prisz.
Kontrabanda, kontrabanda,

Kontrabandzista, kontrabandierius.
Kontrabas.
Kontradmirał,
Kontradykcya,
Kontrahent, lygstůs. ob. kontraktujący.
Kontrakcya, sùwerźimas, sùraukimas, ob. skrócenie. //
[I 537] Kontrakt, kątraktas.
Kontraktnik, ob. kontraktujący,
Kontramarsz,
Kontrast, ob przeciwieństwo.
Kontrastować, ob, przeciwstawać.
Kontrawencya, ob. przekroczenie,
Kontrefakcya, ob. sfałszowanie, przedrukowanie nieprawne.
Kontrola,
Kontroler,
Kontrolować,
Kontrować,
Kontrowersya[348],
Kontrowersista[349]
Kontryfał,
Kontumacya,
Kontumacyalny, kontumacyjny,
Kontusz, kuntùszas[350].
Kontuz, kontuza,
Kontuzya,
Kontyngens[351].
Kontyngensowy,
Kontynuacya,
Kontynuować,
Konwalescencya, pratarpimas. //
[I 538] Konwalescent, pratarpstùs.
Konwalia,
Konwencya,
Konwencyjny.
Konwencyonista,
Konwent,
Konwentowy,
Konwersacya, sznekiejimas, byłojimas.
Konwersować, sznekieti, byłoti.
Konwikcya,[352] ob. przekonanie.
Konwikt,
Konwisarczyk, půdzialůs. arb cinininkelis.
Konwisarnia, cininyczia.
Konwisarski, cinininkinis.

333 Tais. iš *žirgalakis*.
334 S. Ropel. *Konopiaty*.
335 S. Ropel. *Konopiaty*.
336 Ž. *pluskanis* prir. vėliau.
337 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
338 Visas šis straipsnis įtrp.
339 Turbūt norėta parašyti *pałajminimas*.
340 Įtrp. *ob*.
341 Įtrp. *n*.
342 Antroji *o* įtrp.
343 Tais. iš *konsulija*.
344 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
345 Tais. iš *sùsimokimas*.
346 Prad. rašyti *Kom*, bet ištaisyta.
347 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal pirmojo, bet pagal antrojo ž-io abėcėlę.
348 Tais. iš *Kontrowencya*.
349 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
350 Tais. iš *kuntuszus*.
351 Tais. iš *Kontingens*.
352 Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.

Konwisarstwo; cinos dajlidawimas.
Konwisarz, cininykas.
Konwoj, palydiejimas.
Konwojować, palydieti.
Konwokacya, sùwadinimas.
Konwokacyiny, sùwadintinis.
Konwulsya,
Konwulsyjnie,
Konwulsyiność,
Konwulsyiny,
Kooperacya,
Kopa, kapa, piningas tejp wadinamas, ir wieł kapa żenklen 60. //
[I 539] Kopać, kasti.
Kopacz, kasiejas.
Kopaczka, łopeta
Kopalnia, rudija. Kopalnia złota, aukso rudija.
Kopalniany, rudinis.
Kopalnictwo, moksłas rudiû kasimo, ob. górnictwo.
Kopalny, kasamasis.
Kopanica, pyłas.
Kopanie, rausimas.
Kopanina, ob. kopanica.
Kopanka, lepiej kąpanka, mułdale, arba kapone[353]. ob. niecka.
Kopcenie, rukymas, dziowinimas.
Kopciany, apsudiejęs, aprukę[354].
Kopcić, rukyti.
Kopcidym, nesûmanûs wiriejas.
Kopciec, rukti.
Kopciuch, peczlinda,
Kopcowaty, kałwotas.
Kopeć, sudes.
Koper, krapas.
Koperczak, własciwiej pl. koperczaki,
Kopersztych,[355] ob. miedzioryt.
Kopersztycher,[356] ob. sztycharz
Koperta, (grometos) koperta. wystykłas grometos.
Kopertowy, grometwystyklis. //
[I 540] Koperwas, kąparwosùs. ob. siarczan.
Koperwasowy, kąparwosinis,
Kopia, kopija. Kopia kontraktu, kopija kontrakta, arba iszraszùs kontrakto.
Kopia, ragotine.
Kopiasty, sklidinas. Talerz kopiasty, torielûs sklidinas.
Kopić, krauti.
Kopica, tupele jawû.
Kopię, ob. kopic, ob. kopać.
Kopiec, kałnalis, kapsziùs, ragas.
Kopieniak, wiłnone, arba kilimas.
Kopienniczy[357], ragotinis.
Kopiennik, ragotinikas, ob. kopijnik.
Kopijka, kapejka, arba skatikas.
Kopijnik, ragotinykas.
Kopijny, ragotinis.
Kopiować, iszraszyti, arba parraszyti, ob. przepisywać.
Kopnąć, ob. kopać.
Kopniczy, kastinys.
Kopnik, rausiejas.
Kopno, użpustytas kialas.
Kopny, skalsingas, gausingas.
Kopować, krauti arba statyti i tupelès jauwus[358], arba tupelieti.

Kopowiec, midùs senas.
Kopowy, kapinis. //
[I 541] Kopr, ob. koper.
Koprowina, warinis, piningas.
Koprownik[359] ob. zebrzyca.
Koprowy, krapinis.
Kopuła, bonie.
Kopyciarz, kurpulininkas.
Kopiciasty[360], poznagûtas. Zwierzęta kopiciaste[361], gy[362] źwieris poznagûti[363].
Kopyść, mętie, brauktuwie[364],
Kopysciowy, mętietas.
Kopystka, mętele. brauktuwele[365]
Kopytko, nagélis[366], kanapele.
Kopytkowe, posnagines, mokésnis nu posnagû
Kopytnik,
Kopytny, naginis[367], kanapenis.
Kopyto, nagas, kanapa,
Kopytowaty, kanapûtas
Kora[368], maukna,
Korab, korabl, łajwas, eldija.
Korabiowy, korabny, łajwinis, eldinis.
Koral, karolùs.
Koralić, raudoninti it karolus.
Koralik, karolelùs.
Koralowy, karolinis.
Koran, alkoranas. kninga Turkû jistatymû.
Korb, pintine. //
[I 542] Korb, korbs, korbas, kurbas, erbuzas.
Korba, kibeklis.
Korbacz, bizunas.
Korbas, ob. korb.
Korbasowy, boninis.
Korbieniec,
Korbuzka, kibeklelis.
Korzec[369] od Korzec.
Korcić, swębti. rupieti,
Korcowy, korcinis.
Korczak,
Korczować, ob. karczować, pliesztí dirwą.
Korczyk, korczelùs.
Kord, karda,
Kondasz[370], tarszkintojas. ob. horda.
Kordat, lietos wiras.
Kordegarda,[371] ob. odwach[372].
Kordelas, mediejû pejlis.

[353] Ž-iai *arba kapone* įtrp.
[354] Turbūt norėta parašyti *aprukęs*.
[355] Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.
[356] Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.
[357] Pirmoji *n* įtrp.
[358] Galbūt norėta parašyti *jawus* (?)
[359] Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.
[360] S. Ropel. *Kopyciasty*.
[361] S. Ropel. *kopyciaste*.
[362] Nebaigtas rašyti ž.
[363] Tais. iš *posnagûti*.
[364] Tais. iš *brauktuwe*.
[365] Tais. iš *brauktuwelie*.
[366] Tais. iš *posnagéle*.
[367] Tais. iš *posnaginis*.
[368] Ž. taisytas.
[369] S. Ropel. *Korce*.
[370] S. Ropel. *Kordasz*.
[371] Toliau palikta vietos maždaug vienam žodžiui.
[372] Tais. iš *odwachl*.

Kordelasnik, mediejû pejlû kalwis.
Kordon, rubežine sargtis.
Konduan[373], kordwan, ob. kordyban.
Kondyaczny[374]
Kordyak
Kordyał. pl. kordyały,
Kordyała, ob. kordyak.
Kordyalny, szirdingas, ob. serdeczny.
Kordygarda, ob. kordegarda. //
[I 543] Kordyzant, szirdingas toncaunikas.
Korek, koreczek, medis szpuntelû, szpuntelis.
Korekta, patajsimas.
Korektor, tajsytojas.
Korektura, tajsymas.
Korespondencya, sùsiraszymas.
Korespondencyjny, sùsiraszantesis.
Korespondent, sùsiraszytojas.
Korespondować, susiraszyti.
Korka ob. kora, žijwie.
Korkociąg, ob. grajcarek.
Korkodąb, szpuntelû medis.
Korkowy, szpuntinis.
Korman, sermiega, ob. siermięga.
Korneciarka, nerieja.
Kornecik, gazelis, ob. kornet.
Kones[375], kornesy, karniz, karnizy,
Kornet,
Kornet, deszimtininkas rajtarijos arba jotęs.
Kornie, pakłusnej, ob. pokornie,
Kornut, ragoucziùs, ob. rogal.
Korny[376], pakłusnùs.

Korona, wajnikas, karuna.
Koronacya, karunawojimas.
Koronacyiny, karunawotinis.
Koronalny, karuninis. //
[I 544] Koronat, karunocziùs.
Koronator, karunawotojas.
Koroniarz, Karunijonis.
Koroniasty, karunûtas.
Koronka, karunka.
Koronkarstwo, szydrû dirbimas.
Koronkarz, szydrinykas.
Koronkowy, szydrinis[377].
Koronny, karuninis.
Koronować, karunawoti.
Koronowanie, karunawoimas.
Korowaj, koroway, sùwodbos pyragaj.
Korowody, ceremonijes[378].
Korporał, korporołas.
Korporalnik, korporołus dirbąs.
Korpus armij,
Korpusny,
Korsak, łape Tautoriû arba Płatburniû.
Korsarzki[379],
Korsarstwo,
Korsarz,
Korteza, ruminykas[380], ob. dworak.
Kortezanski, ruminykinis.
Kortezya, swelnybe.
Kortezować[381], swełnauti.
Kortyna, užłajdine.
Korumpować, paprakauti, kulûti, ob. przekupić. //
[I 545] Korupcya, paprakawimas, kukulawimas.
Korweta, korweta, karęs łajwas

widutinis.
Koryander, ob. kolender.
Koryciasta, sijtuwieta.
Korytarz
Korytko[382], od koryto, géldele.
2 Korytnik, géldinykas.
1 Koryto[383], gélda
Korytny, géldinis.
Korzany, żijwinis.
Korzec, korciûs sajkas.
Korźeń, szaknis.
Korzenić, kerinti.
Korzenić się, jisikérieti.
Korzenie, szaknes.
Korzenienie, kerindinimas, korzenienie się, jisikériejimas.
Korzenioczepny,
Korzeniowka,
Korzeniowy, szakninis.
Korzenisto, szaknietaj.
Korzenistość, szaknietumas,
Korzenisty, szakningas.
Korzeniczka[384], kareniû wogonatis.
2 Korzennie[385], korzenno, szaknietaj.
1 Korzenik[386], kareninykas. //
[I 546] Korzenność, karenumas.
Korzemny[387], kareninis
Korzonek, szaknele.
Korzyć, żiaminti.
Korzyć się, żiaminties.
Korzyść, nauda.
Korzyscić, naudoti.
Korzystacz, naudotojas.
Korzystanie, naudojimas.
Korzystność, naudingumas.
Korzystny, naudingas.
Korzystolubny, naudnoris.
Korzysty, żijwingas.
Kos, judasis[388] strazdas.
Kosa, dalgis.
Kosaciec,
Kosaccowy[389],
Kosarz, pjowiejas.
Kosaty, kasotas.
Kośba, szenpjutis.
Kość, kaułas.
Kościan, ob. koscień.
Kosciany, kaulinis.
Kościć, kastyti. ob. pokościć.
Koscić, kaulieti, i kaułą pawirsti. arba kaulinti.
Kiescieć się[390], kaulti i kaułą pawirsti.
Koscielnik, żinyczinykas, (:Pagonû kunegas:) //

[373] S. Ropel. *Korduan.*
[374] S. Ropel. *Kordyaczny.*
[375] S. Ropel. *Kornes.*
[376] Tais. iš *Karny.*
[377] Prad rašyti *szi*, bet ištaisyta.
[378] Įtrp. *j.*
[379] S. Ropel. *Korsarski.*
[380] Prad. rašyti *rumini*, bet ištaisyta.
[381] S. Ropel. *Kortezyować.*
[382] Tais. iš *Koryto.*
[383] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[384] S. Ropel. *Korzenniczka.*
[385] Antroji *n* įtrp.
[386] S. Ropel. *Korzennik.*
[387] S. Ropel. *Korzenny.*
[388] Galbūt norėta parašyti *jûdasis* (?)
[389] S. Ropel. *Kosaćcowy*, tad ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[390] S. Ropel. čia yra tik *Kościeć.*

[I 547] Koscielny, baźniczinis. Koscielne święto baźniczęs szwęte.
Koscielny, Zokrastijonas. ob. Zakrystyan.
Koscien, kościan, łazda słaniaus kauło.
Kościoł, baźniczia,
Kościołek, baźniczele.
Kościołom, kaułołauźis
Kosciołopalca, baźniczdegis.
Kościołowy, ob. koscielny.
Kościoskład,
Kościotrup,
Kościowaty, kaułûta[391].
Kościsko, kaulunas.
Kościsty, kaulingas.
Koseczka, dalgelis.
Kosiarz, pjowiejas.
Kosić, pjauti.
Kosić, oko, źwajrauti[392], kosić się kreptics, szalinties.
Kosidło, dałgkotis.
Kosior, kriukis, ob. koczarga.
Kosisko, dalgunas.
Kosisto, dalgiszkaj, dalgingaj.
Kosisty, dalgiszkas, dalgingas.
Koskać, katieti.
Kosla, ob. Koslawiec,
Koslawic, krepti, kliszinti
Koslawiec, koslawy, kliszis. //
[I 548] Koślawieć, kliszioti.
Koślawo, kliszaj, krewaj.
Koślawy, kliszùs, krewas.
Koślawy, ob. koślawiec.
Kośle, ledzingas, ob. łyźwy
Kosm, sriûga,
Kosmacić, kudlinti.
Kosmacieć, kudłoti.
Kosmacizna, kudłas.
Kosmacz, źmogus gaurûtas.
Kosmatawy, gaurinas.
Kosmatka, puraj akûtinej
Kosmatki, agrastaj gaurinej.
Kosmato, gaurûtaj, kudłotaj.
Kosmatonogi, kosmonogi, gauroutkois. ob. włochato nogi.
Kosmatość, gauroutumas.
Kosmaty, gaurûtas, kudłotas.
Kosmek, ob. kosmyk.
Kosmobrody,
Kosmogonia,
Kosmogonicznie,
Kosmogonista,
Kosmograf,
Kosmografia,
Kosmograficznie,
Kosmograficzny,
Kosmologia
Kosmologicznie. //
[I 549] Kosmologiczny,
Kosmologista,
Kosmonogi, ob. kosmatonogi.
Kospopolicki[393],
Kosmopolictwo,
Kosmopolita,
Kosmowy, ob, kosmaty.
Kosmyk, kùszkélis.
Kosmykowaty,
Kosnąc, kosniec, kripti.
Kosnica, kostnica, kauliniczia.
Kosniczy
Kosniec, ob. koscić
Kosnienie, ob. kostnienie
Kosnik, ob. kosiarz, ob. kosarz.
Kosonogi, kliszis.
Kosooki, zwajrakis.

Kosowaty, dalgietas.
Kosowisko, dalgkotis.
Kosowładny, dalgiowaldis.
Kost.
Kosteczka, kaulelis. ob. kostka
Kosteczny,
Kostera, kosternik,
Kosternik,
Kosterować,
Kosterowanie, //
[I 550] Kosterski,
Kosterstwo,
Kostka, kaulelis.
Kostkowany, kostkowaty, kałůtas[394].
Kostkowaty ob. kostkowany,
Kostkowy, kaulinis.
Kostnica, ob. Kosnica.
Kostniec, ob. kosniec.
Kostnienie,
Kostrouszek, strubausis.
Kostrubaty, ob. kosmaty,
Kostruch, Kostruchan, ob. kostrouszek.
Kostrzewa, dirse.
Kostur, kosztur,
Kosy, krewas.
Kosynier, dalginykas.
Kosynierski, dalginykinis.
Kosz,
Koszałka,
Koszarz, koszara.
Koszatka
Koszę, ob. kosić.
Koszenie, szieno pjowimas.
Koszenila, ob. kokcynela, czerwiec.
Koszer, mesa gryna Żydû.
Koszerne, mokesnis no tos mesos.
Koszerny, grynas arba czystas, ob. trefny. //
[I 551] Koszlawiec, koszlawo, koszlawy, ob. Koslawiec, Koslawo, koslawiec[395].
Koszowy,
Koszt, mitas[396].
Kosztowanie, skomiejimas.
Kosztować[397], skomieti.
Kosztownie,
Kosztowność,
Kosztowny,
Kosztunek, ob. koszt, naklad.
Kosztur, ob. kostur.
Koszywał, ob. żywokost.
Koszula, marszkinej.
Koszulka, marszkinelej.
Koszulnica, marszkiniû-siuwicie.
Koszulnik, marszkiniû siuwiejas
Koszulny, marszkinis.
Koszyk, pintinele
Koszykarstwo, pintiniû amatas arba dajlide
Koszykarz, pintinyk[398]
Koszykowy, pintininis. ob. ostrzyż.
Koszyna, pintinale,
Koszysko,

[391] Galbūt norėta parašyti *kaułůtas* (?)
[392] Ž. galas taisytas.
[393] S. Ropel. *Kosmopolicki.*
[394] Turbūt norėta parašyti *kaułůtas.*
[395] S. Ropel. *Koślawy.*
[396] Ž. taisytas.
[397] S.Ropel. vokabula *Kosztować* yra prieš *Kosztowanie.*
[398] Nebaigtas rašyti ž.

Kot,
Kotara, kotarcha, Taboriûs Tautoriû.
Kotcz, ob. kocz.
Kotczy, połubinis źirgas. //
[I 552] Kotczy, kotczyn, katinis.
Koteczka, katele.
Kotek, ob. Koteczka.
Kotew, kotwica[399], kotwica, unkurys.
Kotka, katele.
Kotlarczyk[400], katylorelus[401].
2 Kotlarstwo, kateloryste.
1 Kotlarſki, katilorinis.
Kotlarz, katiloriûs.
Kotlecik
Kotlet.
Kotlina, muralis diel katelo.
Kotłowe, katilines, mokésnis.
Kotłowy, katilinis.
Kotna, udrota,. Kate udrota, awis dijni.
Kotownia, katiniczia.
Kotowy, katinis.
Kotus, kice,
Kotwia, kotew, kotwica, unkuris.
Kotwiczka, unkurelis.
Kotwiczne, unkurines.
Kotwiczny, unkurinis,
Kousz, ob. kusz.
Kować, ob. kuć.
Kowadło, prekałas.
Kowadłowy, prekalinis. //
[I 553][402] Kowal, kalwis.
Kowalczyk, kałwajtis.
Kowalnia, kalwe.
Kowalski, kawinis[403].
Kowalstwo, kalinis.
Kowanie, kalimas.
Kownata, kownatny, ob. komnata, komnatny.
Koźa woźka, arba ôźka. koza wieł żenklin szijkszta.
Kozacki, kazokinis.
Kazactwo[404], kazokumas, kazokyste.
Kozaczek, kazokelis.
Kozaczy, ob. kozacki.
Kozaczyć,
Kozaczyzna, kazokija.
Kozak, Kazokas.
Kozakerya,
Kozba, ob. kosba.
Kozera, kozeras.
Kozerny, kozerinis.
Kozerzysty, pilnas kozeru
Kozi, woźkinis, arba ôźkinis.
Koziarka, ôźkinyké.
Koziarnia, ôźkiniczia, arba woźkiniczia.
Koziarz, kozlarz, ôźkinykas arba woźkinykas. //
[I 554] Koziród[405],
Kozica
Koziczny,
Kizidar[406],
Kozieł, Kozioł, woźys, arba ôźys.
Koziełek, koziołek, woźajtis[407].
Koziołkować[408], kuliwersti, kuliwartaloti.
Kozienica, woźina, arba ôźina.
Kozina, woźiena, arba ôźiena.
Koziobrody, ôźbarzdis.
Koziogłow, woźgalwis.
Kozioł, ob. kozieł
Kozionogi, ôźakois.

Koziorogi, ôźragej.
Kozioroźeć,
Koziostopy, ôźapiedis.
Kozirog, woźragis.
Kozka, woźkéle.
Kozlątko, kozię, ôźajtis.
Koziec[409], woźieti
Koziecina[410], woźiena.
Kozięcy[411], ożinis.
Kozłek
Kozli, woźinis.
Kozlić czoło, sùraukti kaktą. //
[I 555] Kozlina, ob. młokicina,
Kozłonogi, ob. kozionogi.
Kozłować, pokozłować, szokinieti, źajmoties.
Kozłowaty, woźietas
Kozłowiec, ob. Koziarz.
Kozłowy, wożinis.
Kozchłop[412], źmogwożys
Kozodoj, ôźmilźis.
Kozodrza, plieszikas.
Kozopas, ob. koziarz.
Kozorodny, woźwejsis.
Kozoroźec, ob. koziorożec.
Kozub[413], koźubek, ob. kaźub, kaźubek.
Koźubaleć,
Koźubato, ob. koźubaty.
Kozubieć,
Kozuch, kajlinej.
Koźuchować.
Koźuchowanie,
Kozuchowiec,
Kozuszek, kalinelej.
Kpać, barti, bausti.
Kpanie, baudimas.
Kpiarz,
Kpić,
Kpienie, //
[I 556] Kpina,
Kpisko,
Kra, ledina
Krab, ob. rak.
Kraciasto,
Kraciasty,
Kracić,
Kraczać się, ob. rozkraczać się.
Kraczę, ob. krakać.
Kraczoch,
Kradać, ob. kraść.
Kradkiem, ob. ukradkiem.
Kradnę, ob. kraść. wôgti
Kradnienie, wôgimas
Kradomie, wagicznaj.
Kradomy, wagicznas.
Kradywać, waginieti[414].

399 Turbūt taisyta iš *kotwia;* S. Ropel. *Kotwia.*
400 Įtrp. *o.*
401 Ž. taisytas.
402 Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *23* — tai lanko numeris.
403 Turbūt norėta parašyti *kalwinis.*
404 S. Ropel. *Kozactwo.*
405 S. Ropel. *Kozibród.*
406 S. Ropel. *Kozidar.*
407 Įtrp. *j.*
408 S. Ropel. *Koziełkować.*
409 S. Ropel. *Koźleć.*
410 S. Ropel. *Koźlęcina.*
411 S. Ropel. *Koźlęcy.*
412 S. Ropel. *Kozochłop.*
413 Virš *z* nubrauktas diakritikas (buvo *ź*).
414 Ž. pradžia taisyta.

Kradzieski, wagiszkas. ob. kradzież.
Kradzieżca, wagis.
Kadzieznośé[415], wagyste.
Kradzieźny, wagingas.
Kradziony, wogtas.
Krąg, skrydimas.
Kraglak, apalunis.
Kraglica, kruglica,
Kraj, krasztas.[416]
Kralko[417], deszimtke. //
[I 557] Kram, kietka[418].
Kramarczy kietkinykélis[419].
Kramarski, klietkinis[420].
Kramarstwo[421], klietkunas
Kramarz, klietkinykas[422].
Kramarzyć,
Kramik, klietkéle.
Kramnica, ob. kram.
Kramnik, ob. kramarz,
Kramny, kramowy, krominis.
Kramarzyć[423], kramować.
Kraniec, paszalys.
Krasa, barwa.
Krasawica, grażule.
Kraść, kradać, kradywać, wogti, waginieti.
Krasić, grażinti, dażyti.
Kraska, dażywe.
Krasnieć, raudonûti.
Krasno, raudonaj.
Krasnoduszy, grażduszis.
Krasnolicy, graźwejdis.
Krasnooki, grażakis.
Krasnopiory, grażpłunksnis.
Krasnorus, rudije Gudaj.
Krasność, grażybe. ob. krasa, krasota, piękność.

Krasnotwarzy, ob. krasnolicy. //
[I 558] Krasnowłosy, grażpłaukis.
Krasnobarwny[424], graźbarwis.
Krasny, grazùs
Krasny, ob. tłusty, okraszony.
Krasnolubość[425], graźmejle.
Krasnomędrek[426], ob. mędrek.
Krasomowa, ob. krasomówność.
Krasomówca, graźkalbis.
Krasomownie, Krasomowno[427], graźkalbej.
Krasomowność, graźkalbe., graźbyle.
Krasomowny, grażkalbis, grażbylis[428], ob. kwiecisty, wymowny.
Krasomowski, graźbylinis.
Krasomowstwo, graźbyłumas.
Krasopani, grażwieszpate.
Krasnorodny[429], grażwejsis.
Kraszę, ob. krasić.
Krata,
Krateczka,
Kratka,
Kratkować,
Kratkowanie,
Kratkowany,
Krawacz,
Krawaczki, ob, nozyczki.
Krawalnica, //
[I 559] Krawalnik, ob. krawacz,
Krawądz[430], ob. krawędz.
Krawat, ob. halsztuch, kakłoparyszis.
Kracowy[431], ob. krawiecki
Krawczyk, siuwiejatis.
Krawędz, briauna.
Krawędziasty, briaunotas.
Krawędzisty, briauningas

Krawiec, siuwiejas.
Krawiecki, siuwiejinis.
Krawiectwo, siuwynys.
Krażek, grądele.
Krążenie, sùkimos.
Krążny, sùkąs.
Kryżyc[432], sùkties.
Krążydło, ob. cyrkiel.
Krcica, ob. jarmusz.
Krcyca, ob. krzczyca,
Kreacya, ob. mianowanie,
Kreatura, ob. stworzenie.
Kręcenie, sùkimas.
Kreciany, kreciasty, ob. kredziany, kredziasty,
Kręcić, sukti.
Kreci, kurminis.
Kręciciel, ob. kręciel. krętacz.
Kręcicki, sukinietuwas.
Kręcidło, suktuwas. //
[I 560] Kręciel, sukcziùs.
Kręcielski, sùktinis.
Kręcielstwo, sùktybe. ob. matactwo.
Kręcielnia[433], wirwinyczia.
Kręcisto, sùktaj. kręcisty, suktas, ob. kręto, kręty.
Krecisty, ob. kredzisty, krejdingas.
Kręciwąs, oustsukis.
Kręcony, sùktas.
Kręcz, sukinys (gałwos)
Kreda, krejda.
Kredenc, ob. kredens.
Kredensować, ob. kredencować.
Kredka, krejdele.
Kredować, krejdinti, żenklinti sù krejdù.
Kredyt.
Kredencować[434], kredensować.
Kredytor, ob. wierzyciel.
Kredytorka, ob. wierżycielka.
Kredytować,[435]
Kredytowanie,
Kredytowy,
Kredziany, krejdinis. kredziasty. krejdingas
Kredzić, krejdinti.
Kręgi, ob. krąg, wingis.
Kręgiel, stute.

415 S. Ropel. *Kradzieżność.*

416 Po šito straipsnio S. Dauk. praleido vieną lapą (du puslapius) iš S. Ropel mažojo formato leidimo teksto (p. 814—815). Turbūt S. Dauk. netyčia perverté ne vieną, o du lapus iš karto.

417 Ž. taisytas.

418 Turbūt noréta parašyti *klietka.*

419 Turbūt noréta parašyti *klietkinykėlis.*

420 Įtrp. *l.*

421 Ž. taisytas.

422 Įtrp. *l.*

423 Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra, ž. *Kramarzyć* čia pateiktas prie S. Dauk. praleistos vokabulos *Kramować.*

424 Tokios vokabulos S. Ropel. nėra.

425 S. Ropel. *Krasolubość.*

426 S. Ropel. *Krasomędrek.*

427 Tais. iš *Krasomownie.*

428 Tais. iš *grażbilis.*

429 S. Ropel. *Krasorodny.*

430 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

431 S. Ropel. *Krawcowy.*

432 S. Ropel. *Krążyć.*

433 S. Ropel. *Kręcilnia.*

434 Tais. iš *Kredensować.* Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

435 Dar buvo parašyta *wierzyć,* bet išskusta.

Kręgielek, stutele, plur. kręgle, stutes.
Kręgielkowaty, stutietas. //
[I 561] Kręgelnia[436], stutiniczia.
Kręgelny[437], stutinis.
Kręglarnia, ob. kręgélnia.
Kręglowato, stutietaj.
Kręglowaty, stutietas.
Krekorać, krokorać.
Krekoranie,
Kremor,
Kreol,
Kreować,
Krepa,
Krępa,
Krępacki, ob. karpacki.
Krępak, krapacka[438], ob. karpaty.
Krepel, ob. pączek.
Krepki, krepko, krepkość, ob. krzepki, krzepko krzepkość[439].
Krepość, ob. twierdza. warownia.
Kręposć,
Krępować,
Krepowy,
Krępuleć.
Krępy, zsiadły.
Krerać,
Kreranie,
Kres, sykis, rakas.
Kresa, retis.
Krescencya, walimas. //
[I 562] Kresić, ob. kreslić.
Kreska, ob. kryska, brieźis.
Kreskować, brajźyti.
Kreslenie, briezimas.
Kreslić, brieźti.
Kresować, retiûti, arba recziûti.
Kresowaty, retiûtas.
Kret, kurmis.
Kręt, wingis.
Krętacz, ob. kręciel.
Krętanina, wingurawimas.
Krętem[440], wingurtaj.
Kretes
Krętowiny, wingéj. ob. krętanina, wykręt.
Kretka, ob. kredka.
Krętny[441], suktas, wingurtas.
Kręto, suktaj, wingiujtaj.
Krętodziob, sùktsnapis, grouźsnapis.
Krętogłow, grouźgalwis.
Krętogłowy[442], grouźgalwinis.
Krętolotny, groużłakis.
Krętopłomienny, grouźliepsnis arba groużlijpsnis.
Krętopłotny, pałajpinis.
Krętoprawny, sukcziùs.
Krętorog, grouźragis.
Krętorogi, grouźraginis. //
[I 563] Krętosz, ob. kręciel.
Kretować, kretowaty, ob. kredować, kredowaty.
Krętowaty, suktas, ob. wykrętny.
Krętowina, krętowisko, wingis.
Kretowy, kurminis.
Krętowzniosły,
Kręty, sùktas.
Kreuję, ob. kreować.
Krew, kraujas.
Krewa
Krewczejszy, ob. krewki,
Krewic,
Krewienstwo, ob. pokrewienstwo.
Krewki, ob. ułomny.
Krewkość, silpnumas. ob. ulom-

nošć
Krewna, ob. krewny.
Krewniak, géntis, géntajtis.
Krewnic się, ob pokrewnić się.
Krewnik,
Krewnošć, géntybe.
Krewny, géntis.
Kreza, ob. kryza.
Kręžki,
Krnąbrnie, atkaklej.
Krnąbrniec, atkakłauti.
Krnąbrnošć, atkaklybe. //
[I 564] Krnąbrny, atkakłùs.
Krobeczka, krubeczka.
Krobecznik, krobnik, krupkarz.
Krobia, krobka, krubka
Krobnik, krobecznik,
Kroć, ob. raz.
Krochmal, krikmołas. arba skarubas
Krochmalenie, krikmolijimas. skarubingas[443].
Krochmalić, krikmolyti, skarubyti[444].
Krochmalik[445], krikmolelis, skarubelis.
Krochmalny, ob. krochmalony, skarubytas.
Krochmalowy, krikmolinis, skarubinis
Krócej[446], trumpiaus.
Krocić, szimtûti.
Krócić, trumpinti.
Krócica, ob. krucica,
Kroilnica, ob. krawalnica.
Krok, szakumas. ir zingsnis[447].
Krokiew, kaziłaj.
Krokiewka, kazilelis.
Krokodyl, krokodilùs.
Krokodylowy, krokodylinis[448].
Krokorać, ob. krekorać.
Krokos,
Krokosowy,
Krokowy, szakùminis, žingsninis.
Kroksztyny, //
[I 565] Krokwa, ob. krokiew.
Król, karalùs, rykys, waldimieras, wieszpats. waldziunas.
Krolestwo, rykie, walstybe.
Krolewic, krolewicz, karałajtis. rykajtis. wałdunajtis
Krolewski, rykinis. karaliszkas.
Krolewskù, po królewskù, rikingaj.
Krolewszczyzna, karaliszkéj.
Kroliczę, krelikytis.
Kroliczy, krelikinis.
Kroliczyniec, ob. Krolikarnia.
Krolik, krelikas.
Krolikarnia, Krelikyniczia.
Królobojca, rykžudis, waldionugałunas[449].

436 S. Ropel. *Kręgielnia.*
437 S. Ropel. *Kręgielny.*
438 S. Ropel. pranc. *Krapacks.*
439 Prad. rašyti *krzepos,* bet ištaisyta.
440 Tais. iš *Krętym.*
441 Įtrp. *n.*
442 Prad. rašyti *G,* bet ištaisyta.
443 Galbūt norėta parašyti *skarubijimas* (?)
444 Prad. rašyti *skary,* bet ištaisyta.
445 Įtrp. *ch.*
446 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
447 *Pirmoji s* įtrp.
448 Tais. iš *krokodilinis.*
449 Ž. *waldionugałunas* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

Królobojski, rykźudinis.
Królobojstwo, rykźudybe.
Królosęp, ob. sęp.
Królowy, rykinis.
Królowa[450], rykie, rykiene.
Królować, rykauti, waldyti, wiesz-patauti.
Królowanie, rykawimas, wiesz-patimas, waldymas.
Królujący, rykauis, wieszpatauis, ob. panujący.
Krom, ob. oprócz, ob. mimo.
Kromboźnie, bediewej. krombo-źny, bediewis.
Kromka, rijkie, rieke[451].
Kroniec, ob. kraniec. //
[I 566] Kronika,
Kronikarski,
Kronikarstwo.
Kronikarz,
Kropecznik,
Kropelka[452], spûgelis, łaszas.
Kropić, szłakstyti,
Kropiciel, szlakstytojas.
Kropidlny, szakstomasis[453].
Kropidło, szliektuwe.
Kropielnica, łakonka.
Kropienie, szakstymas[454].
Kropisty, kroplisty, szłakingas.
Kropka, spûgas, kropelka spou-gélis.
Kropkować spougouti.
Kropkowanie, spougawimas.
Kropkowaty, spougoutas.
Kropla, szłakas.
Kroplisto, szlakoutaj.
2 Kropnąc, szliekterieti.
1 Kroplisty, szłakingingas[455].

Krosienka, stakleles.
Krosna, stakles.
Krosniarz, staklinykas. //
[I 567] Krosta, szaszas.
Krostawieć[456], szasti.
Krostawić, szaszinti.
Krostawy, szaszoutas.
w Krotce[457], ob. krotko.
Krótki, trumpas.
Krótko, trumpaj.
Krótkochwilny, trumpwalandis.
Krótkodzioby, strubsnapis.
Krótkogrzywy, trumpkartis.
Krótkomowny,
Krótkomowność,
Krótkonogi, łutis.
Krótkonosy[458], strubnosis.
Krótkooki, żlîbis.
Krótkoręki, trumrankis[459].
Krotkorogi, strubragis.
Krótkość, trumpumas.
Krótkosłowny, trumpaj[460].
Krótkoskrzydły, trumpsparnis.
Krótkoszyi, trumpkaklis.
3 Krótkotrwały, netwerąs
2 Krótkotrwałość,
1 Krótkotrwale,
Krótkowaty, trumpokas. //
[I 568] Krótkowid, źlibis. krótko-widz,
Krótkowidność, źlibumas, arba żlibybe.
Krotkowidny, źlibas.
Krótkowidz, ob. krotkowid.
Krótkowieczność, trumpamźybe.
Krótkowieki, trumpamżûs.
Krótło, ob. skrocenie.
Krotnąc, krotniec.

Krotny,
Krotochwila,
Krotochwilenie,
Krotochwilnik,
Krotochwilnic[461],
Krotochwilność,
Krotochwilny,
Krotochwilować, ob. krotochwilic.
Krotop[462], ob. krotoch,
Krótszeć, trumpti.
Krowa, waka, karwe,
Krowi, wakinis.
Krowiarka wakine, wakinyke
Krowiarnia, wakinyczia.
Krowiarski, wakinis.
Krowiarz, wakinykas.
Krowieniec, karwoszudis, trouszas,
Krowisko, wakune. //
[I 569] Krowka, wakéle.
Krowne, wakines.
Krowodoj, milźiejas.
Krowopas, kerdziùs, szieriejas. ob. Krowiarz
Krowopusk, kraulejdzys[463].
Krszyć, trupinti.
Krszyć się,
Krszyna, kszyna, krsztyna, krszta, krta, truputys
Krta, ob. krszyna.
Krtań, gérkle.
Krtaniowy, gerklinis.
Krtęczyć, smaugti.
Krtycze, ob. krtań.
Krubka, krubeczka, krubnik, ob. kropka.
Kruch, kriucha
Kruchczeć. ob. kruszec, trupieti.
Krucho,
Kruchość,
Kruchszy od kruchy.
Kruchta, ob. babiniec.
Kruchutchny
Kruchy,
Krucyata, kriziaus żygis
Krucyfer,
Krucifix[464] //
[I 570] Kruchę[465], krankù, arba krąkù.
Kruczek, warnelis, arba kriauklelis.
Kruczenie, krankimas, arba krąkimas.
Kruczodzioby, warnosnapis.
Kruczy, warninis.

[450] Ši bei dvi tolesnės vokabulos ir S. Ropel. pateiktos ne pagal abėcėlę.

[451] Tais. iš *niekie*.

[452] Iš tikrųjų parašyta *kpopelka*, bet virš pirmosios *p* smulkiau prirašyta *r*.

[453] Turbūt norėta parašyti *szłakstómasis*.

[454] Turbūt norėta parašyti *szłakstymas*.

[455] Turbūt norėta parašyti *szłakingas*.

[456] Tais. iš *Krostawić*.

[457] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal pirmojo, bet pagal antrojo ž-io abėcėlę.

[458] Tais. iš *Krótkość*.

[459] Sic!

[460] Galbūt norėta parašyti *trumpas* (?)

[461] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

[462] Prad. rašyti *Krop*, bet ištaisyta; visgi S. Ropel. yra *Krotof*, S. Dauk. galėjo neįžiūrėti ir galinę raidę *F* perskaityti kaip *P*.

[463] Galūnė nėra aiški.

[464] S. Ropel. *Krucyfix*.

[465] S. Ropel. *Kruczę, ęcia*.

Kruczyć, krąkti,
Kruk, kriauklis, arba warnas.
Krukac, ob. krakać.
Krukawka, ob. turkawka.
Krukowaty, warnokas[466].
Krumper, ob. haftarz.
Krupa, kroupaj.
Krupiarka
Krupiarski,
Krupiarz
Krupiasty, kroupûtas.
Krupić, krûpinti.
Krupk, krupki
Krupniczka, ob. krupiarka
Krupnik[467], sriuba, pùtra.
Krupny, kroupinis[468].
Kruszczorodny[469].
Kruszczowy[470]
Kruszczeć, //
[I 571] Kruszczyna,
Kruszeć,
Kruszeć[471],
Kruszki,
Kruszliwy
Kruszonka, zacierka, drobianka,
Kruszyć, trupinti, kruszyć się, trupieti.
Kruszykamien, ob. łomikamien,
Kruszyna, ob. krszyna. ob. odrobina
Kruszynowy,
Kruź
Kruzganek, priągis.
Kruzki, ob. kryzki.
Kruźlik, krużyk,
Kruźowato, krużowaty, ob. kędzierzawo, kędzierzawy,
Kruźowy.
Krwawic, kruwinti.
Krwawne, kraujines.
Krwawnica,
Krwawnik,
Krwawny, kraujinis.
Krwawo, kruwinaj.
Krwawociężki,
Krwawoczerwony,
Krwawooki[472], pasriuwakis. //
[I 572] Krwawopłodny, krajawcjsis, krajaperis.
Krwawowy pot, ob. krawy pot,[473]
Kraworubinowy[474], tamsakrauis[475].
Krwawotok, ob. Krwotok.
Krwawożerca, ob. krwożerca
Krwawożerność[476], ob. krwożerność.
Krwawy, kruwinas.
Krwiobarwny, kraujobarwingas.
Krwionosny,
Krwiożerca, kraugérys.
Krwiozerczność[477], kraujo gierimas, kraugérybe.
Krwiożerczy[478], kraugerinis.
Krwistość, krauingumas.
Krwisty, krauingas.
Krwotoczny[479], krautekys[480].
Krwotok Kraujoteklis
Kryć, dęgti, sliepti.
Kryca,
Krycie, sliepimas.
Kryg, kryga, ob. wędzidło.
Krygować się,
Kryjomie, słaptej.
Kryjomokupstwo,
Kryjomy,
Kryjowka,

Krym, //
[I 573] Kryminał,
Kryminalista,
Kryminalnie,
Kryminalność,
Kryminalny,
Krynica, szaltenis, wersme
Kryniczny, szalteningas, wersmingas.
Krypta[481], waltele, eldijele.
Krypcie, ob. łapcie
Kryska, ob. kreska. kryski, ob. kryzki.
Krystalizacya,
Krystalizować,
Kryształ,
Kryształek, wydis[482] akies.
Kryształny,
Kryształować, ob. krystalizować.
Kryształowanie,
Kryształowy
Kryt, ob. dach, krycie, strzecha.
Krytopłciowy,
Kryty,
Krytyczka,
Krytycznie,
Krytyczność,
Krytyczny,
Krytyk, //
[I 574] Krytyka,
Krytykować, wajnoti, kérnoti.
Krytykowanie, wajnojimas, kérnojimas.
Kryza[483], pl. kryzy.
Kryzolit, ob. Chryzolit[484]
2 Krzaczek, kérelis.
1 Krza, ob. Kierz.
Krzaczkowato, kéroutaj.
Krzaczkowaty, keroutas.
Krzaczysty, keringas.
Krzak, kéras.
Krząkać, krększcioti, krząknąc, krększtcrieti.
Krząkacz, krząkajło, krząkała, kwększłulys[485] ob. Charchała.
Krząkanie, krząknienie, krększciojimas.
2 Krzątać się, trusieti.
1 Krzakowaty, kérokas, kerotokas.
Krzątanina, trusiejimas.
Krzcić, ob. chrzciel, krzciny krikszlyti.
Krzczyca
Krzecina
Krze[...][486]

466 Tais. iš *wamoukas*.
467 Ž taisytas.
468 Ž. galas taisytas.
469 Įtrp. *n;* S. Ropel. *Kruszcorodny*.
470 S. Ropel. *Kruszcowy*.
471 Virš *e* parašyta *cz*, nors S. Ropel. taip pat yra *Kruszeć*.
472 Prad. rašyti *Kra*, bet ištaisyta.
473 S. Ropel. straipsnis *Krwawopot, u, s. m. ob. Krwawy pot*.
474 S. Ropel. *Krwaworubinowy*.
475 Tais. iš *tamsejkrauis*.
476 Įtrp. *ź*.
477 S. Ropel. *Krwiożerczość*.
478 Įtrp. *i*.
479 Įtrp. *n*.
480 Tais. iš *krautekis*.
481 S. Ropel. *Krypa*.
482 Turbūt norėta parašyti *wyzdis*.
483 Tais. iš *Kryzy*.
484 *Visas šis straipsnis* įtrp.
485 Ž. pradžia taisyta.
486 Ž galas neaiškus. Kadangi ž. tikriausiai veiksmažodis, tai jis gali būti vienas iš šioje vietoje S. Ropel. esančių dviejų veiksmažodžių: *Krzeczeć* arba *Krzekać*.

Krzekanie
Krzekliwy,
Krzekotać,
Krzemien, titnagas.
Krzemienić, titnaginti.
Krzemienica, //
[I 575] Krzemieniec[487],
Krzemienieć,
Krzemienisty, titnagingas
Krzemienny, titnaginis.
Krzemięzić się, ob. krzepić się. stiprinties.
Krzemięźność, ob. krzepkość, tęgość rzezwość, stiprybe.
Krzemięzny, ob. krzepki, tęgi, stiprùs.
Krzemionka,
Krzemyk,
Krzepczeć,
Krzepczyć,
Krzepić, ob. krzepczyć.
Krzepienie,
Krzepki,
Krzepko,
Krzepkość,
Krzepnąc,
Krzepnienie,
Krzesać, skilti.
Krzesać się.
Krzesania, skylimas.
Krzescianin, krikscionis.
Krzeselko, kiedale, krieslelis.
Krzesić
Krzesidło, lepiej krzesiwo[488], skiltuwas. //
[I 576] Krzesło, krase,
Krzesłowaty, krasiokas.
Krzesnak, ob. chrzesniak, Krzest, krzestny, ob. chrzest, chrzestny.
Krzeszę, ob. krzesać.
Krzętnie, krzętność, krzętny, ob. skrzętnie, skrzętość[489], skrzętny.
Krzew, kéras. krosniak.
Krzewić, kruminti.
Krzewie, ob. krzew.
Krzewienie, ob rozkrzewienie
Krzewienie się,
Krzewina, krumalis.
Krzewisty,
Krzewny,
Krzewodom, ob. rosliniarnia.
Krzezwić, krzezwiec, Krzezwy, ob. rzezwić
Krzosać, krzosanie, ob. krzesać.
Krzoska, muszkieta.
Krzta, ob. krszyna
Krztoń, ob. krtań.
Krztoniowy, ob. krtaniowy
Krztusić się. ob. krsztusić się
Krzyć się ob. krszyć się.
Krzyczący, szauką̃s.
Krzyczeć, szaukti. //
[I 577][490] Krzyczenie, szaukimas, szauksina,
Krzyk, szauksmas,
Krzykać, szaukiejas, arba, Kriokła.
Krzykliwie, krioksmej, ob. wrzaskliwie.
Krzykliwość, szaukimas, kriokimas.
Krzyknąc, szukterieti, kriokterieti.
Krzykwa, krioksmas. ob. zgiełk.
Krzynow, dim. krzynowck,
Krzyp, krzypiec, ob. skrzyp skrzypiec.

Krzysia, ob. krysia.
Krzyw, kałtas,. Cożem ja krzyw, jeżeli... koumi asz kałtas, jej...
Krzywda, abyda,
Krzywdny, ob. krzywdzący,
Krzywdzący,
Krzywdzenie,
Krzywdzić,
Krzywdziciel,
Krzywić, sùkti,
Krzywy człowiek[491], ob. krzywiszyjek,
Krzywiszyjek[492], krewkaklis.
Krzywizna, kryule[493].
Krzywka, ob. krzywuliec. kriwule. kriwulis.
Krzywo, krewaj.
Krzywoboki[494], krewszonis.
Krzywocina, krypimas. //
[I 578] Krzywodrożny, kélas wingiũtas.
Krzywodusze, krewduszis. krewsielis.
Krzywodusznik, krewduszis, krewsielis.
Krzywoduszny, krewduszinis, krewsielinis.
Krzywodziob[495], krewsnapis.
Krzywogęby, krewburnis.
Krzywogłowek, krewgalwis.
Krzywogłozny, ob. krzywonogi.
Krzywołomstwo, ob. krzywoprzysięstwo.
Krzywołuczny,
Krzywomyslnie,
Krzywomyslny,
Krzywonogi, krewkois.
Krzywonos, krewnosis.
Krzywooki, krewakis.
Krzywoprzysięgać,
Krzywoprzysięźca,
Krzywoprzysięzki,
Krzywoprzysięzko, krzywoprzysięznie, krzywoprzysięźny. ob. krzywoprzysięzko, krzywoprzysięzki.[496]
Krzyworogi, krewragis.
Krzywos, krewulis
Krzywość, krejwumas, krypimas.
Krzywoscienny, krewsienis.
Krzywosłowca, krewźodis. //
[I 579] Krzywosługa, krewkalpis.
Krzywoszabłasty, krewkarda.
Krzywoszyi, krewkaklis.
Krzywotłómacz,
Krzywotoki
Krzywousty, krewburnis.
Krzywowatość, krewumas, krypimas.

[487] Galinė *c* buvo parašyta su diakritiku (*ć*), bet jis nubrauktas.
[488] Tais. iš *krzesywo*.
[489] S. Ropel. *Skrzętność*.
[490] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *24* — tai lanko numeris.
[491] S. Ropel. *Krzywigłowek*.
[492] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, ž. *Krzywiszyjek* čia pateiktas prie vokabulos *Krzywigłowek*.
[493] Iš pradžių buvo parašyta *krypule*, vėliau *p* buvo nubraukta ir virš jos parašyta *w*, tačiau nubraukta ir ši.
[494] Įrp. *bo*.
[495] Tais. iš *Krzywodziub*.
[496] S. Dauk. sujungė į vieną du S. Ropel. straipsnius: *Krzywoprzysięzko, Krzywoprzysięźnie* [...] ir *Krzywoprzysięźnie, Krzywoprzysiężny, ob. Krzywoprzysięzko, Krzywoprzysięzki*.

Krzywowiara,
Krzywowierca,
Krzywowierny,
Krzywowierstwo,
Krzywozęby, krewdantis.
Krzywuła,
Krzywulec,
Krzywy, krewa,
Krzyż, skérsis, kriziùs.
Krzyżak, križejwis.
Krzyzasty.
Krzyżmo, ob. Chryzmo.
Krzyżonosny, križneszis
Krzyżować, skérsinti, križiawoti..
Krzyżowanie, skersinimas, križiawoimas.
Krzyżowato, skérsaj.
Krzyżowaty, skérsùs.
Krzyżowniczy, skérsinis, križinis.
Krzyżownik, //
[I 580] Krzyżowo, skérsaj.
Krzyżowy, skérsùs.
Krzyżyk, skérselis, križelis.
Ksiądz, kunegas.
Książe, kunegajkstis[497].
Książęcy, kunegajksztinis.
Książeczka, kningéle.
Książka, kninga[498] kniga.
Książkowy, kninginis.
Książnica, kninginiczia.
Książnik,
Książny, kninginis.
Księżobójca[499], kunegžudis.
Księdzowstwo[500], kunegumas, kunegybe arba kunegyste.
Księdzowy, kuneginis.
Księga, kunegas.
Księgarczyk,
Księgarnia,
Księgarski,
Księgarstwo.
Księgarz, kninginykas.
Księgardztwo[501],
Księgonosny, kningneszis
Księgopis, raszytojas.
Księgopisarstwo, //
[I 581] Księgosusza, kartokszlidziowa
Księgowy, kninginis.
Ksieni
Ksieniec, skrandis arba skrądis. skilwis.
Księstwo, kunegajksztija.
Księzki, kuneginis.
Księżnik, ob. książnik.
Księzulek, kunegélis.
Księży, kuneginis.
Księżyc, delczia, mienû.
Księżycosłoneczny,
Księżycowato,
Księżycowaty,
Księżycowy,
Księżyczek
Księżyczny, ob. księżycowy.
Ksiuk,
Ksobie, contract. ku sobie.
Ksyk, ob. syk, gwizd, swist. sznipsztimas.
Ksykać, sznipszti.
Ksykanie, ob. ksyk.
Kszeniec, ob. ksieniec.
Kształcenie,
Kształcić,[502]
Kształciciel,
Kształt, skwarma.
Kształtnie, //

[I 582] Kształtność,
Kształtny,
Kształtować, kształtowanie. ob. kształcić.
Kształtownik,
Kszyk, ob. ksyk.
Kszykać, kszykanie, ob. ksykać, ksykanie
Ktemu, contract. ku temu.
Kto,
Ktobie, contract, ku tobie.
Ktokolwiek,
Którędy, kur
Którędys, kurgi.
Którędyż. ob. ktorędys.
Który, kùrsaj.
Którys, któras, któres.
Któryż,
Ktości, ktosi, ob. ktoś.
Któż,
Ku,
Kub,
Kuba,
Kuban,
Kubeba,
Kubek, kubeczek,
Kubeł
Kubiczny, ob. szescienny. //
[I 583] Kubrak,
Kubus.
Kuc, kucyk,
Kuć, kalti,
Kucbaj, ob. Kuczbaja,
Kuch, ob. Makuch.
Kucharski,
Kucharstwo,
Kucharz, wiriejas.
Kucharzowy, wiriejinis.
Kucharzyć, wiriejauti, kukorauti.
Kuchcich, pawirieje
Kuchenka, wirtuwele.
Kuchenny,
Kuchmistrz,
Kuchmistrzowski,
Kuchnia,
Kuchta,
Kucik, kocik,
Kucnąc, ob. kucznąc.
Kucyk, ob. kuc.
Kucza, kuczka.
Kuczbaja,
Kuczma,
Kuczmanski,
Kucznąc, kuczyć, //
[I 584] Kuczyć,
Kuczyszcze,
Kudła,
Kudłacz,
Kudłatość,
Kudłaty,
Kudłać[503], kudlić
Kufa, bosùs.
Kufel, kufelek,
Kuflarz, girtuklis.
Kuflowy,

[497] Turbūt norėta parašyti *kunegajkszfis.*
[498] Tais. iš *kningėle.*
[499] S. Ropel. *Księdzobójca.*
[500] Tais. iš *Księdziowstwo.*
[501] Tais. iš *Księgarstwo.* Turbūt S. Dauk. supainiojo ir sujungė į vieną dvi S. Ropel. vokabulas: *Księgarstwo* ir *Księgokradztwo.*
[502] Ši vokabula įtrp.
[503] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

Kufny, bosinis.
Kufer[504], kuferek.
Kufrowany, kuferkowy.
Kugla, ob. kuglarstwo,
Kuglarski,
Kuglarstwo,
Kuglarz,
Kuglować,
Kuglowanie,
Kujan, ob. Kojan,
Kukać,
Kukanie,
Kukawka, ob. kukułka.
Kukiełka, //
[I 585] Kukla,
Kukłać,
Kuklas[505], iłgsnapis.
Kuklasty, paiłgûtinas.
Kuknąc, ob. kukać.
Kurs[506],
Kuksać,
Kuku,
Kukuba,
Kukułczę, géguźaujù.
Kukułczy, geguźinis.
Kukurykać, kakarykauti.
Kukurudza, kukuruza.
Kukuryku! kakaryko!
Kul, kulis sziaudû.
Kula,
Kulać, ob. kuleć.
Kułacznik, kumstinykas.
Kułak,
Kulanie,
Kulas.
Kulasto, kulasty
Kulawić, rajszinti.
Kulawiec, rajszti.
Kulawka
Kulawo, //
[I 586] Kulawość, rajszumas, rajszybe.
Kulawy, rajszùs.
Kulbaczyć, bałnoti.
Kulbaka, bałnas.
Kulczanka, spiłga, ob. spilka.
Kulczyć, sieti, dijgti.
Kulczyk, ob. kolczyk.
Kuleć, rajszti.
Kuleczka, kulka,
Kulewryna, ob, wężownia, smigownica.
Kalifon[507],
Kulić, kulić się,
Kulig, kulik,
Kuligowy,
Kulisto,
Kulistość,
Kulisty,
Kulka, od kula.
Kulny, ob. kulisty.
Kulolej,
Kulsze, kùlszis
Kulszowy, kùlszinis.
Kum, Kuma,
Kuma, Kuma,
Kumać się, kumûties. //
[I 587] Komostwo[508], kumumas.
Kumoszka, kumale.
Kumowy, kuminis.
Kump, ob. kąpie.
Kuna, kiaunie
Kundel, bądszùnis
Kundleć, nusikartoti.
Kundys, ob. kundel.
Kundzia, Kunegunda wardas.

Kuni, kiauninis.
Kunica, kiaunines mokésnis.
Kunicz, ob. kuniczyna.
Kunszafty, ob. konszachty.
Kunszt,
Kunsztarz,
Kunsztmistrz,
Kunsztować,
Kunsztowanie,
Kunsztownie,
Kunsztownik,
Kunsztowność,
Kunsztowny,
Kup, pirkinys
Kupa, kópeta, krosnis, szusnis, kruwa, malkine,
Kupcowy, prekinis.
Kupczenie, prekiojimas, ob. handel. //
[I 588] Kupczyć, prekioti.
Kupczykowaty, prekiotokas.
Kuper, kuperek,
Kupersztych,
Kupia, kupla, pirkinys.
Kupić, pirkti, kupować, pirkinieti.
Kupic, kopti, krauti,
Kupiec, prekiejas,
Kupiecki, prekiejinis.
Kupiectwo, prekyba.
Kupienie, krowimas, kopimas.
Kupienie, pirkimas, kupowanie, pirkiniejimas.
Kupiony, pirktas.
Kupka, kupetele. krosnele, szusnele.
Kupla, ob. kupia.
Kupler,
Kuplerować,
Kupnica, klietka[509]
Kupno, pirkimas.
Kupny, perkamas.
Kupon,
Kupować, pirkinieti, kupowanie, pirkiniejimas.
Kuprzasty,
Kupula, ob. kopuła.
Kur, gajdys.
Kura, wiszta, //
[I 589] Kuracya, gydymas.
Kurant,
Kuratela,
Kurator,
Kuratoria,
Kuraz, drąsumas, arba dransumas, ob, smiałość.
Kurchan, kurhan,
Kurciąźki, apcugeles.
Kurcz, ob. pokurce[510].
Kurcz[511],
Kurczak, gajdelis.
Kurcząłko, gajdytelis.
Kurczę, wisztytis.
Kurczęcina, gajdiena.
Kurczęcy, wisztytinis[512].

[504] Si vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abécélę.

[505] Buvo parašyta su *ł*, bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.

[506] S. Ropel. *Kuks.* S. Dauk. galėjo antrąją raidę *K* perskaityti kaip *R.*

[507] S. Ropel. *Kulfon.*

[508] S. Ropel. *Kumostwo.*

[509] Prad. rašyti *kiel*, bet ištaisyta.

[510] S. Ropel. *Pokurcz.* S. Dauk. galėjo galinę raidę *Z* perskaityti kaip *E.*

[511] Prad. rašyti *Kr*, bet ištaisyta.

[512] Prad. rašyti *wiszti*, bet ištaisyta.

Kurczenie, kurczenie się,
Kurczowaty, gajdokas.
Kurczowy,
Kurczyc,
Kurczyć się,
Kurdwan, ob. kordywan.
Kurdygarda,
Kurek, gajdelis.
Kurewka, kékszele.
Kurewnik, kékszinikas.
Kurewny[513], kurewski, kékszinis//
[I 590] Kurewstwo, kékszybe.
Kurfirst,
Kurfirstwo, ob. elektor, elektorski, elektorstwo.
Kurhan, ob. kurhan[514].
Kurlandczyk[515], Kurszinykas, Łatwis.
Kurlandski, kurszinis.
Kurniczka, gajdinykas.
Kurnik, wisztiniczia, łaktas.
Kuropatwa, kurapka.
Kuropatwi, kurapkinis.
Kuropiew, gajdygste.
Kuropłoch, kuropłosz,
Kuropoj, ob. kuropiew.
Kurować, gydyti, wajstieti.
Kurowy, gajdinis.
Kurp, kurpia, kurpe.
Kurs,
Kursor, tekunas,
Kursorya, ob. list okolny.
Kursować, tekieti.
Kursowy,
Kursywa,
Kurta, ob. kurtka,
Kurtka,
Kurwa, kéksze,
Kurwatura, ob. Pastorał.
Kurwiarski, kurwiarstwo, ku wiarz, ob. Kurewski, kurew wo, kurewnik. //
[I 591] Kurwic, kékszinti.
Kurwić się, kékszauti.
Kurwienie się, kekszawimas.
Kurwisko, kurwiszcze,
Kurier[516], kurielûs.
Kurz, dûlké[517].
Kurzawa, dûlkés.
Kurzawnia,
Kurzeja, wisztytis.
Kurzenie, rukymas.
Kurzeniec, ob. Kurnik.
Kurzonogi, wisztkois.
Kurzowanie,
Kurzy, wisztinis.
Kurzyć, rukyti.
Kurzyca, wiszta
Kurzyciel, rukitojas.
Kurzymor, kurzyslad, kurzysle ob. mokrzyca.
Kusic, gundinti.
Kusiciel, gundintojas.
Kusnierczyk[518], képurnykelis.
Kusnierski, képurninkinis.
Kusnierstwo, kepurnikawimas.
Kusnierz, képurnykas.
Kuso, trumpaj.
Kuspik, ob. kozik.
Kustodya, sargtis. //
[I 592] Kustosz,
Kustrać się, ob. guzdrać się.
Kustrzyca, ob. Kuper.
Kusy, trumpas.
Kusz,
Kusza,

Kussarz[519],
Kuszę, ob kusić.
Kusznierczyk, kusznierski, ob. kusnierczyk.
Kusznik,
Kuszny.
Kut[520],
Kutas[521], kutasik,
Kuternoga
Kutlof, ob. szlachtuz, rzeznica,
Kutner
Kutnerować,
Kutnerowanie,
Kutnerowany,
Kutnerowaty,
Kutnerowy,
Kutnerz,
Kutowy
Kutwa,
Kutwiarka,
Kutwiarstwo,
Kurwic[522], //
[I 593] Kuty, ob. kut.
Kuty,
Kuznia, kalwe
Kuznica, ob. kuznia.
Kuznik, kalwis.
Kuzyn ob. krewny.
Kuzyna ob. krewna.
Kuzynek,
Kuzynka,
Kuzynowstwo
Kwacz, szłoutraźis
Kwaczę, ob. kwakac, k[523]
Kwadra,
Kwadragesima,
Kwadracik[524], ob. kwadrat.
Kwadrans,
Kwadrat.
Kwadratowo,
Kwadratowy,
Kwadratura,
Kwadrować.
Kwadrowanie,
Kwadrowatość,
Kwadrupla.
Kwadruplować,
Kwak, kwarkszmas. //
[I 594] Kwakać, kwarkszcioti,
Kwakanie, kwarkszciojimas.
Kwakier, kwakrùs.
Kwakierski, kwakrinis.
Kwakierstwo, kwakrybe.
Kwap. ob. puch.
Kwapić się, skatinties.
Kwapienie się, skatinimos.
Kwapliwie, kwapliwość, kwapliwy, ob. skwapliwie, skwapliwość, skwapliwie[525]
Kwarantana,
Kwarc, kwarcùs akmou.

513 Tais. iš *Kurewski.*
514 S. Ropel. *Kurchan.*
515 Prad rašyti *Kurlands,* bet ištaisyta.
516 S. Ropel. *Kuryer.*
517 Tais. iš *dùlkés.*
518 Tais. iš *Kusznicrczyk.*
519 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
520 Tais. iš *Kutas.*
521 S. Ropel. čia yra ne pagal abėcėlę pateikta vokabula *Kulas.*
522 S. Ropel. *Kutwic.*
523 Nebaigtas rašyti ž.
524 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
525 S. Ropel. *Skwapliwy.*

Kwarcowaty, kwarcokas.
Kwarek, ob[526]. wręga,
Kwarta, kwarta.
Kwartał, bertajnis.
Kwartalne, bertajnines, mokésnis.
Kwartalnie, bertajnej.
Kwartalnik, bertajninykas.
Kwartalny, bertajninis.
Kwartałowe, kwartałowy, ob. kwartalne, kwartalny.
Kwartana,
Kwartarz,
Kwartet,
Kwartnik,
in Kwarto[527], //
[I 595] Kwartowka,
Kwartowy, kwartinis.
Kwarzeć, ob. kwarc.
Kwas, ruksztis
Kwasek, ruksztelis.
Kwasić, raugti[528].
Kwasiciel, raugiejas.
Kwasiec, kwas, gira.
Kwasigroch,
Kwaskowato, rugsztaj, rugsztokaj.
Kwaskowatość, rugsztybe.
Kwaskowaty, rugsztas, rugsztokas.
Kwasnia, raugynas.
Kwasnieć, rugti.
Kwasnik, dûnos raugas.
Kwasnina, rugsztimas.
Kwasno, rugsztaj.
Kwasność, rugsztybe.
Kwasny, rugsztas.
Kwasorod, rugsztperis.
Kwasorodny, rugsztperinis.
Kwasowy, rauginis.

Kwaszenie, raugimas.
Kwatera, gaspada.
Kwaterka, kartele.
Kwatermistrz, //
[I 596] Kwaterniczy,
Kwaternik.
Kwaterować, gaspadytics.
Kwaterowanie, gaspadijimos.
Kwaterunek
Kwef, szydras.
Kwefić, szydrûties.
Kwefowy, szydrinis.
Kwękać, zysti,
Kwękała,
Kwerela, ob. skarga.
Kwerenda, ob. poszukiwanie.
Kwerendarz. ob. poszukiwacz, dochodziciel.
Kweres,
Kwest,
Kwesta, rinkimos. Chodzic po kweście, rinkties.
Kwestarski, rinkikinis.
Kwestarz, rinkikas.
Kwestować, rinkties.
Kwestya, kłausimas, ob. pytanie, zadanie.
Kwiaciarka,
Kwiaciarz,
Kwiat,
Kwiaczek[529],
Kwiatek,
Kwiatecznica[530], //
[I 597] Kwiatobierny, źiedrenkis, arba źiedskabis.
Kwiatokształtny,
Kwiatolubny, milźiedis[531]
Kwiaton,

Kwiatonosny,
Kwiatopaszy,
Kwiatorodny,
Kwatowy[532], žiedinis.
Kwiatozbierca,
Kwiatuszek, bunbulelis.
Kwiczeć, żwijkti.
Kwiczenie, zwijgimas.
Kwiczoł, didesis strasdas.
Kwieciany,
Kwiecić,
Kwiecie,
Kwiecień, bałandis arba karwelis mienû.
Kwiecisto,
Kwiecistość,
Kwiecisty,
Kwietny,
Kwietniowy[533], karwelinis,
Kwik,
Kwikać, ob. kwiczeć.
Kwikliwie,
Kwikliwy //
[I 598] Kwiknąc, zwijkterieti.
Kwilący,
Kwilenie
Kwilić[534],
Kwilny,
Kwindecz,
Kwindeczowy,
Kwinduplować,
Kwinta,
Kwintet,
Kwirynowiec,
Kwit, kwita.
Kwita, indecl.
Kwitacya, kwitacija
Kwitek, kwitele.
Kwitnąć, żydieti.
Kwitnący, żydąs.
Kwitniec, żydieti.
Kwitnienie, żydiejimas.
Kwitowanie, kwitawojimas.
Kwitowy, kwitinis.
Kwoka, wiszta perekle.
Kwokać, kwakscioti,
Kwoli, ob. gwoli.
Kwota,. //

526 Įtrp. *ob.*

527 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal pirmojo, bet pagal antrojo ž-io abėcėlę.

528 Įtrp. a.

529 S. Ropel. *Kwiateczek.*

530 Turbūt taisyta iš *Kwiatoczynca, Kwiatecznica* ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

531 Prad. rašyti *milžij*, bet ištaisyta.

532 S. Ropel. *Kwiatowy.*

533 S. Ropel. *Kwietniowy* yra prieš *Kwietny.*

534 Ž. galas taisytas.

[I 599] L Ł.

Laba, didioje Lûba, upe.
Labarum
Labe, labus
Łabędz, gulbis.
Łabędzi, gulbinis.
Łabędzie, gulbytej.
Łabędziowy, gulbinis.
Libirować[1],
Labirynt[2]
Labować,
Labudać, ob. ciułać.
Labus, ob. labe.
Lać lyti.
Lach, Lankas.
Lach ob. łachman
Lacha,
Lachawka, ob. laszka
Lachman, łakatas, skara,
Łachmana, łachmanina,
Łacina, Łotinû-kałba.
Lacinik, Łotinas.
Łacinski, Łotininis, łotiniszkas.
Łacinsko, łotiniszkaj.
Lacki, Lenkiszkas, arba Lankiszkas.
Łacnić, ob. ułatwic.
Łacnie,//
[I 600] Łacnoczuły, pigjuntis
Łacnodoscigły, pignokis
Łacnojętny, pigejgaudùs
Łacnomowny, pigejkałbąs
Łacnonamowny, pigejparkałbamas
Łacnonosny, pigejnesząs
Łacnopamiętny, pigejminis
Łacnopełzły, ob. pełzły. pigejcziuszkis
Łacnopojętny, pigejsuprantùs.
2 Łacnoprzemienny, pigejatsimetąs.
1 Łacnoprzechodny, pigejpraejnùs.
3 Łacnoprzekłonny, pigejlinkstùs.
Łacnoprzezierny[3], pigejbukłùs
Łacnoprzystępny[4], pigéjpriejgùs
Łacnoruchy, pigéjkusząs.
Łacność, pigybe.
Łacnostrawny, pigéjgromułùs
Łacnostrzeźny, pigejsergùs.
Łacnousmierny, pigejrimstùs.
Łacnouleczny, pigejgydomas
Łacnouwarny, pigejwirinamas
Łacnowidny, pigejregąs.
Łacnowierny, ob. łatwowierny, pigejtikas[5].
Łacnowymienny, pigejkijtąs.
Łacnozapalny, pigejuždegamas
Łacny, pigùs.//
[I 601][6] Łącz, ob. łączeń.
Łączący
Łączek, od łęk.
Łaczeń, łaczny[7], ałkanas, ob. łaknący.
Łączenie, jungimas.
Łączka[8], łankéle. piewele
Łacząc, łaczniec, ob. łaknąc.
Łącznia, ob. strojna.
Łącznie, lygej.
Łącznik,
Łączność, jungumas.
Łaczny, ob. łaczeń
Łączny, jungùs.
Łączyć, jungti.
Ład,

Ląd, krasztas.
Lada, ‹petas,›
Lada, lydimas.
Lada, jeb. Lada kto, jeb kas. ob ladajako.
Ladaco.
Ladacość,
Ladajaki,
Ladajako, jeb kajp.
Ladakość[9], //
[I 602] Ladajakość,
Ladaczyca, ladacznica, ob. łajdak, łajdaczyna
Ładnie, dajlej.
Ładnieć, dajlieti,
Ładniuchno, ładniutko, dajlitelej.
Ładniuchny, ładniutki dajlitelis.
Ładność, dajłumas,
Ładnostka, dajlie[10]
Ładny, dajłùs.
Lądochodny, krasztejwis.
Lądować, i kraszta iszlipti.
Ładować, słùgůti.
Ładowanie, słùgawimas.
Ładownica,
Ladowniczka,
Ladowniczy,
Ładownie, słùgéj.
Ładowny[11], słùgingas.
Lądowanie[12], iszlipimas ąnt kraszto.
Lądowy, krasztinis.
Ladrowanie,
Ladrowany,
Ładunek, ob. naboj.
Lafa[13], mokesnis, ałga, nupełnas, uždarbie.
Lafowy, ob. jurgeltowy, platny.

Ląg, periejimas. //
[I 603] Lagier, sywaj. Wino na lagrze, winas ant sywajs.
Lagiew, łagiewka, lēgere, legerele, plieszka.
Łagiewnik, begnorius, legeririnykas[14]. plieszkinykas.
Łagodliwie, łagodliwy, ob. łagodnie, łagodny.
Łagodnie, mejlej
Łagodny[15], mejłùs.
Łagodnieć, milsti.
Łagodniuchno[16], mejlitelej.
Łagodniuchny, mejlitelys.
Łagodniuchno, mejlitelej.[17]
Łagodno, ob. łagodnie.

[1] S. Ropel. *Labirować*. Tais. iš *Liberować*.
[2] Tais. iš *Labirint*.
[3] Prad. rašyti *Ład*, bet ištaisyta.
[4] Prad. rašyti *Lad*, bet ištaisyta.
[5] Turbūt norėta parašyti *pigejtikąs*.
[6] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *25* — tai lanko numeris.
[7] Prad. rašyti *ł*, bet ištaisyta.
[8] Ši ir dvi tolesnės vokabulos S. Dauk. buvo sunumeruotos atitinkamai *1, 2,* ir *3,* bet skaičiai vėl nubraukti.
[9] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra.
[10] Tais. iš *dajlies*.
[11] Įtrp. *o*.
[12] Buvo parašyta su *Ł*, bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
[13] Tais. iš *Lapa*.
[14] Turbūt norėta parašyti *legerinykas*.
[15] Tokios vokabulos S. Ropel. šioje vietoje nėra.
[16] Tais. iš *Łagodniuchny*.
[17] Antrą k. parašyta tas pat straipsnis.

Łagodnomowny, melingbiłumas[18].
Łagodność, mejlingumas.
Łagodny, mejlingas.
Łagodzący, lengwinùs. mejlingas.
Łagodzenie, lengwinimas. mejławimas
Łagodzić, mejłauju[19], lengwinù[20].
Łagodziciel, mejłautojas, lengwintojas.
Łagwica, Łagwiczka, ob. Łagiew.
Łaja, ło, bar.
Łajać, łoti, barti.
Łajacz, barietjas.
Łajanie, barimas.
Łajda, palejstuwis.
Łajdacki, palejstuwingas. //
[I 604] Łajdactwo, palejstuwybe.
Łajdaczeć, palejstuwauti,
Łajdaczek, palejstuwelis.
Łajdaczenie, pałajstuwingumas
Łajdaczka, palejstuwe.
Łajdaczyć się, pasilejsti.
Łajdak, palejstuwis.
Łaik[21],
Łajnisty, szudinas.
Łajno, szudas.
Łaiwać, od łajać[22], bardinieti.
Lak, ob. rosoł.
Lak, smałka,
Łąka, piewa, łanka.
Lakier, ob. pokost.
Łakiernik.
Lakierować,
Lakierowanie,
Lakierowany,
Łaknąć, alkti.
Łaknący, ałkstùs.
Łaknienie, alkimas.
Łakność, alkis.
Łakoć, łakotka, smagurej, smagurelej.
Łakocenie, smagurawimas.
Łakocić, smagurauti. smalstyti. //
[I 605] 2 Łakomić się gôbieties.
1 Łakomic[23], gôbieti.
Łakomie, gôbej.
Łakomiec, łakomca, gôbszas[24].
Łakomo, ob. łakomie.
Łakomość, gôbumas, ob. łakomstwo,
Łakomstwo, gôbumas.
Łakomy, gôbùs, gôbingas.
Łakonicznie, sùkrej.
Lakoniczność, sùkrybe[25].
Lakoniczny, sùkrùs.
Lakonizm, sukrumas.
Łakota, smalstas. ob. łakoć.
Łakotliwie, smagurej, smalstej.
Łakotliwość, smalstybe.
Łakotliwy, smałstus, smagurùs, smajłùs.
Łakotnie, ob. łakotliwie.
Łakotnik, łakotnis, smilis.
Łakotny, ob. łakotliwy.
Lakowy, smalkinis.
Laksa, tryda.
Laksans[26], trajdinùs.
Laksowanie[27], trijdimas.
Laksować, trijsti.
Laktuta, ob. sałata.
Lala, łalka, liele, lielele.
Lalkarz, lielinykas. //
[I 606] Łałok,
Lama, auksù adyta silkû drobe.
Łamać, laużyti.

Łamanie, łaużymas.
Łamanina, łuża.
Łamany, łauztas.
Lament, wajtojimas.
Lamentliwie, tajtotinaj[28].
Lamentliwy, wajtojemas
Lamentować, wajtoti,
Lamować,
2 Lamowka,
1 Lamowanie,
Lamowy, auksù adytas.
Lampa, łempa.
Lamparci, lampardinis[29].
Lampart, lampartas.
Lamparz, lempinykas, ob. lampiarz.
Lampeczka, lempele.
Lampetra, ob. lampreda[30].
Lampiarz, ob. lamparz.
Lampka, lempele.
Lamkowaty[31], lempietas.
Lampny, lempinis.
Lampreda, wijunas, minogas.
Lamus, bałdunumaj[32]. arba bałdnumis //
[I 607] Lamusowy, bałdnuminis.
Łan, wałakas żiamęs.
Lań, ob. lania.
Lanca, ragotine.
Lancet, kérstas. kérstelis[33].
Lancetowaty, kérstietas.
Lancknecht, karejwis jot's arba rajtas. żiamlonis.
Łancuch, retežis.
Łancuchowy, retežinis.
Łancuszek[34], reteželis.
Łancuszno, retežingaj
Łancuszny[35], tetežinis[36].
Lanczaft[37] ob. lanszaft
Lanczany,
Landara, płati karieta.
Landgraf, Landgrapas
Landgrafski, Landgrapinis[38],
Landgrafstwo, Landgrapija.
Łani, elninis.
Łania, elnis.
Laniczka, łanieczka, elnitis.
Lanie, gôżima lijjimas.
Lanka, ob. konwalia.

.

[18] Turbūt norėta parašyti *mejlingbiłumas*. S. Dauk. praleido S. Ropel. vokabulą *Łagodnomowność*, tad gal prie jos norėjo parašyti šį žodį (?)

[19] Galbūt norėta parašyti *mejłauti* (?)

[20] Galbūt norėta parašyti *lengwinti* (?)

[21] Tais. iš *Łajk*.

[22] Turbūt taisyta iš *łaieć*.

[23] Tais. iš *Łakomiec*.

[24] Iš tikrųjų parašyta *gôbszas, łakomca*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1. Ž. *gôbszas* taisytas.

[25] Tais. iš *sukribe*.

[26] Prad. rašyti *Lank*, bet ištaisyta.

[27] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, o ž. *Laxowanie* ten pateiktas prie vokabulos *Laksans*.

[28] Turbūt norėta parašyti *wajtotinaj*.

[29] Prad. rašyti *L*, bet ištaisyta.

[30] Prad. rašyti *lampe*, bet ištaisyta.

[31] S. Ropel. *Lampkowaty*.

[32] Pirmoji u įtrp.

[33] Iš tikrųjų parašyta *kérstelis. kérstas*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1.

[34] Tais. iš *Łancużek*.

[35] Įtrp. c.

[36] Prad. rašyti *ter*, bet pataisyta. Turbūt norėta parašyti *retežinis*.

[37] Prad. rašyti *Lanczap*, bet ištaisyta.

[38] Įtrp. d.

Łannik, karejwis ziame turis arba żiamlonis, arba wytys.
Lanowe, wałakines, mokėsnis. //
[I 608] Lanowy, wałakinis.
Lanszaft. ob. Krajobraz.
Lanuszka, ob. lanka.
Lany, lijtas.
Lapa, dełna.
Łapać, gauti,
Łapactwo, gaudymas.
Łapacz, gaudytojas
Lapaczka, gaudykle, spusłas, żabągas v żabangas.[39]
Łapanie, gaudimas.
Łapanina, grobstymas.
Łap, cap, kap, cap.
Łapie[40], wyżinas[41].
Łapciowy, wyżininis.
Łapczasty, dełnotas.
2 Łapczywy, smajłùs.
1 Łapczywie, smajlej
Łapczywość[42], smajlybe.
Łapeczka, delnele.
Łapes, capes, ob. łap, cap.
Łapiasty, dełnotas.
Lapica ob. łapka.
Lapidarny, ob. nagrobny, nagrobkowy, nakamienny.
Łapidusza, dusziu gauditojas. arba duszgaudis
Łapigrosz, skatikgaudis.
Łapikufki[43], girtuklis.
Łapikura, wisztwagis arba gajdwagis. //
[I 609] Łapiniec, łapininykas, ob. barszcz włoski.
Łapiowca, awenwagis.
Łapitrunek, ob. łapikufel.

Lapka, pelugauta.
Łapkowato, dełnotaj
Łapkowaty, delnotas.
Lapochwał, garbgaudis.
Łaps ob. przypadek.
Lapsko, dełna.
Larmo[44], larmo, larum, tranksmas, arba trąksmas.
Larwa, liezina, ob. maska, maszkara.
Larwisko, wiele
Las, gire, miszkas, medzia, mede.
Lasa[45],
Laszczek[46], lasek, girale, miszkelis, medale. lijknas.
Lasek, lijknelis.
Laserować, warsawoti, spindinti.
Łasić się, wizginti.
Łasica, źebększtis.
Łasiczny, źebększtinis.
Łaska, łaźda[47].
Łaska, małone. Łaska Boza, małone Diewo.
Laskaw, kaskawy[48], małoningas.
Łaskawca, łabdarys.
Łaskawczy, łabdarinis.
Łaskawić, małonę daryti.
Łaskawić się, małonintics. //
[I 610] Łaskawie, małonej.
Łaskawieć, jaukinti.
Łaskawość, małonumas.
Łaskawy, małonùs. ob. łaskaw.
Łaskocę, ob. łaskotać.
Laskonogi, stypinkois.
Łaskonosca, łazdaneszis
Łaskotać, katulti.
Łaskotanie, katulinimas.
Łaskotka[49], katulis. Bać się łaskot-

ki, bijoties katuli.
Łaskotliwy, katulingas.
Laskować, łazdauti.
Laskowanie, łazdawimas.
Laskowany, łazdůtas.
Laskowaty, łazdingas.
Laskownik, ob. laskonosca, laskonosny,
Laskowy, łazdinis.
Łasliwy, wizginis. smajłùs
Łason, łasuś, wizgis.
Lasota[50], kruminis.
Lasować, smajłauti, smilinieti.
Lasowy, ob. lesny
Lasuś, ob lason.
Łasy, smajłùs.
Łaszę się, ob. łasić się.
Łaszenie się, smajławimas. //
[I 611] Łaszkować, ob. łasić się.
Łaszkowanie, ob. łaszenie się.
Łaszt, łasztas.
Łasztowe, łasztines, mokesnis.
Łąt, knatas.
Lata, pl[51]. metaj[52]. ob. rok.
Łata,
Łata, łopas.
2 Łatać, łopyti.
1 Latać, łakstyti[53]
Łatacz, łopitojas.
Łataczka, łopitoja
Latalec, ob. latawiec.
2 Łatanie, łopimas.
1 Latanie, łakstymas
Łatanina, łopytine.
Latarka[54], ob. latarnia.
Latarnia[55], liktarna.
Latarniarz, liktarninykas.
Latarnik, liktarndegis
Latawiec, łakunas.
Łąteczka od łątka.
Łąteczny, lielinis.
Laternia, ob. latarnia.
Łatka, od łata. Przypiąc komu łatkę, prisiuti kąm łopeli.
Łątka, liele. //
[I 612] Łątkarz, lielinykas[56].
Łątkowy, ob. łąteczny,
Łatny, łotinis[57].
Lato, wasara.
Latobłąd, metůapsirikimas.
Latoperz, ob. Nietoperz.
Latopis, meturaszytojas.
Latopisarski, metu-raszitinis.
Latopisarstwo, meturaszymas.

39 Visas šis straipsnis įtrp.
40 S. Ropel. *Łapcie.*
41 Prad. rašyti *wi,* bet ištaisyta.
42 S. Ropel. *Łapczywość* yra prieš *Łapczywy.*
43 S. Ropel. *Łapikufel.*
44 S. Ropel. *Larma.*
45 Prad. rašyti *Le,* bet ištaisyta.
46 S. Ropel. *Laseczek.*
47 Turbūt norėta parašyti *łazda.*
48 S. Ropel. *Łaskawy.*
49 Prad. rašyti *K,* bet ištaisyta.
50 Buvo parašyta su *Ł,* bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
51 Įtrp. *pl.*
52 Tais. iš *metas.*
53 Tais. iš *liekti.*
54 Buvo parašyta su *Ł,* bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
55 Buvo parašyta su *Ł,* bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
56 Tais. iš *lielinikas.*
57 Virš *s* nubr. taškas.

Latopisiec, latopiszeć, meturaszitojas[58]
Latopiski, ob. latopisarski.
Latopismo, meturasztas.
Latopistwo, ob. latopisarstwo.
Latorost[59], metugė.
Latoroslny, metuginis.
Latorostka, metugėle.
Latos, latoska, mitulis, mitule.
Latować, wasaroti.
Latowanie, wasarojimas.
Latowy, ob. letni.
Łatwie, Łatwo, bepigù.
Łatwo, ob. łatwie.
Łatwość, pigumas.
Łatwowiernie, umatikéj[60], grejttikéj
Łatwowierność, umatikybe[61], grejttikybe
Łatwowierny, umatikis, grejttikis. //
[I 613] Łatwy, pigùs.
Laudum, jistatimas.
Laufer, skùbys, ob. biegun, szypkowiec.
Laufrowy, skubinis
Laur, Łauras, ob. Wawrzyn.
Laura, ob. Ławra.
Laurować, laurûti.
Lawa, lawa.
Lawanda, ob. lawenda.
Lawaterz[62], praustuwie.
Lawenda,
Lawendowy,
Lawet, ob. garkowiec.
Laweta, laweta puszkas[63] łowa.
Ławiac, gaudinieti.
Ławica, sûłas.
Lawina,
Lawirowanie,
Lawka, zosłanas,
Łaża, łaża[64]
Łazanki,
Łazaret,
Łazaretowy,
Lazaron, wałkaczina.
Łażarysta; Łazarysta zokanikas.
Łazarz, opunas, łozoriùs. //
[I 614] Łazarowski[65], łazarzowy, opuninis.
Łazbić, bitys kopti, arba medu kopti.
Łazbienie, medaus kopimas.
Łaźć, ob. leźc.
Lazeczka, ob. laseczka.
Łazęga, łazęka, kłajde, kłajunas, swieta padauża.
Łazęgowy, łazękowy[66], kłajuninis.
Łazękanie, kłajojimas.
Łażenie, slinkimas, lipimas.
Łazić, slinkti, lipti.
Łaziciel, slinkiejas, lipiejas.
Łaziebne, pirtines, mokesnis.
Łaziebnica, pirtinyke.
Łaziebnictwo, pirtawimas.
Łaziebny[67], pirtinis.
Łaziebniczy, pirtinykas.
Łaziebnik, ob. łaziebniczy.
Łazienka, pirtele.
Łaziennik, łazienny, ob. łaziebnik, laziebny.
Łaznia, pirtis.
Łazur,
Łazurek,
Łazurować,

Lazurowy,
Lazy
Łazy, pl[68]. kétmaj. kétmas. //
[I 615] Lbica, makaule,
Lbieniec,
Lbisty, didgalwis.
Leb, kaukole, ob. czaszka.
Lebioda, ob. łoboda,
Lebiodka, lebiotka.
Lebiodczany[69]
Leć, leciec, liekti.
Lecenie, liekimas.
Lech, ob. Lechita
Lecha,
Lechciwość, lechciwy, ob. Lechczywość.
Lechczywy, lechtliwy
Lechia, Lenkija.
Lechita, Lenkas.
Lechotliwość[70], ob. lechczywość.
Lecht,
Lechtać
Lechtaczka,
Lechtanie
Lechtliwy, lechczywy
Lecić, zlecić, ob. letnić.
Lecie dat. od lato
Leciec, ob. latać.
Leciuchno, leciutenko. lieciutko.
2 Leciwy, weczùs, weczas. //
[I 616] 1 Leciuchny, leciutenki, leciutki.
Lecować, ob. lejcować.
Lecz, bet, ob. ale.
Leczenie, wajstiejimas.
Łęczenie
Leczony, wajstietas.
Leczyć, wajstieti.
Leczyć się, wajstieties.
Lęczy[71]
Lęczysko, ob. lęk
Leczywrzod, ob. Stosił, wrzodowiec.
Ledwie, ledwo.
Ledwomowny, woskałbąs. arba woskalbis
Ledworuszny, woskùsząs., woskuszis.
Ledz, legnąc, legł, mirti, prapûlti. Legł z twojej ręki, miria nu tawo rankos.
Lędzwiany, lędzwiowy, lędzwny, sliepsninis.
Lęg, pelké.
Legać, dribsoti, takszoti
Legacki,
Legacya,
Legacyjny,
Legalnie, legalność, legalny, ob. prawnie, prawny[72], prawność,

58 Ž-iai *metu raszitojas* prir. vėliau.
59 S. Ropel. *Latorośl.*
60 Įtrp. *a.*
61 Tais. iš *umajtikybe.*
62 Prad. rašyti *t(l?)*, bet ištaisyta.
63 Ž galas taisytas.
64 Tais. iš *łażec.*
65 S. Ropel. *Łazarzowski.*
66 Prad. rašyti *łak*, bet ištaisyta.
67 S. Ropel. vokabula *Łaziebny* yra tarp *Łaziebnik* ir *Łazienka.*
68 Įtrp. *pl.*
69 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
70 Tais. iš *Lecht.*
71 Ž turbūt buvo ilgesnis, bet galas nuskustas.
72 Tais. iš *prawnie.*

prawny.
Legar, pl. legary, ob. legowisko.
Legarstwo, //
[I 617] Legart,
Legartować
Legat,
Legat, uźraszas, ob. Zapis.
Legataryusz[73], uźraszytojas.
Legawiec,
Legawisko, ob. legowisko.
Legawy,
Legenda,
Legier, abaźus, ob. oboz.
Legitymacya,
Legitymista
Legitymowac
Legitymować się,
Legły, ob. poległy.
Legnąc, ob. ledz, legnąc, ob lądz.
Legomina, ob[74]. legumina.
Legować, uźraszyti, ob[75]. odkazać testamentem, zapisać.
Legowisko,
Leguchno, leguczko, ob. leciuchno.
Leguchny, leguczki, ob. leciuchny.
Legumina, ob. jarzyna.
Leguminny, ob. mączny
Lej, //
[I 618] Lejba, isztiźis
Lejbgwardya,
Lejbowaty, isztizielis.
Leic, wade, arba atwarsłas.
Lejcować, licować, wadzioti, warsłûti[76].
Lejcowy, wadinis, atwarslinis. Kon lejcowy, arklys wadinis arba atwarslinis.
Lejç, lać, gôźti. lijti, pilti.

Lejek, lijek, lejka lijka, waronka.
Lejkowaty, waronkotas.
Lejkowy, waronkinis.
Lejtnant, deszimtinykas karejwiû ob. Porucznik.
Lek, wajstis, lekki pl. wajstes.
Lęk, kąpas arba
Lękać, gandinti arba gądinti, ob. przestraszyć.
Lękać się, nugąstauti.
Lękanie się, nugąstawimas.
Lekarka, wajstytoja.
Lekarnia, wajstiniczia.
Lekarski, wajstinis.
Lekarstwo, wajstis.
Lekarz, wajstiejas. arba gydytojas.
Lekarzyć, wajstieti. arba gydyti.
Lękato, kąpoutaj[77].
Lękaty, kąpoutas.
Lekce, łaptej, tuściej. //
[I 619] 2 Lekceważyc[78], niekinti,
1 Łechcę[79], ob. lechtać, katulti.
Lekceważenie[80], niekinimas.
Lekciejszy[81], compar[82]. łaptesnis ob. lekki.
Lekcya, lekcija.
Lekki[83], ob. lek.
Lekki, letki, compar. lekciejszy. łaptus, łaptesnis. arba, lengwùs, lengwesnis. Lekki chleb, łapti dûna.[84]
Lekie[85], lekkie, letkie, płautej arba płauczej.
Lekko, łaptej, lengwaj.
Lekkochodny, lengwàejwis[86]
Lekkomowność, lengwàbiłumas[87], arba lengwàbilybe.
Lekkomowny, lengwàbilis.

Lekkomysleć, ob lekkomyslnik.
Lekkomyslnik[88], mùkszis.
Lekkomyslnie, mùkszej.
Lekkomyslność, mùkszybe.
Lekkomyslny, mùkszinis.
Lekkonogi, lengwàkois.
Lekkoręki, lengwàrankis.
Lekkość, łaptumas, lengwumas, łaptybe, lengwybe.
Lekkoskrzydły, lengwàsparnis.
3 Lekkoważny, lengwàsweris.
2 Lekkoważność, lengwaswarybe
1 Lekkoważnie, lengwaswarej. //
[I 620] Lekkowierność, lekkowierny, ob. łatwowierność, łatwowierny.
Lekkowietrzy, lengwaoris.
Lekkowiewny, lekkowiewy, lengwaputis.
Lekkozbrojny, lengwaginklis.
Lekkuchno, lekuchno, lengwitelej.
Lekkuchny, lekuchny, lengwitelys, ob. leciuchny.
‹Lekkomyslnik, wiejobotagas, wiejowtagas[89], mùkszis.
Lekkomyslność, mukszybe.
Lekkomyslny, mùkszis.›
Lękliwie, nugąstej, nuganscej, bajlej.
Lękliwość, nugąda, bajłumas, bajlybe.
Lękliwy, nugąstingas[90], bajłùs.
Lękły, zlękły.
Lekorob, wajstinykas.
Lekować, ob. leczyć.
Lekoząb, dantwajstys[91]
Lękowato[92], lękato, lękowaty, ob. łękaty.
Lekszy, lengwesnis.
Łektać, ob. łechtać.
Lektor, skajtitojas.
Lektoryum, skajtiniczia.
Lektyka, nasztej, arba naszczej.
Lekuchno, lekuchny, ob. leciuchno[93], leciuchny.
Lele, nebilis, liepis. //
[I 621] Lemiesz, werstuwie.
Lemieszka,
Lemieszowa kość,

[73] Tais. iš *Legatariusz*.
[74] Įtrp. *ob*.
[75] Tais. iš *od*.
[76] Prad. rašyti *warsłùs*, bet ištaisyta.
[77] Prad. rašyti *kąpù*, bet ištaisyta.
[78] Prad. rašyti *Leko*, bet ištaisyta. S. Ropel. vokabula *Lekceważyć* yra tarp *Lekceważenie* ir *Lekciejszy*. Čia S. Dauk. *Lekceważyć* bus nurašęs iš S. Ropel. straipsnio *Lekce*, bet kiek toliau jo jau nepateikė.
[79] S. Ropel. *Łekcę*.
[80] Įtrp. *k*.
[81] Prad. rašyti *Lekcies*, bet ištaisyta.
[82] Įtrp. *compar*.
[83] S. Ropel. *Leki*.
[84] Tekstas *Lekki chleb, łapti dûna* prir.
[85] S. Ropel. vokabula *Lekie* yra tarp *Leki* ir *Lekki*.
[86] Įtrp. *wà*.
[87] Tais. iš *lengwabilis*.
[88] Tokia vokabula S. Ropel. yra toliau, čia ž. *Lekkomyslnik* S. Dauk. paimtas iš prieš tai esančio S. Ropel. straipsnio.
[89] Prieš perbraukiant turbūt norėta parašyti *wiejo wotagas*.
[90] Įtrp. *n*.
[91] Prad. rašyti *dantwajstytoja*, bet ištaisyta.
[92] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[93] Tais. iš *leciuchny*.

Lemoniada, ob. limoniada.
Len, linas.
Leń, tingùmas. slinkumas.
Lenić <się>, tingieti.
Lenieć, tingti.
Leniek, tinginelis[94].
Lenistwo, tingiejimas.
Leniuch, tinginys.
Leniwia, tinginie.
Leniwie[95], leniwo, tingéj.
Leniwiec, tinginys. ingis.
Leniwo, ob. leniwie.
Leniwochody, tingejwis, riogła.
Leniwomowny,
Leniwość, tingiejimas.
Leniwy, tingas.
Leniczny[96], tarningas, tarninis
Lennik, tarnas.
Lenno, tarnybe
Lennodawca,
Lenność.
Lenny,
Lenownik, ob[97]. lennik. //
[I 622] Lenować[98], lenować się, ob. lenić się.
Lenski, ob. lenniczy[99], lenny.
Lenstwo, ob. lenność.
Lentwojt, patwajskis.
Lenung, ałga.
Lenungowanie, ałgos mokiejimas.
Lenungowy[100], elginis[101].
Lep,
Lepak, ob. zaś.
Lepak,
Lepek. dim. ob[102]. łep.
Lepianka,
Lepiarz,
Lepić, lepiać,
Lepiech, Tatarak,
Lepiej, ob. raczej,
Lepienie,
Lepiony.
Lepistość, ob. lipkość
Lepisty, ob. lipki,
Lepnąc, ob, lipnąc.
Lepny,
Lepowy,
Łepski,
Łepsko,
Lepszeć, //
[I 623] Lepszość,
Lepszy
Lepszyć.
Lepszyć się,
Łeptać, ob. chłeptać, łeptanie ob. chleptanie.
Lera, ob. przepustnica.
Leść, ob. leźć.
Lesda, lezda
Lesica, ob. sernik.
Lesisto, giriotaj.
Lesisty, giriotas, giringas.
Leska, ob. leszczyna.
Leskliwy, ob. lechczywy,
Leslik, ob. kropidło.
Lesniak, medinykas.
Lesniany, kruminis, girinis,
Lesnictwo, nedinczawimas[103].
Lesniczowstwo[104] medinczija.
Lesniczowski, medinczinis.
Lesniczy, medinczas.
Lesniczy,
Lesnieć, medieti, girieti.
Lesnik ob. lesniczy[105].
Lesniowka, medine wobelis, arba krumine obelis[106].

Lesnisty, ob. lesisty.
Lesnorożec,
Lesny, girinis[107], medinis. //
[I 624] Lesny,
Lesz, ob, zamesz
Leszcz, karsze.
Leszczotka,
Leszczowy, karszinis.
Leszczyna,
Leszczynowy,
Leszczynski,
Leszka,
Leszować,
Leszowy,
Letarg, numerdiejimas
Letargiczny,
Letargik,
Leterka, ob. letra.
Letki, letko, letkość, ob. lekki, lekko, lekkość.
Letni, drungas
Letnić, drunginti
Letniczek, ob. letnik.
Letnie, ob. letnio.
Letnieć, drungti,
Letnik, wasarinis, ob. Chłodnik
Letnio, wasariszkaj.
Letniość, ob. letność.
Letniuchny, drungitelys.
Letność, drungnumas[108] //
[I 625][109] Letra, latra, dim. leterka, laterka. pl. latry, ob. drabina, drabiniasty.
Lętwojt, ob. lentwojt.
Leuda, lezda ob. lesda.
Lew, lwa, lutas.
Lewa, ob. lewy.
Lewar., ob. winda, drąg.
Lewarek,
Lewart, ob. Lampart.
Lewek, lutatis, lutelis.
Leviatan[110],
Lewiątko, ob. lwiątko.
Lewica, kajre.
Lewita, Lewitas, pl[111] lewici, lewitaj.
Lewityk, Lewitinis[112].
Lewkonia,
Lewkowy,
Lewny,
w Lewo[113], na Lewo, ink kajrę, po kajries[114].

[94] Tais. iš *tinginys*.
[95] Tais. iš *Leniwo*.
[96] S. Ropel. *Lenniczny*.
[97] Įtrp. *ob*.
[98] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[99] Pirmoji *n* įtrp.
[100] Ž. taisytas.
[101] Galbūt norėta parašyti *alginis* (?)
[102] Įtrp. *ob*.
[103] Turbūt norėta parašyti *medinczawimas*.
[104] S. Ropel. *Leśniczostwo*.
[105] Prad. rašyti *m*, bet ištaisyta.
[106] Ž. galas taisytas.
[107] Prad. rašyti *k*, bet ištaisyta.
[108] Įtrp. *r* ir antroji *n*.
[109] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *26* — tai lanko numeris.
[110] S. Ropel. *Lewiatan*.
[111] Įtrp. *pl*.
[112] Tais. iš *Lewytinis*.
[113] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal pirmojo, bet pagal antrojo ž-io abėcėlę.
[114] Tais. iš *po kajres*.

Leworęki, kajrrankis.
Lewość, kajrybe, kajrumas.
Lewowierny, ob. krzywowierny.
Lewuś,
Lewy,
Łeż, łzy, mełas
Leża, gułta.
w Leżączki[115], ob. stojączki. //
[I 626] Leżak,
Leźc, lysti,. Leźć komu w oczy. lysti kam i akys.
Lezda, ob. lesda.
Leźę, ob legnąc.
Leżeć, gùlieti.
Leżen,
Leżenie, gùliejimas.
Lężenie, guźimas.
Leziwo, żaginis.
Łezka, aszarele.
Łeźny, medinis, girinis. Gołąb łęźny, karwelis girinis.
Leźuch,
Leźuchowstwo[116],
Leźuchowski,
Lezy, ob. leziwo.
Lezya, ob. obraza.
Leżysko, gułta.
Łga, ob. kłamstwo, łgarstwo.
Łgać, mełûti.
Łganie, meławimas.
Łgarka, mełage.
Łgarz, mełagis.
Łgarzyk, mełagelis.
Lgnąc, smùkti, grimsti. Ulgnąc w błocie, jismùkti ing[117] pelkę.
Lgniączka, smùtuwe[118], smùkinys.
Li, gi. Byłli albo nie, Buwagi ar ne? //
[I 627] Liberalnie,
Liberalność,
Liberalny,
Libertacya,
Libertyn,
Libertyński,
Libertynstwo,
Liberya,
Libra, libra, arba płûksztas popieriaus.
Librarya, ob. książnica
Librowy, płouksztinis.
Lic, ob. lejc.
Lić,
Lece[119], skroustas, pl. lica, skroustaj.
Licemiernia[120], wejdmajne[121]
Licemiernictwo, wejdmajnybe.
Licemierniczy, wejdmajninis[122].
Licemierzyć, wejdmajnauti.
Licencya,
Licencyat, ob. licencya.
Licho, lijkys.
Licho, giltinia[123]
Lichocić, giltiniop ejti.
Lichość, pajkumas.
Lichota, wargas. deja.
Lichotarz, wargalis. //
[I 628] Lichotnie, wargingaj.
Lichotny, wargulis.
Lichszy od. lichy, pajkésnis.
Lichtan, ob. lichton.
Lichtarz, żibincziùs, żibintoriùs. Lichtarzyk, żibinczelùs. ob. swiecznik.
Lichtarzowy, żibinczynis, żibintinis.

Lichton,
Lichtować,
Lichtuga, ob. lichton.
Lichuczki, od lichy, pajkitelys.
Lichwa, pakłanas.
Lichweczka, pakłanelis
Lichwiarka, pakłanune.
Lichwiarski, pakłaninis.
Lichwiarstwo, pakłanumas.
Lichwiarz, pakłaninykas.
3 Lichwnik, ob. lichwiarz.
1 Lichwić, pakłanauti.
2 Lichwienie, pakłanawimas.
Lichwodawca, pakłandawis.
Lichwopłatny, pakłanmokis.
Lichy, pajkas, wargingas.
Licina,
Licować, ob. lejcować.
Licowanie, sekimos. //
[I 629] Licowany, pasektas. Złodziej licowany, wagis pasektas.
Licownie, ob. oczywiscie.
Licowy, wejdinis.
Licytacya, taksas[124].
Licytacyiny, taksinis.
Licytant, siułotojas.
Licytator, taksawotojas.
Licytować, taksawoti.
Licytowanie, taksawojimas,. taksas[125].
Liczalny, likůjemas.
Liczba, likys, arba liczba, arba skajtlùs.
Liczban, ob. liczbon,
Liczbobierca,
Liczbon,
Liczbować, lykůti[126] arba skajtyti. rokůti
Liczbowy, liczbinis.
Liczebnik
Liczebny, likůjemas, skajtomas.
Liczenie, rokawimas, lykawimas, skajtimas.
Liczko, wejdelis.
Liczman, ob. liczbon.
Liczmanica, skajtituwe, rokůtuwe, likůtuwe.
Liczmanowy,
Licznie, gausej, abstej arba absciej. //
[I 630] Licznik,
Licznikowy,
Liczno, ob. licznie
Liczność
Liczny, gausùs, skałsùs
Liczony, lykoutas[127], skajtytas, rokoutas.
Liczyć, lykouti[128], skajtyti, rokouti.
Liczyciel. lykautojas,
Liczydeska, ob. liczmanica,

[115] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal pirmojo, bet pagal antrojo ž-io abėcėlę.
[116] S. Ropel. *Leżuchostwo.*
[117] Įtrp. *ing.*
[118] Turbūt norėta parašyti *smūktuwe.*
[119] S. Ropel. *Lice.*
[120] Ž. galas taisytas.
[121] Įtrp. *d.*
[122] Pirmoji *j* įtrp.
[123] Tais. iš *giltine.*
[124] Tais. iš *taksùs.*
[125] Tais. iš *taksùs.*
[126] Prad. rašyti *li,* bet ištaisyta.
[127] Prad. rašyti *liku,* bet ištaisyta.
[128] Prad. rašyti *li,* bet ištaisyta.

Liczygrosz.
Litkup[129], ob. litkup.
Liga,
Ligawica, ob. trzęsawica.
Cigawiczny[130],
Lignia, ob. lipień,
Ligować
Ligustr,
Ligustrowy,
Lik, likys.
Likowatosć, likowaty, ob. liczny, liczność.
Likier[131], ob. likwor.
Liktor,
Liktorski,
Likwidacya,
Likwidacyiny, ob, obrachunkowy. //
[I 631] Likwidować,
Likwidowanie,
Likwor
Likworowy,
Lila, indecl.
Lilać, ob. lulać.
Lilak,
Lilch,
Lilia, lelija
Lilijka, ob. konwalia.
Limba, ob. linba.
Limita, limitacya, użrakinimas. ob. zawieszenie, odroczenie.
Limitować,
Limonada,
Limonia,
Lin, linas źuwis.
Lina,
Linba,
Linbowy,
Linia,
Liniał,
Linić się, szerties, ob. liniec, zlinieć, wylinieć
Linienie, szierimos.
Linijka,
Linijować,
Liniowanie,
Liniownik //
[I 632] Liniowy,
Linka,
Linkur,
Lipa, liepa. arba lijpa.
Lipcowy, liepinis, arba lijpinis.
Lipek, pl. lipowie, spruklej Tautorej.
Lipiec, midùs lijpinis.
Lipina, liepinas[132].
Lipka, liepele, liepate.
Lipkawy,
Lipko,
Lipkość,
Lipkowodne,
Lipnąć,
Liporzeski,
Liposok,
Lipowiąz,
Lipowy
Lira, lyra.
Lirny, lyrinis.
Lirycznie, raudej, raudingaj.
Liryczność, raudumas, raudingumas.
Liryczny, raudingas.
Liryk, raudys.
Liryzm, ob. liryczność.
Lirysta[133], żajdiejas ant liros.
Lis, łape. //

[I 633] Lisawy, ob. Lisowaty.
Liść, łapas
Lisciany, łapinis.
Lisciasty, łapotas.
Liscić się,, łapoti,
Liscik, łapelis, ob. listek
Lisciowaty, łapokas.
Lisciowy, łapinis.
Liscisko, łapunas.
Liscisto, łapůtaj.
Liscisty, łapotas. ob. lisciasty.
Lisek, łapele, łapatc,
Lisiarz, lapinis[134] piedsakis.
Lisiątko, łapytis.
Lisica, lape.
Lisię, łapytis, łapytelis.
Lisiec, lisowacieć,
Lisek[135], ob. lisik[136].
Lisiura, łape, lisiurek, łapele.
Lisiura, łapes, arba łapęs kajlinej.
Lisowaciec, ob. lisieć.
Lisowatość, raudumas, rauda barwa.
Lisowaty, raudas.
Lisowczyk, karejwis lengwaj ginkłůtas.
List, grometa
Lista,
Listek, łapelis.
Listewka, listwele, //
[I 634] Listnik, ob. rozdzieniec.
Listny, ob. lisciany,
Listopad, Lapkristis.
Listopadowy, lapkristinis.
Listorodny, łapwejsis.
Listownia, grometauniczia[137], pacztas dieł grometů
Listownie, grometů, par grometą.
Listownik, grometneszis.
Listowny, grometingaj[138]
Listowy, grometinis.
Listwa,
Listwować,
Listwowanie,
Listwowany,
Liszaj, ugnis lekanczioja[139]
Liszajec[140],
Liszajowaty,
Liszeć, nusikartoti.
Liszka, łape[141].
Liszyć,
Liszyca, łape[142]
Lit, ob. lut.
Litania
Litera, balsie, rodbalsie.
Literacki, rasztinykinis.
Literat[143], rasztinikas.
Literalnie, żodis ing[144] żodi, arba żodis i żodi. ob. dosłownie. //

129 Tais. iš *Litkut.* S. Ropel. *Lidkup.*
130 S. Ropel. *Ligawiczny.*
131 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
132 Buvo parašyta su *t* vietoj *l,* bet horizontalusis brūkšnelis nubrauktas.
133 S. Ropel. *Lirzysta.*
134 Prad. rašyti *p,* bet ištaisyta.
135 S. Ropel. *Lisik.*
136 S. Ropel. *Lisek.*
137 Įtrp. au.
138 Tais. iš *grometinis.*
139 Tais. iš *lekanczioje* (?)
140 Prad. rašyti *Liszaja,* bet ištaisyta.
141 Ž. *łapc* buvo išbrauktas, bet vėl atstatytas.
142 Ž. taisytas.
143 S. Ropel. *Literak.*
144 Tais. iš *i.*

[I 635] Literalność,
Literalny,
Literatura, ob. pismienictwo.
Literka, rodbalsele.[145]
Litewka, Lietuwe,
Litewski, Lietuwinis.
Lito, luto, gajłů. Luto mi tej osoby, gajłu man tos prosopęs arba asabos.
Liton, płonas audimas.
Litość,
Litosciwie,
Litosciwy,
Litosnie,
Litosny,
Litować,
Litować się,
Litowanie się,
Litowany,
Litra, swaras.
Liturgia,
Liturgicznie,
Liturgiczny,
Liturgista,
Litwa,
Litwak, Litwin, Lietuwis.
Lwinka[146], ob. Litewka.
Lity, ob. lany. //
[I 636] Liuba, ob. linba.
Liwar, liwarek, ob. lewar.
Liwerant,
Liwerantski,
Liwerować,
Liwerowanie.
Liwerunek,
Liwonczyk, Libieszas[147]. ob. Jnflantczyk.
Lizać, łajźyti.
Lizać się, lajźyties.
Lizacz, łajźunas.
Lizanie, łajżymas.
Lizanie się, łajżymos.
Lizawica, druska, kórę důd awims łajzyt[148], arba łajźinys[149].
Lizawka, ob. kuczki.
Lizioobrazek, abrozdłajżis.
Lizus, lizuś
Łkać, szniuksciotì.
Łkanie szniuksciojimas.
Lnianka, skara,
Lniany, lininis.
Lnica,
Łoboda,
Łoboz[150], łobozie[151], ob. łodyga.
Łobozie, ob. łoboz. //
[I 637] Łobozisty, stimberiůtas.
Loch, urwas. ob. jama, jaskinia.
Lochować, ob. laskować, wydrążac, złobić. skobti.
Lochowanie, ob. laskowanie, wydrążenie, skobimas sù skaptù.
Lochowatość, skylietumas, ilinkminis.
Lochowaty, urwotas,
Łoczyć, łokać, źliurpczioti, ob. złopać.
Lód, ledas.
Łodczasty, watietas[152], eldijetas.
Łodkarz, waltinykas, arba eldinykas. ob. Łodnik.
Łodkowy, waltinis, eldijinis.
Łodnik, waltinykas.
Lodny, ledinis.
Lodołomny, ledłaużis.
Lodomrozny[153], ledszalis.
2 Lodowaciec[154], ledieti., ledůti.

1 Lodowacić, ledinti
Lodowato, ledûtaj.
Lodowaty, ledûtas.
Lodowiec[155],
Lodownia, lediniczia.
Lodownik, ledprekis
Lodozwał, lediniumałkas.
Lodyga, stiebas, stimberys.
Lodygowaty, stiebûtas, arba stijbûtas, arba stimberiûtas. //
[I 638] Łodz, waltis, eldija.
Łodziany, waltinis, eldinis.
Łodziasty, waltietas, eldietas.
Lodzić, zlodzieć, ob. lodowaciec.
Łodznik, waltinykas[156], jurinykas[157]
Lodźny, waltinis, eldijinis.
Loftka, lotka, pl. loftki,
Loika[158]
Łogowa,
Łogowy,
Łój, taukas pl. taukaj.
Łoić, taukinti.
Łojny[159], taukûtas, łoisty, taukingas.
Łojowaty, taukokas.
Łojowy, taukinis.
Loisty, ob. łojny.
Lok, pl. loki.
Łokać, ob. łoczyć.
Łokactwo, łokanie, ob. hulanka, pijatyka.
Lokacya[160],
Lokacyiny,
Lokaj, kałpas
Lokajka, kałpa
Lokajować. kalpinieti[161]
Lokajowy, kalpinis,
Lokajski, ob. lokajowy. /
[I 639] Lokajstwo,
Lokalność,
Lokalny,
Lokator,
Lokatorka,
Łokciowy, mastinis, ûlektinis.
Łokiec ûlektis, arba mastas.
Łokietek, ałkune. strubis[162]. Łokietki, łokcie, ałkunes.
Łokietnica,
Łokietny[163], ûlektinis. ob. łokciowy.
Lokutarz
Łom, łaużas, łaużymas[164] ob. łamanie.
Lombard,

[145] Po straipsnio išskusti du žodžiai.
[146] S. Ropel. *Litwinka.*
[147] Prad. rašyti *Libier*, bet ištaisyta.
[148] Prad. rašyti *łajzi*, bet ištaisyta.
[149] Prad. rašyti *łajžini*, bet ištaisyta.
[150] Virš *z* nubrauktas diakritikas.
[151] Tais. iš *łobozik.*
[152] Turbūt norėta parašyti *waltietas.*
[153] Prad. rašyti *Lodomrod*, bet ištaisyta.
[154] Tais. iš *Lodowacić.*
[155] Virš *c* nubrauktas diakritikas.
[156] Tais. iš *waltinikas.*
[157] Tais. iš *jurinikas.*
[158] S. Ropel. *Logika.*
[159] Prad. rašyti *J*, bet ištaisyta.
[160] Buvo parašyta su *Ł*, bet įstrižasis brūkšnelis nubrauktas.
[161] Prad. rašyti *kap*, bet ištaisyta.
[162] Iš tikrųjų parašyta *strubis. ałkune*, bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1.
[163] Ž. pradžia taisyta.
[164] Tais. iš *łaužimas.*

Łomać[165], ob[166]. łamać.
Łomiciel,
Łomignat, łaużkaulis. Sokoł łomignał, wanagas łaużkaulis.[167]
Łomikamiem,[168]
Łomilas, łaużgiris[169].
Łomistość, łużimas, łaużingumas.
Łomisty, łużtus, łaużingas.
Łomność[170], silpnumas[171], graudumas. skałumas, skalybe[172].
Łomny, silpnas, graudùs. skałùs[173]
Łomot, tratesys[174], traticjimas.
Łomotać, traticti.
Lon, ûżkolis.
Łona, ob. łuna. //
[I 640] Lonher, Lonherowski, ob. lunar, lunarski.
Łoni, pernaj
Łonisto, kompinûtaj[175]
Łonistość, kompinûtumas
Łonisty, kompinûtas.
Łono, skrejtas.
Lońszczak[176], lońszczyk, mitulis.
Loński, perniksztulis.
Lont, knatas.
Lontownik,
Łopaciasto
Łopaciasty,
Łopacisko,
Łopata,
Łopatczany, ob. łopatkowy,
Łopatka,
Łopatkowy, łopatczany,
Łopatnik, ob. wioslarz.
Łopian, łopton, łopuch, warnalieźa[177].
Łopianowy, warnalieźinis.
Łopuch, ob. łopian.
Łopucha,
Łopystka, ob. kopystka.
Lornetka, ob. szkiełko.
Lornetować.
Los, likkumas. //
[I 641] Łoś, briedis, Łoszyca ob. łosos.
Łosek
Łosi, briedinis, brijdinis
Łosica, briedina, brijdina.
Łoskot, tratiejimas, braszkiejimas.
Łoskotać, braszkieti, traszkieti.
Łoskotliwie, traszkantej, braszkantej.
Łoskotliwy, braszkąs, traszkąs.
Łosos, łaszisza.
Łososiarnia, łasziszine źwejiba.
Łososiopstrąg,
Łososiowy, łasziszinis.
Łosować, bùrti.
Losownik, burtinykas.
Losowy, burtinis.
Lost, lostwo, ob. lusztyk.
Lostować, ob. lusztikować.
Łoszak, arklukas.
Łoszow, papławas.
Łoszyca, briediene, arba brijdiene.
Lot, liekimas.
Łót, łatas. Lepszy łót szczęscia, niżeli funt rozumu. géresnis yra łatas łajmos, nekajp swaras prota.
Łotacz, kaczyniec.
Lotek
Łoterski, ob. łotrowski.
Loterya //
[I 642] Łotewka, Łatwis[178]

Łotewski, Łatwinis.
Lotka, sparnokaułas, ob. loftka
Lotna jagoda ob. obrostnica.
Lotnie, lotno, skłandzej, skłandej, łakéj.
Lotnobitny, lektrąksmis[179]
Lotnopiory, sklędpłunksnis
Łotność, skłądybe, skądumas[180], łakùmas
Lotny, skłądùs. łakùs[181]
Lotogóry, aukszticzkys[182].
Łotowy, latinis.
Łotr, łatras, gałźudys, gałunas.
Lotrować, gałûties.
Łotrowstwo[183], gałabijimas.
Łotrowski, gałźudinis.
Łotrzyk, kropiejas.
Lotunsk, ob.[184] lichwa.
Łotwa, padaugawis, Łatwija arba Padaugawis.
Łotwin, Łotysz, Łatwis.
Łow, połow, łowienie, pl[185]. łowy. medziokle, ob. polowanie.
Łowca, ob. mysliwiec.
Łowczy,
Łowczy,
Łowić, gaudyti, medzioti, źwejoti, pauksztinieti.
Łowieć, mediejas, paukszticjas.
Lowiecki, //
[I 643] Łowiectwo,
Łowienie, medziojimas, źwejojimas, pauksztinicjimas, gaudymas.
Łowisko,
Łowka, sposłaj, słastaj, źabangaj arba źabągaj.
Łowność
Łowny,
Łowy, ob. łow.
Łoza karkłas.
Loźa
Łoźe, łowa[186], arba patałas[187]. Łoźe małźenskie, moteriû łowa. ob. łoźko.
Łózeczko, łowajte, łowele.
Łoźenie, diejimas.
Łozina, karklinas.
Łóźko, łowa, patałas. Na łoźu smiertelnem, ant smertelno[188] patało.
Łôźkowy, łowinis.
Łoźnica, ob. sypialnia.

[165] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[166] Įtrp. *ob.*
[167] Nuo ž-io *Sokoł* tekstas prir.
[168] Toliau prad. rašyti *lo,* bet išskusta.
[169] Prad. rašyti *gir,* bet ištaisyta.
[170] Prad. rašyti *Łomist,* bet ištaisyta.
[171] Prad. rašyti *l,* bet ištaisyta į *s.*
[172] Ž-iai *skałumas, skalybe* prir.
[173] Ž. *skałùs* prir.
[174] Tais. iš *tratesis.*
[175] Tais. iš *kompinotaj.*
[176] Tais. iš *Lońszczyk.*
[177] Prad. rašyti *warnalez,* bet ištaisyta.
[178] Galbūt norėta parašyti *Łatwe* (?)
[179] Prad. rašyti *lektrąn,* bet ištaisyta.
[180] Turbūt norėta parašyti *skłądumas.*
[181] Ž. taisytas.
[182] Prad. rašyti *auksztlekis,* bet ištaisyta.
[183] S. Ropel. *Łotrostwo.*
[184] Santrumpa *ob.* taisyta.
[185] Įtrp. *pl.*
[186] Ž taisytas.
[187] Tekstas *arba patałas* įtrp.
[188] Ž galas taisytas.

6

Łowiectwo.

Łowienie, medziojimas, żwejojimas, pauksztiniejimas, gaudymas.

Łowisko,

Łowka, spostaj, stastaj, żolangaj arba żabagaj.

Łowności

Łowny, —

Łowy, ob. Łow.

Łoza karktas.

Łoża

Łoże, Łowa, arba patatas Łoże małżenskie, moteriû łowa. ob. Łożko.

Łóżeczko, Łowajte, łowelo.

Łożenie, diejimas.

Łozina, karklinas.

Łóżko, łowa. patatas. Na łożu śmiertelnem, ant smertelno patato.

Łóżkowy, łowinis.

Łożnica, ob. sypialnia.

Łożniczny, łożniczy.

Łożnik, ob. łożnica.

Łużny, łowinis.

Łózny, ob. łużny, łózowai. ob. luzowai.

Łozowanie

Łozowy, karklinis.

Łożyć, dieti.

643

S. Daukanto DLL rankraščio sumažintas I 643 puslapis

f. l'art de chasser, *m.* =, chasse, *s. f.* *partie*, à la grande bête, aux bêtes fauves.

Łowienie, a, *s. n.* action de chasser, chasse, *s. f.* *Łowienie ptaków*, oisellerie, *s. f.* *Łowienie ryb*, pêche, *s. f.*

Łowisko, a, *s. n.* vacarme, *s. f.*

Łówka, i, *s. f. fam.* prise, *s. f.* capture, *s. f.*

Łowność, ści, *s. f.* qualité d'un chien ou d'un oiseau qui prend bien.

Łowny, a, e, qui prend bien. — *Kot łowny*, un chat bon pour les souris.

Łowy. *ob.* Łów.

Łóz, *ob.* Łoz.

Łoza, y, *s. f.* osier noir, *m.* *ob.* Łozina, =, verge, *s. f.* *Dać komu łozy*, battre qu'un de verges, à coups de verges.

Loża, y, *s. f.* loge, *s. f.* *Loża pierwszego, drugiego, trzeciego piętra*, premières, secondes, troisièmes loges. — *Loża wolnomularska*, loge de francs-maçons. *Uczęszczać do loży*, aller en loge.

Łoże, a, *s. n.* lit, *s. m.* (*ob.* Łóżko), couche, *s. f.* *Łoże małżeńskie*, lit nuptial, *m.* couche nuptiale, *f.* *Na łożu śmiertelném*, au lit de la mort, au lit de mort. *Umrzeć na łożu chwały*, mourir au lit d'honneur. *Dziecko z prawego łoża*, enfant légitime, *m.* *Dziecko z nieprawego łoża*, enfant illégitime, enfant naturel. = *rzeki*, le lit de la rivière, *ob.* Łożysko Koryto. = *działowe*, affût de canon, *m.* = *u strzelby*, monture d'un fusil, *f.* bois d'un fusil, *m.* = *Charp.* mortaise, *s. f.* enlaçure, *s. f.*

Łóżeczko, a, *s. n.* petit lit, *m.* couchette, *s. f.*

Łożenie, a, *s. n.* *na co*, action de payer les frais, de fournir aux frais de qu'chose, *ob.* Łożyć.

Łozina, y, *s. f.* osier, *s. m.*

Łóżko, a, *s. n.* lit, *s. m.* *Łóżko słać*, faire le lit, accommoder le lit. *Leżeć w łóżku*, être, se tenir au lit, *et aussi*: garder le lit, ne pas quitter le lit, *ob.* Wstawać. — *Wyleźć z łóżka*, se lever, sortir du lit. *Zleźć z łóżka*, descendre à bas du lit. *Wyskoczyć z łóżka*, sauter du lit, se jeter hors de son lit, à bas de son lit. — *Ryby (w łóżku) łowić*, *fam.* pisser au lit.

Łóżkowy, a, e, de lit.

Łożnica, y, *s. f.* *ob.* Sypialnia. =, chambre nuptiale, *f.* — lit nuptial, *m.* couche nuptiale, *f.* =, maladie qui force à garder le lit, *f.*

Łożniczka, i, *s. f.* *dim.* de Łożnica, v. c. d.

Łożniczny, Łożnicowy, a, e, du dortoir; de la chambre nuptiale, du lit nuptial.

Łożniczy, ego, *s. m.* officier qui a soin des lits, *m.*

Łożnik, a, *s. m.* *ob.* Łożnica.

Łożny, a, e, de lit. — *Łożna choroba*, épidémie, *s. f.* mal épidémique, *m.* *et aussi* fièvre inflammatoire, *f.* *Łożny chory*, un malade qui est forcé de garder le lit.

Łóżny, *ob.* Lużny. Łózować, *ob.* Luzować.

Łożowanie, a, *s. n.* action et manière de monter le canon sur l'affût.

Łozowy, a, e, d'osier.

Łożowy, a, e, du lit, de la couche. =, de l'affût.

Łożyć, żę, y, *v. n.* *na co*, employer son argent à qu'chose, dépenser en qu'chose; faire les frais de qu'chose, fournir aux frais de qu'chose, fournir les fonds nécessaires pour qu'chose. *Wiele łoży na nią*, il dépense beaucoup pour son entretien. *Kto będzie na to łożył?* qui est-ce qui fournira les fonds nécessaires? *Łożyć na czyję edukacyę*, fournir aux frais de l'éducation de qu'un. =, *v. a.* fodrait,

S. Ropelewskio žodyno autentiško dydžio 910 puslapis

Łożniczny, Łożniczy,
Łożnik, ob. łożnica.
Łożny, lowinis.
Lózny, ob. luźny, lóżować ob. luzować.
Łozowanie
Łozowy, karklinis.
Łożyć, dieti. //
[I 644] Łożysko, ob. legowisko.
Lsknąc się, lsnąć, lsknić się, lsnić się żybùbûti[189] v żwigùlûti[190]. Drogie kamienie lsnią, brangi akminaczej żwigùlû
Lsknąco, lsniąco, żibùlingaj.
Lsknący, lsniący, żibùlingas.
Lsknienie, lsnienie, żibùlawimas.
Lsknisto, lsniąco, żibąnczej, żibątej.
Lsknisty, lśnisty, żibąs.
Lsniąc, lsniąco, lsniący, ob. Lsknąc.
Lsnienie, lsnisto, lsnisty, ob. Lsknienie.
Lub. ar, arba ob. albo.
Łub, maukna.
Łubek, łubka, mauknate, mauknele. Przykładać łubki na miejsce złamane, dieti mauknas pri wietos pałauźtos.
Łubiany, maukninis.
Lubić, miegti.
Łubie, ob. sajdak.
Lubieszczyk, ob. lubczyk.
Lubież,
Lubieżnie,
Lubieżnik,
Lubieżność,
Lubieżny,
Lubihoryłka, //
[I 645] Lubistek, ob. lubczyk
Lubmyslnie, lubmyslny, ob. pomyslnie, pomyslny
Lubo, cj. ob. lub.
Lubo, adv. małonù. Lubo mi jest, małonù man yra.
Lubomędrzec, ob. Filozof.
Lubomirny,
Lubość
Lubować,
Lubowanie,
Lubownica, lubowniczka,
Lubownik[191], ob. kochanek[192], ob. miłosnik
Lubryka,
Lubszczyk, lubczyk.
Lucerna, ob kaganiec.
Lucienny,
Lucifer,
Lucifer, Lucipieriùs, welniû waldimieras.
Luciperowy, Lucipierinis.
Łuczasto, kompinûtaj.
Łuczasty, kompinûtas.
Łuczek, pładistaj.
Łucznik,
Łuczny,
Łuczyć,
Łuczyna, skałas.
Łuczywisty, skalingas.
Łuczywny, skalinis. //
[I 646] Łuczywo, kienis, skałas, szakalys[193].
Lud, swietas.
Ludarka,
Ludarstwo,
Ludczeć

Ludek, wargutis, pl. ludowie, źmonales.
Ludliwie, ludliwy, ob. łudząco, łudzący.
Ludnić, ob. zaludnić.
Łudnie, ob łudząco.
Ludniej,
Ludno,
Ludność,
Ludny[194]
Ludobojca, źmogźudis.
Ludobojczy, zmogżudinis.
Ludojad, żmogrijis.
Ludojedzki, źmogżudinis,
Ludokradca, źmogwagis
Ludokradstwo, źmogwagyste[195].
Ludokupiec, źmogprekis.
Ludokupny, źmogprekinis.
Ludokupstwo, źmogprekyba.
Ludołopiec[196], źmoggaudis.
Ludomiły,
Ludorządca, swietwaldis.
Ludorządstwo, swietwaldimas. //
[I 647] Ludowładny,
Ludożerca, swietrijis
Ludozerstwo[197], swietorijimas.
Ludożerczy, swietrijinis.
Ludwisarczyk
Ludwisarnia,
Ludwisarski,
Ludwisarstwo,
Ludwisarz,
Łudząco
Łudzący
Łudzenie,
Łudzić,
Ludzić się,
Ludzie, źmones
Ludzigrosz, ob. wykpigrosz. wydrwigrosz.
Ludzki,
Ludzko,
Ludzkość,
Luft
Ług, szarmas.
Ługować
Ługowanie.
Ługowaty, ₒ
Ługowisko, //
[I 648] Ługownik[198],
Ługowy,
Łuk,
Łuk
Luka, skylie,
Łukowładny,
Łukowładzca,
Łukowy
Lukrecya,
Lulać,
Luleczka, pypkéle.
Lulka, pypka.
Lulkowy, pypkinis.
Luminarz,
Łuna, gajsras.
Lunąc, wiedrù lyti.

189 Galbūt norėta parašyti *żybùlûti* (?)
190 Tekstas *żybùbûti y żwigùlûti* įtrp.
191 Tais. iš *Lubownie.*
192 Prad. rašyti *kochanie,* bet ištaisyta.
193 Tais. iš *szakalis.*
194 Ž. galas taisytas.
195 Tais. iš *żmogwagybe.*
196 Tais. iš *Ludołapiec.* S. Ropel. *Ludołowiec.*
197 S. Ropel. *Ludożerczość.*
198 Prad. rašyti *Łul[Łuk?],* bet ištaisyta.

Lunacya,
Lunar,
Lunarski,
Lunatyctwo
Lunatyzm ob. lunatyctwo.
Luneta
Lunskie sukno, ob[199]. łundysz
Łup, cup. kap. cap.
Łup. grobis.[200]
Łupa, źwajrakis. //
[I 649][201] Łupać, skilti
Łupać się, skéldieti.
Łupacz, skaldytojas.
Łupanie, skaldymas.
Łupek,
Łupia, ob. łupież.
Łupić dirti, plieszti.
Łupić się, plieszties.
Łupienie, plieszimas.
Łupieżstwo[202], ob. łupieżtwo.
Łupież, kajlis.
Łupież, grobis. ob. lupiestwo.
Łupieżca, plieszìejas, dirikas.
Łupieczenie, plieszimas.
Łupieżnik, ob. łupieżca,
Łupieżność, plieszingumas.
Łupieżny, pliesząs.
Łupieztwo,
Łupieżyć,
Łupikosciol, ob. Swiętokradca.
Łupina, kiautas
Łupiniasty, kiautûtas.
Lupinka, kiautelis.
Łupinowy, kiautinis.
Łupiskóra, dirikas. //
[I 650] Łupisty, płajszùs.
Lupka[203], ob. łupa.
Łupki, płajszùs.
Lupkość, łupność, płajszumas.
Łupowy
Lura
Łuska, źwina
Łuskać, gwildyti, iżyti.
Łuskanie, iżymas.
Łuskaty, łuskawy, kiautûtas, źwinûtas.
Łuskinia, ob. łupina
Łuskinowy, kiautinis, źwininis.
Łuskna przenica, ob. orkisz.
Łuskowaty, kiautokas.
Lusnia, ob. lon.
Lust,
Lusthauz,
Lustr, ob. połysk, blask. glanc.
Lustracya,
Lustracyiny,
Lustrator, parwejzietojas
Lustratorski,
Lustro, zełkoriùs.
Lustrować. parwejzieti
Lustrowanie, parwejziejimas.
Lustrowny, spindąs. //
[I 651] Lustrowy,
Łuszczak,
Łuszczasty[204], łuszczysty[205], kiautingas.
Łuszczka, kiautelis. iżinele
Łuszczybochenek,
Łuszczyć, iżyti
Łuszczyna, kiautas, iżina.
Łuszczysty, łuszczasty,
Lusztyk,
Lusztykować,
Lut,
Lutnica[206], luteniczka, lustnistka.
Łutenny,

Luter, luteranin. Lutaras[207].
Luteraranizm[208] ob. Luterstwo.
Luterstwo[209],
Luterka, Lutere,
Luterski, Luterinis.
Luterszczyzna,
Lutnia,
Lutniowy,
Lutnista,
Luto, smarkej, lutej.
Lutować,
Lutowanie.
Łutowy, ob. łótowy. //
[I 652] Lutrowy, Luterinis.
Lutrzeć, i Lutarą pawirsti.
Lutrzyć, luterinti, arba wersti i Lutarą.
Luty, smarkùs.
Luty, kowas mienû.
Luzak,
Łuzina, ob. ługowisko.
Łużnik,
Luzny, walinikas.
Luźny, ob. ługowy.
Luzować
Luzowanie,
Łużyć, ob. ługować.
Łużina, ob. łuzina, ługowisko
Lwi, Lutinis
Lwiątko, lewelis, lewajtis
Lwica,
Lwiczek, lewelis
Lwisko, lutunas.
Lwopard, lworys ob. lampart.
Lwowy, lutinis.
Łyczak, płausza. łunkas.
Lyczany, płauszinis, łunkinis.
Lyczko
Lyda, ob. łytka.
Łyk, małkas. kłuksznis.
Łykac, kluknoti, kłuksznoti[210]. kłukczioti, //
[I 653] Łykaćz, girtuklis.
Łykajło,
Łykanie, kłukcziojimas.
Lykawy, mauknokas, łunkotas, płauszotas. ob. łykowaty[211].
Łyko, płausza, lunkas, maukna. Wilcze łyko
Łykowatość, płauszotumas.
Łykut, ob. łykacz, łykajło.
Łyła,
Łypać, ob. łupać.
Łypnąc, łupnąc, ob. łupać.
Łys, łysek, łysieć[212], pligalwis
Łysak,
Łyśek
Łysić ęngkti[213]
Łysiec, ob. łys

199 Įtrp. *ob.*
200 Visas šis straipsnis įtrp.
201 Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *27* — tai lanko numeris.
202 S. Ropel. *Łupiestwo.*
203 Tais. iš *Lubka.*
204 Tais. iš *Łuszczysty.*
205 Tais. iš *łuszczasty.*
206 S. Ropel. *Lutenica.*
207 Iš tikrųjų parašyta *Lutaras. luteranin,* bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1*.
208 Prad. rašyti *Luteraraz,* bet taisyta.
209 S. Ropel. *Luterańśtwo.*
210 Antroji *k* įtrp.
211 Prad. rašyti *Ł,* bet ištaisyta.
212 Ž. galas taisytas.
213 Tais. iš *ingti.*

Łysieć, ingti. ob. olysiec, wyłysiec
Łysina, pliké
Łysk, błysk. twyskulys[214].
Łyskać, się, twyskieti, twaskieti
Łyskawica, ob błyskawica.
Łyskawiczny, twaskąs
Łyskotny. ob. błyskotny
Łysnąc, ob. blysnąc
Lyso, nuingusej
Lysoń ingis. //
[I 654] Łysość, plikybe.
Łysowaty
Łyst, ob. łyta.
Łystcian[215], łystciany
Lysy, plikas.
Lyta, łytka,
Łyźa, sùmtis, pl[216]. łyźe, ledźingas ob. lyźwa
Łyźczyca,
Łyźeczka, szaukształis.
Łyżka, szauksztas[217]
Łyźować, ob[218] Łyźwować, ledżingauti.
Łyżwa, ledźinga
Łyźwiarz, ledźingiejas.
Łyźwować, ob. łyzować.
Łza, Łża
Łza, aszara, łzy, aszaras.
Łzawica, aszarune.
Łzawie, łzawo, sù aszaromis.
Łzawny, aszarinis.
Lźej, lengwiaus ob. lekko.
Lźejszy, lengwesnis, pigesnis
Lżenie
Łzowy, aszarinis.
Lźyc, ‹mełûti.› lengwinti, piginti.
Lźyciel,
Lźywie. ob, źelzywie
Lźywość, ob. źelźywość. //
[I 655] Lzywość, mełagingumas.
Lźywy, ‹ob.› kłamliwy.
Lźywy, ob źelźywy.[219]

[I 656] M.

Ma od moja, mana, mùna.
Mać, motina, mote.
Maca, piragaj be mielû, Żydû maciùs.
Macać, cziupnoti, macnąc, cziùpterieti.
Macalny, cziùpnoiemas.
Macanie, cziùpnojimas, cziupinys.
Macanka, cziùpinys.
Macarz[1], cziùpnotojas.
Maceracya[2].
Macerować
Macerowanie,
Mach, siutis ob. machnienie.
Machać, mojûti, krutinti, szwajtyti[3], szwajtryti
Machadło
Machanie, mojawimas, szwajtimas.
Macharzyna, puslie, ob. pęcherz.
Machina, makina.
Machinacya, ob. praktyka, zamach.
Machinalnie[4]
Machinalny.
Machlanina,
Machlowanie, pajniojimas, kebelojojimas[5].
Machnąc, od machac, mosterieti.
Machnienie ręką, mosteriejimas.
Machram, menciùs drobęs Turkû.
Mącenie[6], drumstimas. //
[I 657] Mącić, drumsti, urszti.
Mącic się, drumstics.
Macica, didioie szaknis. macica.
Mąciciel, drumsciùs.
Macicowy, macycinis[7].
Macierz, motina,
Macierzanka,
Macierzankowy,
Macierzynski, motininis. po Macierzyńsku, motyniszkaj[8]
Macierzynstwo, motinyste.
Macierzysty ob. Macierzyński.
Macierzyzna, motinije, arba motinos tiewiszke, arba weldieme.
Maciora, augybe,
Maciorka, ob. maciora.
Maciupki., Maciupci, Maciutki, ob. Malutki, Maluczki[9], Maciupko, Maciutko.
Mąciwoda,
Macku, ob. omacku
Macioch[10], urwas. kriauszas.
Macocha, pamote. pamome.
Macochować, macoszyć[11], pamotauti

214 Tais. iš *twiskulys.*
215 Prad. rašyti *Łysts,* bet ištaisyta.
216 Įtrp. *pl.*
217 Prad. rašyti *szl,* bet ištaisyta.
218 Įtrp. *ob.*
219 Buvo dar kartą parašyta vokabula *Łżywy,* bet išskusta.
1 Ž. taisytas.
2 Ž. taisytas.
3 Prad. rašyti *szwajta,* bet ištaisyta.
4 Prad. rašyti *Machil,* bet ištaisyta.
5 Turbūt norėta parašyti *kebelojimas.*
6 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
7 Prad. rašyti *maci,* bet ištaisyta.
8 Prad. rašyti *moti,* bet ištaisyta.
9 Įtrp. *c.*
10 S. Ropel. *Macioch.*
11 Prad. rašyti *p,* bet ištaisyta.

Macoszy, Macoszyn, pamotinis.
Macuźny, bruklinis, ob. Maczuga.
Maczać, mirkyti,
Maczanie, mirkymas. //
[I 658] Maczanka, marka.
Mączasty, maczysty, miltingas.
Mączeć[12], miltieti[13].
Mączek[14], egũnele
Mączka, miltelej.
Mączkować, ob. krokmalić.
Mączkowanie, krochmalenie.
Maczkowy, egũninis
Mącznica, miltiniczia. ob. sporysz.
Mączniczka, miłtinyké.
Mącznik, miłtinykas.
Mączność, miłtumas.
Mączny, miltinis.
Maczuga[15], bruklys.
Maczuźny[16], bruklinis.
Mączyć, miltinti.
Mączystość, miltingumas. ob. mączność
Mączysty, ob. mączasty.
Madlać się, frequent. modlić się, melstinieties od melsties.
Mądral, ob. mędrek
Mądrolubec[17], ob. Filozof.
Mądrolubność, ob. Filozofia
Mądrość, iszmintis.
Madrować, ob. mędrkować, mędrować.
Mądrownia, iszmintiniczia.
Mądry, iszmintingas. //
[I 659] 2 Mądrze, iszmintingaj.
1 Mądryni, iszmintie.
Mądrzec, ob. Mędrzec.
Madzisty,
Mag, żynys, magi, magowie, żynej.
Magazyn, ob. skład.
Magaźny[18]
Magazinier[19], ob. Magaźny,
Magazynowe,
Magazynowy.
Magdeburgia, waldzia pilęs arba miesta. mandaburija.
Magdeburski, mandaburinis.
Magia, ob. czarodziejstwo.
Magicznie, ob. czarodziejsko.
Magiczność, ob. czarodziejstwo.
Magiczny, czarowny.
Magiel[20], wałka.
Magister, mistras. ob. Mistrz
Magistralnie, mistringaj. mistrej.
Magistralny, mistringas.
Magistrat,
Magistratowy,
Magistratura
Maglować[21], kocziotì.
Maglowanie, kocziojimas.
Maglarnia[22], walkiniczia. //
[I 660] Maglowany[23], kocziotas.
Magnat, didziunas, galunas.
Magnaterya, didziunybe.
Magnes, magnesas[24]
Magnesować, magnesawoti.
Magnesowanie, magnesawojimas.
Magnesowy, magnesinis
Magnet, Magnetować, magnetowy, ob. magnes magnesować.
Magnetycznie,
Magnetyczność,
Magnetyczny,
Magnetyzm,
Magnetyzor.
Magnetyzować,

Magnificencya,
Mahomet, Maometas,
Mahon, Maonis[25] medis.
Mahoniowy[26], maoninis
Maj, Gieguźie, mienů.
Majaczeć[27]
Majaczenie,
Majaczyć,
Majak,
Mająączek[28],
Majątek, //
[I 661] Majątkowy, turtinis. weldieminis.
Maić,
Majdannik[29],
Majeran, mejronas
Majeranowy, mejroninis.
Majestas,
Majestatowy,
Majestatycznie.
Majestatyczność.
Majestatyczny,
Majętnic, turtinti.
Majętnie, turtingaj.
Majętnostka[30], turtajtis, turtelis, weldiemyte[31],
Majętny, turtingas.
Maik, ob. Majowka.
Majonocy, iłapojęs.
Major, Majuras.
Majorat, majoratas.
Majorowstwo[32], Majorstwo, Majuryste.
Majorowski, majorski, majurinis.
Marowy[33], ob. Majorowski
Majorstwo, ob. Majorowstwo.
Majowy, jorinis, geguźinis.
Majster, dajlide.
Majsterski, dajlidinis, ob. Majstrowski.
Mejstersztyk[34], ob. arcedzieło. //
[I 662] Majsterstwo[35], dajlidyste. dajlidyscia.
Majsterya, ob. Majsterstwo.
Majstrowstwo[36], ob Majsterstwo.
Majstrowski, dajlidinis.
Maisty[37], jorůs
Majtek, łajwinykas
Majtki, kélnes
Majtkowstwo[38], łajwinykumas.

[12] Tais. iš *Mączyć.*
[13] Tais. iš *miltinti.*
[14] Tais. iš *Maczek.*
[15] Tais. iš *Mączuga.*
[16] Tais. iš *Mączny.*
[17] Tais. iš *Mądrolubiec.*
[18] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[19] S. Ropel. *Magazynier.*
[20] Įtrp. *i.*
[21] Prad. rašyti *K,* bet ištaisyta.
[22] S. Ropel. *Maglownia.*
[23] S. Ropel. *Maglowny.*
[24] Tais. iš *magnesùs.*
[25] Prad. rašyti *Mah(?),* bet ištaisyta.
[26] Įtrp. *i.*
[27] Tais. iš *Majaczyć.*
[28] S. Ropel. *Mająteczek.*
[29] Pirmoji *n* įtrp.
[30] Prad. rašyti *Mające,* bet ištaisyta.
[31] Prad. rašyti *d,* bet nubraukta.
[32] S. Ropel. *Majorostwo.*
[33] S. Ropel. *Majorowy.*
[34] S. Ropel. *Majstersztyk.*
[35] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[36] S. Ropel. *Majstrostwo.*
[37] Prad. rašyti *Maj,* bet ištaisyta.
[38] S. Ropel. *Majtkostwo.*

Majtkowski, łajwinykinis.
Maiż, mais[39] arba Turku puraj.
Mak, egûna.
Mąka[40], miłtas, pl. miłtaj.
Makaron, lepszis[41]. pl. lepszej.
Makaronowy, lepszinis.
Mąkarz, miltinykas.
Makolągwa, źibe, źibele.
Makowica,
Makowiczy,
Makowiny, egûnłajszkej, egûnstiebej
2 Makowy, egûninis.
1 Makowka,
Maksyma[42],
Makuch,
Makula, pietma.
bez Mała[43], ob. mało.
Mała, ob. mały.
Malachit, Matakitas[44] akmû. //
[I 663] Malacya,
Malarczyk, malorelûs.
Malarnia,
Malarski, malorinis.
Malarstwo,
Malarz, malorius.
Małdr,
Małdrat,
Małdrzyk,
Maleć,
Malec, możieti, mażieti
Malenki, maźûs.
Malenko, truputeli, trupucziuka., maztytelj[45].
Malenkość, maztytełumas.
Malic, mazinti.
Maligna, karsztej, liga.
Malina, awietes, awieczes.
Malinik, awietynas[46], awietynojas.
Malinowy, awietinis.
Malmazya, malwazya, malwazija, winas
Malmazyowy, Malwazyowy, Malwazki[47] malważinis.
Mało, maź.
Mało, mazumas. Przestawać na małem, kakinties maźumû.
Małobaczny, mukszis
Małocenny[48], pigûs.
Małochętny,
Małodawca, //
[I 664] Małodobry,
Małoduszność,
Małoduszny,
Małogłowy,
Małogranat.
Małogranatowe drzewo,
Małoletni,
Małoletność,
Małoletny,
Małolistny[49], maźłapis.
Małoludny,
Małomądry,
Małomocny,[50]
Małomowny,
Małomowność[51],
Małomyslny,
Małonogi, łutis
Małonosy, pupnosis
Małooki, anksztakis.
Małoplemienny,
Małopłodny,
Małopalan[52], Małopolanin.
Małorosły,
Małość, mażybe.
Małosercy,

Małosilny,
Małosprawny,
Małostka,//
[I 665] Małoszkodny,
Małotrwały,
Małoufny,
Małoumny,
2 Małowazny,
1 Małousty
Malować, malawoti, tieploti,
Malowany, malawotas.
2 Małoważnie,
1 Małowazenie
Małoważność
Małoważny,
Małoważyć
Małowiarek
Małowiernik ob. Małowiarek.
Malowidło, malawone[53].
Małowieczny, ob. krótkowieczny.
Małowierność
Małowierny,
Malownia
Malowniczo
Malowniczość
Malowniczy.
Malownie, ob. malowniczo.
Malownik, ob. miłck
Malowny[54], malawotas ob. malowniczy
Małowodny,
Małozbożny,//
[I 666] Małpa, bezdzione,
Małpeczka, bezdzionele.
Małpi, bezdzioninis.
Małpiarski,
Małpiarstwo,
Małpiarz,
Małpować
Małpowanie
Małpownik,
Maluchno, ob, maluczko,
Maluchność, ob. maluczkość
Maluchny, ob. Maluczki
Maluczko, maluchno, malusko,
Mało[55],
Maluczkość
Maluski, matutki[56], ob. Maluchny.
Małwazya, ob małmazya.
Mały, mażas.
Małż,
Małżenski,
Mażenstwo[57], moteryste,
Małżonek, wyriszkis[58].

[39] Prad. rašyti *maj*, bet ištaisyta.

[40] Galinė *a* tais. iš *ą*.

[41] Tais. iš *lepszej*.

[42] Tais. iš *Maksima*.

[43] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal pirmojo, bet pagal antrojo ž-io abėcėlę.

[44] Turbūt norėta parašyti *Małakitas*.

[45] Turbūt norėta parašyti *maztytelej*.

[46] Prad. rašyti *awieti*, bet ištaisyta.

[47] Ž. *Malwazki* įtrp.

[48] Pirmoji *n* įtrp.

[49] Įtrp. *n*.

[50] Visas šis straipsnis įtrp.

[51] S. Ropel. vokabula *Małomowność* yra prieš *Małomowny*.

[52] S. Ropel. *Małopolan*.

[53] Prad. rašyti *male*, bet ištaisyta.

[54] Tais. iš *Malowany*.

[55] Tokia vokabula S. Ropel. yra anksčiau, čia ž. *Mało* S. Dauk. paimtas iš straipsnio *Maluczko*.

[56] Turbūt norėta parašyti *malutki*.

[57] S. Ropel. *Małżeństwo*.

[58] Prad. rašyti *wi*, bet ištaisyta.

Małżonka, moteris.
Małżonkować[59], moterauti.
Małżonkowy, moterinis.
Małżyk od małż.
Mama, //
[I 667] Mamać,
Mancarz[60],
Mamcia,
Mamczy, Mamczyn.
Mamczyć
Mamić,
Mamiciel,
Mamicielka
Mamidło,
Mamienie,
Manka[61],
Manliwy[62],
Mamon, ob. mamona.
Mar ona
M‹ .mot, mamotać
Mamranie[63],
Mamrotać, mamruczéć, mamrzeć,
Mamunia, mama
Mamzer, Manzer.[64]
Man,
Manatki,
Manczasty,
Mandat, jisakymas.
Mandatariusz,
Mandla,
Manela, manelka
Manewr,
Maneż, //
[I 668] Maneżowy
Mania, pabłudimas.
Maniacki,
Maniak
Manichejczyk,
Manichejski,
Manicheizm
Maniera, pl. maniery,
Manierka
Manierność
Manierny,
Manierować,
Manierowany,
Manifest.
Manifestacya,
Manifestować,
Manifestować się,
Manipulacya,
Manipularz,
Manipulować
Manista ob. Menonita,
Mańka, kajrys.
Mankaty
Mankiet, mankietek,
Mankietnica,
Mankut,
Manna,
Manniasty, //
[I 669] Manowik[65], manowisko,
Manowiec,
Manowy[66],
Manski.
MańStwo,
Mansya,
Mansyonarya,
Mansyonarz
Manta,
Matelzak[67],
Mantolet,
Mantyczyć,
Mantyk, mantyka
Mantyka
Mantyla, matylka

Mantyna,
Manuał,
Manualik,
Manufaktura ob, rędzielnia.
Manufakturzysta,
Manuskrypt.
Manzer ob. mamzer.
Mapa,
Mara,
Marcepan,
Marcepannik[68].
Marcepanowy, //
[I 670] Marcepanowy[69],
Marcha,
Marchew
Marchia
Marchołt
Marchwiany,
Marchwisko, markynas.
Marcie, ob. mrzenie.
Marcowy,
Marcyalista, karęs-wir's.
Marcyalny, ob. marsowy.
Marcypan, ob. marcepan.
Mardeć ob. Merdać.
Margiel
Marglowy
Margines[70].
Margrabia, ob. Markiz.
Margrabstwo,
Marka, ob. liczman.
Markietan,
2 Markietanski
1 Markietanić,
Markietanstwo
Markiz,
Markizowstwo,
Markotać, ob. szemrać, ruzgti.
Markotanie, ruzgimas.
Markotliwy, ruzgąs. //
[I 671] Markotność, ruzgis.
Markotny, ruzgùs.
Marmelada,
Marmotac, burgieti.
Marmotek, ob. mruk.
Marmur,
Marmurek,
Marmurkować
Marmurkowanie,
Marmurkowy.
Marmurnik,
Marmurowanie
Marmurowany,
Marmurowaty,
Marmurowy,
Marmurzasty, ob. marmurowaty.
Marnić, ob. manować, klejsti
Marnica, wielie.
Marniciel, klejdiejas. ob. Marnotrawca.
Marnic,

[59] Įtrp. *ł*.
[60] S. Ropel. *Mamcarz*.
[61] S. Ropel. *Mamka*.
[62] S. Ropel. *Mamliwy*.
[63] Ž. taisytas.
[64] Straipsnis taisytas iš *Mazur, Mozuras*.
[65] S. Ropel. *Manowie*. S. Dauk. galėjo galinę raidę *E* perskaityti kaip *K*.
[66] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[67] S. Ropel. *Mantelzak*.
[68] Prad. rašyti *Mari*, bet ištaisyta.
[69] Antrą k. parašyta ta pati vokabula.
[70] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

Marniec
Marnik, ob. marnotrawca.
Marnochlubny, niekdziugis.
Marnomowność, zauna,
Marnomowny, zauniùs.
Marnotractwo, ob. marnotrawstwo.
Marnotrata,
Marnotratliwy, //
[I 672] Marnotratnie,
Marnotrawca,
Marnotrawczynia
Marnotrawić.
Marnotrawienie ob. trwonienie
Marnotrawnie, ob. rozrzutnie.
Marnotrawnik, ob, marnotrawca.
Marnotrawność, ob. marnotrawstwo.
Marnotrawny,
Marnotrawstwo.
Marnować,
Marnowanie,
Marny,
Maroder, ob. maruder.
Mars.
Marsk, rùkszła ob. zmarsk, zmarszczka.
Marsorodny,
Marsowato[71],
Marsowatość,
Marsowaty,
Marsowy
Marsz,
Marszałek, marczelga,
Marszałkowstwo[72], marczelgystc.
Marszałkować, marczełgauti[73].
Maszałkowski[74], marczelginis.
Marszczenie, raukimas.
Marszczka, rùkszła, ob. zmarszczka. //
[I 673][75] Marszczyć, rukszłoti, raukyti.
Marszyć[76] się, raukties.
Marszowy,
Martahuz, martauz,
Martwak,
Martwic
Martwić się,
Martwica, nûmirielis
Martwiec, stingti, stipti.
Martwienie,
Martwo,
Martwość,
Martwota, ob. martwość.
Martwowierny,
Martwy,
Martyrolog, martyrologium.
Maruda,
Maruder,
Maruderować,
Marudnie,
Marudność,
Marudny,
Marudzić,
Maruna
Marunowy
Mary.
Maryasz,
Maryaszowy,
Maryaż, //
[I 674] Marynarka,
Marynarski,
Marynarstwo,
Marynarz,
Marynata,
Marynować,

Marynowanie,
Marynowany,
Marzana, marzanka
Marzec miesiąc, waseris mienû.
Marzenie, ob dumanie,
Marznąć, szalti,
Marznienie, szalimas.
Marzyć.
Marzyca,
Marzyciel,
Marzymiętka
Mas, Mos, mus,
Masa Massa,
Masarz,
Maść,
Mascić
Masciciel,
Masciodziej,
Mascisty,
Masełko, swiestelis,
Masielniczka,
Maska, //
[I 675] Maskować
Maskowanie
Maskowy.
Maslacz, ‹swiestinykas.› pirmskrais winas.
Maslanica.
Maslanka, pasûkas.
Maslany, swiestinis.
Maslarka, swiestinykė.
Maslarz, swiestinykas.
Maslić swiestinti.
Maslnica,
Maslniczka, masielniczka.
Maslny,
Masło,
Masłocznik,
Masłoczny,
Masłok, ob. masłocznik.
Masłowały[77], gełtas.
Masluk,
Masność, Mastkość
Masować, ‹Mastkość›
Masowy,
Mastki,
Mastny, ob[78]. mastki,
Mastyk
Mastykowe drzewo. ob. Mastyk, lentyszek,
Mastyks.
Masyw, //
[I 676] Masywny,
Maszczę, ob. masić,
Maszerować.
Maszerowanie,
Maszka, ob. maska.
Maszkarada, ob. maskarada.
Maszkarnica,
Maszkarnik
Maszkarny
Maszt,
Masztalerski,
Masztalierz.
Masztalnia, masztarnia, stelingis
Masztowy,

[71] Tais. iš *Marsowaty*.
[72] S. Ropel. *Marszałkostwo*.
[73] Ž. taisytas.
[74] S. Ropel. *Marszałkowski*.
[75] Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *28* — tai lanko numeris.
[76] S. Ropel. *Marszczyć*.
[77] Turbūt norėta parašyti *Masłowaty*.
[78] Įtrp. *ob*.

Maszyna,
Maszynerya,
Mat,
Mat, ob. matowany, matowy,
Mata,
Matać, pinkloti, kébeloti, pajnioti.
Matacki,
Matactwo, pinkle, kébele. pajne
Matacz, pinklotojas, kébelotojas, pajniotajas[79].
Mataczka, pinklotoja, kebelotoja.
Mataczyc, kébeloti, pajnioti, pinkloti.
Mataczyna, ob. plątanina, kébele., pinkle.
Matanina, pajniojimas, pinkloimas.
Matczyn, motininis. //
[I 677] Matecznik, narwas, bitina numelej.
Matelzak,
Matematacz,
Matematycki,
Matematycznie.
Matematyczność,
Matematyczny,
Matematyk,
Matematyka
Mateńka, matuszele.
Materać,
Materacyk
Materklasy, seni[80] bałdaj
Materya
Materyał, mediga.
Materyalizować,
Materyalnie,
Materyalność
Materyalny,
Materyały, ob. materyał[81].
Materyjka,
Mątew,
Matka, motina, matusze,
Matkobójca, motinżudis.
Matkobójczy,
Matkobojstwo
Matlać[82], ob. gmatwać. //
[I 678] Matnia,
Matołka,
Matonóc[83]
2 Matrona, źmona.
1 Matowany, matowy,
Matrykuła,
Matula, matunia, matusia.
Matuś, ob matusia.
Matusia, ob. matula
Matusin, motynelęs.
Matwać,
Maur, Maurytanin, Mauras.
Maurytania, mauritanija,
Maurytanski, mauritoninis
Mawiać,
Maż, ob dziegiec.
Mąż, wyras, wyriszkis, drugi mąż, prekszas[84].
Maża
Mazać, tepti.
Mazacz, tepiejas.
Mazanie, tepimas.
Mazanina, ob. brazganina.
Mazga.
Mazgać, terloti
Mazgaj. terła
Mazgaic się, terlotics
Mazgajowato, terlotinaj //
[I 679] Mazgajowatość,
Mazgajowaty,

Mazgajski,
Mazgajstwo,
Maziarnia,
Maziarz,
Mazidło,
Mazistość,
Mazisty,
Maznica, smalyczia,
Mazowsze, Mozurja.
Mazur, Mozuras.
Mazurek,, Mozurelis
Mchowaty,
Mchowy[85],
Mdławość
Mdlawy,
Mdleć, alpti,
Mdlenie, alpimas,
Mdlić, alpinti,
Mdło[86],
Mdłość
Mdłuchny
Mdły
Me. ob, be
Mebel, bałdas. pl. meble, bałdaj.
Mebelek, baldelis. //
[I 680] Meblować,
Meblowanie,
Mecenas,
Mecenat, ob. mecenas.
Mech, kiminas pl. kiminaj.
Mech wodny[87], mauraj.
Mech morski, juros mauraj[88].
Mechanicznie,
Mechaniczność,
Mechaniczny,
Mechanik,
Mechanika,
Mechanizm,
Mechanizować.
Męcherz, Męcherzowy[89], męcherzyk, ob. pęcherz
Męciny,
Męczadło,
Męczarnia,
Męczarski,
Meczecik
Męczenie
Męczeniec
Męczennica[90]
Męczenicki[91].
Męczennik,
Męczenski,
Męczenstwo, //
[I 681] Meczet,
Meczetny
Męczyć, nowyti, kamoti, kénkinti. żudyti[92].

[79] Turbūt norėta parašyti *pajniotojas.*

[80] Tais. iš *seny.*

[81] Prad. rašyti *n*, bet ištaisyta.

[82] Ž. taisytas.

[83] S. Ropel. *Matonóg.*

[84] Tekstas *drugi mąż, prekszas* vėliau prir. tamsesniu rašalu.

[85] Prad. rašyti *Mchowa*, bet ištaisyta.

[86] Tais. iš *Mdlenie.*

[87] S. Ropel. pavyzdžiai *Mech wodny* ir tolesnis *Mech morski* pateikti prie vokabulos *Mech.*

[88] Tekstas *juros mauraj* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

[89] Įrp. *e.*

[90] Pirmoji *n* įrp.

[91] S. Ropel. *Męczennicki.*

[92] Ž-iai *nowyti, kamoti, kénkinti. żudyti* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

Męczyciel, nowytojas, kamotojas, żudytojas[93].
Medal,
Medalik,
Medalion,
Medalnik,
Mędel, ob Mendel.
Mędeweszka, utielie,
Mędlny, tupelinis.
Mędlować, tupelieti.
Mędral,
Mędrkowstwo[94],
Mędrkować,
Mędrkowski,
Mędrować, ob. mędrkować.
Mędrszy,
Mędrzeć, iszmintys[95].
Mędrzec
Medyacya. mediator ob. posrednictwo, posrednik.
Medycyna
Medycznie
Mediczny[96]
Medyk, ob. lekarz.
Medykament, lekarstwo,
Męka, //
[I 682] Mekler,
Melancholia,
Melancholiczeć.
Melancholicznie,
Melancholiczność
Melancholiczny.
Melancholik,
Melancholizować,
Melancholizowanie.
Mełcie, malimas.
Meldować,
Meldowanie,
Meldunek,
Meldunkowy
Melis,
Melisa
Melisowy,
Melodya
Melodyjnie
Melodyjność
Melodyjny,
Melon,
Melonowy
Mełty, maltas.
Membrana, szikszna,
Memoryał,
Mendel, tùpele. //
[I 683] Mendeweszka, utielie.
Mendyk
Mennica,
Mennictwo,
Menniczy.
Mental, mentalik, ob. medal. medalik.
Menuecik
Menuet, n[97]
Menwecik, menwet, ob manuecik, manuet.
Mercha, ob. wszetecznica.
Merdać, wiksnoti, szů ůdegą wiksno.
Mergel. ob. margiel.
Merkury.
Merkuryalny[98],
Merkuryusz.
Merkuryusz, gywasis sidabrus.
Merskać, twoti, dybawoti.
Merydyan,
Męski, wyriszkas.
Męsko, męzko, wyriszkaj.

2 Męsowka, ob. szumowka
1 Męskość, męzkość, wyriszkumas.
Męstwo, męztwo, ob. męskość
Messyasz[99]
Męszczyzna, męzczyzna,
Meszka,
Meszkita, ob. meczet. //
[I 684] Meszne, miszinej (piningaj)
Meszty,
Meszysty, ob[100]. mszysty.
Met ob mat.
Męty[101], drumstas,
Meta, meta
Metafora ob. przenosnia.
Metaforycznie, ob. przenosnie.
Metaforyczny,
Metal,
Metalny,
Metalurg,
Metalurgia,
Metalurgiczny,
Metamorfoza, ob. przemiana
Metempsychoza, ob. przechodzenie dusz.
Meteor
Meteorologia,
Meteorologiczny,
Meteoryczny,
Mętlarstwo,
Mętlic, mętlować, ùrszti.
Mętlik, kilimelis.
Mętnie, mętno, drumstaj, drumscej.
Mętność, drumstumas.
Mętny, drumstas.
Metoda,
Metodycznie, //
[I 685] Metodyczność,
Metodyczny,
Metr
Metresa,
Metropolia,
Metropolita,
Metropolitalny,
Metrycznie,
Metryczność,
Metryczny,
Metryka,
Metrykant,
Mežata, mężatka
Męzczyzna, wyriszkas[102]
Męzki, męzko, męzkość. ob. męski, męsko, męskość.
Mężnie,
Mężniec
Męznienie,
Mężność,
Mężny,
Mężobójca, gałžudis, gałunis.
Mężobojczy, galźudinis
Mężobojski,

[93] Ž-iai *nowytojas, kamotojas, żudytojas* prir. vėliau tamsesniu rašalu.
[94] S. Ropel. *Mędrkostwo.*
[95] Tais. iš *iszmintis.*
[96] S. Ropel. *Medyczny.*
[97] Nebaigtas rašyti ž.
[98] Tais. iš *Merkuryalne.*
[99] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[100] Įtrp. *ob.*
[101] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra, lytis *Męty* čia pateikta prie vokabulos *Męt.* S. Ropel. straipsnis prasideda: *Męt, u, s. m. ordin. au pl. Męty, ów* [...]
[102] Prad. rašyti *wi*, bet ištaisyta.

Mężobojstwo,
Mężowski,
Mężowy.
Męztwo, ob. męstwo,
Męźulek, męźulko, //
[I 686] Męźyć,
Męźyk,
Męźyna, Męźysta
Mężysko,
Mgła, migła
Mglawy, migłotas[103].
Mgleć, migłoti, ob. mdleć.
Mglić, miglinti.
Mglisto, migłota.
Mglistość, migłotumas.
Mglisty, miglotas, miglingas.
Mgły, ob mdły.
Mgnienie (oka) akies mirkterieji-mas arba mirksnis.
Mi. od ja dat. man, mun,
Miąc,
Miądlic, miądlica, ob. międlić, międlica.
Miałcza, seklima, ob. mielizna
Miałczeć, mialczenie, niaukti, niaukimas ob. miauczeć[104], miauczenie.
Miałczej, seklesnej, od miałko.
Miałki, sekłùs. ob. płytki.
Miałko, miałczej, smulkéj, smul-késnej.
Miałkość, smulkybe, smułkumas.
Miałszy, seklesnis.
Miały, ob. mleć.
Miana, kietimas, majnymas.
Miano, wardas, turtas
Mianować,
Mianowanie. //
[I 687] Mianowany,
Mianowicie,
Mianowiny,
Mianowisko,
Mianowity ob. wyrazny, ob. zna-mienity,
Mianowniczy,
Mianownik
Mianujący
Miany, od mieć,
Miara,, sajkas.
Miarka.
Miarkować,
Miarkowanie, miarkowanie się.
Miarkowany,
Miarkowny,
Miarowy[105]
Miąsko, ob. męsko.
Miasteczko, piłale, miestelis.
Miasto, pile, miestas.
Miasto prop[106]. ob. zamiast
Miastoburca,
Miastorządca,
Miastorządstwo,
Miau, kate, niau.
Miauczeć, niaukti.
Miauknąc, niaukterieti.
Miąż, miąźszość. storis.
Miazdra, ob. błonka. //
[I 688] Miazdrzysty,
Miazda, brazdas.
Miazgowanie, brazdawimas.
Miazgowaty brazdůtas.
Miąźszy[107],
Miąźszo,
Miąźszość,
Miąższy,
Mię od Ja, accus. mani, muni,

Mieć, turieti,
Miecę się, ob. miotać się, mieczioties.
Miech, dumples
Miechasto, dumplietaj[108].
Miechasty, dumplietas[109].
Miechownictwo,
Miechowniczy,
Miechownik,
Miechowy, dumplinis.
Miecić, ob, miotać.
Miecielica, puga.
Miecisko, ob. smiecisko, nůszławynas[110].
Mieczniczy,
Miecznik,
Miecznikowstwo,
Mieczoboj.
Mieczowy,
Mieczyk,
Mędlenie[111], kriuszti arba kruszti /:kanapius:/ grusti. //
[I 689] Międlica, grustuwys[112].
Miednica, praustuwie, miedniczka praustuwele.
Miedz, rudwaris, warys.
Miedza, eżia.
Miedziak, warinis /skatikas
Miedzianka, warine /spiłga.
Miedzianobrody, rudbarzdis[113].
Miedziany, warinis,
3 Miedziogromny, wariůzwągąs
1 Miedzienica, warinyczia.
2 Miedziennik, ob. kotlarz. warinykas, katilorius.
Miedziolity, żałwarinis.
Miedzioryt,
Miedziozielony,
Miedzisty, waringas.
Miedzka, eżele.
Miedzny, eżinis.
Miezdny[114], wariůtas, waringas.
Między, tarp.
Miedzybalcze, tarpsijes.
Międzyczasie, tarpmakaulis.
Międzydroże, tarpkélis. arb. kéltarpis.
Miedzydupie, tarpsubinis. arba subentarpis
Międzyfilarze, stułptarpis, pilortarpis.
Międzygorze, tarpkalnis arb kałntarpis. //
[I 690] Międzykostny, tarpkaulis.
Międzybok[115], szakumas.
Międzykról, tarprykys, tarpkaralůs
Między‹księży›miesię[116] tarpijes.
Międzyłopatcze, tarppetys.
Międzymorski, tarpjuris, tarpjurinis.

[103] Įtrp. *ł*.
[104] Tais. iš *miauczyć*.
[105] Įtrp. *i*.
[106] S. Ropel. *prép*.
[107] S. Ropel. vokabula *Miąższy* yra tik po *Miąższość*.
[108] Tais. iš *dumplotaj*.
[109] Tais. iš *dumplotas*.
[110] Prad. rašyti *nůszławi*, bet ištaisyta.
[111] S. Ropel. *Międlenie*.
[112] Tais. iš *grustuwis*.
[113] Prad. rašyti *rudbars*, bet ištaisyta.
[114] S. Ropel. *Miedźny*.
[115] S. Ropel. *Międzykrok*.
[116] S. Ropel. *Międzyksiężyczny, ob. Międzymiesięczny*.

Międzymorze, marągis, jurągis.
Międzymurny, tarpmurinis
Międzymurze, tarpmuris.
Międzynoże, szakumas.
Międzynożny, szakuminis.
Międzypiętrze,
Międzypłucny, płauttarpinis.
Miedzyrzecze, tarpupis.
Miedzyrzeczny, tarpupinis.
Międzyrzędzie, tarprindis.
Międzyswiecie, pasaultarpis.
Międzyszew, tarpsiulis.
Międzywale, tarppylys.
Międzywodny, tarpundenis, tarpundininis.
Międzyżeberny, tarpkrewkaulinis.
Międzyziemny Pasaultarpis
Międzyzyle, tarpgyslis.
Miegoć, miegotny ob. wilgoć wilgotny.
Miejsce, wieta
Miejscopis, wietraszis //
[I 691] Miejscopiski
Miejscownik, wietinykas.
Miejscowość,
Miescowy[117] wietinis
Miejski, pilinis.
Miękczący,
Miękczec, mięknąć.
Miękczenie,
Miękczyć,
Miękczyciel,
Miękiny, pełaj,
Miękisz, minksztumas. dûnos.
Miękkawo,
Miękkawość,
Miękkawy
Miękki,
Miękko.[118]
Miękkonogi[119],
Miękkość.
Miękkosercy[120],
Miękkousty[121],
Miękkowłosy,
Mięknąć, miękczeć,
Mięknienie,
Miękuchno[122], miękutko.
Miękuchny, miękutki[123]
Miekut, ob. miecz. //
[I 692] Miel, ob. mielizna.
Mielcarz, ‹saliklinykas ob. słodownia›
Mielcuch, saliklinykas ob. słodownia.
Mielę[124], ob. mleć
Mielenie, mełcie, malimas.
Mielerz
Mielizna[125], seklima.
Mielnik, ob. młynasz.
Mielony, małtas.
Mielszy, smùlkesnis od miałki.
Mieluchno, smùlkitelej od miałko
Mieluchny, smulkitelys. od miałki.
Miencarski,
Miencarstwo,
Miencarz,
Mieniać, kij‹sti, arba kiesti.›
Mieniący,
Mienianie,
Mienić, kijsti, arba kiesti.
Mienic, wardûti, wadinti.
Mienie, turiejimas.
Mieniono, kajtioti.
Mieniony, kiestas.
Mienność, kajtymos.
Mienny, kietamas.

Mientus, menkė.
Mientusowy, menkinis.[126]
Miernicki, ob, mierniczy,
Miernictwo, //
[I 693] Miernicze,
Mierniczy,
Mierniczy, miernik,
Miernie, widutinej,
Mierniuchny, widutinelis
Miernomajętny[127], widutinejturtingas, pasitùris.
Mierność, widutumas.
Miernota, ob. mierność.
Mierny, widutinis.
Mierzch, ob. zmierzch.
Mierzchać się, briekszti.
Mierzchliwy, briekisztùs.
Mierzchnąc, briekszterieti.
Mierżenie, sejkiejimas, mierawimas.
Mierzenie,
Mierzić,
Mierziciel,
Mierzięczyć[128] się,
Mierzieniec,
Mierzienica[129],
Mierziennica,
Mierziennik,
Mierziono,
Mierzioność, ob. sprosność.
Mierziony,
Mierzliwy,
Mierznąc, obmierznąc, //
[I 694] Mierzwa,
Mierzwiasty,
Mierzwić,
Mierzwienie,
Mierzyć,
Mierzyciel,
Mierzyn, mierzyna, mierzynicć
Mieść, ob. miotac.
Miesce, ob. miejsce.
Mieścić,
Miescina
Miescisko,
Miesiąc, mienů.
Miesiącowy, ob. miesięczny.
Miesiączek,
Miesiączka,
Miesiączkowato
Miesiączkowaty.
Miesiącznica,
Miesiącznik,
Męsiarz, meswalgis.
Miesić,
Miesięczne,
Miesięcznie,
Miesięcznik,
Miesięczny, //
[I 695] Męsisko,
Męsistość,

[117] S. Ropel. *Miejscowy.*
[118] Šalia teksto dešinėje pusėje yra apvalus herbinis (su vyčiu) antspaudas: "LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA. 1907."
[119] Antroji *k* įtrp.
[120] Antroji *k* įtrp.
[121] Antroji *k* įtrp.
[122] Ž taisytas.
[123] Ž galas taisytas.
[124] Prad. rašyti *m*, bet ištaisyta.
[125] Prad. rašyti *Mielis*, bet ištaisyta.
[126] Visas šis straipsnis įtrp.
[127] Prad. rašyti *Miernomają*, bet ištaisyta.
[128] Antroji *i* įtrp.
[129] Tokios vokabulos S. Ropel. iš viso nėra.

Męsisty,
Męsiwo,
Męsiwość ob. męsistość
Męsko,
Męsnica,
Męsny
Męso
Męsojad, ob. męsożerca.
Męsopust, pl. męsopusty, ùżgawienes.
Męsopustnik,
Męsopustny,
Męsopustować
Męsopusty, ob. męsopust.
Męsożerca,
Męsożerność,
Męsożerny,
Męsz, męź ob. miąż.
Mieszać, ob. wdawać, wtrącać się. jaugti.
Mieszała, jaugałas
Mieszanie[130], jaugimas.
Mieszanieć,
Mieszanina, niukinys. ob. zmęt, odmęt.
Mieszanka. ob. mieszaniec.
Mieszano, sùjaugta. //
[I 696] Mieszany,
Mieszczak, ob. mieszczuch.
Mieszczanek ob. mieszczuch.
Mieszczanin, pl. mieszczanie, pilonīs, pilonaj mieszczionīs, mieszczionis.
Mieszczanski,
Mieszczanstwo,
Męszczę, ob. miescić, talpinù talpinti.
Mieszczka,
Mieszczuch, mieszczak, mieszanek,
Mieszek, kulis. kolyta
Mieszewnik, kolitinykas.
Mieszka ob. zamieszka.
Mieszkać, gywenti.
Mieszkacz, gywentojas
Mieszkalnia, gywenimas.
Mieszkalny, gywenimas.
Mieszkanie
Mieszkanie, gywenimas buta
Mieszkaniec, gywentojas.
Mieszkanina,
Mieszkanka, gywentoja.
Mieszkiwać, guwendauti[131].
Mięta,
Miętczany,
Mietelnica, /
[I 697][132] Mietelnictwo,
Mietelniczy,
Mietelnik,
Miętka, ob. mięta.
Miętki, ob. miękki
Miętko, miętkość ob. miękko, miękkość.
Miełła, ob. miotła.
Mietlica, smiłga.
Mietlina, ob. miotlina[133].
Miętosić, ob. miąć.
Miętus ob. mientus.
Miewać, turiedauti.
Mież, mięższeć ob. miąż, miaższeć.
Miezdzić się, putoti.
Miezdrzyć[134],
Mig
Migać żwigùlûti, żyburiûti,
Miganie, żwigùlawimas, żybùria-

wimas.
Migawka, żiburys.
Migdał, migdołas.
Migdałowaty, migdołůtas
Migdałowy, migdolinis.
Migi, ob. mig.
Migoć, ob, miegoć
Migotać, żwigûlûti[135], żybùriûti. ob. migac
Migot, migotanie, ob. miganie.
Migotliwy, źwygùlingas, źybùringas. //
[I 698] Migotny, źwygùlůis. ob. Migotliwy.
Migrena,
Mijać, wengti
Mijanie, wengimas.
Mik, ob. fik.
Mikroskop, ob. drobnowidz.
Mikstura,
Mila, trukis arba mile.
Milczącość, tyliejimas
Milczący, tyłùs.
Milczeć, tylieti.
Milczenie, tyliejimas
Milczkiem, tylej.
Mile, małonej.
Milej, małonesnej
Milejszy, małoniausis,
Milenki, milelùs.
Milić, małoninti.
Milić się, małoninties.
Milicya
Milicyant[136]
Milion, milionas.
Milionowy, milijoninis,
Milka, trukélis, arba milele.
Milkliwość, tylingumas
Milkliwy, tylingas.
Milknąć, tilti. //
[I 699] Milkowy, Milinis[137], trukinis.
Miło, małonù.
Miłość, mejle.
Miłosciwie, mejlingaj.
Miłosciwość, mejlingumas.
Miłościwy, mejlingas. ob. łaskawy
Milosierdzie, szirdies mejle.
Miłosiernie,
Miłosierność,
Miłosierny,
Miłosnica, ob. Kochanka.
Miłosniczka, ob. Miłosnik[138]
Miłosniczy.
Miłosnie
Miłosnik
Miłosny,
Miłostka, pl. miłostki.
Miłosz,
Miłować,
Miłowanie,
Miłowiewny,
Miłownik, ob. miłosnik.
Milszy.
Miluski, milutki, milutko.

130 Prad. rašyti *Mieszal*, bet ištaisyta.
131 Turbūt norėta parašyti *gywendauti*.
132 Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *29* — tai lanko numeris.
133 Ž. taisytas.
134 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
135 Turbūt norėta parašyti *żwigùlůti*.
136 Įrp. *n*.
137 Ž. taisytas.
138 Prad. rašyti *Miłon*, bet ištaisyta.

Miły, miłas. Miły bracie, miłas brołau.
2 Mimik[139],
1 Mimiczny, /
[I 700] Mimika,
Mimo,
Mimochodem,
Mimodrożny,
Mimojazdym,
Mimonaturny ob. przeciwnaturalny,
Mimosrod,
Mimosrodkowo,
Mimosrodkowy,
Mimowolnie,
Mimowolny,
Mina,
Mina,
Minąć, ob. Mijać.
Minoret[140],
Minca,
Mincarski,
Mincarstwo,
Mincarz,
Mincować,
Mincowanie,
Minęły,
Minerał,
Mineralny,
Mineralog[141],
Mineralogia,
Mineralogicznie,
Mineralogiczny, //
[I 701] Minerwa,
Minia,
Miniatura,
Minier, ob. podkopnik,
Minimus,
Miniony,
Miniować[142],
Miniowy,
Minister,
Ministerstwo,
Ministeryalnie,
Ministeryalny
Ministerium[143], pl. ministerya,
Ministrant,
Ministrowski,
Ministrowstwo,
Minka od mina.
Minkować,
Minować,
Minstrel, ob. menstrel.
Minucya, ob. kalendarz.
Minucyarski,
Minucyarz,
Minuta,
Minutka,
Minutnik, //
[I 702] Minutny, minutowy,
Miod, medùs.
Miodek, mīdùs
Miodnik,
Miodno, miodny, medingaj[144], medingas.
Miodociek
Miodoliz,
Miodomleczny,
Miodownie[145],
Miodomowny,
Miodooki,
Miodopłynnie,
Miodopłynność,
Miodopłynny,
Miodoroby,
Miodorobny[146],

Miodorodny,
Miodosok,
Miodowar.
Miodowarnia,
Miodowica,
Miodowiec,
Miodowina
Miodownik, ob. piernik, medaunykas.
Miodowonny,
Miodowo[147], //
[I 703] Miodunszczany, miodunkowy,
Miodunka[148],
Miot
Miotać, miecić, swajdyti, drapstyti[149]
Miotacz, swajditojas, drapstytojas.
Miotanie, swajdymas, drapstymas.
Miotełka, szłûtele,
Miotła, szłûta,
Miotlarz, szłûtdirbis.
Miotlasty, szłûtotas.
Miotlisko, szłûtkotis,
Miotłować, rykszticmis dyžti.
Miotłowy, szlûtinis.
Miotny, ob. rzutny, metamas, swijdamas,
Mira, myras.
Mirnica, chrzyzmał,
Mirnik,
Mirny,
Miro, ob. chrzyzmo.
Mirocznik, sejkietojas.
Miroczynny,
Miroczynca[150],
Mirodarny,
Mirołomca,
Mirołomny
Mirołubiec
Mirolubny,
Miropomazanie, ob. bierzmowanie, //
[I 704] Miroposlaniec, kajaus prajowas
Miroposłanstwo,
Mirowy, myrinis
Mirra, ob mira,
Mirt,
Mirtowy,
Mirza,
Mirzany, ob. mirowy
Mirzowy
Mirzyć się
Misa, bludas.
Miseczka, bludelis.
Misiarz[151], romikas.
Misić, romyti, lyginti.
Miska, bludalis.

[139] Tais. iš *Mimika.*
[140] S. Ropel. *Minaret.*
[141] Ž. taisytas.
[142] Antroji *i* įtrp.
[143] S. Ropel. *Ministeryum.*
[144] Tais. iš *medingas.*
[145] S. Ropel. *Miodomownie.*
[146] Tokios vokabulos S. Ropel. nėra.
[147] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[148] Tais. iš *Miodunkowy.*
[149] Tais. iš *drabstyti.*
[150] S. Ropel. vokabula *Miroczyńca* yra prieš *Miroczynny.*
[151] Iš tikrųjų parašyta *Miseczka,* bet viršuj virš antrosios ž. dalies smulkiau prirašyta *siarz.*

Misnik, bludneszis
Misny, bludinis.
Missya[152] missyonarski, missyonarz, ob. misya, misyonarski, misyonarz, misija, misijinis[153], misinoriùs[154].
Misternie,
Misterność
Misterny.
Misterstwo, ob, kunszt, sztuka.
Misterya, ob. tajemnica.
Mistrz, mistras.
Mistrzowstwo[155], mistrybe.
Mistrzować,
Mistrzownik, //
[I 705] Mistrzowy[156], ob. mistrzowski. ob nauczycielski
Mistrzowski, ob. nauczycielski.
Mistrzowstwo, ob. Mistrzostwo,
Ministrzyk[157],
Ministrzyni[158],
Mistycyzm,
Mistycznie,
Mistyczność,
Mistyczny,
Mistifikacya[159].
Mistyk,
Mistykować.
Mistykowanie
Misya,
Misyonarski,
Misyonarz,
Miszna.
Mit,
Mitolog,
Mitologia,
Mitologicznie,
Mitologiczny,
Mitra,
Mitręga,
Mitręźnie, //
[I 706] Mitręźny,
Mitręźyć,
Mitrydat, ob. diakiew
Mituk[160] ob. mitiuk
Mix, ob. Miks,
Mizantrop, ob. odludek,
Mizantropia,
Mizantropiczny, mizantropijny.
Mizaractwo,
Mizaraczek,
Mizerak,
Mizerere[161], pritwirtine,
Mizernie,
Mizernieć, lysti
Mizerny,
Mizerota[162], ob. lichota, nędzota[163].
Mizerować[164]
Mizerya,
Mizc, ob. umizc.[165]
Mizcus[166],
Mknąć, grusti, stumti,
Młacać, od młócić.
Młanka,
Mlask, ob. mlaskanie.
Mlaskać, taukscioti, kłakczioti sù lieźùwiù.
Mlaskanie, kłakcziojimas. //
[I 707] Mleć, malti,
Mlecz (rybi) pienaj.
Mleczaj,
Mleczak, źùwis pijne.
Mleczar, pieninykc[167].
Mleczarnia, pieniniczia,
Mieczasty[168], pienûtas.

Mleczko, krekina,
Mlecznieć, i pieną wirsti.
Mlecznik, pieninykas.
Mleczno, ob. mleczywo.
Mleczno, sù pienù
Mleczny, pieninis.
Mleczysty, pieningas.
Mleczywo, pradaras, ob. nabiał.
Mleko, pienas arba pijnas.
Mlekodajny, dûdpienis.
Mlekoliczny, wejdpienis arba pienwejdis.
Mlekopłyna, pienupe.
Mlekorodny[169],
Mlekowy, pieninis.
Młócba, kule.
Młocek, kuliejas.
Młócenie, kulimas.
Młócić, kulti. //
[I 708] Młocisko, spragiełkotis.
Młócisko,
Młocka, kulieja,
Młockowy, kuliejinis.
Młoda, ob. młody,
Młode, jauni
Młodeć, jauneklis
Młodosławny,
Młodożeniec, ob. nowożenieć.
Młodożeństwo,
Młodszy, od młody, jaunesnis.
Młody, jaunas.
Młodysz, jaunokas.
Młodź, jaunûmene.
Młodzian, jaunikajtis, ob. młodzieniec
Młodzianki,
Młodzić, jauninti, ob. odmladzać
Młodzić się, jauninties.
Młodzienczy
Młodzienczyk, pùsugis.
Młodzienieć, jaunikajtis[170].
Młodzienny, młodzienski, ob. młodzienczy.
Młodzieństwo, jaunybe, jaunumas,
Młodzież, jaunûmene.
Młodzik,
Młodziuchno, jaunitelej.
Młodziuchność, jaunitełumas. //
[I 709] Młodziuchny, jaunitelys.
Młodzutenko[171], ob. młodziuchno,
Młodziwo, krekina.
Młodzizna, wajkaj.
Młokicina, źilwitej, ob. witwina.
Młokos,

[152] Antroji *s* įtrp.
[153] Prad. rašyti *mij*, bet ištaisyta.
[154] (?)
[155] S. Ropel. *Mistrzostwo*.
[156] S. Ropel. *Mistrzowny*.
[157] S. Ropel. *Mistrzyk*.
[158] S. Ropel. *Mistrzyni*.
[159] S. Ropel. *Mistyfikacya*.
[160] Tais. iš *Mituch*.
[161] Tais. iš *Mizereże*.
[162] Tais. iš *Mezerota*.
[163] Prad. rašyti *m*, bet ištaisyta.
[164] Tais. iš *Mezerya*.
[165] S. Ropel. *Mizg, u, s. m. ob. Umizg*.
[166] S. Ropel. *Mizguś*.
[167] Prad. rašyti *pij*, bet ištaisyta.
[168] S. Ropel. *Mleczasty*.
[169] Įtrp. *ko*.
[170] Įtrp. *ni*.
[171] S. Ropel. yra tik *Młodziuteńko* ir ne atskira vokabula, bet S. Dauk. praleistame straipsnyje *Młodziusieńko*.

Mlon, suktuwas (girnû).
Młot, kuis.
Młoteczek, kujalis.
Młotnik, kujinykas.
Młotny, młotowy, kujinis.
Młoto, młuto,
Młyn, patmała arba melniczia.
Młynarski, patmalinis,
Młynarstwo, patmalyba,
Młynarz, patmanykas[172].
Młynek, patmalele.
Młynkować, parwietyti, parsijoti.
Młynobudownictwo, patmałos struniba[173].
Młynski, patmalinis.
Mną od miąć.
Mnażać, od mnożyć, dauginti, skalsinty, gausinti.
Mnich, zokanikać[174],
Mnichostwo[175], zokanas.
Mnichowski, zokaninis.
Mnichowstwo, ob. Mnichostwo. //
[I 710] Mnie, mano, muno
Mniej, maźiaus, od mało.
Mniejszeć, maźinti.
Mniejszenie, maźinimas.
Mniejszoroczny, sziometinis.
Mniejszość, maźesnumas.
Mniejszy, maźesnis.
Mniejszyć, maźinti.
Mniejszyciel, maźintojas.
Mniemać jisitiepti.
Mniemacz, jisitiepiejas
Mniemanie[176], jisitiepimas.
Mniszarz[177], romikas[178].
Mniszek, zokanykélis.
Mniszka, zokanyké.
Mniszyć, romyti[179].

Mnogi, gausùs, daugingas.
Mnogo, daugel.
Mnogobarwny, daugbarwis.
Mnogodzietny, daugwajkis.
Mnogodzwięczny[180], dauggarsis
Mnogogrzeszny, daugnûdiemis.
Mnogojęzyczny, daugliįlis. ob. wielojęzyczny.
Mnogoimienny, daugwardis.
Mnogokrotny, daugsykinis.
Mnogoletni, daugmetinis, daugmetis.
Mnogoludny, daugszejminis. //
[I 711] Mnogopłodny, daugwajsis, parwajsingas.
Mnogowodny, parwundiningas.
Mnóstwo[181], daugybe.
Mnożca, daugintojas, dauginis.
Mnożenie, dauginimas.
Mnożnik, daugintojas.
Mnożny dauginamas.
Mnożyć, dauginti.
Mnożyciel, daugintos.
Moc, gale, spiekas, stiprybe.
Mocarka, galune.
Mocarski, galingas.
Mocarstwo, galybe.
Mocarz, galunas.
Mocen, mocny, galis.
Mocnić, stiprinti
Mocnić się, stiprinties.
Mocnie, mocno, stiprej[182]
3 Mocny, stiprùs.
1 Mocność, stiprumas, stiprybe
2 Mocnosercy, stiprszirdis.
Mocować, stiprinti. mocować się stiprûti.
Mocowanie, grumimos, gruma,

rumalyne
Mocownik, grumiejas, rumałotojas.
Mocya, kusziejimas,
Mocz, myźałaj. //
[I 712] Moczadło, pelkė.
Moczenie, mirkymas.
Moczowy, myźalinis[183].
Moczyć, mirkyti, moczyć się, myźti.
Moczyciel, mirkytojas.
Moczydlny
Moczydło,
Moczymorda, moczywas, mielû wamzdis.
Moda,
Model,
Modełować
Modelowanie
Modelownik,
Modelowy,
Moderacya.
Moderant,
Moderat[184]
Moderator,
Moderować
Moderowny,
Modestya, ob. Skromność.
Modła ob. prawidło.
Modlarz
Modlenie się, meldimos.
Modlić, melsti
Modlić się, melsties
Modliciel, meldiejas //
[I 713] Modlitewka, maldele,
Modlitewnia, mełstuwe ob. modlnica.
Modlitewnik,
Modlitewny, maldinis
Modlitwa malda.
Modliwać się, modlić się, melsties. małdauti.
Modlnica, melstuwe.
Modłoczynca, meldiejas.
Modniarka,
Modnie,
Modniec,
Modnis.
Modnisia,
Modno, ob. modnie
Modny
Modrak, źydrinis[185], blawatas[186], wasiłkas.
Modrawo, żydrokaj.
Modrawy, źydrokas.
Modro, źydraj,
Modroblady, źydrajbłajwas[187].

[172] Turbūt norėta parašyti *patmalinykas.*
[173] Prad. rašyti *struniji,* bet ištaisyta (?)
[174] Turbūt norėta parašyti *zokanikas.*
[175] Tais. iš. *Mnichowstwo.*
[176] Prad. rašyti *Mnn,* bet ištaisyta.
[177] Prad. rašyti *Mniszk,* bet ištaisyta.
[178] Tais. iš *romykas.*
[179] Prad. rašyti *romi,* bet ištaisyta.
[180] Įtrp. *go.*
[181] Ž. taisytas.
[182] Iš tikrųjų parašyta *stiprej, mocno,* bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1.
[183] Tais. iš *mižalinis.*
[184] Tais. iš *Moderator.*
[185] Prad. rašyti *ži,* bet ištaisyta.
[186] Prad. rašyti *blal,* bet ištaisyta.
[187] Raidė *y* parašyta su dviem taškais, atrodo kaip *ÿ* (arba *ij*).

Modrooki, żydrakis[188].
Modrość, żydrumas.
Modrosiny, żydrajmielinas
Modry, żydras.
Modrzeć, żydrauti
Modrzeń, modrzew, cysas. //
[I 714] Modrzeniec, ob. modrak,
Modrzeniowy, modrzewowy, cysinis, arba jeglinis.
Modrzew, cysas.
Modrzewowy, cysinis
Modrzyć, żydrinti
Modystka
Modz, galieti.
Modzki[189], ob. odcisk, nagniotek.
Modziasty, ob. modny
Mogiła, kapas, kapaj[190]
Mogiłka, kapelis, kapelej.
Mogilniczy[191], łajde.
Mogilnik, ob. Cmentarz.
Mogilny, kapinis
Mogły, możebny, galemas.
Moj moja, mano muno
Mojże[192], mujże
Mojżesz, Majżiesziùs arba Mocs.
Mojżeszowy, Majżieszinis.
Moknąć, szłapti.
Mokradła, ob. mokrzadła.
Mokradła, tytotas[193].
Mokradlina, szłapima.
Mokro, szłap, szłapej
Mokrość, szłapybe, szłapumas.
Mokrosnieżysty, szłapdraba.
Mokrota, szłapumas. /
[I 715] Mokry, szłaps.
Mokrz, ob. mocz.
Mokrza[194] ob. ciecz, płyn,
Mokrzadła[195], driegmie.
Mokrzawy[196], driegnas.
Mokrzyć, ob. moczyc się
Mokrzyca,
Mokrzydło, driegmie
Mokrzyny, driegnas[197].
Mokrzyzna, driegmie.
Mokwa, smùkinys, szłaps łajkas arba cziesas
Mol, kądis. arba konde.
Molestować
Molestya
Molik,
Molisty,
Mołodec, mołodziec, mołojec, jaunikajtis.
Mołodyca, mergajte,
Mołotoczyna.
Molowaty, ob. molisty.
Molownik
Momencik, wałąndele, wałandajczia.
Momentalnie, wałandomis.
Momentalny, wałandinis.
Momot, mikniùs.
Momotać, miknoti. //
[I 716] Momotanie, miknojimas.
Momotliwy, miknois.
Momotowy, mikninis
Monachomachia, zokanikû musza.
Monada
Monarcha,
Monarchalny,
Monarchia,
Monarchicznie,
Monarchiczny,
Monarchini,
Monarchista

Monarszy,
Monaster, klosztoriùs.
Monasterski, ktosztorinis[198].
Monderunek, mondur
Moneta, monta,
Monetarski, montinis.
Monetarz, monetnik, montinykas.
Monetny, monetowy, montinis.
Monografia, ob żywot.
Monomachia, ob. pojedynek.
Monopolista, ob. samokupiec,
Monotonia, jednotonność, jednostajność
Monotonny, Jednotonny, jednostajny. //
[I 717] Monstra,
Monstrancya, Mistroncija.
Monstrum, ermas. ob dziwoląg.
Monsztuk, monsztukowy, ob munsztuk, munsztukowy,
Montowy, ob. muntowy.
Montwa,
Mopka,
Mops.
Mopsi.
Mopsik.
Mor, maras. antkrytis.
Mora, ob. zmora
Mora,
Morąg, szlakûtas
Morągowaty, szlakûtas.
Morał,
Moralista.
Moralizować[199]
Moralnie,
Moralność
Moralny
Mord,
Morda,
Morderca, Gałunas, gałżudys
Morderczy,
Morderczyni,
Morderski, //
[I 718] Morderstwo,
Mordka,
Mordować[200], gałûti.
Mordowanie
Mordownik
Morela,
Morelowy,
Mores.
Morka,
Mormotac, ob, marmotać,
Morówka,
Morowy,
Morowy,
Morski, jurinis.
Morsz ob[201] nadpruchniałość, pjaulas.

188 Raidė *y* parašyta su dviem taškais, atrodo kaip *ÿ* (arba *ij*).
189 S. Ropel. *Modzel.*
190 Iš tikrųjų parašyta *kapaj, kapas,* bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai 2 ir 1.
191 Tais. iš *Mogilnik.*
192 Įtrp *j.*
193 Turbūt norėta parašyti *lytotas.* Prad. rašyti *ti,* bet *i* ištaisyta į *y.*
194 Prad. rašyti *Mokraz,* bet ištaisyta.
195 Prad. rašyti *Mokra,* bet ištaisyta.
196 Prad. rašyti *Mokra,* bet ištaisyta.
197 Tais. iš *driegnús.*
198 Turbūt norėta parašyti *klosztorinis.*
199 Tais. iš *Moralność.*
200 S. Ropel. *Mordować.*
201 Įtrp. *ob.*

Morszczyzna, marinej arba jurinej dajktaj.
Mortyfikacya, ob. martwienie
Mortyfikować, ob. martwić,
Morus.
Morusać,
Morwa,
Morwiolisty,
Morwiorodny,
Morwowy,
Moryczyc,
Morzczyzna, ob. morszczyzna. //
[I 719] Morze, mare, jura,
Morzenie, marinimas.
Morzowładnik, jurwaldis.
Morzyć, marinti
Morzyciel, marintojas.
Morzymord,
Morzysko,
Mość od miłość
Moscić, grysti.
Moscina tiłtalis.
Mosciwać
Mosciwy, ob. miłosciwy.
Mosiądz, żałwaris.
Mosiądzowy, żałwarinis. ob. mosiężny,
Mosiężnictwo
Mosiężniczy
Mosięznik,
Mosiężny,
Mosiężysty,
Moskal, Maskolus
Moskiewski, Maskolinis.
Moskwa[202], Maskwa
Mos Pan, ob. Mość
Most tiłtas.
Mostek, tiltelis[203].
Mostkowy, tiltinis. //
[I 720] Mostołodz, tiłtwaltis.
Mostowe, tiltines, (mokesnis)
Mostowniczy, tiltinykas.
Mostowy, tiltinis.
Moszcz,
Moszcza, ob. moc.
Moszczowy,
Moszczy,
Moszenka, ob moszna.
Moszk, ob. piżmo., Moszkowy, piźmowy,
Moszna, moszenka, czeresna,
Mosznowy, czeresninis.
Mot, motek,
Motać,
Motacz,
Motanie,
Motek,
Motłoch,
Motowidlny,
Motowidlo,
Motuz
Motya
Motyant,
Motyczka
Motyka
Motyl, plesztekie.
Motylek, plesztekéle. //
[I 721][204] Motylica,
Motiliczka[205],
Motylkować,
Motylny, plesztekinis. ob. Motyli
Mowa[206], kałba, była
Mowca, bylys.
Mówić, kalbieti, biłoti.
Mówienie, kalbiejimas.
Mowina,

Mownica,
Mownie, ob. wymownie,
Mownik, ob. słownik,
Mowność, biłumas
Mowny, biłùs,
Mozaika,
Mozaikować, możajkować,
Mozaikowy, Mozajkowy.
Mózdzek
Mozdzierz[207], mozieriùs.
Mozdzierzowany, nozieriūtas[208].
Mozdzierzowy, mozierinis.
Mozdzierzyk, mozierelùs.
Może gła[209],
Mozg, smaginej[210], smaginys[211].
Mozgowcowy, smaginis.
Mozgowiec, //
[I 722] Mozgownia, mozgownica,
Mozgowy, smagininis.
Możebnie[212], galemaj.
Można, gał
Moznić, galinti.
Możnie, galingaj,
Moznorządca, ob moznowladca,
Możność, galiejimas.
Możnowładca, dauggalis
Moznowładczy, dauggalingas.
Moznowładny, daugalinis
Możnowładztwo,
Możny, galis.
Mozoł, mozoła,
Mozolenie,
Mozolić,
Mozolnie,
Mozolny,
Mozołowatość,
Mozołowaty,
Mrągowaty, morągowaty,
Mroczek,
Mroczenica, ob. wieczornica.
Mroczność, ob. ciemność.
Mroczny,
Mroczyć,
Mrok, //
[I 723] Mroszka,
Mrowczany,
Mrowczy,
Mrowie, mrowisko.
Mrowisty,
1 Mrowisko, skrusdynas[213]
3 Mrowka, skruzdie.
2 Mrowisty skrusdingas.[214]
Mrowkojad
Mrowkolew.
Mrowkowiec,
Mróz, szaltis, spejgas
Mrożenie, szaldyti
Mrożić, szaldyti

202 Įtrp. *w.*

203 Buvo parašyta su *ł* vietoj *l*, bet horizontalusis brūkšnelis nubrauktas.

204 Šio psl. dešiniame viršutiniame kampe yra S. Dauk. pieštuku pažymėtas skaičius *30* — tai lanko numeris.

205 S. Ropel. *Motyliczka.*

206 Prad. rašyti *ob,* bet ištaisyta.

207 Prad. rašyti *Mos,* bet ištaisyta.

208 Ž. *nozieriūtas* vėliau prir. tamsesniu rašalu.

209 Turbūt norėta parašyti *gał.*

210 Vėliau tamsesniu rašalu taisyta iš *smaginis.*

211 Ž. *smaginys* prir. vėliau, tamsesniu rašalu.

212 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.

213 Visas šis straipsnis įtrp.

214 Visas šis straipsnis įtrp.

Mrozność, szałtumas.
Mrozny, szałtas, spejgûtas.
Mrozobicie, nuszalimas.
Mrozonosny, szałtneszis, spejgneszis.
Mru[215], mru.
Mruczeć, niurnieti
Mruczenie, niurniejimas.
Mruczydło.
Mrug, mirkteriejimas,
Mrugać, mirkczioti.
Mrugała,
Mruganie, mirkcziojimas.
Mrugi
Mrugnąc, mirkterieti.
Mrugnienie, mirkteriejimas. //
[I 724] Mruk,
Mrukliwo,
Mrukliwość,
Mrukliwy,
Mruknąc, ob. mruczeć,
Mrużek, mirklelùs ob. mruczek.
Mrużenie, mirkcziojimas.
Mrużny, mircziojis[216].
Mrużyc, merkti
Mrzana,
Mrzeć,
Mrzenie,
Mrzewka,
Mrzezna, ob. drugubica.
Mrzyć
Mrzygłod, badmiris
Msci. od Mosci
Mscić, gijźti apmaudą, żemścić atgijzti. atmonyti.
Msciciel, gijźtejas[217], atmonitojas.
Mscicielny, gijżąs. gijźingas.
Mscicielski, ob. mscicielny.
Msciwie, gijźingaj.
Msciwość, gijźumas.
Mściwy, gijźingas.
Msta, ob, zemsta, pomsta
Mszał, miszołas. //
[I 725] Mszalny, miszaunas[218].
Mszałny, miszolinis.
Mszarstwo, ob. kaplanstwo
Mszarz, ob. kapłan.
Mszczę, gijźù od mscić.
Mszczenie, gijźimas.
Mszeć, ‹ap› kiminûti kérpieti[219], omszeć, apsikinûti[220], apsikérpieti.
Mszenie, kiminawimas, kérpiejimas.
Mszyć, kimininti, kérpinti.
Mszyć się, zemszyć się.
Mszyca,
Mszyny, mszyn
Mszysty, kiminingas, kiminûtas, kérpingas kerpietas.
Mu, jeam.
Muc, mucyk,
Mucet.
Mucha,
Machajerka[221], mucharka.
Mucharka, ob Muchajerka
Muchojadka, muchołowka.
Muchomor, mùsmeris.
Muchorowka, ob. muchomor.
Muchotrzew. //
[I 726] Muchowadz, ob. muchomor.
Mucyk, muć.
Mudo, pautaj.
Mudzic, zmudzić, trùkinti, ob, mitrężyć.

Muł,
Muł, dumblas.
Mularczyk, murininkėlis.
Mularski, murinykinis[222].
Mularstwo,
Mularz, murinykas.
Mułarz, ob. mulnik,
Mulę,
Mułek
Mulić, ob zamulac[223].
Mulica,
Mulistość, dumblumas.
Mulisty, dumblingas, dumbłůtas,
Mułkowaty ob. mulisty.
Mulnik,
Mulny, dumblinis.
Mułowaty, dumłokas[224].
Mułowy,
Multan,
Muttiplikacya[225], ob. mnożenie.
Multiplikować, ob. mnożyć.
Mumia
Munderunek, ob. umundurowanie. //
[I 727] Mundur,
Munderunkowy[226],
Mundurować, umundurować,
Mundurowanie[227].
Mundurowy,
Mundurzyna, mudurzysko,
Municya ob. fortifikacya, ob. twierdza
Municypalny, ob. miejski.
Munsztuczek, musztuczek.
Munsztuk, munsztuk, zabokle[228]
Munsztukowy[229], Musztukowy.
Muntowy,
Mur, muras.
Murawa, weie.
Murawy, wejingas, wejinis, wejůtas.
Murek, muris, murelis[230]
Murena, ob. marena.
Murołom
Murołomny
Murować, muryti.
Murowanie, murijimas.
Murowany murytas[231].
Murówka, plyta. ob cegła.
Murowny, muringas.
Murowy murinis
Murwa, ob. Kurwa, /
[I 728] Murya
Murza,
Murzyc, omurzyc, umurzyć, mùrioti, murinti.

215 Ž. taisytas.
216 Galbūt norėta parašyti *mirkcziojis* (?)
217 Prad. rašyti *gijžti, bet* ištaisyta.
218 Prad. rašyti *miszo,* bet ištaisyta.
219 Ž. *kėrpieti* įtrp.
220 Turbūt norėta parašyti *apsikiminůti.*
221 S. Ropel. *Muchajerka.*
222 Tais. iš *murininkinis.*
223 Tais. iš *zamulic.*
224 Galbūt norėta parašyti *dumbłokas* (?)
225 S. Ropel. *Multyplikacya.*
226 Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
227 Turbūt prad. rašyti *Mundurawojim,* bet ištaisyta.
228 Ž. *zabokle* prirašytas labai smulkiomis neryškiomis raidelėmis.
229 Įtrp. *n.*
230 Iš tikrųjų parašyta *murelis, muris,* bet šie žodžiai viršuj sunumeruoti skaičiukais atitinkamai *2* ir *1.*
231 Tais. iš *muryti.*

Murzyn, mùrinas.
Murzynek, mùrinelis.
Murzynski, mùrininis.
Murzysko,
Mus, ob. piana
Musieć,
Musić[232], zmusić, ob. przymuszać.
Muskać, ob. głaskać.
Muskanie,
Muskularny,
Muslemin ob. muzułman
Muslin,
Muslinowy,
Musnąc, ob. muskać
Musnienie,
Musować, ob. pienić się.
Mustra,
Mustrować,
Mustrowanie,
Mustrowny
Mustrowy.
Musułbas,
Muszczę, ob. muskać
Muszczek, ob. móżdzek,
Muszczenie, ob. muskanie. //
[I 729] Muszę, ęcia, mùsytis.
Muszełka
Muszenie,
Muszka,
Muszkat,
Muszkatela,
Muszkatełka,
Muszkatelowy,
Muszkatołowa, muszkatelowa,
Muszkieta,
Muszkieter, muszkietnik
Muszkuł,
Muszkułowy,
Muszla, wałakauszis.
Muszłowy
Muszny, musietas, musinis.
Musztarda,
Musztardnica, Musztardnica[233],
Musztardnik.
Musztardowy,
Musztra, musztrować, ob. mustra, mustrować
Musztuczek, musztuk, musztukowy, ob. munsztuczek.
Muszy, musinis.
Mutant,
Muterka,
Muteta, //
[I 730] Mutować[234]
Muza,
Muzeum,
Muzułman,
Muzułmaski[235],
Muzycki,
Muzycznie,
Muzyczność,
Muzyczny,
Muzyk,
Mużyk,
Mużyka
Mużyka
Muzykalnie
Muzykalność.
Muzykalny,
Muzykancik,
Muzykant
Muzykùs,
My, mes.
Myć, płauti[236], welieti trinkti, skalbti, skałurti[237].
Mycie, płowimas.

Myciny, ob. pomye[238], paplawas.
Mycka[239]
Mydełko
Mydelnik
Mydlany //
[I 731] Mydlarczyk.
Mydlarka,
Mydlarnia
Mydlarski
Mydlarz,
Mydlastość,
Mydlasty,
Mydłek,
Mydlenie,
Mydleniec,
Mydlić,
Mydliny,
Mydlnica,
Mydło.
Myję, ob. myć.
Myk, ob. smyk,
Mykać, ob[240] pomykać, umykać, zmykać
Mylić,
Myłka, ob. omyłka. pomyłka.
Mylnie,
Mylność
Mylny,
Mysi, ob. myszy
Mysl,
Myslący, //
[I 732] Mysleć,
Myslenie,
Mysliczek,
Myslistwo[241], ob. łowiectwo,
Mysliwcowy.
Mysliwczy,
Mysliwczyk,
Mysliwiec,
Mysliwy[242],
Mysliwski[243]
Myślnie
Myślny
Myslotworny,
Myslowy, ob, myslny.
Mysz,
Myszątko,
Myszaty,
Myszczasty,
Myszę, ęcia,
Myszka
Myszkować,
Myszna,
Myszołow.
Myszołowka.
Myszołowny
Myszur. //

[232] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[233] S. Ropel. *Musztardniczka*.
[234] Ž. taisytas.
[235] S. Ropel. *Muzułmański*.
[236] Prad. rašyti *pl*, bet ištaisyta.
[237] Prad. rašyti *skar*, bet ištaisyta.
[238] Ž. taisytas.
[239] Tais. iš *Myckka*.
[240] Įtrp. *ob*.
[241] Tais. iš *Mysliwstwo*.
[242] Iš tikrųjų parašyta *Myszołowny*, bet viršuj po *My* smulkiau prirašyta *sliwy*.
[243] Iš tikrųjų parašyta *Myszur*, bet viršuj po *Mys* smulkiau prirašyta *liwski*. Tai, kad vietoj *Mysliwy* ir *Mysliwski* S. Dauk. ėmė rašyti *Myszołowny* ir *Myszur*, rodo, kad jis buvo bepraleidžiąs vieną skiltį iš S. Ropel. mažojo formato leidimo teksto (p. 1016, 2-ąją skiltį), tačiau apsižiūrėjęs pataisė.

[I 733] Myszy.
Myszyniec
Myteł,
Mytlarz ob. kręciel,
Mytnictwo
Mytnik,
Mytny,
Myto,
Myt[244], Mytologia, ob. mit, mitologia.
Mżeć,
Mżenie, slygimas,
Mżyć, slygti. //[245]

[244] Ši vokabula ir S. Ropel. pateikta ne pagal abėcėlę.
[245] Pirmojo tomo gale dar yra 9 tušti puslapiai (4,5 lapo).

SZYMON DOWKONT (SIMONAS DAUKANTAS).

WIELKI SŁOWNIK POLSKO-LITEWSKI. T. 1 (A—M)

Streszczenie

Jest to publikacja pierwszego tomu słownika polsko-litewskiego napisanego ok. 1850—1856 r. w Worniach (Varniai) przez Szymona Dowkonta (1793—1864), wybitnego działacza kultury litewskiej XIX w. Autor zostawił po sobie w rękopisie trzy tomy tego słownika (I — A—M, II — N—P, III — R—Ż). (W przyszłości przewiduje się opublikowanie również tomu drugiego i trzeciego; tom czwarty stanowiłby indeks wyrazów litewskich.) Nie jest to jednak praca ukończona, sporo wyrazów polskich jest pozbawionych odpowiedników litewskich. Według danych J. Kruopasa, rejestr polski obejmuje 56 567 jednostek leksykalnych, a odpowiedników litewskich jest tylko 37 677. Rękopis słownika nie posiada tytułu, tu umownie jest on nazwany "Wielkim słownikiem polsko-litewskim" (S. Dowkont pisał też drugi, mniejszy od tego, słownik polsko-litewski). Brak jest informacji odautorskiej, ale z analizy porównawczej tekstów wynika, że rejestr wyrazów polskich do swojego słownika S. Dowkont zaczerpnął ze słownika polsko-francuskiego Stanisława Ropelewskiego (Słownik polsko-francuzki. Berlin: B. Behr. [1847, wyd. 2]. T. 1—3), co prawda, znacznie go skrócił.

Niniejsze wydanie jest dokładnym odzwierciedleniem rękopiśmiennego oryginału. Słownik był pisany w pośpiechu, stąd w tekście sporo jest nieścisłości i niekonsekwencji. Wszystkie błędy autora w druku są zachowane; niektóre z nich zostały objaśnione w komentarzach. Prawdopodobnie, przygotowując rękopis do druku, autor sam poprawiłby większość z nich.

S. Dowkont pochodził z północnej Żmudzi, co tłumaczy liczne w tekście słownika formy gwary północnożmudzkiej. Słownik cechuje bogata leksyka, jest dużo dialektyzmów, archaizmów i neologizmów, sporo wyrazów (głównie neologizmów) nie notowanych w żadnych, nawet najobszerniejszych litewskich pracach leksykograficznych.

Niniejsza książka rozpoczyna krytyczne, opatrzone szczegółowym komentarzem, wydanie pism S. Dowkonta.

Da409 Simono **Daukanto** raštai / Liet. k. inst.; [Pratarmė, p. 6–7, G. Subačiaus]. – V.: Mokslo ir enciklopedijų l=kla, 1993– .

T. I: Didysis lenkų=lietuvių kalbų žodynas: a=m / Parengė [ir įv. str., p. 8—54, parašė] G. Subačius. — 385 p.: faks. — Santr. lenk. — Bibliogr. įv. str. išnašose.

Šiuo tomu pradedama leisti išsamius akademinius S. Daukanto raštus. Knyga apima pirmąjį S. Daukanto lenkų—lietuvių kalbų žodyno tomą. Jis publikuojamas autentiškas. Pratarmėje supažindinama su žodyno geneze, jo prototipu — S. Ropelewskio žodynu, rankraščio likimu ir vieta lietuvių kultūroje.

UDK 801.3=84=882

Mokslinis leidinys
Lietuvių kalbos institutas

Simono
DAUKANTO
raštai

Didysis lenkų—
lietuvių kalbų
žodynas t. 1. a—m

Parengė *Giedrius Subačius*
Redaktorė *Irena Stankevičienė*

Meninė redaktorė *Vida Kuraitė*
Dailininkas *Alfonsas Žvilius*
Techninė redaktorė *Nijolė Jatužienė*

Rinkta ir maketuota Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto kompiuteriu Macintosh. Pasirašyta spausdinti 1992. 12.29. SL. Nr. 256. Formatas 60x90¹/16. Popierius — ofsetinis. Garnitūra — Palatino, 10 punktų. Ofsetinė spauda. 24,25 sąl. sp. l. 24,25 sąl. spalv. atsp. 24,02 apsk. leid. l. Tiražas 1500 egz. Užsakymas 39. Kaina sutartinė.
Mokslo ir enciklopedijų leidykla, 2050 Vilnius, Žvaigždžių 23. Spausdino Poligrafinių paslaugų įmonė, 2600 Vilnius, A. Strazdelio 1.